

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VI

SEJA

15

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 15. SEJA

(17., 18., 19. in 20. junij 2013)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TERJEJLI MAJ TRAJNI IN NEODTUJLIVI PRAVIC SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLUCSE.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANKE, IZVRŠILNO IN SODNO.
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejhinih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejhinih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejhini zapisi Državnega zbora. Sejhini zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejhini zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejhini zapisi Državnega zbora. 15. seja (17., 18., 19. in 20. junij 2013)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 15. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV

1.A točka dnevnega reda: ZAHTEVA SKUPINE POSLANK IN POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH (ZG-D), EPA 1215-VI, OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVZEMIH (ZPre-1E), NUJNI POSTOPEK, EPA 1221-VI

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POMOČI ZA REŠEVANJE IN PRESTRUKTURIRANJE GOSPODARSKIH DRUŽB V TEŽAVAH (ZPRPGDT-E), NUJNI POSTOPEK, EPA 1235-VI

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UVELJAVITVI PREHODNEGA OBDOBJA ZA ZAPOSLOVANJE IN DELO DRŽAVLJANOV REPUBLIKE HRVAŠKE V REPUBLIKI SLOVENIJI PO VSTOPU REPUBLIKE HRVAŠKE V EVROPSKO UNIJO (ZUPOZDD), NUJNI POSTOPEK, EPA 1234-VI

4.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA (ZUKD-1B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1255-VI

5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ŽIČNIŠKIH NAPRAVAH ZA PREVOZ OSEB (ZŽNPO-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1139-VI

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNIH KONGLOMERATIH (ZFK-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1148-VI

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1K), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1150-VI

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-J), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1151-VI

9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O RUDARSTVU (ZRud-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1046-VI

10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ŠTIPENDIRANJU (ZŠtip-2), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1070-VI

11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSKO GOZDARSKI ZBORNICI SLOVENIJE (ZKGZ-C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1209-VI

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIŠKI SLUŽBI (ZSS-L), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1236-VI

13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH (ZS-K), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1237-VI

14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA, KI SPREMINJA SPORAZUM O ZRAČNEM PROMETU MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE, PODPISAN 25. IN 30. APRILA 2007 (MPESZDAZ), EPA 1240-VI

15. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O JEDRSKI IN SEVALNI VARNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2013–2023 (ReJSV13-23), EPA 1155-VI

16. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA (ODUNDTDZ-2B), EPA 1247-VI

17. točka dnevnega reda: AKT O RAZŠIRITVI OBSEGA PARLAMENTARNE PREISKAVE O UGOTAVLJANJU ZLORAB V SLOVENSKEM BANČNEM SISTEMU, EPA 1032-VI

18. točka dnevnega reda: URADNI PREČIŠČENI BESEDILI

Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-UPB7), EPA 1230-VI

Zakon o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP-UPB3), EPA 1231-VI

19. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za izvolitev članice Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu, EPA 1203-VI

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, EPA 1181-VI

Predlog odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za elektronske komunikacije, EPA 1254-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	16
IVAN GRILL	16
1.A točka dnevnega reda: ZAHTEVA SKUPINE POSLANK IN POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH (ZG-D), EPA 1215-VI, OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU	17
JOŽE TANKO	17
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	18
JOŽE TANKO	18
MAG. ALENKA BRATUŠEK	19
JOŽE TANKO	19
MAG. ALENKA BRATUŠEK	19
JOŽE TANKO	20
JOŽE TANKO	20
MATJAŽ HAN	20
FRANC BOGOVIČ	20
MAG. ALENKA BRATUŠEK	21
FRANC BOGOVIČ	21
MAG. ALENKA BRATUŠEK	22
FRANC BOGOVIČ	22
LJUDMILA NOVAK	23
MAG. ALENKA BRATUŠEK	23
LJUDMILA NOVAK	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	24
LJUDMILA NOVAK	24
FRANC JURŠA	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	25
FRANC JURŠA	25
MAG. ALENKA BRATUŠEK	25
DR. GREGOR VIRANT	25
DRAGUTIN MATE	26
DR. GREGOR VIRANT	26
DRAGUTIN MATE	26
ZVONKO ČERNAČ	27
DR. SENKO PLIČANIČ	27
ZVONKO ČERNAČ	28
DR. SENKO PLIČANIČ	29
ZVONKO ČERNAČ	29
MAG. MAJDA POTRATA	30
ZVONKO ČERNAČ	30
ZVONKO ČERNAČ	30
FRANC PUKŠIČ	31
DR. GREGOR VIRANT	31
FRANC PUKŠIČ	32
DR. GREGOR VIRANT	32
FRANC PUKŠIČ	32
DRAGAN BOSNIČ	33
DR. JERNEJ PIKALO	33
DRAGAN BOSNIČ	34
DR. JERNEJ PIKALO	34

IVAN GRILL	34
DR. UROŠ ČUFER	35
IVAN GRILL	35
DR. UROŠ ČUFER	35
IVAN GRILL	35
JOŽEF HORVAT	36
DR. GREGOR VIRANT	36
JOŽEF HORVAT	37
DR. GREGOR VIRANT	37
JOŽEF HORVAT	38
MAG. MAJDA POTRATA	38
DR. JERNEJ PIKALO	39
MAG. MAJDA POTRATA	39
DR. JERNEJ PIKALO	39
ROMANA TOMC	40
MAG. STANKO STEPIŠNIK	40
ROMANA TOMC	41
MAG. STANKO STEPIŠNIK	41
EVA IRGL	41
DR. SENKO PLIČANIČ	42
EVA IRGL	43
DR. SENKO PLIČANIČ	43
EVA IRGL	43
MAG. KATARINA HOČEVAR	43
DR. UROŠ ČUFER	44
MAG. KATARINA HOČEVAR	44
MAG. ANDREJ VIZJAK	44
SAMO OMERZEL	45
MAG. ANDREJ VIZJAK	45
SAMO OMERZEL	45
MAG. ANDREJ VIZJAK	46
MAG. JANA JENKO	46
MAG. STANKO STEPIŠNIK	47
MAG. JANA JENKO	47
MAG. STANKO STEPIŠNIK	47
MAG. MARKO POGAČNIK	48
DR. UROŠ ČUFER	48
MAG. MARKO POGAČNIK	48
DR. UROŠ ČUFER	48
MAG. MARKO POGAČNIK	48
JANEZ RIBIČ	48
ROBERT HROVAT	49
DR. GREGOR VIRANT	49
ROBERT HROVAT	50
DR. GREGOR VIRANT	51
JOŽEF JEROVŠEK	51
DR. GREGOR VIRANT	51
DR. UROŠ ČUFER	52
JOŽEF JEROVŠEK	52
DR. GREGOR VIRANT	52
DR. VINKO GORENAK	53
DR. VINKO GORENAK	53
DR. SENKO PLIČANIČ	53
DR. VINKO GORENAK	54
DR. SENKO PLIČANIČ	54
DR. VINKO GORENAK	54
DANIJEL KRIVEC	54
MAG. ŠTEFAN TISEL	55

TOMAŽ GANTAR	55
MAG. ŠTEFAN TISEL	56
TOMAŽ GANTAR	56
IVA DIMIČ	57
DR. UROŠ ČUFER	57
IVA DIMIČ	57
DR. UROŠ ČUFER	58
IVA DIMIČ	58
MATEJA PUČNIK	58
DR. JERNEJ PIKALO	58
MATEJA PUČNIK	59
DR. JERNEJ PIKALO	59
IRENA TAVČAR	59
DR. UROŠ ČUFER	60
FRANC BREZNIK	60
DR. UROŠ ČUFER	61
MAG. STANKO STEPIŠNIK	61
FRANC BREZNIK	61
MAG. STANKO STEPIŠNIK	62
FRANC BREZNIK	62
DRAGUTIN MATE	63
DR. JERNEJ PIKALO	63
DRAGUTIN MATE	64
DR. JERNEJ PIKALO	64
DRAGUTIN MATE	64
JANJA NAPAST	65
DR. SENKO PLIČANIČ	65
MAG. MATEJ TONIN	66
MAG. MATEJ TONIN	66
MAG. MATEJ TONIN	66
LJUBO ŽNIDAR	67
DR. UROŠ ČUFER	67
LJUBO ŽNIDAR	67
DR. UROŠ ČUFER	67
LJUBO ŽNIDAR	68
MARIJAN POJBIČ	68
DR. UROŠ GRILC	68
MARIJAN POJBIČ	69
DR. UROŠ GRILC	69
ANDREJ ČUŠ	69
BORUT AMBROŽIČ	70
KARL VIKTOR ERJAVEC	70
TOMAŽ LISEC	71
SAMO OMERZEL	71
TOMAŽ LISEC	71
SAMO OMERZEL	72
TOMAŽ LISEC	72
ZVONKO LAH	72
MAG. MAJDA POTRATA	73
JOŽEF HORVAT	73
SAMO OMERZEL	74
JOŽEF HORVAT	74
SAMO OMERZEL	74
BORUT AMBROŽIČ	75
IVAN GRILL	75
TOMAŽ GANTAR	75
IVAN GRILL	76
TOMAŽ GANTAR	76

DANIJEL KRIVEC	76
DR. GREGOR VIRANT	77
DANIJEL KRIVEC	77
DR. GREGOR VIRANT	77
DRAGUTIN MATE	78
KARL VIKTOR ERJAVEC	78
DRAGUTIN MATE	79
KARL VIKTOR ERJAVEC	79
DRAGUTIN MATE	79

10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O ŠTIPENDIRANJU (ZŠtip-2), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1070-VI	80
--	----

DEJAN LEVANIČ	80
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	81
IVA DIMIĆ	82
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	82
DRAGAN BOSNIĆ	83
ROMANA TOMC	83
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	84
BRANKO KURNJEK	84
JAKOB PRESEČNIK	85
MAG. JANA JENKO	85
JAKOB PRESEČNIK	86
ROMANA TOMC	86
MAG. MAJDA POTRATA	87
ROMANA TOMC	87
ALENKA BIKAR	87
ROMANA TOMC	88
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	88
ROMANA TOMC	88
DEJAN LEVANIČ	89
ROMANA TOMC	90
DRAGAN BOSNIĆ	90
MAG. MAJDA POTRATA	91
JAKOB PRESEČNIK	91
ALENKA BIKAR	92
DRAGAN BOSNIĆ	92
IVA DIMIĆ	92
TOMAŽ LISEC	92
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	93
ROMANA TOMC	93
ROMANA TOMC	93
ROMANA TOMC	94
DEJAN LEVANIČ	94

13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH (ZS-K), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1237-VI	94
--	----

DR. SENKO PLIČANIČ	94
MAŠA KOCIPER	95
DR. VINKO GORENAK	96
MAG. MAJDA POTRATA	100
RIHARD BRANISELJ	101
JASMINA OPEC	103
MARJANA KOTNIK POROPAT	104
IVA DIMIĆ	105
MAG. MATEJ TONIN	106

MATJAŽ ZANOŠKAR	106
FRANC PUKŠIČ	107
JOŽEF JEROVŠEK	107
MARJANA KOTNIK POROPAT	109
MIRKO BRULC	109
ZVONKO ČERNAČ	110
LJUDMILA NOVAK	111
MAG. KATARINA HOČEVAR	112
BORUT AMBROŽIČ	112
ALENKA JERAJ	113
DR. LJUBICA JELUŠIČ	113
BRANKO FICKO	114
IVA DIMIĆ	115
MAG. MAJDA POTRATA	115
TINA BRECELJ	116
JOŽEF JEROVŠEK	116
DR. VINKO GORENAK	117
IVAN VOGRIN	118

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIŠKI SLUŽBI (ZSS-L), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1236-VI.....	118
--	-----

TINA BRECELJ	118
MIRKO BRULC	119
RIHARD BRANISELJ	119
JASMINA OPEC	120
MARJANA KOTNIK POROPAT	121
IVA DIMIĆ	122
MAŠA KOCIPER	122
RIHARD BRANISELJ	123
FRANC PUKŠIČ	124
MAG. MATEJ TONIN	125
MARJANA KOTNIK POROPAT	126
JOŽEF JEROVŠEK	126
ZVONKO ČERNAČ	127
ZVONKO ČERNAČ	127
ZVONKO ČERNAČ	128
ZVONKO ČERNAČ	128
DR. VINKO GORENAK	129
DR. SENKO PLIČANIČ	131
JANEZ RIBIČ	134
ALENKA JERAJ	134
ZVONKO ČERNAČ	135
IVAN VOGRIN	136

10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	137
--	-----

13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	137
--	-----

DR. VINKO GORENAK	137
-------------------------	-----

12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	138
--	-----

DR. VINKO GORENAK	138
-------------------------	-----

1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	138
---	-----

JOŽE TANKO	138
FRANC BOGOVIČ	139
LJUDMILA NOVAK	139
DRAGUTIN MATE	139
IVAN VOGRIN	140
FRANC PUKŠIČ	140
JOŽEF HORVAT	140
FRANC BREZNIK	141
DRAGUTIN MATE	142
JANJA KLASINC	142
DR. VINKO GORENAK	142

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UVELJAVITVI PREHODNEGA OBDOBJA ZA ZAPOSLOVANJE IN DELO DRŽAVLJANOV REPUBLIKE HRVAŠKE V REPUBLIKI SLOVENIJI PO VSTOPU REPUBLIKE HRVAŠKE V EVROPSKO UNIJO (ZUPOZDD), NUJNI POSTOPEK, EPA 1234-VI	143
--	-----

DR. ANJA KOPAČ MRAK	143
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	144
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	144
KRISTINA VALENČIČ	145
JAKOB PRESEČNIK	145
MARIJA PLEVČAK	146
LJUDMILA NOVAK	146
MIRJAM BON KLANJŠČEK	146
MAG. ŠTEFAN TISEL	147

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNIH KONGLOMERATIH (ZFK-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1148-VI	148
--	-----

BOJAN STARMAN	148
MARKO PAVLIŠIČ	148
JANEZ RIBIČ	149
JOŽEF HORVAT	149
RENATA BRUNSKOLE	150
IVAN GRILL	150
MATEVŽ FRANGEŽ	151

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1K), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1150-VI	152
---	-----

MAG. MITJA MAVKO	152
BOJAN STARMAN	152
MARIJA PLEVČAK	152
ALEKSANDRA OSTERMAN	153
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	153
MARKO PAVLIŠIČ	154

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-J), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1151-VI	154
---	-----

BOJAN STARMAN	154
MARJANA KOTNIK POROPAT	154
ALJOŠA JERIČ	155
MAG. MARKO POGAČNIK	155

MARKO PAVLIŠIČ	155
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ŽIČNIŠKIH NAPRAVAH ZA PREVOZ OSEB (ZŽNPO-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1139-VI	155
BRANE GOLUBOVIČ	155
SAMO BEVK	156
IVA DIMIČ	157
ALENKA PAVLIČ	157
LJUBO ŽNIDAR	158
SAMO BEVK	158
KRISTINA VALENČIČ	158
JAKOB PRESEČNIK	159
MARJANA KOTNIK POROPAT	159
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O RUDARSTVU (ZRud-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1046-VI	160
SAMO BEVK	160
MAG. BOJAN BABIČ	161
JOŽE VELIKONJA	161
LJUBO ŽNIDAR	162
SREČKO MEH	162
MARKO PAVLIŠIČ	162
JANEZ RIBIČ	162
MARJANA KOTNIK POROPAT	163
JOŽEF HORVAT	163
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O USTANOVITVI IN NALOGAH DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA (ODUNDTDZ-2B), EPA 1247-VI	164
MAG. MAJDA POTRATA	164
DRAGAN BOSNIČ	164
MAG. MAJDA POTRATA	165
DRAGAN BOSNIČ	165
JOŽE TANKO	165
17. točka dnevnega reda : AKT O RAZŠIRITVI OBSEGA PARLAMENTARNE PREISKAVE O UGOTAVLJANJU ZLORAB V SLOVENSKEM BANČNEM SISTEMU, EPA 1032-VI	166
MAG. MARKO POGAČNIK	166
MATEVŽ FRANGEŽ	167
JANEZ RIBIČ	167
ALJOŠA JERIČ	168
JOŽE TANKO	169
JOŽEF JEROVŠEK	171
BORUT AMBROŽIČ	173
MARIJAN POJBIČ	173
ALENKA PAVLIČ	175
ALJOŠA JERIČ	175
JOŽEF JEROVŠEK	176
MAG. MARKO POGAČNIK	176
JOŽEF JEROVŠEK	176
JERKO ČEHOVIN	177

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVZEMIH (ZPre-1E), NUJNI POSTOPEK, EPA 1221-VI	178
ANDREJA KERT	178
ALENKA PAVLIČ	178
MARKO PAVLIŠIČ	179
JAKOB PRESEČNIK	180
IVAN HRŠAK	180
LJUDMILA NOVAK	181
ALEKSANDRA OSTERMAN	181
MAG. MARKO POGAČNIK	182
MATJAŽ HAN	182
MAG. MARKO POGAČNIK	183
JOŽEF HORVAT	184
RIHARD BRANISELJ	184
ZVONKO ČERNAČ	184
JANKO VEBER	187
JOŽEF HORVAT	187
ZVONKO ČERNAČ	188
ZVONKO ČERNAČ	188
FRANC BOGOVIČ	189
MAG. MARKO POGAČNIK	190
MATJAŽ HAN	190
ALENKA JERAJ	191
JOŽEF JEROVŠEK	191
LJUDMILA NOVAK	192
MAG. MARKO POGAČNIK	192
MATJAŽ HAN	193
MAG. MARKO POGAČNIK	193
SREČKO MEH	194
LJUDMILA NOVAK	194
JOŽEF JEROVŠEK	195
JOŽEF JEROVŠEK	195
LJUDMILA NOVAK	195
ANDREJA KERT	195
ANDREJA KERT	195
ZVONKO ČERNAČ	195
ZVONKO ČERNAČ	196
SREČKO MEH	196
ZVONKO ČERNAČ	196
MAG. MARKO POGAČNIK	196
MAG. MARKO POGAČNIK	196
MATJAŽ HAN	197
JOŽEF HORVAT	197
ALENKA JERAJ	197
ALENKA JERAJ	197
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POMOČI ZA REŠEVANJE IN PRESTRUKTURIRANJE GOSPODARSKIH DRUŽB V TEŽAVAH (ZPRPGDT-E), NUJNI POSTOPEK, EPA 1235-VI.....	197
ANDREJA KERT	198
ALENKA PAVLIČ	198
FRANC BOGOVIČ	199
IVAN HRŠAK	199
LJUDMILA NOVAK	200
RENATA BRUNSKOLE	200

MAG. MARKO POGAČNIK	201
BRANKO SMODIŠ	201
MARKO PAVLIŠIČ	202

11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSKO GOZDARSKI ZBORNICI SLOVENIJE (ZKGZ-C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1209-VI	202
---	-----

IVA DIMIC	203
MAG. TANJA STRNIŠA	203
MAG. JANA JENKO	204
IVA DIMIC	205
BRANKO FICKO	205
TOMAŽ LISEC	206
MIRKO BRULC	207
MAG. KATARINA HOČEVAR	208
JAKOB PRESEČNIK	208
MARKO PAVLIŠIČ	210
FRANC BOGOVIČ	210
FRANC JURŠA	212
LJUDMILA NOVAK	212
MIRKO BRULC	213
MAG. MATEJ TONIN	214
ZVONKO LAH	215
IVAN VOGRIN	217
JOŽEF HORVAT	217
MARIJAN POJBIČ	218
MAG. KATARINA HOČEVAR	219
JOŽEF JEROVŠEK	219
IVA DIMIC	221
MAG. MATEJ TONIN	221
SREČKO MEH	222
TOMAŽ LISEC	222
BRANKO FICKO	224
MAG. MATEJ TONIN	224
JOŽEF HORVAT	225
IVAN VOGRIN	225

15. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O JEDRSKI IN SEVALNI VARNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2013–2023 (ReJSV13-23), EPA 1155-VI	226
--	-----

JAKOB PRESEČNIK	227
IVA DIMIC	227
ZVONKO LAH	228
DR. LJUBICA JELUŠIČ	228
ROMANA TOMC	229
JAKOB PRESEČNIK	229

4.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA (ZUKD-1B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1255-VI	230
---	-----

MATEJA VRANIČAR	230
IVAN GRILL	231
ALEKSANDRA OSTERMAN	231
IVAN GRILL	232
MIRKO BRULC	233

MAG. KATARINA HOČEVAR	233
FRANC BOGOVIČ	233
MARIJA PLEVČAK	234
JOŽEF HORVAT	234
IVAN GRILL	235
TOMAŽ LISEC	236
ZVONKO LAH.....	236
JOŽEF HORVAT	237
MAG. ANDREJ VIZJAK	237
FRANC BOGOVIČ	238
MATEJA VRANIČAR.....	238
IVAN VOGRIN.....	239
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	240
MAG. MARKO POGAČNIK	240
MAG. MARKO POGAČNIK	240
MAG. ANDREJ VIZJAK	241
JOŽE TANKO	241
SREČKO MEH	241
MAG. MARKO POGAČNIK	241
JOŽEF HORVAT	242
IVAN VOGRIN.....	242
FRANC BREZNIK	242
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	243
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	243
MAG. MARKO POGAČNIK	243
LJUDMILA NOVAK	244
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	244
IVAN VOGRIN.....	244
MATEVŽ FRANGEŽ	244
MARIJAN POJBIČ	245
JOŽE TANKO	245
JOŽEF KAVTIČNIK	245
FRANC BOGOVIČ	245
MAG. ANDREJ VIZJAK	246
ROMANA TOMC.....	246
MAG. MARKO POGAČNIK	246
BRANKO FICKO.....	247
FRANC BREZNIK	247
ALENKA JERAJ	247
RENATA BRUNSKOLE.....	248
ALEKSANDRA OSTERMAN.....	248
MAG. BRANKO GRIMS	248
JANJA KLASINC	248
LJUBO ŽNIDAR.....	249
MAG. MATEJ TONIN.....	249
JERKO ČHOVIN.....	249
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	249
ALENKA PAVLIČ	249
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	250
MAG. MATEJ TONIN.....	250
JAKOB PRESEČNIK.....	250
MIRKO BRULC	250

JOŽEF HORVAT	251
FRANC BOGOVIČ	251
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	251
4A. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	252
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	252
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	252
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	252
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	252
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	252
LJUBO ŽNIDAR	253
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	253
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	253
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA, KI SPREMINJA SPORAZUM O ZRAČNEM PROMETU MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE, PODPISAN 25. IN 30. APRILA 2007 (MPESZDAZ), EPA 1240-VI	254
18. točka dnevnega reda: URADNI PREČIŠČENI BESEDILI	254
Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-UPB7), EPA 1230-VI	254
Zakon o varnosti v železniškem prometu (ZVZeP-UPB3), EPA 1231-VI	254
19. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	254
Predlog za izvolitev članice Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu, EPA 1203-VI	254
NATAŠA KOVAČ	254
MATJAŽ HAN	255
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, EPA 1181-VI	256
JANEZ VLAJ	256
ALENKA JERAJ	257
Predloga odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za elektronske komunikacije	257
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	257
MAG. ANDREJ VIZJAK	257

Državni zbor VI. mandat

15. seja
17., 18., 19. in 20. junij 2013

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora
Polonca Komar..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 17. junija 2013 ob 12.02.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Spoštovani kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Z majhnim zamikom začenjam sejo zato, da smo lahko vsaj v eni minuti ali dveh posvetili posebno pozornost našim gostom iz Črne na Koroškem, ki nas vabijo k Najevski lipi, zato upam, da ni preveč hude krvi, če je kakšna minuta bila temu namenjena.

Začenjam 15. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Jasmina Opec, gospa Sonja Ramšak, gospa Irena Tavčar, gospod Samo Bevk, mag. Andrej Šircelj, gospod Jakob Presečnik, gospod Jožef Kavtičnik, gospod Bojan Starman in gospod Matevž Frangež.

Na sejo sem vabil predsednico Vlade, ministrico in ministre ter generalno sekretarko Vlade k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Urada predsednika Republike Slovenije k 19.a točki dnevnega reda, predsednika Sodnega sveta gospoda Janeza Vlaja k 19.b točki dnevnega reda in predstavnike vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 15. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 7. junija 2013, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke dnevnega reda nisem prejel.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za širitev dnevnega reda. Po dogovoru na 57. seji Kolegija predsednika Državnega zbora 14. junija 2013 Državnemu zboru predlagam, da dnevni red 15. seje razširi z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, nujni postopek, EPA 1255-VI. Predlog za širitev ste prejeli v petek, 14. junija 2013.

Sprašujem, če želi besedo predstavnik Vlade, predlagateljice predloga zakona.

Ugotavljam, da ne. Želi mogoče besedo kdo v imenu poslanskih skupin? Odpiram možnost prijave. Več zainteresiranih ali samo gospod Grill v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke?

Gospod Grill, imate besedo, izvolite.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V Slovenski demokratski stranki bomo predlog za širitev podprli, kajti treba je zagotoviti pravno podlago, da se odloži zaračunavanje katastrskega dohodka na način, ki ga je določala do sedaj veljavna zakonodaja, kajti ta način je nepravilčen, nedodelan in bo seveda drastično povečeval plačila katastrskega dohodka. To pa seveda ne pomeni, da bomo tudi predlog zakona, kakršen je sedaj pripravljen, podprli, kajti tudi ta vsebina ni povsem dobro dodelana, zato bomo predlagali amandma – kajti po tem predlogu sedaj se namreč določa, da se poviša katastrski dohodek za 10 % glede na predhodnega – da se letošnje leto ohrani enak nivo, predvsem pa, da se vsem zavezancem za plačilo katastrskega dohodka predhodno izstavi informativni izračun, na podlagi katerega bodo lahko zavezanci ugotovili in tudi preverili, ali je realen in objektivni in da bodo lahko pravočasno dali tudi na to svoje pripombe. Če bo taka oblika amandmaja dobila podporo, bomo takšen zakon seveda tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala tudi vam.

Zaključili smo predstavitev stališč poslanskih skupin na predlagano razširitev. Želim vas opozoriti, preden glasujemo, če bo predlog za širitev sprejet, bo predlog zakona obravnavan kot 4.a točka dnevnega reda, in sicer bo na dnevnem redu v četrtek, 20. junija 2013.

Prehajamo na glasovanje o razširitvi dnevnega reda. Predlagam, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Začenjamo z glasovanjem. Prekinjam glasovanje. Lahko še enkrat v miru preverite. Želite, da kateri poslanki oziroma poslancu preverimo glasovalno

napravo? Je v redu. Nadaljujemo. Dajem na glasovanje razširite dnevnega reda.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev dnevnega reda sprejet.

Preden preidemo na odločanje o dnevnem redu v celoti, bi vas rad obvestil, da je Kolegij predsednika Državnega zbora na 56. seji 7. junija 2013 sklenil, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih, EPA 1215-VI obravnava po skrajšanem postopku. Na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika Državnega zbora je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor odloči o navedeni odločitvi Kolegija. Zahteva se na podlagi drugega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora uvrsti na dnevni red prve naslednje seje zbora brez razprave in glasovanja. Zbor bo navedeno zahtevo v skladu s časovnim potekom seje obravnaval kot 1.A točko dnevnega reda danes takoj po določitvi dnevnega reda seje.

Prehajamo na glasovanje o določitvi dnevnega reda v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 15. seje zbora določen.

Prehajamo na **1.A TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE OBRAVNAVA ZAHTEVE SKUPINE POSLANK IN POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 56. seji 7. junija 2013 sklenil, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih, EPA 1215-VI, ki ga je predlagala Vlada, obravnava po skrajšanem postopku. Na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika Državnega zbora je skupina 26 poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor odloči o navedeni odločitvi Kolegija.

Besedo dajem predstavniku vlagatelja zahteve gospodu Jožetu Tanku za predstavitev stališča.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Občutek imamo, da je podeželje pravzaprav neizčrpen vir polnjenja državne blagajne. Že v prejšnjem mandatu, že v mandatu Pahorjeve vlade so bili sprejeti in predlagani mnogi ukrepi, ki so posegli na podeželje, tako omejevanje medsosedske pomoči, tudi z malim delom se je poseglo v to

področje, potem tudi z Zakonom o graditvi objektov se je omejevala samogradnja in sedaj, ko dobivamo te predloge Vlade na mizo, se ta zadeva nadaljuje tudi v tem mandatu. Sprememba katastrskega dohodka je že eden izmed zakonov, ki bistveno posega v davčno substanco podeželja, napoveduje se premoženjski davek, kjer se bo to dejansko zgodilo tudi še na drugem področju in še drugače.

V tem primeru, ko pa imamo pred sabo Zakon o gozdovih, pa se je pojavila v tem zakonu rešitev v kazenskih določbah, ki izrazito nesorazmerno posega s kaznijo v prekršek, ki bi bil storjen. Namreč če nekdo brez prevoznice opravi prevoz lesa, ki je posekan na gozdni ali negozdni površini in je recimo vrednost običajno, če to vozi s traktorjem, približno 100 do 150 evrov, 3 kubike lahko naloži, je minimalna kazen od 2 tisoč do 5 tisoč evrov. Če tak prevoz opravi samostojni podjetnik, je kazen, zagrožena po tej rešitvi, od 15 do 150 tisoč evrov, in to za vrednost blaga, ki je nekaj sto evrov. Če se opravi kamionski prevoz najboljših gozdnih sortimentov, je vrednost celotnega kamiona približno 4 tisoč evrov, maksimalna kazen pa 150 tisoč evrov. Jaz ne poznam primera v tej naši ureditvi, ko bi bila kazen štiridesetkrat večja od vrednosti blaga, ki se prevaža na nezakonit način.

Če bi vlada, katerakoli, predvsem pa ta, uveljavila tako penalizacijo recimo v bančnem sistemu, ko se z enim nezakonitim podpisom ali pa nepravnim podpisom naredi transakcija v višini 20, 50 milijonov evrov, bi človek to razumel. Ko se pa penalizira nekoga, ki je star 70 let, recimo, in opravi posek in spravilo za nekaj 100 evrov blaga, pa je ta kazen izrazito nesorazmerna, nestimulativna. Nekdo, ki bo naredil ta prekršek, je s kaznijo, ki bo izrečena, lahko ob celotno premoženje, pa naj bo to samostojni podjetnik ali pa naj bo to recimo kmet, lastnik kmetije. In si ne predstavljam, da bi lahko katerakoli vlada posegla s takimi enormnimi, nesorazmernimi, neživljenjskimi kaznimi v dogajanje kjerkoli. Nerazumljivo je to. To kaže pravzaprav na to, da je tisto, kar je na podeželju še ostalo, praktično obremenjeno s hipoteko pravzaprav največjih kriminalcev. Vi niste sposobni predvideti kazni za bančni del in nismo bili nikoli tudi prej sposobni ustrezno kaznovati tiste, ki so ogoljufali delavce, ki so ukradli podjetja, cela podjetja z blagovnimi znamkami v vrednosti, na primer, na desetine milijonov evrov. Vzemimo recimo katerakoli podjetje, ki je izginilo v zadnjem času. Tu so pa za nek bagatelni prekršek za nekaj evrov predvidene zagrožene enormne kazni. Pa vzemimo za izhodišče najnižjo zagroženo kazen za posameznika ali pa za espeja. To je nesorazmerno. Mislim, da na tak način polniti državni proračun s temi enormnimi ukrepi, je nemogoče in je nesmiselno. Mnogo ljudi je, ki so marsikaj ukradli, pa se jih roka pravice niti ne dotakne. Nismo sposobni niti sprocesirati

postopkov, tu bomo pa nekoga razlastili vsega, kar ima, za nekaj ušivih kubikov. Če se bo Vlada na tak način lotevala teh projektov, se nam slabo piše.

Mi tega predloga za skrajšani postopek ne bomo podprli. Dobra bi bila celo javna predstavitev mnenj, preden so to stori.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala za vašo dodatno predstavitev stališča.

Hkrati vas obveščam, da o tej zahtevi ni razprave in možnosti obrazložitve glasu, zato prehajamo na odločanje.

Zboru predlagam, da odloči o naslednjem sklepu: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih se obravnava po skrajšanem postopku.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 34.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Spoštovane kolegice in kolegi, preden nadaljujemo s poslanskimi vprašanji, vas moram, žal, obvestiti, da je umrl Bogomir Špiletič, poslanec Državnega zbora v mandatnem obdobju 1996–2000. Prosim vas, da njegov spomin počastimo z minuto molka.

/ minuta molka/

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.
Hvala.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 43 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslank in poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovorila predsednica Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednica Vlade, ministrica in ministri odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec postavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednice Vlade, ministric ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo

dobil odgovora, mu morajo predsednica Vlade, ministrica ali minister v 30 dnevih predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko dnevnega reda vas obveščam, da so se opravičili dr. Andreja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Jernej Pikalo je med nami, tako da bo lahko odgovarjal na vprašanja, bo pa odsoten od 18.45 dalje, če imam prav zapisano, ravno tako mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje, ne bo prisoten od 16. ure dalje.

Na klop ste prejeli pregled poslanskih vprašanj na katero v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno. Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjala predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek, poslanska vprašanja pa bodo potekala po naslednjem vrstnem redu.

Najprej bo postavil poslansko vprašanje gospod Jože Tanko, Slovenska demokratska stranka.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Vsem lep pozdrav.

V tem mandatu je bila javnost seznanjena z več primeri sumov plagiatorstva pri dodiplomskih in podiplomskih nalogah. Odmevni so predvsem primeri, ki se nanašajo na javno izpostavljene osebnosti. Naj med temi naštejemo nekdanjega poslanca Pozitivne Slovenije Boruta Ambrožiča, nekdanjega poslanca in nekdanjega mariborskega župana ter sedanjega državnega svetnika Franca Kanglerja, pa državnega svetnika Bojana Kekca. Gre torej za same politike. Tem lahko prištejemo tudi predsednico Vlade, torej vas. Zanimivo ob tem pa je, da je hitrost ugotavljanja in potrjevanja ali zavračanja sumov plagiata zelo različna. Imamo primer Franca Kanglerja, pri katerem sta se analiza njegove diplomske naloge in odvzem naziva zgodila v enem mesecu, pri Borutu Ambrožiču in Bojanu Kekcu pa sta bila postopka končana v treh mesecih. Ambrožiču je bil magistrski naslov odvzet, Kekcu pa potrjen. V vašem primeru je minilo že več kot tri mesece, pa odločitve Fakultete za družbene vede še ni in kaže, da te odločitve še nekaj časa ne bo, kajti po informacijah naj bi bila objavljena odločitev šele čez nekaj mesecev. Take so tudi napovedi. To je po svoje presenetljivo, kajti napredne in prodorne fakultete imajo sodobne, lahko rečem že kar revolucionarne programe, s katerimi lahko njihove komisije hitro in kvalitetno opravijo preverbe in tudi sprejmejo ustrezne odločitve. Kaže, da je hitrost odločitve najbrž odvisna tudi od sestave komisije in predvsem tudi njenega odnosa do preiskovanca in tudi do mentorja. Morda gre pri tem tudi za politični odnos do obeh. Morda se tudi vam to dozdeva.

Zanima me:

Kakšno je vaše stališče do uveljavljanja odgovornosti za plagiatorstvo v visokem šolstvu?

Kaj ni bi bili po vašem mnenju vzrok za tako različno dolge postopke preverjanja, ko pa je v javnem interesu, da bi se stvari kar najhitreje razčistile?

Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem predsednici Vlade mag. Alenki Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala, gospod Tanko, za to vprašanje že drugič v tem mandatu.

Veseli me, da je to, očitno tako zgleda, vaš največji problem. In še nekaj. Očitno veste več od mene, očitno imate na fakulteti boljše zveze kot jaz, ker jaz ne vem, kdaj bo ta postopek končan. Že večkrat pa sem povedala, da si želim, da bi to bilo čim prej. Seveda verjamem, da veste, da je univerza, in ne samo ta, tudi ostale so avtonomne, in da ne jaz, še manj pa vi lahko posegate v njihove postopke. Sicer pa se strinjam, da je toleranca do plagiatorstva v Sloveniji enako kot v razvitem svetu ničelna. Tega se ne sme dopuščati. Je pa dejstvo, da na takšna strokovna vprašanja, ali v določenem primeru gre za plagiat ali ne, lahko odgovorijo samo tisti, ki so za to odgovorni. In jaz mislim, da vi niste med njimi – še. Mogoče kdaj boste, za enkrat še niste.

Predvsem pa bi si želela, gospod Tanko, da bi imeli za vse enaka merila in kriterije in da mogoče najprej naredite red v lastnih vrstah. Gospod Marinič, ki je do nedavnega sedel z vami, je bil obsojen zato, ker je na izpit poslal nekoga drugega. In kaj pravite na to vi?! Pravna država?! Če sem prav prebrala v časopisih, mislim, da so na Ekonomski fakulteti v teh dneh dobili dve študentki, ki sta zamenjali identiteto in ju bodo izključili. Nikoli ne bosta prišli do naziva univerzitetni diplomiran ekonomist. Vaš kolega, nobenega problema niste imeli s tem, je do 31. januarja sedel z vami – obsojen. Kolegica Alenka Koren Gomboc – obsojena zaradi ponarejanja spričevala. Ene same besede nismo slišali o tem, kaj to pomeni, če poslanka, poslanec, politik, kupi spričevalo. Jaz sem povedala, kaj bom naredila, če bo fakulteta ugotovila, da je moje magistrsko delo plagiat. Jaz imam pri tem popolnoma čisto vest, ker vem, kako je to delo nastajalo. Že iz dispozicije, ki je bila predložena fakulteti, izhaja, da sem sodelovala v postopkih, vladnih postopkih, uporabljala prvo osebo množine in tako naprej.

Ampak res, gospod Tanko, niste vi tisti, ki mu bom polagala račune. Kakršnakoli odločitev fakultete bo, nikakor iz mojih ust ne boste slišali, da je bila politično motiviran proces ali politična zarota. Niti pred fakulteto ne bom prižigala svečk. Mislim, da bi se tega morali

držati vsi politiki v tej državi in bi naša država res lahko bila pravna država.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala.

Želite dopolnitev odgovora?

Gospod Tanko, imate besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Predsednik Državnega zbora mi je dovolil postaviti vprašanje predsednici Vlade. Zdaj mi to oporekate, vidim, ampak pač hišni red je tak. Drugo, kar je, pa niste odgovorili na niti eno od teh dveh vprašanj, če ju še enkrat preberem:

Kakšno je vaše stališče do uveljavljanja odgovornosti za plagiatorstvo v visokem šolstvu?

Kaj naj bi bil vzrok za tako različno dolge postopke preverjanja, ko pa je v javnem interesu, da bi se stvari razčistile čim hitreje?

Zdi se mi, da je hitrost odločitev komisije odvisna tudi od sestave komisije in njenega odnosa do preiskovanca. V vašem primeru je to še posebej izrazito, kajti dva ministra vaše vlade prihajata s Fakultete za družbene vede, tudi recenzent prihaja s Fakultete za družbene vede in je bil tudi politik Socialnih demokratov, tako kot sta tudi vaša dva kolega ministra iz Socialnih demokratov in tudi predsednik koalicijske stranke Socialnih demokratov je profesor na Fakulteti za družbene vede.

Menite, da bi lahko bil vzrok za tako počasno odločanje o sumu plagiata vaše magistrske naloge politični interes ter močna politična povezanost vas, vaše koalicijske partnerice, Socialnih demokratov, ne pa tehnična ali vsebinska težavnost preverjanja suma plagiata?

Hvala.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala za to dopolnilno vprašanje, s tem da, gospod Tanko, jaz vendarle moram opozoriti, da je predsednica Vlade dolžna odgovoriti na tista področja, za katera je pristojna. Glede Socialnih demokratov zagotovo predsednica Vlade nima pristojnosti, če pa kdo sodeluje v teh komisijah, je pa seveda na strokovni ravni.

Sprašujem pa vseeno predsednico Vlade, če želi dodati dopolnilni odgovor.

Imate besedo, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Gospod Tanko, jaz sem rekla, da sem vesela, ker očitno drugih problemov v naši vladi oziroma s to vlado nimate, to je vse kar sem rekla, ker ste 50 % vprašanj, ki ste jih zastavljali meni, postavili na to temo. In z veseljem vam še enkrat odgovorim, da mislim, da bi morala biti tako v Sloveniji, kot je v razvitem svetu, stopnja tolerance do plagiatorstva nična. Upam, da sem zdaj drugič jasno, da ste slišali, odgovorila.

Glede časa odločanja, še enkrat, če želite posegati v postopek na univerzi, ki je

avtonomna, izvolite, pokličite, jaz ne vem niti, kako je komisija sestavljena, tako da resne obtožbe, ki ste jih dajali na profesorje, zdaj ministre, predsednika Socialnih demokratov, mislim, da so to zelo resne obtožbe, da posegajo v postopek drugega organa in popolnoma neprimerne, da se v tem državnem zboru izrekajo.

Jaz upam, da vam danes zadnjič povem, da, gospod Tanko, prav gotovo pa niste vi tisti, ki bo sodil o tem, ali je moje magistrsko delo plagiat. Mogoče se lahko tukaj na tem mestu začnemo pogovarjati, če bi jaz ubrala enak način, kot ste ga vi, in ne vem, kako bi izgledalo, če bi jaz ocenjevala vašo diplomsko nalogo z naslovom Gibanje cen hlodovine in žaganega lesa, smreke, jelke in bukve v povojnem obdobju. Čeprav mi številke niso tuje, si tega nikoli ne bom dovolila. In mogoče bi bilo prav, da tudi vi enkrat razumete, da obstajajo različni organi za reševanje različnih stvari. Treba je pa odločitve spoštovati in ne oporekati vsemu, kar ni po vaše. Za vas je prav samo tako, kot mislite vi, za ostale je pa prav in moralo bi biti tako, kot odločijo organi, ki so za to pristojni.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za dopolnitev odgovora.

Postopkovno vprašanje oziroma zahtevo ima gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V skladu s poslovnikom zahtevam, da se opravi razprava o odgovoru predsednice Vlade na postavljeno vprašanje. Jaz sem dobil namesto odgovorov vprašanja, jaz se ne vtikam v to, kako bodo sodili in presodili organi fakultete, spraševal sem o drugih stvareh, jaz sem spraševal, kakaj postopki potekajo tako počasi in spraševal sem, ali je problem v tem, da je praktično celotna komisija sestavljena iz Socialnih demokratov. Vodi jo gospod Rado Bohinc, ki je bil minister iz kvote Socialnih demokratov v eni od vlad, tudi podpredsednik stranke Socialnih demokratov, sedanjí predsednik Socialnih demokratov je član FDV, se pravi profesor na fakulteti, in dva ministra te vlade. Torej govorimo o tem. Jaz tudi nisem spraševal o tem, kakšen je vpliv medvlog na izparevanje človeškega telesa ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Gospod Tanko, jaz sem vas že prej opozoril, da predsednica Vlade ne more odgovarjati na vprašanje, ki ni v njeni pristojnosti. In še enkrat poudarjam, Socialni demokrati niso v njeni pristojnosti, in vas prosim, da to upoštevate pri vaši nadaljnji obrazložitvi zahteve.

JOŽE TANKO (PS SDS): Saj vse upoštevam. Tudi odgovore, ki so bili. Mene medvloge ne zanimajo, gospa predsednica Vlade. Če vas hlodovina ali žagan les, toliko bolje, ker to, kar ste predlagali pri zakonu o gozdovih, je

katastrofa. To sem vam že prej povedal. In tisti, ki bi vsaj malo poznal to področje, takih neumnosti v kazenskih določbah ne bi predlagal. Je pa treba tudi reči, da nas te stvari zanimajo, zato ker so v javnem interesu. Pomembno zaznamujejo politični prostor. Nekaterih poslancev ni več med nami zaradi določenih stvari. Nekateri so bili izgnani iz političnih skupin, nekateri pa še kar delujejo naprej. In bi bilo dobro, da o teh stvareh kaj povemo.

In še nekaj. Drugih problemov je veliko. Samo žal se v koaliciji ne uspete niti poenotiti, da bi prišli z neko primerno rešitvijo v Državni zbor in tu pač kockate, kdo vas bo še podprl od opozicije, da boste lahko kakšne rešitve izpeljali. Vsekakor pa predlagam, da o tej temi, ki sem jo odprl, opravi Državni zbor razpravo in se tej temi posveti tako, kot bi se ji moral sicer. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Proceduralno ima Matjaž Han, izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Jaz moram vendarle protestirati, spoštovani predsednik. Jože, jaz moram reči, nisem vam kriv, če imamo Socialni demokrati v vrsti gospode profesorje in doktorje, da imamo gospoda rektorja. Socialni demokrati smo poznani po tem, da so v naših vrstah tudi intelektualci. Prosim, da ko sprašujete predsednico Vlade, sprašujte o problemih države, ne pa o vaših morebitnih problemih s Socialno demokracijo. Zato ostro nasprotujem, da se naše profesor doktorje označuje s tem, da imajo zaradi neodločitev ali odločitev kakšne politične manevre za seboj. Ko že sprašuješ, Jože, predsednico Vlade, prosim, če takrat izpustiš Socialne demokrate. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo zaključili vprašanje in odgovore na prvo poslansko vprašanje, ki je bilo postavljeno predsednici Vlade.

Prehajamo na drugo vprašanje, ki ga bo postavil gospod Franc Bogovič, Slovenska ljudska stranka.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav vsem zbranim. Spoštovane kolegice in kolegi, predstavniki Vlade, spoštovana predsednica Vlade!

Verjamem, da se bova strinjala, da je vprašanje, ki vam ga postavljam, vprašanje, ki se tiče vseh državljanek in državljanov in je zelo pomembno, kajti postavljam vprašanje v povezavi z davčno politiko. To je ena ključnih politik vsake vlade, vsake države.

Zadnje dni v javnosti močno odmeva predlog novega zakona na nepremičnine, ki ga je posredoval finančni minister vaše vlade. Zavedam se, da gre za začetno različico, se pravi za javno razpravo o tem zakonu. Vendar ne moremo mimo tega, da je koncept tega zakona dosti drugačen, kot smo ga spraševali, in ker se še doslej sami niste opredelili, je prav,

da vemo tudi za vaše stališče. Gre za pomembno zadevo, kajti v osnovi smo ves čas govorili, da bomo z novim zakonom o nepremičnin naredili predvsem prevedbo dosedanjega nadomestila za stavbna zemljišča v novo davščino, ki bo vezana na vrednost nepremičnin. Tudi povsod po Evropi je tako, da je to občinski davek. S tem ko ste postavili ta davek v takšno obliko, da bo sedaj država pobrala pol teh davščin, na nek način tudi jemljete osnovno stanovanjsko, prostorsko in gospodarsko politiko slovenskih občin. Ključni problem, ki ga vidimo v tem davku, je to, da ste po tem, ko je vlada že sprejela in tudi parlament, da se s 1. julijem uveljavi DDV, ki bo posegel v žepe slovenskih davkoplačevalcev z 280 milijoni, sedaj s podobnim povečanjem nameravate tudi povečati davek na nepremičnine, ki jih imajo v lasti Slovenci in Slovenki. Gre za zelo pomembno vprašanje, kajti dotaknemo se slehernega državljanca in državljanke, upokojenca, delavca, kmeta, obrtnika, vse tiste, ki so v naših okoliščinah, ki so v marsičem specifična glede na okoliščine v drugih primerljivih evropskih državah, vlagali skozi svoje življenje, se odrekli marsičemu, da bi imeli mirno starost. Z davkom, ki ga sedaj predvidevate, to predvsem za ranljive populacije predstavlja lahko eno tudi do dve pokojnini, marsikateremu, ki se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo, velik delež od tega, kar s trudom preko leta pridelava, marsikatera gospodarska družba, obrtnik pa bo tudi imel oteženo situacijo v teh težkih situacijah.

Zato me resnično zanima vaše stališče:

Kako ocenjujete, da bo ta ukrep vplival na socialni položaj posameznikov, družin, upokojenec, torej lastnikov nepremičnin?

Ali dejansko predvidevate, da slovensko gospodarstvo, tu so všeti tudi obrtniki, podjetniki in kmetje, ob vseh težavah, s katerimi se soočajo, lahko prenesejo še dodatni neposredni davek v takšni višini na njihovo premoženje?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za vprašanje.

Besedo dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala za vprašanje, gospod Bogovič.

Predlog davka na nepremičnine sledi načrtom, ki so zapisani v programu stabilnosti za leto 2013. V bistvu se vsi zavedamo, ko smo sprejemali fiskalno pravilo, ste tudi vi večkrat povedali, kako je pomembno, da konsolidiramo javne finance. Dobili smo neko sicer kratkoročno podaljšano obdobje, da proračunski primanjkljaj oziroma javnofinančni primanjkljaj znižamo pod 3 % BDP, in sicer do leta 2015. Po naši oceni je bila napačna politika, kjer se je samo varčevalo. Dejstvo je, da je na strani odhodkov vlada že posegala, tako vaša kot tudi naša, še nekaj dodatno v krčenje izdatkov, zato je po naši oceni prav, da tudi na strani prihodkov posegamo v

povišanje fiskalne izdatnosti tistih davčnih ukrepov, ki imajo skladno z davčno teorijo in izkušnjami prakse najmanj škodljiv vpliv na gospodarsko rast. Največji vpliv ali pa tudi negativni vpliv na rast imajo direktni davki, to so dohodnina, davek od dohodka pravnih oseb in prispevki za socialno varnost. Za rast najmanj škodljivi pa so davki na potrošnjo, vključujoč okoljske dajatve, in davki na premoženje. Za pomembno povečanje fiskalne izdatnosti davka na nepremičnine se je vlada odločila tudi zato, ker ti davki v Sloveniji prispevajo relativno nizek delež BDP, okoli 0,6 %, v razvitih ekonomijah pa je ta delež lahko tudi trikrat višji. Kot ste rekli tudi sami, se je vlada obenem odločila, da se del davka na nepremičnine zadrži v državnem proračunu in s tem zagotovi znižanje proračunskega primanjkljaja, tako kot smo si ga zadali. In delitev prihodkov iz obdavčitve nepremičnin med različne ravni države v Evropi ni neobičajna. Se pravi, davek na nepremičnine po novem ne bo več namenjen samo nadomeščanju prihodkov občin, ampak tudi prispevanju h konsolidaciji javnih financ. Predlog zakona je v javni razpravi. Stopnje davka, ki se predlagajo, so res nekaj višje, kot so danes. Za stanovanjske nepremičnine je dejstvo, da se ocenjujejo prihodki nekoliko višje, ampak je razlog tudi v tem, da danes niso zajete vse nepremičnine, ker še vedno imamo občine, ki nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča ne pobirajo.

Tako kot sem rekla, zakon je v javni razpravi, lahko rečem, da smo posebej skrbno pripravljali tudi analize za določitev davčne stopnje za poslovne in industrijske objekte. Ta je določena približno na ravni sedanje efektivne obdavčitve, tako da se pričakuje prihodek iz tega naslova približno v enaki višini, kot je danes. Kot rečeno, je glavni razlog, da smo se za to odločili ta, da je v tem trenutku v Sloveniji obdavčitev v primerjavami z ostalimi razvitimi ekonomijami relativno nizka in po naši oceni se konsolidacije javnih financ nikakor ne da speljati ali pa izpeljati samo s poseganjem v odhodke.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Hvala za besedo.

Spoštovana predsednica, najprej v programu stabilnosti smo zapisali, da bomo dve tretjini konsolidacije javnih financ naredili z varčevanjem in eno tretjino z novimi davki. To eno tretjino smo že naredili približno z novim DDV, v predalu je tudi že davek za prejemke in sedaj dodajamo ta nepremičninski davek. Pri odhodkovni strani je sprejeto resnici na ljubo to, kar je bilo v lanskem letu skozi tolikokrat napadeni ZUJF sprejeto, z nekaj malega dodatka. Sami ste izza te govornice, ko smo sprejemali ta paket, govorili, da pride drugi varčevalni paket. Sam ocenjujem, da se sedaj več kot podvoji, se pravi skoraj s 190 na 470

milijonov, davek na nepremičnine. Sami ste dejali, predvsem lastniki stanovanjskih objektov ter kmetijstvo je tisto, ki bo plačalo, pri gospodarstvu je podobno.

Sam sem naredil tudi en zelo enostaven izračun, ker vem, koliko je hektarov kmetijskih zemljišč. Vaša ocena, ocena po zelo konservativni metodi z nizkimi ocenami vrednosti je, da je slovensko kmetijstvo po vašem sposobno plačati 100 milijonov evrov novih davkov. Zagotavljam vam s tega mesta, javno in odgovorno, da tega ni sposobno in da povsem napačno ciljate v tako velikem znesku na to populacijo.

Po drugi strani tudi verjemite, da je struktura lastništva pri nas nesorazmerna s tem, kakršna je struktura lastništva na Danskem in podobnih deželah, kjer so drugače vlagali v te nepremičnine v preteklosti. Naši ljudje so gradili, se odrekli marsičemu, da bodo imeli mirno starost. Sedaj pa je ocena vaše vlade, da so upokojeanci s 400, 500 evri na lokacijah, ki so visoko ocenjene, sposobni plačati tudi dve, tri pokojnine za ta davek. Verjamem, da bo javna razprava prinesla bistvene in korenite spremembe, predvsem pa ni prav, da se slovenske občine obdavčijo še za njihove šole, vrtce in da se od tega davka napaja ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želite dopolniti svoj odgovor? Dajem besedo predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Čeprav ni bilo dodatnega vprašanja, vseeno še enkrat.

Zakon je v tem trenutku v javni razpravi. Še vedno smo na tem, da je treba konsolidacijo izpeljati tako, kot ste povedali, dve tretjini na strani odhodkov in eno tretjino na strani davkov. Samo to ne pomeni v enem letu, gospod Bogovič. Program stabilnosti je za neko obdobje narejen. Ko boste vsa ta leta in ukrepe sešteli, pa še leto 2012 dajte zraven, kjer ste radikalno posegli v določene odhodke, boste ugotovili, da to še kako drži. In se pripravljajte, bom rekla, tudi nov paket varčevanja. Po naši oceni je, kot sem rekla, davek, o katerem govorite, davek, ki bo najmanj ali pa najmanj negativno vplival na gospodarsko aktivnost v državi. Tudi marsikateri mlad človek si želi kupiti stanovanje, pa ne more, ker so cene previsoke. Treba je pogledati celotno prebivalstvo. Ne samo eno ali pa malo več generacij. Po naši oceni je predlog zakona pravičen. Tisti, ki imajo več, bodo pač plačali več davkov.

Že na zadnji predstavitvi programa stabilnosti sem povedala, in še vedno mislim enako, da bomo morali v Sloveniji odpreti eno malo širšo razpravo o tem, ali smo oziroma so naši ljudje pripravljani iti po neki baltski poti, kjer so radikalno zniževali pravice, ukinjali javno šolstvo, javno zdravstvo in tako naprej, zato lahko imajo tudi nižje davke, ali pa smo še vedno pripravljani na nekoliko večjo solidarnost

in socialno državo, ampak zato bomo morali na eni strani tisti, ki imamo nekaj več, plačati več davkov, da bomo lahko na drugi strani tistim, ki pa res nimajo nič, zagotovili tisti minimum, ki si ga po moji oceni vsak človek zasluži.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Postopkovno zahtevo bo podal gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Hvala za besedo.

Spoštovana predsednica, tudi sam bi zelo rad videl, da bi v Državnem zboru spregovorili o davčni politiki vaše vlade. Žal je dosti malo napisanega bilo v koalicijskem sporazumu in tudi ukrepi prihajajo korak za korakom. Sam nisem vašega mnenja, da uvajate ukrepe, ki so najmanj škodljivi za slovensko gospodarstvo. Verjamem, da je pri tem davku veliko stvari, o katerih je treba spregovoriti. Ko govorimo o davkih, je prav, da se zavedamo, da bo javni standard možen tudi od tega, če bo preživelo gospodarstvo, če bodo preživeli obrtniki, podjetniki, kmetje. Zato predlagam, da se na naslednji seji opravi ta vsebinska razprava in da resnično odgovorno pogledamo državljanom in državljanom v oči in povemo, kje vidimo, da so priložnosti za to, da konsolidiramo slovenske javne finance.

Sam, kot sem že dejal, nisem tega mnenja, da je na slovenskem kmetijskem prostoru moč pobrati poleg že povečanega katastrskega dohodka še novih 100 milijonov evrov obdavčitve premoženja. Vemo, da je celotna realizacija v kmetijstvu milijarda na leto, ocena iz konservativne ocene premoženja pa je, da so pričakovanja vaše vlade novih 100 milijonov davkov. Zagotovo slovenski upokojeanci, ki so v 70., 80., 60. letih gradili ta stanovanja, niso računali, da bodo na jesen svojega življenja 2, 3 pokojnine plačali za ta davek, če je njihova lokacija še v tistih delih države, kjer je vrednost nepremičnin toliko večja. Izkušnje, ki jih imamo sedaj tako iz prvega poizkusa nepremičninskega davka, izkušnje, ki so sedaj iz sporne uvedbe povečanja katastrskega dohodka, vemo, da so tudi evidence zelo pomanjkljive v slovenskem prostoru, zato mislim, da je prav, da se priprave takega davka lotimo temeljito, da imamo te simulacije in da se nam ne bo zopet zgodilo to, kar se nam je zgodilo, da bomo tako kot na tej seji potem ad hoc popravljali zakone, ki prinašajo veliko zmedo v ta naš prostor.

Zato, spoštovane kolegice in kolegi, mislim, da je prav, da se na juljski seji s to problematiko srečamo, verjamem, da bo treba spregovoriti tudi o programu stabilnosti, ki smo ga zapisali, in ostalih stvareh. Razprava v tem državnem zboru na to temo, mislim, da je več kot potrebna in zaželena, zato predlagam, da se sprejme takšen sklep, da se na naslednji seji opravi razprava o mojem vprašanju.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Nadaljujemo z vprašanji.

Gospa Ljudmila Novak, Nova Slovenija, bo postavila naslednje vprašanje predsednici Vlade.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa predsednica Vlade, ministrica, ministri, kolege in kolegi, lepo pozdravljeni!

Bom tam nadaljevala, kjer ste prej zaključili. Razlika med našo in vašo vlado je v tem, da je naša vlada poskušala uravnovežiti javne finance z zmanjševanjem trošenja v javnem sektorju, vaša vlada pa javne finance poskuša uravnovežiti z dodatnimi, prekomerno dodatnimi davki, ki bodo močno obremenili družinske proračune in tudi gospodarstvo. Slišimo pa, da so tudi kmetje močno zaskrbljeni. V tem je bistvena razlika v dveh politikah.

Vemo, da bomo dobili višji DDV, nov davek na nepremičnine, dvig katastrskega dohodka, slišali smo tudi nove kazni in tako naprej. Zdi se, da se je uničevanje slovenskega gospodarstva, kmetijstva in družinskih proračunov šele začelo in ne končalo, kot ste napovedali na začetku vašega mandata. Nam ste očitali, da s pretiranim varčevanjem zmanjšujemo kupno moč prebivalstva in tako še dodatno zaviramo gospodarsko rast. Žal vaši dosedanja ukrepi mnogo bolj znižujejo kupno moč, kot so jo naši, gospodarstvu pa tudi ne dajete velikega upanja. Selektivno reševanje podjetij v težavah pa se lahko kaj hitro sprevrže v reševanje tistih z zvezami in poznanstvi. Tudi to nas zelo skrbi.

Spoštovana predsednica Vlade, sprašujem vas:

Ali še vedno verjamete, da z dodatnimi prekomernimi davčnimi obremenitvami lahko zaženete gospodarsko rast?

Predvsem pa nas zanimajo ukrepi vaše vlade za nova delovna mesta in za zagon gospodarstva.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem mag. Alenki Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala, gospa Novak.

Razlika med vašo in našo vlado je v tem, da mi še vedno zagovarjamo solidarno in socialno državo, vi pa ste začeli njeno razgradnjo. In še vedno stojim na tem, da je pravilna kombinacija na prihodkovni in odhodkovni strani edina prava pot. Kam so nas pripeljali ukrepi vaše prejšnje vlade, vidimo. Skoraj 5-odstotni padec gospodarske aktivnosti v prvem trimesečju letošnjega leta. Na žalost, na veliko žalost smo imeli prav, ko smo vas opozarjali, ko sem še sedela kot poslanka v tem Državnem zboru. In to so gola dejstva. To so številke, ki jih ne pripravlja vlada, ampak druge samostojne inštitucije.

Tako kot sem rekla, ocenjujem, da s pravilnim naborom ukrepov na prihodkovni in odhodkovni strani lahko bistveno bolje vplivamo

na gospodarsko aktivnost kot pa samo varčevanje, ki ste ga zagovarjali v prejšnji vladi. Jaz bom res vesela, če boste enkrat vsi skupaj, tudi gospod Bogovič, ki je prej govoril, stopili pred naše ljudi in povedali, kje na odhodkovni strani, pa bomo spet pri upokojencih, ki so bili prej omenjeni, še lahko zarežemo po 20, po 30 %. Samo govoriti, da se da, je lepo in enostavno.

Čeprav sem že zadnjič naredila nabor ukrepov za gospodarsko aktivnost, vam jih bom danes še enkrat povedala. Ker pa gre za konkretne številke, bom kar prebrala. V okviru nadaljevanja obstoječih dolgoročnih namenskih ukrepov ali pa linij SID banke, bo v letu 2013 zagotovljenih dodatnih 400 milijonov evrov dolgoročnih virov. Na podlagi teh in novih virov pa bo pa na letnem nivoju podprto do 50 tisoč podjetij in ohranjenih ali ustvarjenih do 50 tisoč delovnih mest. V obdobju 2013–2014 bo razširjena vsebina spodbujevalne razvojne platforme in povečan proračun te platforme. Od tega v letu 2013 v obsegu 595 milijonov evrov, in sicer 90 milijonov evrov kot povečanje že obstoječega ukrepa finančnega inženiringa za spodbujanje tehnoloških razvojnih projektov. To sicer teče že od leta 2011, bo pa ta shema povečana na 240 milijonov evrov. Do zdaj je bilo 150. Od tega iz proračuna 30 milijonov evrov, 60 milijonov evrov pa bo zagotovila SID banka. V letu 2013 bo podjetjem tako na voljo še 140 milijonov evrov sredstev za podporo okvirno 30 projektom podjetij, ki bodo ob ohranitvi obstoječih generirala najmanj 2 tisoč novih delovnih mest v različnih regijah Slovenije, 5 milijonov evrov v okviru izvajanja druge faze ukrepa mikrofinanciranja preko Slovenskega podjetniškega sklada, kar pomeni financiranje najmanj 200 mikro in malih podjetij, 100 milijonov evrov kot nov ukrep finančnega inženiringa za financiranje razvojnih projektov malih in srednjih podjetij, od tega iz proračuna 20 milijonov evrov, 80 pa bo zagotovila SID banka in s tem novim ukrepom finančnega inženiringa za mala in srednja podjetja bo financirano od 100 do 250 naložb oziroma podjetij. 400 milijonov evrov kot nov ukrep finančnega inženiringa za financiranje poslovanja malih in srednjih podjetij, od tega iz proračuna 80 milijonov evrov, 320 pa bo zagotovila SID banka iz drugih virov. To zadnje pa je čisto nov ukrep, predstavlja potencial za financiranje najmanj tisoč malih in srednjih podjetij in ohranitev ali oblikovanje 30 tisoč delovnih mest. Vse institucije v tem trenutku pripravljajo nabor, ki bo dostopen na enem mestu. Podjetja bodo to lahko videla na eni spletni strani. Takoj, ko bo končan, bom to posredovala tudi vam.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala za odgovor.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa predsednica! Sklicujem se tudi na predsednika Gospodarske zbornice Slovenije gospoda Sama Hribarja Miliča, ki je dejal, da s takšnimi potezami ravna Vlada v direktnem nasprotju s koalicijsko zavezo in javnimi obljubami o podpori novemu zagonu gospodarstva. Gospodarska zbornica meni, da z novimi davku uničujete gospodarstvo. Napovedano je tudi povečanje davka na poslovne nepremičnine, dodatna obdavčitev začasnega in občasnega dela, obdavčena odpravnina o prekinitvi delovnega razmerja za določen čas itn. Tudi v Novi Sloveniji smo za socialno državo, vendar to pomeni, da mora biti tudi gospodarstvo močno, da lahko to financira, predvsem pa podpiramo socialno podporo tistim, ki si ne morejo sami tega zagotoviti, nikakor pa ne želimo ponovno nacionalizirati premoženja tistim, ki so si s svojim delom pridneli marsikaj, sedaj bodo pa morali plačati prekomerne davke na to svoje prigarano premoženje.

Še vprašanje, da ne pozabim. Tam je predsednik Gospodarske zbornice napovedal, da vas bodo poklicali na pogovor, pa ne zanima:

Kaj ste odgovorili Gospodarski zbornici oziroma kaj boste, če se boste z njimi pogovarjali?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želite dopolniti odgovor?

Predsednica Vlade, imate besedo, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Gospodarska zbornica nam je poslala cel nabor ukrepov, ki jih predlagamo. Usklajujemo jih z ministrstvi in ji bomo tudi odgovorili, kako in kaj. Še enkrat, moja osebna ocena je, da je vsekakor bolj prav, da je na eni strani davčno breme razporejeno pravično. Tisti, ki imamo več, plačamo več davka, tisti, ki trošimo več, plačamo več davka. Tisti, ki nimajo, ne bodo plačali davka na nepremičnine. In to se mi zdi pomembno poudariti vsakič znova. Če smo res vsi skupaj za socialno državo, potem sem jaz prepričana, da bomo našli model, ki bo našim državljanom in državljanom zagotovil varno prihodnost. Ampak z rezanjem pokojnin in celo protiučustavnim rezanjem pokojnin, tako kot ste se lotili tega v prejšnji vladi, ni ravno pokazano, da vam je mar za socialno državo. Resnično mislim, da bi bilo prav, da v Sloveniji odpremo temo: če želimo imeti pravice, pa govorimo o brezplačnem šolstvu, govorimo o brezplačnem zdravstvu več ali manj, govorimo tudi o porodniških nadomestilih in še čem, se vsi skupaj moramo odločiti, ali gremo po tej poti, ampak potem je za to treba zagotoviti nekaj več fiskalne kapacitete. Ja, z gospodarsko rastjo in tudi s kakšnim novim davkom. Če pa zagovarjate drugo pot, samo varčevanje in varčevanje in rezanje v pravice, potem bo od socialne države na žalost ostalo bore malo. In kot rečeno, po naši oceni kombinacija ukrepov, ki so pripravljene, bo

vsekakor bistveno bolje vplivala na gospodarsko aktivnost kot samo varčevanje. Seveda bodo pa rezultati znani nekoliko kasneje. Rezultati dela prejšnje vlade na žalost so že tukaj, in to je skoraj 5-odstotni padec gospodarske aktivnosti v prvem tromesečju.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Postopkovno zahtevo ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Vprašanje novih delovnih mest je res zelo aktualna in pereča problematika, zato predlagam splošno razpravo glede na 246. člen Poslovnika seveda zato, ker z odgovorom nisem zadovoljna. Vem, da ženske v politiki imamo posebno težko nalogo, ne bom se spuščala v podrobnosti, vendar bi kljub temu od predsednice Vlade pričakovala nekoliko več uglasjenosti in strpnosti. Kot poslanci si morda to lahko bolj privoščimo in ste si tudi v dobršni meri, rekli ste, da ne boste nestrpni, da ne boste obtoževali, vendar že ton vašega glasu vas kar naprej izdaja. Želim si več žensk v politiki in tudi bolj uglašeno predsednico Vlade.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zaključujem tudi tretje vprašanje.

Prehajamo na četrto vprašanje, ki ga bo postavil gospod Franc Jurša, Demokratična stranka upokojujencev Slovenije.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik, lep pozdrav vsem v dvorani.

Nekdo je že danes rekel, da ne bo govoril samo o eni populaciji prebivalstva v Sloveniji, jaz bom tokrat govoril o starejši populaciji, ki pa je močno vezana za mlajšo populacijo, aktivno, delavno, kajti ta polni pokojninsko blagajno. Soseščino bi prosil za malo pozornosti.

V zadnjem času je bilo veliko govora o zniževanju pokojnin, čemur v naši poslanski skupini ostro nasprotujemo. Upokojenci namreč sodijo med najranjlivejše skupine prebivalstva. V letu 2013 je približno 280 tisoč upokojujencev, slaba polovica torej, prejelo pokojnino, nižjo od 500 evrov, kar pomeni, da živijo pod pragom revščine. Ob že tako visokih življenjskih stroških so obremenjeni še z višjimi zdravstvenimi stroški ter stroški oskrbe starostnikov. Država je, kot kaže, na stališču, da je treba rezati tudi pri tej populaciji, pa ne glede na to, katera stranka je vladajoča. Poslanci DeSUSA vlagamo velike napore, da to rezanje ne gre predaleč, saj ne sme iti. V preteklih letih smo izpogajali vsaj delno usklajevanje pokojnin, v letu 2013 se bodo usklajevale, medtem ko je bila predlagana popolna zamrznitev, tudi kar se tiče letnega dodatka, upokojujenskega regresa, izbrili smo ga za upokojujence z nižjimi pokojninami, Kadova sredstva so namenjena upokojujencu. Tudi to je po naši zaslugi.

Še enkrat poudarjam, Poslanska skupina DeSUS ne bo dopustila niti tej vladi, nikakor ne bomo pristali na znižanje pokojnin ne v letošnjem letu, niti v letu 2014, saj celotnega bremena krize ne moremo položiti na bremena naših najstarejših. Namesto da bi jim zagotovili varno in brezskrbno jesen življenja, saj jih vedno znova poskuša pahiniti na rob preživetja.

Iz ust javnih oseb, tudi vplivnih politikov, je slišati populistične izjave, da upokojenci niso še nič prispevali h krizi. Mi to absolutno zanikamo. Zato prosim za odgovore, gospa predsednica: Ali načrtujete kakšne koli varčevalne ukrepe na področju pokojnin v letu 2013?

Koliko so prispevali upokojenci pri varčevanju javnih financ od leta 2010 do danes – želimo natančen in jasen odgovor?

Kad mora vsako leto nameniti 50 milijonov evrov za usklajevanje pokojnin. V prejšnjih letih se ta sredstva niso uporabila v celoti. Zanima nas:

Kaj se bo zgodilo z omenjenimi sredstvi?

Kaj načrtujete na področju pokojnin za leto 2014?

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala.

Veste, gospa Novak, težko je ob napadih, ki jih doživljam v tem državnem zboru, ostati uglajen in tudi sama si marsikaj želim in bi bilo v Sloveniji bistveno, bistveno drugače, če bi to znala povedati tudi kolegom in kolegicam iz bivše koalicije, vaše koalicije.

Kar se pa tiče pokojnin in vprašanja, ali načrtujemo kakršnekoli varčevalne ukrepe na področju pokojnin v letu 2013, je odgovor ne. Dodatnih ukrepov, poleg teh, ki so že bili sprejeti, v letu 2013 ne bo.

Koliko so prispevali upokojenci pri varčevanju javnih financ od leta 2010 do danes? V zvezi s prejetimi ukrepi na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja je treba upoštevati, da so bili v obdobju 2010–2012 sprejeti ukrepi, s katerimi se je posegalo v maso pokojnin na način, da se pokojnine niso uskladile v takšni višini, kot je to določala temeljna oziroma osnovna zakonodaja. Treba pa je jasno povedati, da do zniževanja pokojnin, za razliko od plač v javnem sektorju, ni prišlo. In po podatkih, s katerimi razpolagam, je prihranek na račun omenjenih ukrepov v letih 2010 do vključno 2012 znašal približno 194 milijonov evrov. V omenjenem znesku je prihranek na račun uskladitve pokojnin oziroma neuskladitve pokojnin, bom rekla, znašal 140 milijonov, ostalo je na račun znižanega izplačila višine letnega dodatka upokojencem.

Prej omenjene številke nakazujejo na prihranek, v okviru katerega so upoštevani dejanski letni odhodki glede na maso pokojnin, kot so znašali po posameznih letih. In dejstvo je,

da so upokojenci v tem delu, bom rekla, nevalorizacije pokojnin prispevali in tega tudi z vladne strani tudi niste nikoli slišali da ni tako. Dejstvo pa je, da se, za razliko od nekaterih drugih pravic, pokojnine niso zniževale.

Na vaše osnovno vprašanje, ali se predvideva v letu 2013 kakršenkoli dodaten poseg oziroma ukrep v pokojnine, je odgovor jasen: ne.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala za odgovore.

Zahtevo za dopolnitev odgovora pa ima gospod Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Glede na to, da sem vam, gospa predsednica, postavil tudi vprašanje, kaj načrtujete v letu 2014, bi prosil tudi za ta odgovor.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ponovno dajem besedo predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Vlada si bo prizadevala za finančno stabilnost pokojninske blagajne. Cilj je vsekakor, da bi se izognili poseganju v pravice. Glede na razpravo v tem državnem zboru, da je bolje posegati v pravice kot dvigovati davke, pa nisem prepričana, da se bomo temu lahko izognili. Vsekakor pa obljubljam slovenskim upokojencem, da kakršenkoli poseg ne bo protiustaven, za razliko od tistega iz lanskega leta.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala za dopolnitev odgovora.

Ugotavljam, da smo s tem zaključili s postavljanjem vprašanj predsednici Vlade in se ji zahvaljujem za podane odgovore.

Prehajamo na odgovor na poslansko vprašanje, ki je bilo postavljeno na 14. seji Državnega zbora.

Minister za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregor Virant bo odgovoril na vprašanje gospoda Dragutina Mateja v zvezi z vožnjo s službenim vozilom s prižganimi modrimi lučmi.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Vprašanje se nanaša na vožnjo našega ministrskega kolega. Ta zadeva to vprašanje, kadarkoli se pojavi takšna situacija vožnje s temi modrimi lučkami, je zelo občutljiva, zato bi najprej pojasnil, kakšna je pravna ureditev tega vprašanja, potem pa še svoje mnenje o tem, kako naj se to v praksi uporablja.

Stvar je takšna. Imamo pravilnik, ki govori o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo. Ta pravilnik dopušča oziroma predvideva nameščanje in uporabo naprav za dajanje posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, ki označujejo vozila s prednostjo, med drugim tudi na vozilih državnih organov, ki se

uporabljajo za prevoz oseb, ki so varovane po uredbi o varovanju, ne glede na to, po kateri stopnji so varovane. Piše pa v pravilniku, da je to dovoljeno za izvedbo nujnih in neodložljivih nalog državnega organa. Rekel bi tako, minister je tisti, vsak minister posebej ali vsaka varovana oseba, ki mora skrbno in odgovorno presoditi, ali gre v konkretnem primeru za takšno nujno oziroma nujno in neodložljivo nalogo državnega organa, ki je za delo državnega organa strateškega pomena. Se pravi, je v individualni odgovornosti vsakega posameznika, vsakega ministra posebej, da te določbe pravilnika ne zlorablja. Sam recimo teh zadev ne uporabljam, bi pa uporabil, če bi šlo za kakšno res nujno in neodložljivo zadevo, tako kot pravilnik določa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik. Minister, hvala za vaš odgovor, ki je bil tehnično izredno korekten, moram reči, navajali ste vse pravilnike, vendar je tukaj majhna težavica.

Težava je namreč v tem, da najprej pravilnik opredeljuje vozila državnih organov, ki prevažajo varovane osebe. V predpisu, ki govori o varovanih osebah, v uredbi, če sem zelo natančen, pa zelo natančno piše, "varovane osebe po četrti stopnji", kamor sodi tudi minister iz vaše stranke. In pod četrto točko piše, "varovanje po četrti stopnji v razmerah potencialne ogroženosti ne obsega ukrepov neposrednega fizičnega varovanja". To za navadne državljane, da prevedem, pomeni, da ministra ne vozijo policisti. Vozi ga šofer. Zanima me:

Ali so vozniki, ki vozijo druge ministre, in to ste dejali, da imajo vsi modre lučke, kar seveda mislim, da ni prav, usposobljeni po posebnem programu, da lahko vozijo vozila s prednostjo z modrimi lučmi in s sirenam? To je prvo vprašanje.

Drugo vprašanje:

Ali imajo vsa vozila vseh ministrov nameščene modre luči in kje je zakonska osnova za to?

Zanima me:

Kaj so to nujne vožnje?

Dve nujni vožnji sta bili zabeleženi. Prva, ko je gospod minister vstal prepozno in zamujal na sestanek v Ljubljano. Njegov voznik bi moral vedeti, da je cestna zavora, da je promet oviran in bi se moral peljati v službo tako kot vsi ostali. Druga vožnja je malo manj jasna, v Podsmreki, in zato sem na vas naslovil to vprašanje, ker je policija odgovorila, da je upravičeno uporabljal luči, brez kakršnih koli pojasnil, zakaj se je peljal po avtocesti namesto 130 kilometrov na uro 162 kilometrov na uro. Vožnje na sestanke, ko nekdo zamuja ali gre prepozno v službo ali iz službe, ali se pelje od točke A do točke B, niso nujne vožnje. Nujne

vožnje s prednostjo so v zakonu zelo natančno definirane. Zato se mi zdi, da je takšna vožnja po ... / izklop mikrofona./

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi dopolniti odgovor minister?

Izvolite, gospod Virant.

DR. GREGOR VIRANT: Zdaj tega konkretnega očitka, zakaj je minister uporabil oziroma njegov voznik uporabil te modre lučke, ne bi komentiral, ker minister niti nima možnosti, da bi odgovarjal na to, kaj se je tisti dan dogajalo. Ne verjamem pa, da je hitel zato, ker je prepozno vstal in ni mogel priti na sestanek. Temu seveda tudi ta določba pravilnika ni namenjena.

Še enkrat bom rekel, pravna podlaga za uporabo teh signalnih zadev oziroma te signalizacije obstaja. Reče se ji pravilnik o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo. Ni pogoj, da bi takšno vozilo vozil policist, pogoj je samo, da lahko takšen avto vozi oseba, ki ni voznik začetnik, ima najmanj dve leti veljavno voziško dovoljenje, ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje povzročitve prometne nesreče, kaznivo dejanje za opustitve poškodovancev v prometni nesreči brez pomoči, drugih pogojev pa po pravilniku ni. Se pravi ta možnost obstaja. Ta pravilnik je bil izdan leta 2010 in je veljaven. In meni se zdi tudi, da s tem pravilnikom ni nič narobe, da je čisto korektna ureditev. Še enkrat bom pa rekel, te stvari je treba uporabljati restriktivno in z veliko stopnjo odgovornosti, ker niso zapisane zato, da bi nekdo recimo pravočasno prišel na sestanek, ker je prepozno vstal ali kaj takšnega. To seveda ne. Če pa pride do situacije, ko se v urniku nekega predstojnika državnega organa, recimo ministra, stvari tako zgostijo, da se mora pojaviti na naslednjem sestanku, ki je pomemben, nujen, strateško pomemben za ministrstvo, ob določeni uri, pa mu to sicer zaradi njegovega urnika ne bi uspelo, potem pa se izjemoma to lahko uporabi.

Se pravi, to je treba uporabljati odgovorno, cum grano salis, kot se reče.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Postopkovno zahtevo ima gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa.

Seveda bi želel, da o tem odgovoru podrobneje razpravljamo na naslednji seji. Bi pa želel povedati, da pravilnik govori o tem, kdaj se luči lahko uporabljajo. Hkrati pa mi minister ni v nobeni točki odgovoril, na kakšen način so vozniki drugih ministrov, ki so varovani po četrti stopnji, se pravi, vsi, razen treh, kako so usposobljeni, po katerem programu, kdaj so bili usposobljeni, da lahko vozijo s temi lučmi. Vsi ostali vozniki, ki imajo takšne luči, se pravi policisti, reševalna vozila, gasilci, vsi ti morajo opraviti poseben tečaj usposabljanja. Samo na tak način lahko varno, tudi v korist ministra,

kateregakoli, vozijo s temi lučmi. Vožnja z modrimi lučmi je nekaj povsem drugega kot normalna vožnja. In nisem dobil odgovora od ministra, kdaj in kje je bil konkreten voznik oziroma vozniki vseh ostalih ministrov usposobljeni, da lahko vozijo z modrimi lučmi. Nikakor ni v pristojnosti ministra, da odloči in naloži policistom, ki ga vozijo, ali drugim osebam, da je pa sedaj pravi trenutek, da se peljemo z modrimi lučmi. Vsaj v enem primeru, v konkretnem primeru je šlo res za pomemben strateški sestanek, se strinjam z vami, gospod minister. Vendar je voznik, ki je prihajal po ministra, vedel vnaprej, da je zastoj na cesti, da se nekaj popravlja, in bi lahko prišel pravočasno po ministra. Ni prihajal s sestanka, prihajal je od doma. In državljani niso preveč veseli, da stojijo v koloni, mimo se pa pelje minister z modrimi lučkami, ki ga ne vozijo in ne varujejo policisti, za katere ne vemo, ali so usposobljeni za takšne vožnje ali niso usposobljeni, in se veselo odpelje mimo stoječe kolone, ker je pač prepozno vstal. V drugem primeru je zadeva še bolj nejasna. Nejasna je zato, ker je policija poslala sporočilo – zato sem tudi na vas naslovil – policija je upravičila dogodek za javnost. Dejali so: "V skladu z zakonom se je opravljal nujen prevoz." Nobenega pojasnila, kakšen nujen prevoz. Ne vemo, zakaj se je popoldan ministru spet nekam mudilo. Mogoče se mu je mudilo domov to pot. Tako ne gre. Ne moremo si razlagati teh predpisov široko, tako kot zdaj vi tu zagovarjate ali ste v delu odgovora, ampak jih moramo ozko.

Zato predlagam, da v skladu z drugim odstavkom 246. člena na naslednji seji Državnega zbora opravimo razpravo o vašem odgovoru in o tem, kako in na kakšen način se prevažajo naši ministri mimo stoječih kolon državljanov. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Prehajamo na prvi krog vprašanj poslank in poslancev.

Gospod Zvonko Černač, Slovenska demokratska stranka, bo postavil vprašanje ministru za pravosodje dr. Senku Pličaniču.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Pred kratkim smo v Državnem zboru na zahtevo naše poslanske skupine opravili obširno razpravo o stanju v našem pravosodju. V tej razpravi se je, žal, pokazalo, da se nekateri, predvsem tisti, ki so trenutno v klopih oziroma na stolih vladajoče koalicije, ne zavedajo resnosti razmer ne v tožilstvu ne v pravosodju. Temu pritrjujejo tudi sklepi, ki ste jih v vladajočih strankah preoblikovali na tak način, da bo učinek te razprave in ugotovitev, ki so bile posredovane, ničen.

V zadnjih 15, 20 letih je bilo o stanju v pravosodju prelitega veliko črnila, izrečenih veliko besed, opravljenih veliko analiz. Pred vstopom naše države v Evropsko unijo je naše razmere podrobno analiziral nemški sodnik

Dukoff. Takrat, torej pred 10 leti, leta 2003 je ugotavljal, da imamo 774 sodnikov na 2 milijona prebivalcev, kar je več kot dvakrat več, recimo, kot je to v Nemčiji. Danes ta številka presega tisoč, se pravi, da se je povečala še za kakih 50 %. Sodnega osebja imamo dvakrat toliko, kot je povprečje v Evropski uniji, kjer je povprečje tisoč 37 na milijon prebivalcev, pri nas je tega osebja 2 tisoč 96. Porabimo 87 evrov na prebivalca, povprečje v Evropski uniji je več kot dvakrat nižje, nekaj čez 41 evrov. Podatki, ki pa govorijo o storilnosti in odgovornosti, so pa obratni. Primerljivo je stanje tudi na področju tožilstva. Imamo sodne zaostanke, ki so bistveno daljši kot v primerljivih državah, številni odmevni primeri so zastarali ali pa še bodo, mnogi niso bili niti začeti, veliko energije pa je vloženo v preganjanje politično nekompatibilnih posameznikov.

Stanje je še bistveno slabše, kot je bilo pred leti. Kljub kadrovske prenormiranemu pravosodju je sistem neučinkovit, zbirokratiziran in ne premore niti toliko samorefleksije, da bi se znal pravilno in odgovorno odzivati takrat, ko njegovi člani storijo hude napake, takrat ko obtožijo ali celo obsodijo brez dokazov, takrat ko storijo krivico, ki je ni mogoče več popraviti. Na drugi strani tak sistem omogoča, da se procesirajo nepomembna dejanja, velikih rib pa še dolgo ne bo za zapahi – ali zaradi nezkušenosti in nestrokovnosti oziroma, kar je še huje, zaradi povezav, ki omogočajo zlorabe pravosodnega sistema in izpeljavo montiranih procesov brez dokazov. Slabši smo, kot smo bili pred 25 leti v neki drugi državi, takrat so se vsaj potrudili, da bi dokaze sproducirali, če jih že ni bilo, danes se sodi brez dokazov.

Na ministra zato naslavljam vprašanje:

Kaj konkretno boste storili za vzpostavitev vladavine prava in preprečitev oblastnih ravnanj tožilcev in sodnikov, ki pod plaščem neodvisnosti in samostojnosti zlorabljajo pravne norme in s tem razgrajujejo demokracijo in pravičnost?

Zanima me:

Ali sta po vašem mnenju gospod Masleša in gospod Fišer lahko nosilca prenove pravosodja in tožilstva? / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem ministru za pravosodje dr. Senku Pličaniču.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala. Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Z marsičim, kar je gospod Černač povedal, se lahko strinjam, marsikaj od tega, kar je gospod Černač povedal, sem tudi sam že velikokrat povedal, zlasti tisti del, ki se nanaša na preslabo učinkovitost celotnega pravosodja, v kar sodita sodstvo, tožilstvo in še marsikaj drugega, v resnici sta pa ta dva sistema ključna.

Ko me sprašujete, kaj bom naredil, me sprašujete nekaj, o čemer sem v tem parlamentu že govoril, pa bom na kratko ponovil. Naredil

bom vse, kar lahko in kar sodi v mojo pristojnost. To je pa zlasti sprememba zakonodaje, torej predlagal bom, sem že, bom malo bolj natančno pojasnil v nadaljevanju, spremembe vrste zakonov, ki bodisi neposredno, bodisi posredno urejajo delovanje sodišč, državnega tožilstva in še nekaterih drugih sistemov v okviru pravosodja, recimo notariata, odvetništva, sodnega izvedeništva in tako naprej. Vse to s ciljem, da se hitro, pa vendar kakovostno in premišljeno spremeni v resnici slabo stanje v slovenskem sodstvu in državnem tožilstvu, torej slabo ali nezadovoljivo stanje, kot je ugotovil Državni zbor v razpravi na izredni seji, ki jo omenjate.

Strinjam se s tem, da je treba ta cilj doseči hitro, nimamo več časa. Strinjam se tudi s tem, vsaj to sem razbral iz vašega vprašanja, da se v preteklih letih, desetletjih, praktično od osamosvojitve naprej nihče ni zares ukvarjal s tem glavnim problemom, s katerim se slovensko pravosodje sooča: preslaba učinkovitost, preslaba prilagojenost današnjemu času, preslabo zavedanje, da je treba oba sistema, sodstvo in državno tožilstvo, modernizirati, spremeniti način razmišljanja in zlasti način delovanja, čim prej doseči spremembo, o tem ste tudi sami govorili, ko gre za avtorefleksijo, za samokritičnost tistih, ki imajo v okviru sodstva in državnega tožilstva ključne funkcije in ki so pravzaprav odgovorni za to, da sproti spremljajo stanje v obeh sistemih, se odzivajo na slabosti, na napake v delovanju obeh sistemov, reagirajo in opozarjajo in seznanjajo javnost s tem. Gre za cel kup stvari, ki jih tudi sam govorim že, odkar sem prevzel lanski mandat, in nič drugače ne govorim v letošnjem mandatu. Tisto, kar me pa še posebej veseli, pa je, da podobno, praktično enako nam govorita oziroma sugerirata, zapovedujeta skoraj, tudi Evropska komisija in Greco. Če sodim iz razprav poslancev, tako obstoječe koalicija kot tudi opozicije, in če pustim nianse v opredeljevanju posameznih kvalifikacij, tudi sklepov in podobno, mislim, da smo vsi ali da ste vsi, ki sedite v tem parlamentu, enotni, da je treba hitro, to je pomembno, hitro in premišljeno na drugi strani doseči pomembne premike v zelo kratkem času pri povečanju učinkovitosti sodstva in državnega tožilstva. Kaj nameravam sam narediti? Prvi korak v tej smeri sem že naredil s tem, ko je Vlada pred dvema tednoma sprejela noveli zakonov o sodiščih in sodniški službi. Gre za zakona, o katerih bo jutri v tem parlamentu potekala prva obravnava, torej splošna razprava. Tukaj računam in upam na popolno podporo obema novelama tako s strani koalicije kot tudi s strani opozicije. Obe noveli vsebujeta kar nekaj pomembnih rešitev, za katere sem prepričan, da bodo, ko se bodo uveljavile v praksi, pomembno prispevale k doseganju cilja, o katerem sem prej govoril. Nima smisla, da sedaj to v podrobnosti navajam, ker bo prilika za to jutri. Kljub temu pa bi rad povedal, da sta ti noveli prvi pomemben korak v tej smeri, da se

na zakonodajni ravni ustvari primeren sklop pravil ravnanja, ki bo drugače, kot je bilo to doslej, sodišča, zlasti predsednikov sodišč, ki so najbolj odgovorni za učinkovitost delovanja sodišč, in podobno potem v državnem tožilstvu, bolj kot doslej zavezoval k odgovornemu in učinkovitemu delu organizacij, ki jih vodijo .../ znak za konec razprave/ pa potem še naprej v drugem delu.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Spoštovani minister, spoštovani nekdanji kolega!

Bojim se, da to ne bo dovolj. Po tej poti so šli vsi vaši predhodniki. Ko je bil pacient hudo bolan, ko so mu pomagali najprej z aspirini, potem s hujšimi zdravili, vendar danes temu ni več tako. Mi nimamo več pacienta, ki je hudo bolan. Mi imamo na mizi pacienta, ki komaj še diha. In vprašanje, če mu lahko pomaga elektrošok ali še kaj hujšega. Predvsem pa vprašanje, ali mu lahko pomagajo tisti zdravniki, ki so mu želeli pomagati do sedaj, če še ne vedo, zakaj je pravzaprav bolan in zakaj je na tej mizi. Bojim se, da zaveza, ki ste jo podpisali, ne bo bistveno učinkovala, tudi spremembe zakonodaje, ki so sedaj na mizi, ne. Mislim, da bo potrebno očiščenje v pravosodnih in tožilskih vrstah, temeljito očiščenje. Torej čiščenje, ki ga lahko opravi samo tožilstvo in pravosodje samo. Vendar če ga želi opraviti pravosodje in tožilstvo samo, ga ne more opraviti, po mojem mnenju, pod sedanjim vodstvom. Breme, ki ga iz preteklega delovanja, sodelovanja v nedemokratskih postopkih oziroma procesih nosita tako gospoda Masleša kot Fišer, je namreč preveliko, da bi lahko bila nosilca tega procesa prenove. Tudi njuni odzivi v zadnjem času. Spomnimo se balkanskega bojevnika, kjer so izpustili kriminalce na prostost, kljub temu da so isti dokazi veljali v Italiji, Srbiji in še nekaterih drugih državah. Primer čiste lopate in tako naprej. Vsi ti primeri so pokazali, da gospoda ne zmoreta potrebne samorefleksije, ki je v takih primerih nujna. Potrebna bo torej sprememba na vrhu. Tudi to ne bo dovolj. Potrebna bo temeljita sprememba procesne zakonodaje, vzpostavitev odgovornosti za odločitve, tudi materialne, potreben bo dvig strokovnosti tožilcev in sodnikov z zaostritvijo pogojev o tem, kdo sploh je lahko sodnik in kdo je lahko tožilec. In ne nazadnje bo potrebna tudi neka simbolna prenova. Še vedno se sodbe izdajajo v imenu ljudstva. Pa so res sodniki temu ljudstvu odgovorni ali je nad njimi samo modro nebo?

Sprašujem vas, spoštovani minister:

Ali resnično menite, da bosta gospod Masleša in gospod Fišer... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ponovno dajem besedo ministru.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala.

Če nadaljujem, bi ravno s tem izhodiščem, ki ste ga spoštovani kolega Černač sami podali na zaključku, torej sodbe se v Sloveniji in še marsikje drugje izdajajo v imenu ljudstva in temu istemu ljudstvu smo odgovorni vsi. Vi, poslanci in poslanke, mi, ministri in vsi drugi javni funkcionarji, kamor sodijo tudi sodniki in državni tožilci. Tudi sam si želim, da bi se v obeh sistemih bolj zavedali tega dejstva, da je temu tako, zato bom, kot sem že malo prej povedal in večkrat tudi javno, naredil vse, kar je v okviru mojih pristojnosti, da se to zgodi hitro, čim prej. Seveda lahko počnem to, kar lahko počnem, za kar sem pristojen. Pristojen pa sem za ustrezno zakonodajo, ki bodisi posredno, neposredno kot sem že omenil, ureja sodišča, državno tožilstvo in ostale sisteme, pristojen pa sem tudi za nekatere druge stvari, ki niso vezane neposredno na zakonodajo, recimo na izobraževanje sodnikov, državnih tožilcev in ostalih pravosodnih funkcionarjev. Sam mislim, da je ravno izobraževanje nekaj, kar je bilo v preteklosti pravzaprav praktično skoraj zapostavljeno. Res je, da je z vstopom Slovenija v Evropsko unijo prišlo do ustanovitve posebnega centra za izobraževanje v pravosodju, ki deluje v okviru mojega ministrstva, katerega namen je ravno ta, da se vsem, ki delujejo v okviru pravosodja, z različnimi oblikami izobraževanja, ki ne zajemajo samo prava, poznavanje prava, ampak tudi vrsto drugih veščin in znanj, ki jih mora nekdo, zlasti sodnik, ker gre za nosilca samostojne državne oblasti, poznati bolje, kot se to opaža pri sodnikih in sodnicah, ki delujejo trenutno v slovenskem sodstvu. Podobno velja za državne tožilce in ostale, ki nastopajo v slovenskem pravosodnem sistemu.

Tako da nameravam zelo okrepiti, razširiti procese izobraževanja pravosodnih funkcionarjev. Potem je tukaj še en sklop inštrumentov, ki tudi ne sodi v zakonodajne spremembe, sodi pa v okvir mojih pristojnosti. To so vse spremembe, ki so povezane z informatizacijo, digitalizacijo ali po domače uvajanjem različnih rešitev na podlagi uporabe računalnikov in ostalih rešitev iz okvira informacijske tehnologije, s katerimi se da zelo pomembno prispevati k racionalizaciji dela na sodiščih, na državnih tožilstvih in drugje in s tem prispevati k njihovi večji učinkovitosti.

Sam se bom maksimalno angažiral v okviru teh treh sklopov, seveda so pa ključne zakonodajne spremembe, tako da marsikaj od tistega, kar ste sami povedali, da bo treba spremeniti, pa ni zajeto zdaj v obeh novelah, ki sem ju omenil, torej noveli zakona o sodiščih in sodniški službi, pride na vrsto takoj za tem. Ravno zaveza, ki ste jo omenili, natančno predvideva, kaj vse se bo spremenilo do leta 2014. Torej kaj vsem bom jaz kot minister ni mi kot vlada predlagali, da se spremeni. Hvala.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala.

Postopkovno zahtevo ima gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala.

Žal spoštovani minister ni odgovoril na moje temeljno vprašanje, ki se je glasilo, ali sta po njegovem mnenju gospod Masleša in gospod Fišer lahko nosilca teh vsebinskih sprememb v slovenskem tožilstvu in v slovenskem pravosodju. In ni odgovoril na vprašanje, katere so tiste vsebinske spremembe, ki naj bi se zgodile v procesni zakonodaji, ki bi omogočile, da bi končno tudi Slovenija bila utemeljena na pravičnosti in na vladavini prava.

Zaradi tega predlagam, da opravimo razpravo o tem odgovoru na podlagi določb poslovnika, kajti primeri, o katerih smo govorili tudi v razpravi o pravosodju, govorijo o tem, da se je treba vprašati, ali je Slovenija sploh še država, ki je utemeljena na pravičnosti in na vladavini prava, ali je to dejstvo samo zapisano v nekih dokumentih, ki so prazna črka na papirju. Treba se je vprašati, ali je značilnost držav, utemeljenih na vladavini prava in pravičnosti, dejstvo, da se v gospodarskih sporih na razsodbo v povprečju čaka skoraj tisoč štiristo dni. Ali je značilnost takšnih držav, da posamezniki do pravice ne pridejo v desetih ali več letih? Ali je značilnost takšnih držav, ki so utemeljene na pravičnosti in vladavini prava, da se sodni primeri obravnavajo po obrazih? V primerih, ko je treba zaščititi pripadnike bivšemu režimu prijazne elite, so postopki hitri, če so seveda napadeni, ali pa počasni in zastarajo, če so napadeni njihovi interesi.

Primerov je kolikor hočete, nekaj sem jih že omenil uvodoma. Naj jih omenim še nekaj. Imamo postopek proti policistu, ki je v času službe takratnemu predsedniku vlade gospodu Janši grozil z likvidacijo, postopek je zastaral. Dobil je, mislim da, celo neko odlikovanje zaradi tega, imeli pa smo podoben postopek groženj proti nekdanjemu predsedniku vlade gospodu Pahorju, kjer je bil storilec obsojen na enajst let zavora in kot smo bili obveščeni, še vedno v tem zaporu tudi sedi. Ali je obravnava identičnih kaznivih dejanj glede na to, proti komu so storjena, značilnost držav, utemeljenih na pravičnosti in vladavini prava, se vprašajmo. Postopki, recimo tam, kjer je interes, zastarajo, Satex, Elan, ko sodnik sodbe ni pravočasno napisal, Sikura in tako naprej. Številni hudi postopki najhujših kaznivih dejanj pa niso bili niti sproženi v primeru številnih stotimilijonskih kreditov v državnih bankah. Imamo recimo primer, ko je bil nekdo posnet, nekdanji poslanec Socialnih demokratov, ko je bil v Evropskem parlamentu in so mu ponudili 100 tisoč evrov nagrade, da bo za nek predlog glasoval in je to obljubo tudi sprejel, dokazano, vsota je dokazana, kraj, čas, vse je znano, vendar do danes proti njemu zaradi tega ni bil, kot sem informiran, sprožen noben postopek, kaj šele da bi bil na prvi stopnji obsojen zaradi takega dejanja. Na drugi strani pa smo bili

nedavno 5. junija priče, ko je nekdo bil obsojen, ne da bi obstajal kakršen koli dokaz.

Teh primerov je kolikor hočete in mislim, da je prav, da jih v razpravi ponovno obelodanimo in da na koncu ugotovimo, kdo je lahko nosilec te preobrazbe pravosodja in tožilstva. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Postopkovno mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala lepa, gospod predsednik.

Ni prvič, da slišimo očitke, da je pravosodje delovalo slabo zaradi tega, ker je bil prepreden poskus napada na predsednika vlade. Mislim, da je nedopustno, da se ta zadeva vedno znova pogreva kot primer, ko gre enkrat za verbalno grožnjo, drugič pa za čisto konkreten poseg in ogrožanje posameznika. Če je teh primerov neenake obravnave kolikor hočemo, potem bi rada izvedela, ali obstaja, in to je moj postopkovni predlog, kakšen podatek o tem, koliko je bilo primerov grožnje z napadom na nosilce pomembnih funkcij v tej državi, mislim na predsednika vlade, da bi nehali manipulirati, ker menim, da marsikdo niti ne ve več, kaj se je takrat dogajalo in kaj je bilo storjeno in kako so bili tudi ogrožani policisti, ki so tedaj na vlaku posredovali. Bi bilo dobro, da bi se nekatere stvari vendarle obudile in prosim še enkrat, da bi dobili vendarle neko informacijo o tem, kolikokrat je bilo v resnici na tak način ogroženo življenje pomembnega funkcionarja v državi Sloveniji. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Glede tega postopkovnega razloga je seveda bolj smiselno, če ga zainteresirani poslanec ali poslanka postavi sama v obliki vprašanja oziroma pobude, da se te informacije pridobijo. Sam postopkovni predlog pa seveda danes ne morem realizirati, tako da bo to odvisno od tega, ali bo kdo presodil, da postavi to vprašanje, poskuša kot poslanec to informacijo tudi dobiti.

Gospod Černač, imate postopkovno.

ZVONKO ČERNAČ (PS SLS): Hvala lepa.

Spoštovani predsednik, ravnokar je poslanka Potrata zelo grobo kršila poslovnik in primerno bi bilo, da se na to odzovete, če ne, boste ravnali v skladu s tem, o čemer sem jaz ravnokar v svojem poslanskem vprašanju govoril. Namreč o tem, da pravila igre očitno tudi v tem državnem zboru veljajo za ene tako, ista pravila igre, za druge pa drugače. Se pravi, če si na pravi strani, se lahko voziš z modrimi lučmi, če nisi na pravi strani, se ne smeš voziti z modrimi lučmi. In nekaj podobnega je tudi tukaj. Gospa Majda Potrata je imela klasično temo za poslansko vprašanje. Kršila je torej proceduralni predlog, primerno bi bilo, da bi jo opozorili, jo javno opomnili v skladu z določili tega

poslovnika. Če tega ne boste storili, boste ta poslovnik kršili vi sami. Vendar seveda – nad vami je pa samo modro nebo. Tako kot nad sodniki. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Tudi vas moram opozoriti, da ste šli mimo poslovnika, tudi pri vas ni bilo zaznati postopkovnega vprašanja. Jaz pa sem mag. Majdo Potrata opozoril na to, da je to postopkovno vprašanje, ki je bilo postavljeno, vsebinsko povezano z vprašanjem ali pa pobudo, ki jo lahko da posameznik ali kot poslanec ali kot poslanka in mislim, da je takšno ravnanje tudi z moje strani povsem korektno in nadaljujemo z vprašanji.

Ampak, gospod Černač, imate proceduralno, če takoj postavite proceduralni predlog, če ga ne boste postavili, vam žal ne morem dovoliti, da zlorabite instrument proceduralnega predloga.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Najbolje bi bilo, da vi sami preberete, spoštovani predsednik, kaj piše o tem proceduralnem predlogu v Poslovniku Državnega zbora. Tam, kot veste, piše, da poslancu, ki želi govoriti o kršitvah določb poslovnika, predsedujoči da besedo takoj. In jaz sem se v skladu s to določbo tega člena poslovnika k razpravi priglasil, opozoril sem na kršitev določbe poslovnika s strani poslanke Majde Potrata in tudi povedal, kaj bi morali vi v skladu s tem istim poslovnikom storiti. Vi ste pa najprej kršili Poslovnik Državnega zbora kot predsednik Državnega zbora, ker gospe poslanke niste opozoril na to, da ga je kršila, in drugič ste kršil Poslovnik Državnega zbora, ker ste meni očitali, da nisem imel v skladu z določbami poslovnika proceduralnega predloga, kar veste, da ni res, ker vas v tem demantira jasno zapisana določba Poslovnika Državnega zbora in vas samo prosim, da v bodoče tega več ne počnete, ker s tem, ko boste to počeli venomer, boste ustvarili resnično bolj trdno prepričanje, ki je že zelo trdno v javnosti, da pravila igre v tej državi veljajo za ene tako, za druge pa drugače.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala, gospod Černač.

Poglejte, to je vaš pogled in ni dobro, da ga poskušate razširiti na širšo javnost. Poskušam voditi sejo korektno tako do opozicije kot do koalicije in do teh predlogov. Mislim, da sem zelo korektno opozoril za kakšno vsebino gre. Gospod Černač, če že berete poslovnik, potem tudi veste, da je predsednik tisti, ki tolmači poslovnik v danem trenutku, in bilo bi zelo spoštljivo, če bi to tudi spoštovali.

Gremo na naslednje poslansko vprašanje, in sicer gospod Franc Pukšič, Slovenska ljudska stranka, bo postavil vprašanje ministru za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorju Virantu.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala, predsednik. Ministri, kolegice in kolegi lep pozdrav!

Ta zaplet, ki je bil, kot predsednika poslovniske komisije me resnično skrbi, ker se stvari ponavljajo že nekaj časa, od kar imamo novo koalicijo.

Pa gremo k poslanskemu vprašanju ministru Virantu. Gospod minister, pred kratkim ste izjavili, da bi lahko država shajala s približno 100 občinami manj, kot jih imamo. Jaz sem vam v šestih alinejah korektno postavil nekaj vprašanj in verjetno boste odgovorili na njih. Preden pa v bran temu, kar bom povedal, povem nekaj argumentov, se mi to vaše stališče zdi približno enako trdno, kot je bila izjava koprskega župana Popoviča, ko je rekel, da bo odstopil, ko bo odstopil papež. Papež je odstopil, Popovič je še na svojem mestu. Zato ne verjamem v izpeljavo te vaše izjave. Lahko, ampak ne verjamem, da boste to uspeli narediti. Zakaj ne? Prav zaradi teh argumentov, ki jih bom naštel.

Minister, oba veva, da je zadolženost slovenskih občin okoli milijon in pol ali približno za 300 let manj, kot bo vloženo v Novo Ljubljansko banko z dokapitalizacijo. To pomeni 300 let bi se lahko slovenske občine zadolževale, pa vendar so s tem tudi delale in ustvarjale investicije. Stroški zaposlenih funkcionarjev v slovenskih občinah – 6 % proračuna občin ali 120 milijonov za nekaj manj kot 5000 zaposlenih. Po podatkih, ki jih imam, se je v zadnjem času število zaposlenih v državni upravi povečalo, v glavnem pa imamo po mojem prepričanju veliko preveč raznih agencij in direktij. Mislim, da smo unikum v državi, ko imamo direktorje direktorats, direktor direktorata, direktor direktorata. Ja, zaradi tega, da so verjetno boljše plače. Ko govorim o investicijah, torej približna ocena je cca 70 % investicij se vodi preko občin, samo 30 % preko države. Če bi imeli regije, bi bilo to razmerje nekoliko drugačno in stanje v tej državi bi bilo bistveno boljše. Tudi izkoriščanje evropskih sredstev, mogoče mi boste povedali, bi bilo boljše, po mojih podatkih bo ostalo cca milijon in nekaj v Bruslju tega denarja. Slovenske občine razpolagajo samo z 12 % državnega proračuna, v Skandinaviji pa z ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem ministru, da odgovori na vprašanje gospoda Pukšiča.

Gospod Virant, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Formalnega predloga v obliki zakona ali v obliki nekega koncepta za zmanjšanje občin ta trenutek še ni, zato mislim, da so razprave in da je to dvigovanje prahu, ki smo mu priča zadnje čase, v bistvu preuranjeno. Ko bo koncept izdelan –na ministrstvu ga izdelujemo v sodelovanju z Ministrstvom za finance – takrat bo čas za to, da predebatiramo in

prediskutiramo, koliko občin dejansko rabimo v Sloveniji.

Osebo stojim za to svojo oceno, da smo Slovenijo preveč razdrobili, da imamo občin preveč in da bi bilo upravljanje bistveno bolj racionalno, če bi imeli manjše število občin in če bi se držali zakonsko določenega pogoja, da lahko občina deluje samo, če je na območju najmanj 5 tisoč prebivalcev. To od leta 2010 Zakon o lokalni samoupravi določa. Po letu 2010 ni možno ustanoviti občine, ki bi imela manj kot 5 tisoč prebivalcev, za nazaj so pa ostale tudi tiste manjše. Ustavno sodišče je v več svojih odločbah povedalo, da je bil Državni zbor pri ustanavljanju občin arbitraren, da je ravnal arbitrarno, da je v določenih primerih ustanovil občino z manj kot 5 tisoč prebivalci, v drugih primerih pa ne. Včasih so bile občine ustanovljene celo mimo volje prebivalcev, izražene na referendumu, drugič spet, kjer je referendum dal pozitivni izid, občine v Državnem zboru niste ustanovili. Skratka vse skupaj se je delalo zelo, zelo arbitrarno, zelo počez, zelo čez prst in dostikrat kot posledica nekih političnih kupčij in kupčkanj. To ni dober koncept lokalne samouprave.

Mi imamo zdaj v Sloveniji veliko naselij, krajev, ki bi mogoče želeli imeti svojo občino, pa imajo manj kot 5 tisoč prebivalcev, zato je ne morejo imeti. Tisti, ki so pa prišli skozi na podlagi takšne arbitarnosti po letu 1994, pa danes svojo občino imajo. In že tukaj je ena velika, velika neenakost.

Veliko razlogov za zmanjšanje števila občin vidim. Prvič, če vzamemo samo stroške za sejnine in plačila funkcionarjev, pa je to najmanj pomembna stvar pri celi zgodbi v bistvu, ampak že to samo po sebi znaša na letni ravni približno 10 milijonov. Torej 10 milijonov bi prisparali na letni ravni samo s plačami in sejinami in tako naprej županov, podžupanov in članov občinskega sveta. Pa pravim, da to še zdaleč ni v celi zgodbi najpomembnejša zadeva.

Število zaposlenih v občinskih upravah se je od začetka lokalne samouprave več kot podvojilo, medtem ko se je število zaposlenih v državni upravi, za razliko od tega, kar ste v vprašanju zatrdili, od leta 2005 zmanjšuje. Dosledno, postopoma, zmanjšuje. Ti podatki so znani, so javno objavljeni na spletni strani in držijo. V občinah se število zaposlenih povečuje. Na začetku je bilo predvideno, da naj bi imele občinske uprave po enega zaposlenega na tisoč prebivalcev. Danes je ta številka več kot 2,5-krat večja, se pravi število zaposlenih v občinskih upravah se je podvojilo. Najmanjše občine, tiste po 2 tisoč prebivalcev, porabijo 25 % svojega budžeta za funkcioniranje administracije, funkcionarjev in zaposlenih uradnikov. Pa tudi to ni najpomembnejša zadeva. Najpomembnejše je to, da smo Slovenijo, ki je že tako relativno majhna država po številu prebivalstva in po teritoriju, atomizirali, razparcelirali na 212 malih občin, namesto da bi kadrovske in finančne vire koncentrirali. Če bi finančne in kadrovske vire

skoncentrirali, mislim na občinske proračune pa tudi na evropska sredstva, ki se dobijo na razpisih, bi bil ta denar, bi bili ti resursi bistveno boljše izkoriščeni. Poglejte, Danska, Irska, države primerljive velikosti imajo drastično manj občin. Danska jih ima 98, Irska jih ima 83.

In še za konec tega prvega dela odgovora. Nikomur ne bomo vzeli pravice do lokalne samouprave, nikomur ne bomo vzeli občine, vsak državljan Republike Slovenije ima po ustavi pravico do lokalne samouprave in jo uresničuje v občini, v kateri živi. Tudi če občine združimo, bomo prebivalci Slovenije uresničevali lokalno samoupravo pač v tisti občini, v kateri bomo živeli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Pukšič. izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Minister, leta so pokazala, od 2004 naprej do danes, v devetnajstih letih, da to, kar pravite, nimate prav. Čisto navadna statistika pač vedno vsepovsod ne velja. Res je, da je to segedin, ampak vendarle je treba gledati z vidika, kar se je prijelo in kar je dobro v tej državi. Zakaj ukinjati, uničevati tisto, kar je edino dobro? Seveda ima lahko to neke druge namene, ampak kasneje o tem.

Govorili ste o Švici, Danski in tako dalje. Sosednja Avstrija ima 2 tisoč 300 pa nekaj občin, več kot polovica občin ima manj kot 2 tisoč prebivalcev, Švica ima približno tisoč 500 prebivalcev na občino oziroma več je takšnih občin, ki imajo manjše število, celo po 12 prebivalcev na občino. Nemčija recimo 10 prebivalcev, pa tudi ima 11 tisoč in nekaj občin. O teh podatkih v članicah Evropske unije se pravzaprav žal ne govori. Okrog 120, 130 tisoč občin je v Evropski uniji. In seveda vse to, kar pravite, minister, sejnine in tako dalje, pogledajte samo dolg, ki so ga občine naredile in procent investicij, ki jih izvajajo napram državi. In če je tisti dolg za tisto sejnino, ki ga podeseterijo ljudje, tudi z nadzorom, če hočete, toliko vredno, kot pa na drugi strani, ko birokrati iz Ljubljane upravljajo ali pa se upravlja, tako kot se upravlja. Morate priznati, da so prav podeželske občine postale razvojna jedra in, minister, marsičesa ne bi bilo. Slovenija je danes ena od redkih držav, kjer je več kot polovica prebivalstva na podeželju, če bi to naredili, danes Osilnica in marsikatera, haloška občina bi že bila zdavnaj prazna.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želite dopolniti odgovor, gospod minister?

Gospod Virant, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT: Če še malo podkrepim, ponazorim tisto, kar sem prej govoril, o dvojnem konceptu lokalne samouprave v Sloveniji. V Sloveniji ena sedmina prebivalstva živi v

občinah z manj kot 5 tisoč prebivalci, torej v tistih občinah, ki bi jih po konceptu, če bi obveljal takšen, kot sem ga jaz zastavil, združili, pridružili drugim občinam ali pa bi se občine med sabo združevale, gre za eno sedmino prebivalstva. Šest sedmin prebivalstva že danes živi v občinah nad 5 tisoč prebivalcev. Ko je bil pisan zakon o lokalni samoupravi leta 1994, ta meja 5 tisoč ni bila postavljena na pamet. Takrat je stroka ugotovila, da glede na naloge, ki so predvidene, ki naj bi jih občine opravljale, da je 5 tisoč prebivalcev tista prava, normalna številka, ki bi morala veljati za vse slovenske občine. Potem se je pa začel lovopust na občine in tisti, ki je bil tukaj najmočnejši in najhitrejši, je izposloval občino, drugi pa ne. Potem so imele pa še nekatere občine ta privilegij, da so imele svoje župane za poslance Državnega zbora, druge pa ne. Tukaj se je ustvarila velika neenakost med slovenskimi kraji, glede na različne koncepte lokalne samouprave, glede na privilegij, ali si imel svojega župana v parlamentu ali ga nisi imel. Tako so nastale razlike. Država, Državni zbor, Vlada pa mora gledati na Slovenijo kot na celoto in mora poskrbeti, da so pogoji povsod enaki in da obstaja nek racionalen sistem upravljanja v državi. Občin je 212 oziroma 211. 212. vemo, katera je. In verjemite, v 211, 212 občinah je zelo težko izvajati učinkovit nadzor. Vprašajte Računsko sodišče, kaj si misli o poslovanju slovenskih občin. Veliko je poslovanja po domače. Zelo veliko je poslovanja po domače. In več kot je občin, manj je možnosti, da se izvaja učinkovit nadzor s strani proračunske inšpekcije, s strani Računskega sodišča in drugih nadzornih organov v tej državi. Torej še enkrat bom rekel, nihče ne bo v Sloveniji ostal brez lokalne samouprave, to je ustavna pravica. Seveda se zelo dobro zadevam, da gre za občutljivo področje, zato se tukaj ne mislim zaganjati z glavo skozi zid, ampak bomo zadevo temeljito prediskutirali znotraj koalicije, tudi s stroko, našli rešitve, kako se lahko ta postopek spelje tako, da bo ustavno popolnoma neoporečen, da bo pravno korekten. Ko bodo zadeve pripravljene do te mere, da bomo imeli argumente, / znak za konec razprave/ jih bomo seveda predstavili tudi vam, tudi opozicijskim strankam in se o tem pogovorili. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Postopkovno zahtevo ima gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa.

V skladu z 246. členom predlagam, da opravimo razpravo v zvezi z odgovorom z gospodom ministrom.

Začel sem z dvomom. In sedaj, kot ste zaključili, gospod minister, da boste znotraj koalicije prediskutirali, je ta moj dvom še toliko bolj upravičen. Ne bom vam uspelo, tako kot Popovič ni odstopil, ko je papež Ratzinger odstopil. Ne bom vam uspelo tudi zaradi tega

ne, ker pravite, da boste znotraj koalicije. Ne boste. Znotraj koalicije teh stvari ne boste spreminjali. Ne boste jih spreminjali zato, ker ste premajhni. Zato ne, ker za ustanovitev občin, ukinjanje občin je potrebna 2/3 večina oziroma zadeve so zapisane z ustavo, evropsko listino o lokalni samoupravi, ki smo jo tudi mi tukaj sprejeli. Dejstvo je, da s tem, ko smo ustanovili občine na kakršenkoli način, bile so ustanovljene v tem državnem zboru. Strinjam se, s takšnim ali drugačnim lobiranjem. Ampak s tem, ko govorite danes, da zaradi tega, ker so imele nekatere občine tudi župane. Ko pa se je to ukinilo, se je naredilo v tej državi ogromno škode. Več koristi bi bilo, če profesorji, doktorji in drugi, ki so zaposleni v Državnem zboru, svetniki velike mestne ljubljanske občine, ki je med najbolj zadolženimi, ne bi opravljali dvojnega dela. Ampak seveda to ne gre, ker je to zlobirano iz posameznih lobijev: jaz tebi, ti meni.

Glede na to, gospod minister, da sem vam poslal šest pisem, ki sem jih čisto na začetku omenil, pa res nisem dobil na nobeno niti enega odgovora, kaj šele recimo stukturiranje vaše ocene prihodkov 200 milijonov evrov, katere občine boste ukinili oziroma na kakšen način ali boste spoštovali slovensko ustavo, kar že lahko sedaj povprašate, brez nekkih stroškov, tistih, ki bi jih vi ukinjali, kako in kaj, sem bolj prepričan, da gre tukaj za verjetno dve zadevi. Ali gre za tako imenovano politično kost, ki se meče ljudem, namesto da bi se ukvarjali s prenosom nekaterih stvari z upravnih enot, z ministrstva na medobčinske uprave, ker to smo v občinah znali narediti, bi se ukvarjali z gradbenimi dovoljenji, s prostorskim planom, da bi investitorji lahko prišli v državo, bi se ukvarjali s programom razvoja 2014–2020 na regionalni ravni.

Skratka vse to so razlogi in če bo koalicija želela kaj dobrega, potem bo tudi podprla možnost te razprave, da naredimo eno korektno razpravo. Ne gre za metanje bombic, ampak da naredimo enkrat prej razpravo v Državnem zboru, kot da nekaj naredite, kar / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje.

Dragan Bosnić bo postavil vprašanje ministru za izobraževanje, znanost in šport.

Dr. Jernej Pikalo, izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovana ministra, kolegice in kolegi!

Moje vprašanje se nanaša na aktivnosti naših vrhunskih mladih raziskovalcev, ki so se že večkrat izkazali na tekmovanju iz sintezne biologije. Pravzaprav to je ena moja paradigma, počasi postala, vprašanja, ki so na njih vezana. V zadnjih petih letih so trikrat zmagali, vedno so na stopničkih. Njihovo delo ima uporabno

vrednost, če uporabim ta izraz, se pravi se da aplicirati, vezano je na nekatere nove tehnologije, nove materiale, ekologijo, energijo.

Zanima me:

Ali je v tem času karkoli iz tega velikega nabora njihovih dosežkov že implantirano oziroma implementirano v našem okolju oziroma neki tehnologiji?

Kaj se pravzaprav z njimi dogaja, kaj se dogaja z nadaljevanjem njihovega študija?

Glede na odmevnost samih rezultatov, še enkrat, v kategoriji, v kateri tekmujejo, konstantno premagujejo univerze, kot so Princeton, Harvard, Cambridge in številne univerze z Daljnega vzhoda.

Izpostavil bi še to, da meni osebno je še toliko bolj pomembno, ker so produkt javnega izobraževalnega sistema. To pomeni, da so do stopnje, s katero so konkurenčni vsej tej svetovni eliti, prišli prek sistema javnega izobraževanja.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Odgovor bo podal dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa, gospa predsedujoča. Gospod poslanec, hvala lepa za to vprašanje.

Rekel bom tako. Sintezna biologija je ena od tistih ved, ki pravzaprav ustvarja tako imenovano temeljno znanost. Od temeljne znanosti do komercializacije preteče po navadi kar nekaj časa in po navadi s tem tudi denarja, kajti za to, da pridemo od pridobljenega temeljnega znanja do tistega, kar imenujemo aplikativno znanje, po navadi potrebujemo veliko resursov, tako človeških kot finančnih. Tisto, kar mi na ministrstvu počnemo pri tej izjemni ekipi, pa ne samo pri tej izjemni ekipi, ampak sicer, je, da poskušamo ustvarjati pogoje za to, da bi takšna izjemna ekipa, kot ste vi rekli, ki je plod oziroma produkt tega javnega izobraževalnega sistema, imela najboljše možne pogoje za delo. V ta namen, moram reči, da potekajo aktivnosti na treh ravneh. Prva raven je tako imenovana evropska raven, torej tisto, kar imenujemo tako imenovani ERA- projekti, European research area projekti, kjer je ta skupina vključena v ERASynBio projekt, kar jim omogoča, da so potem naprej člani mednarodnih konzorcijev in tako naprej, kar pomeni povezovanje in posledično ne samo ohranjanje, ampak tudi dvig kvalitete delovanja tega raziskovalnega tima.

Drugo je tisto, kar počnemo s programskimi skupinami in projekti na nacionalni ravni. Tudi tu ima prof. Jerala kot izjemen znanstvenik našo podporo. Seveda vsi vemo, kako gre do ta sredstva, da gre do preko Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Potem tretje, mislim, da vaše vprašanje gre v to smer, torej v smer povezovanja industrije in te tako imenovane

temeljne znanosti, pa so tako imenovani centri odličnosti. In ta skupina pod vodstvom prof. Jerale sodeluje v enem takšnem centru odličnosti. imenuje se EN-FIST.

To so sistemski pogoji, ustvarjanje možnosti za te raziskovalce, pa seveda tudi za mlade raziskovalce. Kar se posebej tiče mladih raziskovalcev, vsaj tistih, ki so vključeni v sistem izobraževanja za mlade raziskovalce, torej do doktorata, vam lahko povem, da kljub temu da so sredstva za znanost letos zelo zelo skopo omejena in pravzaprav ne omogočajo tudi teh sicer rednih razpisov za vse znanstvene discipline, da se vendarle na ministrstvu trudimo, da bi ravno za te mlade raziskovalce, torej za tiste, ki bodo letos doktorirali, našli način – in mislim, da smo ga našli, da bo kar eno lepo število njih lahko na podlagi evropskih sredstev vključeno v tako imenovane, zdaj pa res pod narekovaji, podoktorske projekte. Na eni strani torej ustvarjamo pogoje, na drugi strani iščemo možnosti, da kljub izjemno omejenim sredstvom za znanost letos poskušamo nekako zadržati te najbolj bistre, največje talente te države, da nam ne pobegetjo v tujino, kjer bi se potem zgodilo, da smo mi nekoga pripeljali do doktorata za nekoga drugega, torej za nekoga v tujini. Mislim, da to bi bila oziroma na nek način to že je nacionalna katastrofa. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Zahteva za dopolnitev odgovora.

Izvolite, gospod Bosnić.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Pravzaprav ni zahteva za dopolnitev, je nadaljevanje skrbi. Jaz podpiram vaša prizadevanja, ampak dejansko me skrbi ena zadeva, in sicer odzivni čas. Vi ste imenovali profesorja Jeralo, ki je v ozadju vseh teh dosežkov, jaz ga pač nisem, nisem z njim govoril o tem. Ampak eden izmed študentov iz ekipe 2010, iz ekipe zmagovalcev, ki je potem tudi kot posameznik zmagal leta 2011 na tekmovanju iz bionanotehnologije v Bostonu, je nas zapustil. In sicer je bil odzivni čas v Bostonu 48 ur. Dva dni. Gre za podjetje Ginkgo BioWorks, ki mu je pač ponudilo izjemne pogoje. Če nadaljujem v tem smislu, jaz seveda absolutno podpiram zadeve in smer razmišljanja, ampak mislim, da bi bilo zelo pomembno. Jutri bomo govorili tukaj o zakonu o štipendijah, kjer bomo investirali v ljudi, ki jih bodo potem pobrali nekateri, samo z enim tekmovanjem, organiziranim. Mogoče je dobro, da je v tem prostoru tudi minister za gospodarstvo, ki mogoče v teh mladih ljudeh prepozna nek potencial. Mi se pogovarjamo o tem, kako ne izvažati hlodovine, ker je brez zveze, boljše je žagati les ali pa mogoče kakšen stol narediti ali pa zobotrebece. Tukaj gre pa za vrhunsko opcijo, tehnološko, ki dejansko bazira na teh bazičnih znanostih, kot ste sami povedali. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Kratek bom. Ja, mislim, da govoriva tako rekoč o isti stvari. Mislim, da imamo v tej deželi še en problem. Je res, da imamo na eni strani, jaz mislim, da kar radikalno znižanje sredstev za znanost se je zgodilo v preteklem letu. Ne smemo pozabiti, da generacija, ki ni bila deležna tega financiranja, da to se ne bo povrnilo. Če imamo neke resne načrte, potem moramo to kontinuirano financirati, sicer bomo imeli luknje v generacijah – izjemnih, zdaj pa govorim o izjemnih ljudeh.

Ampak drug problem, ki ga pa tudi želim izpostaviti in s kateri se velikokrat srečujemo pri vprašanju centrov odličnosti, še bolj pa kompetenčnih centrov, kot načinov povezovanja industrije z znanostjo, je pa to, da je tudi v tem trenutku absorpcijska sposobnost industrije zelo opešana. Tudi industrija v tem trenutku nima velike absorpcijske sposobnosti ne za absorpcijo kadrov in na drugi strani ne za absorpcijo patentov, za katere je pogosto potrebna tudi investicija. In to je tisto. Mi z javnimi sredstvi seveda ne bomo mogli vsega rešiti. Tako imamo tu pravzaprav neko tudi deljeno odgovornost, na eni strani da ustvarjamo pogoje za to, da te mlade izjemne talente zadržimo, in na drugi strani jim moramo dati priložnost v gospodarstvu, v industriji, za ustvarjanje in, recimo temu, decentno življenje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Naslednji bo postavil poslansko vprašanje gospod Ivan Grill ministru za finance dr. Urošu Čuferju.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča. Spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

Nekaj dni nazaj smo lahko slišali oziroma brali, da je Nova Ljubljanska banka izglasovala zahtevo po 500 milijonski dokapitalizaciji in da se sooča s kapitalno ustreznostjo, z velikimi izgubami, večstomilijonskimi izgubami in nasploh tudi projekcije za naprej niso perspektivne. Še bolj pa smo bili presenečeni, ko smo lahko sedaj prebrali, da so s poslovnimi partnerji uslužbenci Nove Ljubljanske banke priredili zelo razkošno zabavo, se vozili z gokartom, najeli jadrnice in imeli tako imenovani team building, in to ne nazadnje vsakemu davkoplačevalcu, ki bomo le morali sedaj s svojimi sredstvi dokapitalizirati to banko, vzbuja neprijeten občutek. Počutijo se izigrani, in to upravičeno, da na eni strani se tako razkošno in neodgovorno postopa z njihovim denarjem, po drugi strani pa za potrebo po novih finančnih sredstvih.

Drug tak primer pa je tudi dajanje kreditov tudi v naprej takšnim osebah, ki so se v preteklosti že izkazale, da so bili krediti slabi, konkretno govorim sedaj o gospodu Pogačarju, ki je že dobil 41 milijonov evrov slabih kreditov, po podatkih, ki jih imamo sedaj, jih je še vedno dolžan z obrestmi okoli 18 milijonov evrov, od tega jih je po informacijah, ki so zaupne narave, kar 13 milijonov nezavarovanih, pomeni, da je to neodgovorno, da so sedaj dali gospodu Pogačarju oziroma njegovim podjetjem kredit v višini 750 tisoč evrov. Glede na to, da je država sedaj preko 90-odstotna lastnica Nove Ljubljanske banke, bi pričakovali, da bi država oziroma institucije, ki upravljajo s tem s strani države, odgovorno ukrepale proti vsem tistim osebam, ki so odgovorne, da se je tak kredit, verjamem, da ni edini, tudi sedaj ponovno odobril in pa ne nazadnje tudi, da se dopušča, da se posluje tako neodgovorno. Od te zabave, ki sem jo že omenil, je bila v javnosti tudi dilema o nakupu prestižnega avtomobila in še in še več je takih dogodkov, ki vzbujajo slab občutek.

Zato vas, spoštovani gospod minister za finance, sprašujem: Ali boste na podlagi vseh teh informacij in ne nazadnje tudi dejstev ukrepali oziroma kakšne sankcije lahko davkoplačevalci pričakujemo, da se tudi v naprej v največji banki v državi ne bodo dogajale take nepravilnosti, ki ne nazadnje krnijo tudi ugled banke in države?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister dr. Uroš Čufer, izvolite.

DR. UROŠ ČUFER: Spoštovani poslanec, najlepša hvala za to vprašanje.

Jaz konkretnega primera, ne prvega ne drugega ne poznam, niti ne vem, če sta resnična, bi pa mogoče poudaril to, da korporativno upravljanje v Sloveniji določa, da je vodenje poslov in pa določanje poslovne politike banke v pristojnosti uprave. In uprava je tista, ki mora zagotoviti in poskrbeti, da se ne pojavljajo na eni strani nepotrebni poslovni stroški oziroma, da so ti v čim manjši meri in da je tudi posojilna politika taka, da rezultira v tem, da se dani krediti nazaj povrnejo, poplačajo.

Jaz pričakujem, da bodo oni poskrbeli, da bosta tudi ta dva primera taka, kot sta, če že obstajata.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod Grill.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani gospod minister, o teh primerih, ki sem jih jaz navajal, so se razpisali tudi mediji, zato verjamem, da nekaj na tem je. Mogoče so zadeve lahko še toliko bolj v nebo vpjioče. Ne verjamem, da bi pisali, če temu ne bi bilo res tako. Tudi če korporativno upravljanje določa, da je vsa odgovornost na upravi, je pa zagotovo odgovornost države, s tem seveda tudi

finančnega ministrstva ali Vlade, da upravo, ki tako postopa, neodgovorno, tudi ustrezno sankcionira. Glede na lastništvo –90 ali celo več odstotno, ki je sedaj s strani države, se lahko za vsak takšen "access", ki se dogodi, primerno ukrepa, ne nazadnje tudi z zamenjavo uprave, če se seveda tako ravna oziroma obnaša. Poglejte, tudi odziv tiste odgovorne osebe, ki je takšen kredit dajala, in tudi o drugem primeru na konkretno vprašanje s strani novinarjev, je bil zelo aroganten. Vsaj tako je tukaj zaznati, niso želeli konkretno komentirati, ampak so se enostavno izvili, da naj o teh zadevah poročajo ali pa dajo izjavo stiki z javnostjo.

Mislím, da je to neodgovorno in v takšnih primerih bi bilo treba seveda ukrepati in zato tudi pričakujem, da se boste kot minister o teh konkretnih stvareh pozanimali in da boste tudi ustrezno preko pooblastil, ki jih imate, lahko ukrepali.

Zato vas prosim za odgovor: Ali boste v prihodnje kakršni koli korak v tej smeri tudi naredili? Hvala za dopolnitev.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod minister, ocenjujete, da je potreben še dodatni odgovor?

DR. UROŠ ČUFER: Mogoče samo še kratko pojasnilo.

Kot sem dejal, za vodenje poslov oziroma za določanje poslovne politike je odgovorna uprava. Nad upravo in za nadzor nad delovanjem uprave pa je pristojen nadzorni svet. Tako so takšni primeri sigurno stvar nadzornega sveta, da proučijo, ali je tukaj prišlo do kakršne koli zlorabe ali pa neracionalnosti.

In potem bi poudaril še to, da tudi centralna banka je pravzaprav zakonsko določena, da pravzaprav preverja, ali banka posluje v skladu s pravili predvsem v tistem delu, ki se nanaša na upravljanje s tveganji in dajanjem kreditov, ali je bilo to ustrezno narejeno ali ne. Mislím, da sta ta dva organa tista, ki sta najbolj pristojna in tudi najbolj kvalificirana in hkrati tudi edina pooblaščená, da lahko to dejansko v konkretnih primerih vse tudi raziščeta in, če je treba, tudi sankcionirata. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod Grill, imate predlog za razpravo.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa.

Poglejte, ravno iz tega razloga, ker minister tukaj ni uspel dati ustreznega odgovora oziroma tudi ta odgovor zagotovo ni prepričal niti nas poslank in poslancev kot ne nazadnje tudi javnosti, bi bilo smiselno in tudi koristno, da se tukaj v Državnemu zboru, ne samo v temu primeru, ampak v takšnih primerih opravi splošna razprava.

Če pogledamo v zgodovino nazaj, pa ne hudo daleč, mogoče leto dve ali nekaj let

nazaj, je tudi za vse te slabe poslovne odločitve bile odgovornost tako uprav kot tudi nadzornih svetov, ne samo v Novo Ljubljanski banki, tudi v drugih podjetjih, njihova odgovornost je bila pa za tako slabe poslovne odločitve, ki so bile tudi verjetno povezane in s korupcijo in pa z drugimi lahko rečemo tudi kriminalnimi odločitvami, pa se ni zgodilo nič. Nič se ni zgodilo. In to je nedopustno, da se tudi v naprej postopa po enakem načinu, kot je bilo v preteklosti. In če nadzorni svet ne bo ukrepal in ne nazadnje tudi uprava o teh zadevah, ki sem jih danes tukaj izpostavil, bi bilo prav, da takrat postopa pa tudi država. Vi imate skozi glasovalne pravice tudi na skupščinah možnost zamenjati nadzornike oziroma tudi zahtevati neke sankcije.

Zato mislim, da bi bilo prav, da se o tem in tudi o drugih primerih tukaj v Državnem zboru opravi splošna razprava v korist tudi države v naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

O vašem predlogu, gospod Grill, bo Državni zbor odločil v torek, 18. junija 2013, v okviru glasovanj.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje.

Gospod Jožef Horvat bo postavil vprašanje ministru za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorju Virantu.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Najlepša hvala, gospa podpredsednica. Vsem prav lep pozdrav!

Najprej ena pripomba glede poslovnih določil. Mislim, da bi bilo bolj pošteno, da bi poslanska vprašanja postavljali po časovnem zaporedju, tako kot so bila najavljena. Jaz sicer nimam nič proti kolegu Pukšiču, ker je izkušen župan, ampak moje poslansko vprašanje je bilo postavljeno prej.

Spoštovani gospod minister dr. Gregor Virant, slovensko javnost ste z izjavo, da bi v Republiki Sloveniji lahko shajali s približno 100 občinami, dvignili na noge. Tudi mene, moram reči, je vaša ideja, tako rekoč ideja z ministrskega fotelja, naravnost prizadela.

Zanima me, gospod minister:

Ali res Vlada namerava dobro delujoč sistem lokalne samouprave rekonfigurirati čez noč do naslednjih lokalnih volitev, se pravi do jeseni naslednjega leta?

Ali lahko predstavite analize in izračune potencialno privarčevanega denarja z ukinjanjem občin?

Ministrstvo za finance jih namreč nima.

Ali ste izračunali, da je znesek lanskoletnega skupnega proračunska primanjkljaja slovenskih občin, ki je trn v peti Računskemu sodišču, morda tudi vam, kar 600-krat manjši od zneska 900 milijonov evrov, ki jih nameravate vreči v NLB in NKBM?

Ali boste šli pred občane in jim povedali v oči, kot to delajo poštenjaki, da jim neutemeljeno ukinjate njihovo občino, za katero

so se odločili na referendumu, ker tako želijo živeti?

Ali se vam ne zdi, da eventualne rekonfiguracije sistema lokalne samouprave ni treba dobro premisliti, predvsem pa izvesti v soglasju z vsemi lokalnimi skupnostmi in na podlagi s konsenzom sprejete strategij?

Ali se ne zavedate, gospod minister, da so občine nastale po svobodni volji ljudi in da so namenjene občanom, ne pa ministrovim idejam, ki se spreminjajo iz mandata v mandat?

Najprej povečanje financiranja občin v mandatu 2004–2008, takrat je bila daleč pripeljana tudi ideja oziroma projekt regionalizacije, sedaj pa kar ukinjanje občin čez noč.

Verjamem, gospod minister, da poznate Evropsko listino o lokalni samoupravi, ki so jo podpisale države članice Sveta Evrope, tudi Republika Slovenija. Verjamem, da poznate načelo subsidiarnosti, ki ga Evropska unija tako zelo podčrtuje.

Ali se zavedate gospod minister, da boste občanom znižali kakovost in dostopnost storitev?

Ali se zavedate kaj vse so naredile male občine samo na področju izgradnje infrastrukture?

Gospod minister, pozivam vas še enkrat k temeljitemu razmisleku in se vam zahvaljujem za vaše odgovore.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Horvat na kratko. Na začetku je predsednik Državnega zbora ob začetku postavljanja poslanskih vprašanj povedal oziroma poudaril, da je vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Predlagala bi, da to zadevo morebiti uskladite tudi z vodjem vaše poslanske skupine.

Prehajamo k odgovoru. Dr. Gregor Virant, imate besedo.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Spoštovani kolega Horvat, to je verjetno ena od tistih točk, kjer najbrž ne bova konceptualno nikoli prišla skupaj, kljub najinemu zelo dobremu dosedanemu sodelovanju, zlasti takrat, ko sem bil tudi sam še v Državnem zboru in tudi medsebojnemu spoštovanju. Tukaj imava pač različno mnenje.

Sam že zelo dolgo zagovarjam to tezo, da je bilo pri postavljanju lokalne samouprave v Sloveniji marsikaj narobe in da smo teritorij Slovenije preveč razdrobili. To je ena od mojih stalnic, tako kot sem vedno zagovarjal preureditev sistema referendumu, kar se je na koncu zgodilo, kot sem zagovarjal ukinitvev Državnega sveta, kar mi ni uspelo, tako zagovarjam tudi zmanjšanje števila občin, o čemer seveda ne bom odločal sam. Ampak štejem za svojo odgovornost, da to, kar mislim,

da je prav, poskušam storiti. Ne morem tega storiti sam. Za to bom potreboval podporo, najmanj, kar je, v koaliciji. In danes zelo težko ocenim, kakšne so možnosti uspeha tega projekta. Ampak najmanj kar je, poskusiti pa moram.

Veliko prahu se je dvignilo v zvezi s tem vprašanjem v zadnjem času. To sem tudi sam opazil. Domnevam, da se je največ tega prahu dvignilo v tistih občinah, ki imajo manj kot 5 tisoč prebivalcev. Najbrž so še posebej na nogah funkcionarji teh občin, ki imajo velik vpliv na lokalni ravni in gotovo lahko tudi svoje krajane prepričujejo in prepričajo, da bodo imeli brez občine nižji standard in kaj vem, kaj. Mislim, da to sploh ne drži. Mislim, da bi imeli v Sloveniji v celoti lahko višji standard in da bi bolje lahko porabili denar, če ga ne bi tako drobili, kot ga drobimo sedaj – na 211 oziroma 212 občin. Veliko bolje bi bilo, če bi ga skoncentrirali in porabili za neke večje, pomembnejše, močnejše projekte.

Še enkrat bom rekel, formalnega predloga še ni, zato ta trenutek pravzaprav nimamo o čem diskutirati. Analize so na voljo na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve in vse utemeljitve za to, da občina potrebuje 5 tisoč prebivalcev, da bi lahko normalno opravljala svoje naloge, so dostopne že v gradivih iz tistih časov, ko so občine nastajale. Ni slučajno, da je bila ta meja 5 tisoč zapisana v Zakonu o lokalni samoupravi. Stroka je pri tem vztrajala, rekoč, da je to tisti minimum, glede na obseg nalog, ki jih zakon predvideva za občine, da lahko občina svoje naloge normalno opravlja.

Še enkrat na kratko, kateri so glavni razlogi, da zagovarjam manjše število občin. Prvič, imamo dvojna merila v Sloveniji in dvojni koncept lokalne samouprave. Imamo celo kopico občin, ki so bile ustanovljene s pod 5 tisoč prebivalcev. Imamo celo vrsto primerov, ko so bile take občine zavrjene, in imamo obdobje po letu 2010, ko sploh ni več dovoljeno ustanavljati občin z manj kot 5 tisoč prebivalcev. Se pravi, imamo nekakšno dvojno lokalno samoupravo in neenakost v pravici do lokalne samouprave. Drugič, stroški in racionalna poraba denarja. Začenši s tisto manj pomembno zadevo, 10 milijonov na letni ravni, kot sem rekel, bi lahko prihranili samo zaradi plač in drugih izplačil funkcionarjem. Veliko bi lahko prihranili pri občinski birokraciji, še več pa bi lahko prihranili, če bi denar, ki je sedaj razpršen, razdrobljen na 210 koncev, združili v nekoliko večjih občinah in bi se lahko lotili tudi večjih, pomembnejših projektov. Danes male občine ne morejo voditi večjih, pomembnejših projektov. To, da je pa treba poskrbeti za kanalizacijo, za vodovod, za šolo, za vrtec in tako naprej, pa seveda velja. Saj tu obstajajo neka merila, na koliko prebivalcev moramo imeti osnovno šolo, moramo imeti vrtec, zdravstveni dom in tako naprej. In to mora veljati za celo Slovenijo enako. Ne more biti to odvisno od tega, ali si je nekdo priboril občino ali si ni

priboril občine, ker to v osnovi rodi neenakost v standardu. In bojim se, da danes obstaja ta neenakost v standardu javne oskrbe. Strokovnjaki pogosto poudarjajo, da imamo zaradi malih občin v Sloveniji visoko stopnjo centralizacije. Na eni strani imamo močno državo, na drugi strani imamo pa te drobne, male občine, tudi z manj kot tisoč prebivalci. Kar sto in nekaj več jih ima manj kot 5 tisoč prebivalcev, ki se z občino zelo, zelo težko kosajo.

Toliko v prvem delu. Kot rečeno, imam argumente, tudi vi imate svoje, na koncu bo pa odločila demokratična večina.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Uvodoma sem želel zgolj pozvati k morebitni spremembi poslovnika. Hvala, gospod minister, za vaše razmišljanje. Seveda, saj gre ne nazadnje za demokratično razpravo. Meni enostavno ne gre iz glave, zakaj kar naenkrat neka meja 5 tisoč, neka magična meja 5 tisoč, ne upoštevajo pa se gospodarske potence posamezne občine in tako naprej. Gospod minister, trdno sem prepričan, da če bomo ukiniteli male podeželske občine, bomo podeželje izpraznili. Poglejte, ne dolgo, nekaj dni nazaj je bila na nacionalni televiziji nekako s posmehom prikazana moja mala sosednja občina, občina Odranci, in to me je prizadelo, češ da ima samo 6,9 kvadratnih kilometrov in tisoč 650 prebivalcev. Če bi dejansko to občino z gospodarskega vidika pogledali in nekako preprečili dnevne migrante, ki prihajajo v obrate v tej občini v službo, potem ta občina nima niti enega brezposelnega. Drugič. Ali veste, katera občina je najuspešnejša občina po črpanju evropskih sredstev po glavi občana? Tista, ki ima tisoč 500 ljudi, tri zaposlene na občinski upravi, od tega ena za določen čas. Tako grede te zadeve, gospod minister. Zgolj tista magična meja 5 tisoč mi nekako ne gre, in jo zelo težko sprejemam. Gospod minister, ne vem ali se strinjate, da v Republiki Sloveniji teče 70 % javnih investicij ta čas na občinah? Tukaj je vprašanje, kdaj bo ta vlada zagnala pod vašo taktirko, pod taktirko te vlade kakšno javno investicijo? Midva oba veva, gospod minister, da se denar za investicije, pridobljene na občinski ravni, izjemno skrbno troši., Vsak evro se dvakrat obrne. Gre pa za lokalno samoupravo. Občina ima tudi svoje nadzorne organe, svoj nadzorni odbor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Tu se pa strinjava. Za zagon gospodarstva potrebujemo investicije, samo ne verjamem, da nas bodo rešile investicije reda velikosti občine s tisoč prebivalci.

V vsaki občini, v vsakem slovenskem kraju je treba poskrbeti za osnovno infrastrukturo, otroci morajo imeti pravico do šole, vsi moramo imeti pravico do javnega zdravstva. Investicije, ki bodo pognale gospodarstvo so pa vendarle po mojem trdnem prepričanju nekaj drugega. In tudi ne bo občina in občinska birokracija tista, ki bo reševala gospodarstvo oziroma ki bo povzročila gospodarsko rast, ampak bodo to gospodarske investicije. Treba je ustvariti pogoje za to, da bo gospodarstvo lahko delovalo, ne pa krepiti birokracijo ali skozi občine ali skozi upravne enote ali skozi agencije, ministrstva ali kakorkoli. Veliko investicij se obrne na lokalni ravni, se z vami strinjam, vendar še enkrat bom rekel, samo ena sedmina slovenskega prebivalstva živi v občinah z manj kot 5 tisoč prebivalcih, torej govorimo o relativno majhnem delu slovenskega prebivalstva, medtem ko 6 sedmin živi v občinah nad 5 tisoč prebivalci. In ta meja ni to neka magična meja, ki bi bila privlečena za lase, ampak je to meja, ki je od samega začetka, ko smo se odločili za reformo lokalne samouprave, bila zapisana v zakon. Takrat je bilo napisano, da mora imeti območje najmanj 5 tisoč prebivalcev, da bi se lahko tam ustanovila občina. Potem so bile pa določene neke izjeme. In te izjeme so se uporabljale sila arbitrarno, enkrat se je ustanovila občina z manj kot 5 tisoč prebivalci, v drugem primeru ne, enkrat se je referendum upošteval, drugič se ni upošteval. Skratka, zelo, zelo veliko je bilo tukaj politične arbitramosti, lobiranja, kot je tudi kolega Pukšič čisto prostodušno priznal. Tako so se pač občine ustanovljale. In če hočemo imeti tukaj neko urejenost, neko enakost vseh, nek red, potem je treba ta merila upoštevati za vse enako. In naj bo to merilo 5 tisoč prebivalcev. V lokalni samoupravi obstaja še ena kategorija, ki zelo lepo funkcionira v večjih občinah in se ji reče krajevna skupnost. Krajevna skupnost je tudi neke vrste lokalna skupnost, ki deluje na ožjem območju. Občina skrbi za naloge širšega pomena, za neko širšo komunalno oskrbo, za zdravstvene domove, za šole in podobne zadeve, medtem ko krajevna skupnost na manjšem območju skrbi za tisto, kar je krajevnega pomena: krajevne ceste, čiščenje cest, neke lokalne prireditve, gasilci, upravljanje pokopališča in tako naprej. In so stvari zelo lepo razdeljene. Mi imamo pa situacijo, ko najnižja stopnja lokalne samouprave, to je občina, ki ima tisoč, tisoč 500 prebivalcev, pa mora poskrbeti za vse po zakonu, tudi rešiti problem odvoza komunalnih odpadkov in gospodarjenja s komunalnimi odpadki, kar pač ne more.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Horvat, imate zahtevo za razpravo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Mislim, da je gospod minister v svojem odgovoru dejansko tudi nakazal

potrebo po eni odprti demokratični razpravi in da preko te razprave pridemo do nekih optimalnih rešitev. Jaz sem za to, da vsako lokalno skupnost, kar tudi velja za gospodarske družbe, da permanentno skrbimo za racionalizacijo poslovanja, če lahko tako rečem. Tu ste omenili, gospod minister, krajevne skupnosti. Jaz živim v občini, kjer smo s statutom krajevne skupnosti ukinili, ker smo videli, da so brez pomena. Imamo pa vaše odbore, ki niso pravne osebe in so posvetovalni organ občinskemu svetu in v vaških odborih sedijo tudi občinski svetniki iz tiste vasi in zadeva zelo dobro funkcionira.

Poglejte, gospa podpredsednica, spoštovane kolegice in kolegi, ravno zaradi nujnosti te razprave predlagam, da na podlagi drugega odstavka 246. člena Poslovnika Državnega zbora opravimo razpravo na naslednji seji Državnega zbora o odgovorih gospoda ministra dr. Gregorja Viranta na moje poslansko vprašanje. Jaz namreč, pa nisem tukaj edini, razmišljam tudi tako, da morda gre s to vašo idejo za izključno nek politični projekt, ki ima namen centralizirati državo, v velikih občinah okrepiti levico, istočasno pa uničiti še tisto malo, kar dejansko dobro služi ljudem. Ali pa je namen z vašo idejo, gospod minister, spodbuditi razpravo o ukinjanju občin, po tihem pa sprejeti nove in nove davčne obremenitve za državljane? Jaz upam, da ni tako, ampak dajmo si to na razpravi, ki jo predlagam, tudi pojasniti. Morda še to, prej me morda niste razumeli, ko sem govoril o občini Odranci. Hočem to pokazati in slovenski javnosti še enkrat povedati, da tam gre za to, morate jo enkrat obiskati, pa ne samo to občino, tudi druge malo podeželske občine, tam rastejo gospodarski subjekti kot gobe po dežju. Gotovo bo s tem zadovoljen tudi gospodarski minister. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

O vašem predlogu, gospod Horvat, bo Državni zbor odločil v torek, 18. junija 2013, v okviru glasovanj.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo zastavila mag. Majda Potrata ministru za izobraževanje, znanost in šport, dr. Jerneju Pikalu.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani ministri, poslanke in poslanci!

Moje vprašanje je kratko in sicer, gospod minister, sprašujem vas:

Kako ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ustvarja pogoje za izvajanje šole v naravi?

To vprašanje ima vsaj dva vzroka. Socialni demokrati smo prepričani, da je kakovostno javno šolstvo osnova za ustvarjanje družbe znanja, in tako temeljno razvojno vprašanje in ne toliko finančno, v kar ga skušajo nekateri spremeniti, ko trdijo, da je treba zniževati standarde in normative. Socialni

demokrati temu nasprotujemo. Je pa šola v naravi ravno tisto vsebinsko vprašanje, ob katerem se različne tenzije v tej družbi kažejo v najbolj izraziti obliki. Osnovna šola je v Sloveniji obvezna šola. Deklariramo jo za brezplačno. Pa je dejstvo, da država iz proračuna zagotavlja samo plačilo dohodka za učitelje, med tem ko pa morajo drugi del plačati starši ali pa je to mogoče pokriti z različnimi donacijami ali drugimi načini pridobivanja sredstev. Tukaj se potem lahko razpre široka paleta socialnih problemov, kajti šoli je dano na voljo, da lahko čas trajanja, organizacijo in izvedbo šole v naravi prilagaja in ima tudi ta mehanizem upoštevanja socialnega položaja otrok. Ampak dejstvo je, da ne moremo šole v naravi kot dela programa postavljati v isto vrsto tudi zelo pomembnega vprašanja brezplačne malice, recimo. Ampak vendarle je šola v naravi lahko del obveznega programa ali pa del razširjenega programa.

In moje vprašanje meri ravno v to:

Kako ministrstvo meni v prihodnje urejati to vprašanje, glede na to, da se nad šolstvo zgrinjajo tudi napovedi, da bodo posegli v normative in standarde?

Šola v naravi je del normativov in standardov. Tukaj me zanima predvsem zaradi tega, ker je na učiteljih velika odgovornost, kako izpeljati šolo v naravi, ker gre za zdravstveno varstvo in vse druge oblike varovanja otrok. O vsebinski koristnosti tega programa pa tako ali tako upam, da nihče ne dvomi. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala, gospa podpredsednica. Gospa poslanka najlepša hvala za tole vprašanje.

Jaz mislim, da smo si vsi, vsaj v tem državnem zboru, upam, da ni nikogar, enotni glede tega, da je šola v naravi kot organizirana oblika vzgoje in izobraževalnega dela nekaj, kar je nujno in kar prinaša izjemne koristi. Ne gre samo za vprašanje vsebinskih koristi, ki ste jih že omenili in so nedvomne, gre seveda tudi za vprašanje integracije, socializacije, ne nazadnje tudi odnosa do narave, ki ga seveda naši učenci dobijo. Gre za šolo, ki po navadi traja izven šolskega poslopja tri dni ali več. Seveda za tiste učence, ki se šole v naravi ne udeležijo, šola v tistem času organizira neke primerljive aktivnosti.

Ministrstvo se trudi in se bo še naprej trudilo, da bi za vsakega učenca zagotovili denar za vsaj eno udeležbo v šoli v naravi v času devetletnega šolanja. Za tiste otroke, in to je tista komponenta, ki ste jo izpostavili glede socialne komponente, za tiste otroke ki pa so iz socialno šibkejših družin, pa poleg te redne subvencije, ki jo dobijo vsi otroci, zagotavljamo še dodatno subvencijo. Za otroke s posebnimi potrebami v osnovnih šolah s prilagojenim

programom ali v zavodih pa sta subvencionirani in pa sofinancirani dve udeležbi v šoli v naravi.

Če smem biti zelo konkreten, za osnovne šole to pomeni 67,60 evrov na učenca petega razreda, osnovnim šolam s prilagojenim programom 87,80 evra na učenca petega in šestega razreda ter 87,80 na učenca za eno tretjino učencev, ki so vključeni v oddelke vzgoje in izobraževanje. Pri zavodih, ki izvajajo osnovnošolski program, velja podobno.

Torej naša zaveza je in obenem tudi cilj, da vsak vsaj enkrat za časa devetletnega obveznega šolanja gre v šolo v naravi in da smo kot država in kot ministrstvo to sposobni sofinancirati in pa subvencionirati. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za ta del odgovora, spoštovani gospod minister.

Ne predstavljam si organizacije šole v naravi brez privolitve staršev. Oni so tisti, ki dajo soglasje, ali se bo otrok udeležil šole v naravi ali ne. Omenili ste socializacijski moment šole v naravi. Torej ni izključeno, da tudi tisti starši, ki bi finančno zmogli plačilo šole v naravi, iz kakšnih drugih razlogov svojega otroka ne pošljejo v šolo v naravi.

Zato se mi zdi zelo zanimivo, da je v Beli knjigi iz leta 2011 objavljena anketa, po kateri večina vprašanih ravnateljev, skoraj 73 %, skoraj 60 % vprašanih učiteljev, tukaj sem povprečje vzela po različnih triletnjih, in skoraj 59 % staršev vidi šolo v naravi kot del obveznega programa. Pri tem seveda posebej poudarjajo, da mora biti šola v naravi brezplačna. Edino tako je mogoče pričakovati veliko vključenost.

Mislím, da je ta možnost, ki je sedaj vpeljana, da se tisti čas za otroke, ki niso v šoli v naravi, neka vzporedna dejavnost organizira, zgolj izhod v sili.

In zanima me:

Ali je kakšna tudi časovna dinamika, kako se bodo te stvari v zakonu o osnovni šoli in v zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki sta dva temeljna zakona, ki to omogočata, v prihodnje odvijale, da bo šole v naravi deležnih čim več otrok?

Hvala še za ta del odgovora.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Zavedamo se tega in mislim, da tista res avtoritativna študija v Beli knjigi kaže točno to, kar ste rekli, povprečno okrog 60 % ravnateljev, staršev in tako naprej zagovarja, da bi bila šola v naravi obvezen program. Problem tu je točno ta, ki ste ga izpostavili, in sicer to, da na žalost ni v celoti brezplačna. Ker ni v celoti brezplačna, je težko nekomu zapovedati, da mora iti v šolo v naravi. Mi se trudimo s

promocijo, ampak eno je promocija, drugo pa so finančna sredstva. Upamo, da bomo v bodoče v proračunu imeli finančna sredstva tudi za to, da bi dejansko lahko vsak, ne glede na socialni status in upamo oziroma vedno s privolitvijo staršev, da bi lahko bil vsak vsaj enkrat v šoli v naravi. V tem smislu se povezujemo s centri šolskih in občolskih dejavnosti, kajti to se nam zdi način, ne samo socializacijski, ampak tudi zdravega življenjskega sloga, odnosa do narave in tako naprej. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Romana Tomc bo postavila poslansko vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stanku Stepišniku.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepe za besedo. Spoštovani kolegi in kolegi, spoštovani minister!

Imam vprašanje, v zvezi z izvajanjem zakonodaje, ki opredeljuje izplačevanje plač predsednikom uprav, nadzornih svetov v družbah, v katerih je država ali lokalna skupnost posredni ali neposredni večinski lastnik.

Vsake toliko časa v javnost pricurijo podatki, ki so v kontekstu današnje gospodarske situacije, ko je ogromno ljudi brez zaposlitve, ko veliko zaposlenih prejema minimalno plačo, so ti podatki na nek način šokantni. Gre za visoke bruto plače, pa ne samo za visoke bruto plače, gre za visoke nagrade in predvsem za visoke odpravnine. Če se spomnimo, je bil pred leti sprejet zakon, ki naj bi omejil izplačevanje teh ekscesnih nagrad v teh družbah, ki jih omenjam. Znan je bil kot tako imenovani Lahovnikov zakon. Na podlagi tega zakona je bila sprejeta tudi uredba, ki določa povsem natančne kriterije in merila kdaj, kako, pod kakšnimi pogoji se plače najvišjim menedžerjem lahko izplačujejo. Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, je tisto ministrstvo, ki je odgovorno za to, da spremlja, kaj se na tem področju dogaja in ali se ta zakonodaja, ki je bila sprejeta, v bistvu spoštuje in upošteva pri vsakodnevnem poslovanju.

Zato vas v zvezi s tem sprašujem:

Kako ste kot pristojno ministrstvo opravili ta nadzor oziroma kako ga opravljate, kajti vemo, da se uprave vsakodnevno, mesečno menjajo in da so nadzorniki v skladu z zakonom dolžni o vsaki sklenjeni pogodbi poročati ministrstvu?

Kako to spremljate na ministrstvu?

In še za nekaj podatkov vas prosim:

Koliko pogodb je bilo posredovano na ministrstvo v letošnjem letu, kakšne so bile dejansko izplačane plače? Ne pričakujem imen, pač pa višine teh prejemkov.

Ali ste v tem svojem nadzoru morebiti odkrili kakršne koli nepravilnosti?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Hvala lepa za vprašanje.

Mislím, da je vprašanje zelo smiselno. V zaključku bom tudi podal svojo ugotovitev, pomanjkljivost, ki sem jo sam našel v tem zakonu. Najprej pa odgovori na vaša vprašanja.

Dejansko nad Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti, o Zakonu bom naprej govoril, da ne bom to kar naprej bral, gre za ta zakon, v skladu s 7. členom ima dejansko Ministrstvo za gospodarstvo nadzor nad pogodbami, ki jih morajo nadzorni organi v teh javnih družbah posredovati na ministrstvo in ministrstvo jih mora pregledati, če je to skladno z zakonodajo. Zraven se pošiljajo tudi aneksi.

Pri pregledovanju teh pogodb ministrstvo predvsem ugotavlja usklajenost teh prejemkov s temi določbami, ki so v zakonu. Določbe, ki jih določa zakon, so pa predvsem bruto plača, osnovno plačilo, sprejemljivi prejemek, to je tisto, kar gre za uspešnost poslovanja – največ 30 % glede na osnovno izplačilo v letu dni, in pa odpravnina. Odpravnina je po zakonu lahko tudi šestkratnik te osnovne plače.

Če Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pri pregledu teh pogodb ugotovi posamezne nejasnosti ali neskladnosti te določbe, takoj organ nadzora opozori na to ter ga zaprosi za dopolnitev in posredovanje ustreznih pojasnil. Če se ugotovijo nepravilnosti se zadeva odstopi prekrškovnemu organu v presojo ali pa obstajajo pogoji za uvedbo postopka o prekršku po uradni dolžnosti. Prekrškovni organ nato v primeru neusklajenosti pogodbenih določil s pravili tega zakona uvede postopek o prekršku po uradni dolžnosti zoper odgovorne osebe. V dosedanjem obdobju izvajanja tega zakona je prekrškovni organ uvedel približno štiriinosemdeset postopkov o prekršku zoper člane organa nadzora, ker pogodbe direktorjev niso bile usklajene z določbami tega zakona.

Od tega je bilo izdanih triinštirideset odločb o prekršku, bila je izdana globa ali opomin. Nekateri prekrškovni postopki pa še tečejo, v nekaterih primerih pa je bilo ugotovljeno, da prekrška ni bilo.

V temu letu je bilo na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo posredovano približno sedemdeset pogodb in nekaj več kot trideset aneksov k tem pogodbam. Vse skupaj posredovanih pogodb v obdobju izvajanja nadzora nad zakonom je bilo več kot osemsto pogodb in več kot petsto aneksov k tem pogodbam. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo te pogodbe, ki so bile letos poslâne, še pregleduje in do sedaj ni bilo ugotovljenih večjih neusklajenosti. Kot veste, pa imajo podjetja, predvsem tista, ki konsolidirajo bilanco,

osem mesecev časa, da pošljejo vse podatke na Ajpes in da se lahko potem to primerja.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v skladu s prvim odstavkom 7. člena tega zakona izvaja nadzor nad izvajanjem tega zakona ter ugotavlja v skladu z drugim odstavkom 7. člena tega zakona skladnost pogodbenih določil s pravili zakona. Prekrškovni organ v primeru ugotovljenih nepravilnosti po uradni dolžnosti uvede postopke zoper odgovorne osebe.

Iz navedenega izhaja, da je ministrstvo na podlagi predmetnega zakona pristojno zgolj za ugotavljanje skladnosti pogodbenih določil z zakonom ter izvajanjem nadzora nad tistimi določbami zakona, katerih kršitev pomeni prekršek, saj je le v teh primerih na podlagi kazenskih določb pristojno za ukrepanje.

Nato pa sledi sedaj tisto, kar sem prej napovedal, da dejansko mi ugotavljamo samo usklajenost pogodb in aneksov z zakonom, ne ugotavljamo pa, koliko so bili izplačani ti prejemki, ker nimamo pristopa do izplačanih prejemkov. Koliko so bili pa izplačani prejemki, za to pa je odgovoren in lahko ugotavlja samo tisti organ, ki izda pogodbo in aneks, to je pa pristojni nadzorni svet v podjetju. In tukaj je verjetno ta pomanjkljivost, vrzel, ki pa bi jo bilo treba v bodoče na kakšen način rešiti, da bi lahko ministrstvo na kraju samem ugotavljajo izplačilo in tisto, kar je zapisano v sami pogodbi, ki mora biti usklajena z zakonom. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospa Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za odgovor.

Spraševala sem vas tudi o višinah, ki so prav gotovo razvidne tudi iz pogodbe o zaposlitvi, pa mi niste posredovali tega odgovora. Tako da vas prosim, če bi lahko to dopolnili. Bi pa ob tem spomnila, ne glede na to, da je rok za posredovanje podatkov Ajpesu 8 mesecev, kar pravilno ugotavljate, pa je rok za posredovanje podatkov s strani nadzornega sveta ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo, omejen. In sicer pravi zakon takoj. In ni treba čakati 8 mesecev. Tukaj mora imeti ministrstvo ažurne podatke in ažuren pregled in ni nobenega razloga, da bi danes sredi leta še pregledovali zadeve, ki izvirajo recimo iz januarja. Je pa povsem korektno, na kar ste opozorili minister, seveda vas tudi podpiram v tej vaši nameri, da, kot sem mogoče lahko razumela iz vašega odgovora, boste, upam, da boste predlagali spremembo zakonodaje v tem delu, kjer ste ugotovili pomanjkljivosti, da boste lahko v nadaljevanju imeli boljše podatke.

Bi vas pa samo še nekaj tukaj vseeno vprašala, glede na vaš odgovor, kar veliko postopkov je bilo uvedenih, nadzorniki bodo očitno ali pa so že tudi denarno odgovarjali z globo, ki je predvidena v zakonu, kar je seveda

prav, zato je bil ta zakon pisan in odgovornost podana.

Me pa zanima:

Poleg tega, da bodo odgovarjali denarno, ali jih bo ministrstvo oziroma pristojni organ pozval tudi k odstopu s svojega položaja?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Hvala.

V skladu z vprašanjem o višini pogodb moram reči, da v 7. členu zakona piše pod drugo točko, "organ nadzora mora pogodbo z direktorjem takoj po sklenitvi posredovati ministrstvu, to pa jo mora varovati kot poslovno skrivnost". Tako da vam podatka, številka vam ne morem dati. Vsekakor pa je dober vaš predlog, da bi bilo treba novelirati ta zakon in priti do tega, kar si vsi želimo, če so dejansko izplačila v skladu z zakonodajo, ne pa tako, kot je sedaj, da lahko samo ugotavljamo papirje, dejanskega izplačila pa ne. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl bo postavila poslansko vprašanje ministru za pravosodje dr. Senku Pličaniču.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, poslanci, spoštovani gospod minister!

V Slovenski demokratični stranki vztrajno opozarjamo na neučinkovitost v pravosodju, na nesprejemanje odgovornosti s strani najvišjih predstavnikov, ko se zgodijo nezaslišane napake, tako kot na primer v primeru Hilde Tovšak, v primeru balkanski bojevnika, pa recimo v primeru nedavne izpustitve ruskega državljanca. Opozarjamo na tožilske in sodniške napake znotraj postopkov, za katere pa navadno nihče ne odgovarja, čeprav so zaradi teh napak uničena življenja posameznikov in njihovih družin. Spomnimo se na primer primera Fojkar. Opozarjamo tudi na prepletenost politike in pravosodja, kar se kaže tudi v političnih procesih. Opozarjamo na sojenja v nerazumno dolgih rokih. Na to, kako se posamezniki v sodstvu medsebojno ščitijo. Opozarjamo, da zaradi tega prihaja do eklatantnih pojavov nespoštovanja temeljnih pravnih načel in vse do kršenja človekovih pravic.

V Slovenski demokratični stranki vztrajno opozarjamo tudi na politično nastavljene ljudi na najvišjih funkcijah v pravosodju. Takšna imenovanja, to sem že večkrat povedala, predstavljajo problem za neodvisnost sodstva, predvsem pa za pošteno in pravično sojenje, ki bi moralo biti osnovno vodilo v pravosodju, pri nas pa ima ta pred pravico, pred resnico in celo pred dejstvi prednost politične obsodbe tudi brez dokazov, kot je bilo v primeru Patria. Z obsodbami brez dokazov, še posebej ko

manjkajo tudi posredni, kot je dejal odvetnik Čeferin, najverjetneje ne bomo mogli povrniti zaupanja ljudi v sodstvo. S takšnimi sodbami tudi puščamo dvom v korektnost postopka in politično nepristranskost ter neodvisnost in zaradi tega seveda tudi upravičeno izzovemo burne reakcije ljudi in jih s tem tudi znova delimo.

Zato vas, spoštovani minister, sprašujem:

Ali se vam na vse naštetu zdi, da živimo v pravni državi, kot je to zapisano v Ustavi Republike Slovenije?

Je to obenem pravična država, ki ima enaka merila za vse?

Velikokrat ste se izrekli o nujno potrebni reformi pravosodnega sistema.

Zanima me:

Ali boste z reformnim posegom v pravosodje lahko zagotovili, da bo sodstvo končno in dejansko odgovarjalo za svoje napake, da bo delalo transparentno v luči pravice in ne v luči političnih odločitev, kot smo bili nedavno priča v primeru Patria?

V vaših rokah so, spoštovani minister, tako škarje in platno. Imate torej moč, da stvari končno postavite na svoje mesto in pomagate Sloveniji postati pravna in pravična država, kjer se spoštujejo človekove pravice v okviru vladavine prava.

Zahvaljujem se vam že v naprej za vaš cenjeni odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala. Spoštovana podpredsednica, spoštovane poslanke in poslanci!

Strinjam se, da imam kar velike škarje in kar nekaj platna v rokah, poudariti pa moram, kot sem že nekajkrat v tem parlamentu in tudi sicer, da še več škarij in še več platna ima pa v rokah sodstvo samo in tudi ostali deli pravosodnega sistema.

Rad bi opozoril, da karkoli bom sam predlagal – in predlagal sem že precej stvari, nekaj je že sprejetih, še več pa bom predlagal sprememb, kljub temu da to bom predlagal in sem prepričan, da te spremembe zakonodajno bodo sprejete, še vedno bodo glavne škarje in glavno platno v rokah sodstva samega in ostalih delov v pravosodnem sistemu. Tega ne smemo pozabiti.

Kar dostikrat se preveč pričakuje od ministra, pristojnega za pravosodje. Tudi ko gre za ta zadnji del vašega vprašanja, v katerem ste postavili trditev ali pa tezo, da imam zdaj priložnost nekaj spremeniti in v zvezi s tem škarje in platno v rokah. Prilika v resnici je, meni je samo žal, da je kakšen od mojih predhodnikov v preteklih več kot 20 letih ni izkoristil bolj, kot bi jo lahko in bi jo pravzaprav moral.

To torej želim poudariti, da bom jaz sam, kot sem že v odgovoru na poslansko

vprašanje vašega kolega gospoda Černača malo prej odgovoril, naredil vse, kar je v okviru mojih pristojnosti, da se sodstvo, državno tožilstvo in ostali deli pravosodnega sistema hitro, pa vendar preišlije transformirajo tako, da bodo bolj učinkoviti, da se bodo bolj zavedali odgovornosti, ki jo imajo pred našimi državljankami in državljani. Vendar ponovno opozarjam, večino tega posla bodo morali opraviti sami. Samo upamo lahko vsi skupaj, da se tudi oni, tako kot vi, poslanke in poslanci v tem parlamentu, in kot mi v vladi, tej, pa moram reči, da je enako bilo tudi v prejšnji, tega tudi sami dobro zavedamo.

Kot rečeno, sam pa tudi da ta vlada se dobro zaveda, kako pomembno je imeti učinkovito in kakovostno pravosodje za delovanje družbe kot celote, še posebej gospodarstva. To posebej vedno poudarjam zaradi situacije, v kakršni je Slovenija, kar pa seveda ne pomeni, da so ostali vidiki kaj manj pomembni. Ko gre za učinkovito delovanje pravosodnega sistema v razmerju do posameznic in posameznikov, državljanek in državljanov, torej tistih, ki niso podjetja, je seveda to enako pomembno.

Čas, v katerem smo, pa od nas zahteva še posebno pozornost, da posebno energijo namenimo večji učinkovitosti in večji kakovosti delovanja pravosodnega sistema v razmerju do gospodarstva, v razmerju do podjetij. Zame je zelo pomembno, da se tako učinkovitost, s katero mislim na hitrost ali pa na čas trajanja sodnih postopkov, kot tudi kakovost vidno izboljša, in to v kratkem času. Torej ponavljam še enkrat, nimamo let in desetletij na voljo, in moramo hitro te spremembe doseči. Dosegli jih bomo pa samo tako, da bomo vse tri veje oblasti pri tem sodelovale. Vem iz lastnih izkušenj, tudi političnih, preteklega leta, pa siceršnjih življenjskih, da brez sodelovanja, brez dogovora sprememb ni oziroma so lahko te samo kratkega daha.

Če se osredotočim na ključ ali pa jedro vašega vprašanja, spoštovana poslanka, kako je z delovanjem načela pravne države v Sloveniji, torej načela, ki je eno od temeljnih ustavnih načel, pravzaprav bi lahko rekel, da ne gre samo za to, da gre za eno od temeljnih ustavnih načel, gre za vprašanje, ki je neločljivo povezano z državo samo, z delovanjem države same. Mislim na to, da sodobne države so pravne države. Ni sodobne države, ki ne bi bila pravna država. Pojem prava in država, sta neločljivo povezana, zato se moramo vprašati, kaj sploh pomeni ta pojem pravne države. Treba je vedeti, da pojem pravne države pomeni najprej, da so vsa ravnanja, vse akcije, vse, kar pač oblast, katerakoli, zakonodajna, izvršila ali sodna, počne, vse to mora biti urejeno, in tudi je, s pravnimi normami, s pravnimi pravili. V tem pogledu mislim, da se lahko vsi strinjamo, tako spoštovana poslanka kot drugi poslanci in poslanke, ... / znak za konec razprave/, več pa v nadaljevanju.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospa Irgl, izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala. Se vam zahvaljujem za nekatera pojasnila, čeprav nisem dobila natančnih odgovorov na zastavljena vprašanja.

Gospod minister, v luči nedavnih odmevnih sodnih primerov, ki so pokazali vso nesposobnost, tudi nemoč, pa tudi neučinkovitost naše sodne veje oblasti, ki so pokazali med drugim aroganten odziv najvišjih predstavnikov te veje oblasti, na drugi strani pa ogorčen odziv javnosti na te primere, obenem pa tudi strokovni komentar eminentnih pravnikov, kot sta na primer gospod Jaklič, ki prihaja iz Harvarda, ali pa gospod Čeferin, me zanima:

Ali se vam resnično zdi, da naš pravosodni sistem deluje neodvisno, transparentno in na podlagi trdnih dokazov?

Ali pa se vam morda zdi, da podlega pritiskom javnega mnenja in pa političnih akterjev, kot se je recimo to zgodilo v primeru Patria?

In ne nazadnje, mislim, da je nekaj podobnega zastavil že kolega Černač, kot prvi postavljavec poslanskega vprašanja. Zanima me:

Kdaj nameravate glede na vse napake, storjene v sodstvu in tožilstvu sploh v zadnjem času, zahtevati odstop s svojih položajev tako generalnega državnega tožilca kot predsednika Vrhovnega sodišča?

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala.

Bom poskusil tudi na večino teh vprašanj, ki ste jih, spoštovana poslanka, v tem drugem delu naslovili name, odgovoriti, najprej bi pa rad dokončal tam, kjer sem prej končal. Govorili smo o tem, kaj pomeni pravna država in povedal sem, da pravna država pomeni to, da je delovanje oblasti, državne oblasti, torej treh vej državne oblasti urejeno s pravnimi pravili, in to v Sloveniji imamo. Hkrati je ideja pravne države vedno pomenila in pomeni tudi danes tudi to, da se te tri veje državne oblasti, zakonodajna, izvršilna, upravna in sodna, med seboj nadzirajo, da je v sistem, v katerem s pravnimi pravili določamo pravila ravnanja, pravila obnašanja, pristojnosti posameznih vej oblasti, vgrajeno tudi nekaj, kar se imenuje z neko angleško besedno zvezo "checks and balances". Se pravi, da zakonodajna veja, parlament recimo, nadzoruje sodno. Da izvršilna veja nadzoruje sodno, da sodna veja nadzoruje izvršilo vejo. Torej mora biti nek sistem, kjer ena veja lahko drugo nadzoruje. V tem pogledu pa mislim, da moramo v Sloveniji še precej narediti, zlasti ko gre za razmere med izvršilno vejo, torej vlado, in sodstvom. Že večkrat sem govoril o

tem, tudi v tem parlamentu, da ko gre za nadzor vlade, izvršilne veje ali pa izvršilno-upravne veje oblasti v razmerju do sodstva, da tukaj je narejenega premalo, tudi če se primerjamo z drugimi deželami, bolj razvitimi od nas, bolj razvitimi ne samo v gospodarskem smislu, tudi v pogledu pravne in siceršnje kulture, tudi demokratične kulture, bomo ugotovili, da je sicer ta postulat neodvisnosti sodstva, h kateremu se bom v kratkem še vrnil, eden ključnih postulatov vsake sodobne demokracije, da pa to ne pomeni, da ne bi izvršilno-upravna veja imela pomembne pristojnosti, ko gre za nadzor sodne veje, vendar pa samo v določenih pogledih, torej v pogledih učinkovitosti, hitrosti in tako naprej, ne pa, ko gre za vsebinski nadzor. Tega ne more biti. Ravno v tem je ideja neodvisnosti sodstva, da ko gre za odločanje o konkretnih zadevah, sodstva ne more in ne sme nadzorovati nobena od drugih vej oblasti. Temu nadzoru pravilnosti vsebinskega odločanja v konkretnih zadevah je namenjen instančni sistem, je namenjen sistem pravnih sredstev in tako naprej. Ta je v Sloveniji urejen popolnoma primerljivo s katerokoli drugo evropsko državo. Če gledamo z vidika pravne urejenosti delovanja vseh treh vej oblasti, zlasti izvršilne sodne in tega njunega razmerja, lahko ugotovimo, da je v precejšnji meri sistem takšen, kot je v katerikoli razviti zahodni državi, da ga je pa treba izboljšati, zlasti v pogledu nadzora izvršilne veje nad sodno vejo, in to v pogledu učinkovitosti, torej sodne uprave.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala, gospa predsedujoča.

Glede na to, da od ministra nisem dobila odgovora na tisto ključno vprašanje, ki sem ga večkrat zastavila, zastavil ga je tudi kolega Černač, se pravi, kdaj bo minister zahteval odstop tako generalnega državnega tožilca kot predsednika Vrhovnega sodišča, predlagam, da opravimo širšo razpravo v skladu s poslovníkom. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

O vašem predlogu, gospa Eva Irgl, bo Državni zbor odločil v torek, 18. junija 2013, v okviru glasovanj.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo zastavila mag. Katarina Hočevar ministru za finance dr. Urošu Čuferju.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovane kolegice, kolegi, spoštovani minister!

Naše gospodarstvo je v recesiji. Imamo ogromno podjetij, ki so prezadolžena in na robu insolventnosti. Preveliko število podjetij imajo, ki bi potrebovala državno pomoč. Znano mi je vaše stališče, da temu niste naklonjeni. In tu delim

vaše mnenje, da so bile v preteklosti te oblike pomoči prevečkrat neučinkovite, celo nedovoljene.

Zato me zanima:

Zakaj pri reševanju podjetij bolj hitro, pogumno, če hočete, oziroma odločno ne uporabite sistemske rešitve, ki je predvidena v zakonu o ukrepih za stabilnost bančnega sistema, seveda govorim o Družbi za upravljanje terjatev?

Zanima me:

Kaj je ovira, da terjatve bank v družbah v težavah ne prenesemo na tako imenovano slabo banko?

Zanima me:

Kdaj bo to narejeno oziroma potem, ko bo, če bo, kako boste zagotovili oziroma kako se bo spremljala uspešnost upravljanja teh podjetij, ki bodo končala na tako imenovani slabi banki?

Mene poenostavljeno povedano zanima:

Ali je res slaba banka le na papirju, kot smo lahko v teh dneh brali v nekaterih časopisih?

Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister, izvolite.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala, spoštovana poslanka Katarina Hočevar.

Mislím da slaba banka ni samo na papirju, je še kaj več. Če pogledamo naš racionalni reformni program, je to eden glavnih inštrumentov, ki ga nameravamo uporabljati in ga pravzaprav že pripravljamo in smo kar zelo daleč v teh pripravah, ki so namenjene čiščenju bančnih bilanc, kar bo omogočilo bankam, da lahko dobijo dostop do virov financiranja, in ki bo, poleg tega da bo imel v svoji bilanci slabe terjatve, jih tudi potem preoblikoval ali v nepremičnine ali v lastniške deleže, odvisno od tega, kaj bo kot zavarovanje dobil zraven.

Naši načrti so, da prvi paket teh terjatev prenesemo na slabo banko iz bančnega sistema že do konca junija, mogoče to ne bo najbolj materialni znesek, ampak vsaj toliko, da pravzaprav pokažemo, da ta postopek teče, potem pa računamo, da bomo skozi poletje do konca septembra enkrat celovito prenesli vse terjatve na slabo banko, kjer se bodo potem centralno upravljale, bomo pa poskušali čim več premoženja, ki smo ga angažirali v tej fazi, tudi pridobiti nazaj.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospa Hočevar, izvolite.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za ta del odgovora.

Zanima pa me oziroma če lahko še dodatno pojasnite:

Ali bo spisek podjetij, katerih terjatve bodo prenesene na slabo banko, javen?

Govori se, da Banka Slovenije nekatere spiske že dela, pa me zanima z vidika davkopačevalskega denarja, če se bo vedelo, za katera podjetja gre. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

Najlepša hvala tudi za to podvprašanje. Spiski se pripravljajo za vsako banko, ki bo prinašala terjatve posebej. Na vprašanje, ali bo to javen ali ne bo javen spisek, ne vem zdaj odgovoriti, na prvo žogo bi rekel, da najverjetneje ne, je pa tako, da se bo to verjetno tako razvedelo. Ta del odgovora bom še pridobil.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo zastavil mag. Andrej Vizjak ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani minister, lepo pozdravljeni!

Blok 6, Termoelektrarne Šoštanj je daleč največja investicija, ki se odvija ta trenutek v Slovenji in je daleč največja investicija v energetiki nasploh v zadnjem desetletju ali pa še več.

Če spremljamo to investicijo od leta 2006 do zdaj, imamo tri mejnike. Leta 2006 je bila ovrednotena na 600 do 650 milijonov evrov. Takrat so bile cene električne energije na približno 90 evrov za megavatno uro in takrat je bila poraba približno za 20 % večja in tudi napovedi porabe električne energije v regiji so šle samo gor. To se pravi, leto 2006 pa do 2008 je šlo pravzaprav vse navzgor. Leta 2009 je nastal šok, z nastopom krize so se cene električne energije prepolovile na leipziški borzi, tam so znašale okoli 40 do 50 evrov za megavatno uro, kot sem povedal, poraba je nižja in takrat je že bila ta investicija več kot milijardo evrov. Sedaj, leta 2013, je še slabše, imamo že investicijo na milijardi 440 milijonov evrov, cene električne energije pa so približno 38 evrov, te trapezne, na leipziški borzi.

Kaj se dogaja? Ta ogromna investicija, v katero je vpeta tudi država s poroštveno pogodbo, se izkazuje vse bolj ekonomsko neupravičena. Če pogledamo iz noveliranega investicijskega programa, predvidene cene električne energije, pod katerimi bi ta investicija prinašala donos iz tega investicijskega programa, bi morale biti leta 2015 63,5 evrov za megavatno uro in leta 2016 75 evrov za megavatno uro. Napovedi za gibanje cene električne energije čez tri leta kažejo, da se cena ne bo povzpela čez 40 evrov za megavatno uro. To seveda postavlja to investicijo v povsem drugačno luč. To bo očitno po teh napovedih nasedla investicija – ali pač ne? Sprašujem vas:

Kako gledate vi na ekonomsko upravičenost tega projekta? Vsaka obratovalna megavatna ura bo povzročala izguba, če se seveda te napovedi izkažejo. Izgube ne bo prinašalo samo Holdingu Slovenske elektrarne, temveč vsej energetiki in posledično težave tudi slovenski državi, kot lastnici energetike in tudi dajalki tega poročstva.

Sprašujem vas:

Kako ocenjujete ekonomsko upravičenost tega projekta danes vi, ki ste neobremenjeni s to investicijo, niste imeli nič z njo v celi zgodovini?

S katerimi ukrepi boste obvladovali to investicijo v prihodnje, tudi kot vlada, saj vlada ima pomembno vlogo po poročstveni pogodbi?

Ali podpirate, da bi v okviru noveliranega investicijskega programa 6 napisali tudi krizni scenarij z napovedanimi cenami električne energije okrog 40 evrov za prihodnje desetletje?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister, izvolite.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci lep pozdrav.

Gospod Vizjak, zahvaljujem se vam za lep uvod v moje vprašanje, za lep povzetek celotne zgodovine samega projekta. Vse, kar ste navedli, drži. Vsa dejstva so natanko taka, kot jih navajate. Dejstvo je, da se je ta projekt začel daleč pred mojo zgodovino v slovenski politiki in na nek način sem vesel, da nisem obremenjen s preteklostjo. Zame kot resornega ministra so v tem trenutku ključna in pomembna dejstva na dan, ko so prišle na dan informacije, da nam grozi dodatna podražitev projekta. Tisto, kar je ključno, vlada je v nekem momentu prevzela nase del odgovornosti in s tem država, ko je izdala poročstva, ki pa so bila pogojena s številko 1,3. In to je tisto, kar je zame pomembno in kar je zame dejstvo. Za kar smo na izrednem odboru za finance in infrastrukturo zavezali, temu tudi sledimo. Zavezali smo se, da bomo zahtevali podrobno poročilo in dejstva, zakaj nam grozi ta podražitev. To poročilo je pri nas na ministrstvu, to poročilo bo predstavljeno na vladi in na osnovi dejstev, torej zgodovinskih dogodkov, zakaj nam grozi ta podražitev, bomo sprejeli sklepe in nove usmeritve, kako s tem projektom naprej.

Dejstvo je, da NIP 5 je tisti, ki je bil zgrajen v okoliščinah v trenutku, ko se je investicijski načrt delal. Dejstvo je, da so se okoliščine v tem obdobju močno spremenile. Drži, da cene elektrike in napovedi, ki so, so popolnoma drugačne, kot so bile upoštevane v NIP 5 in zato je vsekakor pomembno, da izdelamo NIP 6, da vidimo, kaj se s samo investicijo dogaja na dejstvih, ki so na trgu danes. Novi investicijski načrt bo tudi pokazal smiselnost oziroma kam ta investicija pelje. Tisto, kar je dejstvo, je, da dejansko smo vsi na nek način za 1,3 prevzeli določene obveznosti.

Smatram, da si nihče v tej Sloveniji ne želi, glede na to, da smo že skoraj milijardo evrov počrpali, da imamo v Šoštanju spomenik za milijardo evrov. Je pa dejstvo, da je NIP 6 tisti, ki bo pokazal kaj številke v resnici pokažejo.

Kar se tiče konkretnih odgovorov in detajlov. Naslednji teden bomo imeli tudi te, tako bomo v naslednjem tednu sporočili točno, kakšno je stališče vlade in katere usmeritve bomo peljali, kar se tiče same investicije v Šoštanju.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani minister, res je. Blok 6 in investicija ni samo problem zaradi naraščajoče investicijske vrednosti, ki je bila očitno nerealno načrtovana že v okviru NIP 5, kar dokazujejo tudi korespondence, ki jih dobivamo na meile. Če je na dan podpisa poročstvene pogodbe že bil podpisan tudi aneks, ki je znatno podražil to investicijo, se vodstvo TEŠ ni držalo poročstvene pogodbe, ker bi moralo o tem aneksu nemudoma sporočiti in obvestiti vlado, pa tega ni storilo. To je zgolj en detajl, ki je pomemben, in signal, kako kredibilne partnerje in sogovornike imamo na tisti strani, ko se igrajo s stotinami milijonov davkoplačevalskega denarja.

Mene skrbi bistveno bolj drastična napoved oziroma drugačnih cen električne energije v prihodnje, kot jih predvideva NIP 5, novelirani investicijski program. Novelirani investicijski program že predvideva, da bodo cene električne energije tam okoli leta 2020 okoli 100 evrov za megavatno uro, kar je ob današnjih 38 evrih za megavatno uro totalno nerealno. To govorijo čedalje glasneje tudi številni strokovnjaki, ki poznajo te napovedi in dogajanje na energetske področju širše regije.

Kaj se bo zgodilo, spoštovani minister, če bomo mi s tem nadaljevali, imeli tujo investicijo, ki bo bruhalo izgubo iz meseca v mesec?

Kdo bo to izgubo kril? Davkoplačevalci? Porabniki?

Postavlja se resno vprašanje o tem, ali ima smisel si zakrivati oči.

Zato me zanima:

Ali podpirate stališče, da bi v okviru noveliranega investicijskega programa predvidevali tudi te drastične, relativno nizke cene električne energije, kot jih marsikdo vidi danes?

Ta šok scenarij – in kaj potem?

Mislim, da bi bilo tudi zaradi tega, ker ste res neobremenjeni s to investicijo, korektno, da zahtevate to od pripravljavcev gradiva.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister, izvolite.

SAMO OMERZEL: Spoštovani, gospod Vizjak. Tudi sam si postavljam vsa ta vprašanja, ki ste

jih vi zastavili. Ja, absolutno se strinjam. NIP 6 mora biti narejen na realnih dejstvih. Mora biti narejen na realnih okoliščinah. Ne želim se postavljati v bran izdelovalcem NIP 5. Verjamem, da so takrat bile te okoliščine in cene na trgu takšne, da so realno naredili investicijski načrt, vendar dejstvo je, da se je v tem obdobju stanje na trgu popolnoma spremenilo. Če želimo neke realne in prave usmeritve, če želimo imeti prava dejstva na mizi, potem je potrebno v NIP 6 upoštevati dejstva, ki so na trgu danes. Pri izdelavi NIP 6 je seveda to treba upoštevati.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Jaz sem pravzaprav na nek način skoraj razočaran. Moram reči, da če si minister zastavlja ista vprašanja kot jaz za investicijo, vredno milijardo 440 milijonov evrov, potem je to problem. Mislim, da bi v skladu s poslovníkom, spoštovana podpredsednica, opravili na prihodnji seji razpravo, to je julija, takrat bo že znano marsikaj, kar je danes neznano, da se bomo znali tudi pripraviti na različne scenarije.

Spoštovani minister, jaz se bojim, da lahko ena taka nasedla investicija v prezadolženem holdingu potopi celo slovensko energetiko. Velika večina slovenske energetike je Holding Slovenske elektrarne. Holding Slovenske elektrarne je prezadolžena firma. Ocenjuje se, da bo v naslednjih treh letih v holdingu približno negativen denarni tok v višini 500 milijonov evrov. Kje ta denar vzeti, ob tem da se nam obeta ta nasedla investicija, je veliko vprašanje. Verjetno bo zanimalo kasneje, letos še ne, tudi finančnega ministra. Za letošnje leto so najeta posojila premostitvena zaradi tega vprašanja glede poročta EIB-kreditu. Letošnje leto še ni pričakovati problemov z likvidnostjo Holdinga Slovenske elektrarne, bojim pa se, da bo ta problem eskaliral v prihodnjih letih.

Morebiti je časa še nekaj, vendar mislim, da ni. Mislim, da bi morali pretehtati tudi scenarije, kako naprej. Ali iskati strateške partnerje za to investicijo, govorim o investiciji bloka 6 oziroma Termoelektrarne Šoštanj na sploh? Kako servisirati to luknjo, ki nam grozi?

Zato še enkrat, ta razprava, če bo izglasovana jutri, bo potekala v času, ko bomo imeli na voljo marsikatero številko več, kot jo imamo danes, zato bi lahko ponudila tudi kakšne sklepe. Jaz mislim, da glede na vašo neobremenjenost s tem projektom imamo tu zelo podobne cilje. Podoben cilj pa je ta, da rešimo brezna tisti zdravi del slovenske energetike, ki vse lahko potopi, če se zgodi negativen scenarij.

Tega si ne želim, zato predlagam, da se pravočasno o tem pogovorimo, sprejmemo ustrezne sklepe, kajti s strani investitorja – pa jih poznam že skoraj kakšno desetletje – vse prej kot realne ocene in neke ekonomsko upravičene odločitve.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: O vašem predlogu, mag. Andrej Vizjak, bo Državni zbor odločil v torek, 18. junija 2013, v okviru glasovanj.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stanku Stepišniku zastavila mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala lepa. Vsem skupaj lep pozdrav!

Ponovno naslavljam poslansko vprašanje na gospoda Stepišnika, in sicer v povezavi z družbo Peko. To je zdaj že moje drugo poslansko vprašanje v roku dveh mesecev, ker imam občutek, da se zadeva nikamor ne premika. V časopisih beremo, da bo prišlo do prestrukturiranja podjetja, vendar ne vem, ali ne bo to poskusni zajček, ker sem ravnokar prebrala, da v Sloveniji takega reševanja podjetja do zdaj še nismo imeli. Upam sicer, da bo ta poskus uspel. Za gospoda Stepišnika imam nekaj vprašanj.

V Peku je zaposlenih približno 370 delavcev in Zveza svobodnih sindikatov Slovenije je Vladi posredovala poziv za odobritev pomoči v obliki poročta za podjetja, ki so se znašla v likvidnostnih težavah. Tudi vaše ministrstvo se nagiba k sanaciji Peka v smeri ohranjanja zdravih jeder podjetja. Nova odpuščanja v Peku bodo sliko mesta Tržiča dodatno poslabšala in ga postavila v socialno stisko in socialno bombo, ki lahko eksplodira na nekem koncu Slovenije, kjer do sedaj teh težav niti ni bilo. Predvsem štajerski konec je zelo tempiran. V podjetju je veliko primerov, da sta zaposlena oba zakonca in bi z odpustitvijo približno 170 delavcev lahko ostala doma oba zaposlena in družina bi ostala brez prihodkov.

Zaposlene v tovarni Peko zanima predvsem:

Ali bo država dala potrebno poročto podjetju Peko, ki bi ga rešilo likvidnostnih težav ter omogočilo nadaljnjo proizvodnjo, ki bi delavkam in delavcem ohranila delovna mesta?

Komu boste zaupali sanacijo oziroma prestrukturiranje Peka? To se mi zdi zelo pomembno vprašanje.

Kako se bo vaše ministrstvo vključilo v sanacijo?

Ali se bodo pri sanaciji upoštevala tudi mnenja in ugotovitve zaposlenih, ki so bile do sedaj prezrte?

Kdo je odgovoren za težko finančno stanje?

Ali boste v imenu države kot lastnice podjetja zoper odgovorne sprožili postopke o njihovi odgovornosti?

Vsi vemo, da so vse dosedanje uprave Peko spravljale na nulo.

Ali v primeru odpuščanj v Peku načrtujete katerega izmed ukrepov, ki bi spodbujal zaposlovanje v občini Tržič?

Ali strategija gospodarskega razvoja ...
/izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, gospod minister. Mag. Jenko, vi boste potem nadaljevali.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Hvala lepa za vprašanja v zvezi s Pekom.

S Pekom smo se že veliko ukvarjali. Sam osebno sem tudi obiskal Peko, si ogledal njihovo proizvodnjo, ogledal njihove nepremičnine. Peko je dobil že državno pomoč po zakonu, tako da je v tem trenutku državna pomoč za Peko zelo omejena. Kot veste, je bil na skupščini imenovan nadzorni odbor. Ta nadzorni odbor je imel prvi sestanek, ki je bil prekinjen. Uprava je pripravila razvojni program. O tem razvojnem programu smo se tudi pogovarjali z obstoječo upravo in županom. Pri tem smo bili vsi enotnega mnenja, da je treba izločiti zdravo jedro, ga preseliti v drug objekt, kjer so stroški ogrevanja, vzdrževanja dosti manjši, ker zdaj imajo okrog 45 tisoč evrov samo stroškov ogrevanja in energije za tisto proizvodnjo, ki tega stroška ne prenese. Ko se bo nadzorni svet opredelil do razvojnega programa, mogoče podprl to upravo ali pa imenoval novo upravo, takrat bo država kot solastnik podjetja videla, kako lahko pomaga temu novemu prestrukturiranemu podjetju, če bo program takšen, da bo nudil 5-letno trajno stabilno delovanje in ga bodo banke lahko kreditno podprle. Če ta razvojni program tega ne bo v zaključkih prinesel, potem sledi tisto najslabše za to podjetje.

Država v tem trenutku nima na razpolago nobenega zakonskega okvira, da bi mu lahko pomagala kot podjetju, ki mu je treba pomagati, kadar je v prestrukturiranju ali slabem finančnem položaju.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, mag. Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala lepa.

Imam še dodatna vprašanja.

Zanima me:

Ali strategija gospodarske razvoja sploh vključuje spodbudo čevljarstva industrije v Sloveniji?

Ali načrtujete še kakšen sestanek z delavci, da jim razložite načrt prestrukturiranja, strategijo?

Zdi se mi, da bo spet poteklo nekaj časa, ki bo imel prazen tek, kakor ga je imelo veliko časa do zdaj, začeni z začetno prodajo Peka, ki ni uspela, kjer si je pristojni za prodajo vzel zelo veliko časa, da je sploh dal razpis ven.

Zanima me tudi:

Ali kaj veste o tem, ker govorice so, gospod Mišič je rekel, da dnevno dobiva povpraševanja oziroma skoraj ponudbe za nakup Peka, da je interesentov zelo veliko, ali to res ali je to spet neka floskula?

Ali se strinjate, da bi morebitni propad podjetja Peko ne pomenil zgolj socialne bombe, ampak tudi izgubo širokega znanja, ki so ga

nadgrajevale številne generacije v čevljarstvu industriji?

Vemo, da je predvsem v Peku bila ta čevljarstva industrija močna, drugod niti ne toliko, kolikor pa je bilo, je pa že šlo tudi v franže.

Kakšno je vaše stališče do tega, da klavarno propadajo podjetja s stoletno in več tradicijo, po katerih je bila Slovenija tudi prepoznavna?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, gospod minister mag. Stepišnik.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Meni je žal za vsako podjetje, če ne more nadaljevati svojega poslovanja. Ampak v prvi vrsti, saj veste, krivda je predvsem na lastnikih, menedžmentu, pa tudi na tistem okraju, kjer je tudi neka lokalna skupnost. Ko smo bili zadnjič v Peku, smo se pogovarjali, če bi lahko našli med tistimi v občini vsaj eno ekipo, ki prevzela Peko, da ne rečem, da tudi župan, ki je bil zraven, ni imel neke ideje, da bi med tistimi 12 ali 15 tisoč, kolikor jih ima Tržič, našli ekipo, da bi Peko nadaljeval svojo dejavnost. Jaz mislim, da mora predvsem lokalna skupnost in tisti okraj skrbeti, če želi nadaljevati neko industrijo, mora dati energijo, sinergijo, moč in pokazati voljo, da se to spleča naprej. Pričakovati, da bo to država prišla tja in da bo nadaljevala z neko pomočjo ali čemerkoli čevljarstvo industrijo, to je možno, ampak je izredno težko, izredno težko. Tako da bi rekel, vse tiste strukture, ki živijo v tistem kraju, morajo najprej pokazati dovolj volje, energije, da se spleča v takšno industrijo vlagati. Jasno, da industrija pa mora biti konkurenčna. Brez konkurence tako nima smisla oživljati nobene industrije. Je pa hudo, če ne vlagas v neko dejavnost 10 ali 20 let, zdaj je povprečna starost delavcev 50 let, normalno bi bila med 35 in 37 let in tako naprej, je praktično brez informacijsko-komunikacijske tehnologije, brez mladih in danes je zelo težko postaviti na trda tla neko podjetje, da bi imelo trajno poslovanje. Vsekakor mislim, da ta nadzorni svet ima dovoljene regije, sprejeto je bilo tudi, da se mora opraviti revizija, tako kot ste prej vprašali, za nazaj, kako je lahko prišlo do takega stanja.

Navsezadnje pa je glavna vrednost ta nepremičninska vrednost, ki jo ima Peko, ta mreža prodajaln, preko 100 prodajaln po Jugoslaviji. To je ena primerjalna prednost, ki lahko da zagon določenemu delu podjetja, delu dejavnosti. To sta pa vsekakor vzorčenje, ki je zelo zgledno narejeno v Peku, in razvoj. Za samo proizvodnjo pa mislim, da je za Slovence predraga in da je treba izkoristiti ta bivši jugoslovanski prostor, kar se že dela, in je mogoče to z nekim mreženjem povezati. Če se bodo v Peku odločili za razvoj, vzorčenje, potem je to prava pot. Bomo videli, kaj bosta nazorni svet in nova uprava prikazala s tem novim razvojnem program in takoj, ko bo narejen, se bomo mi zopet vključili nazaj.

Drugače pa glede prodaje in tega ne morem dati nobenih podatkov, dokler ni vsaj za mene ... / izklop mikrofona/...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju. Mag. Marko Pogačnik bo postavil vprašanje ministru za finance, dr. Urošu Čuferju.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovani minister za finance, kolegice, kolegi!

Vlada nam je na mizo dala prvi privatizacijski paket 15 podjetij. Glede tega paketa se je dvignilo veliko prahu in vrsta vprašanj. Vsi vemo, da je Zakon o Slovenskem državnem holdingu uveljavljen že več kot pol leta in da bi Vlada morala en mesec po uveljavitvi Zakona o Slovenskem državnem holdingu Državnemu zboru predlagati tudi člane nadzornega sveta.

Zato ministra za finance sprašujem:

Kdaj namerava Vlada predlagati Državnemu zboru kandidate za člane nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga?

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala, spoštovani poslanec, za vprašanje. Vlada lahko člane nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga predlaga oziroma predlaga v izvolitev Državnemu zboru po preoblikovanju Slovenske odškodninske družbe v Slovenski državni holding; in to preoblikovanje se zgodi hkrati, ko je sprejeta klasifikacija. Glede na to, da klasifikacija še ni bila sprejeta, se tudi Sod še ni preoblikoval v Slovenski državni holding, zaradi tega tudi še ta imenovanja niso mogoča.

Rad bi poudaril to, da so trenutno v pripravi tudi spremembe Zakona o Slovenskem državnem holdingu, tako da morebiti bodo te stvari notri tudi nekoliko drugače zapisane, ampak zaenkrat je še mogoče prezgodaj o tem govoriti. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala za ta odgovor ministru za finance.

Glede na vso to problematiko, ki se je izpostavila, bi bilo verjetno bolj smiselno, da Vlada predloži Državnemu zboru to klasifikacijo in da se dejansko ti postopki uveljavitve in pričetka delovanja Slovenskega državnega holdinga začnejo, predvsem tudi zaradi tega, kajti Evropska komisija je jasno dala neke usmeritve

Vladi, da se s privatizacijo mora začeti, da se mora tukaj narediti resen pristop. Evropska komisija seveda tudi pričakuje, da se bo premoženje republike preneslo na sam holding. Glede nesprejetja klasifikacij in posledično tudi tega, da Vlada tudi še ni mogla predlagati nadzornikov Slovenskega državnega holdinga, se verjetno postavlja kup dodatnih vprašanj in problemov. Osebnostno sem mnenja, da Državni zbor zagotovo ni prostor, ki bi moral dajati soglasje o posameznih prodajah državnega premoženja. Prepričan sem, če bo Državni zbor dajal ta soglasja, da Slovenija nekih resnih vlagateljev zaradi tega ne bo dobila. Na drugi strani pa bomo verjetno tudi vsi poslanci in poslanke lahko v nekem konfliktu interesa glede na to, da se posredujejo delnice posameznih podjetij, o katerih bomo tukaj dajali soglasje ali nesoglasje. To pomeni, da bomo delničarji, ki smo poslanci, imeli neko prednost pred ostalimi delničarji.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. UROŠ ČUFER: Mogoče bi samo dopolnil, da smo se z Evropsko komisijo pogovarjali in tudi se nekako zavezali, da bomo Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki ureja način korporativnega upravljanja v Sloveniji, še nekoliko dopolnili, in to pred poletjem, ter da bomo strategijo, ki dopolnjuje klasifikacijo, ravno tako še dodatno obrazložili in jo pripravili do konca tretjega kvartala.

To so zadeve, na katerih sedaj delamo in jih poskušamo tudi čim prej zaključiti.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Glede na aktualno temo privatizacije in tudi problematike okrog pričetka delovanja Slovenskega državnega holdinga in s tem posledično imenovanje članov nadzornega sveta v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam, da se na eni izmed naslednjih sej naredi na to temu tudi glavna razprava. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
O vašem predlogu, mag. Marko Pogačnik, bo Državni zbor odločil v torek, 18. junija 2013, v okviru glasovanj.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju, katerega bo postavil gospod Janez Ribič ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Andreji Kopač Mrak.

Izvolite.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovana ministra!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ob sprejemanju socialnih, družinskih in

tudi drugih zakonov vedno opozarjamo na kritično demografsko stanje. Prebivalstvo v Evropi in tudi v Sloveniji se stara. Že dolgo so znane tudi posledice in vpliv tega dejstva na prihodkovni in odhodkovno stanje v socialnih blagajnah. Še bolj pomembno pa je dejstvo, da se s tem večajo potrebe prebivalcev po socialnih storitvah. Po evropskih podatkih in kriterijih je izdelana ocena, da kar 3 do 5 % prebivalcev nad 65. letom starosti potrebuje dolgotrajno oskrbo. To v Sloveniji pomeni okrog 60 tisoč ljudi, ki bi bili verjetno upravičeni do dolgotrajne oskrbe. To pa pomeni za 3- do 4-krat več potreb, kot je sedanja kapaciteta v socialnih zavodih, kjer dela okrog 8 tisoč ljudi.

Današnja sodobna družina je vse manjša. Pri tem so vsi zaposleni, ali iščejo delo, ali se šolajo, ali se soočajo s pomanjkanjem sredstev, zato se vse bolj izgublja tudi funkcija medsebojne pomoči v družini. S tem naraščajo potrebe po novih ukrepih in po učinkovitejšem pristopu k reševanju problematike starejših v naši družbi. Mnogi živijo osamljeni, so oboleli, ne morejo več sami skrbeti zase. V krizi so starejši še bolj ranljivi. Pri tem se srečujemo še s problemom, da nimamo sistemsko urejene dolgotrajne oskrbe in da nimamo zagotovljene enake dostopnosti do tovrstne pomoči. Preslabo je razvita tudi oskrba na domu. Ta bi morala predstavljati prednostno obliko dolgotrajne oskrbe, saj je najbolj humana in hkrati cenejša ter bolj učinkovita od namestitve v zavodih. Trenutno urejajo področje dolgotrajne oskrbe številni predpisi, ki niso usklajeni med seboj. Netransparentno je tudi financiranje oskrbe starejših, ki trenutno predstavlja v glavnem le zdravstveni del dolgotrajne oskrbe. Dolgotrajna oskrba pa pomeni precej več ukrepov in obsega veliko področij, predvsem pa je nujna medsebojna uskladitev predpisov za bolj učinkovito izvajanje. Zato vas, spoštovana ministrica, sprašujem:

Kako vi vidite rešitev problematike dolgotrajne oskrbe starejših?

Kdaj bomo končno v obravnavo v Državni zbor prejeli predlog systemskega zakona, ki ga pripravljajo na vašem ministrstvu že nekaj mandatov?

Kakšne glavne rešitve na podlagi analize in upoštevanja dejanskih potreb ljudi boste predlagali v zakonu?

Vnaprej hvala za vaš ustni odgovor na naslednji seji Državnega zbora.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Ribič, v skladu z vašo željo bo podala gospa ministrica odgovor na naslednji seji Državnega zbora.

Gospod Robert Hrovat bo postavil poslansko vprašanje ministru za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorju Virantu.

Izvolite.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani minister! Očitno prihajamo do sklepnega dejanja problematike tako imenovanih izbrisanih. Prav je, da se za nazaj uredi status tistim, ki tega statusa niso mogli urediti, absurdno pa se mi zdi, da bomo sedaj po lanski sodbi Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu sprejemali zakon, ki bo v isti koš vrgel vse; torej od tistih, ki si dejansko niso mogli urediti statusa, do tistih, ki si ga niso želeli urediti in so kasneje začutili priložnost za neko lastno korist.

Na spletni strani Vlade sem prebral, da je na seji 4. 4. Vlada sprejela dopolnitev akcijskega načrta za izvršitev sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Kurić in drugi proti Sloveniji, ki pa je že bil takrat sprejet, torej 18. 1. 2013.

Tukaj prosim za pojasnilo:

Za kakšne dopolnitve gre po vsebini in tudi po formi, kakšne so videti stvari?

Navajate, da bo pravni okvir za sistemsko ureditev odškodnin zakonodajni akt, torej zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane:

Kako bo opredeljen status upravičenca?

Ali bodo tudi tisti, ki si niso želeli takrat urediti statusa, med upravičenci?

Kakšni bodo kriteriji za višino pavšalne odškodnine?

Kako bo zajeto povračilo za premoženjsko in nepremoženjsko škodo?

Kakšna večina se predvideva za sprejetje tega zakona v Državnem zboru?

Zanima me tudi:

Ali zakon predvideva individualno obravnavo vsakega primera in kaj bo to na koncu pomenilo za državni proračun?

Zanima pa me tudi:

Kako potekajo pogajanja o postopku prijateljske poravnave s predstavniki šestih tožnikov iz sodbe Velikega senata Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Kurić in ostali proti Sloveniji?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod minister, dr. Gregor Virant, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa za vprašanje.

Gre za izjemno občutljivo problematiko, kjer moramo paziti, da po eni strani uresničimo, implementiramo sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice, popravimo napako, ki jo je očitno po judikaturi našega Ustavnega sodišča in Evropskega sodišča za človekove pravice leta 1992 naredila država, da pa po drugi strani seveda ne damo odškodnine tistim, ki do te odškodnine niso upravičeni. Pred približno dvema tednoma sem bil v Strasbourgu, kjer sem na Odboru ministrov pri Svetu Evrope pojasnjeval, kaj Slovenija na tem področju dela, poskušal dobiti povratno informacijo, ali so

rešitve, ki jih imamo v načrtu takšne, da bomo "prišli skozi", če lahko tako rečem, pri Evropskem sodišču. Če naše rešitve ne bodo dobre, potem se nam b o zgodilo to, kar se nam je v primeru Kurić in drugi, torej da bomo v vsaki zadevi posebej obsojeni s strani Evropskega sodišča za človekove pravice in plačevali zelo visoke odškodnine. Zato se je te zadeve treba res bilo lotiti zelo racionalno, zelo strokovno in z veliko mero občutljivosti.

Rešitve, ki jih zaenkrat predvidevamo, so take, da bodo med upravičence za odškodnino spadali tisti, ki so si uredili status stalnega prebivanja ali državljanstva v Sloveniji na kateri koli pravni podlagi, ki je veljala doslej; ali po Zakonu o tujcih, ali po Zakonu o državljanstvu, ali pa po zakonu o ureditvi statusa iz leta 1999, tako imenovanem statusnem zakonu, ki je bil kasneje leta 2010 noveliran. Torej, ne predvidevamo odškodnine za tiste, ki si tega niso poskušali urediti, niso pokazali interesa, niso pokazali volje, so državo zapustili in si niso poskušali urediti statusa oziroma dovoljenja za stalno prebivanje.

Drugo vprašanje je seveda vprašanje višine odškodnine, višine pavšala. Videli ste, prvi osnutek zakona je predvidel 30 evrov na polni mesec izbrisa v odvisnosti od dolžine trajanja tega izbrisa. Sedaj bomo zakon verjetno nekoliko popravili, nekoliko dopolnili, vendar v neke bistveno večje finančne posledice, vsaj kar se mene in Ministrstva za notranje zadeve tiče, ne bomo šli. Je pa to gotovo tema, ki jo moramo enkrat za vselej spraviti z mize. Meni je žal, da tega ne bomo storili v roku. Nočem na nikogar kazati s prstom, vendar znašli smo se v zamudi. Mi bi morali do 26. junija letos zadevo rešiti, tako da bi že imeli sprejet zakon o odškodninski shemi, ker nam po 26. juniju grozi, da lahko Evropsko sodišče za človekove pravice vzame v obravnavo tudi vse ostale zadeve, ki sedaj tam stojijo. Evropsko sodišče je obravnavalo zadevo Kurić in ostali, to je šest pritožnikov, jim dosodilo odškodnino za nematerialno škodo, hkrati pa reklo, da Slovenija mora za vsa izbrisane urediti odškodninsko shemo. Vse ostale primere je pustilo na čakanju. Če mi tega ne uredimo, potem bodo vse ostale zadeve vzeli v obravnavo in dosojali približno enako visoke odškodnine, kot so jo v primeru Kurić, kjer so vsakemu pritožniku dosodili po 20 tisoč evrov samo za imaterialno škodo. V Strasbourgu sem se temeljito pozanimal, res sem si vzel čas za to, govoril sem tudi z bivšim predsednikom Evropskega sodišča za človekove pravice in smo tudi pogledali sodno prakso. V nekaterih primerih ali konkretno v enem primeru, to je bil poljski primer Bolinowsky, je Evropsko sodišče za človekove pravice štelo za zadostno državno nacionalno odškodninsko shemo, kjer je država Poljska predvidela odškodnino za približno 20 % višine odškodnine, kot jo je v podobnem primeru dosodilo Evropsko sodišče za človekove pravice. Torej ni potrebe, da bi mi sedaj vsakemu od izbrisanih po naši interni

odškodninski shemi dajali po 20 tisoč za imaterialno škodo in potem še dodatno nekaj za materialno škodo, ampak bomo vzpostavili neko razumno odškodninsko shemo, kjer bomo, seveda, upoštevali tudi javnofinančno stanje v državi in ekonomsko stanje v državi. Mi na vseh področjih režemo, ker moramo varčevati, tudi pri plačah v javnem sektorju, posegli smo tudi že v pravice upokojujencev, posegli smo v socialne transferje in tudi izbrisani, seveda, bodo morali razumeti stanje v državi.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod Robert.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod minister, moje prvo vprašanje se je nanašalo na akcijski načrt, ki se je spremenil.

Zanima me:

V katerih točkah se je spremenil in v kakšni obliki?

Pomembno se mi zdi tudi, da povem, da ko sem vodil preiskovalno komisijo in smo se ukvarjali predvsem s tem, koliko je bilo izbrisanih, koliko sodnih odločb takšnih in drugačnih je bilo izdanih, sem prepričan, da je nedvomno treba upoštevati človekove pravice slehernega posameznika. Vendar lahko iz kronologije števila tako imenovanih izbrisanih osebno zaključim, da je bilo pretiravanje s številom v začetnih letih, torej v letih 1990 in čez, eden od razlogov pretirane internacionalizacije in podaljševanja reševanja problema. Del politike je to pretiravanje izkoristil za omalovaževanje osamosvojitve Republike Slovenije in izvorni vzroki, ki so povzročili dolgoletno reševanje statusa tako imenovanih izbrisanih oseb, so seveda kompleksni, tako kot ste že sami povedali.

Eden od vzrokov, ki je general zaplete, je tudi problem verodostojnosti evidenc, ki so na Ministrstvu za notranje zadeve, ki so bile po uradni dolžnosti prenesene iz registra stalnega prebivalstva v register tujcev. Spomnite se generalna JNA, ki je rohnol o številki 30 tisoč, nekdanji predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je govoril o številki 4 tisoč, ministrica Kresalova je prišla do 25 tisoč 671, pred njo minister Bohinc na 18 tisoč 305. Torej, zmešnjava je popolna in zelo boste morali biti previdni, ko boste zakon pripravljali, da bo potem na koncu tako, kot mora biti. Predlagam, da si pred pripravo zakona preberete tudi ločeno mnenje končnega poročila naše komisije, da boste videli, kako stvari stojijo znotraj ministrstva.

Zdaj pa še okoli odškodnine:

Se vam zdi, da bi bila odškodnina podobna odškodninam žrtvam vojnega ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, minister.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

Najprej konkreten odgovor glede akcijskega načrta; akcijski načrt se je spremenil samo toliko, da smo ga konkretizirali. Torej, da smo v njem jasno zapisali, da rešitev tega problema, torej izvršitev sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v bistvu predstavlja zakon. Mi moramo sprejeti zakon o odškodninski shemi. To smo zelo direktno, neposredno, jasno napisali v akcijski načrt in zaprosili Evropsko sodišče tudi za odlog, za enoletno podaljšanje roka za izvršitev smo zaprosili, vendar nam žal tega roka niso podaljšali. Tako moramo zdaj res zelo pohiteti, da ne bomo čutili vsi skupaj posledic na naših žepih, na davkoplačevalskih žepih.

Glede številke. Število izbranih je po evidencah MNZ zdaj znano, 25 tisoč 600 in nekaj jih je. Predvsem je pa popolnoma jasno, koliko je tistih, ki so si uredili status. Teh je 10 tisoč in še nekaj malega izbranih, ki so si uredili statusi bodisi že po izvornem Zakonu o tujcih, ali pa po statusnem zakonu iz leta 1999, ali pa po Zakonu o državljanstvu. Samo tem bomo priznali pravico do odškodnine po zakonu, ki smo ga pripravili na ministrstvu.

Strinjam se z vami, moram se strinjati z vami, da so primeri zelo različni; od resnično zelo travmatičnih primerov ljudi, ki so zaradi izbrisa utrpeli, recimo to, da jim ni bila dana možnost, da bi vstopili v državo, ko so za kratek čas nekam odšli in ko so se vračali, jih slovenski organi niso spustili v državo, nekateri so bili tudi izgnani in nekateri so bili, recimo, zaradi tega ločeni od svojih otrok. Tako so v tej skupini tudi res zelo težki travmatični, tragični primeri. Veliko je pa gotovo tudi takšnih, kot ste sami rekli, ki bi si želeli na ta vlak stopiti takrat, ko je zadišalo po odškodninah. Tako bomo morali biti resnično zelo previdni.

Zakon imamo pripravljen, v kratkem bo šel v koalicijsko usklajevanje. Najprej bom dal seveda prednost koalicijskim strankam, vendar vam obljubljam, da bom tudi v SDS, NSi in SLS prišel ta zakon predstaviti, zato da vam povem, kakšne so rešitve, in da tudi slišim, kakšno je vaše mnenje.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek bo postavil vprašanje dvema ministroma, in sicer ministru za notranje zadeve in javno upravo in ministru za finance. Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovana ministra!

Moje poslansko vprašanje bo sicer postavljeno ob nenapovedani obstrukciji kar treh vladnih strank, vendar vseeno. Danes je bila odprta podobna tematika. Namreč, v Sloveniji smo še kar naprej priča transmisiji in razmetavanju, razsipavanju javnih sredstev, državnih sredstev, proračunskih sredstev, ko si določeni posamezniki v širšem sektorju javne

uprave, v finančnih institucijah, zavarovalniških institucijah in gospodarskih družbah v državni lasti na razno razne načine izplačujejo nenormalno visoke osebne dohodke. Poleg tega pa smo soočeni še s številnimi po mojem fiktivnimi pogodbami o svetovanju, napol fiktivnimi avtorskimi pogodbami in tako naprej.

Zato vaju, spoštovana ministra, sprašujem:

Ali nameravata urediti to zadevo?

Slovenija je v nemogoči situaciji, nekateri tako imenovani menedžerji pa si domišljajo, da so božanstva, da imajo nadnaravno znanje in da bi bile brez njih, tako zagotavljajo, institucije v slabši situaciji. Prepričan sem, da bi bile nekatere institucije v bistveno boljši kondiciji, če jih ne bi nikdar tam bilo. Hkrati pa nadzorni sveti in sveti zavodov ne izvajajo tistega, kar je dolžnost nadzornikov. Omogočajo podpisovanje pogodb, ki niso z ničemer osnovane, ki so po mojem v globokem nasprotju z veljavno pozitivno zakonodajo. Zaradi tega sem že zadnjič pozival finančnega ministra in ministra za gospodarstvo, da naj prekineta prakso izplačevanja nagrad institucijam in direktorjem, menedžerjem institucij, ki imajo ogromne izgube, ki slabo upravljajo državno premoženje in si kljub temu izplačujejo nemogoče prihodke.

Zato vas sprašujem še enkrat:

Kako je mogoče, da je predsednik ali predsednica Vlade bistveno slabše plačana kot so nekateri, ki pod spadajo ingerenco Vlade in kaj boste tukaj naredili?

Ni več časa za odlašanje! Ljudem, ki niso tega pripravljeni spoštovati, jutri recite, da jih ne potrebujete, kajti prepričan sem, da v vsaki takšni instituciji je cela kopica sposobnih ljudi, ki lahko jutri nastopijo svojo delovno mesto, prej pa morajo podpisati izjavo, da se odpovedujejo temu ropanju države. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Virant.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala za vprašanje.

Moram reči, da se z vami v veliki meri strinjam. Mi imamo relativno dobro urejen plačni sistem v javnem sektorju, se pravi za državne organe, javne zavode, javne agencije, javne sklade, tukaj imamo kar precejšen red in edine ekscesne plače, tako imenovane, ki se tukaj izplačujejo, so pri zdravnikih zaradi silnega obsega dežurstev, zaradi pomanjkanja zdravnikov in tako naprej.

To je v domeni ministra za zdravje. Večkrat sem že opozoril vse dosedanje ministre za zdravje, da bi bilo tukaj treba nekaj narediti, vendar vedno znova dobim isti odgovor, da pač ni organizacijsko mogoče rešiti drugače kot z vsemi temi neverjetno visokimi dežurstvi, zato imajo tudi zdravniki v svojem zakonu napisano, da lahko opravljajo nadure preko vseh zakonskih limitov zakona o delovnih razmerjih in

tako dalje. Tako to zelo težko komentiram. To je vprašanje bolj za ministra za zdravje, kako je s temi plačami.

Sicer v javnem sektorju, kar se plač tiče, velja red, odkar je vstopil v veljavo oziroma se začel uporabljati novi plačni sistem.

Drugo vprašanje so pa podjetja v državni lasti. Javna podjetja, gospodarske družbe v večinski neposredni ali posredni državni lasti, tukaj pa v resnici prihaja do tega, kar ste rekli, in moram reči, da sem imel sam veliko težav s tem, ko sem se pogajal s sindikati javnega sektorja, ker so nam očitali, in to upravičeno očitali, da se po eni strani pri javnem sektorju borimo za vsak evro, pogajamo za vsak evro regresa, recimo, znižujemo plače, dobesedno znižujemo plače in druge pravice, po drugi strani pa vidimo, da si v podjetjih v državni lasti, tudi izgubarskih podjetij, recimo Novi Ljubljanski banki, izplačujejo bogate regrese in druge pravice, nagrade menedžerjem, odpravnine in tako dalje. To res ni v redu.

Popolnoma se strinjam z vami, to bo Vlada morala urediti in mislim, da je to predvsem v domeni prisotnega ministra za gospodarstvo, če ne drugega že zaradi pravičnosti. Tudi če iz tega ne bo ne vem kako visokih prihrankov, že zaradi pravičnosti in da bomo lahko naslednjič, ko se bomo spet pogajali o nekih omejitvah v javnem sektorju, če bo nujno, upam, da ne bo, da bomo lahko sindikatom pogledali v oči in rekli, da zdaj pa imamo tukaj nek red in neka pravična razmerja.

Resnično, se popolnoma strinjam z vami, nimam nobene razlage, zakaj bi bil regres v javnem sektorju nižji kot pa v eni izgubarski banki.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Čufer.

DR. UROŠ ČUFER: Nimam tukaj nič povedati. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Nisem vas slišala, se opravičujem. Se odpovedujete odgovoru?

Gospod Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Ker sem dr. Čuferja že prejšnjikrat spraševal in se je delno, po zelo kratkem odgovoru, strinjal, da je treba nekaj narediti, se čudim, da danes že nima kaj odgovoriti, kaj je v tej smeri že naredil. Tudi notranji minister mi je dal sicer v glavnem vse prav in pravi, da ni v redu. Vendar, gospodje ministri, pričakujem ukrepanje. Pričakujem akcijo. Pričakujem to, da se ta rop na vseh segmentih imetja, proračuna in drugih dohodkov države ne bo nadaljeval. V nekaterih institucijah so naredili tako sofisticirane načine, kako se ropa državo, na pollegalen način, in vam povem, da bi gospodarski minister lahko po Lahovnikovem zakonu vložil cel kup zahtev za

ničnost, ampak v drugih institucijah isto. Mislim, da veljajo enaka pravila.

Zakaj se v bančništvu, zavarovalništvu, ponekod v izobraževanju in ne vem kje vse, ne izvajate teh zakonov?

Zakaj se teh zakonov v imenu države ne izvaja?! Kdaj jih boste začeli izvajati? Saj zakonodaja ni tako pošastna! In odslovite enkrat te ljudi, ki iz meseca v mesec kršijo! Meni se zdi nenormalno, da postavimo direktorja banke – naslednji mesec pa svetovalna pogodba za 500 tisoč, ki naj bi svetovala nadzornikom, ki ste jih zdaj zamenjali. Takšne stvari se nenormalno, v enormnih izgubah, ob ropih bank, se dogajajo kar naprej ... / znak za konec razprave!... In če nam ne boste zagotovili, da boste kaj naredili, potem tudi ne morete biti v bodoče ministri. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Ministra, želita še kakšen komentar?
Dr. Virant, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT: To dejansko posega v druge domene, v druge resorje. Spet lahko samo rečem, da se v marsičem z vami strinjam. Mislim, da je končni odgovor na vsa ta vaša vprašanja umik države iz vseh podjetij. Upam in računam, da boste podprli tudi ta prvi paket privatizacije, mogoče je utemeljen pomislek, da ta paket 15 ni najbolj sistematično pripravljen. S tem se lahko strinjam, vendar treba je začeti, nekje je treba začeti. In nobena dosedanja vlada ni imela tega poguma, pa so bili veliko boljši časi za to, veliko boljši časi za to, da bi privatizirala kakšna pomembna državna podjetja. To priložnost smo zamudili, imeli smo čas, od leta 2000 in do konca 2008 so bili pogoji na trgu odlični za prodajo, če hočete, Telekom, bank, Petrola, zavarovalnice, česar koli hočete, iztržili bi odlične kupnine, lahko bi si znižali javni dolg, lahko bi dali nekaj na stran za kritične čase in danes bi v tej krizi, v kateri smo, bistveno boljše shajali. To je bilo zamujeno. Vse vlade so do zdaj to zamočile in upam, da bomo vsaj zdaj prišli, čeprav časi niso najugodnejši za prodajo, do tega, da bomo sprejeli odločitev o privatizaciji teh prvih 15, ker takrat, ko bodo pa ta podjetja prišla v last strateških lastnikov zasebnega kapitala, potem pa teh hecev ne bo, ker bo odgovornost menedžmenta nekaj popolnoma drugega, kot je danes. Ta vmesni čas pa moramo nekako preživeti.

Eden od ukrepov, ki pa sodijo v mojo pristojnost, pa je sprememba zakona, ki jo imamo že narejeno in jo boste tudi kmalu videli, to je sprememba Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ki bo razširila obveznost objavljanja informacij o poslovanju tudi na podjetja v državni lasti, zato da bo lahko tudi Komisija za preprečevanje korupcije eno izjemno koristno aplikacijo, ki se imenuje Supervisor, razširila tudi na podjetja v državni lasti. Pa da vidimo. Po mojem boste vse

tradicionalne stranke – mogoče ne mlajše, novejše malo manj –, ampak vse tradicionalne stranke boste takrat zardevale, do kam bodo peljale sledi teh poslov.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, dr. Virant.

Dr. Gorenak ima vprašanje za ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ministra zdaj ni. Ali ga vseeno postavim? Mislim, da.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Ja, malce nerodno je res, da minister, ki ni napovedal svoje odsotnosti, ni prisoten. Ampak predlagam, da vseeno zastavite vprašanje.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

O pravosodju smo danes govorili že v dveh poslanskih vprašanjih, jaz ne bom o pravosodju, o čemer je minister že dosti izčrpno govoril, pa vendar se moje vprašanje nanaša na porabo sredstev v pravosodju.

Pred dnevi smo lahko zasledili, da sta izobraževalni center Ministrstva za pravosodje in sodniško društvo organizirala v Portorožu Dneve slovenskega sodstva. Če seštejete po tistem urniku, ki je zdaj čudežno izginil z interneta po mojem poslanskem vprašanju, ampak jaz imam zadevo stiskano, je v dveh dneh bilo tam 6,5 ur strokovne debate, izobraževanje in podobnih zadev in 9,5 ur zabave. To je seštevek iz tistega vabila, pa sem za piknik štel samo 3 ure, običajno pikniki trajajo kakšnih 6 ur.

Ministru postavljam naslednja vprašanja:

Koliko sodnikov oziroma drugih uslužbencev se je udeležilo teh sodniških dni?

Ali jim je bil petek priznan kot delovni dan? Ali so imeli ure priznane za petek?

Ali jim je bil v soboto priznan delovni dan ali delovne ure?

Ali so imeli udeleženci plačane dnevnice za službeno pot?

Ker bi lahko bili mogoče odgovori tukaj negativni, sprašujem tudi:

Ali je iz proračunskih sredstev šel kakršen koli evro iz katere koli postavke državnega proračuna in v kakšni višini?

Sprašujem tudi to:

Ali in koliko sredstev proračuna ali Ministrstva za pravosodje ali sodišča je porabljenih ali v obliki dotacij ali kaj takšnega za sodniško društvo? Torej, če so kakršni koli prilivi.

Dalje:

Ali Ministrstvo za pravosodje ali kateri drug proračunski organ sofinancira društvo sodnikov?

Kolikšna sredstva so bila po posameznih sodiščih porabljena za reprezentanco? Namreč vsi vemo, da smo reprezentanco hudo nižali.

Kakšna sredstva so namenjena izobraževanju na sodiščih?

Seveda bi, če bo časovno šlo skozi, želel enake odgovore za tožilsko organizacijo, če časovno ne bo šlo skozi, bom pa ministra prosil za pisno dopolnitev. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala. Spoštovana podpredsednica, spoštovane poslanke in poslanci!

Tukaj so mi pripravili sodelavci podatke, s katerimi bom poskušal odgovoriti na vsa vprašanja kolega Gorenaka.

Najprej podatki za sodišča. Vprašanje se je nanašalo na sredstva, porabljena za izobraževanje, in sredstva, porabljena za reprezentanco. Pri sodiščih je bilo v letu 2012 porabljeno 68 tisoč 821 evrov za izobraževanje. Ta podatek velja za vsa sodišča v Sloveniji. Lahko pa povem, da je v preteklih letih ta znesek bil precej višji, recimo, najvišji v letu 2009, ko je bilo porabljeno za izobraževanje 465 tisoč evrov, pa potem 2010 297 tisoč evrov, 2011 207 tisoč evrov, no in 2012, kot sem rekel, 68 tisoč 821 evrov.

Ko gre za sredstva, porabljena za reprezentanco, je znesek teh sredstev porabljenih v letu 2012 21 tisoč 760 evrov, tudi tu je v preteklih letih bilo porabljeno nekaj več denarja za reprezentanco. V letu 2009 recimo 63 tisoč 813 evrov, 2010 45 tisoč 690 evrov, 2011 36 tisoč 820 evrov in v lanskem letu, kot omejeno. To so podatki za sodstvo.

Potem stroški izobraževanja v letu 2012 za državno tožilstvo. Vsa državna tožilstva v Sloveniji so v letu 2012 za izobraževanje namenila 42 tisoč 400 evrov. Stroški reprezentance v letu 2012, spet vsa državna tožilstva v Sloveniji, 7 tisoč 631 evrov. To so neki sumarni podatki za sodstvo in državno tožilstvo v zvezi s stroški ali pa denarjem, porabljenim za izobraževanje in reprezentanco.

Rad bi pa povedal še to, da poleg sodstva samega in državnega tožilstva samega, ki sta namenila zneske, ki sem jih omenil, za izobraževanje, namenja glavino sredstev za izobraževanje tako sodnikov kot tožilcev ministrstvo, ki ga vodim. Kot veste in kot sem že omenil v odgovorih na prejšnja poslanska vprašanja, je ustanovitev Centra za izobraževanje v pravosodju, ki deluje v okviru ministrstva, ki ga vodim, bil eden od pogojev za vstop Slovenije v Evropsko unijo. Poslanstvo tega centra je izjemno pomembno. Kot sem že prej povedal, ga nameravam še bistveno okrepiti. Tukaj imam tudi podatke o denarju, ki je bil namenjen v letu 2012 za izobraževanje sodnikov, tožilcev in drugega osebja na obeh pravosodnih institucijah, torej v sodstvu in na državnemu tožilstvu, iz okvira državnega proračuna, torej okvira ministrstva, proračuna ministrstva, ki ga vodim. Tako je v letu 2012 za

ta namen porabljenih 177 tisoč 367,62 evrov integralnih sredstev.

To so nekako ti podatki, s katerimi poskušam na kratko, pa hkrati dovolj sumarno in pregledno odgovoriti na temeljna vprašanja kolega Gorenaka. Imam pa tukaj tudi podatke, ki to, kar sem do zdaj predstavil bolj sumarno, bolj specifično predstavljajo, koliko denarja je šlo za kotizacije, koliko denarja je šlo za neke druge namene, povezane z izobraževanjem, ampak mislim, da v tem prvem delu bi končal s tem odgovorom. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Ker vem, da je težko povedati vse te številke, bi vseeno prosil, če bi lahko te podatke dobil v pisni obliki. Zlasti pa se mi zdi zanimiv podatek za reprezentanco na sodiščih: 21 tisoč 700 evrov. Naj ministri sami pri sebi premislijo, koliko imajo ministri, recimo, za reprezentanco, pa bomo kar videli.

Minister, prosil bi še za tiste podatke, mogoče me niste slišali, prej preden ste prišli notri, recimo, o teh sodniških dnevih:

Ali je bilo to 6,5 ur izobraževanja in 9,5 ur zabave?

Ali je to šlo na stroške sodnikov ali je kdor koli iz državnega proračuna kar koli primaknil, dnevnic?

Ali jim je v petek štet delovni dan ali ni?

Če imate te podatke, bi prosil za to dopolnitev. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, minister.

DR. SENKO PLIČANIČ: V zvezi s čisto konkretnim vprašanjem, ki se nanaša na organizacijo sodniških dnevov oziroma na stroške, povezane s sodniškimi dnevi, naj povem naslednje. Sodniški dnevi so tradicionalna prireditev, konferenca, ki poteka že vse od ustanovitve Centra za izobraževanje v pravosodju, ki sem ga malo prej omenil in ki deluje v okviru ministrstva, ki ga vodim, pri čemer Ministrstvo za pravosodje prispeva le stroške predavateljev. Torej, preko Centra za izobraževanje v pravosodju ali na kratko CIP, se krijejo stroški predavateljev, konkretno za letošnje sodniške dneve v skupni višini en tisoč 40 evrov neto. Res pa je, da ta aranžma pomeni tudi to, da se jim povrnejo tudi morebitni potni stroški, če jih predavatelji prijavijo. Torej plačilo avtorskih honorarjev predavateljem, plus potni stroški, če jih prijavijo. Tega podatka zdaj nimam, ali so prijavili ali niso potne stroške. To plačilo en tisoč 40 evrov pa se nanaša na skupno 8 šolskih predavanj različnih predavateljev, strošek za 45 minut predavanja vrhunskih pravnih in drugih strokovnjakov pa znaša po odredbi ministra 130 evrov neto in je bil že lani znižan.

Druga sredstva iz proračuna Ministrstva za pravosodje za namen sodniških dnevov – in enako velja tudi za tožilske dneve, tudi tožilce se podoben dogodek organizira – torej druga sredstva pa niso bila izplačana.

Naj povem še to, da Center za izobraževanje v pravosodju ne sofinancira delovanje nobenega društva, niti društva sodnikov, razen v primeru soorganizacije izobraževalnih dogodkov, kot sta prej omenjena, ko center krije stroške honorarjev predavateljev pod pogoji, ki jih določa minister po podanem mnenju strokovnega sveta centra, saj gre za izobraževanje sodnikov in tožilcev, ki jih je center pristojen izvajati.

Programi izobraževanj na teh dogodkih določata center in društvi sporazumno. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite še postopkovni predlog? Ja.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Mislim, da nekaterih odgovorov nisem dobil, zlasti, če so imeli delovni dan ali niso imeli delovnega dne v petek, pa tudi za številke vem, da se jih ne da tako na hitro povedati. Malo me je zbudla številka 130 evrov neto na uro. Upam, da šolski minister kaj striže z ušesi: Univerza v Mariboru – 35 evrov za docenta ali izrednega profesorja. Tako smo jih stisnili. Gospodom še vedno priznamo 130 in upam, da med predavatelji ni bil Vlado Miheljak, čeprav sem ga videl na urniku.

Minister, vseeno bi prosil, prvič:

Za nekatera dodatna pojasnila. Za petek mi manjkajo podatki.

In druga zadeva: glede na stanje, kakršno je v pravosodju, predlagam, da se o tem pogovorimo na splošni razpravi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. O vašem predlogu bomo odločali v okviru glasovanja.

Sedaj pa je na vrsti gospod Krivec. Minister za kmetijstvo in okolje mag. Židan se je sicer opravičil, ampak izvolite za vprašanje.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča. Lep pozdrav ministrom, kolegicam in kolegom!

Ministra za kmetijstvo in okolje mag. dejana Židana sem želel vprašati glede postavk v rebalansu, ki področje odprave posledic naravnih nesreč zelo krči. Gre za krčenje v višini 63 %, kar pomeni znižanje postavk s 17 milijonov 200 na 6 milijonov 400. Zato sprašujem ministra:

Na kakšni podlagi se je Vlada odločila za tako veliko zmanjšanje? Gre za preko 60 % zmanjšanje.

Ravno tako pa ne razumem ministrstva in Vlade, glede na to, da je tako velik rez predviden za celotno področje zaščite, reševanja oziroma odprave posledic naravnih

nesreč in v tem sklopu tudi odpravo posledic po potresu, kjer so tako veliki rezi stroškov lahko problematični predvsem zaradi tega, ker je že podpisanih veliko pogodb z izvajalci. Zato se sprašujem:

Ali se Ministrstvo in Vlada zavedata, kakšni stroški oziroma škoda za državo lahko nastanejo iz tega naslova?

Sprašujem se tudi:

Ali se zavedajo, da bo to pomenilo povečanje in podaljšanje popotresne obnove in tudi drugih odprav posledic naravnih nesreč, kar bo pomenilo v končni fazi tudi povišanje stroškov? Tudi veliko povišanja stroškov iz naslova pogodbenih kazni, daljših časov začasnih preselitev in ponovnih vzpostavitev gradbišč in varovanja.

Zato se sprašujem:

V čem je smisel tako drastičnega krčenja sredstev na postavki odprave posledic naravnih nesreč?

Tudi v primeru poplav lahko naslednja poplava povzroči celo bistveno večje stroške na isti lokaciji, kjer so zdaj že predvidene odprave teh začetnih poškodb. Ravno tako bodo prizadeti ljudje in lokalne skupnosti na teh območjih in posledično bodo časi preselitev bistveno povečani. Tako odlašanje z obnovo in odpravo teh posledic po vsakokratni novi nesreči kvečjemu povečuje stroške, v primeru popotresne obnove pa lahko celo povzroča neko ogrožanje človeških življenj.

Ne razumem tudi tega znižanja v kontekstu pomoči države in Vlade gradbenemu sektorju, projektantom, gradbeno-obrtniškim in instalacijskim izvajalcem del, ki jim določena dela v okviru odprave posledic naravnih nesreč podaljšuje tudi njihov obstoj.

Glede na to, da ministra ni, pričakujem njegov pisni odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. V skladu s poslovnikom lahko pričakujete odgovor v 30 dneh.

Mag. Štefan Tisel bo postavil vprašanje ministru za zdravje gospodu Tomažu Gantarju.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Spoštovana gospa podpredsednica Državnega zbora, spoštovani ministri, poslanke in poslanci!

V Sloveniji še vedno drži trditev, da imamo premajhno število zdravnikov. Če se primerjamo z ostalimi evropskimi državami, smo na repu po številu zdravnikov na število prebivalcev. V nekaterih državah je ta številka dvakratnik ali celo več kot v Sloveniji. Do nedavnega je Slovenija sprejemala precejšnje število zdravnikov iz drugih držav, približno 50 do 70 letno. V času ministra za zdravje gospoda Marušiča v Pahorjevi vladi pa je bil celo sprejet zakon, ki je olajšal dotok zdravnikov iz držav bivše Jugoslavije. Tudi emigracije oziroma odhod zdravnikov iz Slovenije je precejšen oziroma še traja.

V Sloveniji sta dve medicinski fakulteti, ki letno prispevata približno 250 novih zdravnikov. Pripravnštvo in specializacije so plačani iz javnih zdravstvenih sredstev. V zadnjem letu pa so zdravstveni zavodi omejili zaposlovanje zdravnikov, tudi že specialistov, po končani specializaciji oziroma po opravljenem pripravništvu. Tako je približno 150 mladih zdravnikov na Zavodu za zaposlovanje in grozi, da bo do konca leta teh zdravnikov 300. Zdravnikov primanjkuje zlasti na osnovnem nivoju – splošnih oziroma družinskih zdravnikov. V Sloveniji pride približno 2 tisoč prebivalcev na enega splošnega zdravnika, medtem ko imajo v nekaterih sosednjih državah, Avstriji, Nemčiji, Franciji, v ta namen trikrat toliko zdravnikov, se pravi, približno 700 prebivalcev na enega zdravnika. Ameriška raziskava je pokazala, da večje število splošnih zdravnikov na določeno število prebivalcev pomeni manjšo smrtnost prebivalcev za 6 %, kar pa seveda ne velja za večje število specialistov na sekundarni ravni. Pred 30 leti smo morali po opravljenem enoletnem pripravniškem stažu obvezno za dve leti na primarni nivo v zdravstvene domove.

Minister za zdravje, gospod Tomaž Gantar, sprašujem vas:

Kakšne ukrepe načrtujete za zaposlitev mladih zdravnikov ob tem, da je zlasti na primarnem nivoju takšno pomanjkanje?

Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

TOMAŽ GANTAR: Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Področje kadrov v zdravstvu je dejansko kritično, vsaj če govorimo o zdravnikih. Ampak tudi kot celota predstavljajo vsi zaposleni v zdravstvu do ostalih zaposlenih v državi nekako 76 % evropskega povprečja. Se pravi, v celoti nas je premalo, pri zdravnikih pa je to pomanjkanje še bistveno bolj izrazito, predvsem pri družinskih zdravnikih. To podpovprečno število se odraža potem v velikih obremenitvah, v pregorevanju, tudi v krajši življenjski dobi – vemo, da imajo kolegice na primarnem nivoju tudi preko 10 let krajšo življenjsko dobo od ostalih žensk v populaciji. Na drugi strani pa se pogosto srečujemo z očitki, da nekateri preveč zaslužijo, ker pač opravljajo delo, ki jim je naloženo.

Edina možnost in realnost, ki bi jo morali upoštevati, je dolgoročno povečanje števila zdravnikov v državi. To se v tem trenutku ne sklada s sklepi in dogovori s sindikati, kjer velja tudi za področje zdravstva 1-odstotni delež zmanjševanja javnih uslužbencev, s čimer se Ministrstvo za zdravje v celoti ne strinja. Mi smo predlagali, da bi se zmanjševali stroški dela, ne pa fizično število zaposlenih. Namreč, tudi s tem bi se zmanjševalo število nadur, tudi kakšno dežurno mesto manj bi bilo, uvajanje turnusnega

dela in manjše obremenitve zaposlenih.

Dolgoročno bi politika zmanjševanja števila zdravnikov vodila v katastrofo, glede na to, da smo populacija, ki se stara, ki je vedno bolj tudi obremenjena s kroničnimi nenalezljivimi boleznimi. Čez pet ali deset let bi se lahko res znašli pred dejstvom, da se lahko zdravimo še bolj ali manj v tujini, pa zelo malo doma. Zato skušamo vseeno zagotavljati dodatno zaposlovanje tudi teh mladih zdravnikov, o katerih danes govorimo. Preko tisoč jih je, ki bodo zaključili specializacijo, ki bolj ali manj nadomeščajo upokojene zdravnike – ti mladi zdravniki po končani osnovni izobrazbi, to je medicinski fakulteti.

Kar lahko na hitro naredimo in česar smo se lotili, je najprej omejitev zaposlovanja predvsem iz držav članic, ki niso iz Evropske skupnosti, se pravi predvsem iz bivše Jugoslavije. To število je letos predvideno na nič dodatnega zaposlovanja iz tega naslova. Potem je druga možnost, za katero iščemo neke vire financiranja, je razpis ponovnih specializacij v jesenskem času. Moramo pa zagotoviti dodaten denar za to; s tem da že v tem delu specializacij v spomladanskem razpisu smo nekje 66 % specializacij namenili družinski medicini. Tu moramo vedeti, da vsa ta mesta kljub brezposelnim zdravnikom danes niso popolnoma. Ti kolegi želijo mesto v bolnišnicah ali pa specifična mesta in to tudi verjetno ne bo šlo, glede na to, da zagovarjamo interes države.

Potem je še ena možnost, da s šestih mesecev omogočimo delo sobnih zdravnikov v bolnišnicah za 12 mesecev. Ostale spremembe v smislu tudi uvedbe sekundariata, kjer bi na primer eno leto namenili delu tudi na primarnem nivoju, je stvar spremembe zakonodaje in se na hitro pač ne da spremeniti, predvsem pa tudi ne brez ustreznega konsenza na strokovnem področju. V tem letu, verjamem, da bomo uspeli, še neko število zaposliti, na dolgi rok pa se je treba zavedati, da če ne bomo uspeli zagotoviti dodatnih sredstev za zdravstvo, potem pomeni to za zdravstvo velike težave.

Namreč, enkrat moramo sprejeti dejstvo, da imamo danes še vedno zdravstvo na nivoju zelo razvitih držav, tudi skandinavskih, da pa namenimo na prebivalca pol manj denarja, kot ga namenijo te države. Če se to razmerje ne bo spremenilo, seveda, pomeni, da bo treba pa dejansko posegati na več področjih.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Hvala, gospod minister, za odgovor.

Bi pa še neke zadeve osvetlil. Pred kratkim smo bili priča revoltu zdravnikov na primarni ravni, da dela ne zmorejo več in da se bodo v ambulantah posvetili samo najtežjim bolnikom, medtem ko bodo lažje z napotnicami pošiljali specialistom na sekundarni nivo. Vse to

bo sistem še bolj zapletlo. Tudi specialistične ambulante so preobremenjene in niso zadovoljni niti bolniki niti zdravniki.

Opozoril pa bi še ravno na to, kar ste že tudi omenili, na zmanjševanje zaposlenih v zdravstvu, ker se tudi zdravstvo prišteva v javni sektor, kjer so plače normirane, enako za uradnike kot za vrhunske strokovnjake. Minister za javno upravo hoče z enakimi merili zmanjševati število zaposlenih tako v javni upravi kot tudi v zdravstvu. Za šolstvo vemo, da se število otrok zmanjšuje oziroma vsaj ne narašča, žal. Število bolnikov pa se povečuje, zlasti s staranjem prebivalstva, z daljšo življenjsko dobo, z boljšim zdravljenjem kroničnih bolnikov, tako da se povečuje tako potreba po več medicinskega in negovalnega kadra.

Gospod minister:

Kako boste zagovarjali na Vladi, da zdravstvo ni javna uprava, ampak visoko specializirana dejavnost, ki zahteva ustrezen kader, tako zdravnike, medicinske sestre, farmacevte in drug strokovni kader, ki pa ne zraste kar čez noč?

Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

TOMAŽ GANTAR: Torej, piko na i nezadovoljstva družinskih zdravnikov je gotovo povzročilo zniževanje cen zdravstvenih storitev zaradi vedno manjšega vplačevanja prispevkov ob težki gospodarski situaciji. Dejstvo je, da pregledajo več bolnikov kot v tujini, in drugo dejstvo je, da se pa le morajo tudi oni zavedati, da čez noč zaposliti 400 ali 500 zdravnikov na primarnem nivoju enostavno ni mogoče. Treba bo najti kompromis med postopnim zaposlovanjem mladih kolegov na primarnem nivoju in tudi spremenjenim načinom financiranja tudi osnovnega zdravstva in si dati na razpolago določen čas, da te anomalije postopno odpravimo. Kot rečeno, je to vezano na dodatna sredstva in predvsem res tudi razgovore na nivoju Vlade. Mi zagovarjamo stališče, da je na področju zdravstva, ki dejansko navzdol izstopa po številu zaposlenih, smiselno zmanjševati stroške dela, kar je mogoče delati in se je tudi v preteklih letih z dodatnimi zaposlitvami dogajalo. Namreč, mislim, da je šlo s 350 tisoč nadur na 250 ali nekaj čez 200 tisoč in to se da še nadaljevati, seveda z novimi zaposlitvami. So pa te ure potem cenejše. To je racionalnejši pristop in upam, da bo tudi nekaj razumevanja na tej strani kolegov.

Namreč, vedeti moramo, da ko bomo čez 5 ali 10 let ugotovili, da v resnici zdravnikov primanjkuje, pa potrebujemo potem za vsakega novega izšolanega naslednjih 10 do 15 let, da ga usposobimo za to delo. Zato pravim, da bi takšna politika na dolgi rok gotovo ogrožala sistem javnega zdravstva v Sloveniji.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, minister.

Gospa Iva Dimic ima vprašanje za ministra za finance dr. Uroša Čuferja.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovani gospod minister dr. Uroš Čufer!

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014, ki je bil sprejet 21. maja tega leta, je bilo dano neposrednim proračunskim uporabnikom pooblastilo, da sami odločajo o prerazporeditvi pravic porabe na plačne konte s kontov iz podskupine Blago in izdatki, in sicer do višine 2 % sprejetega njihovega proračuna.

V Novi Sloveniji smo že tekom sprejemanja novele Zakona o izvrševanju proračuna za leti 2013 in 2014 takemu zakonskemu pooblastilu nasprotovali. Namreč, sočasno smo v Državnem zboru odločali tudi o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, s katerim smo s kompresijo plačne lestvice znižali osnovne plače javnih uslužbencev. S tem zakonom smo sprejeli tudi nekatere druge omejevalne ukrepe z namenom znižanja proračunskih izdatkov za plače javnih uslužbencev. Z noveliranjem tega Zakona o izvrševanju proračuna za leti 2013 in 2014, predvsem s določilom četrtega odstavka 17. člena tega zakona, ste pravzaprav izničili vse prihranke iz naslova znižanja plač javnih uslužbencev. Predstojnikom neposrednih proračunskih uporabnikov ste dali bianko pooblastilo, da povečajo postavko za plače brez vsakega vnaprej določenega kriterija oziroma celo brez soglasja predlagatelja finančnega načrta neposrednega proračunskega uporabnika. Ta rešitev je ne le škodljiva s fiskalnega vidika, pač pa vnaša v proračune neposrednih proračunskih uporabnikov netransparentnost ter možnost neracionalne porabe in celo nezakonitega razdeljevanja teh sredstev. Predstojnik proračunskega uporabnika je namreč tisti, ki odloča o tem, kateri javni uslužbenec je upravičen do povečanega obsega dela in koliko sredstev mu iz tega naslova pripada. Torej bodo predstojniki neposrednih proračunskih uporabnikov iz teh prerazporejenih sredstev lahko izplačevali nagrade iz naslova povečanega obsega dela tistim javnim uslužbencem, ki morda niso najbolj uspešni pri delu in povečanega obsega dela niti niso opravili, so pa morda njemu lojalni.

Gospod minister, sprašujem vas:

Kako boste glede na sprejeto novelo Zakona o izvrševanju proračuna za leti 2013 in 2014 zagotovili načrtovane proračunske prihranke iz naslova plač javnih uslužbencev?

Kako boste zagotovili nadzor nad upravičenostjo in racionalnostjo porabe sredstev neposrednih proračunskih uporabnikov v prihodnjih letih?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

DR. UROŠ ČUFER: Spoštovana poslanka gospa Iva Dimic, najlepša hvala za vaše vprašanje.

Kot ste že ugotovili, je bilo neposrednim proračunskim uporabnikom dano pooblastilo, da lahko sami odločajo o katerih razporeditvah pravic porabe, in sicer med plačnimi in med konti za blago in izdatke za blago v omejitvi do 2 % sprejetega njihovega proračuna.

Ko smo to zadevo gledali, smo rekli, da eno od temeljnih načel, ki jih moramo upoštevati, je realnost načrtovanih odhodkov. Ko smo videli, da v nekaterih organih, kot je bila v sprejetem proračunu 2013–2014, ne bi mogli s svojim lastnim ukrepom doseči teh števil. Pravzaprav ni bilo velikega smisla vztrajati na ciljnih, ki niso dosegljivi in niso realni in bi se v takšni ali drugačni obliki odražali kot neka kršitev kakšnih zakonskih odločitev ali pa proračuna na drugi strani.

Zaradi tega, da smo čim bolj realni, smo odpravili to omejitev, kar omogoča, da se lahko opravijo določene omejitve in določene prerazporeditve. Seveda to v ničemer ne zmanjša odgovornost tistih, ki so odgovorni za te nedirektne proračunske uporabnike, in še vedno se morajo držati vseh ostalih pravil, kar se tiče nagrajevanja, kar se tiče odrejanja nadurnega dela in podobno. Tako vse te obveznosti ostanejo, nikakor ne gre in ni omogočeno, da lahko s tem popolnoma prosto razpolagajo, ampak v okviru pravil, ki pravzaprav veljajo za vse. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala.

Zakaj sem sprožila to vprašanje? Še bolj zaskrbljujoče bo to, da bo z zakonom dovoljeno prerazporejanje sredstev s postavke Blago in storitev na postavko Plače. To bi pomenilo, da proračunski uporabnik ne bo pokrival načrtovanih in nujnih materialnih stroškov in bo s tem povzročal škodo na premoženju proračunskega uporabnika.

Neposredni proračunski uporabnik se bo na primer raje odpovedal rednemu servisiranju službenih vozil, morda včasih celo registraciji vozil, nadalje ne bo zagotovil vzdrževanja ogrevalnih sistemov, objektov in podobno in bo ta namenska sredstva raje namenil plačam. Do tega lahko pride, če se bodo odločali.

Gospod minister, zato vas sprašujem:

Na kakšen način boste zagotovili nadzor nad porabo sredstev pri neposrednih proračunskih uporabnikih, da ne bi prihajalo do takih primerov, kot sem jih naštel?

Kako boste ukrepali, če bo neposredni proračunski uporabnik na tak način napravil morda večjo ali težko popravljivo škodo?

Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala.

Smo v časih, ko je treba varčevati na vseh področjih, ne samo na plačah, ampak tudi na drugih področjih. Marsikatero stvar je treba pogledati v teh časih, ali se resnično potrebuje ali se ne potrebuje. Marsikdaj vidimo, da se kakšne vzdrževalne pogodbe, investicije nekako naredijo po inerciji, ker je bilo že planirano. Mislim, da to ni bilo narejeno z namenom, da se kaj posebej postavlja pod pritisk, upam pa, da bo vseeno prispevalo k racionalnejši porabi tudi na drugih področjih, ne samo na plačah.

Na plačah namreč smo imeli že tako ali tako dogovor s sindikati javnega sektorja in je en del tega že narejen. Na drugem delu pa bo treba kakšno stopnjo pritiska še povečati in da bo prispeval k večji racionalnosti. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Postopkovno. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Ker nisem razbrala, kako se bo zagotovil nadzor nad porabo sredstev pri neposrednih proračunskih uporabnikih, predlagam, da Državni zbor glede na drugi odstavek 246. člena Poslovnika Državnega zbora opravi javno razpravo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za vaš predlog, o katerem bomo odločali v okviru glasovanja.

Besedo dajem Mateji Pučnik, ki ima vprašanje za ministra za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneja Pikala.

Izvolite.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani minister!

V medijih sem lahko zasledila, da ste z okrožnico obvestili osnovne šole, da se s prihodnjim šolskim letom 2013/2014 ukinja uvajanje obveznega drugega tujega jezika. Ta novica je po odzivih sodeč razburila veliko število osnovnih šol, tako učiteljev, staršev in učencev, ki so bili v ta projekt vključeni. Prejšnja vlada je načrtovala, da bi s prihodnjim šolskim letom drugi tuj jezik postal neobvezen predmet za učence od 4. do 9. razreda, postopoma pa bi se nadaljevalo tudi uvajanje obveznega drugega tujega jezika od 7. do 9. razreda. Očitno pa se to ne bo zgodilo, saj se uvajanje očitno ukinja. Osnovne šole, ki so vključene v ta projekt, ocenjujejo potezo ministra za nepremišljeno in

nestrokovno, saj se je uvajanje izkazalo za dobro prakso. Menijo tudi, da je poteza ministrstva zaskrbljujoča, saj je v nasprotju z Resolucijo o evropski strategiji za večjezičnost, smernicami Evropske komisije in določili Sveta Evropske unije, ki narekujejo učenje vsaj dveh tujih jezikov tudi v naših osnovnih šolah. V nasprotju je tudi z Resolucijo o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2012–2016, ki določa, da se mora poskrbeti za ustrezno uveljavitev obveznega drugega tujega jezika v osnovnošolsko zakonodajo. Osebnostno mnenja, da bi ministrstvo pri svoji odločitvi moralo upoštevati mnenje stroke in staršev ter predvsem sprejemati odločitve, ki so dobre za otroke; in ukinitve obveznega drugega tujega jezika to vsekakor ni.

Zato vas, spoštovani minister, sprašujem:

Koliko osnovnih šol in učencev je vključenih v projekt uvajanja drugega tujega jezika kot obveznega učnega predmeta?

Koliko sredstev smo za ta projekt že porabili?

Na podlagi katerih študij je bila sprejeta odločitev, da se ukine ta projekt?

Zakaj ministrstvo pri svoji odločitvi ne upošteva mnenj stroke in staršev?

In ne nazadnje:

Koliko učiteljev tujih jezikov bodo zaradi te ukinitve tega projekta izgubilo službo?

Hvala lepa za odgovore.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala, gospa podpredsednica. Gospa poslanka, najlepša hvala za vaše vprašanje.

Najprej in predvsem; mislim, da je pred Državnim zborom treba nekaj povedati: ne ukinjamo drugega tujega jezika. Projekt tega tujega jezika se bo še nadaljeval vsaj dve leti, tako da ta generacija, ki je začela s projektom, in to je bil samo projekt, ki ga je izvajala – in zdaj je del tudi že odgovora na vaše vprašanje – samo tretjina šol, se bo nadaljeval, dokler ti otroci ne končajo osnovne šole. Obenem pa tudi ni res, da otroci poslej ne bodo imeli možnosti za dva tuja jezika. Ravno nasprotno! Imeli bodo možnost celo za tri tuje jezike. V prvem razredu uvajamo neobvezni predmet, kot veste, za vse tiste, ki so v predšolski vzgoji ali kakor koli drugače imeli tuji jezik – govorimo o prvem tujem jeziku. Od drugega do devetega razreda – poslej zgodnje učenje tujega jezika in od drugega do devetega razreda bomo uvedli obvezno za vse otroke učenje prvega tujega jezika. V drugi triadi, torej od četrtega do devetega razreda, pride naslednja možnost učenja tujega jezika in potem v zadnji triadi še tista tretja možnost, če to želite. Skratka, kar ministrstvo počne, je to, da bo dalo na izbiro, na izbiro pa zaradi tega, ker ni po vsej vertikali nadaljnega šolanja dveh tujih

jezikov. Namreč tisti, ki bodo nadaljevali šolanje v srednjih tehničnih ali v drugih srednjih strokovnih ali kakor koli, skratka razen v gimnazijah, seveda ne bodo imeli možnosti dveh tujih jezikov. Da ne govorimo naprej in navzgor o fakultetah, tudi na fakulteti je po navadi samo en tuj jezik, razen pri izjemah, kot so, recimo, program mednarodnih odnosov, kjer pa imate obvezna dva tuja jezika.

Kar se tiče vašega vprašanja glede staršev oziroma strokovnjakov. Zato se nikakor nismo odločili na pamet, prej bi rekel, da je prejšnja odločitev, torej odločitev mojega predhodnika, bila bolj na pamet. Tisto, čemur sledimo, je Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju iz leta 2011. Torej tisto, kjer je v raziskave bilo vključeno, če je verjeti predgovoru Bele knjige, 20 tisoč 615 oseb, od tega 6 tisoč 333 učiteljev in ravnateljev oziroma učiteljev in vzgojiteljev, 507 ravnateljev, en tisoč 787 dijakov, 11 tisoč 888 staršev, 39 tisoč svetovalnih delavcev in 121 delodajalcev. Mislim, da je v zadnjem času to najširša raziskava in tudi najbolj vsebinsko in strokovno podkrepjen dokument, kar se tega tiče. V okviru tega je delovala posebna podskupina za tuje jezike in na osnovi ankete, ki je bila izvedena, vam lahko zagotovim, da je večina ravnateljev, učiteljev in staršev menila, da drugi tuj jezik ne sodi k obveznim predmetom osnovne šole, večinsko so se pa strinjali, da drugi tuj jezik mora biti in je prav, da ga imajo naši otroci. To tudi v tej noveli predlagamo in ponujamo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, Mateja Pučnik.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani minister, za ta del odgovora.

Čeprav moram povedati, da iz vsega povedanega še vedno ne morem razbrati razlogov, zakaj se ta pa ta projekt uvajanja obveznega drugega tujega jezika ne bi nadaljeval. Tudi niste povedali, žal, koliko učiteljev bo zaradi ukinitve tega projekta izgubilo službo.

Tudi se ne morem strinjati z vami glede učenja tujih jezikov v okviru izbirnih predmetov. Namreč, sama sem poučevala tri izbirne predmete in zelo dobro vem, česa si učenci želijo v okviru izbirnih predmetov, kaj radi izberejo, in sem mnenja, da učenje drugega tujega jezika ne more temeljiti na neki prostovoljni izbiri devet ali deset, enajst, dvanajst let starega osnovnošolca zato, ker ti mladi ljudje zelo težko presojujejo, kaj jim bo kasneje v življenju koristilo. Hkrati pa so v temu času v najbolj doumljivih letih za učenje tujih jezikov in občutno premalo, vsaj po mojem mnenju, se jih v okviru izbirnih predmetov tudi odloči za tuj jezik.

Še enkrat bi želela poudariti, vsaj kolikor je moč iz medijev razbrati, da je bil projekt uvajanja obveznega drugega tujega

jezika dobro sprejet, da je uspešnost projekta potrdila tudi strokovna ekipa Zavoda za šolstvo, ki je spremljala ta projekt in je tudi v skladu z vsemi evropskimi normami. Vem, da je velik problem tudi pri finančnih sredstvih, ampak tukaj bi želela poudariti, da smo v temu mandatu že znali dokazati, da znamo stopiti skupaj, ko je to treba za naše najmlajše; povečali smo sredstva za visokošolsko sfero, zagotovili sredstva za šolsko prehrano in tudi v tem primeru mislim, da bi lahko našli skupno pot.

Zato vas še enkrat, spoštovani minister, sprašujem:

Zakaj v tem primeru niste pripravljene poiskati rešitve, ki bi našim otrokom omogočila, da bodo imeli enake možnosti izobraževanja kot njihovi sovrstniki v razvitih evropskih državah?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Pikalo, izvolite.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Čisto kratek bom. Poglejte, najprej, kar se tiče Zavoda za šolstvo. Mislim, da je Zavod za šolstvo povedal zelo lepo: od desetih razlogov ali pa od desetih zadev, ki jih je evalviral, so trije govorili v prid uvajanja obveznega tujega jezika, sedem pa tako ali drugače proti – kakor sem uspel to zaznati. Nimate prav, ko govorite, zato ker vprašanje osnovne šole je vsaj v začetku tudi vprašanje opismenjevanja in je tudi ta problem – da ne opozarjam na problem na dvojezičnih območjih, kjer lahko pride do nekkih, recimo temu, res čudnih situacij glede poučevanja tujih jezikov.

Zakaj nadaljujemo s tem projektom? Zato ker bi radi, da tisti – zdaj pa govorim o projektu –, ki so že bili v tem projektu, torej v eni tretjini šol, da ga dokončajo. V treh letih bodo to tudi dokončali, do takrat pa se bo tudi že ostali sistem tako dopolnil, da ne bomo imeli luknje v poučevanju tujih jezikov.

Kar se tiče zaposlenosti, moram reči, da nimam izračunov. Ampak ni finančno vprašanje v temu smislu primarni razlog za to, da bomo prosili Državni zbor, da naredi to novelo. Primarni razlogi so, kot rečeno, strokovni razlogi, torej vsebinski, vertikala poučevanja jezikov, ne nazadnje tudi število in razporejenost učiteljev po Sloveniji za poučevanje drugega tujega jezika. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Irena Tavčar je naslednja na vrsti. Vprašanje za ministra za finance, dr. Uroša Čuferja.

Izvolite.

IRENA TAVČAR (PS SDS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani ministri, spoštovane kolegice in kolegi poslanci!

Glede na veljavne določbe Zakona o javnem naročanju, Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja in Zakona o reviziji postopkov javnega naročanja je izpostavljen izrazit sistemski problem veljavne zakonodaje s področja javnega naročanja, ki omogoča vlaganje pritožb neizbranih izvajalcev brez utemeljenih razlogov, kar povzroča hude blokade izvajanja državnih investicij ter posledično črpanje nepovratnih sredstev evropskih skladov.

Strokovnjaki s področja javnega naročanja že vrsto let opozarjajo na problem zlorabe pritožbenih postopkov s strani neizbranih izvajalcev in na nujnost izboljšanja zakonodaje, da bi bilo mogoče javna naročila izvajati učinkoviteje. Ministrstvo za finance v imenu navideznega ščitenja enakih pravic ponudnikov povsem zanemarja ščitenje naročnikov, ki jim veljavna zakonodaja ne omogoča oddaje naročil v primernem roku, še zlasti pa s posrednim zaviranjem črpanja nepovratnih sredstev zanemarja javni interes, čeprav bi moralo ravnati ravno obratno.

Dovolite, da navedem dva najbolj tipična primera. Objavljeno je javno naročilo za posodobitev in razširitev čistilne naprave. Zaradi kompleksnosti in specifičnosti javnega naročila naročnik naroči pripravo javnega naročila izkušenemu podjetju z močno pravniško zasedbo in dolgoletnimi izkušnjami. Prijavite se dva ponudnika, ki oba izpolnjujeta razpisne pogoje, edini razpisni kriterij je cena, zato se s sklepom posel odda ponudniku z nižjo ceno. Izbira je povsem transparentna, izid razpisa nedvoumen, v postopku oddaje naročila ni napake. Neizbrani izvajalec se v bitki za posel, ki smo jim priča na gradbenem trgu, kljub vsemu pritoži, češ da so bile nekatere malenkosti v razpisni dokumentaciji diskriminatorne.

Pa še drugi primer. Oddano je javno naročilo za 25 milijonov evrov. Na sklep o izbiri se pritoži ponudnik, ki sploh ne izpolnjuje pogojev, saj ima že več mesecev blokiran transakcijski račun. Državna revizijska komisija najde razlog za ponovno objavo razpisa, čeprav pri tožniku niso bile z ničemer kršene enake možnosti.

Zato vas na osnovi navedenega sprašujem:

Ali bo vaše ministrstvo pripravilo spremembo zakonodaje, ki bo uredila pravno varstvo v postopkih javnega naročanja na način, da se prepreči zlorabe pritožbenih postopkov?

Ali predvidevate vzpostaviti mehanizem, da bi Državna revizijska komisija vsaj pri investicijah, s katerimi pridobivamo nepovratna sredstva, odločala v predpisanih rokih?

Znano je namreč, da komisija ne upošteva sklepov Vlade, da je na evropska sredstva vezane revizijske postopke treba obravnavati prednostno.

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister.

DR. UROŠ ČUFER: Spoštovana poslanka, gospa Irena Tavčar, najlepša hvala za vašo pobudo in vprašanje.

Mogoče bi povedal to, da se na Ministrstvu za finance zavedamo teh težav v zvezi z javnimi naročili in smo tudi že pripravili spremembe Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja. Zakon smo prejšnji teden tudi poslali v javno razpravo, v Državni zbor ga bomo poslali predvidoma še ta mesec. V tem zakonu oziroma noveli zakona se poskušamo dotakniti ravno teh problemov, in sicer na eni strani prednostna obravnava zahtevkov za revizijo, ki se nanaša na javna naročila, ki so sofinancirana s strani Evropske unije, ravno zaradi tega, ker lahko nastopijo problemi pri črpanju in kredibilnosti na tem področju.

In na drugi strani gledamo, kako povečati samo učinkovitost javnega naročanja in dati večjo pravno varnost tudi tistim, ki so naročila dobili tako, da se ne bo dalo v nadaljevanju pritožiti na vsak element ponudbe, ampak samo na tiste, ki so res ključni in bistveni za samo naročilo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa ministru za finance.

Naslednji je na vrsti gospod Franc Breznik, ki ima vprašanje za dva ministra, in sicer ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stanka Stepišnika ter ministra za finance dr. Čuferja.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Gospa podpredsednica, najlepša hvala za besedo. Spoštovana ministra!

Prvi del mojega vprašanja gre izključno bolj ministru za finance, ker menim, da je velik del vprašanja nekako najbolj namenjen njemu, seveda pa je posredno tudi namenjen ministru za gospodarski razvoj in gospodarstvo, ker menim, da se je iz tega vprašanja tudi odkril nek del neke dolgoročne makroekonomske politike te države.

Podjetja, ki so v državni lasti, so pomemben del slovenskega gospodarstva in se soočajo z velikimi izzivi. Leta 2011 so državna podjetja realizirala eno šestino skupne dodane vrednosti slovenskega gospodarstva in povzročila približno polovico skupnih izgub slovenskega podjetniškega sektorja, zaposlovala pa so samo vsako osmo osebo – v zasebnem sektorju seveda. Kot je podrobno navedeno v poglobljenem pregledu iz leta 2013, predvsem gre za delovni dokument Evropske komisije in predvsem oceno nacionalnega programa za stabilnost za Slovenijo v letu 2013. Ta komisija ugotavlja, da državno lastništvo vključuje zapleteno mrežo pogosto finančnih nestabilnih bank, zavarovalniških skupin in

nefinančnih družb, ki so lastnica druga druge. Državno lastništvo in vpliv na državna podjetja s sorazmerno dobrimi rezultati se uporablja za prerazporeditev sredstev in posredno dokapitalizacijo drugih državnih podjetij v gospodarskih težavah. Ta ovira postopek privatizacije, ki je potrebna za povečanje produktivnosti, poglobitev kapitalskih trgov in okrepitev priliva na tehnologiji iz neposrednih tujih naložb. Več državnih podjetij se srečuje z neugodnimi finančnimi razmerami, ki so lahko glede na pričakovani nadaljnji upad gospodarske rasti še poslabšajo. Večina podjetij je močno zadolžena in so bila večkrat v preteklosti dokapitalizirana. Omenil bom samo nekatere dokapitalizacije leta 2011, za tiste, ki nekako verjamemo v neko politiko nacionalnega interesa, da jim bodo te številke nekako jasne.

V letu 2011 smo Novo Ljubljansko banko dokapitalizirali z 243 milijonov, Novo KBM smo dokapitalizirali seveda s tem, da smo vplačali dobičke Elesa, Pošte Slovenije in GEN energije 48 milijonov evrov, Nafta Lendava 10, Peko 6 milijonov, Sod 60 milijonov, Kad 90 milijonov, Adria Airways 49 milijonov. Zaradi tega imam poslansko vprašanje predvsem, ker v tem trenutku potekajo skupščine podjetij v državni lasti in me zanimajo poslovni izidi podjetij za preteklo obdobje.

Koliko dobička so v letu 2012 ustvarjala podjetja v večinski neposredni ali posredni državni lasti in koliko tega dobička bomo v obliki dividend dobili tukaj nazaj v državni proračun?

Menim, da je to tisto edinstveno ... / znak za konec razprave/... in logično vprašanje:

Zakaj gojiti še naprej politiko tako imenovanega nacionalnega interesa?

Najlepša hvala za odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister za finance, izvolite.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala, gospod poslanec Breznik.

Z vami se strinjam, kar se tiče tega, da vodenje družb v javni lasti ni bilo najboljše v preteklosti, tudi nisem prepričan, da bo to kdaj v prihodnosti bistveno boljše, zaradi svoje same narave, čeprav se da tukaj marsikaj izboljšati, pa verjamem, da se družbe v privatni lasti, s privatnimi lastniki bistveno upravljajo kot državne.

Kar se tiče dividend vam ne vem povedati čisto dokončne številke, ker kot ste sami rekli, skupščine še potekajo in bodo tekle tja do konca avgusta, vam pa vem povedati, da mi pričakujemo, da bomo dobili 90 milijonov evrov v proračun iz tega naslova.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Izvolite, še minister za gospodarstvo, dopolnitev.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Če lahko samo dopolnim. Teh podatkov za negospodarske

družbe nimam, imam pa za gospodarske družbe. Gospodarske družbe so v letu 2012, mogoče nekaj podatkov, da iz tega dobimo eno sliko, ustvarile okoli 78 milijard prihodkov. To je cirka 59 tisoč družb po Ajpesu, ki oddaja poslovna poročila, število zaposlenih iz leta v leto pada in je teh 59 tisoč gospodarskih družb imelo 435 tisoč zaposlenih, s tem da je čisti dobiček bil 2 milijardi 600, izguba pa tudi 2 milijardi 300 čista izguba, to se pravi, da je čisti neto dobiček 300 milijonov. Ampak bolj pomembno je, da so podatki iz teh 59 tisoč družb, ki jih gledamo, da so ustvarile 16 pa pol milijard neto vrednosti. Predvsem je zanimivo, da je strošek dela teh družb komaj 13,2 %, strošek materiala pa 73 %. To se pravi, da smo še vedno neka družba, ki je materialno naravnana, medtem ko ta strošek dela je pa zelo nizko vrednoten oziroma strašno nizka neto dodana vrednost. Ta podatek nam kaže, kaj moramo v bodoče popraviti. Področje, ki ga moramo v Sloveniji popraviti, je predvsem neto dodana vrednost na zaposlenega. Ta je skoraj 2-krat nižja od avstrijske. Pri Avstrijcih je, saj to je približno tako kot bruto domači proizvod, v Avstriji je 35 tisoč na zaposlenega, pri nas pa, če 35,5 milijarde bruto domačega proizvoda razdelimo na dva milijona, pridemo pa komaj na 17 tisoč. Podobno je pri netu dodane vrednosti, ker število zaposlenih v bodoče ne bomo mogli več povečati kot, recimo, za 50, 60 tisoč – na 435 tisoč. Predvsem je pomembna neto dodana vrednost. Neto dodana vrednost pa pomeni, da se lahko doseže samo z več znanja v produktu, z bolj učenim delom v produktu. Pri nas predvsem manjka ta povezava med znanjem pa med produktom. Pravijo, da je tu dolina smrti in tu se izgubi skoraj 80 % znanja. Zato še vedno izvažamo, recimo, produkte z nizko dodano vrednostjo, namesto da bi izvažali z visoko dodano vrednostjo.

Pa še en podatek je zanimiv. Recimo, da smo za finančne odhodke teh 59 tisoč družb s približno 78 milijardami plačali več 2 milijardi 800 – to predvsem za obresti, pa mogoče kakšne odpise – več, kot pa je bil dobiček v vseh družbah.

To je, recimo, tudi podatek, kako težko je načrtovati z nekim minimalnim dobičkom 3–4% v realnem sektorju, če ti pa recimo finančni odhodki pomenijo 6 ali več odstotkov. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Breznik. Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Gospa podpredsednica, najlepša hvala za besedo.

Lahko rečem, da je vprašanje zanimivo. Predvsem je zanimivo, ker sem v prvem delu tudi svojega vprašanja – se opravičujem, odgovori – v prvem delu svojega vprašanja sem nekako omenil neko statistiko tega nacionalnega interesa. Bom samo poudaril še nekaj zadev, za katere mislim, da najbolj zanimajo državljane in državljanke, ko sprašujejo, kaj pomeni

nacionalni interes; ali to predati ali ne. Logika iz leta 2011, ko smo dokapitalizirali, je ta cena vseh teh dokapitalizacij podjetij v državni lasti bila 500,6 milijona evrov. Takrat smo dobivali dividende cirka 70 milijonov evrov v proračun. To pomeni 430 milijonov evrov minusa je bil nacionalni interes v letu 2011. To pomeni, da morajo vse to morajo pokriti, dobesedno, naši državljani, državljanke. 430 milijonov evrov minusa pomeni to, da imamo podjetja v državni lasti. Torej, še tiste dobičke, ki jih imajo ta podjetja, to so monopolna podjetja, večinoma, imajo totalno monopolne položaje, razen specifična Adrie, ki pa je monopolno podjetje, ampak se vseeno sooča z neko konkurenco na mednarodnem okolju. Pravkar sem zasledil preiskavo Komisije zoper Adrie, predvsem zaradi neke netransparentne dokapitalizacije v vseh letih v okviru cirka 85 milijonov evrov, ki še poteka. 85 milijonov evrov dokapitalizacije!

Menim, da politika nacionalnega interesa, tudi letos, ko se pravkar dokapitalizira Novo Ljubljansko banko, 500 milijonov, Novo KBM v okviru 400 milijonov, da so se pred tem prenesle stare terjatve na slabo banko, ste torej povzročili, da se politika nacionalnega interesa kot taka nadaljuje. Torej slabo upravljanje, omrežje, ki je potekalo iz bivšega totalitarnega režima, ki se preliha. Vse te zadeve nacionalnega interesa, ki potekajo od leta 2000, ko je bivši predsednik države izjavil, da mora vse te zadeve ostati v nacionalnih barvah, vse banke, večina podjetij, vsa ta podjetja so danes v totalnih težavah, jemljejo ves dobiček ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. Čas je potekel.

Sprašujem oba ministra, ali želi kdo še komentirati?

Minister Stepišnik, izvolite.

MAG. STANKO STEPIŠNIK: Mogoče bi samo nadaljeval tam, kjer sem prej končal; od tistih 77 milijard damo za plače komaj 13 %, to je komaj 10 milijard, iz tega se plačajo pa davki in prispevki. Če bi to bilo dvakrat večje, recimo tako kot v Avstriji, potem bi imeli dvakrat več denarja na razpolago v državnem proračunu za socialno sfero in za porabo državno.

Zato je izredno pomembno, da se vsi trudimo v bodoče, da predvsem vse usmerimo na produkt, da bi bila dodana vrednost dvakrat večja, ker od tega bomo imeli vsi korist.

Če bomo pa v procesu izgubljali denar, potem se pa bojim, da na koncu ne bomo dosegli tistega cilja, ki si ga vsi želimo, se pravi večjo dodano vrednost in bo stanje takšno, kot je. Nič se ne bo izboljšalo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Postopkovni predlog želite podati? Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala za besedo.

Ravno v tej smeri, o kateri sedaj govori minister Stepišnik glede boljšega upravljanja, bi želel, da bi se v okviru drugega odstavka 246. člena Poslovnika naredila neka javna razprava, predvsem kako preusmeriti in kako boljše upravljati državna podjetja in kam nas je pripeljala politika nacionalnega interesa.

Če pogledamo kompletno kronologijo, izjave bivšega predsednika države, ki je govoril, da ne smemo nič prodati, recimo izjave iz leta 2002, potem formiranje tako imenovanega Foruma 21 v letu 2004, kjer so se zbrala vsa tista podjetja, ki so danes v totalnih težavah in ki močno izčrpavajo slovensko gospodarstvo, potem imamo neko jasno sliko nekega nacionalnega interesa, ali naj ga nadaljujemo ali ne. Tudi ta javna razprava mora iti v okviru vseh teh zadev, ki jih je Evropska komisija ravno objavila v svojem poročilu 29. maja 2013, ko govori, da je nejasna struktura, nejasna strategija tudi prodaje in se sprašuje, kako bo sploh potekala strategija.

Torej, vi ste spremenili neko strategijo prodaje teh podjetij, ki nimajo nekih velikih, lahko rečem, denarnih tokov. Tista največja, ki imajo največ denarnih tokov, kjer je občutno dokazano ali pa se občutno vidi, da se v teh podjetjih ta denar najbolj transformira izven vseh okvirov, ta podjetja niso v nacionalni strategiji. To je tisti problem teh vprašanj, ki bi se mogoče porajal v okviru neke javne razprave.

Predvsem mislim, da je nacionalni interes blaginja vseh državljanov in državljanek; nacionalni interes ne more biti blaginja nekaterih, ki v to državo najmanj prispevajo, njihov edini prispevek je, da so nekoč bili v neki združbi, ki je 45 let držala to državo v nekem šahu. To je edini interes in so iz nekega partijskega sistema spremenili svojo zadevo v nek kapitalni sistem. To je problem te države. Z jasnimi podatki, ki sem jih danes podal, je tipično, da ljudje, državljani in državljanke, vsako leto pol milijarde evrov dobesedno dajejo tem ljudem neposredno preko davkov, preko vsega, da se dokapitalizacije dogajajo. Te so seveda netransparentne, z nenormalno organizacijsko strukturo, kulturo v teh podjetjih, kjer nikoli ni prišlo do nekih resnih sanacij. Ne govorim samo o upravah. Mislim, da boste to tudi vi kot ministri, skupaj z državnimi sekretarji ugotavljali, da ne morete niti pregledati vseh pogodb v enem ministrstvu v roku enega ali dveh let.

Kako boste potem v enem takem podjetju, ki ima denarni tok več kot 3 milijarde evrov? In to je ta problem slovenskega nacionalnega interesa! Državljan in državljanke dnevno krepijo te ljudi in dajejo denar preko davkov, zato se pobira, nimajo pa od tega nacionalnega interesa čisto nič, totalni minus, več kot pol milijarde vsa leta.

Upam, da boste to spregledali in da se bo ta javna razprava, o katerih sedaj ... /znak za konec razprave/ ... se bo nekako vzpostavila in da boste to mojo sugestijo jemali resnično

dobronamerno, v prid večje blaginje resnično vseh državljanov in državljanek te države. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala za pobudo.

Na naslednji seji lahko Državni zbor odloča o odgovorih ministra oziroma razpravlja o odgovorih ministra in ministrov, če bo v okviru glasovanj tako odločeno, ne pa o javni razpravi. Samo v pojasnilo.

Sicer pa je na vrsti Dragutin Mate za vprašanje ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu.

Izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister!

Pravzaprav je moje vprašanje usmerjeno v enako področje oziroma podobno kot predhodne kolegice, ki je spraševala o osnovnih šolah. Jaz ne bom spraševal o drugem tujem jeziku, o vpeljavi tega, ampak načelno o vaši politiki do osnovnih šol in do ravnanja v osnovnih šolah.

Najprej me zanima vaš odnos do šol za otroke s posebnimi potrebami. Zanima me:

Kaj ste vi, odkar ste prevzeli ministrstvo, naredili, da bi premaknili z mrtve točke stanje šole za otroke s posebnimi potrebami na Ptuj?

O tem lahko v zadnjih desetih dneh gledamo večkrat na televiziji, v kakšnem stanju otroci bivajo v tem okolišju, kako je njihovo življenje precej kruto in težko, pogoji, v katerih se šolajo, so pa še toliko težji.

Druga zadeva, ki me zanima v zvezi z osnovnim šolstvom, je politika, ki jo vodi ministrstvo, ne samo pod vašim vodstvom, ampak že leta, desetletja, če tako rečem, in je povezana z učenjem tujih jezikov. Velika večina osnovnih šol v Sloveniji kot tuj jezik uči angleščino, seveda če izvezemo dvojezična območja, kjer je situacija nekoliko drugačna. So pa predeli Slovenije, ki zelo močno gravitirajo k sosednjim državam, recimo, Štajerska.

Zanima me:

Zakaj ne ukrenete ničesar in ne premaknete z mrtve točke zadeve, ki bi pripeljala do tega, da bi bila nemški jezik in angleški jezik vsaj enakovredno zastopana v osnovnih šolah in v nadaljevanju tudi v poklicnih oziroma v usmerjenem šolstvu nižjega ranga, če tako rečem, kot je gimnazija?

Veliko teh ljudi išče svojo priložnost in delo – ne samo, da bo iskalo, ampak tudi sedaj in zadnjih 20 let – v sosednji državi, ker enostavno dela ne dobijo v Sloveniji. Takšno znanje tujega jezika bi jim pri tem močno pomagalo. Že tako ali tako je tradicionalno to območje gravitiralo proti nemško govorečemu območju. Pa tudi v 70. letih in kasneje, ko je bil tisti prvi ekonomski migracijski val iz prejšnje države, so bili s tega območja vedno usmerjeni

proti Avstriji in južnim delom Nemčije.

Zanima me:

Ali načrtujete kakšne ukrepe v tej smeri?

Ali načrtujete kakšno spremembo v kurikulumu, da bi na tem območju otroci imeli možnost izbire med enim od teh dveh tujih jezikov, če že dveh tujih jezikov ne moremo imeti v tem trenutku v naših osnovnih šolah?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Minister, izvolite.

DR. JERNEJ PIKALO: Gospa podpredsednica, hvala lepa.

Spoštovani gospod poslanec, hvala za vaše vprašanje.

Najprej glede posebnih potreb na Ptuj. Ne samo iz medijev, ampak tako ali drugače tudi iz pogovora z varuhinjo človekovih pravic, pa tudi iz drugih komunikacij, ki jih imamo s šolo, vemo za ta problem. Delamo v okviru tistega, kar trenutno zmoremo. Vemo, problem je, kot ste rekli, velik in ne bi rad obljubljal nečesa, česar kasneje ne bom mogel izpeljati, v vsakem primeru pa se bomo absolutno potrudili, kajti otroci s posebnimi potrebami morajo biti naša, zdaj bom pa rekel, posebna skrb.

Kar se tiče nemščine kot prvega tujega jezika. Na žalost je tako – pa zavestno govorim o tem "na žalost" –, na žalost je tako, da šolska zakonodaja omogoča šolam, da so pri izbiri med angleščino in nemščino avtonomne. Zavedam se tega problema, vem za ta problem, vem tudi za zgodovinsko gravitacijo in navezanost na germanski prostor, ampak naš Zakon o osnovnih šolah pač določa, da so šole pri tej zadevi – torej, ali se bodo odločile za angleški ali nemški jezik – avtonomne. Na to, kateri jezik se bo poučeval, vpliva pogosto tudi interes staršev. Kot veste, starši ta svoj interes uresničujejo preko sveta staršev in na ta način imate prav, vedno več šol tudi v severovzhodni Sloveniji prehaja od nemškega k angleškemu jeziku.

Podatke imam za celotno Slovenijo. Trenutno oziroma v šolskem letu 2012/2013 se je kot prvi tuj jezik angleščine učilo 102 tisoč 376 učencev ali, če hočete, z odstotkom 96,8, nemški jezik pa 3 tisoč 364, kar je 3,2 %. Tu bi rad omenil še eno zadevo. Na 18 šolah v tej državi si učenci lahko izberejo, tako da nima šola samo angleškega ali samo nemškega jezika, ampak si lahko izberejo obvezni tuj jezik, torej govorimo o prvem tujem jeziku, in potem so primerno razporejeni po oddelkih. Tako na 18 šolah pa obstaja ta opcija.

Kot rečeno, kot sem že prej v odgovoru vaši kolegici dejal, ne samo prvi tuj jezik, ampak tudi drugi in v šolah bo možnost tudi za tretji tuj jezik. Je pa na žalost tako, da je angleščina postala v zadnjih 30 letih, pa sem se mogoče malo zmotil, "lingua franca" tega sveta, nič več ni "lingua franca" francoščina, španščina ali

kateri koli od drugih velikih svetovnih jezikov. Seveda to se odraža tudi potem v interesu staršev, ki se prenaša na interes otrok. Imate pa prav: bilo bi prav, da so naši učenci izobraženi tudi v delovnih jezikih oziroma ne v delovnih jezikih, v najbolj razširjenih jezikih Evropske unije, to pa so francoščina, nemščina in angleščina. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Dragutin Mate, izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Minister, hvala lepa za ta del odgovora.

Glede obeh stvari bi želel še dodatno nekaj vprašati. Namreč, stanje šole za otroke s posebnimi potrebami na Ptuju je takšno, kot je. Je dalj časa trajajoče, vendar se na žalost tudi druge šole po Sloveniji, ki jih obiskujejo otroci s posebnimi potrebami, srečujejo z zelo podobnimi težavami. Pa ni treba daleč! Že v Ljubljani, praktično v centru mesta, je ta šola v stanju, v kakršnem pač je. Veliko boljšem kot na Ptuju, vendar se tam že leta in leta ne vlaga praktično ničesar v njihove prostore. Zato moja skrb ni samo usmerjena v eno specifično šolo, ampak na splošno.

Imamo neko zakonodajo, ki govori o vključevanju otrok s posebnimi potrebami v osnovne šole z rednim programom in tako dalje, vendar sami veste, da je tukaj zelo veliko težav pri realizaciji tega. Zelo veliko. Zato takšne šole potrebujemo, zelo redke osnovne šole integrirajo te otroke v svoje učne programe, zato mislim, da je treba, da namenite dovolj veliko in potrebno skrb, da boste tem šolam, kot ste sami dejali, posvetili potrebno pozornost.

Glede druge zadeve okrog tujih jezikov, je pa tako. Sam sem iz Maribora, tam sem obiskoval tako osnovno šolo kot srednjo šolo in na gimnaziji, ki sem jo obiskoval, smo imeli od 8 paralelk polovico nemškega razreda, se pravi, kot prvi jezik. To stanje se vleče dalj časa, to ni nekaj, kar bi imeli zdaj v zadnjih 15, 20 letih. Zdi se mi dokaj neodgovorno od zakonodajalcev, ministrstva, da tukaj nekaj ne ukrenejo. Nimam nobenih nagnjen do nekega tujega jezika, prav posebnih ali iz nekih zgodovinskih povezav, kot bi mogoče kdo mislil. Gre preprosto za to, da je struktura ljudi, ki končajo šole na tem območju, takšna, da ne končajo vsi fakultet in ti ljudje delajo v poklicih in za te poklice... / izklop mikrofona/...

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Malo bom dopolnil svoj odgovor, kar se tiče šole s posebnimi potrebami na Ptuju. Veste, najlažje je s prstom kazati na kogar koli. Ampak, tu v tem konkretnem primeru je treba reči, da lokalne skupnosti – zdaj pa govorim v množini –

niso naredile tistega, kar so njihove, v tem primeru tudi ustanoviteljske obveznosti.

Ena lokalna skupnost, kot rečeno, ne bom uporabljal imen, ena lokalna skupnost izvršuje svoje obveznosti tako, da glede tega ni problema. Druge, manjše lokalne skupnosti okrog pa, na žalost, tega ne počno. In imate prav: ja, vsa naša pozornost bo potrebna za to, da ta šola ne bi bila v takem stanju.

Kar pa se tiče tujih jezikov, bom pa rekel tako. Jaz sem seveda prvi tisti, ki bo zagovarjal več tujih jezikov. Je pa treba tudi paziti na to, na kar nas strokovnjaki opozarjajo, in sicer da se pogosto dogaja, da naši otroci vključujoč, sedaj bom pa rekel, tudi dijake, zelo slabo obvladajo tudi materni jezik. Tako moramo najti pravo kombinacijo, pravo razmerje med tujimi jeziki – sedaj, katerim tujim jezikom in tako naprej – in na drugi strani tudi z maternim jezikom. Ne pozabiti na materni jezik. Še posebej ne pozabiti na materni jezik na dvojezičnih območjih, kar potem še dodatno spodbudi razpravo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa. Gospod minister, kljub temu da ste mi podali precejšen del odgovorov, bom predlagal, da opravimo v skladu s 246. členom Poslovnika podrobnejšo razpravo o obeh vprašanjih, če tako rečem. Pa ne zato, ker ne bi bil samo zadovoljen z vašimi odgovori, ki so zelo načelni in stojijo. Gre za to, da je to izredno težka problematika, ki si zasluži veliko pozornosti. Temu se lahko izognemo tudi tako, da se pripravi neka širša razprava na to temo, ki bi jo bil osebno zelo vesel.

Bi pa želel povedati tudi to, da tudi z moje strani ni bilo mišljeno kazanje s prstom na vas osebno ali na ministrstvo. Govorim o sistemski težavi, ki jo imamo na tem področju, ki je precej resna. Mislim, da imamo v naši družbi kar nekaj težav, da bi pomagali staršem, ki imajo otroke s posebnimi potrebami in jih čim bolj integrirali v družbo. To je resna težava, ki ni od včeraj in ki je ne moremo rešiti do jutri. Velikokrat ni potrebno zelo veliko denarja za to, da bi lahko naredili tisto, kar bi lahko naredili. In tukaj je ta moja skrb. Mislim, da je prav, da se tu nekaj na sistemskem nivoju spremeni in potem olajšamo življenje predvsem tem otrokom. Ne gre toliko za starše, gre za te otroke, da se bodo počutili bolje integrirane v družbo predvsem v kasnejših obdobjih svojega življenja. Začne se pa pri osnovni šoli.

Glede jezikov ravno tako mislim, da gre tu za sistemsko zadevo. Gre za sistemsko vprašanje, gre za sistemski pristop k temu vprašanju. Če pogledamo trenutno izobrazbeno strukturo v Sloveniji, lahko vidimo, – če se izrazim v terminologiji, ki jo večina ljudi obvlada – da je v Sloveniji s triletnimi poklicnimi šolami,

pa z dvoletni večina populacije. Se pravi, več kot 50 % populacije ima to raven šolske izobrazbe. Izobraženi so za poklice, ki jih opravljajo, kot se temu po domače reče, da ne bom potem okaran, da uporabljam nepravo terminologijo. Zato menim, da bi k stvari morali sistemsko pristopiti; morali bi najti rešitve, s katerimi bomo tem ljudem pomagali tudi naprej. Ne nazadnje je v teh tehničnih poklicih, če tako rečem, kjer se tudi uporablja veliko dela z rokami, veliko literature veliko znanja v nemškem jeziku in uporabljamo nemške standarde. Zato bi bilo tako dobro, da se o tem pogovorimo.

Se pa z vami globoko strinjam, da je treba posvetiti velik del pozornosti tudi maternem jeziku, ki včasih v nekaterih postopkih oziroma procesih šolanja ni takšen, kot bi si želeli, in ni takšen nivo, kot bi si ga želeli. Vendar moramo gojiti tako tega kot tudi tuj jezik, s katerim ljudem pomagamo pridobiti izobrazbo in potem tudi zaposlitev. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bomo odločali v okviru glasovanj.

Na vrsti pa je gospa Janja Napast, ki ima vprašanje za ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo. Spoštovani gospod minister!

Stanje v pravosodju Republike Slovenije v širšem pomenu besede je več kot zaskrbljujoče. Ne samo zadnji, v javnosti odmevni primer Hilde Tovšak, ampak številni drugi kažejo, da se v sodstvu v zadevah dogajajo napake, ki so morda tudi namerne in lahko mnoge prikrajšajo za njihovo pravico, drugim pa omogočajo, da niso obsojeni za domnevno storjena kazniva dejanja. Zgodilo se je tudi že, da je zaradi takšnih napak na koncu plačnik odškodnin zaradi zamujene ali spremenjene odločitve sodnika ali sodišča država, povzročitelj takšnega dejanja, sodnik, pa sploh ne odgovarja. Od drugih primerov želim posebej opozoriti na afero Socius, kjer je bila zahteva za preiskavo s strani državnega tožilca zoper kriminalno združbo v aferi Socius na ljubljansko okrožno sodišče vložena septembra 2006. Očitno gre v navedenem primeru za nekakšno sodniško blokado na ljubljanskem okrožnem sodišču, med katero zastaralni roki neusmiljeno tečejo.

Dodatno velja še izpostaviti primer, o katerem so poročali mediji pred dnevi, in sicer da je slovensko sodstvo kljub evropskemu preiskovalnemu nalogu izpustilo na prostost ruskega državljanca, ki ga nemško tožilstvo dolži težkega primera podkupovanja v Zvezni republiki Nemčiji. Nemško tožilstvo je zanj izdalo evropski priporni nalog, zato bi ga morali izročiti tožilstvu Zvezne republike Nemčije. Če podatek

drži, potem smo ponovno priča mednarodnemu škandalu, katerega krivec je slovensko sodstvo.

Slednja primera izkazuje, da je pravočasnost, natančnost, učinkovitost in odgovornost pri delu organa v pravosodju v kazenskih zadevah še kako potrebna. Pomembno je tudi, da se za delo prevzame tudi odgovornost. Menim, da bi se moralo sodstvo samo zavedati svoje velike odgovornosti v okviru učinkovitejšega delovanja sodstva in tudi prevzeti odgovornost. Sodstvo je neodvisna veja oblasti, to je nesporno, vendar je sodnikova odgovornost sestavni del njegove neodvisnosti.

Glede na navedeno ministra sprašujem:

S kakršnimi konkretnimi ukrepi bo zagotovil učinkovitost dela in tudi odgovornost pri delu pravosodnih organov, da ne bo prihajalo do takšnih dolgotrajnih postopkov v kazenskih zadevah, kot na primer v aferi Socius, in napak, kot je na primer v omenjenemu primeru izpustitve ruskega državljanca, ki lahko pripelje tudi do zastaranj postopkov, kar lahko omogoči, da nekateri niso obsojeni za storjena kazniva dejanja.

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister dr. Pličanič.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala. Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci!

Danes kar cela serija vprašanj s podobno vsebino prihaja iz Poslanske skupine SDS. Načelno tega ne kritiziram, to edino pomeni, da bom določene stvari ponovil, ki sem jih že v prejšnjih odgovorih podal. Namreč, sprašujete, kateri so tisti ukrepi, ki jih nameravam predlagati ali pa izvesti, zato da se v kratkem bistveno izboljša učinkovitost slovenskega sodstva. To je tisto, s čimer se jaz kot minister lahko ukvarjam in se tudi ukvarjam. Ko gre za konkretne zadeve, vemo vsi, da teh pristojnosti nimam in je tudi prav jih nimam, da jih izvršilna veja oblasti na splošno teh pristojnosti nima. Zato to priložnost izkoriščam pri odgovoru na vaše vprašanje, da hkrati pokomentiram tudi podobno vprašanje, ki so jih vaše poslanske predhodnice oziroma predhodniki dajali, ko so na vsak način od mene hoteli slišati neko komentiranje aktualnih primerov, bodisi da gre za primer Tovšak, primer Patria ali pa za kateri koli drugi primeri. Teh primerov ne komentiram, jih ne smem komentirati in jih tudi ne bom komentiral.

Ti pa še kakšen drugi primer, takšnih je cel kup, pa lahko kažejo na neke pomanjkljivosti v delovanju nekega sistema. In te pomanjkljivosti, ki jih neki konkretni primeri pokažejo – saj drugače niti ni mogoče ugotoviti, da je nekje nekaj narobe ali da nekaj ne deluje tako, kot bi moralo –, pa so seveda nekaj, kar terja moje ukrepanje in še koga drugega, tudi zlasti parlamenta. Kot sem že nekajkrat povedal,

tudi ti primeri, pa niso ti primeri edini, nekateri od teh primerov so tudi predimenzionirani v smislu tega, kaj kažejo, je vrsta drugih primerov, ki ne pridejo v javnost, ki še bolj kažejo na to, da ima slovensko sodstvo in splošno pravosodje resne težave z učinkovitostjo, racionalno organizacijo, razumevanjem časa, v katerem smo, in splošno z neko posodobitvijo celotnega sistema pravosodja, sodstva, državnega tožilstva še posebej.

To so vsa vprašanja, ki so zelo resna, zelo pomembna in z vsemi njimi se ukvarjam in to tako, kot se pričakuje od nekoga, ki je minister v neki vladi, in kot sem že v odgovorih na prejšnje vprašanje povedal, je to zlasti s predlaganjem ustreznih zakonodajnih sprememb, pa tudi z nekaterimi drugimi ukrepi, zlasti z izobraževanjem, uvajanjem informacijske tehnologije in podobno. Ko gre za zakonodajne spremembe, so moji cilji jasni in tudi moj načrt. Torej, z zakonodajnimi spremembami, katerih cilj je pripraviti vse tisto, kar sodstvo in državno tožilstvo in ostali sistemi rabijo na zakonodajni ravni, da pa potem sami – poudarjam sami, oni so tisti, ki bodo morali te spremembe izpeljati – te spremembe tudi izpeljejo. V resnici so potrebne nekatere zakonodajne spremembe, zato da bodo imeli v sodstvu, v državnem tožilstvu vsa tista orodja, ki jih rabijo, vse tiste pravne podlage, pravna pravila, da bodo lahko svoje sisteme hitro in učinkovito posodobili, prilagodili času, v katerem smo, zlasti temu, da smo v letu 2013, ne pa precej nazaj, kot se včasih zdi, da marsikdo iz teh krogov še vedno tako razmišlja. Pa tukaj ne mislim sedaj na, s tem nisem mislil na ideološka vprašanja, pač pa na to, da preprosto čas teče in sistemi se morajo posodabljati. Gre za vprašanja posodabljanja, modernizacije.

Te zakonodajne spremembe, za katere pravim, da imam jasen načrt in jasno vizijo, sem tudi že dostikrat predstavil, o njih govoril. Ena teh, ki jih sicer ni sedaj neposredno usmerjena v sodstvo kot celoto, pač pa v del sodnih postopkov, to so stečajni insolventni postopki, je že bila opravljena. Stečajni zakon se je pomembno spremenil, v parlamentu so ga sprejeli, že velja. Pričakujem velike rezultate te pomembne spremembe stečajnega zakona. Drugi tak pomemben korak je bil storjen – oziroma skupen podpis ali pa skupna zaveza sodstva in Vlade našim državljanom in državljanom o tem, kaj nameravamo narediti eni in drugi, zato da se vprašanja, o katerih govorite, ne bodo več pojavljala oziroma da bodo sistemi postali sodobni, bolj učinkoviti. Podrobneje bom pa te korake, torej kaj nameravam narediti, da se take stvari ne bodo več dogajale, predstavil v drugem delu svojega odgovora.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Gospa Napast, še želite besedo? (Ne.) V redu. Hvala lepa.

Torej minister ni drugega dela. Zdaj ste pač ostali brez možnosti nadaljevanja.

Naslednji je na vrsti mag. Matej Tonin, ki bo postavil vprašanje ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovana podpredsednica! Jaz bi vendarle počakal, da se spoštovani minister Pikalo vrne v dvorano, ker ga ne vidim, razen če vi veste, kje je.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Res je, ministra ni z nami. Napovedal je svojo odsotnost od 18.45 dalje, vendar sem bila obveščena, da ima nujne opravke na Vladi.

Če želite, boste postavili to vprašanje in se potem odločili, ali želite odgovor na naslednji seji ali se boste zadovoljili s pisnim odgovorom.

Izvolite, mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Če je to res, mora biti situacija zelo resna, če je minister napovedal, da ga od 18.45 ure ne bo, sedaj je pa ura 17.45. Tako se nekaj resnega in velikega v državi dogaja. Gospa Potrata to zagotovo ve. Pa da grem k mojemu vprašanju.

Sem eden izmed tiste srečne generacije, ki praktično celotno svojo osnovno šolo opravlja in kasnejše izobraževanje v samostojni Sloveniji. Žal pa je naša generacija tudi ena izmed tistih, ki praktično ne pozna in ne ve razlogov, zakaj je razpadla Jugoslavija in zakaj je nastala samostojna Slovenija. Ko sem še kot študent hodil po svetu in ko sem spraševal svoje kolege, kaj so tisti temeljni poudarki, ki jih dajejo pri učnih urah zgodovine, so vsi rekli, da to so časi iz nastajanja njihove države oziroma iz časa, ko se je njihova država osamosvajala. Če pa pogledate slovenske učbenike in slovenski učni program, boste lahko ugotovili, da je o slovenski osamosvojitvi bore malo. Največkrat pri urah zgodovine v osnovni šoli in tudi v srednji šoli celo zmanjka časa, da bi se do teh stvari opredelili oziroma da bi se o teh stvareh učili. In saj veste, kako je pri otrocih, če je neka stvar samoumevna – in za številno mlado generacijo je samostojna Slovenija samoumevna –: do tistih stvari, ki pa so samoumevne, se po navadi največkrat obnašamo tako, zelo "v uhmepeševsko".

Ministra, ki je zadolžen tudi za izobraževanje, sem želel vprašati:

Kaj bo naredil v svojem mandatu, da bi dali pri učnih urah zgodovine večjo težo osamosvajanju Slovenije, ne pa, da predelamo celoten srednji vek, tudi damo vse ofenzive iz leta 1945 čez, enostavno pa pozabimo na obdobje v 80. in 90. letih?

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, mag. Tonin. Bi se prosim še opredelili, ali želite pisni odgovor ali ustni na naslednji seji?

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Glede na to, da je minister tako zaposlen z izrednimi zadevami, bom zadovoljen tudi s pisnim odgovorom.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Me je pa kolegica mag. Majda Potrata opozorila, da bi bilo primerno povedati, da je minister napovedal svojo odsotnost tudi od 13. do 15. ure, kar je res, vendar to ne spremeni dejstva, da sedaj, ko bi moral biti v dvorani in odgovarjati na poslanska vprašanja, pač njega ni.

Gremo naprej z naslednjim vprašanjem. Gospod Ljubo Žnidar, vprašanje za ministra za finance.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, spoštovani ministri, kolegi in kolegice!

Poznamo sklepe skupščin dveh največjih državnih bank, in sicer sklep, ki je bil sprejet na skupščini Nove Ljubljanske banke o dokapitalizaciji v vrednosti 500 milijonov evrov, in sklep skupščine NKBM o dokapitalizaciji 400 milijonov evrov, kar skupaj zneso slabo milijardo ali 900 milijonov. Po mojem mnenju se bo kaj kmalu zgodila še naslednja dokapitalizacija, ocenjujem nekje v dobre pol leta. Zelo dobro poznamo, kakšno je bilo upravljanje, kakšno je bilo poslovanje, kakšna je bila preglednost in kakšna je bila transparentnost pri dosedanem poslovanju bank. Če so banke v lanskem letu potrebovale tri četrtine leta, da so dale na plano podatke o stanju, o terjatvah, potem je to zelo žalostno. Da banka rabi tri četrtine leta, da poišče podatke, rezultate! Ampak jaz temu ne verjamem. Sam menim, da je to bilo namerno prikrivanje transparentnosti bančnega oziroma finančnega poslovanja v naši državi. Sedaj pa vlagamo v te – da ne rečem finančno mineštro, ki ni pregledna, ki ni transparentna – novih 900 milijonov.

Zaradi tega sprašujem:

Zakaj ne bi najprej očistili banke oziroma prenesli vse slabe terjatve na Družbo za upravljanje terjatev bank in šele potem, ko bi bile banke očiščene, ker bi dejansko bile banke transparentne, vložili nov, svež kapital?

Prosil bi za odgovor.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

izvolite, minister.

DR. UROŠ ČUFER: Najlepša hvala za vprašanje, gospod poslanec Ljubo Žnidar.

Mogoče bi najprej samo eno malenkost popravil. Na obeh bankah, kjer je skupščina sprejela sklep o dokapitalizacijah, so bile do največ 500 in do največ 400 milijonov. Tako to avtomatično ne pomeni skupaj 900 milijonov, lahko tudi manj.

Kar pa se tiče samega vprašanja, zakaj ne bi najprej očistili banke slabih terjatev, nato dokapitalizirali. Pravzaprav glavna intenca slabe banke je, da se slabe terjatve prenesejo na njih. To je osnovna zadeva. Dokapitalizacijo je treba

narediti samo kot spremljevalni ukrep iz zelo preprostega razloga, ker cene, po katerih se prenaša iz bank terjatve v slabo banko, so nižje, kot so ta trenutek ovrednotene terjatve v bankah, in to kreira dodatno potrebo po kapitalu. Zaradi tega morata biti ta dva ukrepa sočasna. Te dokapitalizacije so pravzaprav pripravljalni ukrepi za prenos slabih terjatev. Določen manjši del prenosa se lahko zgodi že prej, v okviru kapitalske ustreznosti, ki jo banke imajo, glavna pa mora biti ob dokapitalizaciji. Ker se prenos ne zgodi v enem dnevu, ampak je to daljše časovno obdobje, mora dokapitalizacija predhajati to zadevo, da banka v času, medtem ko se terjatve prenašajo, ne pade pod zahtevani nivo kapitalske ustreznosti in da lahko normalno posluje. Zaradi tega je to kot sočasno ob minimalnem hkratnem prehitovanju. Nikakor pa ni ideja v tem, da bi najprej banke dokapitalizirali, potem pa pozabili prenesti terjatve na ... / nerazumljivo/ s takimi velikim zamikom, da je stvar že drugačna. Gre za dva ukrepa, ki sta leva in desna noga iste živali, če lahko tako rečem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, deloma me je zadovoljil vaš odgovor in razumem nujno po tej sočasnosti teh dveh nujnih ukrepov.

Po drugi strani bi pa postavil vprašanje: V kakšnem času, po vaših predvidevanjih, bi banke lahko zaključile svoje očiščevanje oziroma da bi bil ta prenos dejansko zaključen?

Recimo, ocena, vaše razmišljanje.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite.

DR. UROŠ ČUFER: Hvala.

Postavili smo si cilj, in sicer smo rekli, da bi v manjšem obsegu prve terjatve prenesli že do konca junija, ne bom rekel simbolično, ampak nikakor pa ne v zelo materialnem znesku, vsaj toliko, da lahko pokažemo, da ta postopek steče in teče. Potem bi se med poletjem, nekako do konca septembra moral ta postopek v celoti izvesti in do konca zaključiti.

Z Evropsko komisijo, ki mora predhodno dati dovoljenje, se tudi pogovarjamo o teh stres testih in pregledu kvalitete aktive, s katero tudi oni pričakujejo, da bodo hkrati, sočasno delali, ravno z namenom, da tudi oni dobijo neko določeno stopnjo zagotovil, da je to enkratno – zadnje prenašanje in zadnje dokapitalizacije do popolnega očiščenja.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Postopkovno želite predlagati?
Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Pri tem vprašanju gre za pomembno zadevo. Gre za relativno "velik denar". Gre za 900 milijonov proračunskega denarja. 900 milijonov davkoplačevalskega denarja. To je tema, o kateri je le treba širše spregovoriti in da se v prihodnosti ne bi dogajalo, da dejansko samo vlagamo v nek bančni sistem, dejansko pa se ti vložki v nobenem dejanju, v nobeni aktivnosti – tu mislim finančno – ne povrnejo.

V skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika Državnemu zboru predlagam, da Državni zbor na naslednji seji opravi širšo razpravo o tej temi. To se pravi, o dokapitalizaciji bank.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za predlog.

O njem bomo v okviru glasovanj odločali, mislim da, jutri.

Naslednji je na vrsti gospod Marijan Pojbič z vprašanjem za ministra za kulturo dr. Uroša Grilca.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani!

Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti omogoča državi brezplačno odsvojitve nepremičnega premoženja lokalnih skupnosti, če je uporaba takega premoženja za občino v javnem interesu. S tem zakonom se je ustvarila pravna podlaga, na podlagi katere lahko občine izvajajo svoje dejavnosti javnega pomena s pomočjo države. Vemo, da imajo občine že sedaj izjemno veliko stroškov in ne morejo v celoti slediti javnemu interesu po investicijah, ki bi si jih prebivalci lokalne skupnosti želeli. V tem delu lahko Vlada Republike Slovenije, če seveda ima interes, zagotovi vsaj potrebne nepremičnine za izvajanje teh dejavnosti, občina pa opravi samo potrebne investicije. Verjetno mi ni treba posebej razlagati, da ima marsikatera nepremičnina, ki omogoča izvajanje občinskih dejavnosti, ravno zaradi tega za lokalne prebivalce bistveno večjo vrednost, kot bi bila njena tržna vrednost.

V zvezi s tem vas zato sprašujem:

Po katerih kriterijih in merilih se takšne odsvojitve nepremičnin odvijajo?

Kako vrednotite interes prebivalcev lokalne skupnosti v primerjavi z interesom zasebnega investitorja?

Po kakšnih merilih in kdaj podelite pri razpolaganju z nepremičninami prednost interesu prebivalcev in prebivalcem lokalne skupnosti pred zasebnim kapitalom?

Zanima me tudi:

Koliko časa trajajo postopki za brezplačno odsvojitve nepremičninskega premoženja lokalnim skupnostim oziroma od česa je odvisno trajanje postopka?

Ali si lahko Vlada Republike Slovenije po že izvedenem postopku in dani prednosti javnega interesa pred zasebnim interesom tudi premisli?

Zato vas sprašujem:

Kakšni so kriteriji, merila ter trajanje postopka za brezplačno odsvojitve nepremičnega premoženja lokalnih skupnosti, ko je to v javnem interesu?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, minister, odgovor.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovani gospod poslanec, spoštovani!

Tri pravne podlage obstajajo za to, da se nepremično premoženje države, naj gre za javno kulturno infrastrukturo ali za kulturne spomenike, prenese v upravljanje lokalni skupnosti. Ena je citirani Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, druga je krovni zakon v kulturi, ki se nanaša predvsem na javno infrastrukturo s področja kulture, in tretja je Zakon o varstvu kulturne dediščine, ki v svojem četrtem odstavku 6. člena določa precej natančne pogoje, pod katerimi se sme spomenik v lasti države izjemoma odtujiti, če se s tem seveda izboljša njegova ohranitev in poveča njegova dostopnost.

Na področju kulture večinoma sledimo predvsem krovnemu zakonu na področju kulture, ZUJIK, kar zadeva prenos lastništva glede javne infrastrukture s področja kulture. In sicer gre za tiste nepremičnine, ki so razglašene za javno kulturno infrastrukturo, se pravi tiste, ki so vpisane v razvid javne kulturne infrastrukture. Glede tega je generalna politika Ministrstva za kulturo, da se čim več takšne infrastrukture dejansko prenese v upravljanje lokalne skupnosti.

Več težav je seveda s kulturnimi spomeniki, ki so v državni lasti. Tukaj sledimo Zakonu o varstvu kulturne dediščine, ki nekako izhaja iz štirih osnovnih kriterijev. Mogoče je prenesti oziroma brezplačno odtujiti, če sledimo dikciji zakona, ali odsvojiti lastninsko pravico na kulturnem spomeniku državnega pomena na predlog ministra, pristojnega za dediščino, v tem primeru ministra, pristojnega za kulturo, in ob sklepu Vlade.

V primeru neodplačnega prenosa kulturnega spomenika državnega pomena ministrstvo preverja zakonsko določene pogoje, ki jih mora lokalna skupnost izraziti, ta interes, predstaviti v projektni nalogi revitalizacije spomenika. Tukaj gre pravzaprav za štiri osnovne elemente: izražen interes lokalne skupnosti glede upravljanja s kulturnim spomenikom ali z infrastrukturo, zavezo glede ohranjanja spomenika in njegovega vzdrževanja, zavezo glede zagotavljanja dostopnosti kulturne dediščine kot javne dobrine ter programsko oživitvev, izdelan program upravljanja. Cilj je, kot sem pač poudaril, da se čim več spomenikov, ki so v lasti države, prenese kar najbližje, v prioritarno upravljanje lokalnih skupnosti, kjer je tam izražen interes. Ta

javni interes ima absolutno prednost pred zasebnim interesom. Res pa je, kot ste pravilno ugotovili, da se pri posameznih kulturnih spomenikih, po pravici povedano tudi zaradi izredno visokih stroškov vzdrževanja posameznih spomenikov, kaže problem, da lokalne skupnosti tega ne zmorejo; in kar je še huje, pri posameznih spomenikih se kaže tudi dejstvo, da tudi nek zasebni interes temu ni kos. Skladno s tem, kar sem povedal, se postopki izvajajo zelo individualno, odvisno od pripravljenosti občine, od vizije občine glede tega, kaj s spomenikom namerava. Imamo izrazite primere dobre prakse in imamo tudi primere, kjer te postopki trajajo dlje časa, tako da nekih časovnih rokov tukaj določenih ni.

Še enkrat pa poudarjam, interes ministrstva je javno infrastrukturo, državne spomenike čim prej in čim bolj učinkovito dati v upravljanje lokalnim skupnostim. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Pojbič. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Gospod minister, to, kar ste vi zdaj povedali, je res zelo lepo slišati in bi bil zelo vesel, da bi se tudi v praksi tako dogajalo. Navedel bom en primer, ki ga verjetno poznate, ki ne sledi temu, kar ste doslej povedali. In sicer naj povem primer Svečinskega gradu. Prihajam iz volilnega okraja, v katerem je tudi Občina Kungota. Občina Kungota je v Svečinski grad v preteklih letih že vložila nekaj deset tisoč evrov za vzdrževanje. Že nekaj let si občina prizadeva pridobiti Svečinski grad od države, pri tem je tudi večkrat izkazala javni interes. V gradu bi občina organizirala poletne otroške taborne, izvajanje dramskih iger, slikarske kolonije, vinoteko za okoliške vinarje, restavracije s tradicionalno kuhinjo, trgovino z lokalnimi pridelki in tako dalje in tako dalje. Skratka, gre za javni interes, na podlagi katerega bi Občina Kungota tudi investirala v izvajanje dejavnosti, ki bi obogatila lokalno ponudbo in pripomogle k prepoznavnosti občine. Prejšnja vlada je že marca letošnjega leta 2013 sprejela odločitev, da je izkazani javni interes zadovoljiv in sprejela sklep o neodplačanem prenosu Svečinskega gradu v občinsko last. Do prenosa še danes ni prišlo, kljub temu da je bil postopek zaključen.

Zato me še zanima:

Na podlagi katerih kriterijev in meril ter na podlagi katere zakonske osnove lahko Vlada zaustavi postopek, ki je v javnem interesu lokalne samouprave?

Kdaj lahko konkretno v tem primeru pričakujemo odločitev o prenosu gradu v občinsko last?

Namreč, najemna pogodba, ki jo ima občina z državo, poteče 31. 7. 2013.

In še nekaj za konec. Spoštovani gospod minister, Svečinski grad je ponos

Svečinčanov in Svečinčank in z njim se ti ljudje tudi identificirajo in zato pričakujem, da bo v najkrajšem mogočem času prišlo do sklepa in se na občino prenese brezplačno.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Izvolite, gospod minister.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovani gospod Pojbič.

Če bi bilo vprašanje bolj precizno postavljeno, bi vam lahko dal bolj podrobno informacijo, vendar moram povedati naslednje. Svečinski grad nima statusa kulturnega spomenika in v tem smislu ni znotraj upravljanja tistih nepremičnin, ki so v fondu Ministrstva za kulturo, je v fondu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Po mojem vedenju Ministrstvo za kulturo ni imelo nobenih težav pri tem, da se brezplačni prenos opravi, tudi sedaj jih nima. Kje pa je sam postopek prenosa, vam pa v tem trenutku res ne znam povedati. Tukaj bi pa moral povprašati kolega Pikala, ampak tudi verjetno glede na to, da ni bil seznanjen s točno dikcijo vprašanja, bova to morala rešiti in vam pisno odgovoriti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Imate postopkovno? V redu, nadaljujemo.

Gospod Andrej Čuš bo sedaj postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Andreji Kopač Mrak, ki se je za današnjo sejo opravičila.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Lep pozdrav vsem predstavnikom Vlade!

V tem prvem poslanskem vprašanju, na katerega bi rad prejel odgovor v ustni obliki na naslednji seji Državnega zbora, bi se rad dotaknil brezposelnosti med mladimi.

Pred nekaj dnevi smo lahko zasledili, da so kazalci brezposelnosti med mladimi do 29. leta starosti v Republiki Sloveniji vse slabši, bližamo se številki 30 tisoč, čeprav sem sam prepričan, da se tudi velik del brezposelnih mladih skriva v raznih študentskih ali dijaških statusih, ki se tudi lahko kupijo. V Bruslju je bil konec februarja potrjen program jamstev za mlade. To pomeni, da bo Evropska unija v prihodnjih sedmih letih namenila 6 milijard evrov za boj proti brezposelnosti med mladimi v Evropski uniji, ta sredstva pa bodo lahko črpale države oziroma regije, kjer je brezposelnost mladih nadpovprečna. Žal je temu tako tudi v Sloveniji, vsaj v enem primeru, gre bolj za to slovensko severovzhodno regijo.

Konec maja so skupno zavezo k implementaciji programa jamstev za mlade podpisali tudi nekateri podmladki političnih strank v Republiki Sloveniji, tudi parlamentarnih. Temu smo sledili tudi v podmladku Slovenske demokratske stranke. Ker pa potrebujemo za to čimprejšnje ukrepanje, ker moramo vedeti, da je

situacija iz dneva v dan slabša, temu sledijo žal tudi razni ukrepi, ki dušijo gospodarstvo.

Zanima me:

Kakšna sta konkretna časovnica ter načrt aktivnosti implementacije programa jamstev za mlade v Republiki Sloveniji.

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Nadaljujemo z vprašanjem gospoda Boruta Ambrožiča, in sicer ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Erjavcu.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoča. Pozdravljena ministrska ekipa in ostali kolegi in kolegice!

Po preštetu glasovnic je med šestimi kandidati, ki so se potegovali pred dnevi za naslednika Mahmouda Ahmadinejada, postal novi predsednik Islamske republike Iran nekdanji glavni jedrski pogajalec Hasan Rohani. V času pred in med volilnim bojem je Rohani zagovarjal bolj spravno zunanjo politiko v primerjavi s svojim predhodnikom ter napovedal, da si z zahodnimi državami želi skleniti dogovor glede spornega iranskega jedrskega programa in Iran izvleči iz mednarodne izolacije ter sankcij. Glede na politično spremembo, ki smo ji bili priča v preteklih dneh, in obsežen okvir gospodarskega sodelovanja med dvema državama, po nekaterih podatkih je ta v prejšnjem letu znašal 70 milijonov, ter dejstvo, da argument prihranka zaprtja slovenskega veleposlaništva v Iranu ne odtehta dobrih gospodarskih odnosov med državami, sprašujem zunanjega ministra:

Ali Republika Slovenija razmišlja o ponovni vzpostavitvi diplomatskega predstavništva v Islamski republiki Iran, zlasti glede na trend povečevanja gospodarskih aktivnosti med državam, kljub temu da je Islamska republika Iran odprla svoje veleposlaništvo v Ljubljani pred dvema letoma, posledično pa lahko rečemo pred nekaj meseci slovenska zaprla na njihovem ozemlju?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala.

Izvolite, gospod minister.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Hvala za poslansko vprašanje.

Res je, veseli smo, da je na teh volitvah zmagal nekdo, ki bo bolj spraven, kar se tiče jedrskega programa, vsaj tako je najavil. Poznamo težave, ki jih imamo zaradi tega jedrskega programa, ker ni povsem jasno, ali gre za civilni ali vojaški. Podatki kažejo, da gre za vojaški jedrski program, in moram reči, da mi pozdravljamo izvolitev novega predsednika Rohanija.

Moram pa reči, da smo zaprli veleposlaništvo v Teheranu v okviru varčevalnih

ukrepov v letih 2012 in 2013. Takrat smo zaprli 7 diplomatskih konzularnih predstavništev. Res je, da so ti prihranki zelo majhni, če primerjamo celotni državni proračun. Ocena je, da na letni ravni privarčujemo z zaprtjem 7 DKP približno 2 milijona 500 tisoč evrov, kar je vis-à-vis 9 milijard, kolikor je težak državni proračun, ne odtehta tega, da bi s tem lahko konsolidirali javne finance oziroma uravnotežili prihodke in odhodke v državnem proračunu.

Moram reči, da sam si želim, da bi še naprej z Iranom razvijali dobre odnose, politične in gospodarske. Res pa je, da tudi v letošnjem letu rebalans proračuna odreže kar lep kos sredstev tudi Ministrstvu za zunanje zadeve. Čeprav ta pogajanja z Ministrstvom za finance in znotraj Vlade še niso povsem zaključena, pa lahko rečem, da tisto, kar je bilo predvideno, tisto zmanjšanje, bi praktično pomenilo, da Ministrstvo za zunanje zadeve ne bi več moglo opravljati svoje osnovne funkcije, ker bi to pomenilo zmanjšanje sredstev za skoraj 23 %. Tega pa ministrstvo, kot je za zunanje zadeve, ne bi vzdržalo, ker glavčina sredstev gre za osebne dohodke, za materialne stroške, za najemnine diplomatsko-konzularnih predstavništev, ker nimamo kaj dosti lastnih objektov, tako bi to pomenilo dodaten udarec. Računam, da v okviru teh pogajanj za rebalans ne bo prišlo do takšnega reza.

Osebnostno tudi vedno pravim, da minister za zunanje zadeve ima toliko moči, kolikor ima diplomatsko-konzularnih predstavništev v svetu. Veste tudi, da je ena mojih prioriteta gospodarska diplomacija in da bomo forsirali diplomatsko-konzularna predstavništva tam, kjer vidimo dobre možnosti za razvoj gospodarskega sodelovanja. Moram pa reči, da bomo to opravili v okviru reorganizacije diplomatske mreže in tudi v okviru nasledstva, se pravi, tisto, kar bomo dobili od bivše države, ker tam bomo tudi dobili nekatere rezidence, nekatere stavbe, objekte in bomo potem na novo definirali, kje postaviti diplomatsko-konzularna predstavništva. Moram reči, da resno razmišljamo o tem, da bi v okviru te reorganizacije imeli eno diplomatsko-konzularno predstavništvo v Zalivu, eno v Centralni Aziji. Ravno prejšnji teden sem se vrnil iz Kazahstana z močno gospodarsko delegacijo, bilo je 30 direktorjev. Moram reči, da se je pokazalo mnogo možnosti za okrepitev gospodarskega sodelovanja.

Tudi z Iranom, kot ste sami pravilno ugotovili, je veliko gospodarskega sodelovanja. Mi si želimo, da bi ponovno lahko vzpostavili tam diplomatsko-konzularno predstavništvo, bo pa to vse odvisno tudi od proračunskih sredstev. Je pa res, ta zadnja izvolitev pomeni pozitiven signal za vse nas.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod minister.

Zdaj bo vprašanje ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu postavil gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani minister!

Konec septembra 2012 je bivši minister, torej vaš predhodnik, sedaj pa poslanski kolega Zvone Černač, objavil javni razpis za energetske sanacije stavb v lasti lokalnih skupnosti. Projekt je bil vreden 52 milijonov evrov, sredstva pa so se namenila energetske sanacije stavb v lasti lokalnih skupnosti, in sicer za projekte energetske učinkovite sanacije obstoječih stavb. Predvsem je tu šlo za osnovne šole, vrtce, zdravstvene domove ter ostale stavbe, ki so v lasti lokalnih skupnosti. Še več, minister Černač se je takrat s sodelavci odločil, da bo lokalnim skupnostim omogočil najvišje možno stopnjo sofinanciranja, to je 100-odstotno upravičenih stroškov. Zato je razumljivo, seveda, da je bil v prvem roku odziv občin velik, verjetno se lahko strinjamo, da je bil celo izjemen, saj je bilo po podatkih prijavljenih 186 projektov v 125 občinah, skupna vrednost vseh prijavljenih projektov pa je znašala preko 108 milijonov evrov. Na tem prvem razpisu je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor skupaj odobrilo 109 projektov. Zato je na podlagi tega, ker je bil znesek subvencij prvega razpisa višji od višine predvidenih sredstev, minister Černač potem v začetku marca 2013 objavil dodaten oziroma tako imenovani drugi razpis, kjer je bilo na voljo dodatnih 7,5 milijona evrov, s predvidevanjem, da bi se odobrilo med okoli 130 in 150 projektov. Potem je prišlo do menjave vlade. Po prvomajskih počitnicah se je iztekel rok drugega javnega razpisa, a o tem ni znanega nič ob pogledu na spletno stran vašega ministrstva niti ob pregledu medijskih objav.

Zato, spoštovani minister, me zanima nekaj vprašanj s tega področja:

Koliko odločb bi bilo izdanih oziroma koliko je podpisanih pogodb iz tega drugega razpisa?

Koliko je bilo prispelih prijav, predvsem ta finančni vidik razpisa, skupna vrednost prispelih vlog in vrednost izbranih projektov?

Potem me zanima:

Ali se obeta še kakšen razpis?

Kajti, pojavljajo se pobude, da so na tem področju zadeve intenzivirajo, ne pa, da se jih zadržuje oziroma nekateri celo razmišljajo, da se jih skriva.

Pojavljajo se celo pobude o energetske sanacije gasilskih domov:

Ali bi povedali še kakšen stavek o tem?

Moram reči, da me je strah, da se bodo določeni projekti zavrnil in bo tako ostal nek neizkoriščen denar, ki bi po mnenju nekaterih lahko šel za sanacijo reševanje večjih objektov, predvsem v Ljubljani oziroma v ostalih večjih mestih, ki so vladi naklonjene.

Zato me zanima v prvi vazi nekaj konkretnih odgovorov. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, imate besedo.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, spoštovana poslanka, spoštovani poslanci!

Področje energetske sanacije oziroma področje učinkovite rabe energije je področje, ki dejansko tako v Sloveniji kot tudi v Evropi mu je on mu bo namenjena posebna pozornost. Tudi sam dejansko spremljam, kaj se na tem področju dogaja v Evropi, in moram reči, da trendi in usmeritve, ki jih imamo na našem ministrstvu, spremljajo ali pa mogoče celo še v bodočnosti na nek način bomo tudi iniciativno peljali znotraj Evropske unije. Področje, za katerega menim, da je izredno pomembno, predvsem zaradi tega, ker številke, torej študije, ki kažejo, kakšni prihranki so na tem področju mogoči, so preprečljive, zato bom ta področje tudi v bodočnosti zelo podpiral. Želim si, da poleg obstoječega stanja, poleg pasivne sanacije, ki je v teku, da bi v bodočnosti še malce več pozornosti namenili tudi aktivni energetske učinkovitosti, kar pomeni, da bi v bodočnosti na nek način spodbujali kombinacijo aktivne in pasivne energetske učinkovitosti stavb. Na tem področju vidim tudi zelo lepo priložnost, veliko priložnost za slovenska podjetja, predvsem na področju aktivne energetske učinkovitosti, da bi lahko v Sloveniji s spodbujanjem tega področja slovenskim podjetjem pomagali pri razvoju in implementaciji tehnologij na domačem terenu, na osnovi akumuliranega znanja, pilotnih projektov in izkušenj na domačem trgu pa omogočili slovenskim podjetjem prodajo in prodor tudi na evropske trge, in to predvsem s tehnologijami z visoko dodano vrednostjo.

Trenutno stanje, kar se tiče domače situacije na področju energetske učinkovitosti: prvi razpis, ki ga omenjate v vrednosti 50 milijonov evrov, je bil uspešno zaključen. Po mojih informacijah je bilo podpisanih 108, ne 109 pogodb. Črpanje predvideno je pa v letu 2013 – 30 milijonov evrov, v letu 2014 – 20 milijonov evrov in še en milijon evrov v letu 2015. Tako bo ta razpis uspešno zaključen in sredstva bodo uspešno počrpana. Kar se tiče dodatnega razpisa – osnovne šole, vrtci, zdravstveni domovi in knjižnice –, pa imamo ravno tako trenutno prispelih vlog 220, vloge se ocenjujejo. Drži, da je razpisana vrednost 57,5 milijonov evrov in takoj po končanju ovrednotenja vlog bomo pristopili k podpisovanju pogodb. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Še enkrat dajem besedo gospodu Liscu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, minister, sicer za bolj splošen odgovor. Moram reči, da tista vlada, ki se ji je očitalo, da samo varčuje, nič pa ne investira, je lokalnim skupnostim dala sto milijonov evrov za energetske sanacije stavb, torej to je lokalna samouprava, ki jo prav ta vaša vlada želi postopoma degradirati oziroma celo uničiti – ampak, pustimo to.

Rekli ste dvesto dvajset prispelih prijav, nič pa ni bilo glede finančnega vidika:

Kakšna je celotna vrednost prispelih vlog?

Prav tako me zanima časovnica:

Kdaj lahko pričakujemo, da bodo občine imele možnost, tiste seveda, ki bodo izbrane, podpisati pogodbo?

Glede na to, da moramo izpolnjevati tudi evropske strateške usmeritve glede večje energetske učinkovitosti, me zanima:

Ali se obeta še kakšen razpis?

Morda za zaključek:

Kakšno je vaše mišljenje glede energetske sanacije gasilskih domov, za katere vemo, da jih imamo v Sloveniji veliko?

Minister, upam, da se zavedate, da se z zamudami pri projektu – glede na to, da verjetno vrtce in osnovne šole ne moremo sanirati tekom šolskega leta – dela škoda tako lokalnim skupnostim oziroma občinam. Kot verjetno veste, če bi bila oba projekta izpeljana, bi privarčevali na letni ravni, predvideva se, okoli sedem do osem milijonov evrov. Prav tako s tem v bistvu posredno slabite tudi gradbeni sektor. V prejšnjem letu, ko je bilo drugačno razmerje koalicija : opozicija, se je ogromno o tem debatiralo, sedaj pa na tem nič.

Tako želim, minister, da intenzivirate stanje na tem področju, s tem tudi daste nalogo domačemu gradbenemu sektorju, da ponovno zaživi.

Zanima me, glede na to, da se ta postopek zavlačuje:

Ali ima to tudi kaj opraviti s tem, da ta vlada želi ukiniti posamezne občine?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

SAMO OMERZEL: Hvala za dodatna vprašanja.

Glede na to, da govorimo o osnovnih šolah in vrtcih, predvsem o osnovnih šolah in vrtcih, upam, da razumete, da je tej vladi v interesu, da se ta sredstva počrpajo in da se omogoči našim šolam in vrtcem, da se ta energetska sanacija tudi izvede.

Kar se tiče samih zakasnitev, moram povedati, da je do zakasnitve prišlo zaradi napak oziroma zaradi dodatnih pozitivov k dopolnitvam ponudb, ki so nastale v marcu letošnjega leta, torej ne v času mojega mandata, ampak skoraj mesec in pol pred tem. Mi smo skladno z vsemi zakonskimi podlagami razpis peljali dalje. Interes je bil, da naše šole, osnovne šole, vrtci dobijo nove fasade in da se ta sredstva počrpajo. Skladno s terminskim planom in ocenjevanjem vlog upamo, da bomo uspeli uspešno izvesti podpise pogodb pred zaključkom šole, kar pomeni, da bi se poleti lahko začela dela izvajati in bomo s tem šolam in vrtcem to omogočili.

Ocenjena vrednost trenutno, ki pa je seveda ocenjena in bomo eksaktno številko

lahko povedali, ko bo ocenjevanje vlog zaključeno, je nekje no med 47 in 50 milijonov evrov. To so ta sredstva, za katere računamo, da jih bomo lahko z zapiranjem tega razpisa razdelili.

Kar se tiče gasilskih domov, pa moram reči, da v tem trenutku o tem nismo razmišljali, pomembno pa je, da bomo v novi finančni perspektivi veliko pozornost namenili energetske učinkovitosti in programi, ki bodo aktualni, ki bodo dobri, bodo dobili podporo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod minister.

Gospod Lisec, imate proceduralno.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Gospa podpredsednica!

V bistvu sem dobil zelo neke splošne odgovore. Predvsem kar se tiče časovnice in finančne konstrukcije, mislim, da odgovori niso zadovoljivi.

Podpredsednica, če dovolite, ne bom dal predloga, da se opravi razprava na naslednji seji, ampak, spoštovani minister, če do naslednje seje tako preko vaših izjav v medijih oziroma preko vaše spletne strani ne bomo dobili konkretnih odgovorov, kako je s tem projektom, vam bom na juljski seji ponovno zastavil isto vprašanje, kjer pričakujem bolj konkretne odgovore na ta danes zastavljena vprašanja. Če na juljski seji ne bom dobil dovolj konkretnih odgovorov, pa, spoštovani minister, upam, da se zavedate, da ste minister in da imate odgovorno nalogo tudi do lokalnih skupnosti in če do takrat ne bomo dobili pametnega odgovora, spoštovani minister, upam, da boste razmislili o svoji vlogi kot minister oziroma skupaj s sodelavci poiskali prave odgovore, da zadeve na tem področju ne stojijo oziroma boste naredili red na ministrstvu, če mislite, da je kdo, poleg vas, odgovoren za to, da zadeve ne potekajo tako, kot bi morale. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Lisec.

To sicer ni bil postopkovni predlog.

Nadaljujemo z vprašanji, in sicer gospod Zvonko Lah bo dal vprašanje ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu, ki se je opravičil.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, gospoda ministra, kolegice in kolegi!

Na prejšnji seji sem postavil poslansko vprašanje ministru Stepišniku glede črpanja kohezijskih sredstev, ker me skrbi predvsem za izvedbo kohezijskih projektov na področju varstva okolja. Glede na njegov odgovor in spisek, ki mi ga je dal, je moja skrb še večja, kot je bila do takrat. Namreč, ministrstvo si je zadalo neke roke, da bodo v tej finančni perspektivi izvedeni tisti projekti, ki bodo do konca februarja

imeli pripravljene razpisne dokumentacije in do 30. junija izbrane izvajalce. Vendar mi je minister odgovoril, da so do konca aprila prejeli le polovico razpisnih dokumentacij in do konca maja le 60 % projektov, ki so bili predvideni kot rezervni projekti za sofinanciranje. V prilogi mi je tudi dal potem samo projekte, ki so na področju odvajanja in čiščenja komunalnih voda, ne pa ostalih, pa že teh projektov je za cirka 380 milijonov evrov.

Ker pa je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje posredniško telo in soudeleženo pri pripravi projektov, postavljam vprašanja ministru Židanu:

Kateri kohezijski projekti na področju vodne oskrbe, odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter ravnanja z odpadki bodo izvedeni in sofinancirani iz te finančne perspektive?

Ker je rok 30. junij tik pred nami in predvsem zaradi tega, ker so občine, veliko občin, v Sloveniji ogromno vložile v pripravo projektov, odkupa zemljišč, pridobitev gradbenih dovoljenj, pa sedaj bo verjetno veliko teh projektov ostalo za vedno v omarah in ne bo šlo v izvedbo in je velika škoda.

Poleg tega pa imajo občine tudi vsaj za dve leti planirana sredstva v občinskem proračunu, ki ne bodo porabljena, in če bi vedeli, bi ta sredstva lahko porabili za drug namen.

Poleg tega pa je veliko teh projektov, kot sam poznam, preglomaznih, predragih in bo veliko sredstev, tudi evropskih, šlo v prazno. Seveda, dragi projekti pa bodo zahtevali potem tudi plačilo amortizacije s strani uporabnikov, se pravi, občanov. Mislim, da se tukaj dela precej neodgovorno.

Zato bi prosil gospoda ministra, da mi na naslednji seji odgovori.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Zvonko Lah.

Sedaj smo zaključili s prvim krogom vprašanj poslank in poslancev in prehajamo na drugi krog vprašanj.

Začeli bomo z mag. Majdo Potrata, ki bo vprašanje postavila ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Andreji Kopač Mrak, ki se je opravičila.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Odsotni dr. Anji Kopač Mrak zastavljam vprašanje, na katero pričakujem ustni odgovor na naslednji seji.

Vprašanje pa je tako:

Kdaj namerava Republika Slovenija ratificirati Konvencijo 210 Sveta Evrope o preprečevanju nasilja in boju proti nasilju nad ženskami in proti nasilju v družini, ki jo je podpisala že 8. septembra 2011?

Slovenija se lahko pohvali z razmeroma dobro vključenostjo v vse evropske dejavnosti, ki so bile zvezane s preprečevanjem nasilja nad ženskami in nasilja v družini. Kaže pa, da se je sedaj kar naenkrat zaustavilo. Po priključitvi

Slovenije k Evropski uniji smo se dejavno vključili v gibanje Sveta Evrope Parlamenti, združeni v boju proti nasilju nad ženskami, in smo v zvezi s tem sprejeli tudi deklaracijo. Potem smo sprejeli poseben zakon o preprečevanju nasilja v družini, zapisali tudi v zavrnjeni družinski zakonik prepoved fizičnega kaznovanja otrok, imeli kar nekaj odmevnih akcij, ki so se zoperstavljala nasilju v družini in nasilju nad ženskami po filozofiji, če se bodo ženske v družini najprej sebe zaščitile, bodo zaščitile tudi otroke. Moram reči, da je tudi mreža varnih hiš in materinskih domov kar gosto poseljena po Sloveniji. Ni pa rešitev v tem, da postavljamo nove hiše, kamor se bodo trpinčene ženske in otroci zatekali, ampak moramo vzpostaviti v državi ničelno stopnjo tolerance do vsakršne oblike nasilja. Zato se mi zdi zelo pomembno ugotoviti, kje se je zataknilo. Razumem, da smo zavrnili družinski zakonik in prepoved fizičnega kaznovanja otrok, ne razumem pa tega, da ne moremo ratificirati neke konvencije, ki govori o nečem, kar smo si v politiko in v strategijo zapisali. In to tudi podpisali. Medtem – ker prvič, ko je bilo zastavljeno vprašanje, je bilo rečeno, da mora še kakšna druga država ratificirati – medtem so nekatere države že ratificirale konvencijo. Tudi, denimo, sosednja Hrvaška.

Zato me zanima:

Kje so razlogi?

Lahko da tudi v prevodu, ker to, kar sem sama povedala, je neuradni prevod, ker mi ne moremo govoriti o preprečevanju in boju proti nasilju, ampak je vezava različna. V vsakem primeru gre za zelo pomembno vsebino in pričakujem ... /izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Jožef Horvat pa bo zastavil vprašanje ministri za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovana kolegica in kolegi! Spoštovani gospodje ministri, še posebej spoštovani minister za infrastrukturo in prostor gospod Samo Omerzel!

Aprila 2013 je bila sprejeta posodobitev poslovnega načrta za obdobje 2013 do 2017 družbe Aerodrom Ljubljana, delniške družbe, v katerem so bili opredeljeni strateški cilji družbe za obdobje do leta 2017, in sicer povečanje števila potnikov na 1,5 milijona, povečanje števila premikov letal na 36 tisoč, povečanje teže oskrbljenega tovora na 18,8 tisoč ton ter naložbe v objekte in v opremo v skupni vrednosti 114,4 milijona evrov.

Zaradi neodzivnosti Vlade, to je seveda moje mnenje, je bilo na 17. seji skupščine delničarjev Aerodroma Ljubljana 6. junija 2013 umaknjeno glasovanje o novem potniškem terminalu. Novi potniški terminal velikosti 32 tisoč kvadratnih metrov bo zgrajen zahodno od

obstoječega in bo imel kapaciteto en tisoč 800 potnikov na uro, skupaj z obstoječim terminalom bo imeli osem aviomostov za vstop v letala. V novem terminalu bo 32 okenc za prijavo potnikov na let, od tega 8 samopostrežnih. Dolgoročno gre za okoli tisoč novih delovnih mest, skupna investicijska vrednost terminala je neto 57 milijonov evrov.

Družba Aerodrom Ljubljana, delniška družba, je vložila velike napore in uspela pridobiti 14,4 milijona evrov nepovratnih EU sredstev. Družba ima blizu 40 milijonov evrov lastnih sredstev. V letu 2013 ima 7,1 % rast, v prvem četrtletju je dobiček potrjen.

Spoštovani gospod minister, zanima me:

Kako se bo glede izgradnje novega terminala na Aerodromu Ljubljana odločila Vlada?

Če gradnje novega terminala ne bo, je po mojem trdnem prepričanju konec razvoja letališča, saj je obstoječi terminal bil zgrajen pred približno 40 leti. Čas se izteka. V teh dneh bi morala biti sklicana skupščina delničarjev, ki naj bi odločila o gradnji terminala. Če odločitve pred koncem julija ne bo, bo projekt propadel. To pa bo začetek konca ljubljanskega letališča.

Gospod minister, hvala za vaše eksaktne odgovore.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod Horvat, hvala za vprašanje.

Žal ali pa ne žal je Agencija za trg vrednostnih papirjev odvzela glasovalne pravice državi, tako da država v družbi Aerodrom Ljubljana, d. d., nima glasovalnih pravic in s tem tudi ne vpliva na sam razvoj aerodroma. Vsekakor pa verjamem, da nadzorni svet, ki nadzira to družbo, pozna razvojni program družb. Osebnostno ne dvomim v to, da je ta investicijski načrt korektno narejen in da predstavlja realne številke in razvoj aerodroma. Vsekakor si želim ne samo za aerodrom, ampak tudi zaradi obstoječe infrastrukture in dejavnosti, ki jo aerodrom podpira – od turizma naprej, od kargo prometa naprej –, da se ta dejavnost razvija in verjamem, da bo nadzorni svet strokovno, profesionalno oddelal svojo vlogo in primerno temu tudi dal soglasje ali pa ne upravi družbe Aerodrom Ljubljana.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa ministru.

Gospod Horvat, izvolite še dodatno.

JOŽEF HORVAT (PS Nsi): Hvala lepa.

Gospod minister, če sem prav razumel, vi kot pristojni minister te slovenske vlade nekako podpirate izgradnjo terminala 2 na Aerodromu Ljubljana.

Namreč, moje poslansko vprašanje je le izviralno iz lastniške strukture. Republika Slovenija je lastnica dobrih 50 %, Kad dobrih 7 %, Sod skoraj 7 %, fizične osebe dobrih 18 % ih ostale pravne osebe dobrih 16 %. Mi smo se seznanili s situacijo, govorim za Poslansko skupino Nove Slovenije in vodstvo Nove Slovenije, ob ponedeljkovem terenskem obisku ki jih, kot veste, izvajamo pridno, potrjeno, ta je bil že 11. v tem mandatu. Dejansko smo videli, da je strahoten problem, če pride, recimo, 500 turistov naenkrat na letališče. To letališče vse njihove prtljage ne more zmanipulirati, enostavno je prostorska stiska. Kot rečeno, ta aerodrom je pravzaprav bil zgrajen pred 40 leti, se pravi za čisto druge potrebe oziroma kapacitete.

Še dodatno spodbudo za to poslansko vprašanje pa sem dobil – kot veste, v zadnjih dneh intenzivno opravljamo tako imenovana zaslišanja kandidatov za veleposlanike Republike Slovenije v državah in vsi pravzaprav govorijo o izjemnem pomenu Luke Koper in o izjemnem pomenu Aerodroma Ljubljana. Vsi govorijo, da se bodo v državah, kjer bodo akreditirani, trudili za večje turistične povezave in tako naprej. Ampak pogledajte, če prideta dva jumbo jeta iz Kitajske in dva jumbo jeta še istočasno iz Indije, potem je to letališče zabasano. Naj povem za slovensko javnost in vi gotovo veste, da ljubljansko letališče lahko sprejema tudi največja letala, sprejema kar se tiče piste, ne more jih pa oskrbeti, ker preprosto nimajo tako visokih lestvic. Tu je problem. Tako, da prosim .../izklop mikrofona/...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Horvat.

Želite odgovoriti?

SAMO OMERZEL: Hvala za dodatna pojasnila, vprašanja.

Res je, da je država dejansko večinski lastnik družbe in ne bi želel komentirati odločitve agencije. Ta odločitev je dejstvo in država nima glasovalnih pravic.

Informacije in stanje glede same investicije, s tem sem seznanjen, v večini primerov dejansko gre za same pozitivne informacije, torej finančna konstrukcija naj bi bila zaprta, tu so prisotna tudi evropska sredstva. Tukaj popolnoma zaupam nadzornemu svetu in če nadzorni svet oceni, da je ta investicija dobra za družbo, nimam nobenih zadržkov, da se ta investicija izpelje.

Tisto, na kar je treba biti pozoren v tem primeru, je, da je sama družba predvidena za privatizacijo in v tem primeru je treba tudi pogledati aspekte, kaj v primeru privatizacije, na kakšen način se obravnava črpanje evropskih sredstev.

Načeloma pa, glede na znana dejstva, kot minister nimam absolutno nobenih zadržkov in absolutno zaupam nadzornemu svetu.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala, gospod minister.

Naslednje vprašanje bo zastavil gospod Borut Ambrožič, in sicer ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu, ki pa je opravičen.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala, predsedujoča.

Kljub opravičilu ministra zastavljam vprašanje, na katerega želim na naslednji seji tudi ustni odgovor v skladu z določili, ki jih določa pravilnik.

Med lovno divjad so bila z novim predlogom uvrščena kozica, jerebica, sloka, kreheljc, ruševac, liska, kormoran in grivar. Po mnenju mnogih naravovarstvenikov in ekologov so takšni predlogi v navzkrižju z Zakonom o ohranjanju narave in s tako imenovano ptičjo direktivo ter brez vsakršnega ekološkega razloga. Ptice kot živalska vrsta v večini primerov ne delajo nobene gospodarske škode, z nekaterimi redkimi izjemami. Prav tako njihovih populacij tudi ni treba umetno uravnati, kot to počno lovci pri drugih populacijah. Pomembna so tudi določila o zaščiti živali, ki jasno opredeljujejo, kdaj lahko žival usmrtimo, saj smo še ne tako daleč nazaj prav v Državnem zboru s ponosom zagovarjali in tudi sprejeli spremembe, ki so bile v prid zaščiti živali.

Zato ministru oziroma Ministrstvu za kmetijstvo in okolje postavljam vprašanje:

Kakšno je stališče Ministrstva za kmetijstvo in okolje glede predlagane širitve seznama novih lovnih vrst ptic z osmimi zavarovanimi vrstami ptic, kot so: kozica, jerebica, sloka, kreheljc, ruševac, lisko, kormoran in grivar, med katerimi so tudi štiri kritično ogrožene?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Ambrožič.

Gospod Ivan Grill pa bo vprašanje zastavil ministru za zdravje gospodu Tomažu Gantarju.

IVAN GRILL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovana gospoda ministra in vsi, ki smo še prisotni!

Bolniki, ki obolijo za rakom, bi morali biti deležni čimprejšnje oskrbe, ki nam jo naš zdravstveni sistem zagotavlja. Glede na to, da smo lahko zasledili, da so bolniki, ki so oboleli za to hudo boleznijo, zelo dolgo čakajo na obsevanje. Po pravih stroke bi to moralo res biti čim prej, pri nas pa je ta čakalna doba nekje že do 50 dni, kar je tudi po ugotovitvah stroke nedopustno in s tem se bistveno manjša možnost za uspešno zdravljenje. Prav tako je tudi delež bolnikov, ki so sploh obsevani, v Sloveniji relativno nizek, nekje 22 do 23 %, kar je po pravih ali priporočilih stroke tudi nizek odstotek, oni priporočajo, da bi bilo to vsaj nekje 50 do 60 %.

Glede na te ugotovitve vas, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Ali ste s temi parametri sami seznanjeni?

Kako razmišljate, da bi lahko to stanje, ki je v Sloveniji, v najkrajšem času izboljšali?

Kako bi se te čakalne dobe skrajšale ter da bi tem bolnikom, ki morajo biti deležni čim hitrejše in čim boljše oskrbe, to zdravljenje tudi omogočili?

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

TOMAŽ GANTAR: Hvala, spoštovana podpredsednica. Prisotni!

Ob teh podatkih o podaljševanju čakalnih dob smo pridobili podatke Onkološkega inštituta, vi veste, da je to v tem trenutku edini radioterapevtski center v Sloveniji, in priznali so nam, da so ti podatki, predvsem govorimo o aprilu, presenetili tudi njih same. Zato so tudi dobro pregledali, zakaj se je to zgodilo, kje so razlogi in vzroki za takšno stanje na področju obsevanja teh onkoloških bolnikov, ker še dva meseca prej so bili podatki, tudi za leto 2012, bistveno bolj ugodni. Njihovo mnenje je, da gre tu za neka izrazita sezonska nihanja pri številu teh bolnikov, ki se ne pojavljajo enakomerno tekom leta, po drugi strani, da se pojavljajo nekatere metode obsevanja, ki so zahtevnejše, predvsem pa dolgotrajnejše. To lahko vpliva tudi na podaljšanje čakalnih dob. Vi ste omenjali čakalne dobe okoli petdesetih dni. V resnici se to dogaja na dveh izmed osmih obsevalnih naprav. Onkološki inštitut zagotavlja, da se bodo seveda razmere v temu obdobju postopno umirile. Seveda dajejo prednost urgentnim obsevanjem in obsevanjem otrok. Predvsem gre to na račun zmanjševanja paliativnih obsevanj, se pravi tam, kjer gre bolj za lajšanje težav kot pa za samo zdravljenje, ki je pogosto tudi zato lahko dražje.

Razlogov je več, eno je kader, ki je na razpolago, drugo so pa aparature, ki jih Onkološki inštitut ima. Če gledamo po sodobnih smernicah, je teh aparatov glede na število obratovalnih ur zadostno. Se pravi, osem aparatov dela v povprečju trinajst ur dnevno, sicer bi potrebovali trinajst aparatov po osem ur na dan. Tako kratkoročno s tem in s tem, da se bodo bolniki pravočasno evidentirali v čakalne seznime, da teh čakalnih dob ne bo.

Dolgoročno je pa problem večji, ker bo treba zagotoviti dodatne možnosti za radioterapijo. Ena od teh je tudi Onkološki inštitut s centrom za radioterapijo v Mariboru, kjer gradnja poteka po planu, kjer je predviden tudi ta del in to je ena možnost. Sicer pa bo treba, tako kot za vse ostale programe, verjetno na nek rok zagotoviti zadostna sredstva, da se bodo aparature pravočasno nadomeščale in da se bo skrbelo tudi za ustrezno in pravočasno nadomeščanje strokovnjakov, ki delajo na tem področju.

Po njihovem zagotovitvi situacija v temu trenutku ni alarmantna, je rešljiva, dolgoročno pa bo pa treba poskrbeti, da se ne bi razmere poslabšale glede na trend staranja, glede povečevanje števila teh bolnikov, da ne bi prišli res v situacijo, ko tega dela ne bi več zmogli.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Grill, izvolite.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za ta del odgovora.

Poglejte, čeprav je mnenje Onkološkega inštituta, da v tem trenutku to stanje ni alarmantno, se je le treba zavedati, da je za onkološkega bolnika vsak dan, ki je zamujen ali pa, da se to obsevanje podaljšuje, lahko bistveno manj ugodno za uspešno zdravljenje naprej. Tako je treba res narediti vse, da so te dobe čim krajše.

Vas bi pa tukaj še prosil, če mi lahko pogasnete:

Od kod ta razhajanja v povprečju drugih držav in v Sloveniji, da je le nekje 22,8 % ljudi, ki obolijo za rakom, obsevanih, po priporočilih stroke naj bi jih bilo 50 do 60 %?

Ali so tiste komisije ali kdor koli, ki odloča, kateri bolnik mora iti na obsevanje ali ne, kar se tiče odločitev, bolj rigorozne?

Ali je tukaj pomanjkanje finančnih sredstev, kar je nedopustno, ali so tukaj neki drugi razlogi?

Kajti, če je to priporočilo stroke in če se ta način upošteva ali pa izvaja v drugih primerljivih državah, je po mojem mnenju treba tudi v Sloveniji ta trend nadaljevati oziroma temu slediti. Hvala še za ta del.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala.

Izvolite, gospod minister.

TOMAŽ GANTAR: Hvala.

Predvsem bi rekel, da strokovnjakov s področja onkologije oziroma radioterapije v temu primeru zaupam v tem, da se ne odločajo za zmanjševanje števila obsevanj zaradi tega, ker bi primanjkovalo, ne vem, aparatur ali kaj podobnega, in da tisti, ki so predvideni za to in kjer je to zdravljenje umestno, da to zdravljenje tudi dobijo. Verjetno ni razloga, da bi v temu trenutku to prikrivali, če bi to res bil problem.

Opozarjajo pa še enkrat na dolgoročno potrebo po dodatnem centru oziroma dodatnih in kadrovskih zmogljivostih in aparaturah glede na trend, v katerem se dela.

Zakaj je odločanje v eni državi tako, v drugi drugačno, težko komentiram, glede na to, da je le stroka tista, ki je odločilna pri metodah zdravljenja, pri smereh, za katere se odloča. Saj pravim, verjamem, da v temu trenutku delajo kakovostno in v skladu s smernicami, želimo pa to zagotoviti tudi v bodoče.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Nadaljujemo z naslednjim vprašanjem. Gospod Danijel Krivec bo zastavil vprašanje ministru za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorju Virantu.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica, za besedo. Lep pozdrav še ministru! Vidim, da minister za javno upravo in notranje zadeve ni prisoten, vendar bom vseeno postavil vprašanje in pričakujem ustni odgovor na naslednji seji.

Ministra sprašujem naslednje. V javnosti se napoveduje z njegove strani predlog koncepta, s katerim bi prišli do zmanjšanja števila občin. Na omenjeno napoved sta se odzvali tako Skupnost občin kot Združenje občin. Na omenjeno napoved koncepta se je odzvala tudi stroka, ki opozarja na ustavne omejitve.

Zato v zvezi s tem sprašujem ministra:

Na kakšni podlagi oziroma analizi boste pripravili predlog koncepta, s katerim bi prišli do zmanjševanja števila občin?

Kakšen bo ta koncept?

Kdaj lahko državljanke in državljani pričakujemo predlog koncepta za zmanjšanje števila občin?

Ali bo takšen predlog upošteval tudi voljo občank in občanov v občinah ter lokalnih skupnostih?

V razpravi sem seveda želel dodatno postaviti tudi vprašanje gospodu ministru:

Kako gleda na dvojnost v slovenski lokalni samoupravi, kjer še vedno imamo dvojnost, se pravi, upravne enote in občine?

Kakšno bo njegovo stališče tudi v zvezi s tem?

V predhodnih odgovorih in v gradivih, ki so dostopna, je kot razlog za zmanjšanje števila občin navedel tudi finančne okvire in v tem sklopu tudi razlog, da se število zaposlenih v občinskih upravah povečuje na račun zaposlenih v državni upravi. Lahko rečemo, da se je del števila zaposlenih v lokalni samoupravi povečal tudi na račun prerazporeditev s strani upravnih enot.

Zanima me tudi:

Kakšno je stališče ministra glede izhodišča, da je 5 tisoč prebivalcev neka osnovna mejna vrednost?

Vemo, da občine tudi v začetni ustanovitvi, se pravi leta 1994, 1995, niso izpolnjevale pogoja 5 tisoč prebivalcev. Takrat je stroka tudi mimo referendumu ustanovljala občine, ki tega števila niso dosegale. Mislim, da je v tem tudi izvorni greh, ki je kasneje produciral veliko število občin.

Zanima me tudi odgovor glede tega:

Kako bo pripravljena ta strategija?

V predhodnih odgovorih je bilo rečeno, da bodo koncept in rešitve usklajene s stroko in tudi znotraj koalicije.

Zanima me tudi:

Kako bo v tem delu upoštevana ostala stroka?

Kako bo pri pripravi tega predloga za ukinitvev števila občin upoštevana opozicija?

Hvala ministru, ker se nam je pridružil.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Dr. Gregor Virant, izvolite.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Danes sem že dvakrat odgovarjal na vprašanja v zvezi z zmanjševanjem števila občin, tako da sem tiste glavne stvari, spoštovani gospod poslanec, že povedal. Na vaša bolj natančna in neposredna vprašanja lahko rečem, da nameravamo ta koncept – seveda ne še v obliki zakonskega predloga, ampak samo kot nek koncept predvidenega zmanjševanja števila občin – pripraviti v roku dveh do treh tednov. Ministrstvo za notranje zadeve je svoj del posla tu že opravilo, zdaj čakamo še na vložek Ministrstva za finance, ki se trenutno bolj intenzivno ukvarja s proračunom. Ko bomo imeli to pripravljeno, se bodo začela politična usklajevanja.

Že prej sva zunaj na hodniku, v avli malo prediskutirala ta vprašanja. Opozorili ste me, da so situacije, ko število prebivalcev ne more biti absoluten kriterij, zlasti v primeru, recimo, Posočja, kjer gre za občine z zelo veliko površino, velikim teritorijem in manjšim številom prebivalcev. Te stvari je treba vse v strokovni in politični diskusiji odpreti in poskušati najti ustrezne rešitve.

Sam bi predvsem rad, da bi bili kriteriji za ustanavljanje občin oziroma za obstoj občin čim bolj objektivizirani, da se nam ne bi dogajalo to, kar se nam je dogajalo od leta 1994 naprej, ko se je vse skupaj zreduciralo na politično lobiranje in na to, kdo je močnejši, kdo ima več glasu in večjo moč v Državnem zboru; tisti so prišli do svoje občine, drugi pa ne. To je tudi pripeljalo do številnih neenakosti; tisti, ki so na ta način prišli skozi, dobili svojo občino, so imeli v nadaljevanju – še posebej če so imeli še svojega župana v parlamentu kot poslanca –, potem boljše možnosti za razvoj kot mnogi drugi kraji, ki tega privilegija niso imeli. To se nam ne bi smelo dogajati!

Če smo mi sposobni najti neke kriterije, druge, kot je število prebivalcev, za to, da občina obstane ali pa nova nastane, potem jaz s tem nimam nobenih težav. Zaenkrat predlagam, da se počaka, da ta koncept nastane in se potem začne diskusija; tako politična kot strokovna.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod minister. Izvolite, gospod Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala ministru za odgovore. Večinoma se tudi strinjam z njegovimi izhodišči, vseeno me pa zanima njegovo gledanje na dvojnost, ki jo še vedno imamo v

lokalni samoupravi glede upravnih enot in občin, kar je bil tudi po moje nek razlog, da v preteklosti nismo prišli do boljših rešitev in verjetno tudi ne do ustanovitve pokrajin, kajti tema, kaj je z upravnimi enotami, se je tudi takrat odpirala.

Zanima me:

Kako minister vidi ta problem v prihodnje?

Strinjam pa se s tem, kar je bilo izpostavljeno, da je treba kriterije res pretehtati in se odločiti na osnovi tako dobrih kot slabih izkušenj, ki jih imamo v preteklosti z izvajanjem lokalne samouprave in da ne sme postati absolutni kriterij samo število prebivalstva, ampak še ostali pogoji, ki jih mora neka strokovna skupina tudi v prihodnje pripraviti.

Ključno pa me zanima:

Kakšno je njegovo videnje te dvojnosti, ki v sosednjih državah ne obstaja?

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala.

No, to je staro vprašanje, ali bomo imeli v Sloveniji enotirni ali dvotirni pravni sistem, ali bo imela država svojo linijo uprave preko upravnih enot, območnih enot, izpostav in tako naprej.

V Evropi obstajajo različni modeli. Res je, v večini držav uprave lokalnih skupnosti, ali občin, ali pokrajin hkrati opravljajo tudi državne naloge, ni pa povsod tako. Že v sosednji Hrvaški boste videli, da imajo tam županije kot enote lokalne samouprave, v vsaki županiji deluje pa županijski urad državne uprave, ki opravlja državne upravne naloge.

Jaz sem pristaš dvotirnega koncepta, to pa predvsem zaradi tega, ker mislim, da se morajo državne naloge, naloge državne uprave, inšpekcije, policija, geodetska služba, izdajanje različnih dovoljenj, osebni dokumenti, registri in tako naprej, da se mora to izvajati enotno in standardizirano na teritoriju celotne države in tukaj ne more biti razlike od občine do občine. Poleg tega pa izkušnje kažejo, da ta sistem deluje. Upravne enote so v očeh prebivalcev relativno soliden del sistema javne uprave, še posebej tam po letu 2000 ali še posebej po letu 2005, ko se je začelo delati na kakovosti, na približevanju storitev uporabnikov, na poenostavljanju postopkov in so ljudje v glavnem s temi storitvami zadovoljni.

Poleg tega so upravne enote od leta 2005, ko smo začeli ta projekt, sam sem ga začel še v prvi Janševi vladi, zmanjšale število zaposlenih za eno šestino, za več kot eno šestino ali pa za dobro šestino. Od tri tisoč zaposlenih, kolikor so jih imele takrat, imajo danes še približno 2 tisoč 500 zaposlenih. To pomeni, da je po vseh kriterijih ta sistem deloval relativno dobro; ob nespremenjenem ali pa ne bistveno zmanjšanem obsegu nalog so zmanjšali število zaposlenih, delovali so

kvalitetno, merili so zadovoljstvo uporabnikov, uvajali so standarde kakovosti, ISO, KEF in tako dalje, poenostavljali postopke, tako da tukaj ne vidim potrebe, zakaj bi spreminjali nek sistem, ki relativno dobro deluje.

Če bi pa te naloge začeli prenašati na občine, si pa sploh ne predstavljam, še posebej ne na te današnje male občine, 212 občin. To bi bilo praktično neizvedljivo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod minister.

Zdaj pa prehajamo na zadnje vprašanje, in sicer bo gospod Dragutin Mate zastavil vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Erjavcu.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Mislim, da je minister tukaj nekje v Državnem zboru, tako da se nam bo kmalu priključil. Želel bi postaviti spoštovanemu ministru za zunanje zadeve nekaj kratkih vprašanj.

Moja skrb je usmerjena v slovensko diplomacijo. Namreč, na tem posebej občutljivem področju, kjer je izredno pomembno, da slovenska država preko svojih diplomatsko-konzularnih predstavništev predstavlja tako državo kot skrbi za interese državljanov in tudi podjetij, me zanima:

Kakšni so načrti tako ministrstva kot tudi Vlade glede na usodo naše diplomatsko-konzularne mreže?

Kot vemo, smo v preteklosti gradili to mrežo, smo jo tudi nekoliko zmanjševali, pa spet povečevali. Zanima me:

Kakšno je stanje danes?

Ali Vlada načrtuje zmanjšanje ali povečanje diplomatsko-konzularnih predstavništev?

Ali se lahko že danes kaj reče, v katere smeri?

Nekaj je minister že v enem od prejšnjih odgovorov tudi povedal, tako da sem lahko slišal.

Prav tako me v zvezi s tem zanima:

Kakšna je trenutna popolnjenost tako ministrstva v Sloveniji glede na sistemizacijo kot konzularno-diplomatskih predstavništev v tujini?

Prav tako me zanima:

Kolikim vodjem diplomatsko-konzularnih predstavništev poteče mandat v letošnjem letu in v naslednjih dveh letih, se pravi do konca mandata Vlade?

Glede na starostno strukturo ministrstva za zunanje zadeve me zanima:

Koliko diplomatov z najvišjimi rangi ima pogoje za upokojevanje?

Če seveda ministrstvo s tem podatkom razpolaga:

Koliko od teh ljudi ima kakršne koli želje ali namene, da se v letošnjem ali v naslednjem letu upokoji?

Skratka, želel bi kratek pregled:

Kakšna je kadrovska struktura na ministrstvu?

Kakšne spremembe se pričakujejo in predvidevajo v letošnjem in naslednjih dveh letih na tem področju?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala, gospod Mate.

Izvolite, gospod minister.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa, gospa predsedujoča. Hvala lepa, gospod poslanec, za vaše vprašanje.

Glede prvega vprašanja ste že sami ugotovili, da sem že delno odgovoril pri prejšnjem odgovoru, tako da ne bi ponavljal. Povedal bi še enkrat, da razmišljamo, da bi znotraj reorganizacije diplomatsko-konzularne mreže morda zastavili določena diplomatsko-konzularna predstavništva drugače, kot so postavljena v tem trenutku, ker so se strateški interesi slovenske zunanje politike spremenili v teh 20 letih. Od začetka 90 let je bil glavni cilj, kako postati članica Evropske unije, OECD in zato smo večina DKP postavili v okviru Evropske unije oziroma na evropskem kontinentu. Sedaj, v tej drugačni situaciji, ko imamo gospodarsko krizo, pa ker je prioriteta gospodarska diplomacija, pa iščemo točke, ki bi bile zanimive za slovensko gospodarstvo. Ampak o tem bomo več razpravljali, ko bomo pripravljali novo strategijo slovenske zunanje politike in že lahko napovem, da na prvem zasedanju Odbora za zunanjo politiko bomo obravnavali izhodišča in se bomo nekako opredelili, kam usmeriti novo slovensko zunanjo politiko.

Glede vašega vprašanja, kakšna je trenutna popolnjenost glede na sistemizacijo in kolikim vodjem diplomatsko-konzularnim predstavništev poteče mandat v letošnjem in v prihodnjih dveh letih, vam lahko takole odgovorim. Trenutno imamo prostih 5 delovnih mest vodij. To se pravi, da tam nimamo generalnega konzula ali ambasadorja. Tu gre za veleposlaništvo Berlin, Bruselj, Kijev, Otava in za stalno predstavništvo pri OZN v New Yorku. Kot veste, bomo nekatere od teh zapolnili, ker smo imeli razpis in Odbor za zunanjo politiko je dal pozitivno mnenje. V letu 2013 pa poteče mandat še 15 vodjem diplomatskih in konzularnih predstavništev, in sicer: v Bernu, Bratislavi, Budimpešti, Haagu, Københavnu, na Dunaju, v Moskvi, New Delhiju, Prištini, Sarajevu, Washingtonu in v stalnem predstavništvu pri OECD v Parizu, stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Združenih narodih v Ženevi in na generalnem konzulatu Republike Slovenije v Münchnu. Pri tem naj še povem, da vodi generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu pa bo po zakonu prenehalo delovno razmerje 31. 7. 2013, in to iz zakonskih razlogov.

Glede na starostno strukturo pa vas zanima, koliko diplomatov izpolnjuje pogoje za

upokojitev. V letu 2013 se bo upokojilo 8 diplomatov. Po ZPIZ-2 izpolnjuje še 10 diplomatov te pogoje za upokojitev, vendar nimajo izpolnjenih obeh pogojev. Vsi imajo izpolnjen pogoj starosti, nimajo pa izpolnjenega pogoja delovnih let. To pa zato, ker tem desetim diplomatom se ne priznava čas, ko so službovali v Zveznem sekretariatu za zunanje zadeve še v nekdanji državi. Zaradi tega pač se ne upokojijo, ker bi bila odmera pokojnine tudi bistveno nižja. Ne moremo jih pa prisiliti, glede na to, da pač izpolnjujejo samo en pogoj. V letu 2014 pa bo polne pogoje za starostno upokojitev izpolnjevalo še dodatno devet diplomatov.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospod minister, za zelo izčrpen odgovor.

Danes sem to vprašanje glede teh skrbi, kako bo organizirano, v bistvu postavil zato, ker velikokrat zaradi službenih obveznosti ne uspete priti na OZP, sicer bi lahko tam razpravljali o teh zadevah. Toliko za gledalce, ki nas mogoče sedaj še vedno spremljajo, pa ponavadi ni toliko vprašanj za vas, kot se jih je danes pojavilo. Toliko za uvod.

Drugače pa je ena od mojih skrbi usmerjena ravno v eno od točk, ki ste jo omenili delno v svojem odgovoru. Mi imamo generalnega konzula v Trstu, ki odlično opravlja svoje delo, dr. Rupla, tako da bodo vsi vedeli o čem in o kom govorimo, ki je bil tako zunanji minister nekajkrat v naši državi kot veleposlanik in je opravljal zelo odgovorna delovna mesta. Mislim da, in po podatkih, ki se jih da razbrati tudi iz Ministrstva za zunanje zadeve, je to delo dobro, odlično opravljal. Seveda imajo različni ljudje različne poglede na njega, vendar jaz ga gledam predvsem kot svojega bivšega kolega v vladi, kot nekoga, ki profesionalno in strokovno opravlja to zadevo in ne nazadnje je tudi profesor s tega področja.

Močno me je zanimalo zakaj je oziroma bo prišlo do tega, da bo gospod Rupel predčasno, seveda, odpoklican s te dolžnosti, ker mu mandat še ne poteče. Povedali ste, da izpolnjuje dva pogoja za upokojitev. Pri tem me pa izredno močno zanima to, da ste omenili, da deset drugih diplomatov izpolnjuje ravno tako pogoje, vendar zaradi neke razlage verjetno nekaterih uradnikov v ministrstvu se jim leta v Zveznem sekretariatu ne štejejo. To prvič slišim. To je skrajno nenavadna praksa. Skrajno nenavadna zato, ker smo živeli v skupni državi – in kaj potem? Vsem ljudem, ki so delali na območju neke druge republike ali bili začasno poslani iz Slovenije na delo v zvezne institucije, se jim tista delovna doba ne šteje? V končni fazi upokojujemo tako tudi bivše častnike in tako dalje.

Tukaj me pa res zanima, kakšen bi bil vaš odgovor... /izklop mikrofona/

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za dodatno vprašanje. Dejansko je res, gre za generalnega konzula v Trstu, za dr. Dimitrija Rupla. Lahko potrdim, da odlično delal. Vendar, kot rečeno, on bo izpolnjeval 31. julija oba pogoja, pogoj starosti in pogoj delovne dobe. To je razlog, da mu po zakonu preneha delovno razmerje, čeprav moram reči, da bi mu mandat še naprej tekkel, ampak ZUJF, to je zakon, ki ga je sprejela prejšnja vlada, določa obvezno upokojitev, če sta izpolnjena oba pogoja. Iz tega razloga mu bo pač po zakonu prenehalo delovno razmerje. Tukaj ne gre za kakšen poseben tretma ali pa zaradi kakšnega posebnega odnosa do dr. Dimitrija Rupla, ampak gre pač za preprosto dejstvo, da izpolnjuje oba upokojitvena razloga.

Kar se tiče teh 10 diplomatov, je pa problem v tem, da bi po Ustavi Republike Slovenije morala biti ta dobra priznana, ker smo takrat sprejemali ob osamosvojitvi ustrezne ustavne amandmaje, ki so določali, da se nikomur ne sme poslabšati položaj, vendar žal, potem je bil sprejet sporazum med Republiko Slovenijo in Republiko Srbijo o socialnem zavarovanju in sedaj nam Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje razlaga to določbo drugače oziroma želijo od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ustrezno navodilo. V zvezi s tem lahko povem, da sem že v pogovoru z ministrico za delo, da bi se takšno ustrezno navodilo izdalo in da bi se teh 10 diplomatov pač upokojilo tudi na takšen način, da bi se jim tista doba, ki je bila obdelana v Beogradu oziroma v Zveznem sekretariatu za zunanje zadeve bivše države, tudi priznala. Ker treba je pa vedeti, da ti ljudje so bili napoteni na Zvezni sekretariat s strani Slovenije, ker tudi takrat so veljale nekakšne kvote in je bila to napotitev takratne Socialistične republike Slovenije v Beograd in je nekorektno, da jim zaradi tega ni in ta doba ni priznana. Bi nam pa to tudi zelo olajšalo glede na proračunska sredstva, ki jih ima Ministrstvo za zunanje zadeve, ki so bistveno zmanjšana in bi te upokojitve kar nam olajšale, da bi proračunsko izpeljali leto 2013 in leto 2014.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod minister.

Gospod Mate, imate proceduralno.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Se opravičujem gospod minister, vaši odgovori so bili korektni, so bili vsebinsko pravilni, vendar se mi zdi, da je vendarle dobro, da bi opravili v Državnem zboru v skladu z 246. členom Poslovnika širšo razpravo o tem. Predvsem o teh problemih, ki ste jih na koncu omenili. Pri tem vam želim pomagati, zato postavljam to vprašanje.

Namreč, merila morajo veljati za vse enako. V tako občutljivih primerih kot je ta – in to morava oba priznati, da je –, se človek ne more

znebiti tudi pri dobri volji občutka, da se različne ljudi na različni način obravnava. To se ne sme dogajati v naši državi in tukaj se gotovo oba strinjava. Zato menim, da je treba spodbuditi tudi čez neko tako razpravo – ki je lahko zelo kratka, kar se mene tiče –, da se doseže to, da bosta tako ZPIZ kot Ministrstvo za delo dala tista navodila, tiste usmeritve, ki so potrebne. Pravzaprav meni kot poslancu, tudi kot nekemu, ki je dolga leta delal v državni upravi, različne dolžnosti, je popolnoma nerazumljivo, da si nek organ ali ZPIZ ali Ministrstvo za delo vzame pravico tolmačiti nekatere z ustavo zagotovljene pravice, ki jih imajo državljani v Sloveniji. Ko se poišče nek razlog, da deset visokih diplomatov, vsi so v rangu veleposlanika, tako mislim, da ali pa vsaj 99 % so praktično vsi, lahko ostajajo na delovnih mestih in so službovali en ali več mandatov v zveznem ministrstvu na različnih dolžnostih v tujini, dobiš rahlo neprijeten občutek. Mislim, da to ni dobro. Tako in tako imamo v državi veliko težav, veliko gospodarskih težav, veliko drugih problemov, zato mislim, da je treba narediti ta pritisk, tudi javen. Ena stvar je, ko samo uradniki med ministrstvi komunicirajo, drugo pa je, ko pride nek tak tudi političen pritisk, če želite. Tukaj ni nič osebnega proti kateremu koli od teh desetih. Pač, sprejemam vaše argumente, ki ste mi jih danes našteali, vendar menim, da morajo biti merila za vse enaka. Zato bi bilo dobro, da poskrbi ministrstvo, če že ne bo izglasovana ta razprava, za to, da se tak slab občutek ali pa nekako grenak priokus pri posamezniku ali pri posameznikih v tej državi odpravi in s tem naredimo nek korak k temu, da bolj normalno lahko funkcioniramo. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala, gospod Mate.

To je bilo tudi zadnje današnje poslansko vprašanje. Vsem ministrom se zahvaljujem za odgovore. Vsem, ki smo zdržali, pa želim prijeten večer še naprej.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 17. JUNIJA 2013 OB 19.17 IN SE JE NADALJEVALA 18. JUNIJA OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 15. seje Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne moreta udeležiti naslednji poslanki in poslanci: gospa Sonja Ramšak, gospa Irena Tavčar, gospod Jožef Kavtičnik, gospod Jožef Horvat in gospod Srečko Meh do 15. ure.

Vse prisotne seveda lepo pozdravljam.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O ŠTIPENDIRANJU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer gospodu Dejanu Levaniču, državnemu sekretarju Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Že zadnjih nekaj let vsi skupaj ugotavljamo, da v Sloveniji področje štipendiranja sistemsko ni bilo enotno urejeno, zato je ministrstvo ne samo v tej sestavi, ampak tudi že prej pripravilo predlog novega Zakona o štipendiranju, pri tem pa je za podlago uporabilo predlog zakona, ki so ga pripravili predstavniki študentov. Ključni cilj in namen je predvsem celovitejša, preglednejša in bolj enotna ureditev štipendiranja. Predlagani sistem je prožnejši od sedanjega, saj omogoča kombiniranje več vrst štipendij in tako omogoča posamezniku višji končni znesek štipendij ter hkrati posameznika spodbuja tudi k aktivnejšemu pristopu do načrtovanja ne le svojega izobraževanja, temveč tudi poklicne oziroma karijerne poti. Zakon torej zdaj celovito ureja vse štipendije, razen kadrovske štipendije državne uprave, in to so državne štipendije, Zoisove štipendije, štipendije za deficitarne poklice, štipendije za Slovence v zamejstvu in po svetu in pa štipendije Ad futura. Štipendije se bodo podeljevale za študij prve in druge bolonjske stopnje in ne več za tretjo bolonjsko stopnjo, razen v primeru štipendije Ad futura, ki so namenjene mednarodni mobilnosti za doktorski študij, torej za tretjo bolonjsko stopnjo imamo nekaj možnosti znotraj mladih raziskovalcev na univerzi, tudi posamezne sheme znotraj ministrstva za šolstvo. Nadalje, štipendist bo upravičen do prejemanja štipendije za obdobje zveznega, torej kontinuiranega izobraževanja pa do zaključka izobraževanja. Upravičen bo do dodatnega leta prejemanja štipendije v primeru ponavljanja letnika zaradi starševstva, zdravstvenih razlogov, izjemnih družinskih oziroma socialnih okoliščin in višje sile. Zraven tega bo štipendist upravičen še do dodatnega leta prejemanja štipendije za podaljšan status študenta, bodisi po prvi ali drugi bolonjski stopnji. Hkrati bodo lahko štipendisti prejeli dve vrste štipendij, in sicer kadrovska štipendija, ki se lahko prejema istočasno z vsemi štipendijami, razen štipendijo za deficitarne poklice in obratno, in štipendija Ad futura za študijske obiske, ki se lahko prejema istočasno z vsemi štipendijami.

Glede postopka podeljevanja štipendij – prav tako novost. Predvideva se elektronska vloga v pravem pomenu besede, seveda pod pogojem, da bo vzpostavljena centralna baza podatkov s področja šolstva.

Kar se tiče državnih štipendij, nov zakon ureja predvsem dodatke k štipendiji in

pogoje za nadaljnje prejetje, mirovanje, prenehanje in način vračila. Dodatek za bivanje znaša 80 evrov na mesec, dodatek za uspeh od 17 do 40 evrov na mesec in dodatek za študente s posebnimi potrebami, 50 evrov na mesec.

Novost je tudi ponovna uveljavitev štipendije za mladoletne dijake, sicer v polovičnem znesku osnovne štipendije plus dodatki. Na novo se uvajajo štipendije za deficitarne poklice, ki znašajo 100 evrov na mesec, namenjene so pa predvsem dijakom oziroma študentom, ki se izobražujejo na programih, ki so opredeljeni kot deficitarni. Ta štipendija je tudi brez dodatkov.

Novost so tudi Zoisove štipendije, kar se tiče najprej višine. Višina mesečne štipendije za dijaka znaša 120 evrov na mesec, prej je znašala 60 za izobraževanje doma, in 240 evrov za izobraževanje v tujini. Višina mesečne štipendije za študenta znaša 140 evrov na mesec, prej 90 evrov za izobraževanje doma, in 280 evrov na mesec v tujini. Prvi pogoj za pridobitev Zoisove štipendije je izjemen dosežek in nižanje povprečne stopnje ocene na 4,7 za dijake in 8,5 za študente. Iz dosežkov so izvzeti športni dosežki, to je bilo usklajeno tudi s študentsko organizacijo in v predlogu, ki so ga predlagale volivke in volivci. Je pa res, predvsem zaradi tega, ker je prihajalo do nekaterih anomalij in so bile včasih Zoisove štipendije podeljene za namene, za katere pač niso bile namenjene. Je pa res, da nam to skupaj vsem prinaša en premislek, kaj narediti v tem primeru v prihodnje. Vemo, da skupaj z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, z Olimpijskim komitejem potrebujemo merila, kriterije, na podlagi katerih se potem odločimo, kako te štipendije urejevati v prihodnje. To je bila tudi zaveza na matičnem odboru, kjer smo govorili o tem, da moramo celovito se lotiti tudi Zoisovih štipendij.

Dodatki k Zoisovi: dodatek za bivanje in pa dodatek za študente s posebnimi potrebami, za bivanje 80 evrov na mesec in s posebnimi potrebami 50 evrov na mesec. Kadrovske štipendije, zelo pomembna zadeva, tudi višji delež je sofinanciran v okviru 70 % v primeru, ko gre za deficitarne poklice, in nekoliko več fleksibilnosti.

Čisto na koncu, prav je, da se pove, da je zakon se usklajeval v treh vladah; se pravi, pohvala ali pa zahvala gospodu Svetliku, gospodu Vizjaku, ki je na koncu tudi zadevo uskladal, in aktualni ministrici Anji Kopač Mrak, da smo prišli do celovitega sistema in vztrajamo na tem, da prenovimo tudi celovito Zoisov sistem, da bomo na koncu res zadovoljni s tem, kar v Sloveniji imamo. Hvala lepa.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za dopolnilno obrazložitev. Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo in predstavitev poročila odbora bo

predstavila predsednica, dr. Andreja Črnak Meglič.

Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):

Gospod predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav tudi predstavnikom Vlade, gospodu državnemu sekretarju in vam, kolegice in kolegi!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je obravnaval Predlog zakona o štipendiranju, ki ga je v Državnemu zboru obravnaval in sprejel po rednem postopku posredovala Vlada.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagateljev, predstavnica Zakonodajno-pravne službe, predstavnik Državnega sveta, Študentske organizacije Slovenije, Mladinskega sveta Slovenije in sindikat Mladi plus. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe. Zakonodajno-pravna služba je ob pripombah pravnosistemske narave podala tudi številne konkretne pripombe k posameznim členom predloga zakona, ki so bili v veliki meri upoštevani z vloženi amandmaji poslanskih skupin koalicije, ki jih je odbor tudi sprejel.

Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je v svojem mnenju, ki ga je na seji odbora predstavil predstavnik Državnega sveta, predlog zakona podprla.

V poslovnem roku so kvalificirani predlagatelji vložili amandmaje, večji del so bili pripravljeni na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe.

Predstavnik predlagatelja je v uvodni obrazložitvi predstavil predlog zakona, predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v svoji predstavitvi poudarila, da so podali pisno mnenje, ki je bilo v pretežni meri upoštevano z vloženi amandmaji poslanskih skupin koalicije, opozorila pa je, da tudi ta predlog zakona, tako kot čedalje več predlogov zakonov, kar neposredno spreminja določbe nekaterih drugih zakonov, kar je z vidika pravne varnosti slaba praksa. Predstavnik Študentske organizacije Slovenije je povedal, da so aktivno sodelovali pri pripravi predloga zakona in da je zakon v večji meri usklajen.

V uvodnem delu razprave so članice in člani odbora izrazili zadovoljstvo, da je predlog zakona prišel v obravnavo, in poudarili zasluge za njegovo oblikovanje vseh vključenih v njegovo pripravo tako ministrstva zadnjih treh vlad kot tudi predstavnikov mladih, predvsem Študentske organizacije Slovenije, za korekten dialog s predstavniki ministrstva, ki je pripomogel k temu, da je zakon usklajen. Izrazili so načelno podporo zakonu in poudarili nekatere prednosti, kot so vračilo štipendij mladoletnim dijakom, uvedba štipendij za deficitarne poklice in sprememba pri dodeljevanju Zoisovih štipendij. Izraženi so bili le pomisleki glede tega, da se štipendije še vedno ne izplačujejo na enem mestu in da so obdržani številni dodatki, ki

bi jih bilo smiselno urediti na drugačen način, ter glede nastopa veljavnosti zakona šele s 1. 1. 2014. Podane so bile tudi pripombe na administrativne stroške pri podeljevanju štipendij in pripombe, da ni natančnega pregleda deficitarnih poklicev.

Odbor je v okviru razprave o pojmu Zoisove štipendije sprejel sklep, s katerim predlaga Vladi, da se so začetka šolskega oziroma študijskega leta 2014/2015 pripravi celovita prenova sistema Zoisovih štipendij. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za predstavitev poročila odbora.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani vladni predstavniki, kolegice in kolegi!

Zakon o štipendiranju, o katerem odločamo, je pripravila in predlagala že prejšnja vlada, v kateri je sodelovala tudi Nova Slovenija. Po našem mnenju je to dober odziv in nujen odziv na krivice, ki so bile povzročene z ukinitvijo državnih štipendij za mladoletne dijake. Predvidevamo, da si takratni minister ni predstavljal, kakšne posledice bodo nastale, govorim o mnogih socialnih tiskah družin in brezposelnosti, ki pa je še večja in občutljivejša na podeželju. Trenutne razmere v državi so takšne, da družine brez pomoči starih staršev v mnogih primerih ne zmorejo podpirati svojih bodočih dijakov pri vpisu na zelene srednješolske programe, še posebej iz bolj oddaljenih in prometno slabše povezanih delov Slovenije. Ravno zaradi tega je Nova Slovenija pozivala ministrstvo že v preteklosti, da se naj zakon prične uporabljati z novim šolskim letom, to je 1. 9. 2013 in ne šele s 1. 1. 2014, s čimer bo za te družine že bilo izgubljeno še eno šolsko leto.

Naj ob tem izrazim ogorčenje, da je sedanja ekipa ministrstva za delo kar tri mesece predlog zakona držala v predalu, pa tudi študentska in dijaška organizacija sta pristali na stanje prostega teka, kar je nedopustno.

V Novi Sloveniji nas zanima tudi večkrat omenjeno področje deficitarnih poklicev. Kateri so deficitarni poklici oziroma kdo in kdaj jih bo določil? V predlogu zakona in spremnih dokumentih je namreč za to področje zelo splošno določeno, za bodoče potencialne prejemnike štipendij pa bi bilo najpomembnejše, da bi bili v naprej seznanjeni s tem, kateri programi bodo dodatno spodbujeni s strani države. Štipendije so pomemben instrument izobraževalne in preko državnih štipendij socialne politike. S štipendijami se spodbuja povečevanje izobrazbene ravni prebivalstva, krepi se razvoj tudi zunaj urbanih središč ter odpravlja strukturno neskladje na trgu dela, ki se

kaže v večji zaposlenosti. V Novi Sloveniji bomo podprli vzpostavitev take štipendijske politike, ki bo temeljila na celostnem urejanju vseh področij, ki vplivajo na življenje študentov in dijakov. Podpiramo štipendijsko politiko, ki bo nadarjenim in prizadevnim študentom zagotavljala zadostne štipendije, da bodo lahko redno študirali in jim začasno ter občasno delo ne bo predstavljalo osnovnega vira sredstev za preživetje.

Poslanci Nove Slovenije bomo predlog zakona podprli, vendar še enkrat, ne strinjamo se z datumom uveljavitve s 1. 1. 2014.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Dr. László Göncz bo predstavil stališče Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod državni sekretar z ekipo, kolegice in kolegi!

Pozdravljamo Predlog zakona o štipendiranju, ki kljub izzivom današnjega časa dokaj celovito ureja to pomembno področje. Zakon prinaša več novosti, ki so vsebinsko zelo pomembne in potrebne. Ob tej priliki omenjam zgolj pomen nove oblike štipendije, to je štipendije za deficitarne poklice, kar nedvomno zapolnjuje pomembno vrzel ter možnost prejemanja več štipendij hkrati. Gre za kvalitativne spremembe predvsem z vidika srednjeročnega in dolgoročnega urejanja trga dela, ki so po mojem vedenju tudi dokaj primerno usklajeni z zainteresiranimi subjekti.

Tudi z vidika narodnih skupnosti smo se aktivno vključevali v pripravo zakona, kar se je začelo že pred dobrima dvema letoma, se je nadaljevalo v obdobju prejšnje vlade, pod vodstvom gospoda Vizjaka, ter se sedaj končuje. Tudi z narodnostnega vidika ugotavljamo, da je predlagano zakonsko besedilo primerno, predvsem je pomembno, da v zakonu vzpostavljamo tudi pogoje reševanja kadrovske politike oziroma boljše rečeno problematike avtohtonih narodnih skupnosti, ko se v okviru štipendij za deficitarne poklice omogoča, da pri določanju politike štipendiranja, ki jo sprejema Vlada Republike Slovenije tudi madžarska ali italijanska skupnost kot zakonsko opredeljena subjekta sodelujeta pri ugotavljanju svojih deficitarnih poklicev. Pozdravljamo ta korak, ker dejansko pomeni konkreten premik na področju skrbi za kadre avtohtonih narodnih skupnosti, kar je bilo sicer tudi do sedaj načelno opredeljeno, vendar pa se, žal, v praksi ni oziroma se je slabo izvajalo. Upamo torej, da bo omenjena določba dolgoročno učinkovito vplivala na izboljšanje kadrovske sheme tudi narodnih skupnosti oziroma narodnostno mešanih območij. Zelo pomembno je tudi, da v okviru štipendije Ad futura novi zakon jasno določa podporo pristojnim organizacijam avtohtonih narodnih skupnosti v zvezi z omogočanjem podpore pripadnikom omenjenih

skupnosti v okviru študija v Italiji oziroma na Madžarskem.

Za zelo korekten, pa tudi konkreten, odnos pri urejanju omenjenih parcialnih narodnostnih vsebin se posebej želimo zahvaliti vodstvu ministrstva ter strokovni ekipi, s katero smo, kot sem že rekel, dlje časa aktivno sodelovali ter tudi pristojnemu odboru Državnega zbora.

Kot sem že uvodoma poudaril, ker z vsebino predlaganega zakona soglašamo, bova zakon v okviru glasovanja podprla. Podprla bova tudi amandmaja, ki izboljšujeta oziroma nadgrajujeta vsebino zakonskega besedila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Dragan Bosnić bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija. Izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo. Pozdravljeni predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Mi s tem zakonom v Pozitivni Sloveniji nimamo težav, nimamo težav niti s tem, kdo ga je predlagal. Skratka, vse zakone, ki so dobri za ljudi, v tem primeru za štipendiste, bomo podprli. Predvsem bi opozoril na novosti, ki predstavljajo nek benefit, in sicer za nas pomembne, namreč štipendije mladoletnim dijakom predstavljajo neko pomembno novost, sicer ne novost, ampak na novo so uvedene. Zakaj? Zaradi tega, ker so razvojno naravnane, to pomeni, da s temi štipendijami dosegamo bistveno več kot pa samo finančno pomoč. Namreč, pri teh mladoletnih dijakih razvijamo tudi njihovo osebno odgovornost, kar zagovarjamo v Pozitivni Sloveniji že v svojem izhodiščnem programu.

Vse amandmaje, ki smo jih vložili skupaj s koalicijskimi partnerji, mislim, da jih je bilo 45, vsi so sprejeti. Večina teh je tako imenovanih redakcijskih oziroma nomotehničnih. Nekaj amandmajev je pa bilo precej vsebinskih, in sicer amandma k 19. členu, ki smo ga sprejeli in ki ga je predlagala Slovenska ljudska stranka, nanaša se na pogoje za uspešnost, kakor tudi 20. člen, kjer smo posvojili amandma Študentske organizacije Slovenije, spremembe statusa štipendistov med letom, se pravi štipendistov s posebnimi potrebami. Te bi mogoče posebej izpostavil izmed vseh teh, ki so bili v naboru. Pri 21. členu, se pravi pri Zoisovih štipendistih, pa smo sprejeli sklep, hvale vreden sklep, da se do 2014, 2015 izdela kriterij, pri katerih se vključijo vsi deležniki. Namreč, gre za člen, ki govori tudi o izjemnih dosežkih športnikov in v tem primeru brez vključevanja Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, skratka, ne gre. Pričakujemo, da bo ta sklep objavljen oziroma da bo izveden in bo novi predlog za Zoisove štipendije boljši od sedanjega, katerega amandmaja nismo podprli.

Da zaključim s tem. Še vedno gledamo na štipendijski zakon, štipendijsko politiko kot

investicijo, vendar sem včeraj že na poslanskih vprašanih izpostavil eno skrb, ki je naša skupna skrb, investicijo v mlade ljudi, ki nam lahko to investicijo tudi povrnejo; govorim "nam", ne Združenim državam, ne Avstraliji, ne Novi Zelandiji, čeprav je svet globalna vas, ampak njihovo pomoč pričakujemo potem doma.

V Pozitivni Sloveniji bomo zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Romana Tomc bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, predstavniki ministrstva, lep dober dan!

Zakon o štipendiranju, ki je danes pred nami, je seveda en korak naprej k urejanju štipendijske politike v Sloveniji, zato v naši stranki, v Slovenski demokratični stranki seveda nimamo nobenih težav, da bomo ta zakon tudi podprli. Ne nazadnje je to tudi zakon, kot je bilo že rečeno, delo treh vlad in vse so prispevale k temu, da je danes zakon tak, kot je, vendar je kljub vsemu treba vendar opozoriti na nekaj bistvenih razlik med temi rešitvami.

Ena izmed tistih, ki je najbolj bistvena in ki na novo uvaja štipendije, državne štipendije za mladoletne dijake, je pridobitev in dosežek Vlade kolega Andreja Vizjaka. V prejšnji vladi je takratni minister, dr. Svetlik, ta dodatek oziroma to vrsto štipendije z Zakonom o dodeljevanju javnih sredstev umaknil s tega področja in štipendije za mladoletne dijake tako rekoč ukinil. To je rešitev, ki jo najbolj pozdravljamo.

Druga rešitev, ki jo zelo pozdravljamo, pa je tudi dodeljevanje štipendij za deficitarne poklice. To bo uravnavalo tako trg dela in stimuliralo dijake, da se odločijo za študij na tistih področjih, kjer obstajajo večje možnosti, da se bodo kasneje tudi zaposlili.

Ne nazadnje zakon prinaša tudi številne izboljšave na drugih področjih, kot je, recimo, to dodeljevanje štipendij za študij v tujini, odpravlja nekatere težave, ki so se pokazale v izvajanju štipendijske politike od sedaj. Tako ocenjujemo, da prednosti, ki jih zakon prinaša, so številne, ampak opozorila bi pa rada tudi na nekaj stvari, ki jih bo treba v bodoče še spremeniti. Nikakor zakon ne prinaša ureditve štipendijske politike na enem mestu, še vedno se bodo štipendije iz državnih virov, iz koncesijskih virov dodeljevale na različnih ministrstvih znotraj istega proračuna in še zdaleč Zakon o štipendiranju ne odpravlja vseh pomanjkljivosti Zoisovega štipendiranja. Tri vlade do sedaj, 5 let in več, so obljubljale, da bodo uredile sistem Zoisovega štipendiranja na način, da ne bodo odločujoče pri pridobitvi Zoisove štipendije samo ocene, ampak da bo stimulirana nadarjenost. To ni v rokah ministrstva za delo, ki je matično za ta zakon, ampak v rokah ministrstva za šolstvo, ki pa do

sedaj ni prispevalo svoje vloge pri urejanju tega področja, zato je moj dvom, da bo to naredilo v zelo kratkem času, v enem letu, kot je bilo obljubljeno, pač zelo velik.

Tista stvar, ki pa mene najbolj moti in smo jo na odboru želeli spremeniti, pa je, da bodo športniki, ne glede na to, da dosegajo vrhunske rezultate, lahko so državni prvaki, lahko so evropski prvaki, ali celo svetovni prvaki in hkrati imajo same petke v šoli ali pa same desetke v šoli, ne bodo mogli pridobiti Zoisove štipendije po novem sistemu. Zakaj? Zaradi tega, ker se je Vlada odločila, da izjemni dosežki na področju športa ne veljajo. In gre za bistven premik med sedanjim sistemom štipendiranja in bodočim sistemom štipendiranja, kajti v sedanjem sistemu je bil pogoj za pridobitev Zoisove štipendije ali visoka ocena ali izjemni dosežek, sedaj pa je pogoj kumulativni, to se pravi in visoka ocena in vrhunski dosežek.

Skratka, na podlagi teh rešitev bo najbrž Zoisovih štipendij precej manj, kar je deloma tudi prav, vendar ni prav, da se športnike iz tega področja povsem izvzema.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Dr. Andreja Črnak Meglič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala. Ponovno lepo pozdravljeni!

Predlog zakona o štipendiranju, ki je pred nami, je v teh turbulentnih časih dejansko rezultat dela treh vlad in, kar je še posebej pomembno, je rezultat sodelovanja civilne družbe pri pripravi zakona. Vsebina zakona je zato plod dogovarjanja med vlado in civilno družbeno sfero, ključne rešitve so bile dorečene v socialnem dialogu, zato Socialni demokrati ta zakon še posebej podpiramo.

Ključni dosežek zakona je, da celovito ureja področje štipendiranja, kar pomeni, da so vse štipendije zajete na enem mestu. Tako je omogočena potrebna transparentnost in lažja preglednost nad vrstami in pogoji za pridobitev štipendije. Zakon ureja 5 različnih vrst štipendij, med katerimi želimo posebej izpostaviti štipendije za deficitarne poklice, katerih namen je spodbujati mlade, da se odločijo za izobraževanje za tiste poklice, ki jih primanjkuje na trgu dela. Poleg omenjenih pa zakon ureja tudi sofinanciranje kadrovskih štipendij in višanje deleža sofinanciranja le-teh kot spodbudo delodajalcem, da se odločijo za podeljevanje kadrovskih štipendij in hkrati pomoč šolajočim se mladim, da si pridobijo štipendijo in zagotovijo lažji vstop na trg dela, kar je v današnjem času in teh razmerah še posebej pomembno.

Predlagani zakon ureja tudi čas prejemanja štipendij, možnost prejemanja dveh štipendij hkrati, možnost elektronske vloge ter druge pomembne novosti na področju mirovanja in podaljševanja ter vračanja štipendij.

Posebej pomembno se nam zdi izpostaviti nekoliko spremenjen sistem Zoisovih štipendij, kjer je prvi pogoj za pridobitev štipendije izjemni dosežek. Četudi je bil le-ta v celoti povzet po predlogu predloga zakona volivk in volivcev, je po našem mnenju še vedno konceptualno nedodelan. Ker vsebina Zoisovih štipendij sega na področje različnih ministrstev, od Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti do predvsem Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport kot tudi do področja kulturnega ministrstva, v Poslanski skupini Socialnih demokratov še posebej podpiramo sklep Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki predlaga Vladi, da brez odlašanja, najkasneje pa do začetka šolskega leta 2014/2015, pripravi celovito prenavo sistema Zoisovih štipendij.

V poslanski skupini posebej podpiramo tudi oba amandmaja koalicijskih strank, zaradi nepredvidljivosti in možnih sprememb življenjskih situacij želimo izpostaviti zlasti amandma, ki bo omogočal pridobitev dodatka za posebne potrebe tudi med šolskim in študijskim letom in ne zgolj ob začetku leta, kot je bilo v veljavi do zdaj.

Kot rečeno, v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Branko Kurnjek bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljanske liste. Izvolite.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Predsednik, lep pozdrav državnemu sekretarju z ekipo, lep pozdrav poslanke, poslanci!

V Državljanski listi bomo podprli predlog zakona o štipendiranju, saj je plod sodelovanja in kompromisov vseh deležnikov, predvsem pa najbolj veseli dejstvo, da so z njim zadovoljni tudi predstavniki študentov in dijakov, ki so tudi pripravili podlago Predloga zakona o štipendiranju. Prav tako bi želel povedati, da v Državljanski listi podpiramo sklep Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki Vladi predlaga, da do začetka šolskega oziroma študijskega leta 2014/2015 pripravi celovito prenavo sistema Zoisove štipendije.

Predlog zakona v največji mogoči meri odpravlja nedoslednosti zdaj veljavne ureditve in uvaja pregledno ureditev štipendiranja ter celovito ureja večino vrst štipendij. Prinaša nekaj bistvenih novosti, želel bi jih naštet le nekaj. Nekaj smo jih danes že slišali. Torej: povečanje števila štipendistov in posledično pričakovano zmanjšanje obsega študentskega dela dijakov in študentov ter posledično njihova čim večja usmeritev k primarnemu cilju, to je učenju; možnost prejemanja več štipendij hkrati; ureditev možnosti dodelitve dodatkov štipendiji v obliki dodatka za bivanje, uspeh in dodatka za štipendiste s posebnimi potrebami; določa natančnejšo opredelitev pogojev mirovanja; prav

tako je ponovno določena pravica do državne štipendije tudi za mladoletne dijake. Sicer pa predlog novega zakona ukinja štipendije za tretjo bolonjsko stopnjo, razen za štipendijo Ad futura, vendar pa za študij tretje bolonjske stopnje še vedno obstaja možnost sofinanciranja s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Tudi v naši poslanski skupini bi želeli posebej izpostaviti uvedbo štipendij za deficitarne poklice. Njihov namen je spodbuditi dijake oziroma študente k vpisu za tiste poklice, po katerih je povpraševanje na trgu veliko, ustrezno usposobljene delovne sile pa primanjkuje. Na splošno pomenijo ureditve na področju deficitarnih poklicev veliko možnost preboja k zmanjševanju števila brezposelnih oseb. Se pa seveda zavedamo, da uvedba državnih štipendij za deficitarne poklice ni edini potreben ukrep. Svoj prispevek bi moralo s kadrovske štipendijami prispevati tudi gospodarstvo, z ustrežno vpisno politiko pa tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Sicer pa štipendija za dijake in študente ni le neke vrste žepnina ali socialni prispevek, temveč gre pri štipendijah za spodbudo in pomoč pri kakovostnem učenju na poti k samostojnemu poklicu in življenju. Štipendija predstavlja del naložbe države v ustrezno kvalificirane kadre, ki bi naj s svojim znanjem predstavljali pomembno stopnico k okrevanju gospodarstva in države same.

Naj na koncu zaključim z mislijo, da dijaki in študenti niso delnice, katerih vrednost bi z vložkom vanje nihala navzgor ali navzdol, temveč gre v tem primeru za vložek, na podlagi katerega dobiček stalno narašča, tako materialno kot duhovno. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospod državni sekretar s sodelavkama, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlog zakona podprli. Na novelo Zakona o štipendiranju čakamo že kar nekaj let in tudi nekaj let se je pripravljala ter usklajevala, kot že nekajkrat rečeno, kar v nekaj vladah. Pomembno pa je tudi to, da se je usklajeval in uskladil s predstavnikoma študentov in dijakov. Na nujnost sprejetja Zakona o štipendiranju ter ureditvi študentskega dela sem med drugimi opozarjal ob sprejemanju novel socialne zakonodaje že v letu 2010, ko je nova zakonodaja postavila socialne pravice dobesedno na glavo. Kot je znano, so takrat mladoletni dijaki izgubili štipendijo, ki pa ni dobila enakovrednega nadomestila v otroških dodatkih, kot je obljubljal takratni minister. Zato so predvsem podeželski študentje in polnoletni srednješolci ter njihove družine že čutili

negativne posledice sprememb. Zato želim poudariti v imenu Poslanske skupine SLS, da v noveli zakona pozdravljamo ponovno uvedbo štipendij za mladoletne dijake.

Positivna je v zakonu tudi uvedba nove vrste štipendij, to so štipendije za deficitarne poklice, ter možnost prejemanja več štipendij hkrati. Vsekakor podpiramo tudi večji delež sofinanciranja kadrovske štipendije do 17 % višine kadrovske štipendije za tista področja, ki bodo posebej opredeljena v politiki štipendiranja zaradi zmanjšanja vplivov strukturnega neskladja na trgu dela. Upamo, da se bo zato politika kadrovskega štipendiranja res oblikovala v dialogu s socialnimi partnerji in ostalimi zainteresiranimi stranmi.

V Poslanski skupini SLS izražamo tudi pričakovanje, da bo Vlada upoštevala posebni sklep matičnega odbora in bo čim prej pripravila prenovi sistema Zoisovih štipendij. Problematično se nam zdi, da bodo s sprejetjem zakona črtani iz sistema študentje, ki imajo izjemne dosežke v športu. Ob naših amandmajih za upoštevanje športnih dosežkov se je na odboru razvila konstruktivna razprava, ki je pokazala potrebo po upoštevanju izjemnih športnih dosežkov na eni strani, seveda ob odličnem študijskem uspehu. Ponovno poudarjamo, da gre pri izločitvi športnikov za neke vrste nesprejemljivo diskriminacijo mladih, ki se ukvarjajo s športom. Zato pričakujemo, da bo ob obljubljeni prenovi sistema Zoisovih štipendij Vlada oblikovala kriterije, ki bodo za vse študente in dijake bolj pravični. Pri teh kriterijih pa bodo morali sodelovati tudi predstavniki Ministrstva za izobraževanje, znanost, šport in mladino.

Kot rečeno, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo Predlog zakona o štipendiranju podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Jana Jenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Dober dan vsem skupaj!

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in invalide je še pod okriljem prejšnje vlade pristopilo k pripravi novega Zakona o štipendiranju, ker to področje ni bilo sistemsko dobro urejeno. Za podlago je bila uporabljena verzija predloga Zakona o štipendiranju, ki ga je v Državni zbor vložilo preko 5 tisoč volivk in volivcev in gre za zakon, ki ga je pripravila Študentska organizacija. Ta predlog zakona povzema njihove rešitve in upošteva tudi predloge, dane v enomesečni javni obravnavi. Ministrstvo je svoje predloge usklajevalo tudi s študentsko organizacijo. Na matičnem delovnem telesu je bil zakon ustrezno amandmiran in pred nami je predlog, ki si zasluži vso podporo. Veseli nas, da ta predlog zakona

uživa podporo tako koalicije kot opozicije. Dejstvo je, da v Sloveniji potrebujemo sistemski pristop k politiki štipendiranja. Le-ta mora biti urejena celovito in transparentno, če želimo, da bodo finančna sredstva, namenjena šolajoči se populaciji, tudi resnično služila svojemu namenu.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da mora biti politika štipendiranja oblikovana tako, da omogoča lajšanje materialnih zagat, ki danes pestijo velik delež slovenskih družin s šolajočimi se mladostniki, da povezuje šolski sistem s kadrovskimi potrebami gospodarstva ter da nagraduje in stimulira nadarjenost, pridnost in zavzetost naših mladih potencialov. Ker ta predlog po oceni Poslanske skupine DeSUS sledi vsemu naštetemu, ga bomo v naši poslanski skupini z veseljem podprli. Pri tem Poslanska skupina DeSUS še posebej pozdravlja zakon v tistem delu, ko vrača državne štipendije mladoletnim dijakom, ko omogoča sprejemanje več vrst štipendij hkrati, saj le tako lahko rečemo, da so izenačeni dijaki in študenti iz različnih socialnih okolij. Zagotovo pa je ena najpomembnejših reči tudi nova vrsta štipendije, ki spodbuja šolanje za deficitarne poklice. Slednja skupaj z novo ureditvijo kadrovskih štipendij pomeni velik in prepotraben korak k povezovanju šolstva z gospodarskim sistemom.

V poslanski skupini bom predlog zakona z veseljem podprli. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 17. junija 2013.

Tako dajem v razpravo 20. člen ter amandma poslanski skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državlanske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Odpiram možnost prijave za razpravo.

Besedo dajem gospodu Jakobu Presečniku.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Mi bomo ta amandma, ki je nastal tudi na podlagi razprave na samem odboru, podprli, zdi se nam korektno napisan in ga bomo podprli. Gre za poglavje 20. člena, ki govori o dodatkih za štipendiste s posebnimi potrebami. Torej, to podiramo, če na eni strani so nekemu zaradi okoliščin vzete pravice do nečesa, je dobro, da se mu tudi ponovno dodajo, če nastopijo spremembe med samim študijskim letom.

Ko smo predlagali amandmaje pred odborom, smo sicer dodali tudi potrebo po dodatku za tiste, ki imajo dolgotrajno bolezen ali dolgotrajne posledice poškodbe. Ta amandma sicer žal ni bil sprejet na sami seji odbora, pa moram reči, da kar obžalujem, da te kategorije,

ki imajo včasih velike težave, niso bile upoštevane.

No, ampak kakor koli, ta amandma k 20. členu bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem gospe Romani Tomc. Izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tudi mi podpiramo ta amandma. Zdi se mi prav, da tisti, ki imajo posebne potrebe, za to dobijo tudi ustrezen dodatek, in sicer od tistega dne naprej, ko nastanejo okoliščine, da so do tega dodatka upravičeni. Zato s tem nimamo težav in bomo z veseljem podprli takšno rešitev, za katero menimo, da prinaša nekaj dobrega za tiste, ki so dijaki oziroma študentje s posebnimi potrebami.

Tukaj ne moremo mimo tega, da imamo različne kategorije dijakov, različne kategorije študentov in med njimi, kot sem že prej v svojem stališču poslanske skupine povedala, tudi takšno kategorijo dijakov in študentov, ki se jim reče športniki. Če smo tem dijakom in študentom s posebnimi potrebami zagotovili dodatek v višini 50 evrov za njihove posebne potrebe, torej poleg osnovne štipendije, pa smo športnike povsem izvzeli iz možnosti, da štipendijo sploh dobijo. In še enkrat bom ponovila. To je seveda slaba rešitev, ki je ne podpiramo. Skušali smo že na odboru prepričati in Vlado in koalicijo, da je najbrž do te rešitve, kakršno bomo imeli z uveljavitvijo tega zakona, prišlo zaradi tega, ker vsi ne razumejo, kako sistem štipendiranja poteka in kako bo sistem štipendiranja potekal po novem.

Namreč, Vlada nas je neprestano prepričevala, da so v današnjih dneh športniki štipendisti privilegirani, ker večino tisti štipendij, ki jih dobijo na podlagi izjemnih dosežkov, dobijo športniki, kar je res. To pa zato, ker današnji sistem štipendiranja na področju Zoisovega štipendiranja poteka tako, da lahko dijak oziroma študent kandidira za pridobitev štipendije ali na podlagi ocen, ali na podlagi dosežkov, ali kot najboljši v tako imenovanih top pet generacije. To se pravi, ko odda vlogo, se odloči, po katerem kriteriju bo kandidiral. Lahko se odloči, da bo kandidiral po kriteriju izjemni dosežki, kar pomeni, da so ocene popolnoma nepomembne; lahko ima dvojke, lahko ima trojko, lahko šestice, sedmice. Sedaj po novem, spoštovani, v Pozitivni Sloveniji je veliko športnikov, bo zelo drugače. Sedaj bo moral športnik, svetovni prvak, če bi želel, takšen je bil naš predlog, dobiti štipendijo, seveda imeti hkrati tudi petke oziroma desetke. Z načinom, kakršnega sedaj vpeljujemo, smo ga tako rekoč vrgli iz igre. Sploh nima možnosti, ker nikoli ne bo mogel izpolniti obeh pogojev, kajti področje športa je izvzeto iz nekega področja, ki se mu reče, da tam pa lahko dosežete izjemne dosežke.

Mislim, da smo s tem naredili veliko krivico športnikom. Slovenija je narod športnikov, dobrih, odličnih, vrhunskih športnikov à la Tina Maze, à la vsi ostali. Popeljali so ime Slovenije v svet, ampak mislim, da bi jim tudi z možnostjo, ne z avtomatično dodelitvijo, ampak z možnostjo, da sploh lahko dobijo Zoisovo štipendijo, omogočili, da bi bila ta njihova pot nekoliko lažja. Športniki, ki so sposobni šestkrat, sedemkrat na teden trdo trenirati, biti svetovni prvaki zaradi tega, ker so trdo trenirali, zraven pa biti v šoli popolni odličnjaki – povejte mi en razlog, zakaj si ti mladi ljudje ne zaslužijo štipendije! In seveda te obljube, ki jih je dala Vlada, da bomo v letu ali dveh spremenili sistem Zoisovega štipendiranja, da bodo tudi športni potem lahko dobivali štipendije – pa saj jih vendarle lahko dobivajo tudi pri Olimpijskem komiteju in kje drugje. Veste, to zgodbo poslušamo že zadnjih 7 let, vendar ministrstvo za šolstvo pač ni sposobno, ni bilo sposobno v teh zadnjih sedmih letih vzpostaviti sistema, ki bi spodbujal nadarjene. Ga nimamo, tega sistema! Ampak zdaj ga bomo čudežno dobili v enem letu.

Tako spoštovani kolegi in kolegice, tisti, ki ste temu nasprotovali, jaz imam velik dvom v to, da se bo v naslednjem letu na tem področju kaj zgodilo. Seveda izgubili bomo generacijo mladih, pridnih, sposobnih, nadarjenih ljudi, ki so odrezani od možnosti, da dobijo Zoisovo štipendijo in to ni prav.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

V razpravi je 20. člen in amandma koalicije k temu členu. Želi še kdo razpravljati? Odpiram možnost prijave. Hvala.

Besedo dajem mag. Majdi Potrata. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Ta razprava, ki je šla v smeri, kaj je kdo storil, pa česa ni storil, je seveda prazna zaradi tega, ker če bi to hoteli storiti, bi že lahko storili tudi takrat. Kdo je pa rušil Zakon o štipendiranju v mandatu Pahorjeve vlade, se pa tudi ve.

Ampak glede Zoisovih štipendij. Meni se zdi, da je prav, da so Zoisove štipendije v posebnem zakonu urejene posebno, ker ni samo talent ali dispozicije za doseganje vrhunskosti v športu, obstajajo tudi drugi talenti, recimo, tudi talenti v umetniških poklicih, pa se tudi za vrhunske umetnike predvideva, da morajo biti tako ali tako vključeni v redno šolanje, v doseganje mature in še česa. Mislim, da je treba upoštevati vsak talent, da tudi vrhunski umetniki trenirajo ali vadijo, bi se reklo. Spomnim se danes evropsko, če ne svetovno znane violončelistke, ki je kot osnovnošolska že dosegala vrhunske rezultate, bila pa je pikica iz osnovne šole iz petega ali šestega razreda. Tako so talenti med ljudmi različno porazdeljeni in zdi se mi, da v zakonu o Zoisovi štipendijah je treba upoštevati vse različnosti, ki so. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

K repliki se je prijavila gospa Romana Tomc. Izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa.

To je pa zdaj idealna priložnost, da se pove in dokaže, kako je verjetno do te rešitve prišlo, zaradi tega ker kolegi in kolegice ne razumejo tega zakona. Gospa Potrata, ki je ravnokar razpravljala, je rekla, da bi bilo prav, da se pač vsi izjemni dosežki na vseh področjih štejejo kot izjemni. In tudi se, spoštovana gospa Potrata! V 24. členu imate navedeno, kaj so izjemni dosežki in to so najvišja mesta iz znanja ali raziskovanja na državnih tekmovanjih, zlata in srebrna priznanja in znanja in raziskovanja na državnih tekmovanjih, potem nagrajeno znanstvenoraziskovalno, razvojno ali umetniško delo, objava znanstvenoraziskovalne naloge, umetniško ali drugo delo. Torej, spoštovana kolegica Potrata, vse to, kar ste vi naštevali, je v zakonu in vsi ti ljudje, ki so vrhunski umetniki, imajo možnost pridobiti Zoisovo štipendijo. Moj poudarek in moja bojazen in zdaj očitno tudi dejstvo pa je, da vsi, razen športnikov, bodo lahko dobili to štipendijo. Športnike pa smo izključili.

Še enkrat poudarjam, ravno to, o čemer ste vi razpravljali, so razpravljali tudi vaši kolegi na odboru in mislim, da velika večina ljudi v Sloveniji ne razume, za kaj gre. Zaradi tega, ker ne razume, smo športnikom, vrhunskim športnikom, vrhunskim dijakom, naredili strašno krivico in to ni prav.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Žal replike na repliko ne bo mogoče izpeljati, je pa potem možnost prijave v nadaljevanju, tako da vas vabim k prijavi.

Besedo pa dajem gospe Alenki Bikar.

ALENKA BIKAR (PS PS): Hvala lepa za besedo, lepo pozdravljeni.

Seveda bom tudi jaz razpravljala o amandmaju, ki je bil že na matičnem odboru zavrnjen.

Spodbudila me je kolegica gospa Tomc. Za razliko od gospe Tomčeve pa jaz verjamem, da bodo vrhunski športniki dobili to Zoisovo štipendijo. Zakaj? Zato, ker poznam kar nekaj športnikov, še ko sem jaz trenirala, je bilo takih, ki so bili zelo uspešni v šoli in so imeli tudi zelo dober rezultat, recimo v matematiki ali fiziki, in so bili še zelo uspešni športniki. Obstajajo takih športniki, pridni, uspešni, uspešni tudi v športu, ki trenirajo mogoče 6-krat, 7-krat na teden, kot ste vi rekli, trdo trenirajo, tukaj se strinjam, so pa zraven tudi popolni odličnjaki in tudi zelo uspešni na kakšnem izjemnem dosežku, kar se tiče mogoče matematike, fizike in tako dalje.

Ob tej priliki bi res apelirala na Vlado, da se, kot je bilo rečeno in tudi sklep sprejet, čim prej uredi to področje tudi za športnike, ker mislim, da je kar še nekaj stvari treba urediti.

Zakon podpiram. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

No, na to razpravo ima tudi repliko gospa Romana Tomc, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa.

Videti je – in žalostno je –, da se samo jaz v Državnem zboru zavzemam za vrhunske športnike. Zdaj kot repliko odgovarjam tudi vam, ker očitno je tudi pri vas do določene mere nerazumevanje. Ne gre samo za to, da so dobri v matematiki, pa da so dobri v fiziki – ne! Morajo biti ali državni prvaki v fiziki ali morajo imeti neka strašna priznanja. Verjamem, spoštovana kolegica Bikarjeva, da obstaja tudi kakšen tak, Verjamem, da obstaja kakšen tak, ampak mislim, da jih bomo na koncu lahko tiste, ki so svetovni prvaki v nekem športu, državni prvaki na matematičnem tekmovanju in hkrati imajo same desetke pri študiju ... Oprostite, jaz mislim – pa bova lahko potem čez kakšno leto šli pogledat konkretne podatke –, da bomo pa take štelili na prste ene roke. In še enkrat, jaz sem zelo presenečena, da vi, kot bivša športnica niti svojih bodočih kolegov ne podpirate v tej smeri, da bi imeli, ne kakršen koli privilegij, ampak samo isto možnost kot vsi ostali njihovi kolegi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Glede na to, da je bil izražen interes za repliko, bi ravno tako ponovil, da bo mogoče v nadaljevanju prijaviti se k razpravi.

Besedo pa dajem mag. Barbari Žgajner Tavš. Izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa, predsednik.

No, Zdaj se že kar nekaj časa pogovarjamo o 21. členu oziroma tistih členih, ki so na današnji seji zaprti, ampak tudi prav, če dovoljujete razpravo v širšem kontekstu, ste se pač tako odločili.

Ni pa prav, da se zavaja javnost. Iz tega zakona se športniki ne izključujejo, športniki imajo pravico in možnost, da dobijo štipendijo. Tisto, kar je treba poudariti, to je bilo poudarjeno tudi na matičnem delovnem telesu, je, da je koalicija istočasno, ko je bil amandma opozicije zavrnjen, zahtevala sklep in ta sklep se glasi, da bo resorno ministrstvo pripravilo ustrezen zakon, v katerem bo zajelo vse Zoisove štipendije, vključno z vsemi izjemami oziroma izjemnimi dosežki. V tem zakonu bodo oziroma morajo biti vključeni tudi športniki. V tem trenutku pozivam tudi državnega sekretarja, da pomaga z dodatnimi obrazložitvami, zakaj za ministrstvo amandma opozicije ni bil ustrezen oziroma ga ni bilo mogoče izglasovati. Zato, ker kot je bilo dano s strani resornega ministrstva v obrazložitvi na matičnem delovnem telesu, bi amandma, če bi bil sprejet, posegel v sam koncept zakona. Ker so, kolikor nam je bilo takrat razloženo, različne kategorije športnikov in jih ni bilo

mogoče kar tako zajeti v ta zakon, ki ga danes obravnavamo. Prosim tudi gospoda državnega sekretarja, da se vključi v razpravo in z dodatnimi obrazložitvami pove, zakaj za ministrstvo amandma opozicije ni bil sprejemljiv. Kot pa rečeno zakon, ki ga danes sprejemamo in kolikor razumem, bo sprejet v večini oziroma s podporo vseh strank v parlamentu, ne izključuje športnikov iz možnosti, da bi pridobili štipendijo. Ne govorimo samo o Zoisovih štipendijah, ampak govorimo o vseh štipendijah, ki obstajajo v Republiki Sloveniji.

Če dovolite, kolegica Tomčeva, ker mi ves čas nekaj gestikulirate, 21. člen zakona govori: "Zoisova štipendija namenjena dijakom in študentom kot spodbuda," se pravi zgolj Zoisova štipendija, "za doseganje izjemnih dosežkov in s tem ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti." Res je, ni bil sprejet amandma, ki je vključeval dve besedici "in športa". In ker ta amandma ni bil sprejet, še enkrat poudarjam, smo zahtevali sklep, ki je bil izglasovan in potrjen, da Vlada pripravi do leta 2015 sistemski zakon, ki bo vključeval vse Zoisove štipendije, vključno s štipendijami za dosežke na področju športa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Tudi tej razpravi dajem možnost replike gospe Romani Tomc, potem pa v nadaljevanju dam besedo najprej državnemu sekretarju.

Imate repliko. Izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Moram replicirati, ker očitno dejstvo je, da zelo dobro poznam ta sistem, pa ne samo sistem Zoisovega štipendiranja, ampak štipendiranja sploh. Spoštovana kolegica Žgajner Tavš, zavajali ste. Zavajali ste in ste pravzaprav sami sebi na koncu odgovorili, na katerih področjih pa je mogoče pridobiti Zoisovo štipendijo. Zakaj ste potem govorili, da niso Zoisovi štipendisti oziroma da niso športniki izključeni iz možnosti, da dobijo štipendijo – zaradi tega, ker ste zavajali. Seveda, da lahko dobijo državno štipendijo, pa kadrovske štipendije. Jaz, spoštovana kolegica, sem pa govorila izključno o Zoisovih štipendijah in izključno na področju Zoisovih štipendij so športniki izključeni in to je krivica! Ja! Dana je bila obljuba, da bo v dveh letih vse drugače. Povedala sem vam, ker spremljam to področje, da je že zadnjih 7 let dana obljuba, da bo jutri vse drugače, pa ni in ne bo, sigurno ne tako hitro. In zakaj ni bil sprejet amandma? Zakaj ni bil sprejet? Zaradi tega, ker je razlog popolnoma enak, kot je tudi tukaj zdaj v tej dvorani: gre za nerazumevanje. Seveda je merila in kriterije na področju športa lahko določiti. Sedaj, v tem trenutku obstajajo! Že obstajajo, kajti športniki po sedanjem sistemu, po veljavnem sistemu dobivajo te štipendije. Merila in kriteriji so narejeni, mogoče je treba kakšnega malo preoblikovati ali pa črtati ali kar koli, ampak to vse obstaja. Zato ne reči, da tega

ne moremo narediti, lahko pa rečemo, da tega ne bomo naredili, ker tega nočemo narediti. Največje zavajanje je bilo pa pri tem, da sedaj primerjamo stari in novi sistem, ker sem že večkrat razložila, pa še enkrat razlagam, ni več "ali, ali, ali", ampak je "in". Ker je "in", bo treba izpolnjevati več pogojev hkrati. To bo pomenilo bistveno manj Zoisovih štipendij – upam, da se tega vsi zavedamo. To bo pomenilo: nobene Zoisove štipendije za športnike.

Upam, da smo zdaj pa vendar vsi razumeli, za kaj pri Zoisovem štipendiranju gre in kakšni so pogoji. In še enkrat; gre za to, da z vseh področij, znanost, umetnost, kultura, lahko dobijo dijaki in študentje Zoisove štipendije, samo iz športa ne. Tako je, spoštovana gospa kolegica Potrata.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem naprej Draganu Bosniću. Je pa resnično umestno opozorilo, da o Zoisovih štipendijah govori 21. člen. Razprava je sicer šla in tudi predlagam, da v naslednjih razpravah poskušate dati odgovore, ki ste jih želeli dati v tej razpravi. Bi pa želel, da potem v nadaljnjih razpravah to upoštevamo. Gospod Bosnić imate možnost razprave.

Se opravičujem, dajem besedo najprej državnemu sekretarju gospodu Dejanu Levaniću. Izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo, lep pozdrav vsem skupaj.

Nimam res nobenega problema se vključevati v razpravo, čeprav res nismo pri vsebini 20. člena tega zakona, kot je pač vsebina tega amandmaja. Ampak, spoštovane poslanke in poslanci, mislim, da se vsi tukaj strinjamo, da vsem tistim, ki izjemne dosežke dosegajo tudi na področju športa, moramo pogledati, kaj se da na tem segmentu narediti. Govoriti pa, da je aktualna vlada se odločila in tega ni naredila in zato naredila krivico vsem športnikom, v bistvu ne drži. Zakon, ki je pred nami, brez nekaterih nomotehničnih amandmajev, ki so bili sprejeti na odboru, je bil sprejet 13. 3. tega leta; to pomeni v času prejšnje vlade. In takšna rešitev za Zoisove štipendiste je vpeljana v ta zakon brez sprememb. Sprejeti amandma na odboru na podlagi debate, da je treba zagotoviti vsem športnikom, ki dosegajo izjemne dosežke, štipendijo, je na koncu koncev tudi tako, kot da bi na vrat na nos spreminjali nekaj, kar je bilo s strani vaše vlade dogovorjeno, Študentske organizacije Slovenije, dijaki in z vsemi tistimi, ki so pri oblikovanju tega zakona sodelovali. Noben po mojem mnenju res nima nobenega problema prepoznati športnike, tiste, ki dosegajo izjemne dosežke. Potrebujemo pa, to verjetno veste kot nekdanja direktorica sklada, kriterije, merila in na to ste tudi opozarjali, da pridemo do Zoisovih štipendij tudi v primeru izjemnega športa. Se pa razlikujejo kategorije in merila in discipline in trenutni sistem Zoisovega

štipendiranja je povzročal nepravilnosti ali pa vsaj različno obravnavanje tistih, ki so prejeli Zoisovo štipendijo.

Kot primer vam naj samo povem, da je, recimo, v letu 2011/2012 v skupini izjemnih dosežkov doseženih v 8. in 9. razredu osnovne šole posameznik, dijak torej, dosegel zlato Vegovo priznanje, zlato Preglovo priznanje, zlato Cankarjevo priznanje, ob tem dosegel še prvo mesto na mednarodni matematični olimpijadi. Vse skupaj mu je prineslo 70 točk. Ker je bilo veliko v tisti kategoriji, ki so izpolnjevali po veljavnem zakonu izjemne dosežke na področju športa – govorimo, da so posamezna tekmovanja veliko bolj pogosta na športnem področju, da nekatere discipline imajo zelo tekmovalcev in je hitro mogoče doseči prvo, drugo ali tretje mesto. Če pa dosežeš prvo, drugo ali tretje mesto, pa to avtomatsko pomeni 10 točk. Ker je bilo toliko ljudi v tej kategoriji, se je meja za pridobitev Zoisove štipendije tako dvignila, da je med tem dijakom, ki je dosegel 70 točk, in športnikom plavalcem ali tistim, ki je streljal, ki je dosegel 1250 točk, nastala velika razlika. Na koncu koncev, če bi sprejeli vaš amandma, bi še naprej podpirali krivichen sistem, ki ga imamo danes, in to je, da je posameznik, ki je dosegel 70 točk na štirih izjemnih tekmovanjih, ostal brez Zoisove štipendije. Po mojem mnenju je to izjemen dosežek. Naše zagotovilo je, zato je po mojem to medsebojno obračunavanje – ne vem, pač ne bi podajal nekih ocen, ampak zagotovilo je in vsi skupaj smo imeli to priložnost, drži. Tudi vaša vlada, takrat ko je pripravljala spremembe tega zakona. Tudi takrat bi se lahko merila in kriteriji naredili in bi to bilo vse zajeto v nekem zakonu, ki bi danes lahko bil pred nami, amandmajsko spreminjati nekatere zakone pa ni odgovorno.

Tudi gospoda Vizjak, ki je pripravjal in usklajeval ta zakon, je pri zakonu o urejanju trga dela oziroma pri zakonu o delovnih razmerjih, in pokojninskem, prosil, da se s posameznimi amandmaji ne rušijo celostne zgodbe, ki so zajete. To smo upoštevali tudi mi. Zaveza! Tukaj se pa z vami popolnoma strinjam. Če dosežemo – in Olimpijski komite in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport te podatke ima – če dosežemo nek konsenz o kriterijih, disciplinah in kaj bomo nagrajevali skozi Zoisove štipendije, potem lahko dokaj hitro pridemo do celovitega Zoisovega štipendiranja v Sloveniji. Moja zaveza k temu je, da si bom prizadeval vse, kar je v moji moči, da do tega pridemo in da podpremo športnike tam, kjer pač dosegajo izjemne rezultate. Danes štipendije preko Olimpijskega komiteja za izjemne dosežke na športnih področjih že obstajajo. Tukaj pred mano je seznam vsaj nekaterih štipendij, ki so. Zraven tega imamo tudi podatek, da se posebej štipendirajo športne štipendije, zraven tega pa se namenja skozi lokalne skupnosti tudi nekaj finančnih sredstev za tiste, ki dosegajo izjemne rezultate.

Tako mislim, da ni ravno fer danes govoriti, da ker ni bil podprt ta amandma, da so vsi tisti, ki ga niso podprli, proti tistim, ki dosegajo izjemne dosežke na področju športa, ker zgodba ni ravno tako enostavna.

Predlog, ki je bil usklajen, je danes pred nami. Sistem, ki je veljaven, je nepravilčen in je spustil tiste, ki so izjemne dosežke imeli na področju znanja iz sistema Zoisovega štipendiranja. Vsi skupaj pa lahko sprejmemo zavezo, da si želimo prepoznati izjemen šport, ker šport navsezadnje je pomemben, je ena izmed redkih stvari v Sloveniji, ki veže ta narod še skupaj, in da ga podpremo tudi v okviru, če se tako odločimo, Zoisovih štipendij. Ampak pred tem moramo jasno narediti kriterije, merila, discipline, da tudi znotraj teh disciplin ne bomo delali krivic, ker danes tudi znotraj športnikov oziroma različnih disciplin prihaja do krivic. Tam, kjer je malo tekmovalcev in kjer je več tekmovalcev oziroma so tekmovalja bolj pogosta, je mogoče doseganje večjega števila točk kot tam, kjer tega ni. Zraven tega so tudi tekmovalja iz znanj mogoče enkrat letno, športnih tekmovalja pa je mnogo več. Se pravi, obstoječa zakonodaja nam povzroča probleme pri podeljevanju Zoisovih štipendij, predvsem v kontekstu, da niso namenjene za tisto, za kar smo se v državi odločili, da bomo Zoisove štipendije podelili.

Tako upam, da bomo na koncu res, ko se odpravimo iz te dvorane, stopili skupaj in poiskali rešitev, kako znotraj Zoisovih štipendij uveljaviti tudi tiste, ki so nekaj dosegli ali pa izjemoma dosegli na športnem področju. Osebnostno s tem problema nimam, imam pa problem s tem, da se ponovno obmetavamo s tem, kdo je kriv za takšno rešitev, ko pa vsi vemo, da je bila ta zadeva usklajevana in na koncu koncev tudi prišla v Državni zbor takšna, kot je. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Repliko ima gospa Romana Tomc, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Ja, ponovno repliciram in to predvsem zaradi enega razloga, ker je državni sekretar spet govoril, kako je sistem, ki ga imamo sedaj, krivičen in kako preferira športnike.

Res je, ampak tako v bodoče več ne bo, ker je kumulativni pogoj in spoštovani državni sekretar, pa bodite vi tako fer, da to poveste. Zelo drugačen bo sistem Zoisovega štipendiranja, potem ko bo ta zakon začel veljati, kot je danes. Zelo drugačen. Mnogi tisti, ki dobivajo danes Zoisove štipendije, se tega še ne zavedajo. Ker bo zakon drugačen, je seveda tudi možnost, da vključimo športnike in nisem govorila o nobeni vladi, ki je dala to ven ali pa noter ali kakor koli, ampak o amandmaju, ki bi reševal to situacijo. In oprostite, da pa slišim, da je amandmajsko spreminjati zakon neodgovorno, potem pa ne vem, zakaj imamo sploh še kakšen amandma v Državnem zboru!

Skratka, to je procedura, ki je popolnoma legitimna in prava. Še enkrat, zakaj se ŠOS ni zavedal? Mislim, da se niso zavedali tega problema. Saj nihče ni hotel nič slabega! Enostavno ga niso prepoznali, spregledali so to nevarnost in so potem pustili takšno rešitev, kot je.

Pa še nekaj vas naj opozorim, pa niste tega omenili, gospod državni sekretar, predstavniki mladih na odboru so bili glede tega vprašanja razdeljeni, tako da eni so podpirali eno rešitev, drugi so se potem priključili bolj stisnjenih ust k drugi rešitvi. Še nekaj, grozno krivično in nedopustno je, da pravite in da razlog, zakaj športniki ne bodo mogli dobiti Zoisove štipendije – zato, ker država ni sposobna narediti meril in kriterijev. Povem vam, merila in kriteriji obstajajo, treba jih je mogoče malo renovirati, zelo malo, mogoče pa ne bomo dali 1., 2. in 3. mestu 10 točk, ampak 5, pa se bo zadeva popolnoma spremenila. Ampak zaradi tega, ker ne znate narediti meril in kriterijev, potem ne moremo vreči nekaj generacij športnikov iz tega sistema! Se vam to zdi pravično?! Nedopustno je to! Škoda, ušla nam je ta rešitev, ni je mogoče več popraviti, ker je člen zaprt, ampak odprla sem to debato zaradi tega, da se zavedamo, da je problem, da se zavedajo tudi kolegi, ki so to podprli, da je to problem in da bodo sami, ker imajo zdaj aktualno vlado, pritiskali z vsemi silami nanjo, ne da se to spremeni čez dve leti, ampak čez pol leta. In danes se lahko začne ta sistem v delu, kjer je slab, popravljati.

Spoštovani kolegi, imate priložnost in bodite aktivni.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji razpravljavec je gospod Dragan Bosnić.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala.

Mislim, da ni danes pravi dan, pravi dan je bil zadnjič na odboru, kjer smo nakazali to prihodnjo opcijo reševanja športa in Zoisovih štipendij. Namreč, tudi teh 7 let oziroma 2 leti, kaj se je dogajalo, vam povem po pravici, me sploh ne zanima, niti sem sledil tem aktivnostim v tem času. Če bi se dogajalo v pravo smer, potem danes ne bi sedel tukaj oziroma stal tukaj, zdaj pač stojim, ker me politika, ki funkcionira, niti ne bi pretirano zanimala.

Namreč, dve stvari smo tukaj povezali: eno so vrhunski športniki in eno je tista pot, ki jo mora nekdo prehoditi, da postane vrhunski. Na to sem zadnjič na odboru opozarjal. Vrhunski so – O. K., tudi medijsko so pomembni, slikaš se lahko z njimi, rating ti raste, govoriš o njih, imenuješ jih. Jaz ne bi slovenskih vrhunskih imen – tukaj jih je nekaj, ki sedijo – navajal kot primer, zgled oziroma jih ne bi vključeval koncept štipendiranja. Za lažje razumevanje bi pa mogoče dal en primer, in sicer našega bližnjega soseda Hermanna Maierja, verjetno ga poznate, po vsej verjetnosti ne osebno. Krasen

človek, zidar, do svetovne slave in uspehov ni prišel z neko štipendijsko politiko naših sosedov, po katerih se zgledujemo, ampak je prišel s tem, da je dobil smuči za slalom, veleslalom, trening smuči, da je lahko šel na ledenike. Če bi ga sistem vodil do tega, kar je, potem ne bi bil tam, kjer je. Za vrhunske imamo rešitev, ki jo nudi Olimpijski komite Slovenije, noben vrhunski in perspektiven ni brez nagrade, ampak mene zanima druga stvar; mene zanima ta pot, po kateri lahko nekdo pride do vrhunskega športnika. Tukaj, kakor koli mi zdaj govorimo, obračamo, tukaj brez ministrstva za šolstvo – in po naključju ima še šport v imenu – tu ne gre. Po kriterijih, pri katerih bodo sodelovali športniki, na katere se sklicujete, tudi ne bo šlo. Dokler ti ne bodo postavili nekega rangiranja, nekih kriterijev, lahko mi v Državnem zboru filozofiramo, kolikor hočemo, ampak kljub temu bo en vrhunski športnik oporekal nagrado drugi vrhunski športnici, do katere je neupravičena.

Se pravi, edina rešitev, ki jo zagovarjamo v Pozitivni Sloveniji in ki jo sam kot nekdo, ki vrsto let dela z vrhunskimi športniki – in verjetno bo še delal –, je ta, o kateri smo govorili v izhodišču. Se pravi, skupaj z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, s športniki, z Olimpijskim komitejem, pripraviti strategijo Zoisovih štipendij, ker to so le neke štipendije odličnosti, najpozneje do 2014/ 2015. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Ker je bil izražen interes že prej za razpravo, odpiram možnost prijave k razpravi.

Besedo ima mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Nisem članica odbora in nisem mogla razpravljati in ne gre noben od očitkov na mojo glavo. Ko pa govorimo o kumulativnosti, bi bilo pa dobro za tiste, ki se štejejo za poznavalce tematike, vse tančine, da bi povedali, da je Zoisova štipendija utemeljena v svojem izhodišču na dosežkih v znanju. Drugo je potem dodano. Ko sem o umetnikih govorila: je vrhunski umetnik, ampak ob pogoju tudi doseženega uspeha. So ocene tudi. Pri športnikih mora biti enako in ne verjamem, da so to za športnike nedosegljive zahteve, nihče pa ne postavlja, da mora biti športnik zlati državni prvak v fiziki. Ne zahteva tega in ni res. Res je, gospod državni sekretar, da so tekmovanja v znanju samo enkrat na leto, to velja za Preglovo, velja za Vegovo, velja za Cankarjevo in še bi vam jih lahko naštevala. In odkar se v Državnem zboru o štipendiranju pogovarjamo, imamo težave s Zoisovimi štipendijami zaradi tega, ker nekateri bi želeli, da Zoisova štipendija vsebuje tudi moment socialnega korektiva. Zato so oporekali, da bi Zoisove štipendije dobili odlični v znanju in drugih sposobnostih, ker jim tega ni treba dajati. Res pa je vse tisto, o čemer bi bilo treba govoriti, in je to zdaj pač zganjanje zvoniti

po toči, da je treba za vrhunske dosežke športnikov imeti kriterije, ki bodo zdržali.

Sama podpiram tisto, da je treba sistem točkovanja, pridobivanja točk za Zoisovo štipendijo, urediti tako, da ne bo v izhodišču ustvarjal različnosti pogojev. Športi so lahko tudi kolektivni, so lahko z različnim številom in jaz poznam vrsto športnikov, ki imajo sami prav tako različne poglede na to ali pa ugotavljajo, kako je vrhunskost v različnih športih mogoče dosegati.

Podprla bom amandma koalicije, ki je k temu členu vložena. Se pa, gospod predsednik, strinjam z vami, ampak nisem jaz odprla teme o Zoisovih štipendijah. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Naslednji ima besedo gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

Strinjam se z vami, gospod predsednik, ampak sem bil edini, ki sem v dosedanji diskusiji razpravljal o amandmaju k 20. členu.

Res je, Zoisove štipendije, ki so zdaj v razpravi, so od 21. člena naprej, ampak mi samo tisti, ki smo vložili ta amandma in odprli razpravo na odboru. Seveda, pri nas je že tako, da če, na primer – naj mi oprostijo kolegi iz SDS –, SDS vložijo amandma, potem je to amandma SDS, če ga pa SLS, je pa to amandma opozicije, kot ste rekli, kolegica Barbara Žgajner Tavš. S tem se seveda nikakor ne strinjam.

Naj povem tako, prej sem v mnenju poslanske skupine jasno poudaril problem, ki je nastal, problem športnikov in Zoisovih štipendij oziroma tistih, ki dosegajo odlične rezultate v športu, in – kot je rekla kolegica "in" ne "ali" – poseben oziroma odličen učni uspeh, so upravičeni do Zoisovih štipendij. Pri športu smo z amandmajem dodali, glede na to, kar je v osnovnem besedilu že zajeto, da ne ponavljam. Torej, nikakor se ne strinjam s tem, da bi s tem, ko bi dodali to področje, rušili koncept zakona. Konec koncev, obstajajo merila in kriterij, ki jih je treba na podlagi zakona predložiti, uskladiti. Že prej sem v mnenju poslanske skupine poudaril potrebo po tem, da pri tem sodeluje tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, šport – in mladino – ter zagotovo tudi Ministrstvo za kulturo, pa mogoče še kdo.

Kolegica Alenka Bikar je prej rekla, da imajo možnost športniki priti do Zoisovih štipendij. Ja, še danes tudi, ampak z novim zakonom ne več – v tem je problem. S tem zakonom, ki ga bomo danes sprejeli – tudi sam bom glasoval zanj –, tega ne bodo imeli. Ampak takrat, ko boste na podlagi sklepa odbora pripravili ustrezen predlog, od takrat naprej – kdaj bo to, pa ne vem –, od takrat naprej pa mogoče.

Strinjam se s kolegom Bosničem, ki je rekel, da je bil pravi čas za to razpravo, saj razprava je bila na odboru, razprava je bila živahna, mislim, da je trajala najmanj eno uro ali

pa dve uri, ampak odločanje je bilo takšno, kot je bilo in čas za odločanje je bil na odboru, v tem je seveda problem. Zdaj sem pa jaz tudi prekršil, se zavedam, že od vsega začetka, zato pri mojem prvem javljanju, prvi diskusiji sploh nisem omenil Zoisovih štipendij, ampak sem razpravljal o amandmaju k 20. členu, ki ga, kot sem rekel, podpiram. Kljub temu sem pa prej izrazil malo nestrinjanje s tem, da naš amandma k 20. členu, da bi zajeli nekatere kategorije bolnikov in še nekaterih, nismo v tem amandmaju zajeli. Ampak tako pač je, tak sklep je bil odbora in podprl bom amandma k 20. členu in podprl bom na koncu tudi zakon. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Repliko ima gospa Alenka Bikar.
Izvolite.

ALENKA BIKAR (PS PS): Hvala lepa.

Moram replicirati. Gospod Presečnik, niste me razumeli oziroma vi mislite, da ljudje, ki se ukvarjajo s športom, niso sposobni doseči vrhunskih rezultatov na področju znanja. Rekla sem, da to ni res, da so nekateri športniki, ki so uspešni na področju – naj do konca povem –, ki so uspešni v šoli in dosejajo posebne rezultate v znanju, ne vem, v matematiki, v fiziki, in so zraven še vrhunski športniki. Obstajajo. Vi pa verjamete, da to ne obstaja, obstajajo, res. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Besedo dajem še za repliko gospodu Draganu Bosniću.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Ja, repliciral bi kolegu Presečniku. Namreč, prej nisem povedal, da je čas za razpravo bil na odboru, rekel sem, da se takrat začne reševati problem na odboru.

Toliko, da tej razpravi ne oporekam.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gremo naprej z razpravo, in sicer besedo dajem gospo Ivi Dimic, izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, še enkrat lep pozdrav.

Ko poslušam današnjo razpravo glede vseh teh Zoisovih štipendij, se strinjam s kolegico Tomčevo, zelo se je borila za te Zoisove štipendije na odboru in tukaj še enkrat moja kritika na Študentsko organizacijo in na Dijaško organizacijo. Že v samem stališču sem povedala, da sta bili premalo agresivni. Že to, da sta dovolili uveljavitev zakona s 1. 1. 2014 in ne s 1. septembrom 2013; ne vem, kako so razmišljali, ker le zastopajo dijake in študente. Tudi to, da sta spregledali, kako se bodo podeljevale Zoisove štipendije, mislim, da je na tem mestu vsa kritika predvsem tudi Študentski organizaciji in Dijaški organizaciji.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji razpravljavec je gospod Tomaž Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik. Spoštovani predstavniki ministrstva!

Dejstvo je, da bi lahko sprejeli amandma, s katerim bi dali veliko podporo mladim vrhunskim športnikom, ki morajo imeti vrhunski rezultat na eni strani tako v šoli, na drugi strani pa vrhunski rezultat na svojem športnem področju, ampak tega niste storili in pika. Zdaj to prelagate do leta 2015, potem bomo verjetno zopet poslušali "o tom potom". Skratka, prelagate zadevo, o kateri bi lahko na odboru verjetno soglasno podprli, sedaj se pa sklicujete, kako z amandmajem to ni mogoče, kako se z amandmaji ruši sistem, celo to, kako se rešuje zadeve na vrat na nos ... Spoštovani državni sekretar, vi ste bili prej poslanec in verjetno veste poslovniška določila Državnega zbora, kako se lahko predlagajo amandmaji in kdaj se lahko predlagajo, ne moreš amandmaja prej vložiti, preden niti zakon v Državni zbor ne pride oziroma kdaj se lahko dajo amandmaji do obravnave na delovnem telesu.

Občutek imam, da nekateri člani odbora niti niso prebrali zakona, moram reči, da sem prebral oba zakona, tako zakon s strani Študentske organizacije kot potem vladni zakon. V prejšnjem mandatu sem bil tudi sam član Odbora za delo, družino in socialne zadeve in moram reči, da že takrat sem s posameznimi kolegi znotraj poslanske skupine opozarjal bivšega ministra, da je treba tudi status vrhunskih športnikov urediti, dal je obljubil, da se bo to rešilo. Seveda potem je prišlo do zamenjave vlade, ampak očitno uradniki so ostali isti in so pozabili na posamezne točke, ki bi jih morali rešiti in so jih verjetno vrgli v koš, namesto da bi se s tem spoprijeli.

Moram reči, da me predvsem s strani Pozitivne Slovenije čudi, da s takšno benevolenco zavračajo sploh razpravo o vrhunskih športnikih in vrhunskih dijakov. Strinjam se, da obstajajo vrhunski študentje oziroma dijaki, ki so hkrati tudi vrhunski športniki, ampak Zoisove štipendije zdaj ne bodo imeli. To je zdaj glavni problem. Med nami je, predvsem v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija, kar nekaj vrhunskih športnikov. Pričakoval sem vsaj od njih neko podporo za svoje naslednike.

Kar se pa tiče izvajanje enega od kolegov v preteklosti glede Hermanna Maierja; veste, tudi poznam gospodarstvenike, ki so doma v svoji garaži začeli s svojo obrtjo, potem postali uspešni gospodarstveniki, danes pa zato, ker imajo zaposlenih deset do 20 ljudi ali pa še več, jih pa smatramo za tajkune. Tako da so ti očitki, bom rekel, malo iz pete pripeljani.

Glede tega, kako je klasifikacija nedodelana ali kako? Poglejte, v svoji lokalni skupnosti sem predsednik odbora za šport in vedno trčim, ko se vsako leto srečujemo s pravilnikom o športu, na to, ali so individualni športniki boljši ali so ekipni športi boljši. Potem

srečaš enega, ki se ukvarja z atletiko, nekdo, ki se ukvarja z neko borilno veščino – med njimi so neke diskrepance, ampak mislim, da je naloga ministrstva, zato pa imamo ministrstva, da tudi naredijo nek red v državi. Ampak očitno na tem področju glede Zoisovih štipendij si država zatiska oči. Mislim, da je bilo treba na odboru čisto malo dobre volje pokazati za mlade nadobudne športnike, ne samo nadobudne, vrhunske športnike in tudi vrhunske učence, ampak na žalost tega niste storili in sedaj se z raznimi debatami tega oklepate. Moram reči, da to, kako bodo nekateri dobili štipendije – ne bodo jih dobili. Morda na kakšni občini. Se strinjam, tudi občine imajo svoje pravilnike, da lahko podelijo komu štipendijo. Verjamem, da vsi tisti, ki ste v Mestni občini Ljubljana, boste to vse na mestnem svetu potrdili, za ostale je pa problem.

Se pravi, na žalost, velika napaka je bila narejena, ne bi šlo za noben odmik od nekega rušenja koncepta. Napako ste zamudili. Rekli ste, da boste reševali po letu 2015 – ampak, bomo videli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala. S tem smo izčrpali vse prijavljene k razpravi.

Predeu povprašam o tem, ali želi še kdo razpravljati v nadaljevanju, vas želim ponovno opozoriti, da smo pri 20. členu in izredno poudarjam, ta člen govori o dodatku za štipendiste s posebnimi potrebami. Če želite razpravljati o tem členu in o amandmaju k 20. členu, boste lahko razpravljali. Če boste razpravljali o Zoisovih štipendijah, vas želim opozoriti, da 21. člen in vsi ostali naprej, ki govorijo o tem, je zaprt, ga ni mogoče spreminjati in razprava ne bo pripeljala do rešitve. Zato vas prosim, da se osredotočite na 20. člen in amandma k 20. členu.

Vas pa vabim k možnosti za prijavo k razpravo, ker je bil izražen interes.

Besedo ima gospa Lejla Hercegovac. Izvolite.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni predstavniki ministrstva, spoštovane kolegice in kolegi!

Amandma k 20. členu Predloga zakona o štipendiranju seveda podpiram, tako kot vse kolegice in kolegi iz vseh strank. Vesela sem, da smo tukaj enotni, in da tam nimamo težav, zato ker štipendiranje študentov s posebnimi potrebami je potrebno, je nekaj posebnega in tukaj smo enotni. Žal ne glede na to, da ste prosili, da se ne razpravlja o tem, moram izkoristiti svoj čas in povedati, da dijake in študente ne smemo kritizirati, ker to so predstavniki civilne družbe, ki jih moramo upoštevati. Tako na tem mestu nimamo pravice niti ene študentske organizacije kritizirati. Tako kot bi se res morali usmeriti na prava dejstva, da kaj je kdo naredil in v katerem času je naredil. Oprostite, vsi smo odgovorni! Leto in pol poslušam, kdo je kaj naredil in kaj ni in kaj ni.

Izkoriščamo vsako možnost populističnega predstavljanja in dejstva, da je nekdo drug kriv za nekaj. Vsi smo krivi, ki sedimo tu. Vsi predstavniki, kjer koli smo delali, smo odgovorni za vsako stvar.

Predstavniki ministrstva je zelo lepo povedal, pojasnil. Mislim, da bo tudi na tem področju narejen premik, čeprav je treba povedati, da Zoisove štipendije res ne morejo dobiti vsi, tudi športniki. Tisti, ki je prvak v balinanju, tako kot je poslanec, ki sedi zraven mene rekel, ne more dobiti Zoisove štipendije, če ima slabe ocene. Mislim, da moramo nehati s populizmom, moramo nehati predstavljati svojo stranko, da je nekaj posebnega. Mi smo del družbe in vsi smo odgovorni. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Je sicer izražen interes za repliko, ampak resnično predlagam, da ne repliciramo na temo Zoisovih štipendij, ker ne bomo prišli do nobene rešitve, ker te rešitve ne moremo popraviti. V zakonu je člen, ki govori o tem, zaprt. Če je mogoče replicirati na drugo vsebino: ja, če bomo pa nadaljevali z vsebino Zoisovih štipendij, potem pa morate dovoliti, da vas bom dosledno v nadaljevanju prekinjal v razpravah in pri replikah.

Izvolite, gospa Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Postopkovno imam, spoštovani predsednik.

Jaz sem prosila za repliko. Replika je vedno na nekaj, kar je nekdo pred teboj rekel, si bil omenjen oziroma si se prepoznal v njegovi razpravi. Jaz ne morem replicirati na nekaj tretjega. Mislim, da je v skladu s Poslovníkom, da mi daste, ne glede na vse, priložnost za repliko. Poglejte, imam še pol minute časa, bi želela odgovoriti na vse tiste napačne navedbe in napačna ... / znak za konec razprave/, ki so jih izrekli moji kolegi tekom svoje razprave o vsebini, ki ni predmet amandmaja.

Skratka, želim, da mi daste priložnost, da izkoristim pol minute.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Poglejte, dal sem vam besedo za repliko. Izkoristila ste jo za to, da ste me poskušala usmeriti, kako naj ravnam. Če bi želeli, bi lahko že to izkoristili. Ne morem vam dati še enkrat besedo za to, da bi razpravljali ne to temo.

Sprašujem samo, če želi še kdo besedo okoli 20. člena in okoli amandmaja k 20. členu, ostalih razprava, žal, ne bom dovoljeval. Pa ne žal, ampak enostavno smo izkoristili že preveč časa za to. Želi še kdo razpravljati o 20. členu? Če želite razpravljati o 20. členu, vas vabim k razpravi oziroma prijavi? ... / oglašanje iz dvorane/ Ni nikogar prijavljenega.

Imate postopkovni predlog?

Gospa Tomčeva.

ROMANA TOMC (PS SDS): Spoštovani predsednik, ja, imam postopkovni predlog. Tudi

prej sem ga imela in prosim, da vrnete čas nazaj, ker mi je čas odtekal tako, kot bi imela repliko, oprostite. To ni v skladu s poslovnikom. Vas lepo prosim, da spoštujete poslovnik in upoštevate čas tako, kot se upošteva pri postopkovnem oziroma pri repliki.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Še enkrat bi vas želel opozoriti, sem izrecno poudaril, da ne bom dovoljeval v tem krogu razprav okoli Zoisovih štipendij. Tako vam žal ne morem dati dodatnega časa, da bi lahko še izrazili dodatne argumente skozi repliko na to temo. Žal vam ne morem dati besede oziroma replike na temo Zoisovih štipendij.

Želi še kdo razpravljati o 20. členu? Postopkovno?

Gospa Tomčeva, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Oprostite, predsednik, ampak res je neprimerno, da se pogovarjamo sedaj o 30 sekundah časa, bom pa vztrajala: odvzeli ste mi jih v času, ko sem imela postopkovni predlog. Na podlagi katerega člena poslovnika ste se tako odločili? Prosila sem za postopkovni predlog in dali ste mi besedo, da sem imela postopkovni predlog. Potem sem opazila, da ste pobrali čas, ki je namenjen razpravi. Samo to vas prosim, ker želim, da se poslovnik spoštuje, in mislim, da imam tukaj prav.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Popolnoma vas razumem, ampak dajte razumeti, da predsedujoči odloča o tem, kako bo tolmačil poslovnik v danem trenutku. Izrecno sem vas opozoril, da ne bo mogoče razpravljati več o členu, ki ni odprt, in vas tudi z moje strani prosim za razumevanje, da razumete, da imam to možnost in pristojnost pri vodenju seje.

Želi še kdo razpravljati o 20. členu? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo o 20. členu in amandmaju k temu členu.

Odpiram razpravo o 123. členu ter amandmaju poslanskih skupin k 123. členu.

Želi kdo razpravljati k temu členu? Ugotavljam, da ni prijavljenih k razpravi in ker ne želi nič razpravljati, zaključujem razpravo o 123. členu in amandmaju.

Imate besedo, državni sekretar, gospod Dejan Levanič, izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo.

Ministrstvo predlaga, da se še na tej seji opravi v skladu s poslovnikom 3. obravnava predloga zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Sicer pa bomo o amandmajih v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 12. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 21. uri in 50 minut.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA – PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 22 poslank in poslancev s prvopodpisano Mašo Kociper zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer dr. Senku Pličaniču, ministru za pravosodje.

Ja, za zagovornico, prosim.

DR. SENKO PLIČANIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred vami sta noveli Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi, bom vsako posebej na kratko predstavil, najprej pa nekaj uvodnih besed.

Predloge sprememb obeh zakonov, torej Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi, smo pripravljali dobro leto. Temeljijo na predlogih sodstva in na naših lastnih ugotovitvah o tem – hvala lepa za dvig pulta, bom zdaj precej lažje opravil to uvodno predstavitev –, skratka, temeljijo na predlogih sodstva, to posebej poudarjam, in naših lastnih ugotovitvah o tem, kaj je nujno treba spremeniti v teh dveh, za delovanje sodstva, ključnih zakonih. Kaj je treba spremeniti seveda s ciljem, ki ga ves čas zasledujemo, to je povečanje učinkovitosti sodstva, kar zlasti pomeni pohitritev sodnih postopkov in hitrejšo odpravo sodnih zaostankov. Glede na ta cilj, ki je zelo ambiciozen, moram povedati, da obe noveli predstavljata prvo fazo tistih najbolj nujno potrebnih sprememb, zlasti v vodenju, organizaciji dela sodišč, osebni odgovornosti, nadzoru nad sodno upravo, in vseh tistih vprašanih, ki so po naši oceni in tudi oceni tistih v sodstvu, s katerimi smo se usklajevali, nujno potrebni za to, da bo sodstvo lahko čim prej opravilo tiste nujno potrebne prve korake k doseganju tega cilja, torej povečanju učinkovitosti v sodstvu.

Posebej naj poudarim pomembnost obeh novel tudi za uresničitev zaveze, ki smo jo Vlada in sodstvo dali slovenskim državljanom in državljanom o tem, da bomo v enem letu, torej do 1. 3. 2014, radikalno skrajšali sodne postopke in radikalno pospešili odpravo sodnih zaostankov. Kot rečeno, gre za prvo fazo nujnih sprememb, sledi oziroma potrebna bo še druga faza, ki se bo nanašala na nekatera, tudi pomembna vprašanja, za katera smo pač presodili, da lahko počakajo do jeseni.

Sodstvo, kot veste, je velik sistem z izjemno pomembno vlogo v slovenski družbi, tudi splošno je tako, in seveda z izjemno pomembnim statusom, ki ga ima v slovenski družbi. Sodni zaostanki, predolgo trajajoči sodni postopki, negativni dogodki iz zadnjih let so

pokazali, da so spremembe nujno potrebne. Naj povem, to je moje osebno mnenje, da smo se preveč zanašali na samonadzor in osebno odgovornost vseh tistih, ki delujejo v sodstvu, zlasti tistih, ki opravljajo vodilne funkcije v sodstvu, pa tudi vseh sodnic in sodnikov, ki so, naj vas ponovno spomnim, vsak posebej javni funkcionarji. Ker smo se preveč zanašali na samonadzor in osebno odgovornost, kot omenjeno, mislim, da vsi lahko skupno ugotovimo, to je pokazalo tudi pred kratkim potekajoča izredna seja, da preprosto je potrebna celovita reforma ravno teh vprašanj, o katerih govorim. Torej nadzor, osebna odgovornost, vodenje, racionalizacija dela in podobna vprašanja so tista, ki jih naslavljamo s tema dvema novelama ravno zato, ker je očitno, da je v preteklih letih, desetletjih, praktično ves čas po osamosvojitvi, bilo tem vprašanjem namenjeno premalo pozornosti, tudi premalo pozornosti zakonodajnega telesa in seveda premalo pozornosti vlade.

Zaradi vsega tega povečujemo pristojnosti predsednikov sodišč, pristojnosti Vrhovnega sodišča, ki je v okviru slovenskega sodstva pristojno kot hierarhično najvišje sodišče za ustrezno organizacij sodstva kot celote. Torej, Vrhovno sodišče, naj opozorim, je pristojno za ustrezno organizacijo sodstva kot celote in za tako imenovano sodno upravo. Ko gre za druga vprašanja, gre za hierarhično pristojnost, povezano s pravnimi sodstvi, je seveda zgodba drugačna. Ko pa gre za sodno upravo, za organizacijo dela na sodiščih, je pa ravno Vrhovno sodišče tisto, ki ima tukaj pomembne pristojnosti. Seveda povečujemo tudi pristojnosti našega ministrstva. Vsaka povečana preglednost, vsaka kritika, vsak dodatni nadzor nikoli ni sprejet z navdušenjem, to je človeško in razumljivo, zato sem posebej pozitivno presenečen, da so tudi v sodstvu mnogi, ki spremembe podpirajo in jih pozdravljajo. Odkrito naj povem, brez nekaterih predsednikov sodišč, brez njihove podpore, znanja in izkušenj, bi oba zakona težko pripravili. Tudi zato v to reformo verjamem in jo tako odločno podpiram. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za dopolnilno obrazložitev in prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Najprej dajem besedo gospe Maši Kociper, da predstavi stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani minister, lep pozdrav!

Res je, ni še minilo niti 14 dni, odkar smo tukaj, v Državnem zboru, opravili obširno razpravo o stanju v pravosodju in med drugim sprejeli tudi sklep, da stanje v pravosodju ni zadovoljivo ter da so izboljšave, med drugim tudi na področju zakonodaje, pomembne in

potrebne. Za to ugotovitev pa res ni bila potrebna nikakršna izredna seja, niti nova javna predstavitev mnenj, kaj šele kakšni novi sklepi, kajti da so določene spremembe nujne, nam jasno sporočajo državljani, ki nikakor niso zadovoljni s stanjem pravne države in učinkovitostjo pravosodja. Slovensko pravosodje v zadnjih letih ni dovolj ustrezno in hitro odreagiralo na nekatere ekscese, ki so se pokazali v slovenski družbi, in je predolgo odločalo ali pa še vedno odloča o nekaterih odmevnih, zlasti kazenskih zadevah. To in nekatere napačne ali pa neprimerno izkomunicirane procesne odločitve so se pripeljale do tega, da je ugled sodstva v očeh javnosti nevarno nizek, kar je izredno slabo za vsako pravno in demokratično državo.

Že v tako slabi situaciji pripomore še neodgovorno vodenje nekaterih politikov in njihovih zagovornikov ter podpornikov, ki ne spoštujejo sodišč, se ne udeležujejo javnih obravnav, diskreditirajo sodnike in sodne odločitve ter se trudijo, da bi za uveljavljanje svoje resnice pokazali in dokazali, da je v sodstvu čisto vse narobe. Nekateri torej menijo, da je treba v sodstvu lustrirati in zamenjati kar vse počez ter popolnoma spremeniti ne samo zakonodajo, ampak celo našo ustavo. Ampak, kot sem rekla že v razpravi na izredni seji, kako lahko bi bilo, če bi bilo tako preprosto! In če je tako preprosto – kako to, da to v preteklosti že ni bilo narejeno? A resnica je, da bi na tak način prej zmanjkalo ljudi in kreativnih zakonodajnih rešitev, kot da bi prišli do boljših rezultatov in pravne države. Ne glede na vse nezadovoljstvo s pravosodjem in tem, kar se je v zadnjih letih dogajalo, po mnenju Poslanske skupine Pozitivna Slovenija to ne more biti razlog za brezglave in drastične posege v zakonodajo, saj so prav takšne rešitve v preteklosti povzročile nove probleme in zelo negativne učinke.

Novele zakonov, ki so danes pred nami, so zato nastale v daljšem obdobju in dialogu s stroko ter uporabniki in poskušajo izboljšati stanje tam, kjer so se pokazali problemi v praksi. Nekateri statistični podatki namreč in tudi analize za leto 2012 kažejo, da se stanje ponekod in nekaterih področjih vendar izboljšuje. Tako se zmanjšuje število nerešenih zadev, v enem letu za 16 %, povprečni pričakovani čas rešitve vseh zadev se je s 4,6 mesecev v letu 2011 znižal na 3,6 meseca v letu 2012, za pomembnejše zadeve pa se je ta čas znižal z 8,7 meseca na 7,7 meseca v letu 2012. Zmanjšuje se tudi število najstarejših zadev, ki se je konec leta 2012 v primerjavi z letom 2011 znižalo za dobrih 20 %. Problemi in negativni trendi pa se kažejo predvsem pri pomembnejših zadevah in prav na to se nanašajo koalicijski cilji ter podpisana zaveza, ki so jo v prejšnjem tednu podpisali predsednica Vlade, minister za pravosodje ter predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Med drugim so med koalicijskimi cilji in v tej zavezi izpostavili tudi sprejem nove zakonodaje, ki bo pomenila več

odgovornosti in več pooblastil za vodenje sodne veje oblasti.

Zaradi vsega povedanega je pred nami novela Zakona o sodiščih, ki prinaša nekaj ključnih prispevkov h krepitvi te veje oblasti in krepitvi nadzora znotraj nje. Zasleduje zlasti naslednje cilje: povečanje in krepitev samostojnosti sodne veje oblasti zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti te veje, povečanje kakovosti in nadzora nad sodno upravo in povečanje odgovornosti sodstva za njegovo delo. Eden ključnih ciljev pa je odprava sodnih zaostankov, in sicer tako da bo povprečen čas trajanja odločanja na prvi stopnji 6, na drugi pa 3 mesece, enako pa naj bi veljalo tudi v postopkih z izrednimi pravnimi sredstvi.

Z namenom krepitve te veje oblasti in večje odgovornosti se več pristojnosti daje Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, ki mora biti tisto, ki ima poleg odgovornosti tudi ustrezna pooblastila za vodenje sodne veje oblasti. Nanj se prenaša vodenje centralne kadrovske evidence ter pristojnost za vodenje sodniškega volilnega imenika. Vrhovno sodišče bo imelo večjo vlogo pri določanju števila potrebnih sodniških mest na posameznih sodiščih. Na podlagi letnih poročil in spremljanja stanja na posameznih sodiščih bo Vrhovno sodišče lahko hitreje zaznalo potrebe sodišč in ustrezno ukrepalo. Določanje števila sodniških mest, mest porotnikov in pripravniških delovnih mest za sodniške pomočnike, imenovanje direktorjev sodišč ter podeljevanje raznih priznanj javnim uslužbencem, vse to so naloge sodne uprave, za katere po mnenju Vlade je ustrežnejše, da jih izvaja sodstvo samo. Na ta način ne bo več odvisno od storitev izvršilne veje oblasti, kar mu bo zagotovilo večjo fleksibilnost, pa tudi postopki bodo lahko hitrejši in učinkovitejši, odpadli pa bodo tudi številni dosedanji izgovori.

Bistvo novele Zakona o sodiščih pa je predvsem boljši nadzor nad delom sodišč. Vrhovno sodišče je tako pristojno za pripravo analiz, v katerih bo ocenilo izvajanje sodne oblasti ter sprejelo in določilo merila za kakovost dela sodišč za naslednje leto, procesa reševanja zadev in navodila za učinkovito izvrševanje sodne uprave. Določeni bodo jasni časovni standardi, to je zlasti pričakovani čas opravljanja posameznih procesnih dejanj in reševanja zadev na posameznih vrstah in stopnjah sodišč. Dejstvo je namreč, da so prav sodni zaostanki in trajanje postopkov največja rakrana našega sodstva, na kar opozarja tudi Evropska komisija v 7. točki svojega priporočila, kjer pravi, da naj Slovenija še nadgradi dosedanja prizadevanja za nadaljnje zmanjševanje trajanja sodnih postopkov na 1. stopnji civilnih in gospodarskih sporih ter števila primerov, ki čakajo na obravnavo, zlasti v zadevah, ki se nanašajo na izvrševanje. Za okrepitev nadzora nad izvrševanjem teh časovnih standardov, pa se pri Ministrstvu za pravosodje uvaja posebna služba za nadzor organizacije poslovanja, ki jo bo vodil

dodeljeni sodnik. Ta služba bo sama nadzorovala sodno upravo, zlasti glede organizacije poslovanja in izpopolnjevanja meril, ter ugotavljala učinkovite izvrševanje teh meril v praksi.

Zaradi morebitnih očitkov, da gre za poseg v samostojno vejo oblasti, pa se v zakonu tudi jasno določa, da ta služba pri izvajanju svojih pristojnosti ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, v domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali jamstvo poštenega sojenja. Prav tako služba ne bo imela neposrednega stika s sodniki, saj bo nadzor opravljala preko predsednika sodišča, direktorja sodišča in sodnega osebja. V primerih, ko imajo ugotovljene nepravilnosti posledice na učinkovitost ali uspešnost dela sodišča, pa bo imela ta služba tudi možnost, da poda predlog za razrešitev predsednika sodišča. Tako opisana in predlagana zakonodaja nikakor in v nobeni točki ne posega v sodnikovo neodvisnost o presojanju v posamezni zadevi. Neodvisnosti pri odločanju namreč za nas ostaja nedotakljiva kategorija, znatno pa želimo povečati učinkovitost sodniškega dela.

V Pozitivni Sloveniji se torej problemov, s katerimi se sooča sodstvo, zavedamo, prav tako pa se zavedamo, da mora pri njihovem reševanju svoj del prispevati vsaka od treh vej oblasti. Zakon, ki je pred nami, je eno od orodij, ki ga sodstvo lahko ponudi zakonodajni veji oblasti za dosego tega cilja in s tem tudi za povrnitev oziroma za ponovni večji ugled. Od sodstva samega pa je odvisno, v kolikšni meri bo pri doseganju tega cilja tudi uspešno.

Predlog zakona bomo v Pozitivni Sloveniji glede na povedano seveda podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Dr. Vinko Gorenak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Naj začnem s prispevkom oziroma s primerjavo, ki bi nam lahko veliko povedala.

Minister, smo v neki sobi, vi ste odlični krajevni zdravnik, ki ste zelo dobro postavili diagnozo pacientu, ta pacient je celo iz vašega ožjega kroga, in povedali ste, da ima ta pacient raka, povedali ste, da je hudo dementen, tako da že dela škodo po hiši, ki je očitna in ima širše vplive ... No, zdaj smo pa pri teh dveh zakonih. Prvič, na mizo ste pa postavili kozarec zelo neškodljive cedevite. Ta cedevita bo pacientu pomagala, mogoče se mu bo za nekaj trenutkov vrnil nasmeh na obraz, nič mu ne bo škodovala, vendar tudi kaj bistveno ne koristila. Kot zdravnik bi pa morali najverjetneje napisati takojšnjo napotnico za Klinični center, tam organizirati skupino strokovnjakov, ki bi tega pacienta operirala in ga povrnila v normalno življenje.

S tema dvema zakonoma oziroma s tem zakonom, ki je pred nami, je tako, da niti eno določilo, ki je v tem zakonu predvideno, ni škodljivo. Pravzaprav lahko rečemo, da je dobro, vendar dajemo sodni veji oblasti več pristojnosti, nalagamo ji več možnosti nadzora, ko pa desetletje in več, da ne rečem dvajsetletje, nas sodna veja oblasti z dejstvi prepričuje, da tega ne želi, da se je zaprla sama vase in da ji ne pomaga nič. Ni pripravljena narediti koraka v Evropo. Ampak stopica na mestu, kot da bi se danes pisalo leto 1988, 1989 in ne leto 2013; kot da ne bi živeli v Evropi, ampak kot da smo nek osamljen otok sredi te Evrope, ki deluje po sistemu, kakršen je pravzaprav bil. Skratka, zelo pogrešam ...

Naj v startu že povem, da ne bomo nasprotovali zakonu, ker ni škodljiv, ker ne prinaša nič škodljivega, tako kot so prinašale spremembe zakonov, ki jih je predlagal prejšnji minister Zalar. Zato naj gre zakon čez parlament in za nas ni nobene težave v zvezi s tem.

Tisto bistveno, kar bi želel poudariti oziroma kar je treba povedati, je to, da je Slovenija dolžna postaviti svoje pravosodje tja, kamor sodi. To pa pomeni na evropske norme, na evropska izhodišča, na evropske etične standarde, na evropsko strokovnost, na povprečno evropsko porabo sredstev, na povprečno evropsko število sodnikov. To je tisto bistveno. Osebnostno menim, da minister ima prava prizadevanja, njegovi pogledi so absolutno pravi, ker počne tudi prav, ampak potem se pa ustavimo – tako kot pri lokalnem zdravniku. Kliničnega centra ni. To pa pomeni, da bi se morala uvesti koalicija, ki je prva odgovorna za stanje v državi in tudi v pravosodju v okviru svojih ustavnih pristojnosti, narediti temeljit načrt do uskladitve verjetno z opozicijo, to bi bilo dobro, in narediti celovito sodno reformo. Celovito sodno reformo, ki bi šla v isti smeri, o kakršni sem govoril.

Najprej nekaj o odgovornosti in najprej nekaj o tistem, kamor bi mi morali postaviti slovensko pravosodje. Toda slovensko pravosodje ni na tem, so nas opozarjali že zdavnaj, pa ne bom spet znamenite stavke nemškega sodnika Doukoffa ponavljal, ampak bom šel na 27. 3. 2013. Takrat nas je Evropska komisija pravzaprav opozorila z znanim dokumentom Pregled stanja na področju pravosodja. Zelo jasno so nam povedali, da gospodarska kriza, njeno reševanje zahteva korenite spremembe v pravosodju. Korenite spremembe v pravosodju! Dr. Klemen Jaklič govori o tem, da so številne evropske države reformirale pravosodne sisteme v tem času, v času gospodarske krize, in so danes že na poti iz te gospodarske krize, s čimer je pomembno prispevalo tudi pravosodje. Pri nas žal tega še nismo naredili.

Evropska komisija pravi tudi to, da je pravosodje bistveni segment, ki lahko doprinese k boljši gospodarski situaciji, izhodu iz krize. Opozarjajo nas na to, da je sodstvo pravzaprav

temelj evropskih demokracij in da pri nas temu ni tako. Pravi tudi, da so predvidljive pravočasne sodne odločitve pomembne pri izhodu iz gospodarske krize in za gospodarsko poslovno okolje. Zato Slovenijo uvrščajo med šest rizičnih držav s tega področja – govorim o dokumentu, ki je star dobra dva meseca. Evropska komisija jasno pove tudi to, da smo po trajanju civilnih gospodarskopравnih zadev nekje na evropskem repu. Za nami so Ciper, Malta, Italija. Pove nam tudi to, da preveč plačujemo za pravosodje. Bistveno preveč plačujemo, dvakrat več, kot je povprečje Evropske unije na sodnika. Dvakrat več plačujemo, z rebalansom pa, kolikor vem, je treba zagotoviti še kaj zraven, kar ni dobro. Opozarjajo nas na to, da imamo 71 sodnikov na 100 tisoč prebivalcev, 71,2 – da je povprečje Evrope 45. Opozarjajo nas na to, da imamo 209 oseb zaposlenih na sodiščih na 100 tisoč prebivalcev – da je v Evropi tako povprečje 103. Se pravi, imamo več kot enkrat sodnikov in sodnega osebja, kot pa je povprečje Evropske unije. Število sodnikov na 100 tisoč prebivalcev pa tako ali tako, vemo, da je daleč daleč najvišje v Evropi.

Evropska komisija tudi zelo jasno pove, kar malo zaukaže. "Skrajšate sodne zaostanke," pravijo. In drugo, kar pravijo, da bankirji morajo odgovarjati za slabe kredite. Naj vas spomnim. Mineva leto dni, odkar je na mizi dr. Fišerja znamenito zaupno poročilo Banke Slovenije, ki govori o teh slabih kreditih, in zgodilo se ni nič. Še več! Dr. Fišer je na Odboru za pravosodje, ko smo govorili o stanju v pravosodju, rekel, da se s tem primerom, torej s primerom slabih kreditov, ukvarja en tožilec pol delovnega časa. Namesto da bi od 170, 180 tožilcev formiral ekipo 20 tožilcev, na NPU pa že imamo nekaj nad 70 dobro plačanih strokovnjakov, in namesto da bi ta ekipa delala 24 ur na dan, se torej s tem ukvarja en tožilec pol delovnega časa. To kliče po ostrih in radikalnih posegih na to področje! Ne dogaja se nič. Seveda moram reči, da bomo danes verjetno še priča, tako kot marsikdaj, besedam, kot je neodvisnost pravosodja, ustavno zajamčena neodvisnost pravosodja in podobno, zato vas naj spomnim, da je to sicer res. Mi imamo tri veje oblasti, ki so samostojne, o tisti četrti in naprej nima smisla govoriti, ki ima tako ali tako svojo oblast. Zakonodajna, sodna in izvršna veja oblasti so torej samostojne. Vsaka v okviru svojih pristojnosti. To je tudi jasno. Mi sprejemamo zakone in nič ne sme vplivati na to. Vlada jih predlaga in nič ne sme vplivati na to. Sodna veja oblasti je tudi samostojna z vidika sojenja in ne z vidika vsega ostalega, kar hudo pomotoma mečemo v isti koš; tudi mi, poslanci in s tem ponižujemo sami sebe. Želel bi si, da tega ne počnemo.

Nihče se torej ne more dotikati teh samostojnosti, parlamenta, vlade in sodne veje oblasti, pa tudi če so pred vlado ali tukaj pred hišo, pred parlamentom, demonstracije, ki vplivajo na naše odločanje, pod pritiskom smo. Ampak tudi pred sodiščem so lahko, tu ni

nobenega problema, v zahodni Evropi pač ne. Oni morajo vseeno soditi neodvisno. Če torej upoštevamo vse te pristojnosti, lahko rečemo zelo jasno, in tu se vračam na začetek svojega nastopa: mi moramo poseči v pravosodje. Mi sprejemamo zakone in ne pravosodje. Pravosodje jih izvaja. Nobenega razloga ni, tako kot bomo tudi danes slišali: Sodni svet se ne strinja, vodstvo Vrhovnega sodišča se ne strinja s tako ali drugačno rešitvijo. In ker se ne strinja, mi ne smemo. Ni res! Zakone sprejemamo mi! In naša pravica in dolžnost je, da posežemo v pravosodje – z vidika sprejemanja zakonov, seveda.

O sodnih zaostankih je bilo že kar veliko rečenega, zato se s tem ne bom ukvarjal, verjetno bodo še kolegi rekli kaj na to temo.

Mogoče nekaj na temo trajnega mandata, ki tako ali tako zahteva spremembo ustave. Mi ta trajni mandat imamo, tudi to je evropska norma, s tem ni kakšne posebne težave. Nikjer pa ne piše, da moraš trajni mandat dobiti prvi dan, ko prideš v službo, prvi dan, ko postaneš sodnik. Nikakor ne! Tega v večini držav pravzaprav ni.

Glede neodvisnosti sodstva. Torej, neodvisnost sodstva: da pri sprejemanju odločitev, toda lahko bi vam naštel, kolikor hočete primerov nedela, kolikor hočete primerov napak v sodstvu, kolikor hočete neučinkovitosti – številke povedo svoje –, kolikor hočete o neodgovornosti, bom na koncu nek primer povedal, ki je iz današnjega dne. In koliko bi lahko govoril o spregah med sodniki, stečajnimi upravitelji, odvetniki, če želite, in tako dalje – to pa ni stvar neodvisnosti sodstva. Torej, dejstvo je, da sojenje v nerazumno dolgih rokih ni stvar neodvisnosti sodstva. Celo več, nekatere evropske države imajo predvidene sankcije za sodnike. Politična motiviranost ni stvar neodvisnosti sodstva. Poudarjam, da se bom za zaključek dotaknil najnovejšega primera, ki to kaže. Zastaranja v tujini sankcionirajo – pri nas ne, pri nas pravimo temu neodvisnost. Založene spise v tujini sankcionirajo – mi pa pravimo, da je to neodvisnost. Ne, ni neodvisnost. Izgubljene spise v tujini sankcionirajo – pri nas pa trdimo, da je to stvar neodvisnosti sodstva. Prepozno napisane sodbe v tujini sankcionirajo – pri nas pa temu ni tako. In še bi lahko našteval. Da ne govorimo o ščitenju lastnih privilegijev, če želite, na kar so nas opozarjali tudi že iz tujine.

Naj povem čisto na kratko – za tiste, ki me zadnjič niste poslušali na seji odbora –, da je stanje v našem pravosodjem preprosto tako, da smo takoj po osamosvojitvi sprejeli zakonodajo, v kateri smo rekli, da so sodniki lahko imenovani v trajni mandat. Vendar, ta zakon je prinesel še en pogoj, ta pogoj je bil, in še velja, da v preteklosti pri svojem delu niso sodili oziroma sprejemali odločitev, ki bi pomenile kršitve človekovih pravic. Nihče ni tega zakona spoštoval. Glejte, sodna veja oblasti tega zakona ni spoštovala – pa je bil sprejet v parlamentu! Generalno, po vrstnem redu so si

podelili eden drugemu trajne mandate, brez spoštovanja zakona. Na čelu Vrhovnega sodišča imamo človeka, ki je kršil te stvari. Na čelu tožilstva imamo človeka, ki je kršil človekove pravice. Koliko pa še! Kako pa si predstavljamo, da bomo, minister, z vsemi temi ukrepi, ki jih ministrstvo predvideva, tudi tistimi vnaprej, da bomo dosegli nek cilj. Ja, kako pa?! Če pa imamo na čelu dveh institucij, Vrhovnega sodišča in tožilstva, ljudi, ki tega nočejo narediti, ki niso spoštovali zakona iz leta 1991, pa so postali ustavni sodniki in danes vodijo dve najpomembnejši instituciji v pravosodju! Ni mogoče! S temi ljudmi ni mogoče vzpostaviti reda v pravosodju, to je dejstvo.

Naj vas opozorim, da ima Slovenija sicer urejeno disciplinsko odgovornost sodnikov, seveda jo ima. Ustavimo se pa pri številu izrečenih sankcij, pa boste videli, da je skoraj nično ali tam od štiri do šest postopkov na leto, ki se seveda ne končajo, ker sodnik ali tožilec, ki vidi, da se mu ne bo izšlo v takšnem postopku, preprosto odide in jutri postane odvetnik. No, potem ga pa dobijo skupaj z obdolžencem v nekem avtomobilu in policija zahteva nalog za preiskavo tega avtomobila in ga ne dobi. Govorim o primeru gospoda Penka in gospoda Zidarja. In ne zgodi se nič. Še več! 134. člen Ustave pravi, da imajo sodniki imuniteto, poklicno imuniteto, nikogar ni mogoče klicati na odgovornost in tako dalje. Da – če bi v praksi se to nanašalo na sprejete odločitve, ne morete klicati na odgovornost sodnika, ki je odločil: oproščen, ki je odločil: dve leti zapora, 10 let zapora in tako dalje. Zaradi tega ga ni mogoče klicati na odgovornost. S tem se je mogoče strinjati. Vendar mi v to stlačimo tudi vse ostalo, tudi napačne odločitve, ki jih Strasbourg razveljavi, primer odvetnice izpred desetih let, ki jo je sodišče kaznovalo, češ da je žalila sodišča, no Strasbourg pa po desetih letih pravi, da ni res in odvetnica dobi odškodnino, ki jo plačajo državljani. 26. člen Ustave imamo tudi tako tako – pravica do povračila škode. Ja, seveda, če sosed sosedu ukrade kuro, ne pa za zamude v pravosodju, za napačne odločitve, za napačno uporabo prava in tako dalje. Sicer poznamo tudi člen Kazenskega zakonika, ki govori o protizakonitem, pristranskem ali krivičnem sojenju. Ta člen je tudi okrasek, okrasek v zakonu, ki ni uporabljen nikoli.

Glejte naprej. Saj Avstrija ima stvari opredeljene, tako kot jih ima. Na papirju je pa kar podobna situacija kot pri nas. Na papirju imajo disciplinske kršitve, ampak nanašajo se tudi na upokojene sodnike, tudi na tiste, ki so že upokojeni, celo znižajo jim plačo. Sodniki v Avstriji so odgovorni – in tu pogrešam ukrepe tudi ministrstva, upam, da bomo v jeseni to dobili na mizo. Oni so civilno odgovorni – v Avstriji. Z zakonom je urejen čisti postopek zaradi napačnega, nepravočasnega ali krivičnega delovanja, zakon ureja pri njih ta postopek. Posameznik, ki je utrpel škodo, toži državo in dobi odškodnino. Ja, ampak te odškodnine ne

plača proračun Avstrije, ampak država to izterja od sodnika, ki je sodil oziroma ki je kršil te norme! Pri nas se to ne zgodi nikoli. Na vsaki seji vlade imate med 5 in 10 točk dnevnega reda, ko pooblašča vlada državno pravobranilstvo, da plača toliko, da plača toliko, da plača toliko. Primer Makoter – 250 milijonov. Primer sodnik Škobrne, ki je bil nezakonito zaprt. Tam nekje sem sedel, ko smo na to opozarjali, da mu imunitete ne more vzeti Mandatno-volilna komisija, ampak Državni zbor, pa je bilo rečeno, da v opoziciji nimamo prav. No, danes je že dosežena odškodnina, ki je seveda ne bo plačal kak sodnik, kak preiskovalni sodnik, ampak državljani. Tudi kazensko odgovornost imajo opredeljeno v Avstriji, tudi kazensko odgovornost sodnikov.

Italija, ki nam naj ne bi bila ravno za vzor, ampak vseeno; disciplinska odgovornost sodnikov, tožilcev je urejena podobno kot pri nas. Ni smiselno razpravljati naprej. Civilna odgovornost sodnikov in tožilcev: do leta 1988 praktično nič, potem so pa Italijani rekli stop in šli na referendum; posledica tega je bilo sprejetje zakona, kjer je ta civilna odgovornost sodnikov in tožilcev opredeljena. Kazenska odgovornost je tudi opredeljena. Pri materialni odgovornosti sodnikov in tožilcev v Italiji ni samo tako, kot je v Avstriji, da jo je mogoče dobiti od države, pa jo ta potem izterja od sodnika ali tožilca, ampak imate primere, kjer lahko posameznik direktno iztoži sodnika ali tožilca, direktno iztoži škodo od sodnika in tožilca.

Nemčija, ki pa nam lahko je vzor: disciplinska odgovornost je podobna kot pri nas, zato ne bom o tem govoril, civilna odgovornost sodnikov in tožilcev obstaja, ni mogoče tožiti sodnika ali tožilca direktno, ampak preko tega, da iztožijo odškodnino od države, ta pa jo refundira od sodnika. Torej, iztoži od sodnika, tudi v času, ko so sodniki že upokojeni, recimo globoko v 80. letih in če pride do neke sodbe, da je tak sodnik razsodil nekaj narobe in da je bilo v tistih postopkih nekaj narobe, mu znižajo penzijo, torej pokojnina se mu zniža. Pri nas tega ne poznamo. Poznajo tudi kazensko odgovornost.

Da ne porabim preveč časa, pa ob vseh teh številkah seveda moram še enkrat javno opozoriti na naslednje številke. Recimo, pogledjte, v Avstriji, podatki so iz leta 2006, izrečejo 26 sankcij sodnikom in tožilcem, v Italiji 51, v Nemčiji 25, pri nas pa 1. Zakaj pa eno? Ker so pobegnili med odvetnike! Ko smo pa v prejšnjem mandatu predlagali določilo, da ne morejo postati odvetniki prvi dan, se pa ni zgodilo nič, je bilo pa rečeno, mislim, da s strani Sodnega sveta, da to bi bila pa kršitev ustave. Kršitev ustave. Namreč, baje obstaja pravica do dela, so rekli. Ta pravica do dela pa ne obstaja za policiste in kriminaliste, ti pa štiri leta po opravljenih nalogah policista ali kriminalista ne smejo delati v varnostnih zasebnih organizacijah. Torej, za njih obstaja pravica do dela, za policiste pa ne.

Potem, če pogledamo uvedene disciplinske postopke, da vas s temi številkami preveč ne morim, ker to bil lahko bilo tudi zavajajoče, ker je število sodnikov glede na število prebivalcev pač tako tako, zato bom rekel, bom vzel podatek na tisoč sodnikov in tožilcev. Uvedeni postopki: 22 v Avstriji, v Italiji 68, v Nemčiji 55, pri nas pa 1. Tožilci v Avstriji takrat 0, v Italiji 24, v Nemčiji 26, v Sloveniji 2 uvedena postopka. Kaj pa izrečene sankcije? V Avstriji so jih izrekli 26 – govorim vse na tisoč sodnikov in tožilcev, seveda –, v Italiji 51, v Nemčiji 25, v Sloveniji 1. Odgovornosti torej ni. Ampak, zanimivo, spet na 100 tisoč prebivalcev, da imajo v Avstriji 22 sodnikov, v Italiji 11, v Nemčiji 24, v Sloveniji pa 50. Tožilcev pa 2,6 v Avstriji, v Italiji 3,8, v Nemčiji 6,2, v Sloveniji 9.

Za zaključek še tole. Število zadev, ki jih posamezni tožilec dobi v reševanje na letni ravni: v Avstriji 2 tisoč 821, v Italiji tisoč 317, v Nemčiji 967, v Sloveniji 519. Potem pa dr. Fišer jamra, kako nima tožilcev, kako je tožilec premalo. 519 jih njegov tožilec prejme na letni ravni, 519 spisov, avstrijski pa 2 tisoč 821! Kaj pa rešijo ti tožilci? Pogledjte, avstrijski na letni ravni vloži 353 obtožnih predlogov, v Italiji 257, v Nemčiji 234, naš pa 71. Se pravi, 5-krat manj kot avstrijski tožilec! Jaz sem globoko prepričan oziroma v poslanski skupini smo prepričani, da je potreben zakonit in ustaven poseg v slovensko pravosodje. Vse to, kar zdaj sprejemamo, je dobrodošlo in nič ni narobe. Zato ne bomo z eno besedo kritizirali niti enega člana, ki je danes tukaj pred nami. Menimo pa, da je to premalo. Menimo, da je minister osamljen primer, ki je sicer na pravi poti, ampak na cilj ne more priti. Na cilj ne more priti brez podpore Vlade in brez podpore koalicije in tega parlamenta.

Pogledjte, za zaključek še nekaj o neodvisnosti sodstva, najnovejši primer z današnjega dne ali pa izpred nekaj dni – danes sem izvedel za njega. Sodnica Rakočevičeva, Višje sodišče v Ljubljani, menda bo odločala na drugi stopnji o zadevi Patria – ali pa je že določena ali ni, mislim, da ne more biti, ampak če je članica Višjega sodišča, potem lahko odloča o zadevi Patria. Ona pravi v zadnji Pravni praksi takole: "Barbara, iskrene čestitke za tvoj pogum." Govori o sodnici Klajnščkovi. Ali si predstavljate? Kaj pravi pa dr. Cerar? Dr. Cerar je v odzivu na komentarje o sodbi o zadevi Patria zatrdil, da bi morala pravna skupnost, se pravi, misli vse pravnike, sodnike, tožilce itd., tiste pravnike, ki že sedaj zatrjujejo, da sodba je ali pa ni utemeljena, nemudoma in odločno opozoriti, da takšni nastopi niso v skladu s poklicno etiko. Opozarja tudi na to, da kateri koli pravnik se danes javno izreka o teh zadevah, ne more, prvič, ker krši določila kodeksov, in drugič, še manj pa bi lahko sodili potem na drugi stopnji. Pogledjte, kaj pravi Zakon o sodniški službi v 8. členu: "Ni osebno primeren za opravljanje sodniške funkcije tisti, za katerega je na podlagi dosedanjega dela, ravnanja ali obnašanja

utemeljeno sklepati, da sodniške funkcije ne bo opravljal strokovno, pošteno ali vestno ali da kot sodnik ne bo varoval sodniškega ugleda, nepristranskosti in neodvisnosti sojenja ..." Posebej je tudi določeno, da se ugled sodniške funkcije varuje tudi z ravnanji zunaj službe. Članek v Pravni praksi, ki ga je gospa objavila, pravi torej: "Barbara, iskrene čestitke za tvoj pogum." Gospe in gospodje, saj je že povedala, kako bo odločila na drugi stopnji! Kajne? Ja, seveda je povedala! In govorimo torej o neodvisnosti sodstva. To ni mogoče. To ni mogoče z ukrepi, ki se predvidevajo, ampak so potrebni bistveno bistveno ostrejši in radikalni ukrepi.

Če se vrnem na začetek: pacient je dementen in ima raka. Premalo bo cedevital! Potrebna bo velika ekipa strokovnjakov in temeljita operacija. Mi torej, kar se tiče tega in naslednjega zakona, ne nasprotujemo nobenemu členu in ne nasprotujemo nobenemu od obeh zakonov. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister, gospa državna sekretarka, poslanke in poslanci!

Moja naloga je predstaviti stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. To ne bo repriza niti včerajšnjih poslanskih vprašanj niti repriza izredne seje Državnega zbora ali nujne seje odbora, ampak se bom v mnenju osredinila na Zakon o sodiščih.

Eden ključnih ciljev predlagane novele je, tako je zapisal predlagatelj, odprava sodnih zaostankov. Spoštovani, učinkovitost sodišč kot cilj ni zapisana prvič, pa tudi izrečena ne, bi pa opozorila na to, da varuhinja človekovih pravic, prejšnja varuhinja, opozarja, da pri delu sodišč ni pomembna samo hitrost, ampak tudi kakovost opravljenega dela. Že nekaj časa velja, da je treba tudi v sodno vejo oblasti oziroma na sodišče vnesti menedžerski pristop vodenja. Zakonske rešitve s konca leta 2009 so prinesle številne spremembe, zlasti glede posodabljanja organizacije, vodenja in upravljanja sodišč, preoblikovanja sodniških normativov, določanja ustreznega števila sodnikov na posameznem sodišču, ustanovitve specializiranega oddelka za sojenje o zahtevnejših zadevah in tako naprej.

Med pomembnejše rešitve smo šteli tudi širitev pristojnosti Sodnega sveta, s čimer se krepí njegova vloga pri imenovanju in razrešitvi predsednika sodišč, in tudi ustanovitev specializiranega oddelka za sojenje o zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, koncentracijo vodenja in upravljanja okrajnih sodišč ter prenos pristojnosti, ki ne pomenijo izvajanja sodniške službe, s predsednikov sodišč na direktorje

sodišč. Učinkovitejše upravljanje sodišče na podlagi letnega načrtovanja in analiza rezultatov poslovanja sodišč so bile po našem mnenju dobre in predstavljajo neko prevetritev sodnih dvoran in sistema.

Omenjene zakonske rešitve so se začele uporabljati 1. januarja 2010 oziroma 1. januarja 2011, upoštevati pa moramo tudi enoletno obdobje za prilagoditev sodišč novostim. Po dobrem letu delovanja po novih pravilih torej se zopet srečujemo z novelo Zakona o sodiščih. Poleg že v uvodu navedenemu ključnemu cilju predlagatelj usmerja rešitve tudi v krepitev samostojnosti sodne veje oblasti. Tukaj gre predvsem za prenos nekaterih kadrovskih pristojnosti z ministrstva, pristojnega za pravosodje, na sodišča. Naj navedem:

a) Število sodniških mest, število sodniških mest v specializiranih oddelkih, število mest porotnikov in pripravniških delovnih mest za sodniške pomočnike se prenašajo na predsednika Vrhovnega sodišča.

b) Pristojnosti za spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti in uspešnosti dela sodišč se s Sodnega sveta prenašajo na Vrhovno sodišče.

c) Vodenje centralne kadrovske evidence in sodniškega volilnega imenika se tudi prenaša na Vrhovno sodišče.

č) Imenovanje direktorja sodišča z ministra, pristojnega za pravosodje, prenaša novela na predsednika sodišča.

Povečanje kakovosti nadzora nad sodno upravo – in o tem je minister danes v dopolnilni obrazložitvi še posebej govoril, kako da samonadzor ni zadosten – želi ministrstvo doseči z uvedbo posebne službe za nadzor organizacije tega poslovanja, ki bo delovala v Ministrstvu za pravosodje, vodil pa jo bo dodeljeni sodnik. Ob tej rešitvi se Socialni demokrati sprašujemo, ali je s tem še dovolj zavarovana neodvisnost sodstva, kajti v tretjem odstavku novega 65.a člena je zapisano, da: "Služba za nadzor", navajam, "vpogleduje vpisnike in drugo dokumentacijo sodišča, povezano z upravljanjem zadev sodne uprave ter zahteva ustna ali pisna pojasnila od predsednika sodišča, direktorja sodišča, generalnega sekretarja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in sodnega osebja v zvezi z zatrjevanimi, domnevnimi ali ugotovljenimi nepravilnostmi pri upravljanju teh zadev", pri takšnih in administrativnih pregledih pa lahko vpogleduje še v spise sodišča.

Prvič, recimo, " ... zahteva predložitev podatkov o poslovanju sodišča in delu predsednika oziroma direktorja sodišča v zadevah sodne uprave, zahteva predložitev pisnih pojasnil ter poročil o organizaciji in nadzoru dela na sodišču in opravljanju posameznih nalog sodne uprave, pri čemer se predsednik sodišča višje stopnje hkrati s predložitvijo podatkov oziroma pojasnil in poročil do njih opredeli v svojem mnenju." Drugič, "vstopa v prostore sodišča, opravlja

razgovore s predsednikom sodišča, direktorjem sodišča, generalnim sekretarjem Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in sodnim osebjem" in drugimi zaposlenimi na sodišču. Ter tretjič, " ... zahteva ali predlaga druge ukrepe za izvajanje svoje pristojnosti po tem zakonu." V nekaterih primerih so to tako ali tako "in druge pristojnosti".

Povečuje se v tem zakonu tudi odgovornost predsednikov sodišč. Novela si zastavlja tudi cilj razbremeniti sodnike tistih nalog, ki niso povezane s sojenjem. No, tu pa že imamo vprašanje o smiselnosti ukinitve projekta Lukenda. Socialni demokrati menimo, da bi ministrstvo, katerega vodi isti minister, že takrat moralo razmišljati ne o ukinitvi, ampak morda o preoblikovanju projekta Lukenda ali o nadgradnji, da tako rečem – to je bolj moderno. Oduščenih je bilo okoli 250 sodnih pomočnikov, ki so sodnike razbremenjevali birokratskih del oziroma nesodniških nalog. Predlagatelj ocenjuje, da predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva. Ne vemo pa, če to drži. Če bo Vlada v tem delu skušala zapolniti to vrzel s pomanjkanjem sodniških pomočnikov, bo treba najti tudi vir, prav tako pa bo treba verjetno poseči v kadrovske načrte. Iz podpisane zaveze med vlado in sodstvom, dane ljudstvu, namreč razberemo, da bo na ciljno stanje, na dan 1. junija 2014 56 sodnikov manj, število sodnega osebja pa se bo povečalo za 150 oseb.

Naj še enkrat opozorim, da se ta koncept na nekaterih točkah bistveno razlikuje od tistega, za kar smo menili, da je dobro, in za kar menimo, da se še ni v celoti razvilo – merim pa seveda na zakon iz leta 2009.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov se bomo vedno zavzemali, da se sodstvu zagotovi neodvisnost. Politika lahko in mora zagotoviti pogoje, da lahko sodna veja oblasti nepristransko in neodvisno opravlja naloge, ki jim jih nalagata ustava in zakonodaja. Zgolj retorično sprašujem: Ali je z nenehnim ponavljanjem nekaterih ugotovitev, marsikdaj zelo pavšalnih, mogoče to uresničevati? Nosilci najvišjih političnih funkcij moramo odločitve sodišč spoštovati. Funkcionarji sodne veje oblasti pa naj poskrbijo, da si bodo s kakovostnim in učinkovitim delom povrnili ugled in spoštovanje državljanek in državljanov.

Socialni demokrati bomo podprli predlagani sklep, da je novela zakona primerna za nadaljnjo obravnavo, vendar si bomo v nadaljnji obravnavi prizadevali, da se z amandmaji bolj določno zapiše, česa pa služba za nadzor absolutno ne sme delati. Menimo, da si ne moremo dovoliti, da se na podlagi preohlapnih določil dovoli vpogled celo v spise, v konkretne zadeve. Ne smemo dovoliti, da bi si pod pretvezo nadzora delovanja sodišč v smislu učinkovitosti politika odprla vrata v sodstvo do konkretnih zadev.

Posebej pa naj ob koncu še enkrat poudarim, da v Poslanski skupini Socialnih

demokratov ne razmišljamo o tem, da bi bilo treba spreminjati ustavo v točki, ki bi ukinila trajni sodniški mandat. Tako tudi ni mogoče razumeti na izredni seji sprejetih sklepov. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Stališče Poslanske skupine Državljske liste bo predstavil gospod Rihard Braniselj. Izvolite.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednica.

V stališču se bom poskušal izogniti temu, kar zakonodaja, ki je danes pred nami, pravzaprav prinaša in bi dal poudarek na določene točke, kjer se nam zdi v Državljski listi, da je to pomembno.

Na kratko. Temeljne cilje, katerim predlog zakona sledi, lahko strnemo na kratko v naslednje sklope: uskladitev zakonodaje, ki ureja področje visokega šolstva ter vrednotenja in priznavanja izobraževanja, prenos pristojnosti upravljanja s kadri na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, združitev centralne kadrovske evidence in osebne evidence sodnikov ter prenos evidenc na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, učinkovitejše ocenjevanje sodnikovega dela, posodobitev instituta službenega nadzora, uskladitev z Zakonom o državnem tožilstvu in uskladitev s Predlogom zakona o sodniški službi. Še bolj skoncentrirano; Vlada Republike Slovenije zato predlaga zakonske spremembe, katerih bistveni namen zasleduje predvsem naslednje cilje: povečanje učinkovitosti in krepitev samostojnosti sodne veje oblasti, povečanje kakovosti nadzora nad sodno upravo in povečanje odgovornosti sodstva.

Spomnimo se, kakšni so odzivi Sodnega sveta na predlagane reforme, pa bom citiral njihovo mnenje. Sodni svet poudarja, da bi morala sprememba obeh sistemskih zakonov temeljiti na strateških usmeritvah razvoja sodstva. Te bi morale biti sprejete na podlagi poglobljene strokovne razprave, v katero bi bili vključeni Vrhovno sodišče, Sodni svet, Ministrstvo za pravosodje in strokovnjaki s področja ustavnega prava, saj gre za iskanje občutljivega ravnovesja med zagotavljanjem nujnega nadzora nad delom sodstva s strani drugih vej oblasti in preprečevanje nedopustnega vpliva na delo sodnikov in na njihove odločitve. S hitrimi in nedomišljenimi spremembami zakonodaje je sicer v javnosti mogoče zbuditi vtis, da se problemi v sodstvu rešujejo, vendar bodo s tem doseženi le politični učinki, omejeni na čas do novih volitev, nikakor pa takšne spremembe ne bodo prispevale k utrjevanju pravne države. Tako Sodni svet. Sodni svet je lahko ves čas predlagal amandmaje, svoje poglede, svoje konstruktivne predloge, konec koncev te reforme, ki so danes na mizi, se usklajujejo in pišejo že najmanj leto dni in prepričan sem, da je tudi Vrhovno sodišče

in vse ostale institucije vključene v te spremembe. In še nekaj, ko se nekdo sklicuje na premislek in poglobljene strokovne razprave, je vse preveč kot to izgovor za nevedbo reform. Mi pa vemo, da je te reforme treba izvesti, tukaj in zdaj, in kaj veliko časa za odlašanje pravzaprav nimamo več. Sprejeti je treba odločitve in se teh reform lotiti.

Najbolj je vrh sodne oblasti kritičen do uvedbe nadzorne službe, ki bo delovala na Ministrstvu za pravosodje, in bo lahko preverjala, ali posamezno sodišče izpolnjuje letne načrte dela. Če bo ocenila, da načrt dela ni uresničen zadovoljivo, bo lahko predlagala razrešitev predsednika sodišča. Dopolnjujejo se določbe o opravljanju nadzora nad poslovanjem sodišč z uvedbo posebne službe za nadzor, organizacijo tega poslovanja, ki bo delovala v Ministrstvu za pravosodje. Služba za nadzor bo lahko sama nadzorovala sodno upravo sodišč, zlasti glede organizacije poslovanja in izpolnjevanja meril za kakovost njihovega dela, ter ugotavljala učinke izpolnjevanja teh meril pri opravljanju zadev sodne uprave. Pri izvajanju svojih pristojnosti pa služba ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, v domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali jamstvo poštenega sojenja. Prav tako služba ne bo imela neposrednega stika s sodniki, saj bo nadzor opravljala preko predsednika sodišča, direktorja sodišča ali sodnega osebja, saj je treba še posebej varovati neodvisnost sodišča in sodnikov.

O ugotovitvah nadzora bo služba za nadzor pripravila poročilo, v katerem se lahko predsedniku sodišča predlaga, da odpravi nezakonnosti oziroma izvede druge potrebne ukrepe, prav tako bo lahko od predsednika sodišča zahtevala sprejetje nekaterih ukrepov in predlagala tudi ministru, pristojnemu za pravosodje, da izvede nadaljnje ukrepe v skladu s svojimi pristojnostmi.

Sodni svet takšno rešitev prepoznava kot možnost neposrednega političnega poseganja izvršilne oblasti v sodno. Ali je res tako? Že obrazložitev, ki jo podajam, to negira. To ni res. Ministrstvo zgolj predlaga, pri čemer odloča sodna veja oblasti sama, kaj bo s temi ukrepi in kakšne bodo posledice. To se pravi, samo predlaga. In nikakršnega vpliva na sodstvo kot tako ni, pač pa vpliv na sodni menedžment, ki pa s konkretnimi primeri nima nič, pač pa le upravlja vodenje sodišča. Prav tako nima nikakršne možnosti vpliva na konkretne zadeve, na konkretne sodnike.

Poglejmo si, kakšne pristojnosti ima minister sedaj. Ne bistveno šibkejše, pa vendar še blažje. Ministrstvo oziroma minister, pristojen za pravosodje, ima sedaj na podlagi Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi naslednje možnosti nadzora nad delom posameznega sodnika. Ocena sodniške službe – minister lahko predlaga oceno sodniške službe. Predlaga oceno sodniške službe. Izvaja službeni nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč

višje stopnje, kar se tudi sedaj uvaja, vendar na modificiran način. Na podlagi tega ukrepa minister lahko zahteva od predsednika višjega sodišča od nadzorovanega, da izvede določene ukrepe. Vendar če jih ne, temu ne sledijo nikakršne sankcije; zgolj predlaga, se ne vtika. Predlaga postopek ugotavljanja disciplinske odgovornosti za sodnike. Predlaga; ne izreka in ne ugotavlja sam, ampak zgolj predlaga. In predlaga službeni nadzor nad delom sodnika, ki ga opravi predsednik sodišča. Ponovno: ne odloča o ugotovitvah in sam ne daje ugotovitve, ampak zgolj predlaga.

Ministrstvo za pravosodje je kot težavo pri opravljanju službenih nadzorov do sedaj zaznalo predvsem različno razlago določbe 79.b člena Zakona o sodniški službi, ki določa, da predsednik sodišča opravi službeni nadzor obvezno na predlog ministrstva, pristojnega za pravosodje. Pozor! Sodni svet je namreč v letu 2012 vse predloge in zahteve ministra za opravljanje službenih nadzorov nad sodniki Okrožnega sodišča v Ljubljani in Višjega sodišča v Ljubljani zavrnil.

Predvolilni program Državlanske liste ima s področja reforme sodišč in sodstva naslednje cilje: "Sodno vejo oblasti, ki mora ostati neodvisna pri sojenju, bomo povabili k sodelovanju za ponovno vzpostavitev ugleda in avtoritete sodstva. Pri tem bomo sami prispevali k tej avtoriteti z brezpogojnim spoštovanjem sodnih odločb. Drugič. Ciljno stanje v pravosodju je odprava sodnih zaostankov v petih letih, pri čemer večja učinkovitost ne sme biti dosežena na račun kakovosti sodnih odločitev. Standardni rok reševanja običajnih pravnih in kazenskih zadev bo šest mesecev na prvi stopnji in tri mesece na drugi stopnji. Ko bo cilj dosežen, bomo postavili novega, ambicioznejšega. Točka tri. Vsako sodišče bo imelo za vsako leto določene merljive cilje. Ključna odgovornost za doseganje ciljev bo na predsednikih sodišč, ki bodo s svojim mandatom odgovarjali za realizacijo. Predsedniki sodišč bodo dobili več pooblastil pri izbiri sodnikov, ocenjevanju in nagrajevanju njihove delovne uspešnosti in tudi sankcioniranju. Predsedniki sodišč naj opravljajo nadzor nad učinkovitostjo vodenja postopkov, ne da bi pri tem posegali v avtonomijo sodnikov pri njihovih odločitvah. Sodniki bodo razbremenjeni nesodniškega dela."

V Državlanski listi z zadovoljstvom ugotavljamo, da bo oziroma da so ti cilji z že sprejetimi ukrepi na področju pravosodja in s predlaganimi ukrepi ter podpisano zavezo med sodstvom in Vlado zelo blizu izpolnitvi zavez volivcem Republike Slovenije. In ne le to. Minister je že napovedal, prihaja tretji del sodne reforme, ki bo prinesel spremembe in izboljšanje glede optimizacije mreže sodišč, okrepitev sodnih okrožij, vzpostavitev sodniške službe in sodniškega izpita, ki bo zaokrožil sodno reformo, ki naj bi bila sprejeta v letošnjem letu, v naslednjem letu pa že kritično pričakujemo rezultate.

Kaj je tisti del, ki ga trenutno reforme še ne zajemajo, pa bi vendarle bilo potrebno? To je razmislek o dvigu starostne meje za vstop v sodniško službo. Starostna meja ta trenutek v Republiki Sloveniji je 30 let. To je nekaj let po zaključku študija na pravni fakulteti, to se pravi, le z nekaj leti delovnih izkušenj imamo že sodnike, ki sodijo. Mislimo, da bi bilo treba ta prag dvigniti vsaj za 5 let ali celo več. Vemo, da sodniki pri nas delajo do 70. leta. S tem, da dvignemo prag vstopa v sodniško službo, dobimo bistveno boljše kandidate, dobimo kandidate, ki prinašajo v sodniško službo že neke izkušnje ne le iz samega pravosodja, iz odvetništva, iz tožilstva, iz pravobranilstva, ampak prinašajo tudi življenjske izkušnje, katere bodo mogel reševati pri vsakodnevnem delu. Na ta način se izognemo tudi temu, da je treba sodnike stalno usposablјati, šolati, mi tukaj dobimo že ljudi, ki so profilirani, ki so že šolani in ki lahko suvereno vodijo sodne postopke in so gospodarji sodnih dvoran.

Kriteriji pri izbiri kandidatov s strani Sodnega sveta. Sodni svet izbira kandidate, kot je sedaj v zakonu predvideno, so preference oziroma glavni kriteriji za izbiro kandidatov povprečne ocene na pravni fakulteti, oceni pri pravniškem državnem izpitu in bistveno in večji poudarek bi bilo treba dati tudi dosedanjim referencam, delovnim izkušnjam in osebnosti primernosti, avtoritete in tako dalje, kar do zdaj ni mogoče, ne zgolj zaradi tega, ker teh kriterijev ni, pač pa tudi zaradi tega, ker premladi sodniki prihajajo v trajni sodniški mandat.

Državlјanska lista napoveduje podporo obema zakonoma, tako Zakonu o sodiščih in tudi Zakonu o sodniški službi, in smatra, da sta oba primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospa Jasmina Opec bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Izvolite.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Rdeče številke naših podjetij, brezposelnost, množični odhodi v tujino, izgubljena generacija, polna pesimizma. Zgodbe slovenskih podjetnikov, ki obupani in razočarani nad našo birokracijo in nepotrebni administrativnimi ovirami, nad neučinkovitostjo našega pravosodnega sistema, ki duši in zavira razvoj in poslovanje, odhajajo čez mejo in odpirajo svoja podjetja na Hrvaškem, v Avstriji ali na Madžarskem, kjer se pogoji za ustvarjanje veliko prijaznejši. Sanje o tujih investitorjih, ki bodo pri nas odpirali nova delovna mesta, zaradi nekonkurenčnosti poslovnega okolja ostajajo zgolj sanje. Da bi pravkar opisano sliko obrnili na bolje, smo v minulem letu in pol v tej dvorani veliko razpravljali o mnogih ukrepih za izhod iz tega stanja. O ukrepih za sanacijo bančnega

sistema, za pomoč podjetjem, za fleksibilnejši trg dela in mnogih drugih.

Danes pa lahko končno pozdravimo tudi prve korake za učinkovitejše pravosodje, na katere smo opozarjali, da so nujni in nanje čakali dolge mesece. Verjetno bo marsikdo zastavil vprašanje, ali ima pravosodje sploh kakšno vlogo pri gospodarski rasti Slovenije. Kako lahko ali sploh lahko pravosodje vpliva na gospodarsko stanje naše države? Mnogi se pomembnosti te vloge ne zavedajo, mnogi se je ne želijo zavedati. Mnogi so v preteklosti zamahnili z roko, ko smo že kar nekaj časa opozarjali na nujne spremembe v pravosodju, češ, ti politiki se zopet mešajo v pravosodje, in začeli na veliko govoriti o neodvisnosti sodstva. Prav ta neodvisnost je bila velikokrat izgovor, da ni bilo treba nič spremeniti. Vendar na nujne spremembe v delovanju pravosodja, sprememb v smeri hitrejših sodnih postopkov, kvalitetnejših sodnih odločb, izvršljivosti, vse z namenom povečanja konkurenčnosti slovenskega gospodarstva ne opozarja zgolj politika, opozarjajo gospodarstveniki, državlјani in ne nazadnje nas je opozorila tudi Evropska komisija.

V Slovenski ljudski stranki, kljub temu da nas zgolj besede, obljube in zaveze ne prepričajo, upamo, da so opozorila zalegla in da se je miselnost tudi sodne veje oblasti glede pomembnosti učinkovitega pravosodja za prihodnost naše države začela spreminjati, kar naj bi nakazovala tudi sklenjena zaveza za izboljšanje stanja v pravosodju, sklenjena med sodstvom in Vlado. Samo z jasnim zavedanjem, da tudi na področju odgovornosti za prihodnost naše države mora veljati enakopravnost vseh treh vej oblasti: izvršilne, zakonodajne in sodne, bomo lahko stvari začeli spreminjati na bolje. Velikokrat so padali očitki, da učinkovitejše delovanje sodstva zavira prevelika organizacijska odvisnost od izvršilne veje oblasti, očitki, da si sodišča sama ne morejo dovolj optimalno organizirati svojega dela.

V Slovenski ljudski stranki zagovarjamo, da je treba vsem institucijam dati določeno mero samostojnosti pri izvrševanju njenih nalog, vendar na drugi strani v tej isti instituciji tudi zahtevati odgovornost za opravljeno delo. In ravno krepitev samostojnosti sodne veje oblasti nasproti izvršilni s povečanjem odgovornosti sodstva samega za njegovo delovanje, predvsem pa učinke, je osrednji namen zakonodaje, ki jo imamo danes v obravnavi. Novela Zakona o sodiščih v večjem delu prinaša kadrovske pristojnosti z ministrstva na Vrhovno sodišče, kar naj bi omogočilo hitrejše in bolj učinkovite postopke, hkrati pa povečuje tudi odgovornost predsednikov sodišč za upravljanje nalog sodne uprave, skladno z določenimi merili. Zdi se nam prav, da imajo predsedniki sodišč pri svojem delu določeno avtonomijo, da delo organizirajo na način, da bo optimalno, saj naj bi sami najbolj poznali dihanje sodišča, ki ga vodijo. Od njihovih menedžerskih

sposobnosti bo odvisna uspešnost sodišč in kvaliteta dela, ki se na določenem sodišču opravlja. Skladno s prenosom določenih pristojnosti pa je prav, da se povečuje tudi odgovornost predsednikov sodišč za opravljeno delo. Kljub krepitvi samostojnosti sodne veje oblasti pa je treba, da na podlagi sistema zavor in ravnovesij izvršilna veja oblasti ohrani določen nadzor nad delom sodne veje oblasti, nadzor nad sodno upravo sodišč. Zaradi dosedanjih možnosti nadzora, ki so se izkazale za neučinkovite, saj zakonodajna ureditev ni omogočila dovolj učinkovitih ukrepov o ugotovljenih nepravilnosti pri nadzorih nad delom sodne uprave, novela vzpostavlja službo za nadzor organizacije poslovanja sodišč. Novela predvideva tudi posodobitev uradnih objav tudi na spletni strani, deponiranje podpisov in pečatov sodnih tolmačev po opravljeni prisegi, kar naj bi povečalo preglednost.

Današnji paket zakonov ne prinaša reforme pravosodja, po našem mnenju prinaša zgolj določene popravke in manjše rešitve, ki naj bi povečali učinkovitost pravosodja.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zato nismo pretirano evforični, vendar s svojo podporo noveli zakona v prvi obravnavi kljub temu upamo, da bodo omenjene spremembe dejansko vsaj v minimalni meri olajšale delo sodišč in prispevale k njihovem kvalitetnejšemu delu. Pričakujemo pa, da bo minister pripeljal v proceduro tudi zakone, kjer bodo reforme bolj obsežne, zakone, ki se bodo dotikali sistemskih sprememb, novelacije posameznih postopkov; skratka, zakone, od katerih bomo lahko pričakovali tudi močnejše učinke. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospa Marjana Kotnik Poropat. Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovana državna sekretarka, spoštovane poslanke, poslanci, vsem lep pozdrav!

Učinkovito pravosodje je ključnega pomena za obstoj pravne države in za njen demokratični razvoj, zanemariti pa tudi ne gre vpliva, ki ga ima sodstvo na delovanje pravne države na področju gospodarskega razvoja, pa tudi na druge segmente družbenega življenja. S pomanjkljivostmi v pravosodnem sistemu se v Sloveniji srečujemo že nekaj časa, predvsem pa se o tem več in intenzivneje govori v zadnjih nekaj mesecih, celo plenarno zasedanje Državnega zbora smo opravili pred kratkim na temo stanja v pravosodju. Na potrebo po določenih spremembah nas opozarjata tudi Evropska komisija in Greco, skupina držav za boj proti korupciji. Jasni in nedvoumni ter dovolj očitni pokazatelji so tudi številni sodni zaostanki

in nizek ugled sodstva ter drugih delov pravosodja v očeh javnosti. Na tako nizek ugled sodstva so vplivali tudi slabo vodeni postopki, na primer Balkanski bojevnik in drugi, ter nespoštovanje sodišč s strani posameznih obdolžencev, ki se ne odzivajo in ne udeležujejo sodnih obravnav in s tem sporočajo javnosti, da sodišč ne jemljejo resno.

Spoštovani, zelo zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da se nekateri obdolženci izogibajo obravnav na sodiščih z opravičili zaradi bolezni, pa se potem v posameznih primerih izkaže, da njihova bolezen ni take vrste, da se obravnave ne bi mogli udeležiti. Torej, obstaja tudi dvom v verodostojnost zdravniških spričeval.

Veseli nas, da se resnosti situacije v pravosodju zavedajo tudi na Ministrstvu za pravosodje, zaradi česar so k zagotavljanju boljšega delovanja pravne države pristopili v več korakih. Eden izmed njih sta tudi novela Zakona o sodiščih in novela Zakona o sodniški službi, ki ju obravnavamo danes.

V Poslanski skupini DeSUS podpiramo podpis zaveze za izboljšanje stanja v sodstvu, katero so podpisali v imenu sodstva predsednik Vrhovnega sodišča Branko Masleša, v imenu Vlade pa predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek in minister za pravosodje dr. Pličanič. Predvsem je pomembno, da sta se tako sodstvo kot Vlada zavezala h konkretnim ukrepom, ki bodo izvedeni v točno določenem roku, zapisano je v enem letu po podpisu zaveze. S tem dejanjem in s pripravo danes obravnavanih sprememb Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi dajemo državljanom in državljanom, pa tudi Bruslju jasen signal, da je Vlada opozorila vzela resno in da dejansko stremimo k cilju zagotovitve učinkovitega delovanja pravne države, za kar smo se zavezali tudi v nacionalnem reformnem programu. Ob tem v Poslanski skupini DeSUS izpostavljamo potrebo, da si Slovenija na področju pravosodja poleg reševanja trenutne situacije zastavi tudi dolgoročne cilje. Med te sodijo zagotavljanje čim večje pravne varnosti, pravice do sojenja v razumnem roku, vzpostavitev večjega zaupanja v pravosodni sistem in širitev dostopa do pravnega, torej sodnega varstva. Seveda ob tem ne moremo mimo pomena smotrnejše rabe proračunskih sredstev.

Na kratek rok se vsaj prva dva cilja in smotrnost porabe javnih sredstev uresničujejo z zmanjševanjem sodnih zaostankov in z izboljšanjem predvsem procesne zakonodaje, pa tudi s povečanjem odzivnosti sodišč ter z učinkovitejšim nadziranjem njihovega dela s strani predsednikov sodišč. S povečanjem odprtosti in transparentnosti poslovanja sodišč ter večjo usmeritvijo k uporabniku sodnih storitev pa bo mogoče vzpostaviti tudi večje zaupanje javnosti v naš pravosodni sistem.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da predlagana novela Zakona o sodiščih zasleduje vse prej omenjene cilje, saj s predlaganimi zakonskimi spremembami stremi k

večji učinkovitosti in krepitvi samostojni sodišča, povečanju kakovosti nadzora nad sodno upravo ter povečanju odgovornosti sodstva. Nadzor v tem primeru ne pomeni usmerjanje in dajanje navodil sodnikom, kako naj sodijo v konkretnih primerih, pač pa pomeni nadzor države nad zakonitostjo in učinkovitostjo delovanja sodišč.

V okviru omenjenih predlogov v Poslanski skupini DeSUS še posebej pozdravljamo rešitev, ki predvideva povečanje odgovornosti predsednikov sodišč. Ker ima predsednik sodišča ključno vlogo pri uveljavljanju odgovornega, kvalitetnega in transparentnega poslovanja sodišč, je prav, da se uvedejo jasna merila in posledično tudi primerne sankcije, če predsednik sodišča ne deluje v smeri učinkovitega in hitrega reševanja sodnih zadev. Poslanska skupina DeSUS meni, da je zelo pomembno, da v razmerju do izvršilne in zakonodajne oblasti primerno pozicioniramo tudi sodno oblast. In ta zakon in Zakon o sodniški službi bosta po naši oceni nedvomno prispevala k temu, da sodstvo preko krepitve neodvisnosti na eni in povečanja odgovornosti na drugi strani ponovno pridobi ugled in mesto, ki mu kot delu tretje veje oblasti tudi pripada. V Poslanski skupini DeSUS smo veseli, da se je minister za pravosodje na dogajanje v pravosodju odzval hitro in k reševanju pristopil temeljito ter s konkretnimi predlogi rešitev.

V Poslanski skupini DeSUS predlagano novelo Zakona o sodiščih podpiramo, ker smo ocenili, da je primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospa Iva Dimic bo predstavila mnenje Poslanske skupine Nove Slovenije.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka, poslanke in poslanci!

Stanje v sodstvu je treba pomembno izboljšati. Na to dejstvo opozarja politika, gospodarstvo, Evropska komisija in vedno pogosteje zlasti naši državljani. Razprava na zadnji seji Državnega zbora o stanju v slovenskem pravosodju je pokazala na številne nepravilnosti, in to na konkretne primere, na katere pristojni nadzorni organi znotraj pravosodja sploh niso ustrezno reagirali. Zaskrbljujoče je stanje sodnih zaostankov in njihovo reševanje. Prav z namenom odprave sodnih zaostankov je bil pričet projekt Lukenda. Po zagotovilih sodišč naj bi dal ugodne rezultate, pa ugotavljamo, da temu ni tako. Sodni zaostanki se na nekaterih sodiščih ne zmanjšujejo oziroma se celo povečujejo. Sicer pa je splošen trend zmanjševanja zaostankov na sodiščih bistveno prepočasen. Zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da se je ob relativno visokem zmanjšanju pripada pomembnejših zadev v lanskem letu, in to kar za 7,2 %, število nerešenih zadev konec leta 2012 zmanjšalo le

za 2,2 %; in to kljub dejstvu, da je projekt Lukenda tekel vse do konca preteklega leta.

V Novi Sloveniji opozarjamo na dejstvo, da teče že kar nekaj let in skoraj na vseh sodiščih projekt alternativnega reševanja sporov. Zlasti v sodno pridruženih medicijah je znaten odstotek zadev rešenih v postopkih medicije. Postopke medicije vodijo pretežno zunanji izvajalci, odvetniki, notarji ali drugi. Delo sodnikov, ki jim je zadeva dodeljena v reševanje, je v taki uspešno rešeni medijski zadevi minimalno. Praktično se omeji le na en narok, na katerem se zapiše že predhodno sestavljen sporazum ali poravnava. Torej se je obremenitev sodnikov zmanjšala in zato je nerazumljivo, da je bilo prav v lanskem letu rešenih 5 % manj pomembnih zadev. Storilnost sodišč in tudi sodnikov je treba povečati. Ta cilj bo po našem prepričanju dosežen z rednim in doslednim spremljanjem količine in kakovosti opravljenega dela sodnikov, sodniških pomočnikov in strokovnih sodelavcev.

V Novi Sloveniji podpiramo uvajanje menedžerskega pristopa v poslovanju sodišč in v povezavi s tem krepitev vloge, torej pooblastil in odgovornosti predsednikov sodišč. Predsedniki sodišč bodo tisti, ki bodo morali redno spremljati podatke o spoštovanju rokov za opravljanje posameznih procesnih zadev, o obsegu dela vsakega sodnika posebej in na podlagi zakonskih pooblastil sprejeti ustrezne ukrepe, če ugotovijo, da postopki ne tečejo v načrtovanih časovnih okvirih. Nadzor s strani predsednikov sodišč bo dopolnjen še z nadzorom s strani službe za nadzor pri Ministrstvu za pravosodje. Te dopolnjene oblike nadzora bodo po pričakovanjih Nove Slovenije prinesle določene rezultate vsaj v smeri jasne odgovornosti za vodenje postopkov in sojenje v razumnem roku. Podpiramo povečanje pristojnosti službe za nadzor v primeru ugotovljenih napak ali nezakonitosti. V takih primerih bo namreč služba predlagala predsedniku sodišča ukrepe za odpravo nepravilnosti in nezakonitosti. Zlasti gre za ukrepe v zvezi z zagotavljanjem pravic strank do sojenja brez nepotrebne odlašanja, upoštevanje pravil o vrstnem redu reševanja zadev, spoštovanje zakonskih rokov za razpis narokov in izdelavo sodne odločbe ter spoštovanje drugih procesnih pravil. Služba za nadzor bo kot skrajni ukrep v primeru nezadovoljivega odziva predsednika sodišča na predlagane ukrepe lahko predlagala razrešitev predsednika sodišča. Zakonodajne podlage za povečanje pristojnosti v zvezi z nadzorom dela sodišč so podane na strani sodne veje oblasti, delno pa tudi na strani Ministrstva za pravosodje pa je sedaj odgovornost za njegovo izvajanje v praksi. Pričakovanja Nove Slovenije glede tega so velike.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Razpravo bo začel mag. Matej Tonin. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

Slovenska ustava določa, da je oblast razdeljena na tri veje oblasti: na zakonodajno, izvršno in sodno. Zdi se, da ima vsaj ena veja oblasti, to je sodna, nekoliko poseben status. V načelu, v teoriji bi morali v demokraciji sistem biti organiziran na takšen način, da bi vse tri veje oblasti druga drugo nadzirala in se na nek način oteževala. Ampak na nek način nadzirata druga drugo zgolj izvršna in zakonodajna veja oblasti, medtem ko pa se v zadnjem obdobju zdi, da pa je sodna veja oblasti popolnoma nedotakljiva. Spremembe zakona gredo vendar v smer, da se predsednikom sodišč naloži večjo odgovornost. V Novi Sloveniji ocenjujemo, da je to korak v pravo smer. Ampak kljub vsemu nisem eden izmed tistih, ki bi trdil, da ne smemo biti kritični do sodstva. Prepričan sem, da je treba biti kritičen do sodstva, opozarjati na stvari, ki niso dobre, in tudi predlagati, kako in na kakšen način bi zadevo odpravili. Ampak pri teh predlogih vedno naletimo na ene in iste očitke. To so očitki o političnem vpletanju v sodno vejo oblasti in to gre največkrat takrat, ko govorimo o omejitvi mandata sodnikov. Sodniki danes nimajo omejenega mandata in ko so enkrat izvoljeni v svojo funkcijo, jih praktično nihče več ne more razrešiti. Tudi tisti, ki bi jih lahko razrešili, so se doslej vedno izkazali kot tisti, ki so tudi problematične sodnike ščitili. Na primer, če grem na našo zakonodajno vejo oblasti, mi našo podporo vedno preverjamo na vsake štiri leta, včasih celo prej, na velikem referendumu, ki se mu reče volitve. Izvršna veja oblasti svojo podporo praktično lahko preverja vsak dan v tem parlamentu, ali ima še večinsko podporo. Pri sodnikih po se zdi, da se niti ne bi smeli pogovarjati o potencialni uvedbi poskusnega mandata, o potencialni uvedbi omejenega mandata, ker vse to je poseganje politike v sodno vejo oblasti. S tem se enostavno ne morem strinjati in sem zagovornik tistih, ki pravijo, da se je treba pogovarjati tudi o sodni veji oblasti. Vendar si želim in upam, da bodo te spremembe zakonodaje, ki so pred nami, prispevale k temu, da ne bomo več brali številne članke – mislim, da jih ni treba prebirati, ko govorijo o tem, češ sodnik je naredil napako. Ta napaka je izjemno evidentna, ampak kljub vsemu Sodni svet zoper tega sodnika ni ukrepal. Morda je vsaj začetek nekih sprememb na področju sodstva to, da se uvede večja odgovornost predsednikov sodišč. Na tem mestu bi svojo razpravo zaključil.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj dajem besedo Matjažu Zanoškarku. Pripravi se gospod Franc Pukšič.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala spoštovana predsedujoča, kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

Iz takšnih uvodnih misli, ki so jih podali predstavniki poslanskih skupin, ki so vsi izrazili strinjanje z novelo Zakona o sodiščih, skoraj ni potrebna kakšna večja razprava. Torej vsi smo si enotni, vsi se strinjamo, da je potrebna poteza, ki jo je potegnil minister, in Ministrstvo za pravosodje, v temu smislu, da se napravijo dobri pogoji za delo sodišč. Seveda je najbrž novela zakona posledica ugotavljanja tudi Evropske komisije za področje pravosodja; najbrž je ta novela tudi bila nekoliko preoblikovana na podlagi zelo, zelo razširjene razprave o pravosodju, ki smo jo bili deležni v zadnjem času in tudi na odboru za pravosodje in najbrž je tudi zaveza med Vlado in pravosodjem tista, ki najbrž da narekuje in naznanjuje, da se bodo razmere v pravosodju v prihodnje nekoliko popravile. Ni nam vseeno, čeprav jemljemo pravosodje kot neodvisno vejo oblasti, in vsekakor nam ni vseeno, da je ta ugled in to zaupanje v pravosodje v prejšnjem obdobju nekoliko upadlo, verjetno tudi zaradi zelo zelo zahtevnih sodnih postopkov, ki so imeli nekoliko daljši rok reševanja, in tako je prav, da mogoče tudi s tem orodjem, ki ga predstavlja novela Zakona o sodiščih, pomagamo, da bo pravosodje pridobilo ta rating oziroma ta ugled, ki si ga vsekakor zasluži.

Novela torej ne prinaša nič kaj drugega kot pa orodje in pripomoček za uravnavanje notranje organiziranosti in notranje hišne higijene na takšen način, da se jasno določijo te linije odgovornosti, jasno določijo tudi linije nadzora in učinkovitosti s tem, da se prenaša del nekaterih stvari s Sodnega sveta na Vrhovno sodišče in tudi nekaj stvari od ministrstva na Vrhovno sodišče. Na koncu koncev je Vrhovno sodišče tisto, ki je alfa in omega pravosodne veje oblasti in je prav, da ima Vrhovno sodišče ta pooblastila, s katerimi lahko uravnava delo sodišč in razporeja njihovo organiziranost.

Torej, to so ključne stvari, za katere sam osebno menim, da so tudi nadgradnja ali dograditev nekih evropskih standardov, evropskih normativov, po katerih je prav, da se tudi naša pravosodna veja oblasti ne razlikuje od drugih evropskih držav. Prepričan sem, da je doseganje skupnega cilja dan s to novelo, doseganje skupnega cilja povrniti ugled in povrniti zaupanje pravosodju na takšen način, da bodo vsaj tisti najbolj pomembni deli organiziranosti določeni v zakonodaji. Nikakor se ne morem strinjati s tem ... Seveda, nedotakljivost ni neodvisnost. Pravosodna veja oblasti s političnega stališča je neodvisna, je pa seveda dotakljiva; dotakljiva na takšen način, kot jo tudi danes obravnava zakonodajna veja

oblasti in določa nek ritem, določa nek tempo in postavlja neke normative.

Očitki so, tudi iz pravosodnih krogov, da je to hitropotezno ravnanje zakonodajne veje oblasti. Hitropoteznost se mogoče da upravičiti s tem, da razmere so takšne, da je treba hitro nekaj storiti. Ta novela bo zanesljivo tista, ki bo zelo učinkovito delovala in bo tudi v zelo kratkem času dala neke rezultate. Čeprav ob vsem tem pa moramo priznati, da se trendi v pravosodju izboljšujejo, da se zmanjšujejo nerešene zadeve, da se skrajšuje tudi čas reševanja posameznih zadev, kar je pa mogoče edina tista šibka točka, ki je, je torej reševanje zahtevnejših postopkov, da je nekoliko manj učinkovito, ampak prepričan sem, da se bo tudi to v prihodnje popravilo.

Torej, vsi skupaj z enim samim ciljem, da pravosodna veja oblasti zaživi naprej in pridobi tisti ugled, ki si ga absolutno zasluži, s tem pa seveda, da se te pomanjkljivosti, ki so omenjene, ki so bile zaznane v pretekli praksi, odpravijo na najboljši način. Torej, podpiram, tako kot ste že vsi ostali povedali, tudi osebno podpiram novelo zakona o sodiščih. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Franc Pukšič, imate besedo, pripravi se gospod Jožef Jerovšek.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Ta paket, ki ga danes sprejemamo v zvezi z reformo pravosodja, seveda ne prinaša nekih revolucionarnih oziroma neke posebne reforme pravosodja, ampak le nekaj malih popravkov. Sedaj pogledajte, ko prinaša minister nekaj malih popravkov, je že v zraku celotni Sodni svet. Zakaj je treba pravzaprav te popravke narediti? Ja, očitno zato, ker pač nekaj ni funkcioniralo, predolgo ni funkcioniralo in predolgo ni prišlo do popravkov. Če mene vprašate, do resnejših sprememb zakonodaje na tem področju bo treba priti, če bomo hoteli postaviti našo državo na mesto, kjer bi morala biti.

Sanacija bank, upravljanje z državnim premoženjem, vse to je seveda pomembno, ampak nič od tega ne more funkcionirati, če sodstvo ne funkcionira in če bi sodstvo funkcioniralo tako, kot bi moralo – zraven pa še plačilna nedisciplina –, potem bi stvari bile bistveno drugačne in danes ne bi bili v takšni krizi, kot smo.

Da Sodni svet skače v zrak zaradi posebne službe na ministrstvu za nadzor organizacije sodstva je nepojmljivo, ker to službo bo, tako tudi v zakonu piše, definitivno vodil eden od izbranih sodnikov, ki na tem področju pozna področje dela, ne pa eden od državnih sekretarjev ali izvoljenih s politične strani. Ta služba, torej ki prinaša ta nadzor nad organizacijo poslovanja ter izpolnjevanjem meril – mislim, ali se da razumeti, zakaj bi temu

nasprotovali? Zato, da bodo zahtevali oziroma da bi se kontroliralo tako organizacijo kot izvajanje, izpolnjevanje teh meril in ugotavljalo učinkovitost na tem področju. Veste, tako kot povsod, od zidarja naprej, v kateri koli obrti, imamo dobre in slabe in jasno, tako v politiki, v sodstvu in tako dalje. Poznam kar nekaj poštenih, dobrih, delavnih sodnikov, ki nimajo nobenih zaostankov, delajo, pa zaradi tega tudi nič več nimajo. Da bi dobili več dela – to ja; da bi pa dobivali za to kakšno nagrado – tega pa ni. Še posebej je v tem zakonu zapisano, da ta služba, ki jo bo vodil sodnik, ne bo smela posegati ne v domnevo nedolžnosti, potem tajnost sodnega postopka in jamstvo poštenega sojenja. Torej, kaj več kot to? Torej, normalno, čisto normalno, vendar gre za to, da bo sodstvo začelo funkcionirati. Seveda, da se pri tem pa zahteva tudi večja odgovornost predsednika sodišč, je samo po sebi umevno. S tem bo seveda tudi njegova odgovornost se zahtevala do tega in možnost, če se bo ugotovilo, da stvari ne tečejo, tudi možnost njegove razrešitve. Skratka, da ponovim. Prinašajo se neke spremembe, vendar to še niso reforme. To podpri bom.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Spreminjamo Zakon o sodiščih. Po mojem mnenju gre za manjše spremembe, sicer sem itak pristaš tega, da na tem področju ne delamo prevelikih, revolucionarnih sprememb, kajti na teh tleh smo ob vzpostavitvi prejšnjega režima, komunizma, imeli revolucionarne spremembe. Seveda te revolucionarne spremembe so prinesle tako revolucionarno sodstvo, revolucionarne sodbe, montirane procese in dolgotrajne posledice za naše sodstvo in za našo državo. Te hude posledice prebolevamo še vedno. Vendar pa bi naše sodstvo skupaj s tožilstvom v 22 letih samostojne države lahko, če bi znalo in zmoglo in imelo notranjo voljo in energijo, vzpostavilo normalne razmere na področju sodstva. Imeli so absolutno dobre možnosti, vendar so bile posledice tega bacila revolucionarnega sodstva tako hude, da so zastupile velike dele znotraj sodstva in da se je ta okužba v času samostojne Slovenije morda celo še širila.

Ko pravim, da so imele dobre možnosti in ko se sprašujemo, zakaj naše sodstvo ni sposobno konsekvantno, učinkovito delovati, reševati prispelih tožb kot v primerjalnih državah – mislim, da bi morala biti Republika Avstrija z nami primerjalna država. Kajti, pred stotimi leti, do začetka II. svetovne vojne oziroma do konca, smo izhajali iz popolnoma istega sistema, ki je bil na evropskem nivoju dober sistem. Mislim, da je celo v stari Jugoslaviji to sodstvo kar nekako

normalno delovalo. Ima možnosti in je imelo tudi v samostojni Sloveniji. Imamo relativno dobre pravne fakultete, imamo izjemno težak pravosodni pravniški izpit. Priznajmo, mi ki smo iz drugih strok, da ko sledimo tu nekaterim mladim pravnikom, ki opravljajo ta izpit, pa tudi poznam druge primere, da je to morda eden najhujših preizkusov na vseh področjih. Izčrpa briljantno brihtne mlade ljudi praktično do kosti. Mislim celo, da je po nepotrebnem včasih preobsežen. Kajti, pravo bi moralo usmerjati v funkcionalna znanja, ne pa zgolj v obnavljanje tistega, kar je bilo že enkrat absolvirano skozi pravno fakulteto. Potem pridejo ti mladi ljudje na sodišča. Verjamem, zaupam v mlade pravnike, ampak tam znotraj se nekaj zgodi in se je nekaj zgodilo, da ta učinkovitost pade.

Domnevam, da je to posledica tega – vemo, kako je deloval prejšnji sistem, da je včasih sodnik dobil dopis: "Zaključni zadevo!" Da so bili po vojni, če omenim samo procese proti kmetom, ko so jim množično sodili, ker je sodnik imel že vse vnaprej zdiktirano – seveda od partijskih oblasti –, kako je treba kmeta obsoditi. Ko ni imel sodnik odločilne besede, ko so imeli to tako imenovani prisodniki – takrat so jim tako rekli – prisodniki, ki so bili podaljšana roka režima. Te stvari so pustile boleče sledi, samo sprašujem se, zakaj se sodstvo noče izčistiti. Proti temu je bil v nekaj letih po vojni med sodstvom, med sodniki odpor, tihi odpor, glasnega si niso smeli dovoliti, kajti stalo bi jih ne samo službe, včasih tudi glave. Vendar danes ne moremo trditi, da se je sodstvo samo pripravljeno izvleči se iz teh težav. Zaradi tega so tudi te spremembe, ki so poskus, da se pravosodno poslovanje sodišč izboljša. Ministru že sem večkrat rekel, da je treba napisati tudi tak zakon, ki bo absolutno zavezoval instančna sodišča, da razsojajo, ne pa, da vračajo ponovno sojenje. Kajti to je eden tudi od najhujših krivcev za to, da naše sodstvo nikoli ne konča procesov, da se predvsem v gospodarskih sporih oziroma gospodarskem kriminalu ne pride do konca in stvari zastarajo. Teh primerov imamo še pa še. Tako ali tako jih določenih sodniki držijo v predalih, ker so pač to težavnejše zadeve. Upam, da bo ta posebna služba, ki se uvaja s tem zakonom, pripomogla in nekatere stvari izboljšala. Ne bo včasih vedno uspešna. Odvisno bo tudi od oblasti, kajti ni vsaka oblast zainteresirana za ekspeditivno sojenje, za reševanja sodnih sporov. Bodimo odkriti, v Sloveniji je vladala večino časa levica in je bila zainteresirana za zavlačevanje na sodiščih, za zastaranje in to je še sedaj prisotno. To je tiha intenca tudi sedanje vladajoče oblasti, predvsem dveh največjih strank, ki ščitita svoje eksponente v gospodarstvu, ki so to državo pripeljali do pogubnih posledic.

Prej je bilo rečeno, kolegica iz največje stranke je za takšno stanje krivila politike. Če je bila samokritična, mislila nase, ko prihaja iz sodstva, iz sodišč direktno, potem jo je treba pohvaliti. Drugače pa je to ustvarjanje megle.

Tisti politiki, ki so bili določen del kariere v sodstvu, imajo pravico biti samokritični do lastnega dela. S tem se strinjam. Drugi pa, vsaj v Sloveniji, teh vzvodov po mojem niso imeli in nimajo in je pritoževanje, da so politiki krivi – zaradi pritiskov, z vplivanjem ... Ti argumenti enostavno ne držijo, enostavno ne držijo.

Moram tudi reči, da je kolegica Potrata rekla, da smo v naši stranki proti, da bi politika odprla vrata do konkretnih zadev. To smo, upam, načelno v vseh strankah. To se ne sme zgoditi. Vendar sem prepričan, da se v Mariboru je zgodilo pred nedavnim. Veste, potem ko smo poslušali prisluhe v neki zadevi, moram reči, da so bili tisti prisluhi že objavljeni in se je govorilo in ljudje s sodišč so govorili, kaj je v tistih prisluhih in se naslajali nad tistimi prisluhi. Res je, da je točno določena politika odprla vrata do te konkretne zadeve, pa ne ščitim nobenega, ampak to se ne bi smelo zgoditi. To je kršenje. Kajti, poslušali so se na sodišču prisluhi, ki v velikem delu blage veze niso imeli s konkretno zadevo. Lahko pa smo razbrali politični cilj, zakaj je bilo to na sodišču storjeno. Lahko smo razbrali politični cilj! Verjetno so odločali še tudi kakšni osebni interesi za obračunavanje znotraj določenih institucij, pa mogoče tudi kakšni osebni razlogi, kompleksi in kaj takšnega. Ampak, ta vrata do konkretne zadeve so očitno bila odprta, in takšnih zadev je več v Sloveniji več. To je posledica tega, da nekateri še stalno mislijo, da so še tako močni, kot so bili v prejšnjem režimu, da lahko rečejo, da ta proces se zaključni – gotovo, tega pa je treba na določen način pospešiti in izkoristiti. To se ne sme dogajati! Mi bomo ministra podprli, da s tem ministrom gremo zmernih korakov v izboljšanje. Samo naj končno prinese zakon, ki bo zavezoval sodišča, kot pravim, da bodo morali v 90 % na instanci razsoditi, naj bodo toliko smeli in hrabri in delavni, ker vemo, da če vrneš sodbo v ponovno odločanje, se izogneš delu, ni treba delati toliko. Naj bodo toliko smeli. Mislim, da bi to morala biti prvenstvena naloga tudi Sodnega sveta, pomoč Sodnega sveta, da bi na podlagi tega ocenjeval tudi sodnike, v koliko primerih so pripravljene zaključiti zadevo, vložiti svoj napor, so pa določeni sodniki, ki permanentno vračajo v ponovno sojenje, s tem zavlačujejo, s tem odklanjajo resno delo in tako naprej. Tu je tudi selekcija znotraj sodstva, lahko jo dela Sodni svet, lahko jo že zdaj delajo predsedniki sodišč, ampak vsega tega – ob možnosti, da so – niso dovolj dobro počeli. Niso dovolj dobro počeli in zaradi tega je treba tudi s takšnimi spremembami zakonodaje omogočiti to stvar in upam, da bomo imeli tudi v bodoče oblast v Sloveniji, ki bo stala za tem, ki tega ne bo videla kot manever, ampak ki bo videla kot resen pristop k izboljšavi sodstva.

Kajti, treba je reči še to, da se je naši državi žal zgodilo tisto, kar je Svet Evrope in resolucija 1096 v letu 1996 napovedovala. Pravi, da če se ne razgradijo osnovne prejšnjega totalitarnega sistema, so nevarnosti prehodnega

procesa velike. V najboljšem primeru bo vladala oligarhija namesto demokracije, to pravi resolucija Sveta Evrope, korupcija namesto vladavine prava in organizirani kriminal namesto človekovih pravic. Vse troje se v Sloveniji dogaja! Kakšna je bila daljnovidnost Sveta Evrope, ampak to resolucijo smo imeli tukaj, na mizah v tej hiši in se jo je levica branila z vsemi štirimi. In ni omogočila razgradnje teh bacilov in zdaj imamo vladavino kriminala namesto človekovih pravic in korupcijo namesto vladavine prava. To imamo! Zdaj tudi plediram za to, da ne boste s takšnim zavračanjem v mnogih drugih primerih sprejemali nekatere stvari, ki so univerzalno sprejete v Evropi, edino v Sloveniji niso: so stari simboli, so totalitarne metode in vse to. Čas bo, da se na to ozremo, sedaj, ko smo teden pred praznikom, ko smo osnovali lastno državo. Ali bomo rekli tudi s tem, da gremo na pot samostojne Slovenije brez pogledov tistih, ki niso potrebni, na stare, preživele, prehojene, zavržene sisteme? Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj ima besedo gospa Marjana Kotnik Poropat. Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):
Hvala za besedo.

Danes smo že slišali večkrat in tudi sama ugotavljam to dejstvo ponovno, da je zaupanje v pravosodje trenutno najbrž na najnižji ravni v zadnjem času, v zadnjih letih, zato sem vesela tudi sama, da je minister, gospod Pličanič, tako hitro ukrepal in poskrbel za to, da je bila v kratkem času pripravljena novela Zakona o sodiščih in novela Zakona o sodniški službi, ki ju danes obravnavamo.

Nanizala bi oziroma spomnila na nekatere ukrepe, ki peljejo v krepitev samostojnosti sodstva. Predvsem mislim tukaj na te pristojnosti, ki se prenašajo z ministrstva na sodišča, nekatera tudi na oziroma predvsem na predsednika Vrhovnega sodišča, ki mu s tem nalagamo večjo odgovornost, ki temelji na večji pristojnosti, ki mu jo ta zakon daje. Tako gre na primer za pristojnost določanja števila sodniških mest, za spremljanje in ugotavljanje ter analiziranje učinkovitosti in uspešnosti dela sodišč, kar je bila prej pristojnost Sodnega sveta.

Potem je eden od ukrepov tudi prenos imenovanja direktorja sodišča, prej je bila pristojnost na Ministrstvu za pravosodje, sedaj se to prenaša na predsednika sodišča. Ta ukrep je obrazložen s tem, da gre za neodvisnost direktorja sodišča s predsednikom sodišča in zato je bila že dalj časa prisotna težnja, da se to spremeni. Ukrep, na katerega velja tudi opozoriti, je ukrep za vodenje centralne kadrovske evidence, ki se prenaša z Ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče Republike Slovenije in tudi ta namen. Zaposleni, tako sodniki kot administrativno osebje, so zaposleni

na sodišču in zato je to tudi po moji oceni primernejša ureditev.

Nazadnje bi želela opozoriti še na to, da se v zadnjem času pojavljajo tudi težnje, da bi si politika prikrnila vrata, zato da bi vršila vpliv na pravosodje. Pri tem želim posebej opozoriti na željo nekaterih – ukinitve trajnega sodniškega mandata, s čimer bi si politika omogočila vplivanje na neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije. Menim, da je takšen pristop in takšen način neprimeren, saj vodi v odvisnost sodnikov in to ocenjujem kot neprimerno in odločno nasprotujem proti takšni spremembi.

Pričakujem torej, da bodo tako sedanji ukrepi, ki so pripravljani v obeh zakonih, kot še drugi ukrepi, ki jih bo ministrstvo pripravilo in seveda tudi s spremenjenim odnosom do dela na sodiščih in v pravosodju v celoti pravosodna veja oblasti pridobila nazaj mesto, ki ji pripada. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj ima besedo gospod Mirko Brulc, pripravi se gospod Zvonko Černač. Izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani, lep pozdrav!

Res je, da zakone sprejemamo tukaj, v Državnemu zboru, leta 2009 je bilo leto, ko smo sprejeli veliko pozitivnih sprememb, so pa nekatere še nove, zato je pa potreben ta zakon, da te nove spremembe, ki so nujne, spravimo v življenje. Doslej je bilo opravljeno posodabljanje organizacije na sodiščih, bili so sprejeti novi normativi, določeno število sodnikov na posameznih sodiščih, da so se zmanjševali zaostanki, ustanovljen je bil specializiran oddelek, ki prevzema zelo zahtevne zadeve, sprejeta je bila širitev pristojnosti Sodnega sveta in še bi lahko našteval.

Za Socialne demokrate je pomembno krepiti samostojnost sodne veje oblasti. Ta samostojnost je za nas najpomembnejša. Gre tudi za prenos kadrovske pristojnosti z ministrstva na sodišča, to je v tem zakonu doseženo. Povečuje se kakovost, povečuje se nadzor nad sodno upravo, pomembna sta 26. člen in novi 65.a in 65.b člen, uvajajo se tudi služba za nadzor. Verjetno bi bilo treba podiskutirati, če bi ta morala biti mogoče organizirana na Vrhovnem sodišču, ampak ne glede na to bo ta služba delala in imela sedež na Ministrstvu za pravosodje in službo bo vodil dodeljeni sodnik. Tukaj so nekatere spremembe iz tistega prvega osnutka tega novega zakona.

Moramo pa poudariti, da je nujno potrebno, da mora ta služba opraviti razgovor s predsednikom sodišča oziroma direktorjem sodišča in vodji sodnih oddelkov, nikakor pa s prizadetim sodnikom, kajti to bi bil pa tisti pritisk na njegove odločitve. Tudi vstop v prostore sodišča mora biti dogovorjen, ne more ta

nadzornik kar priti in hoditi po sodišču, ampak je tudi pred obiskom je treba najaviti nadzor pri predsedniku sodišča, se dogovoriti, kaj bo tema pregleda in tako dalje, kot je to povsod v vseh sredinah. Po izdelanem poročilu pa mora imeti predsednik sodišča možnost, da to poročilo pregleda in pove tudi komentar, da pripombe na ugotovitve te službe. Ko govorimo o službi za nadzor pa ni nič dogovorjenega, kaj pa drugi zaposleni v tej službi, če so, predvsem o stopnji izobrazbe teh drugih, smeri izobrazbe in zahtevanih izkušnjah. Kajti nadzor lahko opravlja le tisti, ki je nekako ocenjen kot največji strokovnjak.

Mi z novimi zakoni, imamo danes še enega, posegamo v delo sodišč. Takšnih sprememb pa je ogromno in reševanje problemov z novelami ne sme postati pravilo. Zakone je treba sprejemati v celoti, kvalitetne in te nenehne spremembe zakonov seveda otežujejo učinkovitost sodne pa tudi administrativne postopke na naših sodiščih. Nekvalitetno spreminjanje zakonodaje pa povzroča napake v sodnih procesih in težave. Ne razumem, kako je mogoče, da nekomu ni bilo mogoče vročiti poziva na sodišče, se pa je vsak dan pojavljal na sodišču. Kaj ga je ta iskal doma, ko ga ni bilo, prav za nalašč? In tako dalje. To so zadeve, ki jih je zelo zelo enostavno rešiti z nekaterimi ukrepi. Vsakodnevni pritiski na pravosodje pa so razumljivi, saj so končno v razpravnih dvoranah nedotakljivi tisti, ki so krivi tudi za kolaps našega gospodarstva, tudi tisti, ki so osumljeni korupcije in še česa. To so potem strici iz ozadja, ki pritiskajo na pravosodje, da bi odločalo drugače. Proti temu se moramo boriti, da bomo tudi v Državnem zboru obravnavali posamezne odločitve sodišča poimensko, s komentarji in z našimi ugotovitvami – mi nismo sodniki, nismo strokovnjaki, ne poznamo niti spisa, o katerem razpravljamo, ampak smo tu vehementni in si nekateri dovolijo neke pavšalne ocene in to škodi pravosodju. Prav zato, ker so ti pritiski na vse, ki delajo v pravosodju, izjemno veliki, pričakujemo od vseh pravosodnih delavk in delavcev, da bodo trdni in da bodo ohranili svojo pokončnost; tisti, ki so pa slabi, za tiste pa so itak že mehanizmi in še bodo, kako jih izločiti iz teh služb.

Za nadaljnjo obravnavo bo ta zakon treba še v nekaterih elementih dodelati, da bo tako dober, da bo učinkovit in da bo delo v pravosodju lažje, strokovno in uspešno. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Gospod Zvonko Černač imate besedo. Pripravi se mag. Katarina Hočevar. Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem prisotnim tudi z moje strani!

Očitno je to zavedanje, ki je v družbi in v javnosti prisotno že kar nekaj let, o tem, da je naš pravosodno tožilski sistem neučinkovit, da

ne odraža potreb časa, da se ni bil sposoben prilagoditi spremembi sistema. Očitno je to zavedanje prisotno tudi v tej dvorani oziroma v širšem stanju političnega spektra. So pa določene nianse o tem, na kak način naj bi to stanje odpravili oziroma pozdravili. Nekateri, žal tudi resorni minister, vidijo ozdravitev z relativno blagimi sredstvi, z neko slabo dodelano reformo, katere del je tudi ta zakon, ki ga trenutno obravnavamo, ki žal ne bo prinesla zelenih učinkov oziroma rezultatov.

Mi imamo, statistika govori, dokaj dober standard v pravosodju in na tožilstvu, tako kar se tiče kadrovske resurse na področju tožilcev, sodnikov, kjer smo v povprečju s primerljivimi evropskimi državami, na milijon prebivalcev imamo številko dvakratnik ali večkratnik, nekaj podobnega tudi glede denarja, ki ga namenjamo temu sistemu, dvainpolkrat več denarja namenjamo na milijon prebivalcev oziroma na sodnika oziroma na tožilca kot v primerljivih državah. Seveda se pa ne moremo meriti na drugih področjih, kar se tiče učinkovitosti, storilnosti, odgovornosti, sankcij v primerih, ko se ugotovi, da nekdo žal ne izpolnjuje kriterijev, ki bi jih moral izpolnjevati, zato da bi lahko pravično nepristransko sodil oziroma obtoževal. Imamo kar nekaj primerov, ki govorijo nasprotno, in nič se ni zgodilo; celo več, ti ljudje so celo napredovali na višje položaje. Imamo sodne zaostanke, ki so bistveno daljši kot v primerljivih državah. Imamo številne odmevne primere, odmevne primere, kjer je šlo za velika oškodovanja, ki so zastarali, Satex, Elan, kjer sodnik ni napisal pravočasno sodbe in je primer zastaral, Sicura in tako naprej. Mnoge postopke imamo, kar je še huje, ki niso bili niti začeti, pa gre za milijonske, 10 milijonske, 100 milijonske zneske, o katerih poslušamo vsak dan javno preko ekranov – in se nič ne zgodi! Veliko energije pa imamo na drugi strani, žal, in to je očitno posledica tega, da se ta sistem po letu 1990, pa tudi ne po 1995, ko je bila ta pravosodna reforma narejena, ni reformiral. Veliko energije in veliko primerov pa imamo, ki so vloženi v preganjanje politično nekompatibilnih posameznikov.

Torej, kljub temu kadrovske prenormiranemu pravosodju je ta sistem neučinkovit, je zbirokratiziran, žal ne premore niti toliko samorefleksije, da bi se znal pravilno in odgovorno odzvati takrat, ko njegovi člani storijo hude napake, takrat, ko obtožijo ali celo obsodijo brez dokazov, takrat ko storijo krivico, ki je ni mogoče popraviti. Imamo primer Fojkar. Enajst let je tožilka vlagala in vlagala pritožbe zoper oprostilne sodbe. Enajst let! Enajst let, dokler ni končno Višje sodišče temu naredilo piko na i in zadevo zaključilo in zgodbo odpravilo, vendar ta tožilka je sedaj predsednica okrožnega tožilstva v Novi Gorici. Se pravi, je napredovala. Imamo primere, ki govorijo o tem, da ta sistem omogoča procesiranje nepomembnih dejanj, takih, ki niso družbeno škodljive. Imate primer nekega gostinca, ki je zaradi napačno vpisanih

šumnikov plačal 4 tisoč evrov globe, in stotine podobnih primerov, ki govorijo o penalizaciji tistega, kar ni družbeno škodljivo in prepoznano kot zelo delinkventno. Na drugi strani imate primere, ko gre za velike ribe, ki jih policija, recimo, še pripelje na sodišče, pa jih potem sodišče odpusti, kljub temu da so bili v sosednjih državah, Italiji, Srbiji, obtoženi na podlagi istih dokazov – govorim o Balkanskem bojevniku in o tem, da je Slovenija očitno prepoznavna širše kot raj za mamilarske združbe, ker očitno sistem ni sposoben na ustrezen način sankcionirati in obsoditi členov te verige. In imamo seveda tudi primere neizkušenosti, nestrokovnosti. Oprostite, meni ne bo nihče rekel, da nekdo lahko sodi v najtežjih primerih deset let po tistem, ko je zaključil fakulteto oziroma opravil pravosodni izpit. Je le treba imeti nekaj več izkušenj in kilometrine še kje drugje, ne samo v sodnih dvoranah ali pa v sodnih hodnikih – pardon, ne dvoranah –, zato da se lahko sodi v najtežjih primerih. In tudi tukaj je problem naše zakonodaje, ker je ta prag po mojem mnenju prenizek in omogoča nekritično kadrovanje na področja, kjer gre za zelo pomembne stvari in od katerih je odvisen tudi ugled naše države, našega pravosodja.

Skratka, zaradi vsega tega, o čemer govorim, je mogoče tudi, da prihaja do zlorab v pravosodnem sistemu; zaradi tega je mogoče, da prihaja do izpeljave montiranih sodnih procesov; zaradi tega je mogoče, da se ljudi obtožuje, celo sodi brez dokazov – če se že obtožuje brez dokazov, je še, ampak da se jih obsodi brez dokazov, to pa pomeni totalno erozijo prava in pravičnosti in govori o tem, da v Sloveniji praktično nimamo več pravičnosti in ne vladavine prava, da imamo neko pravno državo, zapisano v neki knjižici, na papirju, da jo pa žal skozi odločitve sistema ne uresničujemo. Če pogledamo 25 let nazaj, pred 25 leti, leta 1988, v bivšem režimu, celo takrat niso tožili, kaj šele obsojali brez dokazov. Pred 25 leti! Takrat, ko so umazano delo pri obtožbi Janše, Borštnerja, Tasiča in Zavrla zaradi domnevne izdaje tajnosti prepustili raje sodišču neke druge države, vojaškemu tožilcu in vojaškemu sodišču. In še tam so se potrudili, da so dokaze vsaj sproducirali, niso pa obtoževali in sodili brez dokazov. To pomeni, da smo padli globlje, kot smo bili leta 1988 v časih neke druge države, ki ni bila prepoznana kot demokratična država, ta pa sedaj naj bi bila, kar pomeni, da naše pravosodje, tako pravosodni kot tožilski sistem, potrebuje celovito in temeljito reformo. Te reforme ta novela zakona žal ne more zagotoviti, kajti ta novela pomeni samo še več birokracije, ne manj pravosodne birokracije, več pravosodne birokracije, pomeni na eni strani nek dodaten nadzor upravnih uradnikov, ki naj bi nadzirali sodnike, kaj počnejo, na drugi strani se pa pravosodni minister umika še s tistega malega dela pristojnosti, ki ga ima v pravosodju in repušča imenovanje predsednikov sodišč v celoti pravosodni sferi. Potem ne rabimo

pravosodnega ministra, potem rabimo enega generalnega sekretarja sodišč, ki bo skrbel za to, da so počiščena, posnažena, da imajo računalnike in da lahko normalno funkcionirajo, ne rabite pravosodnega ministra v takih primerih, če si ne upa prevzeti odgovornosti za politiko na področju, ki jo je treba izvajati. In zato mora imeti seveda tudi mehanizme. Mehanizme ima lahko samo v zakonu, na podlagi določenih zelo jasnih pravil. In seveda potrebujemo na drugi strani tudi sodišče, pravosodje in tožilstvo, ki ga bosta vodila človeka na najvišjih instancah, ki se bosta zavedala problemov, s katerimi se to pravosodje in tožilstvo sooča, in ki bosta s svojo avtoriteto in položajem omogočala, da bo prišlo do procesa te preobrazbe, ki ne bo kratka, bo trajala kar nekaj let, vendar začeti pa je treba ta proces čim prej. Tega tudi nimamo.

Zaradi tega ta novela zakona, kot je rekel kolega Gorenak, škodila ne bo, pomagala pa tudi ne bo. Škoda je, da se ukvarjamo s temi stvarmi, da izgubljam čas, dragocen čas, ko bi morali govoriti o temeljnih spremembah reforme, ki se je očitno izkazala za neučinkovito. 1. 1. 1995 je bil ta sistem utemeljen in od takrat naprej se ta erozija v tem sistemu dogaja, kar pomeni, da je reformo, ki je bila takrat storjena, treba spoznati slej kot prej za neučinkovito in celovito reformirati ta sistem, tako da se na eni strani omogoči samostojnost, neodvisnost, strokovnost tistim, ki sodijo, tistim, ki so tožilci, na drugi strani pa tudi njihovo odgovornost za tisto, kar počnejo, in ustrezen nadzor, kot ga poznamo v vseh primerljivih evropskih državah.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa podpredsednica!

Sama na srečo nimam osebnih izkušenj s sodišči in upam, da jih ne bom imela, žal pa slišimo vsak dan veliko zgodb ljudi, veliko pisanja po raznih medijih in vemo, da je v naši Sloveniji nekaj hudo narobe. O tem pač pričajo tudi razni spiski, da smo na drugem mestu po korupciji in še kaj drugega. Seveda si želim, da bi bilo naše pravosodje bolj učinkovito, zato podpiram te zakone, te predlagane spremembe. Veseli me tudi to, da je minister rekel, da vendarle v dogovoru tudi s pravosodno vejo oblasti bo prišlo do določenih sprememb. S tem seveda upam, da se tudi tam zavedajo, da so spremembe potrebne in mi smo dolžni, tako izvršilna kot zakonodajna veja oblasti, da sprejmemo čim več takih sprememb, ki bodo v podporo sodstvu, ki bodo odpravile administrativne ovire, če bodo zadostne ali ne, tega jaz sedaj ne znam presoditi, glede na to, kar je moj predhodnik razpravljal, naj ne bi bile zadostne, jaz pa upam, da vendarle te spremembe bodo privedle do boljših rezultatov sodstva.

Ne nazadnje vsak dan poslušamo različne obtožbe, tudi kritike na račun sodstva in verjamem, da si tudi sodniki oziroma vsi, ki v tej veji delajo, sami želijo, da bi lažje delali, da bi bolj učinkovito delali, seveda pa upam, da bodo tudi strokovno delali še naprej. Najbolj si pa želim, da bi bili na odgovorna mesta imenovani ljudje, ki so nesporne strokovne avtoritete in tudi moralne avtoritete. To sem že zadnjič v razpravi enkrat poudarila, kajti samo tako bomo imeli državljani tudi večje zaupanje v sodno vejo oblasti, kajti zakoni sami nam nič ne pomagajo, vemo, vedno se dajo izrabiti, če pa imamo zaupanje, da smo pred zakonom vsi državljani enaki, potem pa mislim, da se bo tudi zaupanje v pravosodje počasi izboljšalo.

V tej družbi imamo vsi določene dolžnosti, da bi bila ta naša družba, naša država bolj prijazna, da bi v njej raje vsi živeli, da bi bili nanjo vsi bolj ponosni, vsak po svojih pristojnostih in vsak po svojih funkcijah. Seveda si želim, da bi tudi pravosodna veja oblasti prevzela vso odgovornost za svoje delo, zato tudi pozdravljam te predloge, da se poveča tudi odgovornost tistih vodilnih, pristojnih in da se opravlja nad njimi nadzor. Konec koncev smo tudi poslanci nadzorovani tako rekoč od naših volivcev, tudi mi se moramo na volitvah vedno znova potrjevati ali pa nimamo več funkcije, in mislim, da je tudi dobro, da se tudi sodniki, sodišča, vsi, ki so tam zaposleni, tega zavedajo.

Zakone bomo seveda podprli in upam, da bo to vodilo tudi k izboljšanju stanja v slovenskem pravosodju.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Katrina Hočevar, za njo Jerko Čehovin in potem Borut Ambrožič.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo in lepo pozdravljeni tudi v mojem imenu.

Za razliko od nekaterih predhodnikov tudi sama menim, da se velike spremembe delajo in pa tlakujejo z mirnimi koraki. Mislim, da minister Pličanič pri uvajanju sprememb v slovensko sodstvo dela prav to.

Po mojem mnenju moramo v Sloveniji spremeniti dve stvari. Prvič, da porabimo toliko kot ustvarimo, da gradimo stimulatívno gospodarsko okolje in da povrnemo zaupanje v pravno državo. Preveč je tega, da imajo naši državljani občutek, da pred zakonom nismo vsi enaki, preveč je tega občutka nemoči in pa izgube zaupanja v institucije pravne države. Je pa dejstvo, da v vsakem sistemu, v vsaki organizaciji je ključ do sprememb v ljudeh, v zaposlenih. Lahko imamo najmodernejšo stavbo, najboljšo informacijsko tehnologijo, tudi ustrezne sistemske rešitve. Zadeve ne bomo spremenili na bolje, tudi v pravosodju ne, če ne bodo sodniki in tožilci verjeli v te spremembe, jih ponotranjili in dejansko tudi z vsemi svojimi močmi in po najboljših prizadevanjih jih uvedli v

prakso. Kot je povedal minister, me veseli, da ima za te spremembe podporo v skupini predsednikov sodišč, in to daje res upanje, da lahko spremenimo sistem na bolje, zato ker obstaja ena kritična masa ljudi, če hočete sodnikov, ki se zavedajo dejstva, da je treba zadeve spremeniti.

Sicer novela zakona o sodiščih zasleduje devet ciljev. Moji predhodniki ste jih že kar nekaj povzeli, jaz pač verjamem, da so te spremembe lahko dobro orodje, da zadeve spremenimo in da sta današnji noveli odgovor na probleme v sodstvu, za katere pa mislim, da se jih sedaj vsi zavedamo. Te spremembe, ki se z novelo Zakona o sodiščih uvajajo, sama bi izpostavila predvsem to krepitev samostojnosti, to se pravi prenos nekaterih pristojnosti z ministrstva na sodišča, s tem ko imaš pristojnosti, imaš pa tudi večjo odgovornost. Pozdravljam uvedbo posebne službe za nadzor nad poslovanjem sodišč. Veseli me ta korak k večji transparentnosti, to se pravi, da bodo sedaj tako na oglasni deski sodišč kot na spletu objavljeni razporedi sodnikov, razporedi obravnave in pa narokov. In mislim, da bo to tudi dobra kontrola s strani državljanov. Tisto, kar mislim, da je dober korak k učinkovitejšemu kadrovanju na sodiščih, je možnost, da bo sedaj lahko predsednik okrožnega sodišča okrajnega sodnika z letnim razporedom dodelil okrožnemu sodišču. Recimo, to je v Zakonu o javnih uslužbencih v uveljavi že deset let, samo z aneksom h pogodbi o zaposlitvi si lahko zaradi delovnih potreb razporejen z enega na drugo ministrstvo.

Naslednja zadeva, ki se z zakonom uvaja in sem prav tako našla eno uravnalovko oziroma eno podobnost z Zakonom o javnih uslužbencih, je dejstvo, da se bo predsednik sodišča lahko razrešil v primeru, da pač zadeve ne bodo opravljene skladno s predpisi, z zamudo oziroma da sodišče dve leti zaporedoma ne doseže načrtovanih poslovnih rezultatov. Tudi v Zakonu o javnih uslužbencih imamo določbo, da se uvede postopek ugotavljanja nesposobnosti, če javni uslužbenec dve leti zaporedoma doseže najslabšo letno oceno. Že to kaže na dejstvo, da ta dva zadnja primera, ki sem jih povedala, da v bistvu v sodstvo šele sedaj uvajamo spremembe, ki so v drugih sistemih že ena, bom rekla, stalnica. In ta zamuda mislim, da mora biti spodbuda tudi Ministrstvu za pravosodje, da bomo naslednje spremembe oziroma nadaljevanje reforme pravosodja delali hitro in s pogumnimi koraki. Ker ta resor vodi prav minister Pličanič, ne dvomim v to, da mu bo uspelo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Borut Ambrožič je naslednji na vrsti in potem gospod Aljoša Jerič.

BORUT AMBROŽIČ (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča. Pozdravljeni tudi vsi prisotni!

Dovolite, da že na začetku povem svoje stališče glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih. Pri glasovanju se bom vzdržal, to pa iz razloga, ker kot vsaka stvar ali pa predlog vidim v tem delno pozitivno in delno tudi negativne posledice, tako kot je pravzaprav tudi sodniška stroka odreagirala na predlagani predlog koalicije.

Tisti, ki smo sprejeli odločitev v svojem življenju, da bomo šli po težki poti pravne izobrazbe, sami dobro vemo, kako težko je doseči status sodnika – od samega študijskega ciklusa do težkih preizkušenj, ki so pogojene z visokim povprečjem, da čim prej dosežeš pripravniško obdobje na sodišču, kasneje opravljenem pravosodnim izpitolom in vsemi ostalimi težkimi koraki, ki pripeljejo do sodniške funkcije, ki je mimogrede kot seveda tudi marsikateri drugi poklici v Republiki Sloveniji, da ne bo napak razumljeno, podcenjena. Osebnostno mislim, da se v skupno vrečo meče tako tiste marljive in delovne sodnike kot tudi tiste manj marljive, ki so mogoče nekateri postali žrtev v teh desetletjih od osamosvojitve naprej tudi zaradi pomanjkanja ustreznih delovnih sredstev, kot bi se nekoč izrazili, saj sem tudi sam imel priložnost, ko sem opravljal pripravništvo na sodišču, doživljati, da smo si pripravniki delili en zastareli računalnik v pripravniški sobi, da ne govorim o računalniških programih, ki so bili takrat na voljo. Dandanes je seveda situacija nekoliko ali pa recimo za polovico drugačna, še vedno pa bi si naše sodstvo zaslužilo tako na tehničnem področju kot tudi na področju sistemizacije plač, kot seveda tudi še marsikateri drugi poklici v Sloveniji, velike izboljšave. Osebnostno mislim, da bi to tudi pripomoglo k danes večkrat omenjeni samostojnosti in neodvisnosti sodnikov, ki jo pa nekateri z uvedbo zlasti te nadzorne službe vidijo popolnoma v drugačni luči.

Iz navedenih razlogov, kot rečeno, se bom pri glasovanju vzdržal. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Alenka Jeraj, potem pa dr. Ljubica Jelušič.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz bom oba zakona podprla, čeprav ocenjujem podobno kot moji kolegi, da sta premalo ambiciozna. Že decembra smo z ministrom govorili o teh stvareh, predlagali marsikaj, danes imamo nekaj na mizi. Iz analiz je jasno, da se zaostanki ne zmanjšujejo, ampak ponekod celo povečujejo, sodišča sicer res rešijo več manj pomembnih zadev, rešijo nekaj več tudi zato, ker je pripad manjši, med zaostanki pa ostajajo zahtevnejše in starejše zadeve, ker se dogaja, da se zberejo lažji spisi in se rešijo, zato da popravljamo statistiko. To je pa za ljudi, ki čakajo, da pridejo do pravice, slabo.

Pri sodstvu se skorajda nikoli ne pogovarjamo o kvaliteti dela. Sama ocenjujem, kot je moj predhodnik povedal, da so nekateri sodniki pridni, delavni in odgovorni. So pa tudi taki, ki ne delajo tako. Mi smo dobili pred časom pismo, mislim, da ga ima tudi minister, z Okrožnega sodišča v Mariboru, kjer navajajo cel kup nepravilnosti, ob tem povedo, da se minister na to ni odzval, niti ne vedo, ali so se zgodile kakšne sankcije ali ne. Vsako tako navedbo je najbrž treba preveriti, sploh če gre za navedbe o mobingu, o spornem kadrovanju itd. Mislim, da bi te stvari morali zelo resno vzeti.

Mislim, da smo že z nekaterimi spremembami v preteklosti, ko smo postavili predsednike sodišč in direktorje sodišč v bistvu dali kar močno orodje tem gospodom ali gospem v roke. Vendar pa se jih po moji oceni premalo poslužujejo. Že sedaj je možno dodeljevati primere sodnikom, ki niso tako obremenjeni, in cel kup takih stvari, seveda pa to zahteva nekaj več dela tistega, ki take stvari razporeja. Podobno je tudi s kontrolo. Vsako jutro bi lahko predsednik sodišča ali direktor preveril, kje stvari stojijo, kaj se dogaja, ali se je nekaj premaknilo ali se ni, in če se ni, tudi ukrepal. Cel kup takih stvari v zakonodaji že je in take možnosti imajo, pa se jih ne poslužujejo, ker to zahteva nekaj več dela in nekaj več priprav tistega, ki pač mora stvari na tak način nadzorovati.

Po podatkih, ki jih imamo, je tudi vsaka peta sodba v pritožbi razveljavljena. Zame bi se morali vsaj vprašati, ali je to dobro delo ali slabo delo. Da ne govorim o tem, kar je omenil že kolega Jerovšek, da sodišče na drugi stopnji, torej pritožbeno, lahko o zadevi odloči ali pa jo razveljavi in jo vrne na prvo stopnjo, kar je seveda enostavneje. Ni se treba tako poglobiti v spis. Če pa ti želiš o stvari odločiti, pa to zahteva spet nekaj več dela. Zato bi moralo biti praviloma, da pritožbeni organ o zadevi odloči, ne pa, da jo vrne na prvo stopnjo, kar se nam pa sedaj praviloma dogaja. Mislim, da te stvari niso v redu in bi jih morali spremeniti.

Lahko bi povedala še kaj, ampak časa prav veliko ni več. Mogoče samo to, da smo prvaki po številu sodniku, prvaki v zaostankih in sem prepričana, da bi se moralo sodstvo samo znotraj zelo temeljito tega lotiti in predlagati stvari, ki jih pričakuje in zaradi katerih bi lahko bolje delali. Vedno se ne moreš izgovarjati na zakonodajo. Stvari se začnejo in končajo pri ljudeh, ki potem to zakonodajo izvaja.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Ljubica Jelušič, potem gospa Janja Klasinc.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Pozdravljena spoštovana državna sekretarka gospa Breclj, kolegice in kolegi!

Če nas danes kdo zelo pozorno posluša in analizira naše razprave, potem ne

more mimo ugotovitve, da je večina stvari bila že povedana, in sicer v razpravah ob prejšnjih podobnih priložnostih, bodisi na izredni seji ali pa tudi ob drugih zakonih, ki zadevajo delovanje sodišč, smo izražali približno ista pričakovanja kot danes. Tudi približno iste primere smo že slišali, nekatere v podrobnosti, nekatere kot navedbe. Tako da je veliko vprašanje, od kod izvira in kako dolgo bomo tu v Državnem zboru še gojili to veliko nezadovoljstvo s tem, kar pričakujemo od pravosodnega sistema, zlasti seveda v tem trenutku od sodišč. Naša pričakovanja v zvezi z zakoni, ki jih pripravlja Ministrstvo za pravosodje, so očitno takšna, da še kar naprej čakamo na nekaj pomembnejšega, na neko večjo reformo, na neko veliko spremembo. Tudi kolegica Opec je v svojem stališču opozorila na to, da čakamo na neko veliko sistemsko spremembo. Torej po eni strani so naša pričakovanja usmerjena v velike spremembe, po drugi strani ugotavljamo danes, da imamo pred sabo spremembo majhnih korakov oziroma dokaj majhno novelo in da večina ključnih stvari, povezanih z reformo pravosodnega sistema, tudi izhajajoč iz na začetku junija podpisane zaveze Vrhovnega sodišča in Vlade Republike Slovenije, nas še čaka. Torej po eni strani ta velika pričakovanja, po drugi strani pa opozorila pravnih strokovnjakov, ki, če citiramo dr. Cerarja iz intervjuja za Primorske novice, pravi, da je naš "problem v tem, da se zakonodaja prehitro in pogosto nekvalitetno spreminja, kar sodstvu onemogoča, da bi razvilo dovolj uspešno ustaljeno sodno prakso". Se pravi, da smo nekje v primežu razumevanja tega, kakšni so rezultati oziroma učinki tistega, kar tukaj sprejemamo, in tistega, kar potem sodstvo lahko na podlagi sprejete zakonodaje postori.

Opozorila bi še na eno stvar, ki jo jaz opažam, čeprav sem tukaj samo pol leta, da pri vsaki stvari, ki jo dobimo v povezavi s sodnimi zadevami, je nekje v ozadju skrit konflikt med Ministrstvom za pravosodje in Sodnim svetom. Kadarkoli smo dobili kakšen zakon s tega področja, je bilo zraven tudi sporočilo Sodnega sveta Državnemu zboru, da bodisi ni bilo dovolj časa za poglobljeno strokovno razpravo, bodisi da spremembe niso dovolj sistemsko premišljene, bodisi da niso bili vključeni v razpravo. Ministrstvo za pravosodje je očitno temu konfliktu tokrat s to novelo skušalo ubežati tako, da je službo, ki bo izvajala nadzor nad delovanjem sodišč, pripisalo kar sebi oziroma jo želi ustanoviti na Ministrstvu za pravosodje. V resnici tako neodvisna poročila o delovanju našega sodstva kot tudi nekateri pravni strokovnjaki pričakujejo, da bi Sodni svet moral izvajati več nadzora in da bi moral skrbeti za objektivno odgovornost delovanja ljudi v sodnem sistemu. Tudi v tem konfliktu se očitno spet zatekamo k izogibanju neke javno vidne kritike situacije, ki je skrita v tem nerazrešenem razmerju do Sodnega sveta, In to je seveda tudi vprašanje, ali bomo sledili napotilom Greca, ki

pravi, da bi bilo treba imeti zakon o Sodnem svetu, ali bomo morebiti pri noveli drugega zakona, ki ga bomo danes obravnavali, nekega dne natančneje pogledali v pristojnosti Sodnega sveta.

Kolegica je danes zelo zanimivo povedala, da smo prvaki v mnogih stvareh, ki zadevajo sodišča, smo prvaki tudi na točki, ki se imenuje pripad zadev, o tem smo že govorili in tudi jaz sem že o tem govorila. Vidimo namreč, da gre za neko nesorazmerno stopnjo nezaupanja v sodišča v naši javnosti, veliko kritik. Tem kritikam smo podlegli tudi mi, po drugi strani pa nesorazmerno veliko število ljudi išče pravico prav na sodiščih. Milijon, skoraj da milijon letno pripada zadev, od tega skoraj da milijon tudi rešenih zadev, hkrati seveda na milijone podlage, bomo rekli, daje slutiti, da neki drugi sistemi v naši državi ne delujejo dobro, če ljudje mislijo, da bodo v mnogih stvareh našli rešitev iz verjetno nesistemske oziroma nenatančne zakonodaje prav na sodiščih.

In še četrta stvar, na katero bi rada opozorila, je vprašanje političnega vpliva. Naš strah pri Socialnih demokratih je, da bi bilo mogoče preko službe za nadzor, ki bo ustanovljena na Ministrstvu za pravosodje, v prihodnjih letih pod različnimi vladami izvajati tudi politični vpliv na potek sodnih postopkov. Seveda moramo po drugi strani razumeti, da sodniki niso ljudje, ki so apolitična bitja, da živijo izven časa in prostora, ampak imajo zagotovo vsak svoje politične simpatije in svoja politična prepričanja. Jaz vidim problem bolj v tem, da so po vsej verjetnosti člani različnih političnih strank in politični vpliv se v bistvu pri sodnikih odvija tudi preko tega dejstva.

Jaz pristajam na to, da gresta oba zakona, tako ta kot naslednji, ki govori o noveli sodniške službe, naprej v obravnavo, se pa zavedam da odgovora našim državljanom na potrebo po sistemski spremembi zakonodaje za področje pravosodja še nismo dali. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti bi bila gospa Janja Klasinc, vendar je ni tukaj. Gospod Branko Ficko je najprej, potem pa gospa Iva Dimic.

BRANKO FICKO (PS PS): Lep pozdrav vsem skupaj!

Stanje v pravosodju ni zadovoljivo, zato so spremembe potrebne. Tudi zadnji dogodki so to pokazali in treba je ukrepati. Predvsem pa je nova zaveza med predsednico Vlade, ministrom za pravosodje in Vrhovnim sodiščem rezultat te spremembe Zakona o sodiščih. To seveda ne pomeni, da je treba brezglavo in drastično posegati v zakonodajo. Gre za tiste ukrepe, ki bodo imeli pozitivne učinke. Ugled sodstva ni dober in tu nosi odgovornost politika, predvsem pa neodgovorno vedenje posameznikov. Nekateri bi seveda radi dokazali, da je vse narobe predvsem na bazi klipingov iz preteklosti,

ko obračunavajo s posamezniki. Dejstvo je, da se stanje v sodstvu izboljšuje in tudi spremembe zakonodaje bodo šle v pozitivno smer. Nekaj pozitivnih trendov je tudi že na osnovi analize v letu 2012.

V Pozitivni Sloveniji se zavedamo stanja v sodstvu, da ni optimalno, zavedamo se tudi, da neodvisnost sodstva še ne pomeni neodvisnosti od odgovornosti za napake. Tudi ta novela prinaša nekaj ključnih prispevkov h krepitvi sodne veje oblasti, predvsem pa zasleduje cilje k povečanju učinkovitosti, krepitev samostojnosti, povečanje nadzora nad sodno upravo in odgovornosti ter predvsem odpravo zaostankov.

Seveda, podpiram spremembe novele zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic, potem mag. Majda Potrata.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo.

Tudi sama želim podati svoj prispevek k razpravi o stanju v slovenskem sodstvu. V zadnjih dneh, tednih je bilo spregovorjenih veliko kritičnih besed, pa mislim da smo si mogoče en korak bližje, pa še to ni dovolj. K razpravi me je predvsem spodbudilo mnenje Sodnega sveta k predlaganim novelam zakona, torej Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi, ki zakonskim spremembam, kot smo lahko vsi prebrali, nasprotuje. Sklicuje se na mnenje posvetovalnega sveta evropskih sodnikov Sveta Evrope in meni, da bi moral nadzore nad delom sodnikov opravljati Sodni svet, da bo le na ta način zagotovljena neodvisnost sodne veje oblasti. S tem njihovim mnenjem pa ne morem soglašati, ker v obstoječem zakonu, že po sedanjih zakonodaji ima Sodni svet številne pristojnosti, pa lahko rečem, da jih v številnih primerih ni izvrševal ali pa jih je izvrševal pomanjkljivo. Po 28. členu Zakona o sodiščih ima Sodni svet naslednje pristojnosti, naštela jih bom samo nekaj: predlaga Državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo, predlaga Državnemu zboru razrešitev sodnika, imenuje in razrešuje predsednike sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, določa število sodniških mest na posameznem sodišču, spremlja, ugotavlja, analizira učinkovitost in uspešnost dela sodišč, o čemer sprejme letno poročilo učinkovitosti in uspešnosti sodišč. Jaz sem jih samo nekaj naštela. Sodni svet odloča o predlogih za izvolitev sodnikov, o imenovanjih in napredovanjih sodnikov, o uvrstitvi v plačni razred, o pritožbah zoper odločbo o premestitvi in še bi lahko naštevala, veliko je tega. Vse to je bilo že sedaj v rokah Sodnega sveta.

Pa bi se samo dotaknila še samega kadrovanja na sodiščih, ker je tudi to v rokah sodnega sveta. Za imenovanje na sodniška mesta so predlagani velikokrat kandidati, ki so

skoraj brez izkušenj, tako strokovnih kot življenjskih. Poudarjam pa to, kar je bilo že danes tudi tukaj povedano, da bi morali biti imenovani sodniki moralne in strokovne avtoritete. Pa jih v izvolitev predlaga sodni svet, njihovi predlogi so pogosto, lahko rečem, nenavadni. Funkcije tako zasedajo kandidati, ki so se sicer morda res izkazali kot dobri študentje z obsežnim teoretskim znanjem, pa žal s premalo znanja, premalo prakse in se potem na samih sodiščih nekako ne znajdejo najbolje. Najbolj pomembno je pa to, da za takšno izbiro kandidatov nihče ne odgovarja. Pod predlog za izvolitev se podpiše sodni svet oziroma njegov predsednik, ampak jaz mislim, da je tukaj treba nekaj spremeniti in da je treba tudi člane sodnega sveta povprašati o sami odgovornosti za njihov glas. Kako naj jim zaupamo pa nadzor, se mi postavlja vprašanje, če že do sedaj, ko ga imajo v rokah, niso še nič naredili, oni bi pa še kar naprej imeli sam nadzor.

Lahko bi govorila tukaj tudi o enem sodišču, okrožnem, kjer je bil ravno prek sodnega sveta imenovan mlad sodnik, niti ne vem, pod trideset let, brez izkušenj in dejansko se srečujemo, da s tega sodišča s spisi odhajajo na okoliška sodišča v Trbovlje, na Vrhniko in ne vem kaj. Mene samo zanima, če bo pri tej stvari, kdo odgovarjal. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata. Potem smo pa zaključili z razpravljavci. Če bo želela Vlada se lahko še oglasi.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Gospa Iva Dimic je omenila mnenje Sodnega sveta. Se mi zdi, da bi morali upoštevati tisto, kar je sodni svet v svojem mnenju k temu predlogu zakona zapisal. Na kaj merim? Merim na to, da sodni svet nasprotuje hitrim in parcialnim posegom v oba obravnavana zakona. Hitrim in parcialnim posegom. V mnenju poslanske skupine sem povedala, da smo leta 2009 sprejeli, januarja 2010 ali januarja 2011 so začele spremembe veljati in vedno se zavzemam za to, da zakon, ki je bil spremenjen, ima možnost preskusiti se v praksi. In potem bi morali pritegniti k razpravi o spremembah vse tiste, ki lahko tudi iz neposredne prakse povedo, kje so težave pri izvrševanju zakona in kaj bi se dalo izboljšati.

Jaz ne vidim možnosti boljšega, kakovostnejšega sojenja, če ne bomo dali večje veljave stroki in če ne bomo stroki zaupali. Mi smo vsi po vrsti postali neki nejeverni Tomaži, ki že vnaprej trdimo, da nekaj ne dela dobro. Nekateri so tukaj razpravljali že vnaprej, kdo bo na drugi stopnji odločal o neki pritožbi, do katere je SDS-ju zelo veliko. Takšni smo. Imamo v rokah evropske dokumente, ki jih interpretiramo manipulativno. In to, kar govori, da bi morali preprečiti vpliv politike, je ravno to, da politiki

tako sem in tja paberkujejo po dokumentih, povedo približno, ampak ravno toliko, da ne moreš reči, da tistega v dokumentu niso prebrali, postavljajo pa v čisto drugačen kontekst in dobijo podatki čisto drugačno veljavo. Ne utegnem dokazovati vseh napačnih navedb, ki jih je bilo danes zopet mogoče slišati, ampak ravno to, o čemer govorim, me skrbi. Če mi kar pavšalno rečemo, da je treba okrepiti nadzor, in to zunanji nadzor, oblikovati neko posebno telo, ki bo ta nadzor izvrševalo, ja, lepo vas prosim, kje pa je zagotovilo, da bo kakovost sojenja zaradi takega zunanjega nadzora boljša, če upoštevamo, da se bo izvrševalo tisto, kar zatrjujejo, da se ta nadzor v posamezne postopke, v posamezne sodbe ne bo smel vtikati. Kaj bo pa lahko ta zunanji nadzor povedal, je bilo prej rečeno. Da bo zjutraj prišel direktor ali pa predsednik sodišča, pa bo vprašal, kje pa koliko delajo. Lepo vas prosim! V vsakemu poklicu imamo tudi poklicno etiko in poklicno digniteto. Meni se zdi naravnost nedopustno, da bi ravno pri sodnikih pa imeli opraviti s skupino popolnoma neodgovornih ljudi, ki jih mora šef zjutraj pregledati, kaj bodo delali pa koliko bodo delali. To me spominja na tiste stare čase, ki jih hočete vsi pozabiti, ko so hoteli z navzočnostjo na delovnem mestu zagotavljati večjo kakovost tudi v družbenih dejavnostih, denimo v šolstvu. Je važno, koliko časa si v šoli, od jutra do dveh, pa to govori o kakovosti dela. Pa ni res. So to opustili, ker so ugotovili, da se cele vrste stvar na tak način ne da uresničevati. In mislim, da bi morali malo samorefleksije v Državnem zboru zmoči. Da bi morali zmoči toliko samorefleksije in se vprašati, kakšne zakone sprejemamo in kako sprejemamo. In tisti, ki se sklicujejo na odgovornost Sodnega sveta, ki predlaga. Ja, saj izvolimo jih mi v Državnem zboru, sodnike! Kakšna je pa potemtakem naša odgovornost za marsikaj, bi se bilo treba vprašati.

Tako da jaz pavšalnemu napadu na sodstvo nasprotujem, mislim pa, da je zelo resno, če rečejo predstavniki Sodnega sveta, mi smo pa slišali, da ne opravljajo svoje funkcije, je bilo rečeno, če nas opozarjajo, da bi morale biti sprejete spremembe na podlagi poglobljene strokovne razprave, v katero bi bili vključeni Vrhovno sodišče, Sodni svet, Ministrstvo za pravosodje in strokovnjaki s področja ustavnega prava. In ko tole berem, se mi kaže tudi predlog tistega evropskega dokumenta oziroma taka je tudi sklepna ugotovitev dokumenta, na katerega se nekateri tako radi sklicujejo, v katerem je na koncu zapisano, da bo organizirana, mislim, da 21. in 22. novembra letos neka vrhunška konferenca, na kateri bodo razpravljali vrhunski strokovnjaki, vsi deležniki, vsi pravni poklici o tem, kaj bi bilo treba storiti za to, da bi se dosegel končni cilj, ta pa je, dvigniti zaupanje v sodstvo. In jaz ne vidim, da takole razpravljanje, kakršnega se gremo že nekaj časa v Državnem zboru na izredni seji, na nujni seji, včeraj pri vprašanih, danes spet, da to utrjuje in daje

komurkoli možnost, da se zaupanje povrne. Vidijo samo, da stojimo na dveh bregovih, da nihče nikomur ne zaupa in da je verjetno najboljše, če po drugem lahko zlivamo svoje nezadovoljstvo, da ne rečem sovraštvo. Tukaj je nemogoče mimo tega, kar Sodni svet predlaga in tu je tudi zapisano o tem, da bo po zavezi ustanovljena delovna skupina za oblikovanje strateških usmeritev razvoja sodstva. In jaz bi na to rada čakala in potem spreminjala zakone. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želite? Izvolite, gospa državna sekretarka, imate besedo.

TINA BRECELJ: Hvala za besedo, spoštovane poslanke in poslanci!

Ker je bilo v razpravi večkrat izpostavljeno, da bi bilo treba zakonodajo urediti, preurediti tako, da bi se na drugi stopnji odločalo in ne vračalo zadeve na prvo stopnjo, bi rada pojasnila, da že sedaj veljavni Zakon o pravnem postopku v 355. členu preprečuje vračanje zadev na prvo stopnjo. Hkrati bi tudi rada poudarila, da Vrhovno sodišče v svojih odločbah vztraja pri obravnavah na drugi stopnji. Toliko v pojasnilo. Glede ostalega, upošteva dejstvo, da je načelna podpora obema novelama dana, v tem trenutku ne bi podajala nadaljnjih razlag. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Imamo še nekaj časa za razpravo, zato prosim vse, ki bi še želeli razpravljati, da se prijavite k razpravi. Prijava je odprta. Prijavljeni so trije razpravljavci.

Gospod Jerovšek imate besedo, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Pravzaprav se moram odzvati na besede oziroma sem zadovoljen, da je gospa državna sekretarka podala razlago, da Zakon o pravnem postopku v 355. členu preprečuje vračanje na nižje rangirano sodišče in odločanje in da se razsoja. Zdaj jaz tu ne vem – ali potem mediji ustvarjajo eno klimo, ko poročajo? V glavnem sledim številnim pomembnim procesom, ko višje sodišče ali celo Vrhovno sodišče ne rzsodi in da v ponovno razsojanje. To je po mojem mnenju glavni problem. Jaz mislim, da bi Vrhovno sodišče moralo imeti vso avtoriteto in toliko strokovne pomoči, da bi rzsodilo. In če bi se nekoliko boljše ujeli po inštancah, potem bi tudi manj pritožb prišlo na Vrhovno sodišče, če bi pritožniki vedeli, da so vse sodne inštanice zelo natančno rzsojale in če je bilo kakovostno rzsojanje na nižjih inštancah, da potem pritožba na višjo inštanico nima toliko možnosti za uspeh. Po mojem osebnem mnenju se prevečkrat vračajo tožbe v ponovno rzsojanje in tu pride do ponovnih

obremenitev nižjih inštanc, ogromno časa, verjetno tudi tožene stranke najdejo nove ovinke in se s tem sodstvo blokira.

Zdaj moram reči še, ko je moja predhodnica gospa Potrata citirala stališče Sodnega sveta in nekako polemizirala s poslanci, ne vem, s katerimi, ker nisem vseh poslušal, da ne dajo, ne predvidevajo večje teže stroki. Jaz mislim, da doslej je Sodni svet in je sodstvo imelo več kot dovolj priložnosti, da bi odločali izključno v okviru stroke in da bi njihova stroka predlagala rešitve, ki bi delovale, ki bi učinkovale, potem mi verjetno danes ne bi imeli pripomb in ne bi ministru prišlo na misel, da bi karkoli spreminjal. Če moštvo zmaguje, se ga ne zamenja, in to tako v športu, kot v sodstvu, kot v gospodarstvu in vseposod. Problem je, da naša moštva izgubljajo. In tudi moštvo sodnikov generalno pred javnostjo izgublja, ne zmaguje, imelo je pa več kot dovolj priložnosti v lastni stroki, da pošlje predloge sprememb. In jaz mislim, da kolegice poslanke in poslanci nimajo velikih pretenzij, da bi sami oblikovali ne vem kakšne rešitve. Ne nazadnje je tudi pri drugih temah bilo večje zanimanje za debato kot pri tematiki pravosodja, kar tudi lahko danes vidimo.

Imel sem občutek, da je kolegica Potrata zelo pavšalno polemizirala in se sklicevala na evropske dokumente, češ, da so napačno povzeti v razpravah poslank in poslancev. Jaz za sebe jamčim, da sem dikcijo iz resolucije parlamentarne skupščine Sveta Evrope 1096 o nujnosti razgradnje dediščine totalitarnih komunističnih sistemov natančno citiral. In še enkrat poudarjam, nevarnost v primeru neuspešnega prehodnega procesa v demokracijo je v tem, da v najboljšem primeru, če ne bo izvedena ta razgradnja, bodo vladali oligarhija namesto demokracije, korupcija namesto vladavine prava in organiziran kriminal namesto človekovih pravic. In lahko rečemo, da je bil svet Evrope preroški na primeru Slovenije. Nismo razgradili prejšnjega sistema in zgodilo se je to, kar so predvideli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom v bistvu bolj naredil nek odziv na tisto, kar so nekateri, z vsem spoštovanjem do poslancev, ampak moram uporabiti izraz, klatili. Tam je gospa Poropatova govorila o tem, da nekateri ne spoštujejo sodišč, nočejo hoditi na obravnave in da se postavlja vprašanje resnosti spričeval. No, če smo poslanci pa zdaj tisti, ki preverjamo še kakšno diagnozo, potem smo pa res daleč prišli. Jaz mislim, da nimamo nobene pravice preverjati zdravniških spričeval, ker se pa tam res čisto nič ne spoznamo, razen to, da te boli za levo ali desno rebro. In zdaj to, da se posamezniki ne odzivajo na pozive sodišč, je seveda letelo na predsednika naše stranke. Če bi gospa Poropatova vedela, da pred

okrajnimi sodišči prisotnost sploh ni obvezna, v primeru, da ne izvajajo dokazov zoper tebe, bi bilo tudi prav. Poleg tega se je pa vse skozi opravičeval, ko je bil odsoten v času, ko je vodil vlado, in seveda je sodnica opravičila sprejela, ker drugače bi ravnala kako drugače. Skratka, malo več treba vedeti o pravosodju, preden prodajamo neko znanost.

Gospod Zanoškar trdi, da se stanje izboljšuje. Ja, saj se izboljšuje, samo prepočasi. Leta 1991 je bilo postavljeno pravosodje, pa do leta 2013, razen tega, da imamo nove zakone, dela po starem. Pa še ko imamo nove zakone, recimo tistega o nevarnih živalih, govorim o 4. februarju leta 2010, sodnik ne upošteva novega zakona, ampak upošteva starega, se zmoti. Ampak nič ni, šlo je za sodnika gospoda Zalarja, brata takratnega ministra.

Govora je bilo tudi o tem, gospa Poropatova je govorila, da se več pristojnosti daje gospodu Masleši. Ja, prav, saj temu ne nasprotujemo. Prav je, da ima več pristojnosti, samo že sedanje pristojnosti ne izvaja. Potem je brez zveze, potem je nesmiselno, če ne izvaja sedanjih pristojnosti. Seveda je pela spet slavospev trajnemu mandatu in temu, kako nasprotuje temu, da bi bil ta mandat odvzet, pravzaprav ga po ustavi ni mogoče odvzeti. Mi lahko govorimo o tem, kako ga bomo na novo uredili. Treba je prebrati še kakšen evropski dokument, bi bilo prav koristno pri tovrstnih zadevah.

Pritiski na sodstvo se za gospoda Brulca seveda nekaj strahotnega. Ne vem, o kakšnih pritiskih je pravzaprav govoril. To, če komentiramo neke sodbe ali pa če smo kritični do njih zaradi tega, ker davkoplačevalci plačujejo njihove napake, pač ni pritisk, ampak je opozorilo, da začnejo malo boljše delati.

Ne strinjam se tudi s tem, kar je nekdo rekel, mislim, da gospod Ficko, ki pravi, da je politika prva, ki je odgovorna za stanje v pravosodju. Ja, ni res. Ni res. Prvi odgovorni za stanje v pravosodju so sodniki. In prvi odgovoren med njimi je gospod Masleša. Ne samo da lahko izvaja zakone. kakršni so, on lahko celo kadarkoli pride v parlament ali pa do ministra in reče: "Tule rabim drugačen zakon, tamle rabim drugačno določilo, pojdite v parlament, sprejmite zakon, da bom jaz lažje delal in da bom lažje vodil sodišče." Celó to lahko naredi, pa ga ni nikoli bilo. Še ko želi minister nekaj spremeniti, se on temu upira, ker je baje treba preučiti pa proučevati, pa znanstveno dokazati, šele potem lahko spremenimo A v B v nekem zakonu. Zakaj pa? Zato, da bomo mi prej šli, preden oni, to je jasno, potem bodo prišli novi poslanci, pa bo spet lahko ta mantra trajala naprej o njihovi neodvisnosti.

Ne, jaz še vedno menim, da je potreben, tako kot sem rekel v svojem uvodnem nastopu, korenit poseg v pravosodje. To ne pomeni v njihovo neodvisnost, ampak v njihovo

delavnost, odgovornost in izvajanje zakonov. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še mag. Ivan Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ljudska modrost pravi, da konja lahko pripelješ do vode, ne moreš pa ga prisiliti, da bi vodo pil. Kaj hočem povedati? Da mi lahko ljudi pa živali prisilimo za določena dejanja, ne pa za vsa dejanja. Smiselno bi bilo seveda upoštevati stališče Sodnega sveta, ki pravi, da tako vsiljene rešitve brez soglasja Sodnega sveta ne bodo uspešne. Jaz se sprašujem pravzaprav – vsaj 10 let smo zagotovo delali narobe, dokaz je bankrotirana država – kaj bomo sedaj s takšnimi hitrimi postopki naredili. Mi na vseh področjih delamo hitro, hitro, hitro. In napaka na napako. Tako se običajno zgodi. Zato bi bilo smiselno vendarle upoštevati stališče Sodnega sveta in poleg tega da vrhovno sodišče sodeluje, vlada sodeluje, da seveda sodeluje parlament in Sodni svet. Samo usklajene rešitve, rešitve, kjer so upoštevani vsi sodelujoči, so dobre rešitve. Jaz vas bom drugače vprašal. Kaj bomo mi – sodniki so avtonomni, kaj bomo stali poleg njih, kaj jih bomo topli, da bodo sodili, ali kaj bomo delali? Saj veste, da to ne gre. To ne gre. Intelktualno delo zahteva spoštljiv pristop. In najmanj, kar je, moraš tistega, za katerega pišeš zakon, povabiti k sodelovanju in ga upoštevati. To je ključ na vseh področjih.

Mi pišemo zakon o kmetijskih zemljiščih, pa kmetijcev ne upoštevamo, pišemo zakon o sodniki, pa sodniškega sveta ne upoštevamo. Rezultat tega je slaba zakonodaja, potem pa zakone spreminjamo, kot pečemo žemlje, približno tako. Vsaka vlada pride z nekimi originalnimi rešitvami, češ, saj prejšnja vlada je slabo delala in tako dalje. V bistvu pa ne gre za prejšnjo vlado, ampak gre za stanje duha v tej družbi. Mi ne upoštevamo drug drugega, institucij sistema ne upoštevamo niti mi, ki smo poslanci, kajti če tako ne bi bilo, potem bi Sodni svet enakopravno sodeloval pri iskanju dobrih rešitev. Danes je bilo tukaj kar nekaj dobrih razprav, tudi gospa Potrata je opozorila v dolgi razpravi na vsebinske dileme sprejemanja tega zakona. Nič ni treba drugega, samo Sodni svet vključimo, poskušajmo upoštevati čim več pripomb, pa mislim, da smo na dobri poti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

S tem zaključujemo razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 12. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 21.50.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIŠKI SLUŽBI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 22 poslank in poslancev, s prvo podpisano Mašo Kocipe, r zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Dopolnilna obrazložitev. Se opravičujem.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona ima najprej besedo predstavnica Vlade, državna sekretarka gospa Tina Brecelj.

TINA BRECELJ: Hvala lepa gospe podpredsednici za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog novele Zakona o sodniški službi predstavlja skupaj z Zakonom o sodiščih nerazdružljivo celoto zakonodajnih sprememb. Če je novela Zakona o sodiščih osredotočena na spremembe, ki se nanašajo na sodno upravo, je novela Zakona o sodniški službi namenjena predvsem noveliranju dela posameznega sodnika. Poleg manjših sprememb, ki se povezujejo z novelo Zakona o sodiščih, glede prenosa pristojnosti z Ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče, je najpomembnejši del prenove ocenjevanje sodniške službe in pa drugačen način službenega nadzora nad delom sodnika. Glede ocenjevanja sodniške službe se ustrezneje ureja stanje, ko Sodni svet ne potrdi ocene sodniške službe, iz katere izhaja, da sodnik sodniški službi ne ustreza. V tem primeru se bo štel, da mora personalni svet, ki je pristojen za ocenjevanje sodnikovega dela, ugotoviti, ali sodnik pogoje za napredovanje izpolnjuje ali ne. Če bo iz dveh zaporednih ocen izhajalo, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje, se z novelo zanj predvideva sankcija znižanja plače do 20 % za čas do enega leta, sodniku svetniku pa se odvzame naziv. Sankcija je sorazmerna s sankcijo o disciplinskem postopku. Prenavlja se tudi institut službenega nadzora sodnikovega dela, ki je namenjen ugotavljanju izpolnjevanja sodniških dolžnosti ter zajema vse ukrepe za odpravljanje vzrokov za neustrezen obseg, kakovost in strokovnost dela ter morebitne zaostanke pri delu. Minister za pravosodje bo lahko zahteval uvedbo službenega nadzora, seveda na podlagi obrazložene zahteve, nadzor pa bo moral opraviti predsednik sodišča ali predsednik neposredno višjega sodišča. O ugotovitvah in ukrepih takšnega nadzora se bo sestavilo poročilo. Če minister za pravosodje kot predlagatelj ne bo soglašal z ugotovitvami in ukrepi pri službenem nadzoru, bo lahko zahteval oceno sodniške službe v obsegu, ki ga je zajel službeni nadzor. Po veljavnem zakonu namreč minister ni mogel zahtevati ocene sodniške službe, kar pomeni, da mehanizmi nadzora niso dosegli svojega namena in so ostali zgolj mrtva

črka na papirju, nepravilnosti pa so ostale posledično ne sankcionirane. V okviru večje učinkovitosti sodne uprave se uvaja možnost razporeditve okrajnih sodnikov na delo na okrožno sodišče, to je bilo danes že omenjeno, če je to potrebno za doseganje meril kakovosti dela sodišča. Takšnim sodnikom, ki bodo sodelovali pri delu na okrožnem sodišču, torej pri obvladovanju pripada zadev tega sodišča, se bo njihovo takšno delo, torej zahtevnejše delo, upoštevalo pri oceni sodniške službe in kasnejšem napredovanju.

Za konec bi rada še enkrat poudarila pomembnost paketa obeh zakonov, saj sta poleg že sprejete novele insolventne zakonodaje pomembna mejnika in velik korak naprej k povečanju učinkovitosti sodstva. Ti dve noveli sta, ocenjujemo, eden od korakov k cilju, da se zaupanje naših državljanov v delovanje pravosodja poveča. V glavi imam podatek, da je na Finskem recimo zaupanje državljanov v delo pravosodja 80-odstotno. Velika večina državljanov je popolnoma zadovoljna z delovanjem njihovega pravosodja in takemu cilju naproti si želimo tudi mi.

Glede na vse povedano, predlagam, da predloga obeh novel, v tem primeru predlog novele Zakona o sodniški službi, podprete in sprejmete sklep, da sta oba, torej tudi ta predlog novele Zakona o sodniški službi, primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Zdaj pa res prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Na vrsti je Poslanska skupina Socialnih demokratov in gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Naj kar v uvodu povem, da bomo Socialni demokrati podprli predlagani sklep, da je novela zakona primerna za nadaljnjo obravnavo. Ministrstvo za pravosodje ima na podlagi veljavnega Zakona o sodniški službi in Zakona o sodiščih možnost nadzora nad delom posameznega sodnika. Lahko predlaga oceno sodniške službe preko ukrepov pregleda poslovanja sodišča, preko instituta nadzora sodne uprave minister, pristojen za pravosodje, izvaja tudi službeni nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč višje stopnje oziroma predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Minister za pravosodje izvaja službeni nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč višje stopnje oziroma predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Na podlagi tega ukrepa minister lahko zahteva od predsednika višjega sodišča predložitev podatkov o poslovanju sodišč, delu direktorja ali predsednika in predložitev pisnih pojasnil o izvajanju posameznih nalog sodne uprave. Prav tako lahko minister preko ukrepov pregleda poslovanja sodišča predlaga postopek

ugotavljanja disciplinske odgovornosti za sodnike in tudi predlaga službeni nadzor, ki ga opravi predsednik sodišča obvezno, lahko pa ga predlaga tudi kot službeni nadzor, ki ga opravi neposredno višje sodišče. V praksi se je pokazalo, takšna je ocena predlagatelja, da so zakonske možnosti neučinkovite, ker je bilo v letu 2012 zavrženih več kot polovica predlogov za nadzor nad delom posameznega sodnika. Socialni demokrati ne moremo, niti ne znamo oceniti, ali so bile zavrnitve nad možnostjo nadzora nad delom posameznega sodnika upravičene. Se pa lahko ob tem vprašamo, ali so bili predlogi za nadzor upravičeni. V oceni stanja predlagatelj novele zakona namreč navaja, da je bilo v letu 2012 predlaganih 8 nadzorov. Eden je bil opravljen na podlagi predloga Ministrstva za pravosodje, trije so bili opravljeni po lastni odredbi sodišča, štirje pa so bili zavrženi. Ali je to razlog za spremembo zakona? Socialni demokrati ne želimo opravičevati napak sodstva, saj si ves čas želimo in prizadevamo za uspešno in učinkovito sodno vejo oblasti, ki bo delovala v skladu z ustavo in zakonodajo. Ta novela pomeni tudi uskladitev s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, zato bomo Socialni demokrati pri tej noveli delovali enako, podprli bom sklep o primernosti. V nadaljevanju pa bomo še podrobneje proučili, kako se za nas sporne določbe da z amandmaji popraviti oziroma odpraviti dvome, da se politiki po desni ne odpiraja vrata do sodnih obravnav. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Državljske liste in gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednica.

Nadaljeval bom tam, kjer sem končal – pri Zakonu o sodiščih. Oba zakona sta pravzaprav izredno povezana in tvorita del sodne reforme. Poleg sistemskih rešitev vlade v Državljski listi podpiramo in pozdravljamo zavezo, ki je bila pred časom podpisana s strani Vlade in Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in je namenjena vsem državljanom in državljanom, zavezo, s katero sta se obe strani zavezali ljudstvu z namenom, da vlada in sodstvo prevzameta vsak svoj del odgovornosti za izboljšanje trenutnega stanja. Dokument predstavlja konkretno zavezo izvršiline in sodne veje oblasti državljanom, da bo vsak po svojih močeh in v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavljal učinkovitejše delovanje pravne države. Obe strani soglašata, da morata s skupnim ciljem zagotavljanja večje učinkovitosti sodstva prevzeti vsaka svoj del odgovornosti. Iz podpisane zaveze je razvidno, pa tudi stanje nas na to opozarja, da so potrebne zakonodajne spremembe, zato v Državljski listi podpiramo te spremembe, ki gredo v smer povečanja

učinkovitosti in krepitve samostojnosti sodne veje oblasti, povečanja kakovosti nadzora nad sodno upravo in povečanje odgovornosti sodstva. Da bi se povečala odgovornost sodstva, se vsa sodišča obvežejo, da bodo izvajala projekte, ki prinašajo pozitivne učinke, kot na primer v projektu Triaža in Lukenda, določeni pa bodo tudi novi časovni standardi, in sicer krajši časovni okviri, ki bodo v soglasju z Ministrstvom za pravosodje. Na učinkovitost sodne veje oblasti bo pozitivno vplivala tudi večja samostojnost sodstva, ko bodo nekatere pristojnosti prenesene z ministrstva na sodstvo.

Glavni poudarek rešitev je, da gre pri nadzoru nad poslovanjem sodne veje oblasti izključno za nadzor delovanja sodne uprave in nikakor ne za kakršnokoli poseganje v vsebinsko delovanje sodišč ali posameznih sodnikov. Služba za nadzor organizacije poslovanja sodišč bo tako pripravljala poročila, na katera se bodo sodišča odzvala s poročili o odpravljanju morebitnih nepravilnosti. Nato bo lahko kot obliko skrajnega ukrepa služba za nadzor predlagala Sodnemu svetu razrešitev predsednika sodišča. Nujno je, da predsedniki sodišč prevzamejo večjo odgovornost pri upravljanju zadev sodne uprave. Predsednika sodišča se torej lahko razreši v primerih, ko zadev sodne uprave ne opravlja v skladu s predpisi, merili za kakovost dela sodišč ali nepravočasno, ter v primeru, da sodišče dve leti zaporedoma ne doseže načrtovanih poslovnih rezultatov skladno z letnim programom dela.

Poleg domače javnosti, ki je upravičeno nezadovoljna z delovanjem pravne države, nas na to opozarja tudi Evropska komisija v zadnjem poročilu iz marca 2013. Zato je na mestu, da se pove, da letošnji nacionalni reformni program zastavlja in hkrati zavezuje Republiko Slovenijo, da bo uredila področje sodnih zaostankov.

Kako ambiciozno so zastavljeni cilji iz dogovora med Vlado Republike Slovenije in Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije. Trenutno rešitev pravne zadeve na okrajnih sodiščih traja v povprečju 13,2 meseca, pričakovani čas trajanja je 9 mesecev, kar je bistveno bolj ambiciozno pričakovanje, rešitev pravnih na okrožnih sodiščih 15,2 meseca, pričakovani čas rešitve po novem 11,5 meseca. Gospodarske zadeve na okrožnih sodiščih trenutno 14,2 meseca, sedaj naj bi se 30 % zadev rešilo v dveh, treh mesecih in ostalo v letu dni – bistven preskok, socialni spor na delovnem in socialnem sodišču v povprečju 12,4 meseca, sedaj cilj 9 mesecev in še kazenske zadeve na okrožnih sodiščih v povprečju 18,3 meseca, sedaj 12 mesecev po pravnomočnosti obtožnega akta, okrajna sodišča še prej, rešene naj bi bile zadeve v šestih mesecih, višja sodišča za pritožbo o civilni zadevi povprečno 4,6 meseca, o gospodarski zadevi 4,7 meseca, sedaj bistveni preskok – zgolj v treh mesecih naj bi se te zadeve reševalo.

Število nerešenih zadev naj bi se zmanjševalo 3 % na leto v letu 2013 in 2014 in

pa reševanje prekrškov sedaj 10,4 meseca, cilj je 6 mesecev. Velja poudariti, da naša slovenska sodišča rešijo približno milijon in pol zadev letno, glede na to, da višja sodišča razveljavijo približno 10 do 15 % vseh zadev na instancah, to pomeni, da je vendarle kvaliteta sojenja pravzaprav do neke mere primerna in upamo samo, da časovni roki in vse skupaj ne bo šlo na breme in v škodo kvalitete sojenja. Pa mogoče še, da ne bi kritizirali samo sodne veje oblasti, tudi kritike pravzaprav na zakonodajno. V Republiki Sloveniji ta nrenutek velja približno osemsto zakonov, sprejme in novelira se jih približno sto na leto. Poznamo tristo različnih kaznivih dejanj in pa deset tisoč prekrškov, tako si lahko pravzaprav predstavljamo, v kakšni džungli predpisov pravzaprav morajo sodišča soditi. Kot rečeno, v sodstvu ni vse narobe, imamo sodstvo, ki funkcionira. Naša ambicija in ambicija vseh skupaj pa je, da bo to sodstvo delovalo boljše. Če se le da, bistveno boljše.

Državljska lista pravzaprav najavlja podporo zakonskim spremembam in bomo glasovali za zakon o sodniški službi in zakon o sodiščih, da sta primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Braniselj. Na vrsti je Jasmina Opec v imenu Poslanske skupine SLS.

JASMINA OPEC (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

Ko se zadnje mesece soočamo s številnimi poročili različnih evropskih institucij in domačih strokovnjakov o tem, da kljub velikemu proračunu za pravosodje in kljub največjemu številu sodnikov na sto tisoč prebivalcev v državah članicah Evropske unije naše pravosodje ni učinkovito in negativno prispeva h gospodarski rasti, se postavljajo tudi vprašanja, kaj moramo spremeniti, da bi se stanje obrnilo na bolje. Glede na podatek, da imamo največ sodnikov na sto tisoč prebivalcev v državah članicah Evropske unije, se ob tem ne moremo izogniti vprašanju o kvaliteti naših sodnikov. Kako je mogoče, da imamo kljub takšnemu številu sodnikov toliko nerešenih zadev, toliko pritožb, toliko dolgotrajnih postopkov in toliko dobljenih tožb na Evropskem sodišču zaradi sojenja v nerazumnem roku? Pričakovati bi bilo, da bi skupaj s kvantiteto sodnikov rasla tudi kvaliteta sodstva. Žal statistike in dejstva kažejo, da temu ni vedno tako.

Ob tem se ne moremo izogniti vprašanju, kot so, kako povečati učinkovitost sodišča in kvaliteto sodniškega dela. In kakšen sodnik naj bi bil dober sodnik? Dobrega sodnika naj bi krasili predvsem dve lastnosti, kvaliteta in odgovornost. Vendar kvalitetnega in odgovornega sodnika ne ustvarita ne pravna fakulteta in ne zakonodaja. Kvaliteta in odgovornost sta predvsem lastnosti, ki dobrega sodnika krasita že po naravni poti. Zagotovo v našem sodnem sistemu obstajajo zelo dobri

sodniki, vendar na žalost obstajajo tudi taki, ki pozabljajo na svojo odgovornost in zanemarjajo kvaliteto svojega dela. Na žalost ravno zaradi te realnosti moramo danes razmišljati o zakonskih spremembah za uveljavitev večje odgovornosti sodnika in njegovega dela.

Današnji paket dveh zakonov temelji na vzpostavitvi večje odgovornosti sodne veje oblasti, s prenosom določenih pristojnosti z izvršilne na sodno oblast in s povečanjem odgovornosti za te pristojnosti. Poleg prenosa pristojnosti upravljanja s kadri z Ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče z združitvijo posameznih kadrovskih evidenc, širitvijo možnosti za mirovanje funkcij novela Zakona o sodniški službi prinaša predvsem učinkovitejše izvajanje službenega nadzora sodnikovega dela in zaostritev določil v zvezi z ocenjevanjem sodniškega dela.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zlasti pozdravljamo spremembo, ki določa učinkovitejši in jasnejše opredeljen način izvajanja službenega nadzora sodnikovega dela zlasti v smeri, da mora predsednik sodišča vlagateljveo obrazloženo zahtevo spoštovati in opraviti službeni nadzor v zahtevanem obsegu. Po predlogu novele se ustrezneje ureja tudi situacija, ko Sodni svet ne potrdi ocene sodniške službe, iz katere izhaja, da sodnik ne ustreza sodniški službi, saj se bo štelo, da mora personalni svet ponovno preveriti oceno sodniške službe in ugotoviti, ali sodnik izpolnjuje pogoje za napredovanje ali ne. V primeru dveh zaporednih ocen sodniške službe, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje, se zdaj po novem predvideva sankcije znižanja plače do 20 odstotkov, ki pa lahko traja eno leto. Kolikor je znano, so v sedanji praksi sodniki napredovali kljub nepotrjeni oceni sodniške službe.

Poslanci Slovenske ljudske stranke pričakujemo, da bodo povečani nadzori dejansko zaživel, da se bodo dejansko izvajali tudi v praksi, da ne bodo le črka na papirju v duhu Vrana vrani ne izkljuje oči.

Še nekaj o dvigu starostne meje za sodnike s 30 na 35 let. Kot je bilo že omenjeno danes, sta za dobro sodniško delo potrebna kvaliteta in odgovornost, ki sta pa popolnoma neodvisna od starosti. Če pa že moramo razmišljati o določenem kriteriju, bi kot kriterij za nastop funkcije sodnika bila veliko bolj primerna delovna doba posameznika in njegove delovne izkušnje, kajti zagotovo obstaja razlika v izkušnjah med pravnikom, ki diplomira pri 23 letih, in tistim, ki diplomira pri 30 letih.

In ko že danes govorimo o ureditvi sistema za izvolitev v sodniško funkcijo, naj na tem mestu še enkrat omenim, da bi bilo treba odpreti razpravo o poskusnem sodniškem mandatu, ki bi se po določenem obdobju in izpolnitvi določenih kriterijev in standardov spremenil v trajni sodniški mandat. Samo na ta način bomo dosegli, da bodo o najbolj korenitih posegih v človekovo življenje odločali najbolj usposobljeni za to delo, s čimer bi njihovemu

razglasu V imenu ljudstva dali tudi večjo vrednost.

Kljub vsemu bomo poslanci Slovenske ljudske stranke novelo Zakona o sodniški službi v prvi obravnavi podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Opec.

Na vrsti je Poslanska skupina DeSUS in gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Lepo pozdravljeni vsi prisotni.

Spoštovani! Namen predloga novele Zakona o sodniški službi je zlasti v uskladitvi s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, ki smo ga danes že obravnavali. Ministrstvo za pravosodje je na podlagi prakse višjih sodišč in Sodnega sveta pri opravljanju službenih nadzorov zaznalo potrebo po spremembi zakonodaje na tem področju, saj so se veljavne zakonodajne možnosti izkazale za neučinkovite zlasti v letu 2012, ko je bila polovica nadzorov, ki jih je predlagalo ministrstvo, zavrženih. Predlagan je prenos določenih pristojnosti z Ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče Republike Slovenije kot vrh sodne uprave, združitev centralne kadrovske evidence in osebne evidence sodnikov, prenos evidenc na Vrhovno sodišče Republike Slovenije ter učinkovitejše izvajanje službenega nadzora sodnikovega dela. Učinkovitejše izvajanje službenega nadzora sodnikovega dela gre zlasti v smeri, da mora predsednik sodišča vlagateljveo obrazloženo zahtevo spoštovati in opraviti službeni nadzor v zahtevanem obsegu, upoštevajoč prepoved poseganja v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške funkcije.

Predlog zakona uvaja še novosti glede mirovanja sodniške funkcije in zaostritev določb v zvezi z ocenjevanjem sodniškega dela, kar v Poslanski skupini DeSUS še posebej podpiramo. S predlaganimi rešitvami se ustrezneje ureja situacija, ko Sodni svet ne potrdi ocene sodniške službe, iz katere izhaja, da sodnik ne ustreza oceni sodniške službe, saj se šteje, da mora personalni svet ponovno preveriti oceno sodniške službe. Personalni svet bo moral ugotoviti, ali sodnik izpolnjuje pogoje za napredovanje ali ne. Predlog zakona sledi cilju krepitve neodvisnosti sodne oblasti in jo tudi ustrezneje pozicionira v primerjavi z zakonodajno in izvršilno vejo oblasti, hkrati pa stremi tudi k cilju večje učinkovitosti sodstva.

V Poslanski skupini DeSUS bomo podprli sklep, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Nove Slovenije in gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo, podpredsednica. Spoštovani! "Neodvisno pravosodje od vsakokratne oblasti je pogoj za zagotovitev vladavine prava. Le v taki ureditvi je možno pričakovati pravno varnost za vse državljane." Tako smo zapisali v volilnem programu Nove Slovenije za sedanje mandatno obdobje. Vendar pa ob tem poudarjamo, da tak status prinaša pravosodju tudi veliko odgovornost. Odgovornost v smislu hitrega, pravičnega in učinkovitega dela, pa tudi odgovornost za njihov samonadzor. Pravosodje ne ene ne druge svoje naloge doslej, pa lahko rečemo, ni opravilo. Presenečeni smo nad podatkom, da so sodišča in Sodni svet kar polovico zahtevanih službenih nadzorov nad delom sodnika, ki ga je predlagalo Ministrstvo za pravosodje, zavrnili. Še bolj smo presenečeni nad obrazložitvami takih zavrnjenih zahtev za nadzor. Obrazložitev je sledeča: Ministrstvo za pravosodje bi moralo v zahtevi navajati konkretne nepravilnosti dela sodnika in če naj bi sodišče nadzor dovolilo. Zgolj pavšalne navedbe, ki jih ministrstvo navaja iz medijskih vsebin, ne zadoščajo. Sprašujemo se, kako naj ministrstvo sploh pride do takega konkretnega podatka. Do njega bi namreč lahko prišlo ali pa tudi ne ob izvedenem službenem nadzoru nad delom sodnika. Take odločitve sodišč in Sodnega sveta ne prispevajo k varovanju neodvisnosti sodnika in sodišč. Če sodnik dela zakonito in pravilno in bi se to izkazalo in potrdilo pri ugotovitvah službenega nadzora, dvoma v delo posamičnega sodnika in sodstva nasploh ne bi bilo. Tako pa nam take njihove odločitve dajejo vtis, da se sodstvo brani nadzora in štiti slabo in počasno delo sodnikov. Tudi drugi institut, ki omogoča nadzor nad delom sodnika, to je nadzorstvena pritožba, ki jo lahko vloži posamična stranka postopka, se je v večini primerov izkazal za popolnoma neučinkovitega. Konča se najpogosteje le s kratkim poročilom predsednika sodišča, da napake niso bile ugotovljene ali pa da obstajajo objektivne okoliščine, na primer zastoj v postopku ali odsotnost sodnikov, prezasedenost in podobno. Brez vsakih resničnih ukrepov, da se nepravilnosti ali počasnost odpravi. In tako tudi ta institut, lahko rečemo, ni dal rezultatov.

Obstoječi sistem nadzora nad delom sodnikov lahko rečemo, ne deluje. Pa ne toliko zaradi neustrezne zakonodaje, pač pa zaradi neizvajanja ali celo onemogočanja izvajanja predpisov glede nadzora. Zakonodajne podlage glede nadzora nad delom sodnikov je treba zaostri, predvsem pa zagotoviti dosledno izvajanje predpisov v praksi. Še tako dobra zakonodaja namreč ne pomaga, če se v praksi ne izvaja, za to pa je ogovorno sodstvo samo. S sedanjo novelo Zakona o sodniški službi se dejansko krepi samostojnost sodstva, zlasti položaj Vrhovnega sodišča. Z Ministrstva za

pravosodje se na Vrhovno sodišče prenašajo številne pristojnosti, kot so določanje števila sodniških mest na posameznih sodiščih, vodenje postopkov izvolitve sodnikov, vodenje kadrovske evidence sodnikov in tako naprej. Seveda pa z okrepljeno vlogo sodišč, zlasti Vrhovnega sodišča, prevzemajo tudi večjo odgovornost. Poudarjamo, na pomenu in odgovornosti, poudarjam odgovornosti za delo celotnega sodnega sistema, pridobiva zlasti predsednik Vrhovnega sodišča. Pričakujemo, da bo Vrhovno sodišče, ki bo z novelo tega zakona in novelo Zakona o sodiščih imelo pregled nad delom vseh sodišč in zlasti vseh sodnikov o količini in kakovosti njihovega dela, z dosledno uporabo institutov in instrumentov, ki jih ima na voljo, zagotovilo bistveno boljše, hitrejše in učinkovitejše delo na posamičnih sodiščih, predvsem pa bo sodstvo znotraj sebe lahko opravilo potrebno samooceno in samoočiščenje, za katerega do zdaj ni bilo pripravljenosti.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi podprli.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani minister in državna sekretarka!

Kot so že povedali številni predstavniki poslanskih skupin pred menoj, zakon o sodniški službi predstavlja drugi del današnjega paketa za izboljšanje učinkovitosti sodstva in zasleduje cilje, navedene v koalicijskem dogovoru, in tudi cilje zaveze, ki so jo pred 10 dnevi podpisali predsednica Vlade, minister za pravosodje ter predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Zakon o sodiščih o katerem smo govorili malo prej, s povečanjem pristojnosti sodstva, zlasti Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, pomeni predvsem orodje za krepitev neodvisnosti sodne veje oblasti, povečanje nadzora nad sodno upravo in večanje odgovornosti za delo pravosodja. Na drugi strani pa je zakon o sodniški službi, ki ga obravnavamo zdaj, orodje za uvajanje večjega nadzora nad delom ter uveljavljanjem odgovornosti posameznega sodnika. Pri tem je treba poudariti, da tako kot v življenju tudi v sodstvu niso vsi enako dobri ali enako slabi. Sama poznam številne odlične sodnike in tudi nekatere zelo slabe sodnike. Kdo so eni in kdo so drugi, je tudi v sodstvu popolnoma jasno, in ko bo sodstvo samo začelo spoštovati najvišje standarde profesionalnega delovanja in iz svojih vrst izločati tiste, ki jim niso v čast ali so jim celo v sramoto, takrat se bo posledično začel povečevati tudi ugled pravosodja kot celote. V današnjem času imata namreč pravo in sodstvo v prizadevanju za reševanje problemov, ki jih prinaša družbeni razvoj, izjemno težo. Sodni

zaostanki, neprimerno ravnanje, nizek ugled sodstva in drugih delov pravosodja ter vrsta drugih kazalnikov so jasni kazalniki, da so spremembe res potrebne. Po drugi strani pa hkrati ne gre pozabiti, da v medijih le redko zasledimo zgodbe o uspešno končanem sodnem postopku, če jo pa že zasledimo, pa ji ni namenjeno niti pol toliko pozornosti kot primeru, da je bila storjena napaka ali ko gre za primer, ko je zadeva na primer zastarala. Če pogledamo, koliko odmevnih primerov se na leto pojavi v medijih, predvsem tistih, ki za sabo pustijo grenak priokus napak, se je vseeno treba spomniti, da gre za le nekaj primerov od skupaj milijon sto osemindvajset tisoč dvesto šestinštirideset primerov, kot jih letno dobi v reševanje sodišče, podatek je za leto 2012. V javnosti tako prevladuje vtis, da sodstvo kar naprej dela napake in da je epilog medijsko odmevne zgodbe, ki je v nasprotju s pričakovanji javnosti, neuspešen ali nepričakovan prav zaradi napak sodišč. Posledično si javnost tudi ustvari mnenje, da so sodniki tako zelo neodvisni, da niso podvrženi nobenemu nadzoru ter da so neodvisni tudi od napak, ki jih morebiti storijo, kar pa seveda nikakor ne drži.

Sodniki so namreč pri svojem odločanju podvrženi strogi presoji tako v smislu kontroliranja pravilnosti odločitve s strani insolventnih sodišč kot tudi preko rednih ocenjevanj in preverjanj ter preko strogih določb zakona o sodniški službi. Vse morebitne populistične navedbe o strašanski in neomejeni zaščiti, ki da jo uživajo sodniki, torej ne pijejo vode, sodniki so namreč lahko v primerjavi z drugimi sodniki zaradi neprimernosti za poklic celo ob službo. Tako zakonodaja že zdaj predvideva številne možnosti nagrajevanja dobrih in sankcioniranja slabih sodnikov, le posluževati se jih je treba.

In točno zaradi krepitve tega področja je pred nami novela Zakona o sodniški službi, ki prinaša nekaj ključnih prispevkov k tej krepitvi in nadzoru nad sodniki. Pristojnost upravljanja s kadri se tako prenaša na Vrhovno sodišče, ki predstavlja vrh sodne veje oblasti in mora biti tisto, ki ima pooblastila in odgovornost za uspešno vodenje te veje. Določa se tudi učinkovitejši in jasno opredeljen način izvajanja službenega nadzora sodnikovega dela, zlasti v smeri, da mora predsednik sodišča obrazloženo zahtevo spoštovati in opraviti zahtevani nadzor v zahtevanem obsegu. Kot so povedali že kolegi pred menoj, so bili v preteklosti številni primeri, ko so bile zahteve za nadzor zavrnjene, pri tem pa razlogi niso bili jasno obrazloženi.

Pri tem želim tudi poudariti, da je za Pozitivno Slovenijo ključno, da se bo ves nadzor nad sodnikovim delom še vedno opravljal znotraj sodstva ter da spremembe določb o nadzoru nikakor ne predstavljajo posega v neodvisno sodstvo, saj bo nadzor še vedno opravljal predsednik sodišča in ne recimo minister. Z novelo se namreč jasno določa le, kdaj takšen nadzor resnično mora biti opravljen. S to

ureditvijo se dosledno spoštuje načelo delitve oblasti. Načelo delitve oblasti ima namreč zelo pomembno vlogo, omogoča namreč sistem check and balances, zavor in ravnovesja, kjer posamezne veje oblasti med sabo ne samo sodelujejo, ampak se tudi nadzorujejo, kar pomeni razpršenost oblasti, zagotavlja ločitev ter uravnoteženost, omogoča pa tudi medsebojno kontrolo. Pri tem pa je treba še enkrat tudi poudariti, da neodvisnost sodstva ne more pomeniti neodvisnosti od odgovornosti za napake ali pa neodvisnost od vzroka za slab ugled sodstva v javnosti.

Z novelo se prav tako zaostrejuje določbe v zvezi z ocenjevanjem sodniškega dela, o čemer je bilo tudi že veliko povedano, sama bi ponovila samo to, da je zaradi slabe ocene lahko sodnik kaznovan tudi tako, da se mu zmanjša plača za recimo 20 %, vsaka nadaljnja negativna ocena pa mu lahko plačo zniža še za nadaljnji plačilni razred. V Pozitivni Sloveniji smo torej prepričani, da novela, ki je pred nami, skupaj z že obravnavano novelo, predstavlja korak v pravo smer ter predstavlja podlago za izboljšanje ugleda sodstva v očeh javnosti in jo lahko celo krepi. Več kot to zakonodajna veja oblasti sodstvu ne more ponuditi. Ugled si, kot ste že številni ugotovili, lahko povrne samo sam, pri tem pa mu lahko pomagamo tako, da sprejmemo ustrezno zakonodajo in da ga prenehamo konstantno le kritizirati in včasih celo polemizirati in politizirati o njegovih šibkih točkah.

Kot rečeno, v Pozitivni Sloveniji bomo tudi predlog tega zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev.

Prvi pa ima besedo gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala lepa.

Veliko je bilo besed tudi o tem, da mislim, da vtis v javnosti ne bi smel biti napačen, da pravzaprav sodniki niso podvrženi nikakršni niti odškodninski niti kazenski odgovornosti. Temu ni tako. Odškodninska odgovornost sledi tudi sodnikom kot tudi vsem ostalim. Gre za to, da se odškodnina plačuje tudi za sojenje v nerazumnem roku in se tudi tam išče pravzaprav konkretna odgovornost in z regresnimi zahtevki pravzaprav terja tudi od sodnikov povrnitev škode. Drugo je splošna odškodninska odgovornost, ko inštitucija povzroči neko škodo z nezakonitim ravnanjem in se tudi tam išče z regresnim zahtevkom konkretna odgovornost.

Kar se tiče kazenske odgovornosti, bi pa kar citiral člen, ki o tem govori, in sicer je v 288. členu uzakonjeno kaznivo dejanje zoper pravosodje, in sicer protizakonito, pristransko in krivično sojenje: "Sodnik, ki pri vodenju sodnega postopka ali izrekanju sodne odločbe zavestno

krši zakon ali izkrivlja pravo, da bi stranki v postopku škodoval ali ji neupravičeno dal prednost, se kaznuje za zaporom do treh let. Enako se kaznuje sodnik, ki z namenom iz prejšnjega odstavka tega člena opre sodno odločbo na dejstva, za katera ve, da ne obstojijo ali se krivo podtikajo z lažnimi ali nedovoljenimi dokazi." To je ta zakonska norma, to je ta člen, ki omogoča kazenski pregon konkretno sodnikov. V javnosti in v politiki imamo celo vrsto primerov in tako zlahka jih navajamo, ko ocenjujemo tako v politiki kot v medijih, kako so sodbe protizakonite, kako so pristranske, kako so krivične, pa vendarle po mojih informacijah niti enega kazenskega postopka ni zoper sodnike, zoper točno določeno kaznivo dejanje. Na tej točki imajo tudi vsi državljani Republike Slovenije in tudi drugi uporabniki storitev teh sodišč možnost, da v takšnih primerih, ko pride, če pride, do protizakonitega, pristranskega ali krivičnega sojenja, vložijo kazenske ovadbe in tožilstvo mora zadeve raziskati. Seveda, drugo pa je vprašanje, ali se tega poslužujemo in kakšne so usode teh kazenskih postopkov, če do teh postopkov tudi pride. Opozarjam samo na to, da mehanizmi so, vendar občutek imam, da se jih ljudje ne poslužujejo. In tudi na takšen način bi kakšnega sodnika lahko spravili ob funkcijo, če si to zasluži. Tako pa če ni ovadbe, ni procesa in zadeva se lahko tudi na ta način ustavi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Franc Pukšič, potem Tonin in Bogovič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Lep pozdrav!

To je torej paket dvojček teh dveh zakonov, o katerih smo prej govorili, torej o sodiščih, sedaj o sodniški službi. Namen vsega tega je, da bodo sodniki delali čim bolj neodvisno, pošteno, pravično in čim bolj v razumnih rokih, da bo Sodni svet imel več odgovornosti in samonadzora nad delom sodnikov. Jaz pričakujem, da bo to vplivalo tudi na spremembe odločanja na drugi stopnji, več vsebinske kot pa vračanje nazaj na prvo stopnjo. Jaz sem že zadnjič v razpravi, ko smo imeli posebno sejo Državnega zbora o sodstvu, govoril kar o nekaj razvpitih primerih iz zgodovine naše mlade države. To pomeni, da se ni začelo vse danes ali pred kratkim, ampak žal ta negativizem, tako nedela, nerazumnih rokov in nepoštenosti tudi pri sodnikih ostaja že od vsega začetka. Seveda je to posledica določenih stvari, ki se po osamosvojitvi niso dogodile, in to pušča brazgotine najbolj pravzaprav zaradi tega, torej največ negativnih posledic tega čutijo tisti, ki so danes brezposelni, ki so na robu, marsikdo tudi zaradi nedela sodstva na robu preživetja in marsikatero dobro podjetje ali pa manjše podjetje je šlo v stečaj tudi zaradi nedela sodnih organov. Spomnite se, ko sem govoril o sodniku Šubicu, ki je bil vršilec dolžnosti kranjskega

sodišča, pa sodbe več kot osem mesecev ni napisal v zvezi z Elanom, ko sta direktor in finančni direktor bila obsojena na 28 primerih kaznivih dejanj. Torej to je bilo vse narejeno. Vsi organi so to naredili in potem, kakšna nejevolja je tudi, verjemite, tudi pri ostalih, tako pri kriminalistih, takrat v službi družbenega knjigovodstva, tožilcih, itd. Vsi so svojo nalogo opravili, na koncu pa sodnik ni naredil in potem celo dobi priporočilo Odvetniške zbornice za odvetnika ali pa tožilec, ki napiše, če bi šel vložiti ovadbo proti temu istemu sodniku Šubicu, da bi prišel na spolzko področje, kjer bi moral zasliševati ljudi, ki so z njim delali. To seveda ni vredno samostojne države in to ni vredno našega sodstva. Ampak tako, kot so že nekateri danes tukaj rekli, tudi sam sem o tem govoril, niso vsi enaki, in marsikdo od sodnikov, tožilcev je pošten, delaven, dober in tako dalje. Sedaj se srečujem v delu Komisije za nadzor obveščevalno-varnostnih služb z zelo čudnimi zadevami, da ti stane dah in se tudi organi, ki na določenih zadevah delajo, čutijo nemočne. Jaz mislim, da sprememba dviga dobe za izvolitev sodnika na 35 let, ni prava sprememba. Minister, tukaj bi bilo boljše, če bi imeli delovno dobo, ne pa starostno dobo, ker 35 let nekdo, ki je študiral zelo temeljito, ali pa nekdo, ki je površno in hitro diplomiral, ima različno delovno dobo, starost pa lahko imata enako. Tako bi bilo naslednjič dobro razmišljati o delovni dobi nekoga, ki bi lahko zasedal sodniško mesto. Mislim pa, da pristojnost prenosa postopkov za izvolitev sodnika z ministrstva na Vrhovno sodišče pa lahko doprinese k določeni kvaliteti, ker že tukaj pri tem postopku za imenovanje nekoga na sodniško mesto bo Vrhovno sodišče imelo v vidu, da nekdo na ministrstvu v povezavi s prejšnjo spremembo zakona o delu ministrstev, pa obstaja neka neodvisna komisija, ki bo nadzirala tudi delo posameznih sodišč. Vemo, da po organizacijski shemi, ne po vsebinski, in to je lahko tisto, kar se mi zdi dobro v tej spremembi.

Nedopustno je, da se dogajajo takšne zadeve kot, recimo, nedavno tega ena razvpitih zadev Mirage, da sodišče 8 let ne odloči. 8 let! In potem za vsako leto nekdo dobi milijon evrov, kar je po mojem prepričanju popolnoma neupravičeno in verjetno marsikaj zadaj za tem stoji. In tu se bo pokazalo, ali bo notranji nadzor kaj opravil ali ne. Kolega Braniselj je rekel, če ni ovadbe, ni razprave na sodišču, tožbe, torej, če nihče ne toži, nihče ne sodi. To je že res, vendar znotraj teh lobijev veljata še dva pregovorata: Vrana vrani ne izkljuje oči ali pa Kadija tuži kadija sudi. Skratka, to so nevarnosti. In s tema dvema novelama, ki ju je minister pripravil, se poskušajo nekatere stvari premakniti, vendar nam po mojem mnenju še marsikaj manjka. Minister, definitivno pa bi morali imeti sodišče za resnično hitro ukrepanje, če se nekemu dogaja gospodarski kriminal, da za neko opravljeno delo na podlagi predpogodbe, pogodbe, kakorkoli že, torej nekega dokumenta, ki je

nekomu nekaj naročil in je nekdo nekaj naredil, drugi mora to poravnati, pa tega ne dobi izplačanega, da bi to bilo nemudoma rešeno. Da ne bi zaradi neplačila prihajalo do tega, da firme, ki so pošteno svoje oddelale, pridejo potem v stečaj, v finančne težave, ne morejo svojih kreditov odplačevati in tako dalje. To se dogaja, recimo, tudi na lokalni ravni, da je nekdo naročil neko delo, pa potem lokalna skupnost kot del državne uprave tega ne poravna zaradi cinizma, samovolje in tako dalje. To so zadeve, ki bi jih morala nemudoma in prioritarno v nekaj dneh, 10, 14 dneh, mesec dni je zgornja meja, sodišča reševati, ker s tem rešujemo določeno dobro stoječe podjetje, ki zaradi takšnih mahinacij nekoga, zaradi takšnih ali drugačnih razlogov, ki niti niso pomembni – pomembno je, da se to ne bi zgodilo – da nekdo utrpi škodo. Potem pride do poslovne škode in vsega tega, kar je zopet potem breme. In na koncu vsa ta bremena, tudi to, kar odločijo evropska sodišča, preide na naše ljudi, torej na davkoplačevalce. Potem se dvigujejo razni davki in tako dalje, kar se je žal že zgodilo in kar se še pripravlja. Vendar upam, da bo toliko pameti, da z naslednjimi davki več ne boste prihajali v Državni zbor, pač pa raje z dopolnitvami in popravki določene zakonodaje.

Kot vidite, tudi v opoziciji vam znamo še kako prisluhni, podpreti in dati še kakšen namig, predlog, kako stvari peljati naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je mag. Matej Tonin, za njim gospa Marjana Kotnik Poropat in Ivan Vogrin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Kolegice in kolegi, v današnji razpravi ste se nekateri razburjali oziroma potožili, da je bilo danes že večkrat povedano, večkrat slišano, da se ponavljajo zgodbe z izrednih sej, sej odborov in iz še kakšnega drugega sestanka.

Če bi do sprememb prišlo in če bi bile težave odpravljene, potem najverjetneje takih razprav, kakršne imamo danes ne bi bilo. Tako pa mi govorimo in govorimo, ampak nekih konkretnih sprememb na bolje pa ni in zaradi tega se mi zdi popolnoma razumljivo, da do takih razprav prihaja znova in znova. Tisti, ki govorite, kako je sodna veja oblasti sveta, da ne smemo ničesar pokomentirati, jaz sem si samo zapisal, kaj si sodna veja oblasti misli o našem današnjem delu, kar mi počnemo danes in o teh zakonih, ki jih zdaj spreminjajo. Recimo predsednik Sodnega sveta je rekel, da so to nedomišljene spremembe, potem je rekel predsednik Vrhovnega sodišča, da se gremo podrejanja sodstva politiki in podobno. A to pa ni poseganje sodne veje oblasti v zakonodajno vejo? Ampak to je dovoljeno, obratno pa očitno ni. Če je vse tako super in vse tako fajn, potem me resnično zanima in sprašujem, recimo temu tako, sodna veja oblasti, zakaj pa imamo potem sodne zaostanke, zakaj so izpuščeni

preprodajalci drog in zakaj ob evidentno koruptivnih ravnanjih sodnikov ne pride do nobenih zaključkov. Sodniki sami pa sodstvo bi morali biti prvi tisti zainteresirani, da pride do konkretnih sprememb v sodstvu, da bi ta stvari tekle učinkovitejše. Zdi pa se, da oni teh težav ne vidijo. Ker jaz si ne znam predstavljati, da sodnici, ki ji je bilo dokazano, da je zatajila pri nadzoru v stečajnih postopkih, je prav ta personalni svet, ki bi moral prvi zaustaviti napredovanje take sodnice, dovolil, da je ta sodnica napredovala. Jaz takšnega dejanja enostavno ne morem videti drugače, kot da sodstvo ne vidi problemov in težav, v katerih se je znašlo. Danes je bilo na splošno govorjeno, da v demokraciji, kjer imamo tri veje oblasti, mora veljati sistem zavor in ravnovesij. In če smo mi nadzorovani preko sodne veje oblasti, tudi naša dejanja presoja Ustavno sodišče in še kakšno drugo sodišče in pove svoje mnenje tudi o naših odločitvah. O našem delu se presoja na vsakokratnih volitvah, o vladi lahko presojamo vsak dan in zahtevamo zaupnico. Sodna veja oblasti je pa iz vseh teh zgodb izvzeta. Jaz ne govorim o tem, da bi se morala izvršilna veja oblasti oziroma zakonodajna, če govorim po domače vlada oziroma parlament, vtikati v tiste stvari, ki jih počne sodstvo, mislim pa, da ne bi bilo bogokletno, če bi pa lahko izvršna veja oblasti opravljala nadzore, kaj počne sodna veja oblasti. Ampak spremembe, ki so pred nami, še vedno puščajo, da bo o svojih dejanjih odločala sodna veja oblasti sama. Recimo, obvezna uvedba službenega nadzora nad delom sodnika, ki ga bo opravljal sodnik, ne pa nekdo, ki je sodelavec ministrstva ali pa ministra za pravosodje. Jaz si težko predstavljam, pa morda mi bodo kakšni ustavni pravniki ali drugi pravniki razložili, v čem bi bila spornost dejanja, če bi nadzor, ne da bi odločal, kako mora sodnik razsoditi, ampak da bi nadzoroval njegovo delo nekdo z Ministrstva za pravosodje. O tem bi rad bolj detajlno pojasnilo, kdo temu najbolj nasprotuje in v čem je problem, da se kaj takega ne sme zgoditi. Nekateri so danes poudarjali, da v sodstvu obstajajo mehanizmi za nadzor in tudi za sankcije, ampak ste sami ugotovili, da se ne uporabljajo in da konkretnih rezultatov enostavno ni.

Da ne bom samo kritiziral in da ne boste rekli, da samo negativno energijo širim, morda tudi kakšno pozitivno stvar iz tega zakona. Jaz vendarle vidim pozitivne stvari tudi v tem, da te popravki omogočajo tudi do 20 % zmanjšanje plače sodniku, če se mu bo dokazalo oziroma če mu bo dokazano, da ni izpolnil določenih standardov, da se bodo lahko določene stvari tudi prednostno obravnavale, da se ne bo dogajalo, da zadeve tičijo v predalih mesecih, leta, vse dokler ne zastarajo. Ampak kljub vsemu pa se ne morem znebiti občutka, da so to zelo majhne spremembe, za katere se bojim, da ne bodo dale zelenih rezultatov oziroma če povem v prisposodbi, bojim se, da z aspirinom zdravimo pljučnico.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, mag. Tonin.

Gospa Marjana Kontnik Poropat, izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi vsebuje manjše spremembe prenosa pristojnosti z Ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, ki pa po moji oceni niso tako majhne, kot je rekel gospod Tonin, ampak mislim, da spreminjajo bistvene zadeve, ki kažejo na to, da bo sodišče dobilo več pristojnosti v odločanju tako o številu sodniških mest kot vodenju postopkov pristojnosti glede kadrovske evidence in tako dalje. Zato menim, da so to zelo pomembne spremembe in vodijo v pravo smer za spremembe v pravosodju.

Kot sem že rekla, gre za to, da Ministrstvo za pravosodje prenaša na Vrhovno sodišče pristojnost za izvolitev oziroma imenovanje sodnika, potem določanje števila sodniških mest, samostojno vodenje postopkov izvolitve oziroma imenovanja sodnikov, pristojnost vodenja centralne kadrovske evidence, združujeta se centralna kadrovska evidenca in osebna evidenca sodnikov. Vodenje združene evidence se torej prenaša z ministrstva na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Med funkcionarje, ki jim miruje funkcija, predlog zakona dodaja tudi funkcijo državnega sekretarja. Razširja se možnost mirovanja sodniške funkcije na tiste sodnike, ki bi bili imenovani na položajno uradniško delovno mesto. Zaostrujejo se določbe v zvezi z ocenjevanjem sodniškega dela. Ustrežneje se uredi situacija, ko Sodni svet ne potrdi ocene sodniške službe, iz katere izhaja, da sodnik ne ustreza sodniški službi, saj se bo štelo, da mora personalni svet ponovno preveriti oceno sodniške službe. Personalni svet bo moral ugotoviti, ali sodnik izpolnjuje pogoje za napredovanje ali ne. V primerih dveh zaporednih ocen sodniške službe, iz katerih izhaja, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje, se predvideva zanj sankcija znižanja plače celo do 20 %. Ta ukrep lahko traja do enega leta. Delo okrajnega sodnika, ki ga bo opravljal na okrožnem sodišču na podlagi letnega razporeda, se bo posebej upoštevalo pri oceni sodniške službe. Minister bo lahko zahteval oceno sodniške službe samo v okviru izvajanja svoje pristojnosti. Iz besedila zakona izhaja, da se tudi s tem zakonom uvajajo pomembne pristojnosti in da se določene pristojnosti z Ministrstva za pravosodje in Sodnega sveta prenašajo na sodišča, torej na predsednika Vrhovnega sodišča.

Menim, da je ta novela zakona primerna in bom seveda glasovala za to, da je primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Vogrina ni v dvorani. Na vrsti je mag. Majda Potrata. Je tudi ni v dvorani.

Gospod Jožef Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani, sprememba Zakona o sodniški službi oziroma dopolnitev tega zakona je nekako logično povezana s predhodnim o spremembah Zakona o sodiščih in prinaša po mojem mnenju manjše spremembe, nujne spremembe, ki so pravzaprav posledice mukotrpnega prizadevanja, da bi sodišča, sodstvo, katerega del so sodniki seveda, postala bolj učinkovita. Da bi v zvezi s sodstvom ne govorili naprej in naprej in kar naprej o zaostankih, o neučinkovitosti naših sodišč. Seveda pa je učinkovitost sodišč v znatni meri povezana s tem, kako uspešno, dosledno, strokovno in kvalitetno svoje delo upravljajo sodniki. Domnevam, da pravosodno ministrstvo, ki je odgovorno na nek način za ta del delovanja države, čeprav je sodna veja absolutno neodvisna, mora ponuditi rešitve, ki bi naj prinesle izboljšave na tem področju. Če bi pravosodje delovalo, če bi ne imeli sodnih zaostankov, potem bi bilo vsem najbolj logično, da sodstvo te zadeve ureja absolutno avtonomno. Jaz mislim, da se morajo sodniki in sodstvo zavedati, da to ni poskus poseganja v avtonomnost sodišč. Treba je ugotoviti, da imajo težave z izvajanjem sodniške službe, s čimer je povezana učinkovitost. In zaradi tega so po mojem mnenju tukaj ključne spremembe glede zaostritve v zvezi ocenjevanjem sodniškega dela in službeni nadzor sodnikovega dela. Jaz vem, da neki instituti nadzora obstajajo tudi sedaj, samo verjetno se ti instituti ne uporabljajo ustrezno in ne prinašajo želenih rezultatov, kajti potem se ne bi dogajalo, da se občasno zgodijo ob določenih priložnostih tako na tožilstvih kot na sodiščih odkritja neobdelanih spisov, da so spisi deponirani, da ležijo v predalih in da so se sodniki posluževali reševanja samo manjših primerov in s tem na neodgovoren način prizadejali škodo tako poklicu kot sodiščem in državljanom, ki so odvisni od tega, da zaupajo v to, da sodišča delujejo neodvisno, promptno, ekspeditivno, kar se, roko na srce, mnogokrat zgodi, da ne deluje. Jaz sem prepričan, da bodo nekateri od teh institutov nepotrebni, če bodo naša sodišča imela res kompetentne, primerne predsednike sodišč, ki bodo sami od sebe pognali v tek na primeren način delovanje sodišč. Mislim, da bi sodstvo moralo razumeti, da je neke spremembe treba izvajati, da je nekaj treba spremeniti in da je to v njihovo dobro Strinjam se tudi s kolegom predhodnikom, da ne morejo reagirati, kot da politika hoče posegati v neodvisnost sodstva. To si mislim, da vsaj za enkrat v tej državi politika še ne želi, nima tega namena. Z malo zaostrenim nadzorom nad delom posameznikov, sodnikov želimo samo

izboljšati kvaliteto in splošni vtis delovanja slovenskega sodstva. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti gospod Borut Ambrožič, za njim gospod Zvonko Černač in potem se pripravijo gospa Iva Dimic, gospod Mirko Brulc oziroma še pred gospodom Černačem je gospod Srečko Meh.

Ne, potem ima besedo gospod Zvone Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa, še enkrat.

Mislim, da sta zakona, o katerih govorimo danes, na nek način povezana, tako ta o sodniški službi kot o sodiščih, in mogoče bi veljalo nadaljevati tam, kjer smo prej končali. Govorili smo o tem, da je poleg tega javnega zavedanja o tem, da stanje v pravosodju ni dobro oziroma, še več, je slabo, da ne deluje na tak način, kot bi si vsi skupaj želeli, da je to zavedanje nekako prišlo tudi v te prostore, se pravi na nivo politike, kjer pa je na eni strani možnost, na drugi strani pa tudi odgovornost, da se nekaj ob primeru zavedanja, da nekaj ni dobro, tudi spremeni. Namesto da imamo danes na mizi dva zakona, ki ne bosta spremenila stanja, to lahko odgovorno povemo danes, in sem prepričan, da bomo čez leto dni lahko videli te nične rezultate, razen seveda v primeru, če bo v vmesnem obdobju prišlo do kakšne korenitejše spremembe procesne zakonodaje in če bo v tem vmesnem obdobju prišlo tudi do kadrovske spremembe na najvišjih nivojih v pravosodju in tožilstvu, potem mogoče bodo neki rezultati, ker bo tudi način delovanja drugačen, inštitucije se bodo začele zavedati problemov in odgovornosti. In verjetno če jih bodo vodili drugi ljudje, ki bodo znali motivirati pravosodje in tožilstvo v smeri učinkovitejšega izvajanja veljavne zakonodaje, potem bi spremembe lahko tudi bile.

Vendar včeraj kljub večkratnemu vztrajanju nismo dobili jasnega odgovora pristojnega ministra o tem, ali resnično meni, da sta tako gospod Masleša kot gospod Fišer tista, ki bosta zagotovila potrebne spremembe v pravosodju in tožilstvu. Tega odgovora nimamo, upam, da ga bomo dobili vsaj danes ob obravnavi dveh zakonov s področja pravosodja. Kajti odgovor na to vprašanje je nekako bistven. Če minister meni, da lahko te spremembe zagotovijo tisti, ki tem relativno majhnim spremembam pri obeh zakonih nasprotujejo, če minister meni, da lahko spremembe zagotovijo tisti, za katere je vprašanje, ali sploh izpolnjujejo pogoje za imenovanje glede na določbe veljavnega zakona o sodniški službi, potem se soočimo z enim temeljnim problemom o tem, ali resnično tisti del politike, kjer je trenutno največja odgovornost in ki tudi nekako generira spremembe te zakonodaje, se resnično zaveda problemov in stanja, v katerem smo danes.

Javnost, ljudje, še posebej če se sodi v imenu ljudstva, kot se to počne pri nas, res je, da je tukaj situacija malo drugačna, očitno imamo ta ostanek nekako še iz nekega preteklega režima in na nek simboličen tudi odraža to revolucionarnost našega sodstva še v današnjih dneh, torej če se sodi v imenu ljudstva, potem se seveda ustvarja utemeljeno pričakovanje, da bo pravosodno-tožilski aparat deloval v interesu tega ljudstva, v interesu naroda, da bo za to svoje delovanje porabil optimalna sredstva, najnižja možna, in da bo skozi to optimalno delovanje tudi dosegel najvišje možne učinke. Izraža se utemeljeno pričakovanje, če se sodi v imenu ljudstva, tako kot se to počne v Republiki Sloveniji, da so ščiteni interesi ljudstva v celoti, vseh, in to na enak način. Tukaj se takoj postavi vprašanje, kako je mogoče, da ob javnih izjavah recimo predsednika največje vladajoče stranke, ki jih je dal že pred časom, mislim, da je leto dni od tega nazaj, na nekem video- mediju o tem, da je vplival na direktorje bank, mislim, da je rekel, da največje državne banke, in lobiral za kredite za Stožice, za kredite, ki so jih dobila zasebna podjetja v višini nekaj čez 100 milijonov evrov, se na podlagi takšne izjave ni sprožil noben proces. Šlo je očitno za neko posredovanje, ki meri na neko obljubo, na podlagi te obljube so se zgodili neki krediti, ki očitno nikoli ne bodo vrnjeni ali pa bodo mogoče vrnjeni 5 % do 10 % od tistega, kar je bilo sposojeno. Na drugi strani jih pa plačujemo vsi mi, predvsem jih plačujejo davkoplačevalci, pred kratkim 500 milijonov evrov dodatne dokapitalizacije za Novo Ljubljansko banko, ki gotovo ne bi bila potrebna, če teh nepotrebnih kreditov v višinah preko nekaj 100 milijonov evrov za takšne projekte ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Černač, Zakon o sodniški službi je razprava, prosim, da se osredotočite na zakon.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): O tem govorim, samo, spoštovana predsedujoča, morate me pozorno poslušati, ker če me boste pozorno poslušala, boste lahko slišali, da govorim izključno o Zakonu o sodniški službi in govorim o tem, ali so te spremembe, ki jih imamo danes pred seboj, res tisto, kar naj bi omogočilo spremembe v tem pravosodju na ta način, da bodo identični primeri obravnavani na identičen način ali ne. In povedal sem en konkreten primer, malo vas je očitno zbudilo, ker gre za predsednika vaše stranke, ampak povem drug primer, da ne bom samo tega govoril. Na drugi strani imamo primer poslanca v Evropskem parlamentu, ki je tudi pred kamero javno povedal in izrekel, da je pripravljen za 100 tisoč evrov glasovati za nek predlog, ko so ga vprašali, ali je pripravljen to narediti. To je bil poslanec Socialnih demokratov. In do danes ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Strinjam se s tem, da kakorkoli pretirano

operirate s primeri, mogoče ravno zato, da se časovnica izpolni v tem, da navajate konkretne primere. Vas razumem, da želite s primeri obrazložiti zadeve, samo prosim, če se bolj opredelite zakonom.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Prosim, če mi vrnete minuto časa, ki ste mi ga neupravičeno odvzeli. Razumem, da vas je tudi ta zadeva prizadela, ker ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: 30 sekund je bilo, bo priznanih.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): ... razumem, da vas je ta zadeva spekla, ker nekaj let nazaj ste bili še vedno v klopih Socialnih demokratov in verjetno tudi zaradi vas same je ta zadeva mogoče malo boleča. Ampak bom nadaljeval pri nas. Na drugi strani imamo primere, ko smo imeli evropskega poslanca iz vrst Socialnih demokratov, kjer je bilo to javno rečeno 100 tisoč evrov in tako naprej na znanem kraju, ob znanem času, na znan način, tudi jasna kvalifikacija tega dejanja. Mislim, da v eni izmed sosednjih držav je bil nekdo, ki je bil v istem paketu posnet, obsojen na nekaj let zaporne kazni. Imamo primer pripadnika Slovenske demokratske stranke, kjer je šlo za neznani kraj, neznani čas, neznano višino sploh, ničesar ni bilo, nobene elementarne kvalifikacije česarkoli, kjer pa smo imeli ne samo obtožbo, ampak tudi obsodbo na prvi stopnji. In to mimogrede, na prvi stopnji na okrajnem sodišču se je sodilo o zadevi, za katero se je govorilo, da gre za eno izmed najtežjih korupcijskih zadev v zadnjih 20 letih. Sodilo se ja pa na okrajnem sodišču. Takih imamo v tej državi 44. In na okrajnem sodišču po tem zakonu, ki ga danes obravnavamo, lahko sodi sodnik oziroma sodnica, ki je stara 30 let in ima tri leta delovnih izkušenj po tistem, ko je opravila pravniški državni izpit in nima niti minute kilometrine ne v gospodarstvu, ne v odvetništvu, ne v pravosodju, nikjer. Lahko je diplomirala, opravila je pravniški državni izpit, bila je recimo v teh referentskih vodah sodniških, v pravosodni birokraciji, rečem jaz temu tako, brez minute izkušenj. V naši državi se lahko sodi, sodnik posameznik lahko sodi v takih primerih. Seveda ne gre za enega izmed najtežjih primerov. Vsi vemo, o čem govorimo. Gre za veliko manipulacijo na eni strani sodišča na drugi tudi tožilstva, ki je govorilo o tem, kvalifikacija dejanja je bila izbrana zaradi tega tako, da ni bilo preizkusa obtožnega predloga, da je bilo okrajno sodišče izbrano, ker sodi sodnik posameznik itd. Ampak ne glede na to, imamo torej do te novele sodnike, ki to postanejo pri 30 letih, s tremi leti delovnih izkušenj. Na drugi strani za marsikatero delovno mesto v državni upravi, v javnem sektorju, za bistveno nižje položaje, ker gre za relativno neodgovorna delovna mesta, a so pogoji zahtevnosti glede delovnih izkušenj bistveno višji. Bistveno višji. Pet, sedem, deset let. In s to novelo, kjer dvigujemo prag na 35 let,

ta novela ne spreminja delovnih izkušenj. Še vedno ostajajo tri leta delovnih izkušenj tako kot doslej. Seveda samo ta del ne povzroča vseh problemov v pravosodju, je pa eden izmed problemov, ki bi ga bilo treba odpraviti. Poglejte, tudi v bivši državi, ko smo imeli nek drugačen sistem, nek drugačen režim, ki ni bil demokratičen, bodimo pošteni, so imeli sodniki neko avtoriteto tudi zaradi tega, ker so na te položaje prišli po določenih izkušnjah, skozi določeno kilometrino, ki so jo nabrali v takih ali drugačnih praktičnih vodah. Tako da tudi ta sprememba ne bo kaj bistveno spremenila. Starost, pogledajte, ali je to 30 ali je 35 let, ni toliko pomembna. Mislim, da je pomembno, da sodijo tisti, ki imajo neke izkušnje, ki so strokovno visoko usposobljeni, in ki so skozi te izkušnje tudi bistveno bolj suvereni.

V tej noveli zakona je kar nekaj stvari, ki jim lahko rečemo, da gre za izčiščenje, poizkus izčiščenja pravosodne birokracije. Vendar se vprašajmo, ali bo ta sprememba tudi prinesla kakšen bistven napredek pri tem, s čimer se Slovenija sooča danes. Ali bo ta novela Zakona o sodniški službi omogočila, da se primeri, ki jih je kar nekaj, ko se procesi vlečejo ne leto, dve, ampak deset let, in se vračajo primeri z višjega na prvo stopnjo in nazaj, neštetokrat, ali bo ta novela preprečila, da se bo to dogajalo? Ne bo. Ali bo ta novela omogočila, da se v gospodarskih sporih ne bo več v povprečju sodilo 1400 dni, ampak leto dni, tako kot je to primer v nekaterih evropskih državah? Ali bomo torej s to novelo prišli do te zaveze, da bo sojenje bistveno krajše in da bo sam način delovanja pravosodja prispeval k temu, da bodo ti postopki krajši? Ne bomo, ker ni mehanizmov v njej. Ali bomo s to novelo preprečili, da bodo recimo izpuščeni v Sloveniji kriminalci, najtežji kriminalci, ki se ukvarjajo s preprodajo drog? Še več. Ali bomo s to novelo preprečili sploh to, da bodo sodbe v takih primerih napisane v roku, ki ga določa zakon, ki je sicer instruktiven, vendar je še vedno nek rok? Ne bomo. Ali bomo s to novelo dosegli, da bo sodba v primeru Patrie napisana v 30 dneh, glede na to, da je bila že javno prebrana in obrazložena, tako kot to določa zakon, čeprav je samo ta rok instruksijski? Ne bomo. Slišali smo, javno je bilo povedano, da ta sodba ne bo napisana v 30 dneh, kot to veleva zakon. Ali bo kdo zaradi tega odgovarjal? Ne bo. Ali bomo s to novelo preprečili, da se bo zgodilo to, kar se je zgodilo v primeru nekdanjega predsednika vlade gospoda Janše, ko mu je pomočnik komandirja policijske postaje v Ljutomeru leta 2006 grozil preko službenega računalnika in mu je poslal grožnjo s smrtjo? Bil je odpuščen iz službe. Delovno sodišče ga je vrnilo nazaj v službo, vrnilo mu je uniformo. Kazenski postopek pa je na sodišču v Ormožu zastaral proti temu storilcu. Nekje sem zasledil, da je bil ta sodnik nagrajen z nekim državnim odlikovanjem predsednika države ali nekaj podobnega. To je nekaj podobnega kot odlikovanje zločina s strani bivšega predsednika

države. Ali bomo omogočili, da se bodo ti primeri obravnavali na enak način, ker vemo, v primeru podobne grožnje s smrtjo proti nekdanjemu predsedniku vlade gospodu Pahorju je ta postopek stekel zelo hitro? V nekaj mesecih ali celo tednih je bil storilec obsojen. In še danes sedi za zapahi. Ali bo ta novela, in prejšnja, omogočila, da se te stvari ne bodo več dogajale, da se bo sodilo v razumnih rokih, da bodo postopki v razumnih rokih končani, da se bo proti vsem postopalo enako, da se bodo sodišča ukvarjala s primeri, ki so družbeno škodljivi in ki povzročajo škodo tako ljudem, kot gospodarstvu kot vsem nam, ki v končni fazi povzročajo največjo škodo sistemu samemu? Ali bodo te novele omogočile, da bodo pri Patrii končno sedli na sodišče tisti, kjer je bil ugotovljen tok denarja, celo javno so povedali, nek slikar je rekel, "ja, dobil sem okoli pol milijona od Patrie", okoli pol milijona evrov od Patrie. Nekdo drug v tej zgodbi je dobival ta denar preko nekkih računov v Avstriji in v Švici menda, se izogiba sojenju. Mislim, da niti ni tiralice proti njemu. Ali bodo te novele omogočile, da se bodo dejansko procesirali tisti, ki jih je treba procesirati in da se ne bodo procesirali in da se ne bodo dogajali taki ali drugačni montirani procesi proti tistim, kjer teh vsebin ni, so pa politično nekompatibilni. Bojim se, da ne. Bojim se, da te novele ne bodo pomagale pri izčiščenju tega sistema, ker prvi korak na tej stopnji izčiščenja mora narediti sistem sam pri sebi. Naredi ga lahko, če ga vodi človek, ki se tega zaveda. In drugi korak lahko naredimo mi vsi, najbolj odgovorni minister, vlada in preko tega mi vsi ostali, da ga pri tem podpremo. Prav bi bilo, da bi se minister zavedal, da gre za pomembno nalogo, ki mu je zaupana, da je na njem velika odgovornost. In jaz mu predlagam, da ponovno razmisli, ali je prav, da izgubljam nadaljnje tedne in mesece za razpravo in obravnavo dveh novel, ki ne bosta v ničemer spremenila učinkovitosti delovanja pravosodnega in tožilskega sistema v tej državi, ali je bolje, da ta del, ki je mogoče nek impulz, vgradi v celovito spremembo obeh zakonov in še vseh ostalih, ki jih je potrebno spremeniti na tem področju. Stroka, spoštovani minister, spoštovani nekdanji kolega, vam bo pri tem pritrnila. Stroka vam bo povedala, da se je, žal, reforma 1. 1. 1995 pokazala kot neustrezna, da je velik del tega, s čimer se soočamo danes, tudi posledica te nesrečne reforme. In če se tega zavedamo, potem je prav, da iz izkušenj, ki jih imamo v tem zadnjem 18 letnem obdobju, naredimo vse, kar je mogoče, da pridemo do koncepta, ki bo omogočil, da bo pravosodje in tožilstvo ponovno dobilo mesto, ki si ga zasluži, da bo dobilo ugled in zaupanje v javnosti, da bodo začeli ljudje ponovno verjeti v vladavino prava in pravičnost in s tem tudi v celotno državo in vse nas. Jaz mislim, da bi bilo prav, da naredimo ta korak in da ne opravimo samo minornih sprememb zaradi tega, da jih delamo in da pred javnostjo ustvarimo vtis, kako se bodo preko teh sprememb stvari uredile, ker vemo že

danes, da se ne bodo. Jaz mislim, da je treba v to zakonodajo zelo jasno zapisati vse tisto, o čemer smo govorili v preteklih dneh in za kar ste se tudi nekako obvezali, da bo storjeno, tako glede rokov glede sojenj, glede tega, da ni mogoče primerov vleči v nedogled, glede nadzornih mehanizmov, glede zmanjšanja števila sodnikov. Tudi o tem bi bilo treba nekaj reči v povezavi s to spremembo zakonodaje, kajti če imamo dvakrat toliko sodnikov, kot je potrebno in imamo zaradi tega še večjo neučinkovitost sistema, potem je prav, da tudi skozi to zakonodajo te stvari uredimo in da počasi pripeljemo sistem v smer večje profesionalizacije, v sistem v smeri očiščenja na ta način, da bodo lahko tisti, ki jim je zaupano pomembno poslanstvo in pomembna naloga, dejansko sodili strokovno v skladu z zakonom in da bodo zaradi zakonov, ki jih imajo na voljo, bolj učinkoviti, kot so danes.

Jaz mislim, da je treba te rešitve gledati dejansko z vidika uporabnika, z vidika tistega, ki pričakuje, da bomo kreirali takšne zakone, ki bodo imeli potem tudi konkretne posledice v praksi na način, da se ponovno vzpostavijo v Sloveniji vladavina prava in pravičnost in da se onemogoči procesiranje tistih, ki niso krivi, da se prepreči, da se postopki ne vodijo proti tistim, ki so krivi in za katere pred očmi vseh obstojijo dokazi o tem, da so storili napačna dejanja.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Malo hitro, glede na seznam razpravljavcev, ampak vseeno.

Poglejte, jaz sem že pri prejšnjem zakonu nekatere stvari zelo jasno povedal, da ne bomo nasprotovali temu zakonu, ki ga danes obravnavamo ampak. Če smo pa zraven, z vidika podpore zakonu, pa seveda smatramo, da smo tudi soodgovorni potem za stanje, ki sledi za sprejetjem tega zakona. Zakon po naši oceni ni škodljiv, kot sem že povedal, po drugi stran pa res menimo, da je iz več razlogov ta korak premalo. Jaz upam, da bo vseeno narejen ta bistveno, bistveno daljši korak, čeprav sem globoko prepričan tudi v to, da vsa prizadevanja ministra, za katera sem že večkrat povedal, da smatram da so prava, niso dovolj. Minister je absolutno osamljeni jezdec v puščavi in ne more priti na cilj, jaz sem v to prepričan, brez pomoči koalicije in brez pomoči celotnega parlamenta. Poglejte, mi še kar naprej govorimo in malo prej je o tem govoril gospod Braniselj in je povedal, da odškodninska odgovornost je urejena pri nas, da jo je možno izterjati tudi od sodnikov. Lepo. Jaz sem nazadnje, ko smo obravnavali ZIPRO, rekel in prosil vse poslance, da mi prinesejo en primer v proračunu, ki ima v treh letih povišan proračun tako kot RTV, tokrat tudi gospoda Branislja prosim, da mi pokaže en primer. Samo en primer, ko je zaradi recimo sojenja v

nerazumnih rokih ali kakšnih drugih avstrijsko-italijansko-nemških primerov, storjenih na slovenskih tleh, nekdo dobil odškodnino – teh primerov bo ogromno, potem pa je bila ta odškodnina izterjana od sodnika ali tožilca. Takšnega primera v Sloveniji ni. In če takšnega primera v Sloveniji ni, potem je to mrtva črka na papirju. Čisto mrtva črka na papirju, ki je popolnoma neuporabna.

Tudi 288. člen KZ seveda obstaja in govori o tem nezakonitem sojenju in tako dalje in tako dalje, pristranskem sojenju in tako dalje in tako dalje. En primer, prosim. En primer, da se je to v Sloveniji kdaj koli po letu 1990 zgodilo. Se ni zgodilo. In ker se ni zgodilo, odgovornosti za odločitve v sodstvu torej ni. To ne obstaja. Potem je to tako, kot če vplačaš loterijsko srečko, kjer imaš možnost dobiti milijon. Krasno, seveda imaš možnost, pa še tam nekdo ta milijon dobi. Tukaj v tem primeru pa takšnih sodb ni. Ne obstajajo. In to zaključuje, to zaokrožuje tisto dejstvo, o katerem že skozi govorim, da odgovornosti v pravosodju ni. Res je, da bomo težko ali da bi težko s kakršnimkoli zakonom dali ministru toliko pristojnosti, da bi on šaril po pravosodju in iskal odgovornost, tega bi se tudi jaz bal, in to tudi ne bi bilo prav. Odgovornost mora biti ugotavljana znotraj pravosodnega sistema, tudi s tem se strinjam. Ampak glejte, če je 23 let mimo in še nihče nič ni odgovoren. Nihče še ni odgovarjal za svoja dejanja. Tudi tisti primeri, ko nekomu grozi takšno ali drugačno zmanjšanje plače, nenapredovanje in tako dalje, se sodniki preprosto umaknejo in postanejo odvetniki. In je konec zgodbe in nimamo nič. Upam, minister, da boste jeseni to določilo dali v zakon, upam, da bo šlo to določilo notri, najbolj primeren bi bil seveda odvetniški zakon, kjer bi rekli, da pet let ne moreš postati odvetnik, če si bil prej tožilec ali sodnik. Ampak Sodni svet bo spet rekel, da je to kršenje pravice do dela, ki je ustavna pravica ali kako že. Ja, samo mi jih ne smemo poslušati. Na tej točki želim izpeljati, še enkrat, glede te odgovornosti. Ali smo kdaj v Državni zbor dobili kakšno zaprosilo Vrhovnega sodišča, kjer bi nas spraševali po višini izrečene kazni? Ne. In tudi prav je, da ne. Saj s tega vidika je sodna veja oblasti samostojna. Ne vem pa, zakaj izvršna veja oblasti, to je minister, samo takšna je do zdaj bila navada, in zakaj ta državni zbor posluša Sodni svet. Ko Sodni svet govori o tem, da tega ne bi, pa tisto ne bi in ono ne bi, pa ne bi snemali glavnih obravnav in tako dalje. Mi njih tega preprosto nismo dolžni spraševati. Konec koncev tudi tisto formalnost, ki jo v tem državnem zboru opravimo, to so volitve sodnikov, pa ta državni zbor vedno pošlje vabilo, kolikor vem, predsedniku sodišča ali predsedniku Sodnega sveta. Kaj se zgodi? Tisti stol tam je prazen, jaz tam še nisem videl ob volitvah sodnikov nobenega. Nikoli. Ko pa predsednik republike predlaga ali kakšnega sodnika, kot smo imeli glasovanje nekaj dni nazaj, ali ko predlaga neko drugo kadrovske

rešitev, pa tam sedi gospa Kovačeva, ki obrazloži in vljudno iz spoštovanja do Državnega zbora sedi tukaj z nami, dokler mi ne odglasujemo. Ko pa je predlagatelj Sodni svet, nas pa ignorirajo, kot da nas ni. Po petih letih v Državnem zboru tam ni sedel še nihče. Pa so oni predlagatelji, mi pa smo tisti, ki formalno odločamo. Seveda se tudi ne spomnim, da bi kdaj bil kakšen glas proti pri izvolitvi sodnikov, nikoli se ne spomnim tega. Če pa je bil, pa je bil bolj kot ne pomota. To pomeni, da to opravimo kot avtomatizem. Mi to jemljemo kot avtomatizem. Te volitve so nepotrebne. Ostanek zgodovine in nič drugega. Da sodni sistem živi svoje življenje in da sodnega sistema še ni doletelo varčevanje, je tudi več ali manj jasna zgodba. Včeraj sem ministra spraševal, kako je s proračunom oziroma kako je s porabljenimi sredstvi za reprezentanco na sodiščih in smo dobili odgovor 23 ali 21 tisoč evrov porabljenih za reprezentanco. Seštejte vse ministre skupaj in predsednika Vlade pa bomo primerjali te številke. Dajmo jih primerjati. Sodni sistem živi v lupini, vakuumu kot kakšni vesoljski kapsuli, tudi po zraku že hodijo. Zato je nujno treba to, o čemer govorim, v zakonodajo vnesti mehanizme, ki bodo tam odgovornost vzpostavili. Če bo tam odgovornost vzpostavljena, potem bo to delo tudi veliko boljše. Jaz sem globoko prepričan, da se nekatere stvari ne bi zgodile, pa da ne bom spet o kakšnem znanem primeru, pa mi boste očitali, pa bodo eni malo zabundali in odšli iz dvorane, bo res šel k tisti odvetnici. Glejte, če imam konkreten primer z imenom in priimkom, ampak ni nujno, da to ime in priimek izpostavim, je pa primer točen, kjer sodnik izreče kazen, "žalili ste me", reče odvetnici. In odvetnica plača kazen. To potrdi višje sodišče, potrdi Vrhovno sodišče, potrdi Ustavno sodišče, vse v redu. Se pravi, žalitev je bila. Ampak Strasbourg pa reče, "ni res, vrnite denar in ji dajte 4 tisoč evrov odškodnine, pa plačajte tisoč evrov stroškov". Glejte, spet imamo 5 tisoč evrov, ki gredo iz žepa tudi tistega delavca, upokojenca, ki živi za 300 evrov. Zakaj ne bi mi to izterjali zdaj od tiste sodnice ali sodnika, ki je to izrekel? Zakaj tega ne izterjamo? Nujno je, da izterjamo, in čisto nič drugega! Ampak mehanizme za tako stanje moramo vzpostaviti, ne pa, da imamo enostavno sistem, ki pod plašč neodvisnosti, to je zdaj neka kapsula, spravimo to. In to kapsulo dvakrat dražje kot povprečje Evrope plačujejo vsi slovenski davkoplačevalci. In to je tisto, kar je tukaj narobe, na kar želimo opozoriti, pri čemer želimo ministru pravzaprav pomagati, bom rekel direktno. Ampak jaz upam, da bo minister imel zlasti pomoč koalicije, ko bo treba Sodnemu svetu reči s pritiskom na ta gumb, "ne, to bo tako". In to moramo narediti in v tej smeri enostavno enostavno moramo iti. Mislite, da bi bile nekatere sodbe take, kot so, če bi se sodnik zavedal, kaj bo. Reče: "Ah, saj bodo oni razveljavili na višji stopnji, če je kaj narobe, bodo že oni razveljavili." Oni pa rečejo: "Ne, bomo šli

nazaj na sojenje na prvo stopnjo in bomo ponovili sojenje". Mi smo to zadevo že leta 2006 ali 2007 uredili v zakonu in smo rekli, da v določenih primerih višje sodišče ne more vračati na prvo stopnjo, ampak mora odločiti, ali bo potrdilo prvo stopnjo ali pa je ne bo, ali pa bo odločilo drugače.

Potem je seveda prišel najbolj sposoben minister – gospod Zalar, ki je spet vse skupaj predlagal nazaj po starem in imamo spet star sistem. In zato imamo spet vračanja na prvo stopnjo in tako dalje, kar ni potrebno. Če višje sodišče ugotovi, da je nekaj narobe, potem naj odloči, naj določi drugačno kazen, naj jo zviša, naj jo zniža, naj človeka oprostí ali karkoli naredi, ne pa, da ponovno odločajo na prvi stopnji. Zato imamo potem te sodne procese, ki trajajo ne vem koliko let, kar v bistvu sploh ni potrebna zadeva. Skratka, da ne zavlačujem, minister, jaz resno pričakujem in želim, da bi spremembe, ki jih boste pripravili jeseni, šle na odgovornost, šle zlasti na odgovornost v sodstvu. To bi bilo izjemno izjemno koristno, čeprav te odgovornosti ne bomo nikoli izpeljali ob sedanjí kadrovski sestavi. To je pa jasno kot beli dan. Na tak način ne. In zato bi bil potreben poseg v ustavo, da bi lahko ta pravosodni sistem kot neodvisno vejo oblasti tudi vzpostavili. Ne nazadnje Romunija, Bolgarija pred vstopom v EU, dokumenti o tem obstajajo, kaj so naredili in danes so pred nami. Odpustili so jih, potem pa na novo zaposlili. In če bi mi kaj takega naredili, bi – ampak ne vse, seveda –lahko naredili nek pomemben poseg v sodno vejo oblasti, ki bi zagotovil tiste standarde, ki veljajo znotraj Evropske unije. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima še Vlada kot predlagatelj.
Gospod minister dr. Senko Pličanič,
izvolite.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala. Spoštovana podpredsednica, spoštovane poslanke in poslanci!

Res je, kar pravi spoštovani kolega Gorenak, spoštovani bivši kolega, da bom za spremembe, ki si jih pravzaprav vsi želimo, torej za bolj učinkovito pravosodje, potreboval podporo vseh, tako poslancev in poslank koalicijske kot poslank in poslancev opozicije, kot tudi podporo še koga drugega izven te hiše, izven zakonodajnega telesa. Mislim ravno na podporo v sodstvu, v državnem tožilstvu, v ostalih delih pravosodja, ker nič ne pomaga sprejeti take ali drugačne zakone, zakonske spremembe, če se potem te ne uveljavijo v praksi. V tem delu se strinjam z diskusijo tako gospoda Gorenaka kot gospoda Černača, pa še marsikaterega drugega, da dajmo narediti vse, da se bodo zakonske norme, ki urejajo delovanje sodstva v tem primeru, velja pa to tudi za vse druge zakonske norme, v praksi uveljavile, implementirale. Temu v Sloveniji na

splošno namenimo premalo pozornosti in kot sem že večkrat javno povedal, mislim, da je to eden glavnih problemov, ki ga imamo v Sloveniji. Torej uveljavljanje prava, uveljavljanje zakonov in drugih predpisov. Če se vrnem na doseganje glavnega cilja, za katerega imam občutek tudi po današnji razpravi, da se vsi, spoštovane poslanke in poslanci, z njim strinjate, torej v čim krajšem času doseči pomembno, lahko bi rekel radikalno spremembo v učinkovitosti pravosodnega sistema, zlasti sodstva, to pa zlasti pomeni skrajšanje sodnih postopkov in hitrejšo odpravo sodnih zaostankov, to pa pomeni poleg tega tudi še marsikaj drugega, o čemer je bila danes tudi beseda. Sam se za enkrat fokusiram v ta glavni cilj, ker mislim, da je to tisto, kar moramo najprej doseči, torej skrajšanje sodnih postopkov, kot je bilo rečeno že večkrat v javnosti in kot pravi tudi pregovor Samo hitra pravica, je prava pravica. Tako je ta cilj ključen. Da pa bomo ta cilj dosegli, potrebujemo podporo vseh, potrebujemo nek čim večji konsenz vseh tistih, na katere se to nanaša, drugače sprememb ne bo, ob takih ali drugačnih zakonskih spremembah. Tudi če bi bile zakonske spremembe bolj radikalne, kot si želi opozicija, vsaj Slovenska demokratska stranka, je še vedno potem vse v rokah tistih, ki imajo tukaj glavno odgovornost, to so sodnice in sodniki, predsedniki sodišč, vrhovna sodišča in predsednik Vrhovnega sodišča. Tukaj bi rad povedal nekaj, kar se mi zdi ključno in kar me je vodilo pri pripravi teh dveh zakonskih sprememb, torej Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi, o kateri teče zdaj razprava, gre pa za, kot je bilo danes večkrat omenjeno, neločljiv paket dveh zakonov in s tem tudi dveh sprememb teh dveh zakonov. Ključno vodilo, iz katerega sem izhajal pri pripravi sprememb teh dveh zakonov, podobno tudi pri drugih zakonih, recimo spremembi stečajnega zakona, ki ga je parlament pred kratkim sprejel, je bilo ravno vprašanje, kaj je nek sistem, ki ga poskušamo narediti bolj učinkovitega, v tem primeru je to sodstvo, zmožen v relativno kratkem času v resnici uresničiti v praksi. To na splošno velja. Ko nekaj spreminjamo, neko ureditev na nekem področju, je treba izhajati iz realne zmožnosti tega sistema, te organizacije ali pa skupka teh organizacij, da to spremembo v resnici tudi uveljavijo. Jaz sem se v lanskem mandatu prepričal, da je to eden od zelo pomembnih faktorjev, ki jih je treba upoštevati. Siliti nekoga v neko spreminjanje nekih stvari, za katere ta nekdo ali pa celoten sistem še ni pripravljen, je v bistvu Siziŕovo delo. S tem lahko dosežemo kontraefekt, dosežemo neko negativno stanje, ne pa pozitivno, kar si vsi želimo. Zato je treba delati premišljeno, upoštevati to dejstvo, hkrati pa odločno in brezkompromisno, ko zasledujemo ta temeljni cilj, to je v kratkem času, še enkrat ponavljam, doseči pomembno, radikalno spremembo v pogledu hitrosti. Torej nek cilj, in s tem se spet strinjam z marsikom danes, ki je o tem razpravljal, in to poudaril, se v

preteklih letih in desetletjih praktično nihče ni zares ukvarjal. In zato imamo danes takšno stanje, kot ga imamo, rešiti ga moramo hitro, ne pa na način, s katerim bi dosegli nasproten rezultat od tega, kot si želimo. Zato tudi načrt mojih reform, povezanih z delovanjem sodstva, pa potem državnega tožilstva in še drugih delov pravosodnega sistema, sledi temu osnovnemu principu, ki sem ga omenil. Kot rečeno, sta ti dve noveli prvi korak, pomemben korak v doseganju tega temeljnega cilja, ki mu bodo pa sledili drugi koraki. Drugi korak ne bo samo sprememba zakonov o sodiščih in sodniški službi, ki jo načrtujemo za jesen in v katero bomo vključili vrsto vprašanj, tudi vprašanja, o katerih so govorili predstavnice in predstavniki opozicije, ampak še vrsto drugih zakonodajnih sprememb, ki bodo vse prispevale k doseganju tega temeljnega cilja. Naj povem, spoštovanemu kolegu Černaču, tudi bivšemu kolegu v vladi, da je v načrtu zakonodajnih sprememb, to izhaja tudi iz zaveze sodstva in vlade slovenskim državljanom in državljanom, da je v tem načrtu tudi sprememba procesne zakonodaje. Mi smo celovito k temu pristopili in se v tem prvem koraku lotili teh vprašanj, ki so zlasti povezana z vodenjem, z organizacijo dela, z organizacijo poslovanja na sodiščih, ker smo prepričani tudi na podlagi pogovora in usklajevanja z nekaterimi eminentnimi predstavniki sodstva, ki se tudi zavedajo nujnosti in potrebnosti sprememb, da je ravno v tem delu, torej v organizaciji poslovanja in njeni racionalizaciji, veliko, veliko manevrskega prostora, kar v končni posledici potrjujejo tudi izkušnje z nekaterimi projekti, ki so jih v sodstvu pilotsko, poskusno uvedli in izvedli konec prejšnjega leta in na začetku tega leta, ko so v nekaj mesecih pravzaprav dosegli zelo pomembne skrajšave, zelo pomembne prihranke pri času, potrebnem za odločanje, torej za procesiranje posameznih zadev na sodiščih. To je prvi korak. Sledi vrsta drugih korakov, tudi povezanih, kot sem že omenil, z racionalizacijo procesne zakonodaje, tako kazenskega postopka kot pravnega postopka in tudi nepravdnih postopkov. Vsega tega se bomo lotili. V določenem delu, kot se bosta oba spoštovana kolega najbrž spomnila, so bile te spremembe že pripravljene v preteklem mandatu in mi bomo izhajali iz teh sprememb, ki smo jih pripravili v preteklem mandatu, jih bomo samo še nadgradili, pri čemer pa računam na konstruktivno sodelovanje opozicije. Vidim, da imate ogromno konkretnih predlogov, kako izboljšati tako procesno zakonodajo kot še kaj drugega, zato računam, da nam boste te predloge pravočasno posredovali, jaz se pa zavežem, da jih bomo v čim večji meri vključili v spremembe, ki jih pripravljamo.

Tisto, kar želim posebej poudariti v zvezi z novelo Zakona o sodniški službi, je naslednje. Jaz mislim, da temeljni cilj ali pa temeljni element, temeljni kamen sodstva morajo biti – in to bi moral biti naš skupni cilj vlade, parlamenta in sodstva – neodvisni, a tudi visoko

strokovni in visoko učinkoviti sodnice in sodniki. Kot sem že omenil, je današnji predlog prvi korak v smeri nove ureditve, ureditve, kjer postati sodnica ali sodnik pomeni končati obsežno sodniško šolo in opraviti zahtevan izpit, kjer se ne zahteva samo pravno znanje, temveč tudi druga znanja in veščine, kjer postane jasno, da sodna funkcija pomeni poleg pravic in oblasti tudi veliko odgovornost, odgovoren odnos do dela, do ugleda sodstva in pravne države. Samo tako bomo poleg evropskega trajnega mandata uvedli tudi druge evropske standarde, samo tako bo naše sodstvo zares evropsko primerljivo. Vendar so pa zakonske spremembe, ti dve in vrsta drugih, ki sledijo v prihodnjih mesecih, samo en steber, s katerim nameravam prispevati svoj del kot minister in kot član vlade k doseganju sodobnega evropsko primerljivega pravosodnega sistema.

Poleg zakonodajnih sprememb intenzivno pripravljamo tudi obsežno izobraževanje. O tem sem že nekajkrat tudi v parlamentu govoril. Sam mislim, da je izobraževanje tisto, kar nujno potrebuje slovensko pravosodje, sodnice, sodniki, državne tožilke, državni tožilci in drugi, tako klasično izobraževanje kot – to bi rad pa še posebej poudaril, ker je v Sloveniji popolna odsotnost tega, kar nameravam povedati – tudi e-izobraževanje, nekaj kar v svetu poznajo kot besedno zvezo e-learning na splošno v različnih sistemih. Zlasti v zasebnem sektorju so ta sistem razvili do potankosti. Torej permanentno izobraževanje vodilnih kadrov, torej top menedžmenta, srednjega menedžmenta in ostalih v zvezi z različnimi znanji z uporabo informacijske tehnologije. Mi popolnoma zanemarjamo možnosti, ki jih informacijska tehnologija pri tem ponuja, zato nameravam ravno temu vprašanju, torej vprašanju uporabe informacijskih tehnologij pri izobraževanju sodnic, sodnikov, državnih tožilk in državnih tožilcev in ostalih udeležencev v pravosodju, nameniti veliko pozornost. To pa tudi zato, ker so za to na voljo kar zajetna evropska sredstva in temu kot rečeno nameravam v prihodnjih tednih, ne mesecih, nameniti večino svoje pozornosti in vzpostaviti celovit sistem izobraževanja, katerega pomemben del bo e-izobraževanje.

Na koncu naj povem, da mislim, da bi moral svojo vlogo moralnega kompasa pri tem, kako preobraziti slovensko sodstvo v sodoben, z Evropo in siceršnjim razvitim svetom primerljiv sistem, bo moral, kot je utemeljeno opozoril Greco, opraviti tudi Sodni svet. Tukaj mislim na priporočila Greca, ki so namenjena organizacijam, kakršna je v Sloveniji Sodni svet, v zvezi s pravili obnašanja, vedenja in na splošno nekimi pravili, ki jih morajo upoštevati sodnice in sodniki in ki jih je treba še izdelati. Teh ni in tukaj računam in pričakujem, da bo Sodni svet svojo nalogo, za katero je itak jasno, da obstaja, zdaj imamo pa še tukaj priporočila

zelo eksaktna, zelo natančno razdelana, priporočila Greca, kako je treba to narediti.

Za konec bi rad še enkrat poudaril pomembnost paketov obeh sprememb zakona. Tukaj ne delim stališča nekaterih diskutantov s strani opozicije, da so spremembe majhne, nepomembne in da ne bodo imele nikakršnega efekta. Kot rečeno, sodstvo in vlada sta slovenskim državljanom in državljanom nekaj obljubila, nekaj zelo konkretnega, nobenih običajnih prepogosto v Sloveniji uporabljenih floskul, ampak zelo eksakten načrt, kako se bodo sodni postopki skrajšali do leta 2014. Pričakujem od sodstva, od Vrhovnega sodišča, od njegovega predsednika, da naredi vse, kar je v njegovi pristojnosti, da se ta del zavež, ki se nanaša na sodstvo, do 1. 3. 2014 tudi uresniči. In vseeno, ker me tako zelo vlečete za jezik že od včeraj v zvezi z vprašanjem, kaj mislim o predsedniku Vrhovnega sodišča, pa o Vrhovnem sodišču na splošno. Jaz mislim, kot sem tudi že nekajkrat mogoče manj direktno, pa bom zdaj zelo direktno povedal, zavezo imamo, cilj ali pa načrt je popolnoma jasen in jaz mislim, da s tem tudi odgovornost tistega, ki ima pomembne pristojnosti pri realizaciji te zaveze. Vendar pa naj povem, da se pristojnosti predsednika Vrhovnega sodišča, sploh Vrhovnega sodišča na sploh, pogosto precenjujejo, tudi iz teh nastopov izhaja, kot da je zdaj predsednik Vrhovnega sodišča tisti, od katerega je odvisno, ali se bo slovensko sodstvo moderniziralo ali se ne bo. Tukaj je treba vedeti, da imamo lahko Supermana na čelu Vrhovnega sodišča ali pa na čelu katerekoli druge institucije, mislim pa, da od tega ni vse odvisno, ko gre za predsednika Vrhovnega sodišča, to še posebej velja. Ima pomembne pristojnosti, povezane s sodno upravo, samo s sodno upravo, nobenih drugih. Res, da so te zelo pomembne, niso pa to pristojnosti, na kakršne bi lahko kdo pomislil, ko je poslušal razpravo zlasti gospoda Černača.

Ko gre za vprašanje odgovornosti vseh nas, ki smo zavezo slovenskim državljanom in državljanom dali, sem sam že dostikrat javno povedal, moja odgovornost je, da poskrbim za realizacijo zavez Vlade, odgovornost predsednika Vrhovnega sodišča pa je, da poskrbi za realizacijo zavez, ki jo je dajo sodstvo. In ko bo prišel 1. 3. 2014 mislim, da bo takrat pravi čas, da se pogovarjamo o odgovornosti.

Naj povem še to, da me veseli, kljub nekaterim stališčem, ki pripisujejo tem novelam premajhen korak, da je večinska diskusija takšna, da vidim da poslanke in poslanci tega našega slovenskega parlamenta podpirate ta prvi ali drugi korak v reformi slovenskega sodstva. Kot sem že nekajkrat omenil in mislim, da je to nekako splošni moto politike, ki jo vodim, izboljšanje učinkovitosti sodstva oziroma dosedanje katerih koli ciljev v tej naši deželi bo možno samo, če bomo sodelovali in če se bomo zavedali, da so ti cilji skupni cilji vseh nas. Učinkovitost sodstva, ki jo želimo v kratkem času

izboljšati, je hrbtenica delovanja pravosodnega sistema, je zelo pomembna hrbtenica, brez katere ni mogoč uspešen in učinkovit izhod iz krize. Vendar pa sam menim, da to ni dovolj. Menim, da imamo v Sloveniji vse, da se razvijemo v uspešno družbo. Eden prvih pomembnih korakov za to je, da imamo učinkovito pravosodje, vendar pa to ni edini korak, ki ga potrebujemo. Potrebujemo še precej več.

In na tem mestu bi izkoristil to priložnost, čeprav ni to neposredno področje, ki sodi v moj resor, je pa nekako logično povezano s tem, o čemer govorim, torej z nekim skupnim teženjem vseh nas, zlasti javnih funkcionarjev k temu, da bo vsem našim državljanom in državljanom v tej deželi boljše, in to čim prej. Torej, prepričan sem, da je tisto, kar najuno rabimo v Sloveniji, zelo jasen cilj, zelo jasen razvojni cilj, razvojna vizija te dežele. Ne govorim o razvojnih strategijah, kakršne smo že imeli v preteklosti, ki so dolgi špehi, nekaj sto strani, ki jih potem, ko nastanejo, nihče več ne prebere, pač pa o zelo jasnem cilju, enem, dveh, treh, ki bi jih morali kot narod, kot državljanke in državljanji v tem parlamentu pa še kje drugje potrditi in potem vso energijo usmeriti v to, da ta cilj dosežemo. Jaz sem prepričan, da imamo v Sloveniji vse, in naravne danosti in človeške danosti, da se iz dežele, v kateri se zdi, kot da ni nobenega upanja več, za marsikoga, kot da ta luč upanja vsak dan bolj medli, sem prepričan, da lahko to obrnemo. Ampak obrnemo pa lahko le, če bomo sodelovali in če se bomo zavedali tega, da je edino s sodelovanjem mogoče ta cilj doseči, in če se bomo zavedali tega, da v resnici imamo vse, kar potrebujemo. To pa je povezano z večjo samozavestjo. Mislim, kot sem že nekajkrat povedal, premalo je samozavesti, premalo je tega zavedanja, da imamo marsikaj, jaz mislim, da vse, da se iz dežele, kjer prevladuje očitno pesimizem pri marsikom, pri večini, prelevimo v deželo, kjer bo prevladoval optimizem. In sam sem, nekajkrat mislim, da sem to že tudi v parlamentu povedal, prepričan, da je ta razvojna vizija lahko utemeljena samo na enem, in to je na zelenem. Torej na zelenem gospodarstvu in na vsem tistem, kar je s tem povezano. Slovenija še ni pregloboko zabredla v to do zdaj tako opevamo razvojno paradigmo, katere paradni konj je recimo ameriška ekonomija in vse, kar je z njo povezano. Jaz celo mislim, da to z gledovanje po razvitih deželah ali pa stremljenje k temu, da bi čim prej postali tako razviti, kot so recimo Združene države Amerike in z njimi primerljive dežele, je napačno. Te dežele so preveč razvite, preveč v tem smislu, da preveč poudarjajo materialno dimenzijo našega bivanja. Mi v Sloveniji nismo še pregloboko zabredli v to smer, imamo še možnost ustaviti na tej točki to stremljenje k razvoju, torej materialnemu razvoju kot takšnemu, katerega podlaga je praviloma vedno uničevanje okolja, uničevanje narave, lahko obrnemo ta trend in zgradimo razvojni model, v

katerem bo uravnovešeno tehnološki napredek, znanstveni napredek, vse pridobitve tehnološkega in znanstvenega napredka na eni strani in na drugi strani ponovni povratek človeka k okolju, k naravi in zlasti človeka k sočloveku. Jaz mislim, da eno pravo ravnovesje tega dvojega je nekaj, kar bo pravzaprav omogočilo katerikoli civilizaciji, narodu preživetje v prihodnosti. Prepričan sem pa, da tiste dežele, ki so danes tako opevano cilj marsikoga, torej razvite dežele, da so pa to dežele in njihova kultura, dežele, ki so na pragu propada. Preživeli bodo tisti, ki bodo znali uravnovesiti, še enkrat ponavljam, na eni strani dosežke civilizacije, zlasti tehnološki in znanstveni napredek, na drugi strani pa ponovno reafirmirali vse tisto, kar so naši predniki v Sloveniji in tudi drugod že poznali, to je tesna povezanost z naravo in okoljem in pristni medčloveški odnosi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Aha, vidim interes za razpravo in odpiram prijavo za razpravo. Prijava poteka.

Prijavljeni so štirje razpravljavci, vsak ima na voljo 5 minut. Prvi ima besedo gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Veliko je bilo danes že povedanega, pa tudi zadnjič na izredni seji Državnega zbora o sodstvu, o sodniški službi, zato apeliram na ljudi, ki upravljajo s to državo, da tisti, ki to počno na očeh javnosti iz vladnih pisarn, dejansko ali navidezno, ter tudi na tiste, ki to izvajajo fantomsko, ne vidimo jih, čutimo pa jih krvavo.

Kot je bilo javno povedano, da je nek sodnik podpisal krivično sodbo in da je to naredil naklepno, to je bilo povedano tudi v tem parlamentu, pa ta tega ni demantiral, a država ni ukrepala in on še vedno nemoteno sodi naprej, je država legalizirala izvajanje zločina. In krivične sodbe so postale redno stanje. Spoznanje, da ne morejo računati na sodišče kot zadnjega garanta varnosti, garanta možnosti, da lahko pošteno živijo, spravlja ljudi v depresijo in jih usmerja na polje samomorilnosti. To depresivno stanje imamo, ker to ustreza politični eliti, zato se ohranja nesmiselna zakonodaja, ustvarjajo nevidne povezave na relaciji politika-tožilstvo, politika-sodstvo. Odzeti prebivalstvu zadnjo oporno točko zaradi zagotavljanja politične moči pa je kazalec politične surovosti in človeške gnilobe. Kako politične elite pri uresničevanju sebičnih ciljev brezdušno manipulirajo s prebivalstvom, so ekspresiven dokaz tudi tako imenovane ljudske vstaje. Razumljivo je, da obubožano

prebivalstvo zdravilno doživlja povabilo k rušenju skorumpiranih politikov in brezdušnih tajkunov. Zdaj pa imamo na dlani ogabno manipulacijo s strani nevidnih kreatorjev tako imenovane ljudske volje. Ko so zrušeni vplivni politiki in tajkuni, ki pripadajo enemu političnemu polu, so vstajniki zadovoljni. Župan metropole, ki je bil tarča iz prvega kroga vstaj, nemoteno izvaja aktivnosti in krepi vpliv pri vodenju države. Zato ta moj apel politični eliti in nevidnim avtoritetam: nehajte izčrpati zadnje ostanke nacionalnega bogastva, nehajte sesati poslednji sok človeške volje do življenja, nehajte to, kajti to ni življenje. Zaradi navidezne uspešnosti, zaradi lastnega neživljenja ste slovenskemu človeku izničili pogoje za preživetje, odvzeli dostojanstvo, ogrozili ste obstoj slovenskega naroda. In to je treba pravilno poimenovati zločin.

Zato vse, kar upam, prinaša izboljšanje sodniške službe. Napredek k pravni državi pozdravljam in bom tudi zakon podprl. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa.

Ker sta zakona povezana, bom mogoče govorila malo tudi o prejšnjem, mi boste dovolili, ker se pač stvari navezujejo ena na drugo. Kot sem povedala že prej, mi smo s spremembami Zakona o sodniški službi in Zakona o sodiščih že dali mnogo pristojnosti in moči predsednikom in direktorjem sodišč. Jaz se bolj bojim, da ti ljudje svoje naloge ne opravljajo v redu, kar očitno ugotavlja tudi Sodni svet. Na javni otvoritvi Sodnega leta 2012 so zapisali v svoj dokument: "Od predsednikov sodišč se tudi pričakuje, da bodo sprejeli vse ustrezne ukrepe na podlagi 71.c člena Zakona o sodiščih, po katerem lahko predsednik sodišča zahteva od sodnika, ki mu je zadeva dodeljena v reševanje, da brez odlašanja izdela poročilo, lahko pa zahteva tudi vpogled v spis. Predsednik sodišča bo tudi dolžan poročati o izvedenih ukrepih." Torej to je samo eden od primerov, da izvodi in pogoji za aktivnejše delo sodišč so, ampak jih očitno tisti, ki so za to pristojni, in mimogrede tudi bolje plačani, ker imajo pač neke vodstvene funkcije, tega ne izvajajo. To očitno ugotavljajo tudi v Sodnem svetu. In me zanima, minister, če ste te stvari preverili oziroma ali se stvari izvajajo tako, kot so zapisane v zakonu. Zakon namreč že omogoča, da nekatere stvari delajo, pa jih ne. Nekdo je danes že omenil, da vrana vrani ne izključe oči in zato se ne bo predsednik spuščal v ocenjevanje sodišč oziroma posameznih sodnikov.

Kaj sedaj mi z zakonom delamo? V letu 2012 je bilo na podlagi Zakona o sodniški službi predlaganih osem nadzorov nad sodniki, od tega je bil eden opravljen na podlagi predloga Ministrstva za pravosodje, trije po lastni odredbi sodišča, štirje pa so bili zavrnjeni. Minister sam ugotavlja, da je predlagal nadzor nad posameznimi sodniki. Predvidevam, da zato, ker

je imel nekakšne argumente ali neke podatke, da se stvar ne odvija tako, kot bi bilo treba. Ampak Sodni svet je vse predloge in zahteve ministrstva za opravo službenih nadzorov nad sodniki zavrnil. Zato ni čudno, da gospod Vlaj, predsednik Sodnega sveta, nasprotuje spremembam. Ampak mi v nadaljevanju, če pogledamo, kaj predlagamo z zakonom, Sodnemu svetu sedaj to jemljemo. Mimogrede je treba spomniti, da je te stvari Sodnemu svetu dal minister Zalar. Prej so se stvari odvijale drugače, ob tem da ministrstvo napiše, kako je to urejeno v drugih državah. Upravljanje finskih sodišč je v pristojnosti ministrstva za pravosodje. Neposredni službeni nadzor nad okrajnimi sodišči, to je v Avstriji, opravljajo prvostopenjska sodišča, pravosodni minister pa mora izvajati tudi neposredni službeni nadzor nad višjimi deželnimi sodišči in hkrati splošen vrhovni nadzor nad opravljanjem pravosodja pri vseh sodiščih, ki so na območju veljavnosti tega zakona. V Republiki Italiji minister za pravosodje opravlja sistematične in naključne nadzore nad aktivnostmi sodne uprave, zato je bil ustanovljen poseben inšpektorat, ki deluje v okviru ministrstva. V Bolgariji je od leta od 2008 do 2010 pravosodni inšpektorat v pristojnosti ministrstva za pravosodje, potem so to spremenili. V Franciji je pravosodna inšpekcija neposredno povezana z ministrstvom za pravosodje. Minister ugotovi, da njegove inšpekcije zavrne Sodni svet in zdaj to da Vrhovnemu sodišču ter se s tem odreka možnosti, da bi lahko stvari nadzoroval. Prenašamo pristojnosti upravljanja s kadri na Vrhovno sodišče. In tukaj zapiše minister, da število sodniških mest se prenaša na Vrhovno sodišče in tako naprej. Oni bodo pripravili kadrovske politiko in njihova kadrovska politika bo verjetno, 100 sodnikov je premalo, rabimo jih 200. Mi bomo rekli, da ni denarja in bo potem izgovor, da nismo nekih stvari opravili, ker pač nismo imeli dovolj sodnikov, ker minister ne bo mogel slediti njihovim kadrovskim željam, ker bo to predrago. Prav tako dajemo evidence, ki jih je sedaj imelo Ministrstvo za pravosodje, na Vrhovno sodišče. Če že kaj, je nekaj uradnikov, predvidevam, pregledovalo evidence in ugotavljalo, kaj se dela, kako se dela, sedaj to prenašamo na Vrhovno sodišče. Ali to pomeni, da prenašamo tudi zaposlene z ministrstva ali pa bomo počasi verjetno lahko kar ukinili ministrstvo, saj ga ne bomo rabili, če bo sodstvo v sebi vse opravilo.

Nekaj ukrepov je, če sodnik ne bo izpolnjeval pogojev za napredovanje, se potem lahko mu tudi zniža plača in tako naprej. Ampak še enkrat, tako kot so povedali ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Zvonko Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Minister je lepo povedal. Ni še čas za temeljiteše korake oziroma za temeljiteše spremembe, je pristaš majhnih, a odločnih korakov. Te novele govorijo o tem, da se želi znebiti še tisto malo pristojnosti, ki jo trenutno ima in jo prenesti v pravosodno sfero, kar ne bi bilo nič narobe, če bi dobro učinkovito delovala in bi uživala ne vem 80, 90-odstotno zaupanje javnosti in bi ljudje tej sferi pravosodni zaupali. Potem bi bilo to v redu, vendar vemo, da stanje ni tako. Približno ga vsi ocenjujemo, kakšno je, in jaz mislim, da dokler bodo na prostosti trgovci z drogo oziroma z življenji mladih ljudi – ne samo na prostosti, sodbe proti njim niso bile napisane v rokih, ki jih določa zakonodaja, pa se nikomur ni nič zgodilo. Ne samo na prostosti. Sedeli v VIP-ložah v Stožicah z visokimi politiki. Dokler se bo to dogajalo, dokler bo na prostosti politik, ki je v Evropskem parlamentu rekel, "ja, za 100 tisoč evrov bom dal nek predlog v proceduro", in se mu ni nič zgodilo, dokler je na prostosti politik, ki je javno povedal, da je lobiral za desetine, stotine milijonov denarja v največjih državnih bankah, dokler bodo na drugi strani potekali montirani procesi brez dokazov, potem tega zaupanja ne bo mogoče vzpostaviti. To namišljeno fikcijo o tem, kako se bo s temi spremembami zakonodaje vzpostavilo zaupanje in omogočilo, da se bo ta sistem izčistil, lahko pozabimo.

Druga stvar, ki moram pa reči, da je napredek od včeraj do danes, jaz sem vesel, da je minister končno povedal, da podpira gospoda Branka Maslešo, da sta tukaj na tej poti izgradnje boljšega pravosodnega sistema v istem čolnu. S tem seveda prevzema tudi politično odgovornost za vse odločitve, ki so se zgodile pod njegovim vodstvom, pod vodstvom gospoda Masleše, kot tudi za tiste, ki se niso, pa bi se morale, kot tudi za tiste, ki se bodo še v prihodnje ali pa se ne bodo, pa bi se morale. Na nek način se prevzema odgovornost za nezakonit pripor pri gospe Tovšak, ko je imela v žepu pravnomočno obsodbo. Mislim, da je bila ta pravnomočna sodba stara dva meseca, kljub temu so jo vtaknili v nezakonit pripor. Na drugi strani imamo še neke obsojence, ki imajo v žepu že nekaj časa pravnomočno obsodbo oziroma se moram popraviti, dobili so jo šele po tistem, ko je bila javnost zaradi gospe Tovšak izredno zrevoltirana, kar tudi kaže na stanje v pravosodju, in še danes ne izvršujejo te pravnomočne sodne obsodbe. In teh primerov je veliko, lahko jih naštevamo. Povedal sem vam primer, ki je osebno zelo krut, ki je uničil življenje človeku, 11 let se je boril s pravosodjem, takih primerov ni malo, dosti jih je. 11 let, kljub temu da je bilo že na začetku po letu dni jasno, da ni nič, da bi morala biti sodba, ki mu je bila izrečena takrat oprostilna, taka tudi obveljati. In samo zaradi neke ihte tožilke je trajala zgodba 11 let. Zaključek. Ali je kdo odgovarjal? Ne. Gospa je napredovala, postala je vodja tožilstva. Cilji, ki so bili navedeni tako v tem kot v

prejšnjem zakonu, povečanje učinkovitosti, krepitev samostojnosti sodne veje oblasti, povečanje učinkovitosti, govorili smo o statistiki, govorili smo o primerjavah, popolnoma evidentno je, da je približno petsto sodnikov trenutno preveč v tej državi. Petsto sodnikov preveč, zato da bi prišli do učinkovitega sojenja v normalnem, razumnem roku. Se pravi, če smo nekje v Evropski uniji, če se zgledujemo po nam primerljivih državah, kjer stvari malo boljše potekajo kot pri nas, potem bi moral biti v tem zakonu mehanizem, da bomo v naslednjih petih letih prišli do normalnega števila sodnikov. Vendar do tistih sodnikov, ki bodo svoje poslanstvo opravljali tako, kot se od njih pričakuje, ki bodo ustrezno izobraženi in izkušeni in ki bodo imeli ustrezno kilometrino, preden bodo dobili trajni sodniški status. Danes je ta pogoj trideset let starosti, po noveli zakona bo petintrideset let in tri leta delovnih izkušenj. Tri leta delovnih izkušenj in lahko sodiš. Nad teboj je samo modro nebo, nobenega nadzora. Vsaj pri nas ne. Slišali smo koliko je bilo teh nadzorov opravljenih in kakšni so bili učinki od tega. Tega še v prejšnji državi nismo poznali. Še v prejšnji državi, ko so bili neki drugačni mehanizmi, ko vemo, kdo je sodil v ozadju, kdo je dejansko sodil, so le skrbeli tisti, ki so imeli oblast, da je imelo sodstvo nek ugled. In tudi tisti, ki so to počeli, so skrbeli, da so imeli sami ugled. V večini primerov. Za tiste, ki so jih skrajšali za glavo tudi brez dokazov, na podoben način, kot se zdaj sodi v primeru Patria, je bila ravno, mislim da lani spomladi izdana sodba Vrhovnega sodišča te države o tem, da se tista krivična sodba izpred šestdesetih let odpravi. Vsaj pravno se je zadeva sanirala, čeprav je bil tisti človek takrat skrajšan za glavo. Danes je še slabše in s to novelo ne ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Mag. Ivan Vogrin ima besedo.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Da bi mogoče lahko razmišljali o trenutni situaciji, se je treba nekoliko odmakniti od aktualnega dogajanja. Če pogledamo v zgodovino nazaj, ugotovimo pravzaprav, da sta krogla in medalja redko dosegli pravega človeka. Redko. Zato je tudi iluzorno pričakovati, da bo stanje v pravosodju drugačno, kot je sicer v družbi, da imamo popolnoma neurejeno družbo na vseh področjih. Na gospodarskem področju najbolj čutimo, ker ne ustvarimo dovolj, da bi lahko živeli. Nimamo delovnih mest, ljudje nimajo dela. In seveda vse ostalo, kar se dogaja, je posledica v veliki meri tudi tega.

Zato toliko bolj razumem zdaj misel Goetheja, ki pravi, da vsakdo sliši samo, kar razume. In mnoge stvari, jaz mislim, da mi ne razumemo. Moj kolega, pa kolega od Janeza Ribiča, Milan Gumzar, župan občine Benedikt v

Slovenskih Goricah, sicer pa v eni od zadnjih sestav, od katerih je stranka LDS bila v parlamentu, je meni takrat rekel naslednje: "Veš, dobre pol leta, skoraj leto dni sem poskušal dopovedati mojim kolegom v parlamentu, kaj so resnični problemi. Nisem uspel. Po letu dni nisem več govoril." LDS in vlada sta se predčasno poslovila zaradi napačnega razvojnega modela.

Mi danes delamo popolnoma enako. Ne slišimo drug drugega in seveda takšne republike, kot jo imamo, si ne želimo. Vsi se počasi počutimo slabo. Ne zaslužimo dovolj, drug drugega obtožujemo, vlada negotovost, nezaupanje in tako dalje. Pot iz tega bo dolgotrajna, mukotrpna, kajti približno dvajset let smo rinili v to godljo. Približno toliko, vsaj toliko bomo potrebovali, da bom izšli iz tega in strinjam se z ministrom, da razen materialnih dobrin so tudi še kakšne druge. In res je, da se počasi ljudje vračajo k tradicionalni pridelavi, kajti če ima nekdo 500 evrov plače, 600, 700, 800, položnic pa skoraj za toliko, potem mu ne preostane drugega, kot da si še obdela vrt. Slovenci smo tako uspešna nacija, da smo po čisto naravni poti prišli do tega, da smo ljudi prisilili, da začnejo bolj zdravo živeti in ustvarjati, torej na čisto primarni način, čeprav v civilizirani, visokotehnološki družbi, za katero se Slovenija ima, bi morali mi biti tam, kjer je približno Švica. Po naravnih zakonitostih imamo vse te možnosti.

Naj vas samo še spomnim, da pravzaprav mi ne samo čez nekaj let ali čez nekaj mesecev pozabimo, kaj smo delali v preteklosti. Danes zjutraj sem bil na Odboru za finance in monetarno politiko, obravnavali smo famozni zakon o katastrskem dohodku. Dve leti ne pridemo nikamor, delamo nove krivice. Zakonodajno-pravna služba nas opozori, da je novela zakona najbrž neustavna, mi pa še kar naprej drvimo. Poglejte, a je to zakonitost, je to pravična družba? Kaj delamo mi tukaj? Ali imamo zakonodajno oblast poslanci, birokracija, ima neka nevidna roka ali kaj se dogaja? Jaz pravzaprav težko razumem takšno stanje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Zaključujem razpravo o predlogu sklepa. Da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor odločali čez pol ure v okviru glasovanj, torej ob 16.50.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, prekinjam tudi 15. sejo zbor, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 16.50.

(Seja je bila prekinjena ob 16.22 in se je nadaljevala ob 16.50.)

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora. Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o štipendiranju v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 17. junija 2013.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k 20. členu.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k 123. členu.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti nihče.

(Za je glasovalo 81.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma soglasno sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaji. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je predstavnik predlagatelja predloga zakona predlagal, da Državni zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 82 poslank in poslancev, vsi so glasovali za.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep soglasno sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v četrtek, 20. junija 2013, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bosta vključena sprejeta amandmaja in člena, h kateremu sta bila amandmaja sprejeta. Amandmaje k tema členoma lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora. Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je prva obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Želite obrazložiti glas dr. Gorenak v imenu poslanske skupine? Želi morebiti še kdo v imenu poslanske skupine? Ne.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Kot sem napovedal že v stališču poslanske skupine, mi ta zakon jemljemo kot neškodljiv napitek Cedevite bolniku, ki ima raka. Zato mi zdaj ne bomo nasprotovali temu zakonu, podprli ga tudi ne bomo, ker menimo, da ni škodljiv in smo prepričani, da bi Slovenija morala priti do celovite reforme sodstva kot celote. Ta zakon to seveda ni, hkrati prenaša nekatere stvari na sodišče, na predsednike sodišč, recimo kadrovske evidenco in tako naprej, minister pa nima kaj prida mehanizmov, s katerimi bi lahko v večji meri uveljavljal tiste pristojnosti, ki bi jih moral uveljavljati v razmerju do pravosodne veje oblasti. Zlasti pričakujemo, da bo v času do drugega branja predvsem pa do končnega glasovanja o tem zakonu zakon vendarle naredil pomemben premik in da bo zakon dopolnjen v pomembnem delu – za nas je najpomembnejša stvar predvsem tista, ki govori o odgovornosti. Mi smo lahko v razpravi dopoldan slišali nekatere stvari, nekateri so tudi govorili o tem, kako imamo to odgovornost sodnikov opredeljeno v današnji zakonodaji. Ker jih takrat ni bilo, bom zdaj še enkrat rekel, naj prinesejo kakršenkoli pisni dokaz za to, da je katerikoli sodnik materialno odgovarjal za odločitve, ki jih je sprejel, recimo za sojenje v nerazumnih rokih ali karkoli podobnega. Torej imamo v zakonu mrtvo črko na papirju.

Tudi ustava, tudi kazenski zakonik, ki govori o eventualni odgovornosti v sodstvu, ni bil po letu 1991 oziroma kadarkoli ob katerihkoli spremembah zakonov s tega področja nikoli uporabljen. To pomeni, da sodna veja oblasti enostavno ni odgovorna nikomur. Za primerljive stvari, ko pa v Evropi taka odgovornost obstaja. Obstaja tudi taka odgovornost, da so sodniki odgovorni in od njih zahtevajo povračila stroškov, nižajo jim tudi pokojnine in podobne stvari, če so izpolnjeni določeni zakonski pogoji, kar v Sloveniji ni.

Kot sem rekel, mi zakona podprli ne bomo, ne bomo mu pa tudi nasprotovali. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 58, nihče ni bil proti.

(Za je glasovalo 58.) (Nihče proti.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za pravosodje kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je prva obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Izvolite, dr. Gorenak, imate besedo v imenu Poslanske skupine SDS.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tudi tu – zakona sta seveda povezana – bomo glasovali oziroma ravnali na enak način. In še enkrat naj pozovem tako koalicijo kot ministra, da v času do druge obravnave skuša tudi v ta zakon vnesti stvari, ki bodo krepile odgovornost v sodstvu. Hkrati pa menim, še enkrat, kot sem rekel, da je nujno potrebno, da se tudi v koaliciji pridružite naporom ministra in da koalicija skupaj z nami naredi pomemben korak v smeri evropskega pravosodja, kjer slovensko pravosodje danes, žal, še ni. Slovensko pravosodje danes živi v neki lupini, zavarovano samo vase, recimo ji inkubator, varuje samo sebe in svoje privilegije, kot so nekateri zapisali. Takega pravosodja pa si seveda ne zaslužimo, zato pričakujem, da bo do druge obravnave zakon pomembno popravljen, ker sicer tudi v drugi obravnavi lahko računate na podporo ali pa na nepodporo, odvisno od tega, kakšen bo zakon v tisti fazi. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne.

Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 58, proti nihče.

(Za je glasovalo 58.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za pravosodje kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to so Vprašanja poslank in poslancev.

V skladu s predlogom poslanca Jožeta Tanka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje gospoda Jožeta Tanka v zvezi s plagiatorstvom v visokem šolstvu.

Želi kdo obrazložiti glas? Da.

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

V tem mandatu se je odprlo kar nekaj problemov v zvezi s plagiatorstvom. Več teh je bilo povezanih tudi s politiki, tudi s poslanci Državnega zbora, in eden izmed teh je povezan tudi s predsednico Vlade. Vendar je zanimivo, da je v večini primerov ta postopek ugotavljanja avtentičnosti potekal relativno hitro, od enega meseca do treh mesecev, v primeru predsednice Vlade pa ta postopek nikakor ne steče. Rok treh mesecev je že potekel pred časom. In očitno je, da bo to trajalo še kar nekaj mesecev, kajti tisti, ki so pristojni za ugotavljanje avtentičnosti oziroma plagiatorstva, so napovedali, da bodo to ugotavljali še kar dva, tri mesece, najbrž do pozne jeseni. Metodologija ugotavljanja je relativno enostavna, obstajajo programi, mnogi so to že analizirali. Prav tako pa tudi verjetno ni noben problem vsebinsko odločiti o tem, ko se enkrat ugotovi, ali dejansko gre za plagiat ali ne. V tem konkretnem primeru predsednice Vlade je stvar še nekoliko bolj enostavna pravzaprav, kajti del njene ministrske ekipe prihaja s Fakultete za družbene vede, ki naj bi ugotavljala, ali je njena naloga plagiat ali ne. Tudi predsednik koalicijske stranke je profesor na tej fakulteti, in tudi tisti, ki bo poročevalec komisije, je član koalicijske stranke Socialnih demokratov. Se pravi, štiri odločilne osebe, ki bodo tako ali drugače odločale o tem, prihajajo iz koalicijske stranke Socialnih demokratov. In tukaj najbrž ne gre zdaj za to, da se ne bi dalo ugotoviti, ali je naloga plagiat ali ne, ampak gre enostavno za to, da se bo uresničila tista trditev predsednika Socialnih demokratov gospoda Lukšiča, ki je tudi profesor na FDV, da bodo to vlado branili na vse možne načine. Menimo, da gre v temu primeru ne za sposobnost ali nesposobnost, da se to ne da tehnično hitro ugotoviti, ampak gre predvsem za to, da je politična odločitev takšna, da se bo zavlačevalo z odločanjem o tem plagiatu.

Jaz predlagam, da o tem v Državnem zboru opravimo razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da ni drugih prijavljenih za obrazložitev glasu, zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 45.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na naslednjo odločitev. V skladu s predlogom poslanca Franca Bogoviča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje gospoda Franca Bogoviča v zvezi z napovedanim davkom na nepremičnine.

Želi kdo obrazložiti glas? Da.

Gospod Bogovič, izvolite, imate besedo.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Gre za temo, ki je v javni razpravi, zakon je pripravljen in verjamem, da se bomo vsi že odzvali v javni razpravi. Ker pa imamo v tej državi ogromno za narediti na konsolidaciji javnih financ, mislim da je prav, da se v Državnem zboru na naslednji seji pravi razširjena razprava, na kateri bomo lahko spregovorili predvsem o tem davku, ki bi naj na novo zapolnil državni proračun, v veliki meri posegel v žep vsakega posameznika, tudi po mojem globokem prepričanju drastično posegel v družinski proračun, predvsem tistih, ki so se v preteklosti odrekli in s svojimi odrekami zgradili svoje premoženje. V veliki meri pa ta zakon tudi povsem neupravičeno tudi na novo uvaja davke tako na občinsko premoženje, ki bi naj šlo sedaj v državno blagajno, kakor tudi na področju kmetijstva tako za kmetijska zemljišča, gozdove, kmetijska gospodarstva in tudi vse objekte, ki so namenjeni tej dejavnosti. Verjamem, da je med nami dovolj razuma, da se bomo znali v temeljiti razpravi odločiti, kako voditi to državo naprej in v duhu tudi zavez, ki smo jih dali Evropski komisiji, ki jih moramo izpolniti do jeseni, se na osnovi temeljite razprave, ki se res tiče slehernega nas, ne samo posameznikov, tudi pravilno odločili.

Zato predlagam, da podprete ta predlog in da na julijski seji, ko bo tudi že zaključena ta javna obravnava, opravimo to razpravo v Državnem zboru.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da ni drugih prijavljenih za obrazložitev glasu, zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 45.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu poslanke Ljudmile Novak. Zbor naj bi odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje gospe Ljudmile Novak v zvezi z uvajanjem novih davkov in ukrepi za zagon gospodarstva.

Želi kdo obrazložiti glas? Da.

Gospa Novakova, izvolite, imate besedo.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Vemo, da je Gospodarska zbornica že izrazila zaskrbljenost glede napovedanih novih davkov in ukrepov. Po drugi strani tudi vemo, kako primanjkuje v Sloveniji delovnih mest. Predsednica Vlade je sicer naštetla nekaj ukrepov in mislim, da bi bilo zelo koristno in spodbudno, če bi o tem opravili razpravo, da bi tudi slišali, kakšne so perspektive, ne nazadnje bi to lahko bila neka spodbuda še posebej mladim, za katere vemo, da zanje najbolj primanjkuje delovnih mest, da pogosto odhajajo tudi na delo v tujino, dodatno

študirajo prav zaradi tega, ker ne dobijo zaposlitve, zato mislim, da bi s takšno razpravo lahko dali ljudem dodatno upanje in pričakovanja, da vendar na področju novih delovnih mest se nekaj dogaja, slišali bi pa tudi, kakšni so tisti predlogi za spodbujanje gospodarstva v prihodnosti.

Zato predlagam vsem, da to pobudo podpremo, kot pravim, to bi lahko bilo tudi neko novo upanje in spodbuda, da vendarle se tudi na področju spodbujanja novih delovnih mest nekaj dogaja.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Tudi tukaj ugotavljam, da ni interesa za obrazložitev glasu, zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 45.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Dragutina Mateja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorja Viranta na poslansko vprašanje gospoda Dragutina Mateja v zvezi z vožnjo s službenim vozilom s prižganimi modrimi lučmi.

Želi kdo obrazložiti glas?

Gospod Mate, izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Želel bi, da se podrobneje seznanimo s problematiko, ki sem jo postavil kot vprašanje, in na nekatere dele nisem dobil odgovora. Vozniki, ki vozijo ministre, ki jih ne varujejo policisti in niso varovani v tem smislu, kot si to ljudje predstavljajo, jih vozijo šoferji, ki nimajo opravljenega usposabljanja za vožnjo vozil z modrimi lučmi. Na ta del mi minister ni dal jasnega odgovora in tudi mi ni povedal, kako bo to urejeno v prihodnje, zato mislim, da je treba upravičenost uporabe modrih luči pri vožnji kadarkoli, kjerkoli, ker se pač nekemu mudi, ali je prepozno vstal in šel v službo, temeljito obnoviti oziroma narediti predpise na takšen način, da bodo jasni.

Zato predlagam, da opravimo o tem razpravo ter da skupaj s to razpravo pridemo do sprememb, ki jih potrebujemo na tem področju. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Tudi tukaj ugotavljam, da ni interesa za nadaljnjo obrazložitev glasu, tako da prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Zvonka Černača bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča na poslansko vprašanje gospoda Zvonka Černača v zvezi s konkretnimi ukrepi za vzpostavitev vladavine prava.

Želi kdo obrazložiti glas?

Gospod Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz bi dal proceduralni predlog. Z oziroma na to, da iz izkušenj vemo, da noben predlog opozicije za splošno razpravo ne bo sprejet, z ozirom na to, da je dobro, da bi upoštevali načelo gospodarnosti in učinkovitosti, dajmo glasovati o vseh predlogih v istem paketu. Kajti pamet se očitno seli vedno na stran pozicije. Prejšnje leto je bilo pri prejšnji sestavi pozicije tako, zdaj je pri tej sestavi. In zakaj bi bili neučinkoviti, negospodarni, ne iz sebe delati osle, saj pa vemo, da ne bo nič sprejeto. Dajmo v eni potezi reči, vsi predlogi za splošno razpravo so zavrnjeni, zadeva končana in gremo na toplo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za 34, proti 45.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franca Pukšiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorja Viranta na poslansko vprašanje gospoda Franca Pukšiča v zvezi z nameravanim zmanjševanjem števila občin v Sloveniji.

Želi kdo obrazložiti glas?

Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Upam, da boste tokrat predlog Ivana Vogrina z dejanjem dokazali, da mislite drugače. Ne bom govoril o vsebini, ker je brezpredmetno, da sedaj govorimo o vsebini. Napoved ukinjanja stotih slovenskih občin, pa sem skoraj prepričan, da bi tudi koalicijo moralo zanimati, in da bi minister tukaj povedal, na kakšen način si to predstavlja. Jaz sem mu postavil šest alinej, šest vprašanj, pa na nobeno niti poizkušal ni odgovoriti. Mogoče zato, da bi slišal tudi tako koalicijske kot opozicijske poslance, ker verjamem, da bi tukaj pri marsikateri točki prišli skupaj in bi na ta način lahko pripravil spremembo zakonodaje. Nihče ne trdi, da nekaj na tem področju ni treba narediti. Mogoče imamo nekoliko različne poglede in stališča. Dajmo mu možnost ali pa opozicija daje vam koaliciji možnost, da to pripravimo oziroma da se

slišimo in da se probamo poslušati, vsaj enkrat. Če mislite resno, se odločite, poveste.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da ni drugih priglašanih za obrazložitev glasu, zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Ivana Grilla, bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Uroša Čuferja na poslansko vprašanje gospoda Ivana Grilla v zvezi z novimi odobritvami spornih posojil in neracionalnim poslovanjem Nove Ljubljanske banke, delniške družbe.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za 35, proti 44.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožefa Horvata bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorja Viranta na poslansko vprašanje gospoda Jožefa Horvata v zvezi z ukinjanjem občin.

Želi kdo obrazložiti glas?

Gospod Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Vseeno trdim, in to vedno trdim, da upanje umre zadnje. Namreč poglejte, minister dr. Gregor Virant je stopil pred kamere in dejal, ker vsi vemo, da bi Slovenija lahko shajala približno s stotimi občinami, brez analiz, nima jih njegovo ministrstvo, nima jih Ministrstvo za finance, ni komuniciral ne z občinami, ne z združenjem, ne s skupnostjo slovenskih občin in slovenska javnost je na nogah. Predvsem tisti občani manjših občin, kjer je število občanov manjše od 5 tisoč, se sprašujejo ali res minister Gregor Virant želi uničiti to, kar v Sloveniji še pravzaprav dobro deluje. Deluje pa sistem lokalne samouprave, v okviru katerega se ta trenutek izvaja okrog 70 % vseh javnih investicij. Ta vlada, naj spomnim, še ni odprla nobene javne investicije, še ni začela nobene javne investicije. In še nekaj, kar včeraj v poslanskem vprašanju nisem omenjal. Spoštovane kolegice in kolegi, nekdanji župani in županje, tukaj vas je kar nekaj odličnih nekdanjih županov in županov, kako bi vi ravnali, kako bi ve ravnale, če bi vam minister grozil, da vam ukine občino? Odgovor imate, vem. In to se danes tudi dogaja. Ne bom o tem tukaj na široko razpravljal, ni pa to dobro za lokalno samoupravo in ni dobro za Slovenijo.

Kolegice in kolegi! Glede na to, da je minister Gregor Virant povedal, da tudi v koaliciji ni odprl razprave o rekonfiguraciji slovenskih občin, mislim, da bi bilo dobro, da to naredimo vsi skupaj. To ni projekt samo koalicije, če gremo v rekonfiguracijo, potem je to projekt vseh nas, vseh 90. Ali pa je morebiti, kar nekateri razmišljajo, le-to neka vržena kost, ki jo ljudje pograbijo, po drugi strani nekako za hrbtom pa ljudem ta koalicije nalaga nove in nove davčne obremenitve?

Prosim, da podprete moj proceduralni predlog. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Tudi pri tem vprašanju ugotavljam, da ni priglašeni za obrazložitev glasu v nadaljevanju, zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Eve Irgl bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča na poslansko vprašanje gospe Eve Irgl v zvezi s spoštovanjem in zagotavljanjem načela pravne države.

Želi kdo obrazložiti glas? Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 47.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo in prostor gospoda Sama Omerzela na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z izgradnjo bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 44.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Marka Pogačnika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Uroša Čuferja na poslansko vprašanje mag. Marka Pogačnika v zvezi s Slovenskim državnim holdingom.

Želi kdo obrazložiti glas? Ne. Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 46.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s porabo sredstev za reprezentanco in izobraževanje na sodiščih in državnih tožilstvih.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 45.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Ive Dimic bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice ministra za finance dr. Uroša Čuferja na poslansko vprašanje gospe Ive Dimic v zvezi z racionalno porabo sredstev za plače v skladu z novelo Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014.

Želi kdo obrazložiti glas? Ne.

Odpiram glasovanje. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 45.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Franca Breznika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stanka Štepišnika in ministra za finance dr. Uroša Čuferja na poslansko vprašanje gospoda Franca Breznika v zvezi z dobički podjetij v večinski državni lasti. Želi kdo obrazložiti glas?

Gospod Breznik, izvolite, imate besedo.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Samo vprašanje sem konstituiral nekako na samem intervjuju, ki ga je podal bivši predsednik države Milan Kučan za časnik Finance v letu 2002, ko je povedal, da dve glavni sistemski banki, NLB in Novo KBM, ne smeta biti nikoli prodani. Temu je bila tlakovana tako imenovana strategija ali pa pot nacionalnega interesa. Kot veste, leta 2004 je bil konstituiran tako imenovani veliki pok ali veliki forum enaindvajsetih največjih bivših tovarijskih direktorjev, ki so osnovali klub teh podjetij. V letu 2011 je država morala dokapitalizirati predvsem obe banki z vnosom cca petsto deset milijonov evrov, od državnih podjetij, ki so v državni lasti, pa je proračun dobil preko dividend nekako sedemdeset milijonov evrov. Sama ministra sta vsaj delno podala nek odgovor, v katerem govorita, da bo letošnji pridelek državnih podjetij v okviru dividend v proračun devetdeset milijonov evrov, v istem času ste pa kot koalicija takoj dali znak, da je treba dokapitalizirati obe banki s cca devetsto

milijoni. Torej z devetsto milijoni ste razdelili nekako projekt slabe banke, ki ste, lahko rečem, uničili ali kastrirali vse te napačne odločitve, ki so kakor koli botrovale temu stanju v bankah, vsem tem zdaj držite štango in ste jim devetsto milijonov poklonili.

Jaz mislim, da je ta razprava pomembna, pomembna je za neko strategijo ali pa neko ekonomsko politiko, ki jo je ta država vodila od leta 2000 ali pa od konca devetdesetih let do tega trenutka, ko se soočamo z najgloblji stanjem te finančne politike. Menim, da ni stvar za smeh, da je stvar resna, da gre za resen preobrat v okviru te razprave, v kakšni smeri bi morali kreirati neko novo ekonomsko politiko te države. Menim, da je ta razprava pomembna, pomembna je, da tudi državljani in državljanke preko neposrednega prenosa izvedo, kako je odtekal njihov denar v žepe bivših tovarišijskih direktorjev in zakaj smo danes tukaj, kjer smo. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Ugotavljam, da ni več interesa za obrazložitev glasu, zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 47.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Dragutina Mateja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneja Pikala na poslansko vprašanje gospoda Dragutina Mateja v zvezi z izvajanjem šolskih programov v osnovnih šolah.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne, zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 45.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Ljuba Žnidarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Uroša Čufarja na poslansko vprašanje gospoda Ljuba Žnidarja v zvezi s sanacijo bančnega sistema.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 46.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Dragutina Mateja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za zunanje zadeve gospoda Karla Erjavca na

poslansko vprašanje gospoda Dragutina Mateja v zvezi z diplomatsko-konzularno mrežo Republike Slovenije.

Želi kdo obrazložiti glas?

Gospod Dragutin Mate, izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa.

Sicer mi je gospod minister v delu odgovora zelo korektno odgovoril, kakšni so postopki, ki jih vodi trenutno Ministrstvo za zunanje zadeve v zvezi s prekinitvijo delovnega razmerja generalnega konzula v Trstu, vendar je pri svojem odgovoru tudi povedal, da 10 drugih diplomatov ravno tako izpolnjuje pogoje za upokojitev, razen pogoja število let delovne dobe. Seveda problem ni v tem, da nimajo dovolj delovne dobe, problem je v tem, da so delovali del svoje službene kariere, nekateri 4, nekateri 10, nekateri celo več let v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve bivše skupne države in po razlagah uradnikov ministrstva se ta delovna doba ne šteje v delovno dobo. S tem je kršena ustava Republike Slovenije. Vsa delovna doba na območju bivše SFRJ se mora šteti v delovno dobo in zato predlagam, da opravimo to razpravo, se pogovorimo o tem in pričakujem, da bo minister v skladu z zakonom in ustavo ravnal in vsem tem desetim, zaposlenim na Ministrstvu za zunanje zadeve, vročil enake odločbe, kot jih je vročil gospodu Ruplu. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Ugotavljam, da ni več zainteresiranih oziroma še.

Gospa Klasinčeva, izvolite.

JANJA KLASINC (PS PS): Jaz bom sicer glasovala proti temu sklepu, ker mislim, da je nepotrebno, da celoten Državni zbor razpravlja o zadevi, ki je posledica ZUJF, ki ga je sprejela prejšnja vlada in je spravila te diplomate v takšen položaj. Zdaj se nova vlada že pripravlja, da bo to zadevo popravila in šele takrat bo lahko imel možnost minister za zunanje zadeve omogočiti tudi tem diplomatom, ki so del svoje delovne dobe opravili na zveznem sekretariatu za zunanje zadeve, da bodo lahko odšli v pokoj, ker večina njih si želi iti v pokoj, pa nimajo izpolnjenih pogojev. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Glas želi obrazložiti tudi dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bom seveda podprl to zadevo. Oglasil pa sem se predvsem iz razloga, ker ste zavajali tako, da jaz nimam besed. Zakon zelo jasno pravi, delavec in predstojnik se lahko sporazumeta za podaljšanje. Torej se lahko tudi dr. Rupel in gospod Erjavec sporazumeta, vse drugo je pa političen blef.

Jaz bom zadevo podprl.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da ni več priglašeni za obrazložitev glasu, zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 46.

(Za je glasovalo 32.)(Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 15. sejo, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 18. JUNIJA 2013 OB 17.33 IN SE JE NADALJEVALA 19. JUNIJA OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Začenjam nadaljevanje 15. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanec: gospa Sonja Ramšak, gospa Irena Tavčar, gospa Eva Irgl in gospod Jožef Kavtičnik.

Vse prisotne seveda lepo pozdravljam.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O UVELJAVITVI PREHODNEGA OBDOBJA ZA ZAPOSLVANJA IN DELO DRŽAVLJANOV REPUBLIKE HRVAŠKE V REPUBLIKI SLOVENIJI PO VSTOPU REPUBLIKE HRVAŠKE V EVROPSKO UNIJO.**

Zakon obravnavamo po nujnem postopku. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada in za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer dr. Andreji Kopač Mrak, ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Dober dan, dobro jutro. Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci!

S predlogom zakona uvajamo dveletno prehodno obdobje za zaposlovanje in delo državljanov in državljanov Republike Hrvaške v Sloveniji. S tem ukrepom naša država zaradi zaščite trga dela še naprej uveljavlja nacionalno zakonodajo s področja zaposlovanja in dela tujcev. Torej, če poenostavimo, s sprejetjem tega zakona se za državljanke in državljane Republike Hrvaške ne bo nič spremenilo. Tako bodo državljani Republike Hrvaške tudi v prihodnjih dveh letih delali oziroma se zaposlovali le na podlagi veljavnega delovnega dovoljenja, a tako kot so se do sedaj. Slovenska vlada se zaveda, da je prosti pretok ena od temeljnih svoboščin Evropske unije, vendar so razmere na slovenskem trgu dela žal zaskrbljujoče. Soočamo se z največjo stopnjo brezposelnosti po letu 1993, zato je treba naš slovenski trg zaščititi tako, da najprej omogočimo

možnost zaposlovanja državljanom in državljanom naše države. Podatki, ki pričajo o težki situaciji na našem trgu dela, so očitni. V letu 2013 je število aktivnih prvič padlo pod milijon, število delovno aktivnih pa je bilo na zadnje tako nizko leta 2003, število brezposelnih pa je bilo najvišje po letu 1993. Tako je bilo ob koncu maja 2013 na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih nekaj več kot 118 tisoč brezposelnih, kar je na žalost 11 % več kot v istem obdobju leta 2012. Tudi napovedi Umarja za prihodnje leto niso mnogo boljše, tako da ne moremo pričakovati v naslednjem letu bistveno izboljšanje situacije na trgu dela. Podobno stanje je na žalost tudi pri naših sosedih, tam imajo prijavljenih aprila letošnjega leta več kot 360 tisoč brezposelnih oseb in seveda to predstavlja skoraj 22-odstotno stopnjo brezposelnosti. Dejstvo pa je, da je tudi na teh obmejnih regijah, ki mejijo na Slovenijo, je število brezposelnih tudi zelo visoko, brezposelnih oseb je v teh regijah kar 100 tisoč.

Treba je tudi vedeti, da bi v primeru takojšnjega prostega dostopa na slovenski trg dela brezposelni hrvaški državljani bili upravičeni do vseh vrst pomoči, ki jih Zavod za zaposlovanje zagotavlja slovenskim državljanom, torej tudi do programov aktivne politike zaposlovanja, vključno s tistimi, ki so financirani s strani Evropskega socialnega sklada. V tako zaostrenih razmerah je ministrstvo v zadnjih mesecih sistematično in pozorno spremljalo stanje na slovenskem trgu dela. Ob upoštevanju tudi – in nezanemarljivih – zunanjih političnih vidikov smo se vseeno odločili, da na Vladi predlagamo v sprejem Državnemu zboru zakon, kjer se pač daje prednost pri zaposlovanju in delu domačim brezposelnim osebam. Ob tem je treba upoštevati še geografsko in kulturno bližino, jezikovno sorodnost, razvito mrežo neformalnih in sorodstvenih povezav, kar bi pomenilo še večji pritisk s strani naših sosedov na naš trg dela.

Na podlagi vsega navedenega lahko z veliko verjetnostjo trdimo, da bi takojšen prosti dostop hrvaških državljanov povzročil motnje na slovenskem trgu dela, vplival pa bi tudi na stopnjo brezposelnosti slovenskih državljanov. Tudi ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo je večina tako imenovanih starih držav članic uvedla prehodno obdobje za slovenske delavce, čeprav je bila takrat gospodarska situacija bistveno drugačna. Tako sta na primer sosednja Avstrija in tudi Nemčija za Slovenijo uveljavljala celotno sedemletno prehodno obdobje, ki je trajalo vse do 30. aprila 2011.

Na koncu je treba še poudariti, da gre pri uveljavitvi prehodnega obdobja za začasen ukrep, ki bo veljal le dve leti. Ta ukrep, poudarjamo, ni usmerjen proti hrvaškim delavcem ali proti slovenskemu gospodarstvu. Uvedbo prehodnega obdobja predlagamo kot edini racionalni odgovor in odgovoren odziv države, ki se sooča s težkimi razmerami na trgu

dela ter slabimi gospodarskimi napovedmi, žal tudi v prihodnje. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval tudi Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila dajem besedo predsednici dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):

Gospod predsednik, gospa ministrica, kolegice in kolegi, dobro jutro!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po nujnem postopku.

Kolegij predsednika Državnega zbora je sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku, zato ga je odbor obravnaval na podlagi 144. člena Poslovnika Državnega zbora.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja z ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, predstavnica Zakonodajno-pravne službe in predstavnik Državnega sveta. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala konkretne pripombe na 3. člen predloga zakona.

Odbor je bil seznanjen tudi z mnenjem Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Državnega sveta, ki je predlog zakona podprla. Ob tem pa je Vladi predlagala, naj v dvehletnem prehodnem obdobju podrobno spremlja stanje na trgu dela in ostale ključne vidike, v tem primeru ugotovitve, da bi bila nadaljnja zaščita trga potrebna, ter Evropsko komisijo obvesti o podaljšanju prehodnega obdobja še za nadaljnja tri leta.

V poslovnem roku ni bilo vloženih amandmajev s strani kvalificiranih predlagateljev, bil pa je predlagan predlog za amandma odbora, ki je bil pripravljen na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe.

Predstavnica predlagatelja je na kratko predstavila predlog zakona, predstavnica Zakonodajno-pravne službe pa je predstavila pisno mnenje in povedala, da predlog za amandma odbora sledi njihovim pripombam.

V razpravi je bilo izpostavljeno stališče, da je pravica in dolžnost države, da zaščiti svoje državljanke, zato so vsi razpravljavci menili, da je zakon treba podpreti. Ob tem je bilo izpostavljeno nekaj pomislov glede nujnega postopka, ki onemogoča poglobljeno, razpravo upošteva negativne posledice, ki bi jih lahko imela ta odločitev, postavljeno pa je bilo tudi vprašanje glede aktivne politike zaposlovanja. Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in

enake možnosti je povedala, da so se pri pripravi zakona ukvarjali s podrobnimi pomisleki, saj se zavedajo pomena medsosodskih odnosov. Poudarila pa je, da naše sporočilo mora biti, da ne onemogočamo sodelovanja, saj gre samo za podaljševanje tega, kar že obstaja.

Odbor je sprejel svoj amandma in vse člene. Na podlagi tega je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je vključen sprejeti amandma. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za predstavitev poročila odbora.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Dr. Andreja Črnak Meglič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Lep pozdrav še enkrat!

S Predlogom zakona o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Sloveniji po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo Slovenija uvaja dveletno prehodno obdobje, kar pomeni, da se bodo državljani Republike Hrvaške v Sloveniji v tem obdobju še naprej lahko zaposlovali ali delali le na podlagi veljavnih delovnih dovoljenj. V Poslanski skupini SD bomo takšno rešitev, ki jo prinaša predlog zakona, podprli.

Uvodoma želim poudariti, da se nam, Socialnim demokratom, dobri odnosi s sosednjimi državami zdijo zelo pomembni, zato jih je treba ves čas krepiti in si prizadevati za čim boljše sodelovanje. Uvajanje ukrepov, kot je ta o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Hrvaške v Sloveniji, mora biti dobro pretehtano in utemeljeno z analizo stanja, ki narekuje takšne ukrepe. In takšna analiza je bila tudi narejena. Podatki kažejo, da so se razmere na trgu dela v Republiki Sloveniji v prvem četrtletju letošnjega leta še poslabšale. Brezposelnost narašča, število delovno aktivnih pa je padlo pod milijon. Na žalost so dokaj žalostne tudi napovedi gospodarskih gibanj, kar posledično vpliva tudi na stopnjo gibanja brezposelnosti. Stanje na Hrvaškem je še slabše, saj je njihova stopnja brezposelnosti bistveno višja kot v Sloveniji, kar 21,9-odstotna. Tudi primerjava plač v obeh državah kaže, da je minimalna plača na Hrvaškem kar dvakrat nižja kot v Sloveniji, povprečna plača pa za tretjino nižja, kar še dodatno vpliva na privlačnost zaposlovanja v Republiki Sloveniji, zlasti v obmejnem pasu. Poleg navedenega je treba izpostaviti še podatek, da že od leta 2008 Slovenija zmanjšuje obseg zaposlovanja in dela tujcev, kar pa ne velja za zaposlovanje državljanov Hrvaške. V letu 2012 je bilo izdanih kar za 5 % več delovnih dovoljenj kot v letu 2011.

Iz predstavljenih podatkov izhaja, da bi neuveljavitev prehodnega obdobja za zaposlovanje hrvaških državljanov v Sloveniji po

vstopu te države v EU pomembno vplivala na razmere na trgu dela v Sloveniji. Zato je uvedba dvehletnega prehodnega obdobja utemeljena v danih okoliščinah pa tudi potrebna. Predlog zakona uvaja dvehletno, torej najkrajše mogoče prehodno obdobje.

Ni nepomembno izpostaviti, da je večina članic držav EU ob vstopu Slovenije uvedla prehodno obdobje za prosti pretok naših delavcev, tudi naša soseda Avstrija, in nekatere med njimi tudi najdaljše, sedemletno prehodno obdobje, četudi tedaj v Evropi ni bilo krize in so bile možnosti zaposlovanja bistveno boljše. No, tudi v sedanjem obdobju analiza kaže, da je večina držav za hrvaške državljane uvedla takšne omejitve. Ponovno želim poudariti, da se bodo državljani Republike Hrvaške tudi po vstopu v EU še vedno lahko zaposlovali v Sloveniji pod enakimi pogoji kot sedaj, torej preko delovnih dovoljenj.

Na podlagi vseh navedenih dejstev ponovno poudarjam, da bomo poslanci Poslanske skupine Socialnih demokratov zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala še enkrat.

Gospa Kristina Valenčič bo predstavila stališče Poslanske skupine Državljske liste.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala, predsednik. Kolegice in kolegi!

Slovenska vlada je ocenila, da so razmere na slovenskem trgu dela zaskrbljujoče, saj se soočamo z najvišjo stopnjo brezposelnosti od leta 1993. Tako je v zakonodajni postopek vložila predlog zakona, katerega ključni cilj je zaščititi slovenski trg dela pred prostim zaposlovanjem in delom hrvaških državljanov po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. Podpora temu predlogu, ki jo najjavljamo tudi v Državljski listi, tako pomeni, da za državljane Republike Hrvaške tudi po njihovem vstopu v Evropsko unijo ohranjamo enake pogoje zaposlovanja, kot veljajo v tem trenutku, in to za prehodno obdobje dveh let.

V Državljski listi smo imeli resne pomisleke do predlagane omejitve prostega pretoka delovne sile. V običajnih okoliščinah se zavzemamo za spremembe, ki so usmerjene k izkoriščanju prednosti enotnega evropskega prostora pri iskanju poslovnih priložnosti. Prepričani smo, da je v Sloveniji še vedno prisotnega preveč strahu pred odprtjem slovenskega prostora. Najnovejše raziskave Evropske komisije kažejo, da članice Evropske unije ne izkoriščajo pomembnega potenciala na področju prostega pretoka delovne sile. Še vedno je preveč ovir, med katerimi so največje regulirani poklici in dejavnosti. Žal pa imamo v tem trenutku izredno zahtevne gospodarske in finančne razmere, zato je treba upoštevati tudi druge dejavnike, kot so 120 tisoč brezposelnih pri nas oziroma 11 % več kot v enakem obdobju lani. 360 tisoč brezposelnih oseb na Hrvaškem

oziroma skoraj 22-odstotna stopnja registrirane brezposelnosti, največ brezposelnosti prav v regijah ob meji s Slovenijo. Brezposelni državljani Republike Hrvaške bi bili upravičeni do vseh vrst pomoči, ki jih mora Zavod za zaposlovanje zagotavljati slovenskim državljanom, torej tudi do ukrepov aktivne politike zaposlovanje. Upoštevajoč vse navedene dejavnike smo se v Državljski listi odločili, da je v teh razmerah treba zaščititi interese Slovenije in naših državljanov, zato bomo predlog zakona podprli.

Ob vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo se moramo vsi skupaj osredotočiti na priložnosti, ki jih vstop prinaša slovenskemu gospodarstvu in skupnemu iskanju sinergij in učinkovitosti. Dejstvo je, da se ekonomski interesi slovenskega in hrvaškega gospodarstva pokrivajo in je sodelovanje edina pot k uspehu. In ne pozabimo, meje so tam, kjer si jih sami postavimo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Izvolite.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik, ministrica s sodelavko!

V Poslanski skupini podpiramo predlog zakona in tudi nujni postopek, saj zagotovo ima država pravico in dolžnost poskrbeti za zaščito trga dela, tudi po pristopnih pravilih v Evropski uniji. Seveda imamo pravico do tega prehodnega obdobja in po prehodnem obdobju pa nastopi eden od pglavitnih ciljev združevanja v Evropsko unijo, to je prosti pretok ljudi pri zaposlovanju.

Glavni razlog za našo podporo je, da mora država preprečiti morebitno škodo, ki bi nastala z zaposlovanjem in delom hrvaških državljanov brez delovnih dovoljenj v Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. Podpiramo predlagano ureditev, ki bo zagotovila v dvehletnem prehodnem obdobju, da lahko naša država še naprej uveljavlja nacionalno zakonodajo s področja zaposlovanja in dela državljanov tretjih držav. Glede tega, to smo že čuli danes, kakšne so napovedi tudi Urada za makroekonomske analize in razvoj, pa pričakujemo, da bo Vlada po preteku prvih dveh let ponovno pazljivo ocenila razmere in ustrezno ukrepala ter po potrebi zaščitila slovenski trg dela tudi v naslednjem triletnem obdobju.

Pri tem moram poudariti še eno pomembno zadevo iz tega zakona, da se za dosedanje zaposlene iz sosednje Hrvaške, torej zaposlene v Sloveniji, v firmah v Sloveniji, nič ne spremeni. To je zagotovo dobro za gospodarstvo na tem območju in na ta način tudi ne ustvarjamo krivic posameznikom.

Kot rečeno, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Vsem prav prisrčen pozdrav in hvala za besedo!

Zakon, ki je pred nami, je zelo kratek, vendar po oceni Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev v tem času za Slovenijo izredno pomemben. Temeljni cilj je namreč zaščita slovenskega trga dela po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo. Predlog zakona tako določa, da se bodo hrvaški državljani tudi po 1. juliju 2013 še vsaj naslednji dve leti v Sloveniji zaposlovali po enakih pogojih kot doslej; torej, kot državljani nečlanice Evropske unije na podlagi delovnih dovoljenj. Treba je izpostaviti, da je tudi Slovenija bila po vstopu v Evropsko unijo celih sedem let podvržena omejevanju zaposlovanja naših državljanov in državljanek v drugih državah članicah.

V naši poslanski skupini se globoko strinjamo s tem, da omejimo prosto zaposlovanje tujcev v naši državi. Naj se sliši to še tako protekcionistično, slednje je v času, ko je stanje domače brezposelnosti zelo zaskrbljujoče, še kako na mestu. Kljub temu da je prosti pretok oseb ena od temeljnih vrednot Evropske unije, je dobro, da si določeno omejevanje lahko pridržimo, saj vladajo na slovenskem trgu dela izredno hude razmere. Po stopnji brezposelnosti je leto 2013 drugo najhujše leto po osamosvojitvi. In kaj je najbolj primerno, da neka država v taki situaciji stori? V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev menimo, da to, da ohranimo delovna mesta za naše državljane. Zato podpiramo odločitev Vlade, da se je odločila za dvoletni moratorij na zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške. Predvidevamo, da je sprejeti tako odločitev zavoljo dobrih medsosedskih odnosov težko in da ni bilo lahko. Kljub temu pa v Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev podpiramo predlog zakona, saj je po naši oceni nujno, da dodatno ne ogrožamo normalnega delovanja slovenskega trga ter da vsaj v teh kriznih letih prednostno obravnavamo domače brezposelne osebe.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana gospa ministrica, poslanke in poslanci, mladi obiskovalci, lepo pozdravljeni!

Poslanska skupina Nove Slovenije je že pred dobrim mesecem med prvimi opozorila

Vlado in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na dejstvo, da je treba zaščititi domači trg dela z uveljavitvijo prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Sloveniji po vstopu sosednje Hrvaške v Evropsko unijo. S poslanskim vprašanjem, ki sem ga postavila 20. maja 2013, smo verjetno dodatno spodbudili ministrstvo, da se je lotilo priprave zakona, ki ga sedaj obravnavamo.

V Novi Sloveniji se veselimo vstopa sosednje Hrvaške v Evropsko unijo, saj bo to dolgoročno v korist tako Slovenije kot tudi Hrvaške, kljub temu pa podpiramo predlog zakona o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo hrvaških državljanov, saj je pravica in dolžnost vsake države, da najprej zaščiti svoje državljane in brezposelnim omogoča prvo ali novo zaposlitev. Tako ravnajo tudi druge članice Evropske unije. To ni egoizem, pač pa nujna in dolžna skrb za lastne državljane.

Razmere na trgu dela v Sloveniji so zaostrene. Število brezposelnih je zelo visoko, na Hrvaškem še višje, krizi pa, žal, še ni videti konca. Menimo, da je treba zaščititi domači trg dela z uveljavitvijo prehodnega obdobja. Vemo pa, da mora Slovenija ves čas izvajati aktivno politiko zaposlovanja s spodbujanjem gospodarstva in ustvarjanjem novih delovnih mest, hkrati pa želimo, da bi Slovenija izvajala še bolj aktivno politiko prekvalifikacij brezposelnih delavcev za poklice, ki jih v Sloveniji primanjkuje. Tako bi lahko zmanjšali število delovnih dovoljenj za tujce in zmanjšali brezposelnost. Ministrstvo pozivamo, da v dvoletnem obdobju spremlja stanje na trgu dela z veliko pozornostjo, če bi bilo treba po izteku tega obdobja prehodno obdobje še podaljšati.

Predlog zakona bomo poslanci in poslanci Nove Slovenije podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije.

MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS PS): Spoštovani predsedujoči, gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Obstajajo zelo tehtni argumenti za sprejetje tega zakona, katerega namen je zaščita slovenskega trga dela pred prostim zaposlovanjem in delom državljanov Republike Hrvaške po njihovem vstopu v Evropsko unijo. Ta zakon Republiki Sloveniji omogoča, da še naprej uveljavlja nacionalno zakonodajo s področja zaposlovanja tujcev, kar pomeni, da se uveljavijo začasni prehodni ukrepi na področju prostega gibanja oseb oziroma v konkretnem primeru s tem zakonom uvajamo dveletno prehodno obdobje za zaposlovanje hrvaških državljanov po njihovem vstopu v Evropsko unijo. Hrvati se bodo lahko zaposlovali še naprej

po do sedaj veljavnih predpisih na podlagi delovnega dovoljenja o zaposlovanju tujcev.

Pri odločitvi o uvedbi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo je treba upoštevati trenutne razmere na slovenskem trgu dela in napovedi glede povpraševanja po ustrezni delovni sili, napovedi nadaljnjih gospodarskih gibanj za Republiko Slovenijo in tudi stanje na trgu dela Republike Hrvaške.

Slovenske razmere na trgu dela so zaostrene. Po podatkih Umarja bo v povprečju v letu 2013 brezposelnih 124 tisoč oseb, brezposelnost se torej povečuje. Skladno s tem se zmanjšuje tudi zaposlovanje državljanov tretjih držav, pri čemer so izjeme le državljani Republike Hrvaške, katerih število se je na slovenskem trgu dela v lanskem letu povečalo. Zavedati se moramo, da po podatkih Zavoda za zaposlovanje Republike Hrvaške v regijah, ki mejijo na Republiko Slovenijo, prebiva kar okoli 100 tisoč brezposelnih oseb. Število vseh registriranih brezposelnih oseb v Republiki Hrvaški na dan 3. 4. 2013 je bilo 364 tisoč 898, stopnja registrirane brezposelnosti pa 21,9-odstotna. In še, primerjava minimalne plače kaže, da je v Sloveniji za več kot polovico višja.

Glede na navedeno, torej upoštevajoč geografsko in kulturno bližino, jezikovno sorodnost ter razvito mrežo neformalnih in sorodstvenih povezav bi imela izenačitev državljanov Republike Hrvaške z domačimi delavci pomemben negativni vpliv na stanje na domačem trgu dela in stopnjo brezposelnosti. Poudariti moramo, da s pridobitvijo pravice do prostega gibanja oseb oziroma pretoka delovne sile državljani Evropske unije dobijo tudi pravice, ki izhajajo iz dela, torej tudi pravico do denarnega nadomestila.

Temeljni razlog za odločitev za prehodno obdobje in za pripravo predloga zakona je predvsem zaščita slovenskega trga dela pred prostim zaposlovanjem in delom državljanov Republike Hrvaške po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. Kot rečeno, bo v letošnjem letu v povprečju brezposelnih 124 tisoč oseb. Ob takšnih gibanjih zaposlenosti in brezposelnosti se bosta letos povečali tudi stopnja registrirane in anketne brezposelnosti. Naj ob tem spomnimo, da so ob vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo nekatere države članice uvedle prehodno obdobje za slovenske delavce, čeprav je bilo takrat v Evropi obdobje konjunktura in so bile države v veliko boljši gospodarski kondiciji, kot je danes Republika Slovenija. Tako je na primer sosednja Avstrija zaščitila svoj nacionalni interes in v celoti uveljavila celotno sedemletno prehodno obdobje do 30. aprila 2011. Prehodno obdobje je začasen ukrep in bo veljal dve leti, in sicer od 1. julija 2013 do 30. junija 2015.

V Pozitivni Sloveniji bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Štefan Tisel bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Vsem lep pozdrav, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovana gospa ministrica s sodelavko, poslanke in poslanci!

Naša južna sosedja, prijateljska država Republika Hrvaška, s katero ima Slovenija najdaljšo kopensko mejo, s 1. julijem 2013 vstopa v Evropsko unijo kot polnopravna članica. Do pred 22 let smo s Hrvati živeli daljše obdobje v skupni državi, tako v dveh Jugoslavijah kot v Avstro-Ogrski. Povezujejo nas mnogi zgodovinski argumenti, gospodarsko sodelovanje in ne nazadnje imajo slovenski državljani najmanj 100 tisoč v glavnem počitniških nepremičnin, predvsem na jadranski obali Hrvaške.

Ko se je Slovenija pridružila Evropski uniji leta 2004 ni bilo gospodarske krize in brezposelnost v Sloveniji ni bil problem in vendar so se nekatere države ogradile od Slovenije s prehodnim obdobjem za polnih sedem let, kar se tiče prostega pretoka delavcev in zaposlovanja za slovenske državljane. To sta storili zelo prijateljski državi, Avstrija in Nemčija. Glavni namen povezovanja držav v Evropsko unijo pa je ravno prosti pretok ljudi, blaga in storitev ter kapitala. Tako bi morala države Evropske unije na široko odpreti vrata tudi delavcem iz Hrvaške.

Gospodarska kriza je v evropskih državah različno izražena. Slovenija je še vedno v recesiji, število zaposlenih je močno padlo, čeprav je po brezposelnosti v spodnji polovici lestvice. Nekatera podjetja že zdaj zaposlujejo v Sloveniji tudi delavce iz Hrvaške po zakonu o tujcih oziroma po pogodbi za deficitarne kadre. Delodajalci v Sloveniji želijo, da se jim dovoli prosto zaposlovati tudi hrvaške državljane, ker s tem vidijo konkurenčno delovno silo in koristi. Tudi slovenska država bi pokazala prijateljsko gesto, če bi sprostila dostop hrvaškim delavcem, pa vendar nam realna situacija v Sloveniji tega ne dovoljuje. Registriranih brezposelnih imamo 118 tisoč in nič še ne kaže, da bi kriza pojenjala in bi se zaposlenost povečala. Tako smo v Sloveniji primorani, da uveljavimo prehodno obdobje za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. Zaenkrat bo omejitev trajala dve leti in le želimo si lahko, da se bo zaposlenost v tem času toliko izboljšala, da po dveh letih ne bo treba te omejitve podaljševati. Vseeno pa ne bo dostop do trga dela v Sloveniji popolnoma zaprt za državljane Hrvaške. Enako kot do sedaj bodo lahko delodajalci zaposlovali državljane Hrvaške v primeru, da v Sloveniji ni ustrezne delovne sile, delavce z delovnimi dovoljenji. Tudi modra karta zaposlovanja v Evropski uniji velja tudi v

Sloveniji, kar pomeni prosti pretok visoko izobraženega kadra, kar bo lahko koristila tudi Hrvaška oziroma hrvaški državljani.

Tako bomo tudi v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli Predlog zakona o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor opravili jutri, 20. junija 2013, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNIH KONGLOMERATIH, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Ta hip ne vidim predstavnikov Vlade v dvorani, zato prehajamo na poročilo Odbora za finance in monetarno politiko kot matičnega delovnega telesa.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem skupaj, tudi vam obiskovalcem na balkonu!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 17. redni seji 4. 6. 2013 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnih konglomeratih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji 52. seji dne 10. 5. 2013 sklenil, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnih konglomeratih obravnava po skrajšanem postopku. Zakonodajno-pravna služba je predloženi zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika dala pripombe k 2., 3., 4., 5., 7., 11., 13., 14., 17., 18., 19., 20., 21., 22. in 23. členom. V poslovnem letu so amandmaje vložile poslanske skupine koalicije k istim členom.

Pri delu odbora je sodeloval državni sekretar Ministrstva za finance ter predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Državni sekretar na Ministrstvu za finance mag. Mitja Mavko je povedal, da se z novelo v slovenski pravni red delno prenaša direktiva Evropskega parlamenta in Sveta glede dopolnilnega nadzora finančnih subjektov v finančnem konglomeratu. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da so njihove pripombe, ki so bile

večinoma nomotehnične narave, ustrezno upoštevane v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin.

Odbor je brez razprave sprejel amandmaje k prej navedenim členom, amandmaje koalicije, k 2., 3., 5., 6., 7., 11., 12., 13., 14., 17., 18., 19., 20., 21., 22. in 23. členu. Odbor je na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora oblikoval in sprejel tudi amandma k 5. členu, amandma k amandmaju poslanskih skupin koalicije, ki v napovednem stavku amandmaja k 5. členu se beseda "drugi" nadomesti z besedo "prvi".

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerem so vključeni tudi sprejeti amandmaji, in predlagamo, da tega sprejme tudi Državni zbor. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Marko Pavličič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem, še posebej mladim obiskovalcem!

Z novelo zakona delno vnašamo v slovenski pravni red direktivo Evropskega parlamenta in Evropskega sveta glede dopolnilnega nadzora finančnih subjektov v finančnem konglomeratu. V Državljski listi pozdravljamo dodatno urejanje tega področja. Ne moremo namreč spregledati, da se je gospodarska recesija, ki smo ji priča, dejansko začela kot finančna kriza. Stečaj banke Lehman Brothers je nekako tisti mejnik, ki je označil začetek finančne krize, ki je nato prerasla v svetovno gospodarsko recesijo, ki jo sedaj že peto leto krepko občutimo tudi pri nas. Nadzor nad finančnimi institucijami, bankami, zavarovalnicami, investicijskimi družbami, ki se nato v različnih oblikah združujejo v finančne konglomerate, je nujen. Vendar se moramo ob tem zavedati, da ni boljšega nadzora kot skrben lastnik in sistem, ki je postavljen na način, da bo lastnik za napake uprave in nadzornega sveta plačal s svojim premoženjem, da bo račun za pohlep in s tem visoko tveganje plačal sam. Težave v finančnem sektorju so imeli po celem svetu, tudi v Ameriki, kjer je država dokaj zgodaj intervenirala s 700 milijardami dolarjev, ki jih je vbrizgala v sicer zasebni bančni sistem in jih je nato kmalu v celoti dobila povrnjene nazaj z obrestmi. Nadzor države je potreben, vendar mora biti primarno usmerjen v to, da tudi v primeru najhujšega, če posamezna finančna družba propade, to ne povzroči efekta domin. Če imamo sistem, kjer posamezne banke ali zavarovalnice ne moremo poslati v nadzorovan

stečaj, ob tem pa ohraniti vlog varčevalcev in ostalih upnikov, je z nadzorom nekaj hudo narobe. Vloga države ni, da napake uprave in lastnikov prevali na račun davkoplačevalcev. Če se uprava zaveda, da bo za njene napake poskrbela država, jo s tem v bistvu silimo v čedalje bolj tvegane naložbe, kjer so v primeru sreče nagrajeni z visokimi dobički, v primeru smole pa le-to pokrijemo davkoplačevalci. To ni dopustno! Privatiziramo dobičke, socializiramo izgube, bi lahko temu rekli na kratko. To ni dopustno!

Zgodba o finančnih instrumentih, konglomeratih in nadzoru nad njimi pogosto spominja na zgodbo o ravbarjih in žandarjih. Prvi so nekako vedno korak pred drugimi, zato je nujno potrebno, da nadzor ne zaspi, da budno spremlja dogajanje na finančnem trgu in ustrezno odreagira. Odras tega so tudi spremembe, ki jih danes obravnavamo in jih bomo v Državljanski listi potrdili. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik Državnega zbora, gospe poslanke in gospodje poslanci, vsem lep pozdrav!

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke do paketa zakonov, novele Zakona o finančnih konglomeratih, novele Zakona o bančništvu in novele Zakona o zavarovalništvu. Spoštovani, ker gre za tako imenovani paket treh zakonov, katerih spremembe so med seboj prepletene in povezane, dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke do vseh treh novel hkrati, saj gre večinoma za prenos iste direktive Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 v slovenski pravni red skozi vse tri zakone.

Kot smo že slišali, gre za dopolnitve pri nadzoru finančnih subjektov. Ob zagotovitvi ustreznega regulativnega nadzora morajo pravno sestavo ter upravljanje in organizacijsko sestavo, vključno z vsemi reguliranimi osebami, nereguliranimi hčerinskimi podjetji in pomembnimi podružnicami bank, zavarovalnic in finančnih konglomeratov s čezmejnimi dejavnostmi, po potrebi nadzorovati tudi organe evropskih institucij. Gre torej za večji poudarek na čezmejnem sodelovanju pri nadzorstvenih funkcijah.

Pri noveli Zakona o zavarovalništvu bo dopolnilni nadzor nad zavarovalnico v zavarovalniški skupini opravljala Agencija za zavarovalni nadzor, na novo pa so uvedeni tudi nekateri nadzorni ukrepi. Cilj zakona je tudi dodatno odpraviti nekatere administrativne ovire, predvsem pri pridobivanju dokazil iz uradnih evidenc, ki jih vodijo upravne enote. V predlogu zakona se razširi opredelitev zavarovalniške

skupine na način, da je lahko nadrejena oseba v zavarovalniški skupini tudi mešani finančni holding, ki lahko ima sedež bodisi v državi bodisi je lahko iz tujine. Tu je še uvajanje dolžnosti izmenjave podatkov med zavarovalnico, ki se dopolnilno nadzira, in njenimi podrejenimi ter nadrejenimi družbami. Nadrejenim mešanim finančnim holdingom in nadrejenim tujim zavarovalnicam v skupini se naloži izračunavanje in poročanje o prilagojenih kapitalskih zahtevah. Na novo so uvedeni nadzorni ukrepi v Agenciji za zavarovalni nadzor v zavarovalniški skupini in prilagojene so kazenske določbe.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke bo vse tri zakone, torej novele Zakona o finančnih konglomeratih, Zakona o bančništvu in Zakona o zavarovalništvu, podprla. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Vesel sem, da so se nam pridružili tudi predstavniki Ministrstva za finance, ki jih prijazno pozdravljam, seveda pozdravljam tudi mlade obiskovalce.

Obveščam pa vas, da bom pri tej točki predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije do vseh treh novel zakonov, torej do Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnih konglomeratih, Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu, Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, in sicer iz preproste logike, ker se novele vseh treh zakonov nanašajo na implementacijo iste evropske direktive.

Liberalizacija finančnih trgov je omogočila razvoj in delovanje finančnih konglomeratov, ki obvladujejo celoto finančnih storitev od bančništva, zavarovalništva pa vse do storitev v zvezi z vrednostnimi papirji. Zaradi prepletenosti medsebojnih kapitalskih povezav, močnih rizičnih medsebojnih transakcij in pomanjkljivosti nadzora, takšni finančni konglomerati lahko resno ogrozijo stabilnost finančnega sistema znotraj posamične države. Vsaka posamična država članica ima svoje notranje nadzorne institucije za ta področja. V Sloveniji so takšni nadzorni organi Banka Slovenije, ki upravlja nadzor nad bankami in drugimi kreditnimi institucijami, Agencija za zavarovalni nadzor, ki izvaja nadzor nad zavarovalnicami in pozavarovalnicami, in Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki opravlja nadzor nad investicijskimi skladi, borznoposredniškimi družbami, vzajemnimi, pokojninskimi skladi in družbami za upravljanje. S posebnim pravilnikom je urejeno medsebojno sodelovanje nadzornih organov za učinkovit nadzor nad družbami, povezanimi v finančni konglomerat. V večjih gospodarstvih je število

finančnih konglomeratov že visoko, po nekaj deset, v Sloveniji pa imamo le dva finančna konglomerata, in sicer skupino Triglav in KD.

Globalizacija omogoča povezovanje kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih družb iz različnih držav, kar dodatno otežuje nadzor nad njihovim poslovanjem. Zaradi vpliva, ki ga lahko imajo finančni konglomerati na stabilnosti finančnega sistema, je potrebna regulacija tega področja ne le znotraj posamične države članice v Evropske unije, pač pa tudi na celotnem območju Evropske unije. Potrebno je medsebojno sodelovanje posameznih nadzornih organov znotraj posamične države preko imenovanega koordinatorja. Iz tega razloga sta Evropski parlament in Evropska komisija sprejela več direktiv, ki jih morajo države članice implementirati v nacionalne zakonodaje. S sedanjimi novelami vseh treh zakonov se v slovenski pravni red prenaša direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2011/89/EU z dne 16. novembra 2011, s katero se krepi učinkovit nadzor nad finančnimi konglomerati. Zakonodajna določila se dopolnjujejo z definicijami novih oblik finančnih konglomeratov, sočasno se ureja nadzor nad njimi. Korigirajo se tudi nekatera dosedanja določila glede nadzora v skladu z ugotovitvami pri dosedanjem izvajanju zakonodaje s področja finančnih konglomeratov, uvaja se tudi obvezno upoštevanje regulativnih tehničnih standardov Evropske komisije.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo vse tri novele zakonov podprli. Namreč, finančni sektor se tako funkcionalno kot tudi institucionalno izjemno hitro razvija, tako da mu zakonodaja itak sledi z zamudo. Povezovanje finančnih institucij pomeni zanje namreč vrsto prednosti: zmanjševanje stroškov za trženje posameznega produkta, široko dostopnost produktov, zaradi možnosti prelivanja finančnih tokov znotraj holdinga se zmanjša potreba po zunanjem financiranju. Finančne institucije znotraj holdinga so tudi bolj zaščitene proti tveganju zaradi nesolventnosti. Po drugi strani pa se lahko s povezovanjem finančne institucije izognejo nadzorom, posebej pa je treba zagotavljati kapitalsko ustreznost finančnih institucij znotraj konglomerata zaradi varstva potrošnikov.

Prav te cilje pa zasledujejo obravnavne novele zakonov, zato jih podpiramo. Hvala za pozornost.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Renata Brunskole bo predstavila stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, gospod državni sekretar na Ministrstvu za finance, kolegice in kolegi, vsi prav lepo pozdravljeni!

Približno v času slovenskega osamosvajanja se v finančnem svetu začno razvijati poslovni modeli, ki ponujajo storitve in produkte iz vrst različnih finančnih sektorjev: bančnega, zavarovalniškega in trga vrednostnih papirjev. Finančne skupine, ki se s tem bavijo, dobijo ime finančni konglomerati. Zadeva je zapletena iz več razlogov: povečanih tveganj, namerno pridržanih informacij, prepletenost in zapletenosti upravljanja ter navzkrižje interesov, izhajajoč iz različne narave zakonitosti, ki veljajo v posameznih sektorjih. Problem je nadzor. Vsak finančni sektor ima svoje uveljavljene oblike in metode nadzora, toda izkušnje kažejo, da je za tvegano eksplozivno obliko konglomerata potreben poseben tako imenovani dopolnilni nadzor. Obvladovanje tveganj je torej treba dodatno regulirati, otežiti in uskladiti delovanje nadzornikov različnih skupin s koordinatorjem oziroma nadzornikom na najvišji ravni.

Iz omenjenih razlogov ob prelomu tisočletja nastanejo v finančnih konglomeratih prve direktive Evropskega parlamenta in Sveta, v Sloveniji je bila prva implementacija leta 2006. S tokratno novelacijo zakona se v našo zakonodajo prenašajo ustrezni členi Direktive 2011/89 EU, hkrati pa se je to priložnost izkoristilo tudi za popravke, ki podrobneje pojasnijo nekatere pojme in postopke v veljavnem zakonu. Načelo izboljšane, tudi obsežnejšega dopolnilnega nadzora je v središču domala vseh sprememb. Naj pri tem omenim najbolj ključne. V okviru konsolidiranega oziroma dopolnilnega nadzora so na novo uvrščeni alternativni investicijski skladi. Pristojni organi, ki izvajajo regulativni nadzor, morajo biti natančno informirani o pravni in organizacijski strukturi ter o upravljanju vseh oseb, ki so povezane s finančnim konglomeratom. Dopolnilni nadzor se glede postopkov upravljanja s kapitalom in tveganji uskladi s postopki nadzora po zakonu, ki ureja bančništvo. In ne nazadnje, preko kolegija nadzornih organov se ureja sodelovanje z nadzornimi organi tretjih držav – držav torej, ki niso članice Evropske unije.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija podpiramo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnih konglomeratih.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Ivan Grill bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala za besedo. Prav lep pozdrav vsem skupaj! Predlog spremembe Zakona o finančnih konglomeratih, ki ga obravnavamo po skrajšanem postopku, bomo v Slovenski demokratski stranki podprli. V tem predlogu sprememb gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve, ki so v veliki meri povezane tudi z usklajevanjem z evropskim pravnim redom. Paket zakonov, med katerega spada tudi Zakon o finančnih konglomeratih,

dopolnjuje Zakon o bančništvu, Zakon o zavarovalništvu, in sicer v zvezi z dodatnim nadzorom na najvišji ravni skupine. V ta namen vsebuje tudi določbe za usklajevanje različnih nadzornikov skupine in seveda zahteva, da se s tem organom posvetuje glede določenih nadzornih vprašanj.

Kot je bilo danes že rečeno, ta predlog zakona v slovenski pravni red delno prenaša tudi Direktivo 2011/89 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011.

Kot smo že uvodoma omenili, glede na to, da gre za manj zahtevne spremembe in prilagajanje evropskemu pravnemu redu, bomo v Slovenski demokrati stranki ta zakon tudi podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Matevž Frangež bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Tudi Socialni demokrati bomo predstavili paketna stališča o Zakonu o finančnih konglomeratih, Zakon o bančništvu in Zakon o zavarovalništvu. Vsi trije zakoni so rezultat pomembne direktive, pri kateri lahko sicer z zvonečimi besedami govorimo o okrepljenem nadzoru nad nekaterimi finančnimi institucijami, dejansko pa imajo navedene zakonske spremembe majhen vpliv na slovensko realnost – v Sloveniji obstajata dva takšna finančna konglomerata.

Cilj je torej prenos direktiv. Na evropski ravni že dalj časa poteka proces izboljšane in okrepljene regulacije finančnega sistema in finančnih sektorjev in v tem pogledu zakoni prinašajo nekaj pomembnih rešitev. Tako se na eni strani rešujejo pomanjkljivosti pri določitvi finančnega konglomerata, kjer so celotna upravljanja sredstva, uvedena kot alternativni kazalnik v členu, obenem pa se ustrezno razlikuje med primernimi pogoji za skupine pod in nad pragom 6 milijard evrov, alternativne investicijske sklade pa se vključuje v okvir konsolidiranega oziroma dopolnilnega nadzora, prav tako je z zakonom določenih tudi nekaj novih kazenskih določb.

V Zakonu o zavarovalništvu se odpravljajo administrativne ovire, skladno z akcijskim programom za odpravo administrativnih ovir in zmanjšanje bremen za leti 2012 in 2013, predvsem glede pridobivanja dokazil iz uradnih evidenc. Poglavitne rešitve so ob tem še: dopolnilni nadzor Agencije za zavarovalni nadzor nad zavarovalnico v zavarovalniški skupini, ob dogovoru z nadzornimi organi se za nadzor mešanega finančnega holdinga uporabljajo pravila direktive, ki ureja finančne konglomerate ali pravila direktiv s področja bančništva, opredelitev zavarovalniške skupine z razširitvijo, tako da je lahko nadrejena oseba v

zavarovalniški skupini mešani finančni holding, uvede se dolžnost izmenjave podatkov med zavarovalnico, ki je dopolnilno nadzirana, in njenimi podrejenimi ter nadrejenimi družbami, natančneje se določa poročanje zavarovalnic o transakcijah v zavarovalniški skupini, nadrejenim mešanim finančnim holdingom in nadrejenim tujim zavarovalnicam v zavarovalniški skupini se naložita izračunavanje in poročanje o prilagojenih kapitalskih zahtevah, na novo se uvedejo nadzorni ukrepi Agencije za zavarovalni nadzor v zavarovalniških skupinah, razširi se namen obdelave podatkov ter zavarovalnicam omogoči zbiranje historičnih podatkov o predmetu zavarovanja. Prav tako se prilagajajo določene kazenske določbe.

Z zakonom o bančništvu se uvajajo nekatere poglavitne rešitve, denimo za zagotovitev, da se lahko uporabi vse potrebno nadzorno orodje o konsolidiranem nadzoru, prav tako se uvaja pojem mešanega finančnega holdinga, o katerem sem govoril že pri Zakonu o zavarovalništvu. S tem se preprečuje izključevanje holdingov na najvišji ravni bančne skupine, ki so klasificirani kot mešani finančni holding, medtem ko se določbe in pooblastila, ki so veljali za nekdanje finančne holdinge, ohranjajo, ko se klasifikacija skupine ali holdinga spremeni. Da bi zagotovili ustrezen regulativni nadzor, morajo pravno sestavo in upravljanje in organizacijsko sestavo, vključno z vsemi reguliranimi osebami, nereguliranimi hčerinskimi podjetji in pomembnimi podružnicami bank, zavarovalnic in finančnih konglomeratov s čezmejnimi dejavnostmi, po potrebi nadzorovati evropski bančni organ, torej European Banking Authority in nekateri drugi ter Skupni odbor evropskih nadzornih organov, informacije pa morajo biti na voljo ustreznim pristojnim organom. Določa se tudi vnovična razpoložljivost pooblastil na ravni mešanih finančnih holdingov, kar pomeni, da se na tej ravni hkrati uporabljajo nekatere določbe Zakona o finančnih konglomeratih, Zakona o bančništvu, kot tudi Zakona o zavarovalništvu, ki so lahko enakovredne, zlasti kar zadeva kakovostne elemente postopkov nadzornih pregledov.

Da bi se izognili prekrivanju takšnih določb in zagotovili učinkovit nadzor na najvišji ravni, morajo nadzorniki imeti možnost, da posamezno določbo uporabijo le enkrat, obenem pa upoštevajo enakovredne določbe vseh drugih veljavnih zakonov.

Skratka, Socialni demokrati bomo vse tri navedene zakone podprli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili jutri, 20. junija 2013, v okviru

glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU, SKRAJŠANI POSTOPEK.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, mag. Mitji Mavku, državnemu sekretarju Ministrstva za finance.

MAG. MITJA MAVKO: Hvala lepa za besedo.

Marsikaj v zvezi s tremi zakoni, ki so danes pred vami, je bilo že povedanega pri prejšnji točki, zato dovolite samo še enkrat s strani Vlade, ki je predlagateljica vseh treh sprememb zakonov, kratko pojasnilo.

Kot navedeno, omenjeni trije predlogi zakonov v slovenski pravni red uvajajo tako imenovano omnibus direktivo, ki se nanaša na finančne konglomerate; in sicer je potrebna sprememba v treh delih v našem zakonu o finančnih konglomeratih, v našem zakonu o bančništvu in v našem zakonu o zavarovalništvu. Tako imenovana omnibus direktiva v veliki meri – ključne spremembe se nanašajo na uvajanje sprememb na področju delovanja finančnih holdingov, ki so z novo direktivo na novo opredeljeni, bolj natančno določeni v smislu uvedbe celotnih upravljanjih sredstev kot alternativnega kazalnika za definicijo finančnega holdinga, uvajajo pa tudi nekatere nove določbe oziroma nove definicije, kot so mešani finančni holding, to je holding, pri katerem holdinška družba pod seboj lahko obvladuje tako banko kot tudi zavarovalnico ali pa več bank in več zavarovalnic. Jasno, v taki kompleksni finančni strukturi, kot jo mešani finančni holding uveljavlja in pa sicer v čedalje bolj kompleksnem sistemu finančnega poslovanja, tako bank kot tudi zavarovalnic in finančnih konglomeratov, je zelo pomembno, kako so razdeljene pristojnosti za nadzor, zato da nam nadzor nad temi institucijami, da nam kakšno malenkost ne uide. Zato – zelo pomembno – omenjene spremembe zakonov posodablajo pojem pristojnega nadzornega organa, zelo jasno definirajo, kakšne so potrebne dodatne informacije pri upravljanju in organizacijski strukturi nadzorovanih oseb; zelo natančno določajo, kakšno je sodelovanje pristojnih nadzornih organov z organi tretjih držav in kakšni regulativni in tehnični standardi se upoštevajo pri uvajanju nadzora. To seveda pomeni predvsem bistveno več dela za našo centralno banko, ki je nadzornik nad bankami, in Agencijo za zavarovalni nadzor, ki je nadzornica na trgu zavarovalništva.

Kot Vlada vsekakor predlagamo, da omenjene tri predloge zakonov Državni zbor podpre, s tem zagotavljamo enakovredno raven

obravnave finančnih holdingov v Sloveniji, kot bo tudi sicer veljala na celotnem področju EU, zagotavlja pa dodatno varnost v poslovanju naših finančnih institucij. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval tudi Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo in za predstavitev poročila dajem besedo predsedniku gospodu Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa še enkrat.

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 17. seji dne 4. 6. 2013 kot matično delovno obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, ZBan-1K, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po krajšem postopku predložila Vlada.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika. Služba je v svojem mnenju podala konkretne pripombe k posameznim členom predloga zakona, in sicer k 7. in 32. členu. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine koalicije, in sicer k 32. členu predloga zakona. Cilj predloga zakona je v slovenski pravni red delno prenesti Direktivo 2011/89/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede dopolnilnega nadzora finančnih subjektov v finančnem konglomeratu.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je dodatno pojasnila, da so pripombe njene službe ustrezno upoštevane v vložnem amandmaju. Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval amandma poslanskih skupin koalicije k 32. členu in predlog sprejel.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je vključen tudi amandma.

Predlagamo, da tako besedilo sprejme tudi Državni zbor. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za predstavitev poročila. Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojenecv.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Pred nami je drugi iz paketa treh zakonov, ki so bili pripravljene z namenom prenosa direktive Evropskega parlamenta in veta glede dopolnilnega nadzora finančnih subjektov v finančnem konglomeratu v slovenski

pravni red. Za zagotovitev ustreznega regulativnega nadzora morajo pravno sestavo ter upravljanje in organizacijsko sestavo, vključno z vsemi reguliranimi osebami, nadzorovati organi evropskih bančnih institucij ter Skupni odbor evropskih nadzornih organov. Razpoložljivost pooblastil na ravni mešanih finančnih holdingov pomeni, da se na tej ravni hkrati uporabljajo nekatere določbe Zakona o finančnih konglomeratih, Zakona o bančništvu in Zakona o zavarovalništvu. Da bi se izognili prikrivanju takšnih določb in zagotovili učinkovit nadzor na najvišji ravni, morajo nadzorniki imeti možnost, da posamezno določbo uporabijo le enkrat, obenem pa upoštevajo enakovredne določbe vseh drugih veljavnih zakonov.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojenec bomo predlog novele Zakona o bančništvu podprli. Podprli bomo tudi prej predstavljeni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnih konglomeratih.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Aleksandra Osterman bo predstavila stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospod državni sekretar!

Poslovne modele finančnega sektorja, ki ponujajo storitve in produkte iz vrst različnih finančnih sektorjev, tako bančnega, zavarovalniškega in trga vrednostnih papirjev, imenujemo finančni konglomerati. Poglavitna novela pričujoče novele je uskladitev pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom Evropske unije, torej prenosa direktive na domačo zakonodajo. Novelo Zakona o bančništvu moramo obravnavati skupaj v paketu z novelo zakona, ki smo ga predhodno obravnavali, tj. novelo Zakona o finančnih konglomeratih, kot tudi novelo Zakona o zavarovalništvu, ki ga bo zbor obravnaval pozneje.

Rdeča nit teh treh zakonov je nadzor; nadzor, ki se nanaša na dopolnilni nadzor, na nadzorno orodje, ki je na voljo posameznim nadzornikom, kadar govorimo o nadzoru nad tako imenovanimi mešanimi finančnimi holdingi, torej tako strukturo, kjer ena holdinška družba obvladuje različne skupine finančnih institucij pod seboj. Takšna struktura ima lahko pod seboj tako banke kot tudi zavarovalnice. Tako banke kot zavarovalnice so predmet nadzora sektorskih regulatorjev, mešani finančni holding, ki deluje na vrhu, pa bi bil lahko podvržen manjšim regulatornim in nadzornim zahtevam, kot bi bilo mogoče primerno z vidika kompleksnosti institucij, ki so obravnavane. Poglavitne rešitve novele so: zagotovitev potrebnega nadzornega orodja, ki v konsolidiranem nadzoru uvaja pojem mešani

finančni holding ter tako na najvišji ravni bančne skupine prepreči izključevanje holdingov, ki so klasificirani kot mešani finančni holdingi, obenem pa ohranja določbe in pooblastila, ki so veljala za finančne holdinge. Za zagotavljanje ustreznega nadzora morajo pravno sestavo ter upravljanje in organizacijsko sestavo, vključno z vsemi reguliranimi osebami, nereguliranimi hčerinskimi podjetji in pomembnimi podružnicami bank, zavarovalnic in finančnih konglomeratov s čezmejnimi dejavnostmi, po potrebi nadzorovati organi EBA, EIOPA in ESMA ter Skupni odbor evropskih nadzornih organov, informacije pa morajo biti na voljo ustreznim pristojnim organom. Ponovna razpoložljivost pooblastil na ravni mešanih finančnih holdingov pomeni, da se na tej ravni hkrati uporabljajo določbe Zakona o finančnih konglomeratih, Zakona o bančništvu in Zakona o zavarovalništvu, ki so lahko enakovredne. V izogib prekrivanju takšnih določb in za zagotavljanje učinkovitega nadzora na najvišji ravni morajo imeti nadzorniki možnost, da posamezno določbo uporabljajo le enkrat, obenem pa upoštevajo enakovredne določbe vseh veljavnih zakonov.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija menimo, da bo pričujoča novela zakona pripomogla k učinkovitejšemu nadzoru, ki bo pripomogla k boljšemu obvladovanju tveganj in bo uskladila delovanje nadzornikov različnih skupin.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija podpiramo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Andrej Šircelj bo predstavil stališče Poslanke skupine Slovenske demokratske stranke.
Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, za besedo. Spoštovani državni sekretar!

V zadnjih desetletjih dejansko narašča število finančnih storitev, ki so na eni strani podane s strani bank, na drugi strani zavarovalnic in tudi ostalih finančnih institucij državljanom in državljankam Slovenije ter tudi državljanom in državljankam ostalih držav Evropske unije. Govorim seveda tudi o ostalih državljanih in državljankah Evropske unije zato, ker danes sprejemamo direktivo Evropske unije, ki bo posebej nadzorovala finančne konglomerate, to se pravi, na eni strani banke, zavarovalnice in tudi ostale finančne institucije. Bistvo tega je, da se zagotovi večja stabilnost finančnega sistema, bistvo večjega nadzora je tudi to, da dejansko državljanji in državljanke imajo večjo varnost takrat, ko uporabljajo storitve teh institucij, predvsem zaradi tega, ker imamo navsezadnje slabe izkušnje izpred nekaj let, ko je dejansko prišlo do finančne krize, ki se je začela s propadom Lehman Brothers. Dejansko

sta v Sloveniji dve instituciji, ki si ta organizirani kot konglomerati, vendar moramo upoštevati, da državljani in državljanke Slovenije lahko uporabljajo te storitve tudi v drugih državah Evropske unije, zaradi tega je pomembno, da imamo enoten nadzor, da imamo enotne finančne institucije tako na ravni Evropske unije kot v Sloveniji.

V Slovenski demokratični stranki bomo ta zakon podprli, navsezadnje in predvsem zaradi tega, ker prinaša korist, večjo varnost in večjo stabilnost finančnega sistema za vse subjekte v državi. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Marko Pavlišič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljanke list .

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): V Državljanke listi bomo spremembo Zakona o bančništvu podprli. Obrazložitev je enaka prejšnji ob spremembi Zakona o finančnih konglomeratih. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili jutri, 20. junija 2013, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev zakona predstavnik Vlade meni, da ni treba predstaviti oziroma podati dopolnilne obrazložitve.

Predlog zakona je obravnaval tudi odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa.

Govorimo o trojčku, kot so že vsi povedali, nakazali, seveda je pa z veliko obravnave na odboru treba podati določene stvari in da se pravilno zapiše, kako je potekel postopek sprejema sprememb.

Odbora za finance in monetarno politiko je na svoji 17. seji dne 4. 6. 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu. Tega je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo po skrajšanem postopku, ki ga je Kolegij predsednika Državnega zboru na svoji 25. seji dne 10. 5. 2013 tudi potrdil. Prejeto je

bilo dodatno gradivo k predlogu zakona, to je mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 21. 5. 2013. Vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin: 30. 5. 2013 k 2., 3., 5., 6., 12., 14., 15. in 16. členu zakonskega predloga. Ti amandmaji so bili pripravljeni na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe. Zakonodajno-pravna služba Državnega zboru je po proučitvi besedila v okviru svojih pristojnosti odboru posredovala pripombe k 2., 3., 5., 6., 12., 14. in 15. ter 16. členu zakonskega predloga. Seji so prisostvovali predstavniki Vlade ter Zakonodajno-pravne službe. Tudi v tem je osnovni cilj tega predloga implementacija spremenjene področne direktive, uveljavljene leta 2011, v slovenski pravni red, vezane na dopolnilni nadzor nad finančnimi subjekti v finančnem konglomeratu.

V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe v okviru predstavitve mnenja navedla, da so z vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin posredovane pripombe v celoti upoštevane. O predloženem besedilu odbor ni razpravljal.

Ob obravnavi je odbor sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin k 2., 3., 5., 6., 12., 14., 15. in 16. členu zakonskega predloga. V zaključku je odbor na podlagi predhodno sprejetega sklepa v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zboru glasoval o vseh členih zakonskega predloga skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zboru pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga, za katerega prelagamo, da ga Državni zbor sprejme. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitve stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije naj bi predstavila gospa Marija Plevčak, vendar mislim, da je ta hip ni v dvorani. Tako bo stališče predstavila gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Gospod predsednik, lep pozdrav! Spoštovane poslanke in poslanci!

Še zadnji iz že omenjenega paketa zakonov, ki implementirajo področno direktivo, vezano na dopolnilni nadzor nad finančnimi subjekti v finančnem konglomeratu za odpravo določenih administrativnih ovir pri pridobivanju dokazil iz uradnih evidenc, ki jih vodijo upravne enote.

Predlog novele prinaša nekaj pomembnih rešitev. Definira se dopolnilni nadzor, ki ga opravlja Agencija za zavarovalni nadzor nad zavarovalnico, ki sodeluje znotraj posamezne zavarovalniške skupine. Predvideva se uporabo pravil direktive, ki ureja finančne konglomerate. Pravila se uporabljajo za kreditne institucije v primeru mešanega finančnega holdinga, po dogovoru z nadzornimi organi pa

tudi za razširitev opredelitve zavarovalniške skupine na način, da je lahko nadrejena oseba v zavarovalniški skupini tudi mešani finančni holding s sedežem v državi članici ali v tujini. Predlog uvaja tudi dolžnost izmenjave podatkov med zavarovalnico, ki se dopolnilno nadzira, in njenimi podrejenimi oziroma nadrejenimi družbami. Natančneje določa poročanje zavarovalnice ter transakcije znotraj zavarovalniške skupine. Ob tem nadrejenim mešanim finančnim holdingom in nadrejenim tujim zavarovalnicam v skupini nalaga izračunavanje in poročanje o prilagojenih kapitalskih zahtevah z novouvedenimi nadzornimi ukrepi Agencije za zavarovalni nadzor ter ustrezno prilagaja kazenske določbe.

Poslanke in poslanca Poslanske skupine DeSUS bomo podprli tudi ta predlog novele zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Aljoša Jerič bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim tudi z moje strani!

Tudi predlog novele Zakona o zavarovalništvu je nastal zaradi spremembe Direktive o finančnih konglomeratih, ki je bila uveljavljena leta 2011 in je vezana na dopolnilni nadzor nad finančnimi subjekti v finančnem konglomeratu.

Rešitve, ki jih uvaja novela Zakona o zavarovalništvu, so tako dopolnilni nadzor, ki ga opravlja Agencija za zavarovalni nadzor nad zavarovalnico v zavarovalniški skupini in ki sodeluje znotraj posamezne zavarovalniške skupine. V predlogu zakona je razširjena opredelitev zavarovalniške skupine na način, da je lahko nadrejena oseba v zavarovalniški skupini tudi mešani finančni holding, ki ima lahko sedež bodisi v državi bodisi je lahko iz tujine. Predlog zakona uvaja dolžnost izmenjave podatkov med zavarovalnico, ki se dopolnilno nadzira, in njenimi podrejenimi ter nadrejenimi družbami.

V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije podpiramo tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavnik stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Pozdrav državnemu sekretarju! Spoštovani kolege in kolegi!

Zadnji razvoj dogodkov v zavarovalništvu temelji predvsem na tem, da se nepričakovano zapleta in posledično zamuja s Solventnostjo II. Glavni cilj zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o

zavarovalništvu je prenos nekaterih direktiv Evropske unije in posledično spremembe glede na zaplete, ki se pojavljajo v zvezi s Solventnostjo II. Poglavitne rešitve tega zakona so, da dopolnilni nadzor opravlja Agencija za zavarovalni nadzor nad zavarovalnico v zavarovalniški skupini. Na novo se uvajajo nadzorni ukrepi Agencije za zavarovalni nadzor v zavarovalniški skupini. Ocenjujemo, da bodo te dopolnitve vsekakor vplivale na večjo transparentnost poslovanja zavarovalnic in tudi na zaščito vseh, ki zavarovalniške storitve opravljajo.

Zaradi vsega tega navedenega bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske, poslanci in poslanke, ta predlog oziroma dopolnitev zakona tudi podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Marko Pavličič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): V Državljski listi bomo spremembe Zakona o zavarovalništvu podprli. Obrazložitev je enaka prejšnji. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za kratko in jedrnat predstavitev stališča poslanske skupine.

Ugotavljam, da smo s tem končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili jutri, 20. junija 2013 v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ŽIČNIŠKIH NAPRAVAH ZA PREVOZ OSEB, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina osmih poslank in poslancev s prvopodpisanim Branetom Golubovičem. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagateljev predloga zakona gospodu Branetu Goluboviču.

BRANE GOLUBOVIČ (PS PS): Spoštovane kolegice in kolegi, predsednik – predstavnikov ministrstva še ni – prav lepo pozdravljeni!

Prepričan sem, da je slovenski razvoj, predvsem umeščanje investicij v prostor, ujetnik ozke miselnosti upravnih ovir in parcialnih javnih interesov, ki ne znajo pogledati na potrebe skupnosti oziroma družbe. Dejstvo, da lahko samo en lastnik zemljišča ustavi celotno investicijo za vrsto let, pa najsi gre za pločnik v neki občini ali veliko zasebno investicijo, ni dober signal tujim, niti domačim investitorjem. Eno izmed takšnih upravnih ovir želimo odpraviti s predlogom zakona, ki ima cilj, da se znotraj

postopka pridobitve koncesije za gradnjo žičniških naprav, uredi vse potrebno, kar investitor potrebuje za pridobitev gradbenega dovoljenja. Obstoječi zakon v svojem drugem členu določa, da je gradnja žičniških naprav v javnem interesu, saj pozitivna vpliva na razvoj širšega območja. To pomeni, da z gradnjo žičniških naprav ne nastane samo neposredna korist za investitorja, temveč nastane tudi zelo velika javna korist za skupnost oziroma regijo.

Zato mi dovolite, da na kratko predstavim postopek pridobitve koncesije. Investitor vloži vlogo o zainteresiranosti za graditev žičniške naprave. Na podlagi te vloge ustrezen organ odloča, ali je umestitev žičniške naprave v prostor utemeljena. Osnova je, ali je za žičniško napravo izkazan javni interes in ali bo prinesla investicija širšo javno korist. Poleg tega se ugotavlja, ali je za to območje sprejet ustrezen prostorski akt, ki dovoljuje gradnjo žičniških naprav. Na podlagi vsega tega se izda koncesijski akt, na podlagi koncesijskega akta se razpiše javni razpis, na podlagi javnega razpisa se podeli koncesija ali tudi ne. Če se koncesija podeli, se na koncu podpiše še koncesijska pogodba. Torej, postopek je dokaj dolg in zakompliciran. Tukaj pa nastane problem, saj se lahko zgodi, da je treba za pridobitev gradbenega dovoljenja dvakrat izkazovati javni interes: prvič se izkazuje pri pridobivanju koncesije in drugič pri morebitnem postopku za razlastitev ali omejitev lastninske pravice. To pomeni, da investicija zaradi časovne omejenosti podeljene koncesije, obsojene na neuspeh, saj že postopek omejitve lastninske pravice ali celo razlastitev terjajo svoj čas. Če pa je treba javni interes izkazovati še s točno določenim prostorskim načrtom občine in ga občina nima sprejetega, ker ima sprejet nek drugi prostorski akt, na podlagi katerega je bila podeljena koncesija, pa postane investicija misija nemogoče.

Vse to kljub dejstvu, da se že v fazi podeljevanja koncesije natančno, na parcelo določi potek žičniških naprav, kot tudi tehnične karakteristike izkaže javni interes in javna korist. Za območje je bil celo sprejet ustrezeni prostorski akt, ki dovoljuje gradnjo in ga določa 25. člen zakona.

S to spremembo odpravljamo podvajanje izkazovanje javnega interesa in v 35. členu zakona predlagamo, da se lahko postopek omejitve lastninske pravice ali razlastitve začne na podlagi ustreznega prostorskega akta, ki omogoča gradnjo žičniških naprav in ki je tudi osnova za pridobitev koncesije za gradnjo, kar določata tudi 25. in 26. člen zakona. Na predlog ministrstva pa smo dodali tudi varovalko v obliki amandmaja, da se takšen postopek lahko začne le, če prostorski akt omogoča identifikacijo nepremičnine v zemljiškem katastru. Poleg tega nadalje predlagamo, s tem se strina tudi ministrstvo, in predlagamo v obliki amandmaja, da bi že začetek postopka za pridobitev služnosti v javno korist oziroma uvedba

postopka razlastitve zadostoval za začetek pridobivanja in izdajo gradbenega dovoljenja. Odgovornost za uspeh razvoja žičniških naprav in s tem smučarskih centrov je tako na investitorju kot tudi na lastnikih zemljišč, občini in tudi državi. Zato je pomembno, da se investitor vseskozi dogovarja z lastniki, tudi s pomočjo lokalne skupnosti in države kot mediatorke.

Uvedba postopkov za omejitev lastninske pravice ali razlastitve je skrajni ukrep, poudarjam, skrajni ukrep, katerega se ni dobro posluževati, je pa pomembno, da se vsi zavedajo, da do njega lahko pride dokaj hitro, tudi v Bohinju ali na katerem drugem območju, primernem za gradnjo žičniških naprav. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval tudi Odbor za infrastrukturo in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Samu Bevku.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Odbor za infrastrukturo in prostor je na 7. seji 4. junija 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila skupina poslancev. V uvodu je v imenu predlagatelja poslanec Brane Golubović pojasnil, da je cilj predloga zakona odprava nepotrebnih administrativnih ovir za pridobitev gradbenega dovoljenja za graditev žičniških naprav in ureditev pogojev za razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice na nepremičninah, ki so potrebne za graditev žičniških naprav. Po njegovem mnenju je treba upoštevati, da se zaradi javne uporabe in športno-rekreativnega pomena vse žičniške naprave v javnem interesu, če je ugotovljena utemeljenost žičniške naprave in primernost lokacije.

Podporo predlogu zakona je podala tudi Vlada. Po njenem mnenju sedanja ureditev določa, da je izkazana javna korist za razlastitev ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini, ki je potrebna za graditev žičniških naprav in drugih objektov ter naprav iz koncesijskega akta, za katere je sprejet lokacijski načrt, podeljena koncesija za graditev in sklenjena koncesijska pogodba.

Predlog zakona je podprla tudi Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Zakonodajno-pravna služba je v pisnem mnenju opozorila, da je prelagano napotilo na prostorski akt iz 25. člena zakona, ki je predlagano z novelo, po njihovem mnenju preširoko, saj je v pravnem sistemu pojem prostorski akt skupen pojem, ki označuje več vrst aktov.

V razpravi so vsi razpravljavci izrazili podporo namenu, ki se ga želi doseči s predlogom zakona, nekateri razpravljavci pa so izrazili pomisleke glede predlagane rešitve o konkretnem predlogu zakona in opozorili na pripombo, ki jo je v svojem mnenju izpostavila Zakonodajno-pravna služba glede opredelitve javne koristi v primeru razlastitve v povezavi z 69. členom Ustave Republike Slovenije. Predlagatelji so napovedali, da bodo v obdobju do obravnave na plenarni seji skušali z resornim ministrstvom poiskati rešitev, ki bo v največji meri odpravila pripombe Zakonodajno-pravne službe, hkrati pa privedla do optimalne rešitve, kot se jo želi doseči s predlogom zakona.

Po razpravi je odbor na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel svoj amandma k 1. členu. Odbor je nato v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je sprejet amandma tudi vključen. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO WEBER: Hvala za predstavitev poročila odbora.

Glede na to, da seja poteka relativno hitro, ugotavljam, da predstavniki Vlade ta hip še ni v dvorani, zato prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Nova Slovenija je do novele Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb zadržana, saj, kot je opozorila že Zakonodajno-pravna služba, vprašanje odvzema ali omejitve lastninske pravice v javno korist predstavlja zahtevno ustavnopravno materijo. Na matičnem delovnem telesu je že Zakonodajno-pravna služba opozorila, da mora biti v primeru razlastitve javna korist določena za vsak konkreten primer in ne kar na splošno. V Novi Sloveniji se močno zavzemamo, da bi zakonodajo čim bolj poenostavili, odpravili administrativne ovire in ljudem omogočili zagon novih projektov, vendar pa menimo, da je pri tem treba upoštevati določena družbena merila in standarde, ki varujejo naravo, človekovo lastnino in v konkretnem primeru pravice, ki iz tega izhajajo. Pojavila so se tudi opozorila, da nepremišljena določba zakona lahko povzroči celo več škode kot koristi.

Na Odboru za infrastrukturo je bil k noveli sprejet amandma odbora, ki ga v Novi Sloveniji nismo podprli, saj bistvenega vprašanja o tem, na kateri prostorski akt naj se novela nanaša, ni rešila na dovolj jasen način. Zakonodajno-pravna služba je menila, da bi bil občinski podrobni prostorski načrt alternativna

rešitev, vendar ta predlog ni bil sprejet. Koalicija je zdaj vložila nov amandma, za katerega pa menimo, da še vedno dokaj široko opredeljuje tip prostorskega akta, ki naj bi služil kot podlaga v postopku morebitne omejitve ali odvzema lastninske pravice.

Zaradi občutljivosti področja omejevanja lastnine in razlašanja je Nova Slovenija do takšne rešitve zadržana in zakona v predlagani obliki ne bo podprla.

PRESEDNIK JANKO WEBER: Hvala.

Gospa Alenka Pavlič bo predstavila stališča Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): V Sloveniji smo po letu 1995 postavili kar lepo število novih žičniških naprav, kar 28, vendar žal v zadnjih štirih letih samo eno. Naložbe v žičniške naprave pomembno vplivajo na razvoj turistične dejavnosti v krajih, kjer se postavljajo, zato je postavitev novih kapacitet nujno potrebna za izboljšanje celotne turistične ponudbe Slovenije. Rezultati raziskave svetovnega gospodarskega foruma uvrščajo Slovenijo po konkurenčnosti za razvoj turizma na 36. mesto med 140 državami. Pod njo so tudi nekatere druge evropske države, ki Sloveniji konkurirajo pri zimskem turizmu, kot na primer Švica, ki zaseda to prestižno mesto že zadnjih 8 let, Francija, Italija, Avstrija. Turizem se je po ocenah analitikov pri WEF izkazal za razmeroma odpornega na krizo, predvsem v državah v razvoju hitro rastočega srednjega sloja prebivalstva. Zato velja vložiti podporo vsem razvojnim projektom, ki pospešujejo gospodarski razvoj in odpirajo nova delovna mesta. Postopek, ki ga mora bodoči investitor izvesti, da bi lahko gradil žičniške naprave skupaj s koncesijo za gradnjo, je izjemno dolg, potrebne je veliko dokumentacije, dokazovanja, potrpljenja in vse skupaj lahko traja tudi več let. Večina zainteresiranih tujih investorjev je v preteklosti obupala in izbrala njim prijaznejše okolje. Zato bo z dopolnitvijo drugega odstavka 35. člena omogočeno, da investitor pridobi gradbeno dovoljenje na podlagi veljavne odločbe ali sklepa pristojnega upravne organa o uvedbi postopka razlastitve oziroma potrdila, da je začel postopek za pridobitev služnosti v javno korist. Zakon o graditvi objektov namreč določa, da upravni organ lahko izda gradbeno dovoljenje le, če investitor izkaže pravico graditi. V predlogu amandmaja je zato upoštevana zahteva, da je podlaga za razlastitev prostorski akt, v katerem je mogoča identifikacija nepremičnine v zemljiškem katastru. Predlagana sprememba omogoča razlastitev na podlagi katerega koli prostorskega akta, vendar le, če njegova vsebina omogoča konkretno in določno realnost javne potrebe. Na podlagi predlagane zakonske ureditve investitorju za začetek gradnje ne bo treba čakati na pravnomočno razlastitveno odločbo, saj takšna ureditev velja

tudi za druge objekte, pri katerih je izkazana javna korist.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija podpira Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb, kar bo predlagana odprava nepotrebnih administrativnih ovir za pridobitev gradbenega dovoljenja za graditev žičniških naprav in ureditev pogojev za razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice na nepremičninah, ki so potrebne za graditev žičniških naprav, to tudi omogočila.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala za vašo predstavitev.

Gospod Ljubo Žnidar bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratski stranki podpiramo razvoj turizma, podpiramo investicije s tega segmenta, kar posledično prinese nova delovna mesta in seveda tudi razvoj gospodarstva. Ne strinjamo pa se z načinom razlastitev oziroma omejitvijo lastninske pravice v primeru izkazane javne koristi za graditev žičniških naprav. V Slovenski demokratski stranki menimo, da bi bilo treba pridobivanje zemljišč z razlastitvijo sistemsko urediti in to za vse vrste gradenj v javno korist, ne pa, da se ta problematika pridobivanja zemljišč rešuje od primera do primera, in to različno.

Ravno tako vložen amandma koalicijskih strank odpira vrata za razlastitev preširoko in ga ne moremo podpreti. Takšno pa je tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Samo Bevk bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Predlagano novelo Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo. Z njo predlagatelji želimo poenostaviti postopek pridobitve gradbenega dovoljenja za gradnjo žičniških naprav. Ob tem je treba upoštevati, da so zaradi javne uporabe in športnorekreativnega pomena vse žičniške naprave v javnem interesu, če je ugotovljena utemeljenost žičniške naprave in primernost lokacije.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov poudarjamo velik pomen ohranitve vsakega posameznega delovnega mesta v Sloveniji. Pri tem zakonu gre za še več. Končno gre za ustvarjanje novih delovnih mest. V praksi namreč poznamo primer iz Bohinjske Bistrice oziroma Bohinja, kjer je projekt gradnje žičniške naprave zastal prav zaradi zakonodaje, ki jo danes spreminjamo.

O predlagani noveli zakona smo imeli na matičnem Odboru za infrastrukturo in prostor obširno razpravo. Zaradi opozoril Zakonodajno-pravne službe smo sprejeli amandma in tako pustili člen v zakonu odprt ter kasneje v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor, ki novelo zakona podpira, koalicijsko vložili amandma, ki sledi opozorilom Zakonodajno-pravne službe, ter po našem mnenju tudi opozorilom, ki jih je na seji odbora izrazila opozicija.

Z zakonom bomo poslanke in poslanci podprli razvoj zimskega turizma v Sloveniji, konkretno v Bohinju pa omogočili nadaljevanj postopkov pri projektu, vrednem 50 milijonov evrov, v katerem sodeluje tudi tuj investitor. Omenjeni projekt je v prostor treba umestiti hitro. Samo novo smučišče bo pomenilo 60 novih delovnih mest, v višku sezone tudi do 70, ob seveda multiplikatornih učinkih. Za projekt je izdelana vsa projektno-tehnična dokumentacija, pridobljena velika večina soglasij, s sprejemom te novele zakona pa bi se sama gradnja žičniške naprave lahko začela v še sprejemljivem času.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo torej novelo zakona podprli, saj se zavedamo izjemnega pomena izgradnje novih infrastrukturnih objektov in naprav, pomena investicij in pomena vsakega novega delovnega mesta v Sloveniji. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Kristina Valenčič bo predstavila stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, lep pozdrav še enkrat.

Stanje na področju prostorskega načrtovanja in gradnje objektov pri nas je preveč togo. Postopki so dolgotrajni in komplicirani in kot takšni zavirajo gospodarski razvoj. Danes so gradnje objektov, nakup nepremičnin in njihova raba v Sloveniji dražja in bistveno manj varna kot v primerljivih evropskih državah. Večji delež krivde se skriva v slabostih zakonodaje in načinu njenega izvajanja. Kljub številnim manjšim spremembam prostorske zakonodaje, ki smo jih sprejeli v tem mandatu, so potrebne korenitejšie spremembe, o katerih že potekajo strokovne razprave. Ena takih je potekala konec maja v Državnemu svetu.

Urejanje in načrtovanje prostora nista samo strokovni vprašanji, ampak neposredno zadevata tudi javni interes in različne zasebne interese. Odpovedovanje lastnemu interesu v korist skupnosti, katere člani smo, je neizogibno, vendar mora biti predvidljivo, razumno in sorazmerno s koristmi, ki jih prinaša. In prav na temu področju se v praksi pojavljajo številne težave. Eno takšnih poskušamo odpraviti s predlogom tega zakona. Ključni cilj predloga je poenostavitev razlaščenja zemljišč, potrebnih za gradnjo žičniških naprav za prevoz oseb.

V Državlanski listi se strinjamo, da žičniške naprave nosijo širšo družbeno in gospodarsko korist ne zgolj korist za investitorja. Zato podpiramo spremembe, ki poenostavljajo postopke pri gradnji teh objektov. Zapleteni birokratski postopki ne smejo biti ovira za nov razvoj, za nove poslovne priložnosti. Opozarjamo pa, da mora biti razlastitev zadnji možni in hkrati najostrejši ukrep za pridobitev lastninske pravice na nepremičninah. Lastnikov interes se mora v določenih primerih umakniti javnemu interesu, vendar mora pri tem razlastitveni upravičenec storiti vse, da postopek razlastitve ne bo potreben, zato je treba vložiti ves napor v to, da se pripravi ustrezna ponudba, poišče nadomestne nepremičnine oziroma si maksimalno prizadeva za sklenitev pogodbe.

Splošno ureditev razlastitve in drugih omejitev lastninske pravice na nepremičninah ureja Zakon o urejanju prostora, zato v Državlanski listi pričakujemo, da bo pristojnost ministrstvo pripravilo spremembe tega zakona, ki bodo sledile rešitvam oziroma poenostavitvam, kot jih prinaša današnji predlog. Največ tovrstnih težav in zastojev se namreč pojavlja pri gradnji avtocest in drugih infrastrukturnih objektov.

Poslanci in poslanke Državlanske liste bomo predlog zakona kot tudi vloženi amandma podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Predsednik, hvala za besedo. Gospod državni sekretar s sodelavcema, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo pozorno obravnavali predlog spremembe Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb, prav tako smo temeljito prebrali obrazložitve predlagateljev, kot tudi mnenje Vlade in mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Kot navaja predlagatelj se namreč predlagana sprememba zakona nanaša na konkreten primer, ko se je v Bohinju zapletlo pri pridobivanju gradbenega dovoljenja za žičniško napravo, ker ni bilo mogoče izpolniti pogojev opredelitve javne koristi, potrebne za razlastitve oziroma omejitve lastninske pravice na nepremičnini, ki je potrebna za zgraditev žičniških naprav.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo seveda naklonjeni investicijam, še posebej turističnim, in z veseljem podpremo vsako spremembo zakona, ki omogoča odpravo administrativnih ovir, seveda v okviru ustavno zagotovljene pravne varnosti vsakokratnih lastnikov. Vendar smo kljub naši nedvoumni podpori za poenostavitev teh postopkov skrbno preučili predlagane spremembe in ugotovili, da takšno besedilo, kot je bilo vloženo v zakonodajni postopek, ne more dobiti naše

podpore. Zakaj ne? Zato, ker je predlagatelj poskušal narediti obvod, po katerem bi se lahko razlastitev zaželenega zemljišča izvajala na osnovi vsakega sprejeta prostorskega akta, tudi na podlagi, recimo, prostorskih ureditvenih pogojev ali občinskega prostorskega akta, ki pa žal ne določata dovolj natančno, navadno pa sploh ne določata, na katere konkretne parcele in v kakšnem obsegu se določena vrsta dovoljena gradnje, torej tudi žičniških naprav, nanaša. Razlastitev ali omejitev lastninske pravice pa je takšne vrste poseg, ki mora temeljiti na nedvoumno vnaprej znanih in predhodno javno razgrnjenih dokumentih, saj bi sicer lahko omogočil tudi določene špekulacije ali celo zlorabe. Takšen dokument bi zagotovo lahko bil občinski podrobni prostorski načrt, a predlagatelj s takšno rešitvijo očitno ni bil zadovoljen, saj bi tak postopek v konkretnem primeru lahko trajal tudi več kot leto, morda celo dve.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo nasprotovali takšni netransparentni zakonski rešitvi, ki po našem mnenju tudi ne bi zdržala ustavne presoje. Smo bili pa zato večkrat presenečeni nad ugotovitvijo, da je predlagana sprememba zakona v svojem pisnem mnenju podprla tudi Vlada Republike Slovenije. No, svoje nestrinjanje s podano rešitvijo je podala tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, ki je prav tako ugotovila preveliko ohlapnost spremenjenih določb. Amandma, ki ga je predlagatelj vložil k predlagani spremembi na seji odbora, zdaj pogojuje izkazovanje javne koristi z obvezno grafično prilogo akta, v kateri je mogoče identificirati nepremičnino v zemljiškem katastru.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da novi amandma predstavljata še sprejemljivo zakonsko rešitev, ki jo bomo v nadaljevanju tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani!

Med najbolj uspešna področja slovenskega turizma štejemo zimski turizem, zato si mnogi turistični centri prizadevajo za pridobivanje novih smučarskih površin. Za obratovanje smučišča morajo biti zagotovljene primerne žičniške naprave, ki so zaradi javne uporabe in športnorekreativnega pomena, povezanega z izjemnostjo lokacije, v javnem interesu. Ena od največjih prednosti žičniških naprav je, da se lahko umestijo na redkih in izjemnih lokacijah. Prav zato, ker gre za posebne naprave, prihaja do tega, da prečijo v naravi tudi več različnih lastniških parcel. V praksi se tako dogaja, da kljub potrjenim

prostorskim ureditvenim načrtom, ki ustrezno obravnavajo vse prostorske in okoljske vidike pri izgradnji nameravane naprave, gradbenega dovoljenja ni mogoče pridobiti zaradi dodatnih administrativnih zahtev, ki so bile postavljene v preteklosti pri normativnem urejanju tega področja, pa čeprav se te izkazujejo za nepotrebne.

Zato je po oceni Poslanke skupine DeSUS nujno, da se v čim večji meri odpravijo administrativne ovire za gradnjo osnovne turistične infrastrukture, kamor sodijo tudi žičniške naprave kot eden od elementov za uspešen razvoj turističnega območja. Tako bomo poslanke in poslanca Poslanske skupine DeSUS podprli predlog novele Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb, saj menimo, da je odprava nepotrebni administrativnih ovir za pridobitev gradbenega dovoljenja za graditev žičniških naprav in ureditev pogojev za razlastitev oziroma omejitev lastninske pravice na nepremičninah, ki so potrebne za graditev žičniških naprav, nujna. Hvala lepa.

PREDESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo zaključili predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo pa na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 18. junija 2013. V razpravo dajem 1. člen ter amandma poslanskih skupin Pozitivna Slovenija, Socialnih demokratov, Državljanke liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Želi kdo razpravljati o tem amandmaju in k 1. členu? Ugotavljam, da ni zainteresiranih za razpravo. Zato zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor odločali jutri, 20. junija 2013, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O RUDARSTVU, IN SICER V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za infrastrukturo in prostor predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Samu Bevku za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik, spoštovani zbor!

Odbor za infrastrukturo in prostor je na 7. seji 4. junija 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o rudarstvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja

državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor mag. Bojan Babič poudaril, da je bil predlog zakona pripravljen s ciljem implementacije direktive EU o geološkem shranjevanju CO₂ odprave težav, do katerih je prihajalo pri uporabi zakona v praksi zaradi neustreznih in manjkajočih prehodnih določb, odprave nekaterih neskladij v veljavnem zakonu in odprave nedoslednosti, zaradi katerih določenih upravnih postopkov ni bilo mogoče izpeljati. Izpostavil je, da je Zakonodajno-pravna služba k predlogu zakona podala precej pripomb, v vmesnem obdobju pa je bilo izraženih tudi več pripomb s strani strokovne javnosti. Iz omenjenih razlogov je predlagatelj predlagal odboru, da predloga zakona ne podpre in s tem omogoči ministrstvu, da v naslednjih mesecih pripravi nov predlog zakonskega besedila, v katerem bodo v največji meri upoštevane izpostavljene pripombe in pomisleki.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je izmed ugotovitev iz njihovega pisnega mnenja izpostavila, da je predlog zakona vključeval pomembne vsebinske spremembe in dopolnitve obstoječe zakonske ureditve na področju rudarstva in se po svojem obsegu bliža noveliranju tretjine obsega veljavnega zakona, zato bi bilo namesto novele ustrezneje poseči po pripravi novega zakona v celoti. Opozorila je tudi, da predlog zakona vsebuje pomanjkljivo obrazložitev, ki ne dosega standardov, kot so predpisani v poslovniku Državnega zbora.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič pa je poudaril, da je komisija sicer podprla predlog zakona za drugo obravnavo, hkrati pa je bila seznanjena tudi s številnimi vsebinskimi težavami, s katerimi so se soočali pripravljavci predloga zakona in zaradi katerih so tudi sami izrazili mnenje, da bi bila priprava povsem novega sistemskega zakona bolj smiselna. V razpravi je bilo izraženo mnenje, da predlog zakona ne rešuje stanja na področju rudarstva, ampak celo odpira nekatera nova vprašanja, poudarjeno je bilo, da predlog zakona ne rešuje področja izvajanje rudarskih del izven pridobivalnih prostorov rudnikov, kjer trenutno nimamo zakonsko omogočenega učinkovitega nadzora teh del. Prav tako ustrezno ne ureja posega v prostor, kjer so že podeljene koncesije, podeljevanje samih koncesij, področja sanacij rudarskih del in opustitve izkoriščenja, vključno s prenehanjem pravic in obveznosti. Opozorjeno je bilo tudi na obsežne pripombe in pomisleke, ki jih je k predlogu zakona izpostavila Zakonodajno-pravna služba.

Iz omenjenih razlogov je bil podan predlog, da odbor glasuje o sklepu, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Na podlagi podanega predloga je odbor glasoval in sprejel naslednji sklep: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o rudarstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa za pozornost.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Besedo pa dajem predstavniku Vlade kot predlagateljici predloga zakona za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa, in sicer besedo dajem državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, mag. Bojanu Babiču.

MAG. BOJAN BABIČ: Hvala, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Cilji predloga novele zakona so bili naslednji. Prvič, uskladitev s pravni redom Evropske unije, prenos evropske Direktive 2009/31 ES v delu, ki se nanaša na shranjevanje ogljikovega dioksida z novelo shranjevanja v Republiki Sloveniji – to se pepoveduje. Odprava neskladij v veljavnem zakonu in uskladitev z drugimi predpisi, priprava podlage za podaljševanje rudarskih pravic in koncesij po 31. 12. 2013, saj po veljavnem zakonu po temu datumu podaljšanje ni več mogoče. Priprava podlage za vpis odgovornih rudarskih revidentov v imenik pooblaščenih oseb v rudarstvu, ki je iz veljavnega zakona pomotoma izpadel. Ureditev prehodnih določb, s katerimi se strankam omogoča uveljavljanje pravic, ki so jih pridobili na podlagi starega zakona, pa jih veljavni zakon ni prinesel v novo ureditev. Debirokratizacija in odprava administrativnih ovir na več mestih, odpravlja se večfaznost nekaterih upravnih postopkov, s čimer bi se postopki reševali hitreje, odpravljene so napake v postopkih, natančno so zapisani pogoji, ki jih je treba izpolnjevati za pridobitev posamezne pravice, ter vse sistematično zapisana zahtevana vsebina vlog. Dopolnjen je postopek dražbe ter pripravljene so podlage za izdajanje pravilnika, ki ta postopek natančneje definira. In ureditev inšpekcijskega nadzora nad nezakonitim izvajanjem rudarskih del, razširitev tudi na zemljišča, ki so s prostorskimi akti namenjena rudarstvu, pa niso sestavin del raziskovalnih ali bivalnih prostorov. Možnost, da nezakonita rudarska dela inšpekciji prijavi kdor koli in ne le lastnik zemljišča. Možnost uvedbe postopka ugotavljanje izvajalcev nezakonitih rudarskih del, tudi v primeru, ko se dela trenutno ne izvajajo, ter izdaja ukrepov za sanacijo.

V dosedanjih aktivnostih je novelo zakona podprl Državni svet s pripombo, da je z amandmaji treba upoštevati pripombe Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Zaradi odločitve koalicijskih partnerjev, da amandmaje ne bodo vložili in novele zakona ne bodo podprli, je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor zavzelo stališče, da zakon brez ustreznih popravkov ni primeren za nadaljnjo proceduro. Odbor za infrastrukturo in prostor predlagane novele ni podprl.

Odprta vprašanja so še to, da predlog novele ne upošteva utemeljenih pripomb Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora,

zato po našem mnenju ni primeren za sprejetje v Državnemu zboru.

Predlagane aktivnosti za naprej: zaradi nujnosti implementacije evropske direktive, priprave podlage za podaljšanje rudarskih pravic po 31. 12. 2013 in ureditve prenosa že pridobljenih pravic po starem zakonu v veljavni zakon bi bilo nujno pripraviti nov predlog sprememb in dopolnitev zakona, ki bi upošteval pripombe Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ter ga čim prej poslati v proceduro. Prenos že pridobljenih pravic po starem zakonu v novelo je mogoč, medtem ko neposredno v novi zakon ni mogoč. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Jože Velikonja.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Spoštovana predsedujoča, predstavniki vlade, poslanke in poslanci!

Obravnavani Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o rudarstvu stanja na področju rudarstva ne rešuje in poenostavlja, temveč odpira nova vprašanja. Ključne dileme, katere predlog zakona ne rešuje, so na področju izvajanja rudarskih del izven pridobivalnih prostorov rudnikov. Med ta dela sodijo geotermalne vrtine, vodnjaki, sondažne vrtine in vsi nezakoniti posegi z rudarskimi deli v prostor, ki niso povezani z raziskovanjem in izkoriščanjem. V tem primerih tako nimamo zakonsko omogočenega učinkovitega nadzora, zato si reševanje konkretnih primerov med sabo podajajo različne inšpekcije. Predlagani zakon prav tako ne ureja načina posegov v prostor, kjer so že podeljene koncesije. Takšni posegi se ne morejo izvajati brez soglasja nosilcev pravic in obveznosti, z zakonom pa je treba urediti tudi podeljevanje koncesij samih ter področje sanacije rudarskih del in opustitev izkoriščanja, vključno s prenehanjem pravic in obveznosti. Dolžina koncesije mora biti odvisna od pridobivalnega prostora posameznega rudnika, količine zalog in od napovedi pridobivanja po posameznih letih. Za podaljšanje bi moral zadostovati že elaborat o zalogah, menimo, da poleg elaborata izdelan rudarski projekt ni potreben, če se izkoriščanje nadaljuje v skladu z že načrtovanim osnovnim projektom.

Predlog zakona vključuje pomembne vsebinske spremembe in dopolnitve obstoječe zakonskega ureditve na področju rudarstva, med drugim pa brez ustrezne obrazložitve ukinja možnost pritožbe na Vlado Republike Slovenije v upravnih postopkih ministrstva, pristojnega za rudarstvo, kar predstavlja izjemo systemske ureditve po Zakonu o upravnem postopku. Strinjamo se tudi z navedbami Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je v obsežni

preučitvi z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika poleg navedbe številnih pripomb opozorila, da se njegov dejanski obseg bliža noveliranju tretjine obsega zakona in predlaga, da je namesto novele ustreznejše – nov zakon.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija zaradi navedenega zakona ne podpira. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Velikonja.

Poslanska skupine SDS, gospod Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, kolegi in kolegice!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o rudarstvu je bil posredovan v proceduro z namenom, da se uredijo koncesijska razmerja in odpravi blokada podaljšanja rudarskih pravic. Obstoječi zakon nosilec rudarske pravice, ki so imeli na dan 1. 1. 2011 veljavno rudarsko pravico za koriščenje, s 1. 1. 2014 zopet ni mogoče podaljšati. Verjamem, da bi z manjšimi popravki predlaganega zakona bilo mogoče bolje urediti koncesijska razmerja. Jasno in natančno bi bilo treba definirati pogoje o podaljšanju rudarskih pravic, saj marsikje izkoriščanje ni v skladu s prostorskimi akti ali pa je v nasprotju z drugimi predpisi.

Ker vladne koalicijske stranke zaustavljate predlog zakona, boste s tem prevzeli odgovornost, da bo novi zakon sprejet in uveljavljen do konca letošnjega leta.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Ob tem zakonu se mi zdi pomembno povedati tudi to, da pri načinu priprave tako pomembnega zakona, kot je zakon o spremembah Zakona o rudarstvu, treba uporabiti vse instrumente, ki jih imamo na razpolago. S tem mislim na vse tiste, ki se z rudarstvom še posebej ukvarjajo.

Socialni demokrati predlagane novele zakona ne bomo podprli, ker mislimo, da ni primerna za nadaljnjo obravnavo in še manj za uporabo. Proti temu zakonu je stroka, proti temu zakonu so inšpekcijske službe, proti temu zakonu oziroma proti določilom zakona je pravna stroka, pa tudi občine. Izjemno pomembno se mi zdi, da pri zakonu, kot je Zakon o rudarstvu, vprašamo in spoštujemo tudi mnenje občin. Sanacija ugreznin oziroma sanacija posledic odkopavanja oziroma posledic posegov v prostor je izjemno pomembna, zato je treba temu področju posvetiti še posebno pozornost. Prav tako se nam zdi pomembno posebej preveriti, kako poteka prehod lastnine med posameznimi lastniki, ker so zaradi tega lahko tudi posledice glede sanacije. Še pomembnejši pa je inšpekcijski nadzor nad

sanacijami. Opozoril bi rad tudi na to, da je Zakon o rudarstvu lahko tudi pri podzemni eksploataciji, in tudi drugače, izjemno pomemben za varnost ljudi. Zato je posebno pozornost treba nameniti inšpekcijskim službam, geodetski oziroma jamomerski službi zaradi vsega, kar se sicer lahko dogaja v zvezi z eksploatacijo in spremljanjem te eksploatacije, pa tudi v zvezi z rudarskimi pravicami in koncesijami.

Če sem danes pravilno razumel, da z novim zakonom koncesij ne moremo podaljšati, se mi zdi to na nek način izjemno problematično, ker bomo v letošnjem letu morali zelo eksaktno določiti podaljšanje rudarskih pravic, ker bomo sicer imeli po koncu letošnjega leta izjemne težave. Zato je sprememba tega zakona oziroma pisanje novega zakona izjemno pomembno.

Pa še glede koncesnin. Občine in država se morajo zelo eksaktno dogovoriti, kakšna bo delitev koncesnin, kolikšne bodo te koncesnine in komu gredo te koncesnine, sicer bomo prišli do konflikta med lokalnimi skupnostmi in državo, kajti večina ali prav vse posledice rudarskih del so na področju lokalnih skupnosti. Zato mislimo, da bi bilo dobro zelo hitro pripraviti potrebne spremembe, pri tem pa upoštevati tudi Zakon o energetiki, ki je v proceduri in ki mora pokrivati tudi del tega področja oziroma Zakon o rudarstvu je del tega področja.

Še enkrat, Socialni demokrati bomo glasovali za to, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Poslanska skupina Državlanske liste, gospod Marko Pavličič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

V Državljanski listi se strinjamo, da si Zakon o rudarstvu zasluži novo priložnost. Trenutni predlog odpira več vprašanj, kot jih rešuje. Že ureditev zakona s pripombami Zakonodajno-pravne službe bi zahtevala kopico amandmajev, kar bi zakon naredilo še bistveno slabše berljivega. Le jasna, enostavna in razumljiva zakonodaja zagotavlja enakost pred zakonom in je največji garant za spoštovanje zakonodaje. Zato se v Državljanski listi strinjamo, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, predstavniki ministrstva, spoštovane gospe poslanke in gospodje poslanci!

Na zadnji seji matičnega delovnega telesa, torej Odbora za infrastrukturo in prostor,

je bila sprejeta odločitev, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o rudarstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glede na predlagan širok nabor sprememb, ki jih je predlog prinašal, smo tudi v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menili, da tak predlog nikakor ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V naši poslanski skupini smo namreč, tako kot že pri vrsti zakonov, ki jih je v zakonodajni postopek vložila Vlada na predlog Ministrstva za infrastrukturo in prostor, tudi pri tej noveli zakona opazili, da se spreminja v precejšnjem obsegu, hkrati pa smo pri marsikaterem členu našli napačne oziroma neustrezne obrazložitve in ugotovili, da številne spremenjene določbe odpirajo vrsto novih vprašanj. Imeli smo sicer pomislek, ker je predlog vseboval tudi pozitivne rešitve, med drugim tudi takšne s ciljem implementacije Direktive Evropske skupnosti o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida. No, izkazalo se je, da je imela Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora še bistveno več pripomb, kot smo jih imeli v naši poslanski skupini, saj so njihove obsegale ker 15 tipkanih strani. V skladu z našimi pričakovanju so v uvodnem delu zapisali tudi priporočilo, da se zaradi noveliranja skoraj tretjine členov, kar 63, pripravi nov zakon, ki bo odpravil pomanjkljivosti, neskladja in vsebinske napake te novele. Predvsem pa smo v Slovenski ljudski stranki prepričani, da tako nekonsistentni predlogi zakonov, kot je pričujoči za področje rudarstva, resnično ne morejo in ne smejo dobiti zelene luči v Državnem zboru.

Pričakujemo, da bo v skladu z zavezami, danimi na seji odbora, pristojno ministrstvo pripravilo nov sistematičen predlog Zakona o rudarstvu, v katerega bo vključilo tudi pripombe, ki jih je v tem postopku podala tudi strokovna javnost. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina DeSUS, gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V Poslanski skupini DeSUS bomo podprli sklep matičnega delovnega telesa, da predlog novele Zakona o rudarstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Tudi na samem matičnem delovnem telesu smo glasovali za ta predlog, saj menimo, da predlog zakona ne rešuje stanja na področju rudarstva, temveč celo odpira nekatera nova vprašanja. Tako predlog ne rešuje področja izvajanja rudarskih del izven pridobivalnih prostorov rudnikov, kjer trenutno nimamo zakonsko omogočenega učinkovitega nadzora teh del, prav tako ne ureja ustrezno posega v prostor, kjer so že podeljene koncesije, podeljevanje samih koncesij, področja sanacij rudarskih del in opustitve izkoriščanja, vključno s prenehanjem pravic in obveznosti. Ne

moremo mimo obsežnih pripomb in pomislekov, ki jih je k predlogu zakona izpostavila Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, ter mimo tega, da se obseg novelacije približuje dvema tretjinama obsega veljavnega zakona, zaradi česar bi bilo bolj primerno, da se pripravi nov predlog zakona. Tudi same obrazložitve spremembe so bile s strani predlagatelja zelo pomanjkljive.

V Poslanski skupini DeSUS, kot že rečeno, ocenjujemo, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, saj je naj preveč pripomb, tako s strani Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora kot tudi strokovne javnosti. Poslanke in poslanca Poslanske skupine DeSUS apeliramo na Vlado, da čim prej pripravi predlog novele zakona, ki bo urejal tudi področje koncesij, saj se konec tega leta le-te iztečejo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Nove Slovenije, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa gospa podpredsednica, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani gospod državni sekretar s sodelavci!

Naj povem, zelo na kratko, da bo Poslanska skupina Nove Slovenije podprla sklep, ki ga je sprejel Odbor za infrastrukturo in prostor, torej matično delovno telo; vendar z obžalovanjem. To samo pomeni, da bomo do dokončnih rešitev morali čakati še najmanj nekaj mesecev. Mi seveda pričakujemo, da bo ministrstvo oziroma da bo Vlada upoštevala vse kritične pripombe, ki so bile izražene na razpravi na odboru in tudi danes na tej seji, prav tako pa, da bo Vlada pri snovanju nove novele Zakona o rudarstvu ali kar v novem zakonu upoštevala pripombe tudi Zakonodajno-pravne službe.

Mi seveda tudi pričakujemo, glede na to, da nerešena vprašanja na področju rudarstva pomenijo neko oviro, neko turbulenco na tem področju in zaradi tega pričakujemo, da bo minister svojim sodelavcem dal nalogo in ko jo bodo opravili, šele potem bo najbrž dopust. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa gospod Horvat.

S tem smo končali si predstavitev stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali jutri v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ODLOKA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O USTANOVITVI IN**

NALOGA DELOVNIH TELES DRŽAVNEGA ZBORA.

Predlog odloka je v obravnavo Državnemu zboru predložil Kolegij predsednika Državnega zbora in opravili bomo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Najprej je na vrsti poslanska skupina Slovenske demokratske stranke... Se odpoveduje predstavitvi.

Mag. Majda Potrata v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci!

Kolegij predsednika Državnega zbora je soglasno potrdil Predlog odloka o delovnih telesih Državnega zbora. Pregled tega odloka kaže, da gre pravzaprav za prilagoditev obveznosti ali pristojnosti delovnih teles glede na spremenjene obveznosti ali ureditve, ki jih prinašata Zakon o Vladi in Zakon o javni upravi. Zaradi tega bomo v Poslanski skupni Socialnih demokratov predlog odloka podprli, vendar pa moram opozoriti na to, da smo vložili predstavniki vseh štirih koalicijskih poslanskih skupin predlog amandmaja, ki govori drugače, kot je govoril predlog, potrjen na Kolegiju predsednika Državnega zbora. Ta namreč v štirinajsti točki, ki se nanaša na Odbor za kulturo, ustrezno preimenuje alinejo, ki bo namesto tako kot je bilo napisano, da so naloge odbora, da obravnava predloge zakonov, druge akte in problematiko, ki se nanaša ne na verske skupnosti, ampak na področje verske svobode, kar je ustreznejše. V predlogu pa ste našli tudi predlog, da bi spremenili ali dodali alinejo, ki bi pristojnosti Odbora za kulturo omejile do te mere, da odbor kot matično delovno telo ne bi smel obravnavati vprašanj, ki zadevajo finančno poslovanje Zavoda RTV Slovenija.

Koalicijske stranke smo ugotovile, da takšne omejitve ne moremo zapisovati ali bi jo bilo neprimerno zapisati glede na dosedanjo parlamentarno prakso in glede na to, kaj je po Zakonu o RTV Slovenija tudi naloga nadzornega odbora. Namreč, v tretjem odstavku 27. člena je jasno zapisano, da mora, berem: "Nadzorni svet pisno obvešča programski svet in programska odbora RTV programov za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost, Državni zbor in ministra, pristojnega za področje medijev o svojih ugotovitvah. Če ugotovi nepravilnosti, naloži generalnemu direktorju, da jih odpravi. Nadzorni svet ima pravico in dolžnost, da v primeru ugotovljenih nepravilnosti predlaga pristojnim organom ukrepe iz njihovih pristojnosti." Prebrala sem celotni odstavek in posebej poudarjam, da nadzorni svet ne pošlje v Državni zbor celotnega poročila o finančnem poslovanju in tega tudi Odbor za kulturo oziroma kakor koli se je že v preteklosti odbor imenoval, imel pa je v svojih pristojnosti tudi kulturo, da je doslej odbor vedno obravnaval stališča

nadzornega sveta v zvezi z ugotovitvami pri poslovanju, tudi finančnem poslovanju, se razume.

Naj samo spomnim, da od leta 2007 tako ravnamo in imamo v tem primeru dvomatičnost: Komisija za nadzor javnih financ in odbor, v katerem se obravnava kultura, je drugo matično delovno telo. Odbor za kulturo, ki ima tudi po tem, najnovejšem odloku pristojnost obravnavati medije, ima v svojem delovnem področju po zakonskih določilih tudi pravico in dolžnost obravnavati poročila drugih medijev, denimo letno poročilo STA, letno poročilo Sveta za radiodifuzijo in poročilo nadzornega sveta. To vključuje tudi finančne ugotovitve oziroma ugotovitve o finančnem stanju. Naj posebej poudarim, da ima RTV poleg javnih sredstev, ki jih dobi za oba manjšinska programa, tudi RTV prispevek, ki ga je mogoče uvrstiti tudi med javna sredstva, ker so to sredstva davkoplachevalcev. Ob tem pa ima RTV tudi tržno dejavnost in od obsega finančnih sredstev je odvisen tudi program. Tako je poročilo nadzornega sveta enovito, ni razdeljeno na dve področji in menimo, da je prav, da tudi v prihodnje ostane dvomatičnost zapisana tako, kot je uveljavljena doslej.

Menimo, da torej ta dodatna alineja ni potrebna in da je dovolj upoštevati to parlamentarno prakso, ki se je uveljavila po veljavnem zakonu o RTV. Če pa bo novi zakon kdaj sprejet in če bo kaj drugega prinašal, se bo pa takrat znova lahko pretresalo to vprašanje, komu naj nadzorni svet o čem poroča. Še enkrat pa poudarjam, ne gre za celovito finančno poročilo, ampak gre za poročilo nadzornega sveta, ki poroča Državnemu svetu o svojih ugotovitvah. Hvala.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Dragan Bosnić.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča!

V Pozitivni Sloveniji imamo enake težave, kot jih je prej nakazala predhodnica, kolegica Potrata, in sicer z dvomatičnostjo. Namreč, kar se samega odloka o spremembah tiče, ga podpiramo v vseh segmentih, razen v tem.

Razložil bi logiko naših težav pri tem. Ministrstva se določajo v skladu z Zakonom o državni upravi, to pomeni, da se določa njihovo področje, teritorij in njihove pristojnosti. Skladno s tem potem Državni zbor v skladu s poslovníkom imenuje matična delovna telesa, ki praviloma pokrivajo identično področje. Tukaj je zdaj namreč problem pri RTV, katerega poročilo naj bi se obravnavalo. Ustanoviteljske pravice do RTV uveljavlja, jasno, Ministrstvo za kulturo. Če se iz tega poročila izvzame finančna shema, potem to poročilo ne daje popolne slike in je s stališča ustanovitelja zelo težko potem odločati

zgolj o programih. To pomeni, za nas je ključna ohranitev te dvomatičnosti. Zato tega dela, kot je prej predhodnica povedala, iz 14. člena drugega odstavka, ne podpiramo.

Kar se pa verske svobode tiče, je pa jasno, da je to domena odbora in tudi Ministrstva za kulturo in s tem nimamo težav.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Bosnić.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in nadaljujemo z razpravo poslank in poslancev o predlogu odloka in prvi bi bil na vrsti sicer Ivan Vogrin potem Borut Ambrožič, Jani Möderndorfer ... Nikogar od naštetih ni v dvorani. Na vrsti je mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica, še enkrat.

To priložnost porabljam za to, da bi poslanke in poslance pozvala k podpori amandmajev, ki smo ga vložili. Dvomatičnost morebiti prinaša nekatere težave. Naj spomnim samo na to, da smo v preteklem letu, ko smo obravnavali poročilo Nadzornega sveta RTV Slovenija, imeli v dveh delovnih telesih različnih pogled na poročilo nadzornega sveta. Medtem ko je Komisija za nadzor javnih financ štela poročilo kot ustrezno in ni imela posebnih zahtev k temu poročilu, je, recimo, Odbor za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino takrat vendarle zavrnil poročilo. In zavrnil je poročila nadzornega sveta ki je bila zvezana tudi z ugotavljanjem finančnega stanja, je bila tedaj osnova za to, da je bil tedanji nadzorni svet razrešen. To se je torej zgodilo in tega ni mogoče spregledati.

Tudi zdaj je bila pripomba verjetno zvezana s tem, da je Komisija za nadzor javnih financ sprejela neke sklepe oziroma en daljši sklep, Odbor za kulturo je sprejel svoje sklepe, v enem delu pa povzel sklep Komisije za nadzor javnih financ in temu še nekaj dodal. Zanimivo pa je, da je bil tisti dodatek sprejet na predlog poslanca SDS. Torej, ne gre tukaj za klasično tekmo med opozicijo in koalicijo, ampak gre za nekatere ugotovitve, ki jih imamo iz parlamentarne prakse. To, da je Odbor za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino zavrnil tisto poročilo za leto 2011, je imelo za posledico to, da je tedanji nadzorni svet dopolnil svoje poročilo in odgovoril na očitke. Tako se tudi tej zadevi da neka možnost, je pa zanimivo da se odbor potem v nadaljevanju do tega dopolnjenega predloga nadzornega sveta ni opredelil. Zdaj ne bom komentirala, zakaj se je to tako zgodilo, ampak hočem reči, da doslej kakšnih drugih težav pri tem ni bilo, če izvzamem seveda to, da je Odbor za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino na tisti seji pri obravnavi poročila nadzornega sveta pa presegel svoje, z zakonom določene pristojnosti. Ampak, to je druga zgodba, ki nima nič skupnega z vprašanjem dvomatičnosti.

Menimo torej, da bi bilo prav, če ta dvomatičnost tudi v prihodnje ostane. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Dragan Bosnić, želite še razpravljati?

Izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Pravzaprav ne gre za razpravo, ampak še enkrat bi poudaril to, kar sem prej. Jasno, da bomo amandma podprli, ampak osnovna logika, kateri sledimo in tudi sam, je nek princip subordinacije. To pomeni, ustanovitelji, ministrstvo, odbor in pristojnosti. Tukaj pač vztrajamo na tem, da ta pristojnost ostane takšna, kot je bila do zdaj.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

S tem je zaključena splošna razprava o predlogu zakona.

Prehajamo na razpravo o 7. točki predloga odloka in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 18. 6. 2013, zato zdaj v razpravo dajem 7. točko in amandma poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS in sprašujem, ali želi kdo razpravljati.

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Na ta problem dvomatičnosti oziroma pomešanje pristojnosti enega odbora in ene komisije je bilo opozorjeno na Kolegiju predsednika Državnega zbora. Potem so v koaliciji temu opozorilu sledili in poskušali to zadevo na nek način urediti. Dejstvo je, da je za poročila Računskega sodišča tudi v povezavi z Javnim zavodom RTV pristojna Komisija za nadzor javnih financ, in to s posebno določbo v našem poslovniku, ki je urejena v 39. členu. Pri obravnavi poročila nadzornega odbora pa smo imeli določene težave, zagotovo, kajti Odbor za kulturo po mojem mnenju ni pristojen za to, da obravnava poročila nadzornih institucij, še kot matično delovno telo, še posebej pa ne poročil Računskega sodišča. Če namreč pogledamo sklepe Odbora za kulturo, potem je vse navezano na poročanje na revizijo Računskega sodišča in zato imamo pri nas pristojno drugo delovno telo. Seveda po naši poslovniški ureditvi ni nobene težave, da katero koli delovno telo, če tako oceni, obravnava tudi druge vsebine, vendar z drugim statusom, se pravi s statusom zainteresiranega delovnega telesa. V primerih, ko pa gre za poročanje nadzornih institucij, pa je ta zadeva posebej urejena in je po našem poslovniku za to pristojno posebno delovno telo.

Menim, da gre v tem primeru že po tem starem odloku za neko neskladje med odlokom in poslovnikom, gre pa tudi za to, da si nekateri predsedujoči v Državnem zboru določena pravila razlagajo zelo po svoje. Namreč, če nekdo vodi delovno telo in obravnava kot

matično delovno telo in sprejema sklepe, ki niso v pristojnosti delovnega telesa, potem gre v tem primeru za kršenje poslovnika. Imamo tudi primere, ko nekateri najbolj pedantni poslanci predsedniki delovnih teles kljub izrecnim določbam v poslovniku nočejo sklicati v predpisanih rokih nujnih sej delovnega telesa in tako naprej.

Skratka, tu nastopajo težava in žal takšne težave povzročajo tudi poslanci koalicijskih poslanskih skupin, tudi gospa Potrata je med tistimi, ki krši določbo 58. člena Poslovnika. Tu moramo ugotoviti, da morajo biti posamezna razmerja med delovnimi telesi urejena primerno, na pravi način, na način, da ne vzbujajo dvomov, da ne dopuščajo, da o isti stvari z enako težo, z enako verodostojnostjo ali pa z enako močjo odločata dve delovni telesi. Kajti, za vsako področje v Državnem zboru imamo pristojno oziroma matično samo eno delovno telo. Edina izjema so zadeve s področja Evropske unije, ampak tam so tudi posebej urejena. V primerih, o katerih govorimo, pa gre tudi za zlorabe poslovnika in tudi za to, da se pač spušča megla ali obračunava z osebami ali s skupinami, ki komu najbrž niso po godu; ampak, tako pač je. Mislim, da je treba te stvari v poslovniku, tam kjer so, zelo natančno urediti, če niso urejene. Odlok pa ne more preko poslovniške določbe. Zakon določene pristojnosti prinaša, ampak tudi ne tako velike, kot bi kdo želel, kajti skladnost poslovanja Javnega zavoda RTV v javnem in nejavnem financiranju pač revidira Računsko sodišče. Skladnost izvajanja programa tudi revidira Računsko sodišče. Tako je Odbor za kulturo pri obravnavi revizijskih poročil relativno ... / znak za konec razprave/ ...,lahko pa zadeve na nek vsebinski način obravnava. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o tej vsebini? To je pa problem, če nimate več časa, pač ne morete razpravljati, gospa Potrata. Zato bomo zaključili s to razpravo o amandmaju. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali jutri, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO AKTA O RAZŠIRITVI OBSEGA PARLAMENTARNE PREISKAVE O UGOTAVLJANJU ZLORAB V SLOVENSKEM BANČNEM SISTEMU.**

Predlog za razširitev parlamentarne preiskave je Državnemu zboru predložila preiskovalna komisija.

Besedo za dopolnilno obrazložitev dajem mag. Marku Pogačniku, predsedniku komisije.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoča, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi!

Preiskovalna komisija predlaga, da se na podlagi usklajevanja s predstavniki Državnega sveta Republike Slovenije obseg parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu razširi oziroma dopolni. V nadaljevanju bom podal obrazložitev.

Predmetna parlamentarna preiskava o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu je bila zahtevana dne 30. 11. 2012 s strani poslank in poslancev, kjer je bil prvopodpisani poslanec Jože Tanko. Dne 28. 11. 2012 je Državni svet Republike Slovenije vložil zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma vpletenosti v dodeljevanje tako imenovanih slabih posojil bank v pretežni državni lasti. Pri tem je zahteva Državnega sveta Republike Slovenije omejena na obdobje od 1. 1. 2005 do 1. 1. 2010 in se nanaša samo na kredite, podeljene v okviru Nove Ljubljanske banke, delniške družbe in Nove Kreditne banke, delniške družbe. Ker gre za dve zahtevi za parlamentarno preiskavo, ki se samo v delu ugotavljanja odgovornosti nosilcev javnih funkcij za obdobje od 1. 1. 2005 do 1. 1. 2010 prekrivata, je bil dne 9. 1. 2013 izveden sestanek z Državnim svetom Republike Slovenije in prvopodpisanim poslancem pod zahtevo za predmetno parlamentarno preiskavo, kjer je bilo dogovorjeno, da bo Državni svet poslal utemeljene in obrazložene predloge za vsebinsko dopolnitev parlamentarne preiskave, EPA 816/VI. Državni svet Republike Slovenije je dne 21. 2. 2013 podal pobudo za širitev predmetne parlamentarne preiskave, v kateri je podal svoje predloge za širitev parlamentarne preiskave in pooblastil predsednika Državnega sveta Republike Slovenije gospoda Mitjo Bervarja za usklajevanje besedila s predlagateljem parlamentarne preiskave. Hkrati pa je Državni svet Republike Slovenije zavzel stališče, da bo Državni svet odstopil od zahteve o odredbi parlamentarne preiskave številka 020-01/12-32 z dnem 23. november 2013. V postopku usklajevanja besedila za širitev parlamentarne preiskave med prvopodpisanim poslancem Jožetom Tankom in predsednikom Državnega sveta Republike Slovenije Mitjem Bervarjem je bilo dogovorjeno, da se predmetna parlamentarna preiskava razširi tako, da vsebinsko zavzema predloge, ki jih je predlagal Državni svet Republike Slovenije in izhajajo iz vsebine sklepa.

Parlamentarna preiskava se bo nanašala na celotno obdobje od 1. 1. 1992 do odreditve parlamentarne preiskave, tako kot je bilo opredeljeno v zahtevi predmetne parlamentarne preiskave. Sporočamo še, da je parlamentarna komisija soglasno sprejela sklep o takšni širitvi. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani.

Že ob ustanovitvi preiskovalne komisije smo Socialni demokrati opozarjali na dejstvo, da je nekoliko defektno. Namreč, iz ustanovitvenega akta je izhajalo, da izvzema točno določeno obdobje, zato smo v ambiciji, da preiskovalna komisija pokrije celotno zgodovino podeljevanja spornih posojil in zlorabe političnega vpliva pri tem z veseljem podprli. Preiskovalna komisija je začela z delom, začela zbirati dokumentacijo in Socialni demokrati na temu mestu ponavljamo našo zavzetost, da preiskovalna komisija čim prej prične tudi s poglobljenim preiskovalnim delom.

Nesporno je, da je prav obseg slabih naložb, visok bruto zunanji dolg Slovenije eno od ključnih, če ne najpomembnejši razlog za to, da je Slovenija znatno ošibila svojo gospodarsko sposobnost. Še več, danes vemo, da je to vir ne samo gospodarskih, pač pa tudi javnofinančnih težav in danes država močno omejuje pri njeni sposobnosti, zato da aktivneje in pogumneje stopi na pot gospodarskega okrevanja.

V času, ko terjamo od ljudi, da se bodisi s povečanjem nekaterih davščin ali zmanjšanjem transferjev plač, zamrznitvijo rasti pokojnin odrekajo delu svojega prihodka, je treba slišati njihovo jasno in glasno zahtevo, da država, Državni zbor, predvsem pa tudi organi pregona razčistijo to, kar se je v slovenski zgodovini, posebej osredinjeni od leta 2004 naprej, zgodilo: preiskava odgovornosti, zloraba politične moči in vse, kar nas je pripeljalo v situacijo, ko imamo tolikšen obseg slabih naložb. To zahtevo nam državljanke in državljani dnevno sporočajo na socialnih omrežjih s svojimi pismi in sporočili.

Zal pa očitno nismo na točki, ko bi se takšne prakse tudi končale. Socialni demokrati si želimo, da bi stopnja zavedanja o stanju prišla do te točke, da bi tistim, ki imajo to odločevalsko moč, preprečila tovrstna ravnanja tudi v prihodnje. Zato nas neprijetno presenečajo informacije o tem, da banke podaljšujejo in odobravajo nove kredite poslovnem z izjemno visoko izpostavljenostjo do teh bank. Pri tem gre za ljudi, ki že imajo velik obseg prejetih posojil, ki jih banke že obravnavajo kot slabe naložbe, odobravajo pa se še vedno novi. Državni zbor in ne politika nima pristojnosti, da poslovnim bankam, četudi so te v lasti države, določa njihovo poslovno politiko, a na tem mestu naj ponovimo svojo jasno zavezanost, da je treba stopiti na prste tovrstnim praksam. Še posebej v tistih primerih, ko in če se izkaže, da je posredi tudi netransparenten in nelegitimen politični ukrep.

Socialni demokrati bomo torej akt o razširitvi pristojnosti in delovnega področja preiskovalne komisije podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Frangež.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, gospod Janez Ribič, izvolite.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hval za besedo. Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, poslanke in poslanci!

Razpravljati o tem, ali se razširi obseg parlamentarne preiskave v Preiskovalni komisiji o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, je nepotrebno. V Slovenski ljudski stranki menimo, da je razširitev nujna glede na indeks zaznave korupcije v raziskavi, ki je Slovenijo konec minulega leta med 176 državami uvrstila na 37. mesto. Podatek, da je naša država najbolj skorumpirana država na stari celini, bi nas moral strezniti. Si predstavljate, dvomilijonska država je najbolj skorumpirana med 727 milijoni ljudi! To so zaskrbljujoči podatki. Ampak za nekatere očitno ne. Namesto analize in razmisleka, kako zadevo začeti reševati, se ukvarjamo s tistim, ki je to alarmantno stanje ugotovil, saj že lahko zasledimo kritike uporabljene metodologije pri raziskavi. Vse preveč govorimo in se sprašujemo, kaj je počela politika, nadzorni sveti bank, Banka Slovenije itd. Nehajmo uporabljati pasiv! Nadzorni svet ni počel nič. Vprašajmo se, kaj so počeli ljudje v teh nadzornih svetih, ki imajo imena in priimke, ter kdo so ti ljudje. Kredite na bankah so odobravali finančni strokovnjaki z ustrežno izobrazbo in dajmo enkrat njih vprašati, kaj so počeli. Če so nesposobni, naj vrnejo diplome. Če so prejemale podkupnine, naj za ta dejanja kazensko odgovarjajo. Če pa so klonili pod pritiski politike, naj povedo imena in priimke tistih, ki so jih v to prisilili. Spet ni politika nič kriva. Politiko sestavljamo ljudje. Začnimo govoriti z imeni in priimki. Verjetno ni težko ugotoviti, kdo je odobril kredit Binetu Kordežu, ki se je hvallil, da je kredite za menedžerski prevzem Merkurja dobil na lastno dobro ime. Bivši predsednik Združenja manager, gospod Svetelšek, je dejal, da so tajkune ustvarile banke. Spet je uporabljal pasiv – ne banke, ljudje na teh bankah in politiki! Spet ljudje, ki imajo imena in priimke. Guverner Banke Slovenije je trdil, da je nadzornike v največjih slovenskih bankah nastavljal politika in so odločali po njenih navodilih. Baje je Banka Slovenije Vlado Republike Slovenije večkrat opomnila o tveganem ravnanju obeh največjih slovenskih bank. No, gospod guverner, pa vi začnite, povejte z imeni in priimki, kdo so nadzorniki v bankah, ki jih je nastavila politika? Kdo so bili podložniki politične elite? Koga v vladi ste na to opozorili? Predsednika, ministra? Oba imata ime in priimek. In na koncu nam protestniki na ulici povedo, da smo vsi lopovi in smo razočarani. Zakaj moramo vsi nositi breme

korupcijskih dejanj posameznikov v gospodarstvu, politiki in bančništvu? Recimo enkrat bobu bob in povejmo ljudem, kdo so tisti, ki so dobivali kredite in kdo jih je odobral in pod katerim političnim botrstvom.

Gospa in gospodje, danes je zadnji čas, da ljudem povemo, da mislimo resno, ter danes začnimo boj s korupcijo, ki se je očitno zasidrila v vse pore našega življenja. Zakaj čakamo, da nas bo nekdo v to prisilil? Naj bo to ulica ali pa tolikokrat omenjena trojka, ki jo sestavljajo Evropska komisija, Evropska centralna banka in Mednarodni denarni sklad?

Zato podpiramo razširitev preiskave in to ne s figo v žepu, da bomo že jutri onemogočali delo komisije. Vsi skupaj začnimo delati v dobro vseh državljanov naše države in onemogočimo tiste, ki jim je malo mar za našo državo in vidijo le osebne koristi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Ribič.

Gospod Aljoša Jerič, Poslanska skupina Pozitivne Slovenije, izvolite.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane in spoštovani!

Kot je dejal moj predhodnik, predlagatelj akta o razširitvi parlamentarne preiskave je Državni svet februarja 2013 na Državni zbor naslovil pobudo, da se razširi in dopolni parlamentarna preiskava o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, ki jo je Državni zbor odredil na predlog poslancev prejšnje vladne koalicije. Preiskava se bo širila tako, da bodo v obseg širitve vključeni vsi vsebinski predlogi in namena preiskave Državnega sveta, nekateri so sicer glede na prvotno podan predlog malo omiljeni, a sledijo namenu preiskave. Najbolj bistveno pa je, da bo preiskava obsegala tudi obdobje od 1. januarja 2005 do 1. januarja 2010, ki ga sedaj odrejena preiskava ne zajema.

Opozoriti velja, da je problem slabih posojil najbolj pereč v bankah v pretežni državni lasti, saj imajo te v svojem kreditnem portfelju največji delež slabih posojil. Pri tem velja omeniti, da je po pričevanju guvernerja Banke Slovenije, nekaterih zaslišanih prič v parlamentarni preiskavi, ki jo je Državni zbor opravil v prejšnjem mandatu, in nekaterih bivših nadzornikov bank v pretežni državni lasti največ teh slabih posojil nastalo v letih 2006, 2007 in leta 2008, pa tudi še v letu, ki je sledilo letu, v katerem se je uradno začela največja finančna kriza po 30 letih prejšnjega stoletja. Za razumevanje kreditne ekspanzivnosti bank in dodeljevanje tako imenovanih posojil je treba vedeti, da je bila do vstopa v Evropsko skupnost Slovenija neto upnik tujine in da je do sprememb prišlo potem, ko se je slovenska valuta vključila v mehanizme deviznega tečaja evra oziroma z uvedbo evra; se pravi, ko so banke dobile dostop do mednarodnih finančnih trgov in so se

lahko zadolževale po nizkih obrestnih merah. Slovenija je zaradi vstopa v euroobmočje morala zniževati obrestne mere, zaradi slednjega je prišlo do večjega povpraševanja po kreditih in zaradi visoke likvidnosti tudi do povečanja kreditne aktivnosti. Do največje kreditne ekspanzije je prišlo v letih 2006, 2007 in 2008. Slovenski bančni sistem naj bi po nekaterih navedbah v treh letih, se pravi od 2006 do 2009, skupaj dobil za več milijard evrov posojil oziroma garancij za okoli 200 menedžerskih prevzemov podjetij. Ta posojila so bila zavarovana večinoma z vrednostnimi papirji, vrednost osrednjega indeksa ljubljanske borze pa se je v času od konca 2007 znižala za kar 70 % ali več, kar je prineslo resne posledice za kakovost teh zavarovanj ali pa so bila zavarovana oziroma nezavarovana zgolj s tako imenovanim "goodwillom" oziroma dobrim imenom. Naj spomnimo na javno izjavo bovškega menedžerja Merkurja Bineta Kordeža konec leta 2007, da je kredite za menedžerski prevzem Merkurja dobil na lastno dobro ime.

Ker je prišlo do prave poplave denarja po ugodnih obrestnih merah, so bile banke pripravljene financirati skorajda vse projekte, ki so jih lahko formalno odobrile. Poudarek je na formalni odobritvi, saj so odobravali posojila tudi za projekte, ki niso bili ekonomsko upravičeni ali pa so za dodelitev zahtevale nezadostna zavarovanja oziroma teh sploh niso zahtevala, četudi se danes kaže, da bi jih morala. Ker je bilo denarja več kot projektov, so posojila dodeljevale tudi za projekte, ki so kazali na dober in lahek zaslužek, a so bila rizična. Banke so torej določene rizike podcenjevale, zavarovanja pa so bila nezadostna. Upravljanje tveganj je bilo nezadostno, napak v procesih odobranja posojil se ni odkrivalo, poročanja o težavah pa ni bilo oziroma se je temu izmikalo, dokler težave niso izbruhnile z vso silo na plan. Dejstvo je, da glavna odgovornost za slaba poslovanja bank nosijo organi upravljanja in nadzora, torej uprave in nadzorni sveti. Ni pa moč oziroma ne smemo zanemariti tudi dejstva vprašanja odgovornosti lastnikov bank za slab nadzor nad njihovim poslovanjem. Zato je treba ugotoviti tudi odgovornost lastnikov bank. Po besedah guvernerja Banke Slovenije nadzorniki v največjih slovenskih bankah niso bili kompetentni, nastavljala pa jih je politika in ti so jo tudi ubogali. Ta pa ni želela ukrepati, čeprav naj bi Banka Slovenije vlado večkrat opomnila o tveganjem ravnanju obeh največjih slovenskih bank v večinski državni lasti. Zato je tudi guverner dopuščal možnost, da so bila nekatera posojila odobrena na politični ali prijateljski podlagi.

Pozitivna Slovenija bo akt o razširitvi preiskave zato podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu poslanske skupine SDS gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Vsem lep pozdrav!

Danes imamo pred sabo uskladitev odrejene parlamentarne preiskave in tudi njeno dopolnitev s tistim, kar je onemogočila dva dni prej vložena zahteva za parlamentarno preiskavo, ki jo je vložil Državni svet. Takrat, ko je bila ta preiskovalna komisija odrejena januarja meseca, ste mnogi očitali, da se je na zahtevo SDS izločilo obdobje, ki v principu pokriva obdobje prejšnje vlade, vendar so bile to zgolj zlonamerne špekulacije, kajti pravila za odreditev parlamentarne preiskave so takšna, da onemogočajo, da bi se to uredilo brez soglasja predlagatelja. Žal smo izgubili pol leta v tem obdobju, da je prišlo do te predmetne uskladitve in v bistvu do dopisa datuma tudi iz tistega obdobja. Sicer pa je ta parlamentarna preiskava namenjena predvsem ugotavljanju politične odgovornosti članov uprav, nadzornih svetov in ostalih odgovornih oseb pri odobravanju kreditov. Tu se bo ugotavljala tudi opustitev potrebne poklicne skrbnosti ali pa ravnanja v nasprotju s to poklicno skrbnostjo, pri nosilcih javnih funkcij pa tudi opustitev dolžnih ravnanj pri njih.

Tu moramo dejansko ugotoviti, da je bančni sistem že dolgo časa pod pritiskom političnih vplivov. Marsikaj, kar se je dogajalo v bančnem sistemu, je bilo storjenega pod vplivom političnih botrov, v navezi z njimi. Ne nazadnje, iz ne tako davnega obdobja prejšnje Pahorjeve vlade smo slišali vehementne izjave posameznih odgovornih ministrov, nosilcev javnih funkcij, celo predsednika Vlade, da so storili vse, da je projekt Stožice dobil pomoč konzorcija za dograditev športnega dela – v tej dvorani so bile te besede izrečene!

Da so odigrali nosilci javnih funkcij pomembno vlogo pri razdeljevanju bančnega denarja, je nesporno. Ne nazadnje, nekateri nosilci javnih funkcij, ki so bili ministri, so bili prej, kasneje ali pa vmes tudi guvernerji Banke Slovenije. To prehajanje med Banko Slovenije in politično funkcijo ali pa med Banko Slovenije in poslovno banko pač za sabo potegne velike rizike privilegiranih odločanj, opustitve skrbnih ravnanj, velike previdnosti pri podeljevanju določenih kreditov in še marsičesa. Bili smo priče številnim informacijam, da so mnoge politično pomembne osebnosti dobile ugodne kredite, kredite, ki so bili slabo zavarovani, ki so imeli nizko obrestno mero in tako naprej. Skratka, teh imen je veliko, ki so na tak ali drugačen način prišli do poceni bančnega denarja, ki je pa denar gospodarstva, ki je denar državljanov, se pravi, gre za vloge in tako naprej, kar se je potem prerazdeljevalo na te načine.

Da je zavedanje, da so problemi v bančnem sistemu veliki, bilo tudi v vladi Boruta Pahorja, kaže njegova izjava, potem ko ni bil več predsednik vlade, ampak je kandidiral za predsednika republike. Na soočenju je javno povedal, da so podcenili probleme bančnega

sistema in da so se primarno ukvarjali z drugimi problemi. To spoznanje je pravzaprav po svoje težko, kajti katera koli vlada je že bila, še posebej pa tista vlada, ki je bila v krizi, ko so se te ugodne okoliščine rasti in prilivanja v javno blagajno in banke povečevala, takrat je bilo marsikaj skrito. Vendar v trenutkih, ko pride kriza, ko ta plima gospodarske rasti pade, ko se znižuje, ko prihaja oseka, takrat se pokažejo mnoge čeri marsikje. V bančnem sistemu so se te čeri zagotovo pokazale. Posledice težav bančnega sistema so tudi težave v gospodarstvu, v gospodarskih družbah.

Vsi tisti, ki smo bili poslanci v mandatu vlade Boruta Pahorja, vemo, da smo takrat sprejemali dva ali tri zakone, tako imenovane jamstvene sheme pomoči gospodarstvu v težavah. Vendar v končni fazi je vse to, kar je bilo takrat zapakirano pod jamstveno shemo pomoči malemu ali velikemu gospodarstvu, bilo prikrito namenjeno samo temu, da je pripeljalo dodaten denar v bančni sistem. Ni bilo to namenjeno gospodarski pomoči družbam v težavah, razen posebej izbranim skupinam. Ta denar je bil namenjen v bistvu neki vrsti tihi zagotovitvi ustreznega kapitalskega fonda, da so lahko banke opravile ali prešle preko teh čeri. Pokazalo se je, da to ni bilo zadosti, kajti v vsem tem obdobju je bilo treba banke tudi dokapitalizirati; velike, z velikimi zneski, večkrat. Ob teh dokapitalizacijah nikoli ni bilo priložnosti, da bi tudi v Državnem zboru ali kjer koli drugje opravili kakšno razpravo o ustreznosti delovanja bančnega sistema. Vse to, kar naj bi opravili, je bilo enostavno pokrito s tako imenovano bančno skrivnostjo, bančno tajnostjo in z neko krilatiko, da je kapital plaha ptica, ki bo izginila, če bomo o njej preveč govorili oziroma če bomo preveč izpostavljali težave našega bančnega sistema. Ampak, kljub temu da je bila takšna razprava blokirana – eden od predhodnikov dosedanjega predsednika Državnega zbora, gospod Gantar, niti ni hotel sklicati izredne seje Državnega zbora na temo, kjer bi obravnavali probleme bančnega sistema. Tako se je na nek način sistemsko blokirala razprava o problemih bančnega sistema.

Ko smo pred nekaj meseci, še v času prejšnje vlade, imeli razpravo v Državnem zboru o teh problemih v bančnem sistemu, pravzaprav tudi poslanci na zaprti seji nismo mogli priti do kakšnih pomembnih podatkov o tem, kaj se je dogajalo v bankah, kdo so tisti, ki so dobili privilegirane kredite, na privilegirani način bančna sredstva, kdo so tisti, ki so to odobraval. Guverner banke Slovenije, ki je glavni nadzornik bančnega sistema, o tem na tak način ni želel spregovoriti; niti do kumulativnih podatkov nismo mogli priti. Govorilo se je o nekaj številkah velike bančne luknje, vsi so govorili, da je to izračunano na eno ali drugo metodologijo, ampak o tem, da bi nekdo povedal, koliko je tega, kar je na netransparenten način, na privilegirani način, s politično podporo odšlo iz bančnega sistema, tega ni hotel povedati nihče.

Danes sicer obstajajo neki spiski, pač nekateri mediji so jih objavili, o tem, koliko dolgov so pustile posamezne gospodarske družbe v stečaju v bančnem sistemu. Tam so pri nekaterih napisani enormni zneski, 50, 70, 100, čez 100 milijonov, 200 milijonov, pa se nikomur od tistih, ki so to podpisali na bančni strani, in od tistih, ki so to prejeli na poslovni strani, ni zgodilo pravzaprav nič. V tem segmentu ne. Mi sicer imamo zdaj pred sabo obravnavo nekih sodnih procesov proti nekaterim tako imenovanim tajkunom, recimo s področja gradbeništva, vendar za neke bagatelne zadeve tam na brniškem stolpu. Ne spomnim pa se, da bi kakršen koli proces potekal na teh konkretnih primerih bančnih lukenj. Ni! Nihče izmed bankirjev ni procesiran, najodgovornejših, najboljše plačanih ljudi v tej državi – nihče ni procesiran. Nihče od tistih, ki so za te bankirje pripravljali obrazložitve in utemeljitve tistih poslovnih načrtov ali ekonomskih elaboratov, na osnovi katerih so se ta sredstva odobraval, ni sankcioniran. Tudi odgovorne osebe bank niso do svojih uslužbencev storile ničesar, če so ugotovile, da so ti elaborati na nek način prirejeni nekemu ciljnemu, izbranemu prejemniku bančnega kredita. Nič se ni zgodilo. Banka Slovenije, ki je glavni revizor bančnega sistema, glavni nadzornik, ki lahko izreka mandatne kazni, daje ali jemlje licence bankirjem, ni storila nič. Nihče med nami se ne spomni, da bi Banka Slovenije kateremu koli bankirju v tej državi odvzela licenco za opravljanje funkcije. Je ni! Sedaj prihajajo pred nas zahteve za reševanje bančnega sistema pravzaprav za reševanje tistih, katerih obrazi so skriti, jih na nek način niti ne poznamo. Za koga vse pa vemo, da je bil v upravah ene, druge, tretje ali pete banke? Kdo je bil njihov nadzornik? Kdo je dal tem ljudem taka pooblastila? Nič se ni storilo! Ni ukrepov ne znotraj bank, ki so povzele v težave, ki smo jih potem z davčnim denarjem, s proračunskim denarjem pokrivali, ni ukrepov s strani tistih, ki bi morali te stvari nadzirati, to je Banka Slovenije. Politični del je bil pa tako ali tako sistemsko izključen iz tega nadzora. Še danes se marsikaj govori, da se odločitve v bankah sprejemajo na osnovi telefonskih klicev, da imamo tam v upravah ljudi, ki odločajo ali sprejemajo, transferirajo tisto, kar jim morda nekdo naroči iz neke druge stolpnice. In ne zgodi se nič!

Ustanovljeno imamo preiskovalno komisijo, ki naj bi se končno začela ukvarjati s podeljevanjem bančnih kreditov, tudi z lizingi, tudi s kakšnimi slabimi naložbami v državi ali zunaj nje, predvsem na Balkanu, vendar moramo ugotoviti, da ima ta komisija resne težave. Institucije, ki so zaprosene za posedovanje dokumentov, pa naj bo to za Banko Slovenije, naj gre za poslovno banko in, kar je še najbolj čudno, recimo, ko se zaprosi Komisijo za preprečevanje korupcije za podatke o tistem, kar so ugotovili glede nadzora nad bankami in tveganjem korupcije, dokumentov ne

posredujejo! Kar je najbolj čudno, je to, da tega ne stori Komisija za preprečevanje korupcije, ki ima toliko povedati o transparentnosti, o preglednosti in o teh zadevah pri funkcionarji in tudi pri ostalih, ki jih nadzirajo. To je žalostno. Očitno so nekatere stvari bolj verbalne narave, bolj piarovske narave. Če Komisija za preprečevanje korupcije ne posreduje poročila državnozborski komisiji, ki bi ugotavljala politično vpletenost funkcionarjev v slabo poslovanje bančnega sistema od leta 1992 naprej, pa vsaj od leta 2004 naprej, ko imamo to komisijo, ali pa od tega časa, kar ima poročilo, potem pravzaprav ne moremo govoriti o tem, da se gremo preiskavo na področju korupcije, ampak govorimo lahko o simbiozi politike, dela politike in Komisije za preprečevanje korupcije. O neverjetno velikem sožitju. Namesto da bi bil, glede na ta poročila, ki prihajajo od zunaj, glede ocen stanja korupcije v državi, da bi bil odziv za organe, ki to pregledujejo, revidirajo, preganjajo, da bi naredili korak naprej, da bi ugotovili od politične odgovornosti, da bi popravili tudi zakonodajo tam, kjer je to treba, se noče niti dostaviti dokumentacijo o tistem, kar je ugotovila komisija. Niti o tistem, kar je ugotovila Banka Slovenije, niti o tistem, ker se je dogajalo znotraj bančnega sistema. Tu težko govorimo, da imamo vsi v tej državi isti cilj. To se pravi, da želimo vzpostaviti dobre temelje, transparentne temelje, pregledno poslovanje, učinkovit nadzor, če pa ključne nadzorne institucije ne sodelujejo pri tistem, kar naj bi bilo predmet parlamentarne preiskave.

Mimogrede, do sedaj same na temu področju niso naredile po naši presoji nič konkretnega; nič konkretnega, ker ne vemo, da bi kakršen koli proces proti kateri koli odgovorni osebi v tej državi bil sprožen, s področja bančništva ni sprožen. Lahko je to morda posredovano, ne vem, na organe pregona, morda. Ampak glede na to, kako se do teh stvari pristopa, se to najbrž ne dogaja. Mi smo dnevno seznanjeni z velikimi zgodbami o tveganjih korupcije z nekaj sto ali tisoč evrov, ko gre za nekatere funkcionarje – in tam gre za domneve. Tukaj, kjer obstaja kompletna dokumentacija, kjer so dosjeji podpisani, kjer se vidi, kdo je odobril komu in koliko in kam je to nakazilo šlo, pa se ne zgodi ničesar.

Očitno je pri tem problem v tem, da so nekateri v tej državi drugačni kot drugi. Pri nas so institucije – pognati veliko preiskovalcev proti "ptičji hišici", proti nekemu, ki ni plačal dvesto, tristo evrov kakšne dajatve ali pa utajil nekaj malega denarja, tam lahko ekipiramo zadevo, ko gre za probleme velikega kriminala, belih ovratnikov, sistemske korupcije, načrtne korupcije se ne zgodi praktično ničesar.

Kot vidimo, tudi ti prenosi dosjejev, ki bi se morali dogajati in se dogajajo, iz poslovnih bank v večinski državni lasti na tako imenovano družbo za upravljanje oziroma slabo banko – tudi tukaj stvari potekajo počasi. Tudi to, kar smo dobili v Državni zbor in kar je Vlada sprejela, koalicijska sprejela glede prodaje državnega

premoženja, je vredno svojega denarja. Tudi to sodi v ta kontekst, glede na to, kako se je pristopilo h temu paketu z oznako tveganje sistemske korupcije.

Tisto, kar je bilo pripravljeno kot podlaga za sprožitev postopka zahtevanje privatizacije, pripravila jo je Janševa vlada, je bilo tu na lahko zavrnjeno. Takrat je bilo tudi zahtevano, da manjkajo obrazložitve, da je treba dopolnilne obrazložitve pripraviti, da je treba – ob tem, ko se prodaja državno premoženje – ugotoviti in izračunati cilje prodaje, učinke za državni proračun in druga podjetja, ki bodo ostala v državni lasti in tako naprej. Ta trenutek nimamo nič od tega, ta koalicija ni pripravila ničesar, je pripravila samo spisek, kaj se bo prodajalo; prodajalo s politično podporo. Državni zbor bo o teh prodajah glasoval, kar pomeni, da tistim, ki bodo te prodaje na nek način politično sprocesirali, vi zagotavljate tudi podlago za to, da bodo najbrž morda ljudje, kot pravi gospod Lukšič, z lepljivimi prsti – dali bomo politično podporo. Kar je še večji problem, poskušate predhodno v postopke prodaje državnega premoženja, v enem delu so tam tudi bančne terjatve – to boste na nek način sprocesirali. Mislim, da to ni dobra popotnica.

Med temi stvarmi, ki so se našle na spisku za prodajo, je tudi Nova Kreditna banka Maribor, praktično eden največjih bančnih bolnikov v tem delu. V tej banki je bila nadzornica predsednica Vlade. Zdaj pa sprašujem mnoge odgovorne politike tukaj, ali pomeni vključitev Nove Kreditne banke Maribor na ta spisek, ki nima nobene podlage, zgolj odločitev, zato da se pokrije prah vseh odločitev v Novi Kreditni banki Maribor. Tisti trenutek, ko bo banka prodana – lahko bo hitro, lahko morda ne –, pomeni, da se ne bo več ugotavljala nobena odgovornost za nobeno odločitev, ker bo prišel novi lastnik in bo vesel, da je morda to banko dobil poceni in ga ne bodo zanimala pretekla dejanja. Tudi to, da na tak način pride Nova Kreditna banka Maribor na spisek za prodajo, je del tega postopka transparentnosti ali pa netransparentnosti in velikega tveganja korupcije. Zanima me, kako bi člani sedanje koalicije, recimo iz Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov reagirali, če bi bil v tej banki, recimo, nadzornik gospod Janša in bi potem, ko bi prevzel vlado, dal to banko na spisek za prodajo. Kakšna bi bila reakcija Alenke Bratušek, recimo, v takem primeru. Mislim, da je to pomembno vprašanje.

To, kar se dogaja z dejanji pri prodaji gospodarskih družb, to, kar se dogaja z nesodelovanjem institucij pri tej preiskovalni komisiji, je vredno velike pozornosti. Javnost pričakuje, ker to tudi plačuje navsezadnje, da se bo na tem področju ugotovila odgovornost, ker verjetno je odgovornost bila in je bila tudi bogato nagrajena v času, ko smo imeli tam uprave, take ali drugačne, in nadzornike iz takih ali drugačnih logov in vetrov. To je pač treba ugotoviti. Če je takrat bilo lušno in lepo, bi moralo biti tudi sedaj.

Predlagam, javno predlagam, dajem javno pobudo, da se institucije, tiste, ki so v postopku nadzora, to se pravi bančnega sistema, se pravi Banka Slovenije, poslovne banke, tudi Komisija za preprečevanje korupcije in drugi organi, ki razpolagajo s temi podatki, odzovejo na pozive preiskovalne komisije, dajo dokumentacijo, s katero razpolagajo, da se bo lahko enkrat končno začel postopek preverjanja odgovornosti za nekaj milijardno bančno luknjo v tej državi. Ta ni nastala sama od sebe. Na vseh straneh in vseh koncih so bile osebe z imeni in priimki in te osebe in priimki, imena in priimki pač morajo priti na svoje mesto in tudi njih mora končno doleteti neka odgovornost.

Kar zadeva širitev preiskovalne komisije, pa jo bomo v poslanski skupini podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Tanko. S tem smo končali s predstavitvami stališč poslanskih skupin.

Nadaljujemo z razpravo poslank in poslancev. Nekaj sprememb je tukaj, zato bom prvi nekaj razpravljavcev prebrala. Na vrsti bi bil gospod Srečko Meh, pa Ivan Vogrin, tukaj z nami pa je gospod Jože Jerovšek, ki bo prvi razpravljavec, za njim Borut Ambrožič in potem Marijan Pojbič.

Izvolite, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovana gospa predsedujoča, kolegice in kolegi!

Žal ena ključnih tem tudi tega parlamenta poteka v relativno malem interesu poslank in poslancev. Mi vsi pa vemo, kako izjemno pomembno je, da razčistimo ali da se vsaj prebijemo skozi prag teme v zvezi s tem, na kakšen način se ropa naš bančni sistem. Večkrat poudarjam stališče ali pa besedo dr. Urbana Vehovarja, ki jo je, mislim, da je sedaj že dve leti, izrekel v eni radijski oddaji, da se je v naših bankah zgodil zločin. Res se je zgodil zločin nad Slovenci, nad državljanke in državljanje te države! Zaradi tega zločina bodo naslednje generacije trpele. Bojim se, da je v tej državi še stalno prisotno interes, da se tudi tega zločina ne razišče, kot se nikoli ni in se ne namerava zločin genocida in vojnega hudodelstva med vojno in po vojni. Žal moram reči, da približno iste strukture trdno stojijo za tem, da se tega zločina ne razišče. Te strukture so vzele že davno to državo v precep in oblast. Te strukture jo izjemno močno obvladujejo in njihov interes – ga lahko razumemo. Prisvojile so si državo, delno preko politik nekaterih strank, delno pa iz ozadja s kapitalsko močjo. Te strukture bodo naredile vse, da ta zločin ne bo raziskan ali pa bo raziskan v takšni obliki, kot je bil primer Satexa, kjer je bila uvertura tem mafijskim poslom, ki so se zgodili, kjer primer z izjemno pomočjo sodstva in teh struktur zastara, kljub temu da je bilo odobrenih tisoč kreditov, kljub temu da se je v čudnih okoliščinah smrtno

ponesrečila bankirka, ki je na to opozarjala, ko se je zavedala, da dela po naročilu nadrejenih protizakonite zadeve in je na to opozarjala in je bila očitno kot priča umaknjena s sveta.

Današnja razširitev mandata preiskovalne komisije na mandat obdobja v času Janševe vlade. Mi bi od vsega začetka to komisijo oblikovali tako, če ne bi bilo vmes predloga Državnega sveta, ki nam je to onemogočal. To je koalicija doslej izjemno uspešno in namerno zlorabljala, da bi onemogočila to komisijo, češ da smo mi zablokirali, da se preiskuje tudi to obdobje. Povem vam, da sem bil prvi na poslanski skupini, ki sem predlagal to preiskovalno komisijo globoko, celo pred predsedniškimi volitvami, in nas je potem Državni svet, verjetno so nekje izvedli, prehitel. Žal. Ampak na kraj pameti mi ni prišlo, da ne bi dali v preiskavo celotnega obdobja. To zlorabljanje, češ vi ste v preiskavo dali segment, je sistematično. Slovensko javnost zastrupljate tudi s tem, da so preiskovalne komisije brezvezne. In poslanci pomagajo pri tem! To je klasični institut parlamentarne demokracije, ki je politična preiskava, ki se lahko marsičesa tudi posluži. Sistematično jo blokirate z izjavami in žal, zdi se mi, da tudi ena pomladna stranka govori, da niso učinkovite. Ja, seveda, če je takšna filozofija, potem ne morejo biti dovolj učinkovite! Če je vse narejeno, da ne bi uspele; kot je že bilo rečeno, da se jim ne da gradiv, čeprav je to sveta zadeva povsod po svetu, tudi v Ameriki, ko je preiskovalna komisija navidezno preiskovala Clintonove osebne prestopke. Ampak svetosti politikov tam ni več, treba je dati na mizo vse. Tu pa gre za zločin, ki se je zgodil nad ljudstvom. Sedaj se vprašajte, ali boste pomagal, ali bo držalo to, kar se je prebralo. Z dolžnim spoštovanjem, in mi je žal, da moram reči, da v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije to temo zastopa kolega Jerič. Ne vem, mogoče je največji ekspert na tem področju, ne vem, vendar domnevam, da ne, da je že drugič v vlogi žrtvenega jagnjeta, da mora narediti tisto, s čimer se poslanska skupina ne strinja oziroma sklicati sejo na način, s katerim se krši poslovnik Državnega zbora. Nastopati mora tu – nimam nič proti vsebini –, da bodo drugi lahko potem zanikali in negirali in ne bodo upoštevali tega, kar je bilo rečeno. Po mojem gre za arogantno izkoriščanje kolega in mi je žal, da je prišel v Državni zbor, da ga zlorablja in je žrtveno jagnje.

Torej, naj se razčisti oziroma pride do vsega, kar v teh točkah piše. Naj še enkrat poudarim, tudi če se bodo ujele ribe, za katere bo kdo rekel, da so blizu moji stranki – naj se razčisti! Kajti ta zadeva, ta rop in zločin v bankah bo imel dolgoročne katastrofalne posledice za naslednje generacije. Tudi zaradi tega, tudi če bomo razčistili, ti ljudje so odpeljali ogromne količine denarja, ki se trenutno nahaja v davčnih oazah in drugod. S tem bodo preko slamnatih ljudi pokupili naše zdaj obubožano in

razvrednoteno premoženje. S tem bodo naslednje generacije Slovencev "tepčali". Na podlagi ropa bodo dobili kapitalne pravice. Še enkrat poudarjam: ni res, da tega ni bilo mogoče predvideti.

To je predvidel celo Svet Evrope v tisti resoluciji, ki sem jo včeraj citiral in jo bom danes še enkrat. V letu 1996, ko je dejal, da če države ne bodo razgradile vzvodov in mehanizmov totalitarnega režima, da bodo isti ljudje obvladovali naprej – dejansko banke obvladujejo isti ljudje, posredno in s podaljšano roko –, "potem," so zapisali, "bo v takšnih državah vladala oligarhija namesto demokracije, korupcija namesto vladavine prava in organizirani kriminal namesto človekovih pravic."

V bankah se je zgodil izjemno dobro organizirani kriminal, ki, kot piše v tej resoluciji, vlada tej državi. Vemo, da je bilo naročeno, ne Pahor – domnevam, da je imel iskrene namene – ni mogel temu zmajati priti v preko. Tudi Janševa vlada, kot sem že rekel večkrat, je naredila največjo napako, ker ni imela moči, da bi zamenjala takratna direktorja bank – Kramarja in Kovačiča v Mariboru. Tulili so mediji, vsi so tulili, da so to najboljši menedžerji, ko se je predvidevalo, da bo morda Janševa vlada zamenjala te direktorje. Kaj bodo naredili! Uničili bodo bodočnost Slovenije, so govorili, ker so to najboljši! Res so najboljši, milijonsko nagrado so si vzeli zase! Sami se čutijo za najboljše. Že dvakrat sem postavil poslansko vprašanje glede tega, pa se še kar naprej vodstvom bank, Sodu in podobnim odobravajo ogromne nagrade za uspešno upravljanje premoženja. Ti krvosesi delujejo kar naprej in koalicija jih podpira. Koalicija to podpira, čeprav so krvosesi! Kajti, v trenutku ko je zguba v nekem podjetju in bankah – pomislite, odobravanje nagrad! V državnih bankah, Ljubljanski banki, se je enormno nagrajevanje vršilo preko članstva v nadzornih svetih zunaj Slovenije, v ekspoziturah banke LBH Frankfurt, New Yorku, Sarajevu – ne vem kje, nekje so že ukinili. Vsi, ki so bili člani uprav, so bili tam nadzorni sveti in tam so si delili ogromne letne nagrade za članstvo v nadzornem svetu, v vseh letih praktično – kdaj, me sprašujete. Kar naprej in kar naprej še to traja. To je zmaj, ki mu doslej politika v tej državi ni bila sposobna odrezati še niti ene glave! Žal je temu mirno sledila narodna banka Slovenije, ki ima pooblastila, da bi slabim kreditom rekla konec. Mislim, da ni treba biti bankir, da je vsak normalen človek v tej državi vedel, da ti krediti ne bodo poplačani. Oni so pa nemo zrl in odobraval. Tisti del politike odobrava vedno zaradi tega, ker nekaj kane nazaj v žep takim ljudem. In to je spreja "roka roko umiva".

Kolegice in kolegi, rotim vas, da ne rečete več ene besede proti preiskovalnim komisijam, ker pljuvate v lastno skledo – našo skledo. Če ne bi bilo prve Pukšičeva parlamentarne komisije, bi bil takrat Elan potopljen. Potem so se ustrašili, so ga takrat zopet pustili v slovenskih rokah. Ja, gospa tako

čudno gledate, seveda vem to! Če ne bi bilo parlamentarne komisije Vič-Holmec, ki sem jo sam vodil, bi slovenski vojaki končali na sodišču za vojne zločine v Haagu. To je bil namen. Organizirali so ljudje, ki jih resolucija Sveta Evrope omenja – da bo vladala mafija in organizirani kriminal in oligarhija! Pri vseh teh zadevah so zadaj isti ljudje; iz desetletja v desetletje. Jaz pa, kolegi, večini vam zaupam, da ste se iz poštenih namenov podali na volitve in bili izvoljeni in da boste tu zastopali to oropano ljudstvo. Ampak, nekateri znaki kažejo slabo. Prejšnjega ministra Križaniča sem izza govornice, od tod, neštetokrat opozarjal: "Kako ste lahko dali za predsednika nadzornikov Nove Kreditne banke Maribor človeka, ki je garantirano volk nad ovčicami in jih bo požrl," ker sem ga izkusil v tovarni in vem, da je napravil finančni in kapitalski imperij iz direktovanja državnih firm, v stoo odstotni državni lasti. In potem takšno osebo daste za predsednika nadzornika! Tam je bila gospa Bratuškova poleg, je svečo in štango držala. Večkrat sem jo vprašal, ali se je kdaj oglasila proti temu, kar se je tam delalo.

Gospe in gospodje, da vsaj s to razširitvijo posvetimo v ta prostor, na kakšen način so odobraval, kakšne so bile te mreže. Če bi človek napisal tako, preko palca, bi v 80 odstotkih zadel, ker vsi v Sloveniji vemo, kakšne so te ideološke, politične povezave in kako se je to delalo in kdo je v teh povezavah imel moč. Vi kar obsojajte našo opcijo, ampak prepričan sem, da so se mrhovinarji, karieristi, pokvarjenci prihljnili k naši stranki, ampak več kot deset odstotkov vpliva in moči in sredstev niso dobili. So pa morda nekateri zaradi tega štango držali – zaradi drobiža!

Treba je tudi reči, da slišim marsikaj. Ti ljudje, te kriminalne združbe, bodo storili vse; so pripravljeni ljudi spraviti tudi s poti. Zato, ko bo v težave prišla preiskovalna komisija, ko ji bodo res grozili, naj si kar vzame zaščito, ker se bodo posluževali vseh metod. Ampak upam, da bomo pospeševali te preiskovalne komisije, gospe in gospodje, da je ne bomo zavirali. Tu vidim, da ko so takšne točke, prve vrste Pozitivne Slovenije nikoli ni tukaj. Kaj to pomeni? Da so Stožice glavna stvar, ki jo je treba rešiti? Ali to pomeni?!

Kolegice in kolegi, mislim, da nas bo zrla slovenska javnost, da bo sledila tej komisiji, še posebej, če ne bodo imeli mediji naročeno, da ji morajo metati polena pod noge, da jo diskreditirajo, da preiskovalna komisija diskreditirajo sistematično. Če bomo to preprečili, potem mislim, da začnemo svetiti v temo s svetilko – bo pa to izjemno težko delo, kajti, naredili bodo vse, da bo neuspešna, da bodo zaščitili svoje interese.

Zdaj smo dva dni govorili o sodstvu. Sodstvo žal ni bilo uspešno na tem področju, vsega tega ne bi bilo, če bi sodstvo v tistih začetnih korupcijskih zadevah odreagiralo, če bi takrat šlo do konca, vključno z represivnimi

organi, če bi se takrat to ustavilo. Pa se ni, ker so bili posvečeni ljudje zadaj, iz politike, bivše politike in tako naprej. Naj rečem še to, da je bil gospod Kordež prvi obsojen, ampak se mi zdi zelo čudno, da zdaj pa ni več govoril ne o pritožbi, ne o ničemer, da je sprejel zase vlogo žrtve, da bodo drugi lahko naprej v miru delali. Kakšen sporazum je tu dosežen?! Ne vem, v tem trenutku pa so se mi zdele njegove reakcije malo čudne in zato še enkrat pravim, te stvari so zelo občutljive, so pa pomembne za to državo in naslednje generacije. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Na vrsti je ... Gospod Jerič, ne morete imeti replike, niste še razpravljali, imeli ste samo predstavitev stališča poslanske skupine. Boste pa imeli potem v nadaljevanju kot razpravljavec možnost.

Gospod Ambrožič, izvolite.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoča!

Včasih je manj tudi več, zato dovolite, da za razliko od nekaterih drugih predgovornikov samo izrazim svojo podporo predlogu o razširitvi obsega parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu in ne toliko o iskanju razlogov, kdo je predlagal kaj in kdaj, saj je pomembno predvsem to, da imamo zdaj formaliziran predlog, da se raziše celotno obdobje podeljevanja kreditov v slovenskem bančnem sistemu in posledično ugotovi tudi odgovorne osebe. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednji razpravljavec je Marijan Pojbič, potem Alenka Jeraj in Jani Möderndorfer.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica!

Citiral bom en del predloga za razširitev obsega parlamentarne preiskave, ki ga je zapisal mag. Marko Pogačnik, predsednik te komisije, in sicer iz razloga, da še enkrat slovenski javnosti povemo nekaj pomembnih podrobnosti. Torej, citiram: "Parlamentarna preiskava se bo nanašala na celotno obdobje od 1. 1. 1992 do odreditve parlamentarne preiskave, tako kot je bilo opredeljeno v zadevi predmetne parlamentarne preiskave." Torej, to pomeni, da bo ta parlamentarna preiskava potekala za celotno obdobje samostojne Slovenije. Tako da ne bi slučajno kdaj spet ponovno slišali od določenih medijev, da se določena obdobja izpuščajo. To se mi zdi izjemno pomembno, da to slovenska javnost ve.

Nadalje, citiram: "Pri ugotavljanju vloge in odgovornosti članov uprav – opustitev poklicne skrbnosti ali ravnanja v nasprotju s poklicno skrbnostjo – pri nosilcih javnih funkcij pa se ugotavlja tudi opustitev posameznih nosilcev javnih funkcij. Poleg tega pa se s

širitvijo ugotavlja tudi, ali je katera koli vpletena oseba pridobila nepremoženjsko korist, poleg premoženjske, ki je v prvotni zadevi. Dodatno se namen parlamentaren preiskave dopolni s tem, da se upoštevajo vse dosedanje parlamentarne preiskave, odrejene v Državnemu zboru Republike Slovenije, ki so se posredno ali neposredno obravnavale garancije ali kredite, ki se jih obravnava v tej preiskavi, pri čemer se kredite in garancije za celotno obdobje obravnava po enakih kriterijih in sorazmerno." Hkrati pa se namen preiskave dopolni tudi s tem, da se "poda ocena, ali je politika storila vse, kar je bilo v njeni moči in v okviru pristojnosti, da do nastalih razmer v bančnem sektorju ne bi prišlo."

Torej, prepričan sem, da je ta parlamentarna preiskava izjemnega pomena in absolutno potrebna. Vsi zelo dobro vemo in zelo dobro poznamo situacijo v bančnem sistemu v naših državah in prepričan sem, da ga ni v Državnemu zboru in skoraj ni Slovenke in Slovence, ki ne bi razmišljali o tem, ali je mogoče, da se je v tej državi lahko zgodila ravbarija stoletja pa da v ozadju niso statirali strici iz ozadja ali pa en del politike. Kogar koli v tej državi vprašam, so skoraj vsi prepričani, da v ozadju mora biti del politike oziroma stricev iz ozadja, ki so povezani z določenimi političnimi opcijami. To je tisto, kar je izjemno zaskrbljujoče, to je tisto, kar je nesprejemljivo, kar je nedopustno in škodljivo za naše državljane in državljane.

Če samo nekaj stvari nazaj pogledamo, kakšni ljudje in kateri so dobivali kredite in jih to prejeli na izjemno netransparentne načine, brez pomembnih garancij in tako dalje; to so bili predvsem tisti ljudje, ki so imeli v ozadju povezave, povezave političnih botrov ali posameznih političnih opcij. Ta parlamentarna preiskava, hvala bogu, ima to možnost, da razkrije te povezave in te svinjarije, ki jih drugače ne moreš imenovati.

Če se spomnite – in sem v to tudi prepričan –, ko je prišlo, da se ruši vlada Janeza Janše, je prišlo ravno in predvsem tudi zato, ker je pripravila ustrezen zakon, kjer bi se poleg tega, da se je ugotavljalo, kdo in na kakšen način je dobil kredit, ugotavljala tudi odgovornost tistih, ki so te kredite na takšen netransparenten in neodgovoren način podeljevali. To je bil eden izmed ključnih razlogov in je prav, da slovenska javnost to ve. Eden ključnih razlogov, da se je takrat zbrala ekipa, ki ji danes pravimo koalicija, ki je asistiral tistim, ki so preprečili vsaj za neko časovno obdobje, da tukaj ne bi prišlo do tistega, kar je v tej državi nujno potrebno, in to je, da se te stvari razčistijo.

Danes, ko gledamo te stvari, ki se pri nas ponovno dogajajo, lahko ugotavljamo in celo preberemo v nekaterih medijih, kjer pišejo, da si velikani – še vedno trdim, da so to velikani –, velikani iz posameznih bank, morda tudi iz NLB, najamejo jadrnice – in tako naprej pa ne vem še, kaj vse – in tam oni poslovno razpravljajo. Ja, sveti bog! Ali je to normalno v teh okoliščinah, ko

so te banke in ti bankirji praktično zapravili vse, kar je mogoče? Praktično so uničili Slovenijo, do temeljev uničili Slovenijo in da lahko s takšnimi izgovori in na takšen netransparenten, pokvarjen in ravbarski način – to si upam trditi – počenjajo to, kar počenjajo. Državni zbor, zakonodajna veja oblasti, pravosodna veja oblasti in vse te oblasti, ki so tukaj, so dolžne storiti nekaj, da se takšne svinjarije ne morejo dogajati.

Potem imamo primer, ko je nekdo, ki tudi piše v časopise, ki je že tako ima do tam okoli 41 milijonov evrov kreditov, ki so zelo vprašljivi, za katere je velika verjetnost, da jih ne bo nikoli vrnil, je sedaj dobil še ponovno 750 tisoč evrov novega kredita. Lepo vas prosim, ali živimo res ne vem kje, da tega ne sprevidimo in da temu ne stopimo na prste? Na drugi strani pa imamo celo kopico podjetnikov, obrtnikov tudi fizičnih oseb, ki ne morejo dobiti niti centa! A nekateri, ki imajo zadaj politične povezave in najverjetneje delijo provizije, saj ti krediti, ki so se delili, tako kot je moj kolega Jerovšek povedal, zagotovo se niso delili samo na lepe oči. Tega ne moram dokazati, a dejstvo je, da če bi katerega koli našega državljan ali državljanke vprašali, vam bi povedal in potrdil naslednje: definitivno ti ljudje niso poslovali brez provizij. In lepo vas prosim, kako dolgo bodo naši ljudje to dopuščali?! Kako dolgo bomo še mi v Državnemu zboru gledali in dovoljevali, da lahko to počenjajo? Kako dolgo?

Ponovno slišite, da je skupščina Ljubljanske banke sprejela odločitev o dokapitalizaciji okoli 500 milijonov, mariborska okoli 400 milijonov. Drage kolegice in kolegi, od kod je ta denar, ki ga bomo ponovno vložili tja, da bo splahnel skozi noč?! Takšnim posameznikom, ki so okradli to državo in večino naših državljan in državljanov, ki danes ravno zaradi tega izjemno, izjemno slabo živijo. Da ne govorim o tistih, ki so morali žrtvovati del sredstev, ki so socialno ogroženi. Da ne govorimo o upokojencih ... Da ne govorimo o podjetnikih, obrtnikih in tako naprej, ki danes ravno zaradi tega, ker ne dobijo tistih osnovnih nekaj tisoč evrov, da bi lahko normalno poslovali, zapirajo svoja podjetja in ljudje prihajajo na zavod za zaposlovanje.

Prepričan sem, da bo ta parlamentarna preiskava dokazala, da je v resnici v tem sistemu nekaj narobe in da tukaj imajo asistenco določenih struktur politike. Zadnji čas je, da v tej državi to presekamo in s takšnimi svinjarijami zaključimo. Kako si predstavljate, da bodo ljudje ponovno od svojih penzij, od svojih plač in podjetniki z vsemi temi višjimi davki in vsem, kar načrtuje ta vlada, dajali še naprej denar za to, da bomo mi ta denar dajali v banke in banke bodo ta denar na tak način zapravile, kot so ga do zdaj? Kako dolgo še vi verjamete, da se bo to dogajalo? Ali je ta koalicija zaspala? Ali ste vi sploh sposobni prisluhniti našim ljudem? Ti vam vseskozi govorijo: "Nehajte nas samo znova in znova in znova obremenjevati!" Z vsemi temi davki, da ne govorim o katastrskem dohodku, da

ne govorim o davku na nepremičnine in da ne naštevam naprej.

Prepričan sem, da tukaj niti medijska asistenca tej koaliciji ne bo pomagala! Ljudje bodo to spregledali! Enostavno to ni mogoče! Da ne govorim o novih višjih kaznih – vsepovsod, kamor koli pogledaš, same nove višje kazni. Kdo bo to plačal, če ljudje ne morejo in nimajo od česa živeti? Ali ta koalicija res ne sliši nič, kaj se dogaja okoli nje? Ali so res tisti lobiji v ozadju toliko pomembni in tako močni, da držijo tudi politiko znotraj Državnega zbora v svojem šahu? Upam in verjamem v to, da večina politikov, ki sedijo v Državnem zboru, niso tisti, da bi jih lahko kdo iz ozadja držal v šahu, in če ni to, potem je nujno in potrebno – v kar sem prepričan –, da smo tudi sposobni, da te zadeve čim prej pripeljemo pred oltar pravice in da se ne bo zapiral ljudi brez vsakega dokaza, tisti, ki so pa stotine, pa tisočine milijonov v tej državi pokradli, pa so lepo na svobodi, uživajo kot mali bogovi, na koncu še dobijo odpravnine milijon evrov in tako dalje in tako dalje. Ali mislite, da tega slovenski narod ne vidi? Da tega slovenski ljudje, tisti, ki delajo za nas, ki smo tukaj v Državnem zboru, in za te bankirje, ki uživajo tam s temi ladjami in s temi jadricami, da tega ti ljudje ne vidijo? Še enkrat vam povem, tudi medijska asistenca pri teh zadevah ne bo več dolgo pomagala nikomur. Nikomur v tej državi! Ljudje imajo tega poln kufer in čez glavo vsega.

Dejstvo je, da bo neka politika v tej državi morala enkrat potegniti črto pod temi svinjarijami. Prepričan sem – kolikor se je sedaj in v zadnjem času angažirala Slovenska demokratična stranka in vsi poslanci in tudi nekatere druge stranke iz opozicije, da bi res pripeljali to zadevo do neke točke, pa do neke črte –, da je to tista prava pot in edina pot. Mislim, da bo prišel trenutek, ko bodo na volitvah – ki bodo, kadar koli že bodo –, ljudje znali to na pravi način razumeti in oddati glas tistim, ki delajo za ta slovenski narod, ne tistim, ki ta slovenski narod uničujejo. Hvala bogu, da do naslednjih volitev ni več strašno dolgo, ker mislim, da s temi novimi davki in vsem tem, kar sedaj pripravljate, bo Slovenije kmalu konec. In je daleč daleč od tistega, kar ste, ko ste prevzeli vodenje te države, obljubljali – nova delovna mesta. Kje so nova delovna mesta, vas sprašujem! Kje? Lahko je govoriti, lahko je bilo takrat, ko ste bili v opoziciji govoriti: to je treba narediti, to je treba narediti. Zdaj imate dovolj časa, da bi lahko pokazali, kaj znate. In – kaj ste pokazali? Pokazali ste to, da znate obremenjevati državljanke in državljane Republike Slovenije. Na drugi strani, na prihodkovni strani ste pridelali samo to, da ste pridelali in pridelujete nove davke in nove obremenitve za naše ljudi. Ničesar drugega! Temu bodo ljudje enkrat dejali: konec!

Za konec samo še en stavek. Ravno včeraj se je zgodil zanimiv sestanek pri enem ministru, kjer so ljudje iz sindikata, iz podjetja, ki je locirano v mojem okolju, to je podjetja

Paloma, prišli k ministru. Za njih si je vzel čas – niti 15 minut, da bi se z njimi pogovarjal o stanju, kakršno je, in o našem gospodarstvu. To je neverjetno, neodgovorno in mislim, da take vlade in takih ministrov si pa res naše državljanke in državljani ne zaslužijo.

Za zaključek; prepričan sem, da bo ta parlamentarna preiskava pripeljala do tiste točke, kamor jo je nujno treba pripeljati čim prej, da tisti, ki so povzročili ravbarijo stoletja, tudi enkrat stopijo pred sodnike in da so tudi pravnomočno obsojeni z odvzemo kompletnega premoženja, ki so ga na ta račun tudi dobili. To se mora zgoditi. Prepričan sem, da bo Slovenska demokratična stranka tukaj naredila čisto vse, da do te rešitve, do te situacije pride. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, proceduralno gospa Alenka Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Gospa predsedujoča, lepo prosim, da govornike v dvorani opozorite, da se pogovarjamo o parlamentarni preiskavi o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu in da nismo na tržnici in da bi vso zgodovino slovenskega naroda zdaj tukaj obravnavali, vse lumparije, ki so se dogajale v preteklosti. Prosim, da govornike na to opozorite, da se držijo predlagane teme. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker sem sedaj prevzela vodenja seje, se bom tega vašega opozorila tudi pri vodenju držala.

Naslednji ima besedo gospod Matevž Frangež. Vidim, da ga ni.

Gospod Aljoša Jerič, izvolite.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Istočasno hvala tudi gospodu Jerovšku, da ga tako zelo skrbi zame. Upam, da bo tako tudi nadaljeval.

Bi pa rad opozoril glede njegove opazke, glede moje stopnje finančne ali druge strokovnosti. Pri tej zadevi, kot ste pravilno omenili – govorimo namreč o zlorabah, ki so se zgodile v slovenskem bančništvu –, mislim, da ni posebej potrebna ne vem kakšna stopnja strokovnosti, ko govorimo o slabo zavarovanih kreditih, o nedovoljenem vplivanju s strani politike. Tako ne vem, mogoče je to za vas toliko zahtevno, pa smatrate, da je zahtevana kakšna stopnja finančne strokovnosti. Sicer pa se bom tudi zahvalil za njegovo navedbo, da se strinja z mojo vsebino, ker mislim, da je glavno, v čemer moramo debatirati, se pravi o vsebini predlogov in zakonov, o katerih trenutno debatiramo.

Dodal bi pa še, da se mogoče pri kakšni vsebini njegove razprave nisem strinjal in upam, da mi to tudi dovoli naprej. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Repliko ima gospod Jože Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Vesel sem, da se je kolega Jerič odzval tako, kot se je odzval. Rekel sem, da se bojim, da je žrtveno jagnje. Jaz sem ga vsaj razumel, dobesedno afirmativno omenjal.

Pri tako pomembni zadevi, bi pa pričakoval, da bi vodja poslanske skupine gospod Möderndorfer ... Mislim, da ima bistveno več vedenja o tem, kaj se je v finančnem sistemu dogajalo, tudi preko svojega predsednika Jankoviča, in da bi on z avtoriteto, da Pozitivna Slovenija stoji za tem – zdaj ko pravite, da niste več odvisni od bivšega predsednika, vendar ga sploh ni. Mislim, da pri teh zadevah ne suportira, in mislim, da ima nalogo, spet preko vzvodov ozadja, vemo od kod, da bo to blokiral, da bo rušil, da onemogočal. Še posebej glede na to, kako ga ne zanima, kaj se s Slovenijo dogaja, ko vidimo, da sploh ne ve, kaj je trojka, pa je vodja poslanske skupine največje stranke v državi. To se pravi, živi v nekem drugem svetu.

Zaradi tega sem reagiral tudi na ta način, da sem rekel, da je treba dati kredibilnost, težo, ne da vi niste kredibilni, ampak težo temu, kar bo preiskovalna komisija storila, da bo imela podporo. Danes vidim, da se ji ta teža skuša vzeti tudi na ta način. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovana predsedujoča, kolegice, kolegi!

Zelo na kratko, zdaj kot predsednik preiskovalne komisije pričakujem od poslank in poslancev, da boste sledili tej spremembi predloga in boste ta predlog, ki ga je podala preiskovalna komisija, tudi podprli.

Osebnostno od preiskovalne komisije pričakujem, da bo sledila svojim ciljem, kljub temu da smo na začetku naleteli na določene probleme s pridobivanjem podatkov, vendar vsekakor je glavno poslanstvo, verjetno tudi naše preiskovalne komisije, da sledi sami zakonodaji. Zato bi ob koncu dal samo v razmislek, da je zakonodaja o preiskovalnih komisijah še iz leta 1993 in da bi bilo verjetno vredno razmisliti o spremembah in dopolnitvah tega zakona. Pričakujem tudi od vseh članov preiskovalne komisije konkretno delo in mislim, da naloga vseh nas tukaj je, da sledimo tem ciljem in da s kvalitetnim in kakovostnim delom poskušamo priti do cilja in ugotoviti, ali je v slovenskem bančnem sistemu od leta 1992 do zdaj prihajalo do nepravilnosti. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Želi. Torej, odpiram prijavo na razpravo. Prijava poteka. Prijavljena sta dva razpravljavca, vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut časa.

Prvi ima besedo gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Nameraval sem, pa nisem rekel v redni razpravi; namreč to, da nam je vsem jasno v tej državi, da ob tem ko Evropska komisija ob ukrepih, ki jih bo slovenska vlada naredila, ko je nedavno odločala v zvezi s slabim krediti, prenosom na slabo banko oziroma banko za upravljanje teh slabih naložb, ne zaupa narodni banki in podatkom. Očitno je ta bančna luknja še bistveno večja, kot imamo vtis in vemo navadni smrtniki in tudi mi, poslanci v Državnem zboru.

Namreč, upravičeno lahko sumimo, da je tako, zato ker vem, da Janševa vlada ni dobila – čeprav je vlada lastnica – podatkov od bank. Ni jih dobila. Narodna banka se je vseskozi nenadzorniško obnašala, centralna banka. Domnevam, da ima sedanja vlada preko vseh boljše zveze, bolj imajo vsi tisti močni ljudje iz ozadja povezave v nekaterih strankah tu, vendar uradnih podatkov tudi verjetno nima pravih. In Evropska unija prav sodi Slovenijo, očitno. Vedo, da je ta finančna oligarhija država v državi, ki obvladuje službe države, da je to paradržava. Seveda, proti tej paradržavi se moramo boriti vsi, če smo še sposobni rešiti, pred kremplji te paradržave in finančne oligarhije. Kajti veste, s takšnimi kupi zastonj denarja se kupi marsikaj, se podkupi marsikoga, se marsikomu naredi nekaj, da blokira takrat, ko bi moral odreagirati. To se dnevno dogaja. Dogaja se tudi to, da najbolj razvpiti človek po kreditih, gospod Pogačar, dobi nove kredite – celo Poslanska skupina SD je to ugotovila. Da vodstvo banke v trenutku spet sklepa fiktivne pogodbe za svetovanje. Pa kako je to mogoče? Se imajo ti ljudje za božanstva, se sprašujem. Se imajo za božanstva in da so nad nami, državljani te države, da jim nihče ne more do živega, da so oni bogovi. Zdi se, da po prejemkih so bogovi – tisti, ki so naredili ta rop v bankah, se upravičeno lahko imajo za bogove in bodo urejali usode Slovencev, bodo pa te usode Slovencev žal slabe. Če jih mi kot parlament in institucija države ne bomo prisilili, ne bomo prisilili vlade, da bo postavljala v nadzorne svete kredibilne ljudi in ne stihijsko, kot je naredila pretekli teden, ko se je otesla tujcev, ker se boji transparentnosti – sedanja vlada. Naj mi vladni ljudje povedo, koga ščitijo spet. Koga ščitijo? Kateri ljudje ne smejo priti s svojimi kriminalnimi dejanji na sceno? Ne smejo priti pred ljudstvo! Očitno je bil ta poseg, da se ščiti ljudi.

Članica bivšega nadzornega sveta – mislim, da je iz Norveške – je rekla, da v tej

državi očitno transparentnosti ni mogoča. Ko bi ne imeli slabe izkušnje – ampak kar naprej so ti ljudje, ki so potem imenovani, del omrežja –, potem bi rekel, da ni pošteno do teh, ki so bili imenovani, saj nimamo o nobenem podatku, razen o gospodu Arharju, ki ga cenim in mislim, da je bil imenovan za figov list, da bi bilo videti kredibilno, večina bo pa odločala drugače. In bo ščitila to naprej. Gospe in gospodje, žal nam je sedaj Evropska unija tutor, ker smo si sami pozicije uničili. Ampak ima prav, ne zaupa in očitno ima podatke, ki so v Bruslju, ni jih pa v Sloveniji za javnost, kaj vse se je ... / znak za konec razprave/ ... storilo. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jerko Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala, predsedujoča, za besedo.

Sploh ne vem, zakaj danes razpravljamo toliko časa, ker mi je znano, da nobena od poslanskih skupin ne nasprotuje razširitvi preiskave. Tako se mi zdi, da so to bolj predstave za javnost, ne pa tema te točke dnevnega reda.

Naj povem, da tudi sam zelo podpiram to parlamentarno preiskavo. Zelo sem pa proti temu, da se kriminalizira naša stranko, ki je šele v tem mandatu prišla v Državni zbor. Večkrat sem že rekel, da si nekateri s svojimi razpravami izrekate samokritiko za svoje delovanje 12, 16, 20 let in tako naprej. Sam sem 39 let delal v gospodarstvu in sem kot davkoplačevalec odvajal denar za plačevanje takih neumnosti. Zdi se mi, da bi morali pri taki resni zadevi od parlamentarne preiskovalne komisije pričakovati predvsem, da odgovori na nekaj eminentnih vprašanj. Eno teh je, na kar že dvakrat nisem dobil odgovora v Državnem zboru, kdo je bil tisti, ki je pokojnemu ministru Bajuku onemogočil, da bi uveljavil Zakon o poroštvi, ki bi moral stopiti v veljavo 1. januarja 2007, stopil je pa v veljavo šele leto kasneje. Po tem zakonu je bilo predvideno, da se kot garancije, torej kot poroštva, ne morejo dajati delnice tistih firm, ki se jih kupuje. Če pogledamo v zgodovino, bomo videli, da je večina, največ tako imenovanih tajkunskih kreditov bilo danih iz bančnega sistema v letu 2007, torej ravno takrat, ko bi to moralo biti preprečeno. Seveda, gospod Bajuk ne more danes odgovarjati, vendar moram povedati njemu v dobro in tudi tistih, ki so ga podpirali, da je on hotel to preprečiti. Takrat je bilo dano največ teh posojil, med njimi tudi nekatera taka posojila, ki nimajo nobene zveze s tistimi posojili, ki so bila dana kasneje. Bila so dana posojila za največje tajkunske zgodbe v Sloveniji in za lastninjenje podjetij brez svojega denarja. Upam, da bo parlamentarna komisija to tudi ugotovila. To je ena zadeva.

Druga stvar. V vseh teh obdobjih so banke imele svoje nadzorne svete, svoje uprave, z imeni in priimki, in tega res ni težko

ugotoviti, za to ni treba pridobiti ničesar posebnega. Lahko gremo samo za nazaj pogledat, kdo je v določenem obdobju vodil nadzorne svete, kdo je bil v nadzornih svetih, lahko ugotovimo tudi, kdo je bil v upravah bank. Mimogrede, na čelu sektorja za dajanje kreditov pri Novi Ljubljanski banki je vseskozi bil član uprave nekdanjega lastnika te banke, ki je letos izšla iz lastništva, to je belgijske KBC. On je bil glavni, ki je vodil odobravanje kreditov gospodarstvu v Sloveniji, pa tudi širše. Upam, da bomo tudi od Belgije dobili odgovore na kakšna vprašanja.

Sicer pa moram reči, da dejansko ne vidim, še enkrat ponavljam, ne vidim razloga, da danes to vlečemo, torej dlje kot vse prejšnje točke, predvsem z namenom nekega političnega obračunavanja, ko pravzaprav nihče niti ne ve, s kom in zakaj. Na koncu je morda res ta vročina zunaj kriva in bi lahko zaključil samo s tem: "Qui bene bibit bene dormit, qui bene dormit non peccat, qui non peccat, vadit in caelum, ergo, qui bene bibit, vadit in caelum."

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zaključujem razpravo.

Na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije ter prvega odstavka 9. člena, drugega odstavka 1. člena in drugega odstavka 4. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi ugotavljam, da je Državni zbor odredil razširitev obsega parlamentarne preiskave za spremembo zakonodaje ter za druge odločitve Državnega zbora iz njegove pristojnosti ter za ugotovitev ter oceno dejanskega stanja za ugotovitev odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so sodelovali pri nadzoru slovenskega bančnega sistema in pri posrednem ali neposrednem vplivanju preko državnega lastništva oziroma preko državnih organov in regulatorjev na odločitve v slovenskem bančnem sistemu v zvezi z odobritvijo odpisanih kreditov, unovčenih garancij in posojilne politike ter spoštovanje veljavnih zakonov ter predpisov pri odobravanju in upravljanju s krediti ter bančnimi garancijami ter zaradi suma, da so nastale še neugotovljene negativne posledice takšnih dejanj.

Predlog za razširitev obsega parlamentarne preiskave je opredeljen v predlogu za razširitev parlamentarne preiskave, ki ga je posredovala Preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, in v aktu o razširitvi obsega parlamentarne preiskave, ki ste ju prejeli. Razširitev obsega parlamentarne preiskave je s tem odrejena.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 15. sejo, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri zjutraj. Pozdravljeni!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 19. JUNIJA 2013 OB 13.18 IN SE JE NADALJEVALA 20. JUNIJA OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 15. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Sonja Ramšak, gospa Irena Tavčar, gospa Eva Irgl, dr. Vinko Gorenak, gospod Ivan Simič od 14. ure dalje, gospod Roberto Battelli in dr. Laszlo Göncz.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVZEMIH, NUJNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Andreji Kert, državni sekretarki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

ANDREJA KERT: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni v imenu ministrstva.

K pripravi dopolnitev Zakona o prevzemih se je pristopilo, da bi na eni strani dopolnili nabor ukrepov v nedavno sprejeti noveli Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, katerih bistvene rešitve so namenjene zagotavljanju pogojev za bolj učinkovite in realne možnosti prestrukturiranja insolventnih družb ter skrajšanje insolventnih postopkov. Omenjena novela, to je dopolnitev Zakona o prevzemih, bo v povezavi z drugimi ukrepi na področju prestrukturiranja in reševanja družb prispevala svoj delež k oživljanju slovenskega gospodarstva. Po drugi strani pa so pripravo dopolnitve zakona vodile tudi izkušnje v zvezi z izvajanjem samega zakona v praksi.

Temeljni cilj predloga dopolnitev veljavnega zakona je njegova prilagoditev aktualnim razmeram na trgu vrednostnih papirjev. Odpravljene bodo nekatere nesorazmernosti med težo storjene in kršitve in sankcijo zanjo, ki so bile v praksi sprejete kot neživljenjske in niso dosegle svojega namena. Predlog zakona dopolnjuje obstoječi zakon v delih, katerih so se v praksi tako pokazale težave, in pri samem izvajanju. Predlog tako določa, pravzaprav omogoča začasno oprostitev obveznosti podati prevzemno ponudbo in omogoča začasno izvrševanje glasovalnih pravic kršitelju v primeru zagotavljanja kapitalske ustreznosti podjetja, njegove dolgoročne plačilne sposobnosti oziroma finančnega prestrukturiranja. Slednje je sicer že do ureditve v Zakonu o prevzemih urejeno v Zakonu o finančnem poslovanju, s tem pa se ta zadeva

prenaša v področni zakon, to je v Zakon o prevzemih. Prav tako pa je tudi pomembno določilo v predlogu, ki ga imate pred sabo, da lahko oseba ali osebe, ki delujejo usklajeno in jim je bilo z odločbo ATVP prepovedano izvrševanje glasovalnih pravic v ciljni družbi, ob predhodni pridobitvi soglasja ATVP izvršujejo glasovalne pravice iz delnic, katerih imetnice so, pri glasovanju na skupščini ciljne družbe o predlogih sklepov, ki so nujno potrebni za zaščito javnega interesa. Ta javni interes naj bi se izražal skozi varnost ali obrambo države, javno varnost, varnost življenja, zdravja, premoženja ljudi in zelo pomembno je tudi delovanje ekonomskega sistema. Soglasje z odločbo izda Agencija za trg vrednostnih papirjev na podlagi obrazloženega predloga osebe, ki želi izvrševati glasovalne pravice. Predlog mora biti vložen najmanj 10 delovnih dni pred skupščino, na kateri želi vlagatelj uresničevati glasovalne pravice. Odločba mora biti izdana najkasneje do začetka skupščine, na kateri želi oseba izvrševati te pravice. To je v skladu z načelom sorazmernosti sankcije s prekrškom, ki je temeljno načelo v tisti veji prava, ki se ukvarja s sankcioniranjem.

To je v bistvu kratka predstavitev teh sprememb in dopolnitev, ki bodo, po naši oceni, bistveno olajšale trenutno situacijo na področju urejanja trga vrednostnih papirjev, in predlagamo, da se te spremembe tudi sprejmejo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval tudi Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Poročilo odbora bo predstavila predsednica gospa Alenka Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Odbor za gospodarstvo je na 32. nujni seji 12. 6. 2013 kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog zakona. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 56. seji 7. 6. 2013 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Gospodarske zbornice Slovenije, Agencije za trg vrednostnih papirjev in Zakonodajno-pravne službe.

Odboru je bilo posredovano naslednje gradivo: mnenje Zakonodajno-pravne službe, pripombe Agencije za trg vrednostnih papirjev, mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter predlogi za amandmaje odbora Sindikata državnih organov Slovenije.

Amandmaje k predlogu zakona so vložile: Poslanska skupina SDS k 1. členu in poslanske skupine Pozitivna Slovenija, SD, DL in DeSUS tudi k 1. členu predloga zakona.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo pojasnila, da je temeljni cilj predlagane spremembe zakona

prilagoditev aktualnim razmeram na trgu vrednostnih papirjev in da predlagana rešitev odpravlja nekatere sorazmernosti med težo storjene kršitve in sankcije zanjo.

V nadaljevanju je predstavila dve poglavitni rešitvi predloga zakona, in sicer osebe, ki delujejo usklajeno in jim je bilo z odločbo Agencije prepovedano izvrševanje glasovalnih pravic v ciljni družbi, lahko ob predhodni pridobitvi soglasja Agencije izvršujejo glasovalne pravice iz delnic, katerih imetnice so, in sicer pri glasovanju na skupščini ciljne družbe o predlogih sklepov, ki so nujno potrebni za zaščito javnega interesa. Drugič, možnost začasne oprostitve obveznosti podati prevzemno ponudbo in možnost začasnega izvrševanja glasovalnih pravic kršitelja v primeru zagotavljanja kapitalne sposobnosti podjetja, njegove dolgoročne plačilne sposobnosti oziroma finančnega prestrukturiranja.

V razpravi so nekatere članice in člani odbora izrazili podporo predlaganim rešitvam zakona, zlasti z vidika nujnosti učinkovitega prestrukturiranja podjetij, ohranjanja zdravih jedr podjetij, strmenje k zaščiti vseh deležnikov, enakosti njihove obravnave in preglednosti prevzemnega postopka. Nasprotno so drugi razpravljavci predlaganim rešitvam nasprotovali in opozorili na številne dileme. Med drugim je bilo izraženo mnenje, da je predlog zakona pomanjkljiv in nedodelan, zlasti glede razhajanj rešitev predloga zakona od predlaganih rešitev Agencije za trg vrednostnih papirjev, uveljavitve spremenjene vloge agencije v praksi in pomanjkljivo določenih kriterijev kot podlage za odločanje agencije o javnem interesu. postavljeno je bilo tudi vprašanje glede glasovanja na skupščini in na podlagi soglasja agencije in izražena bojazen glede negativnih posledic uveljavitve obravnavanega zakona v praksi.

V nadaljevanju so predstavniki ministrstva odgovarjali na vprašanja in izražene dileme članic in članov ter podali številna pojasnila, zlasti glede predlaganih izjem pri prestrukturiranju družb, zaščite malih delničarjev, glasovanja na skupščini na podlagi soglasja agencije zaradi zaščite javnega interesa ter vloge agencije pri odločanju. V okviru razprave se je odbor opredelil do vloženega amandmaja Poslanske skupine SDS k 1. členu in ga ni sprejel. Odbor se je opredelil tudi do vloženega amandmaja poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS k 1. členu in ga je sprejel. Odbor je glasoval še o obeh členih predloga zakona skupaj in ju sprejel.

Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za predstavitev poročila.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Marko Pavličič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Zakon o prevzemih je sistemski zakon, primarno namenjen zaščiti malih delničarjev, ki so bili vse prepogosto neupravičeno izrinjeni ali oškodovani s strani večinskih. Zaradi načina privatizacije je bilo malih delničarjev relativno veliko, zato je pri spremembah tega zakona treba biti zelo previden. Vseeno pa trenutne določbe zakona v določenih primerih državi preveč vežejo roke, zato bomo v Državlanski listi spremembe zakona podprli. Ob tem poudarjamo, da ima država zelo elegantno rešitev za problem, kjer so ji glasovalne pravice odvzete. V tem primeru je edina racionalna odločitev države, da te odvečne deleže država enostavno proda. Sprememba zakona daje vtis, da zakone sprejemamo zgolj za državljane, ko pa državi lastna zakonodaja ni všeč, je pa hitro spremenimo. Sestavni del dobrega poslovnega okolja, poslovnega okolja, v katerem se bodo podjetja lahko uspešno razvijala, je tudi stabilen pravni red. Zato si želimo čim manj sprememb zakonodaje, še posebej pa takšnih, kjer se je država zaštrikala z lastno zakonodajo. Vendar krizni časi zahtevajo krizne ukrepe.

Sprememba zakona daje vtis, da zakone sprejemamo zgolj za državljane, ko pa državi lastna zakonodaja ni všeč, je pa hitro spremenimo. Sestavni del dobrega poslovnega okolja, poslovnega okolja, v katerem se bodo podjetja lahko uspešno razvijala, je tudi stabilen pravni red. Zato si želimo čim manj sprememb zakonodaje, še posebej pa takšnih, kjer se je država zaštrikala z lastno zakonodajo. Vendar krizni časi zahtevajo krizne ukrepe.

S spremembo Zakona o prevzemih olajšujemo sanacijo podjetij. Tako prevzemna ponudba ne bo več obvezna, kadar je prevzemni prag presežen zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja, ob soglasju agencije, z namenom, da se zagotovi njena kapitalna ustreznost oziroma njena dolgoročna plačilna sposobnost. Primer je konverzija dolga v lastniški delež, kar se izvede s soglasjem trenutnih lastnikov. Takšna konverzija je za marsikatero prezadolženo podjetje ustrezna rešitev, da se zagotovi ustrezna kapitalna struktura. Sprememba tudi omogoča začasno in omejeno vrnitev glasovalnih pravic osebam, ki jim je agencija z ustrezno odločbo odvzela glasovalne pravice, kadar je to v javnem interesu. V roke Agencija za trg vrednostnih papirjev tako dajemo pravico, da odloča, ali je posamezna finančna transakcija v interesu vseh delničarjev, tudi malih, ali le večinskih oziroma ali je zasledovan javni interes. To je velika moč. Upamo in pričakujemo, da jo bodo primerno uporabili.

Sprememba zakona o prevzemih je del paketa ukrepov za hitro in učinkovito prestrukturiranje podjetij, zato jo bomo v Državlanski listi podprli. Upamo, da bo čim manjkrat uporabljena. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospa državna sekretarka s sodelavcem, kolegic in kolegi!

Glede predlaganih dopolnitev Zakona o prevzemih, ki ga je Vlada Republike Slovenije v zakonodajni postopek vložila po nujnem postopku, smo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke precej skeptični. Čeprav gre navidezno za manjši dopolnitvi zakona, pa dva nova člena v resnici prinašata velike vsebinske spremembe.

Zakon o prevzemih v osnovi predstavlja zakon, ki ščiti male delničarje. V primeru prevzema določa pravila, po katerih mora prevzemnik, torej tisti delničar, ki prevzema kontrolni delež, dati prevzemno ponudbo vsem, tudi malim delničarjem, po enaki ceni. S tem zakon zagotavlja malim delničarjem možnost, da pod enakimi pogoji, torej ob enaki prodajni ceni, zapustijo to družbo. Sankcije v primeru neizpolnjevanja te določbe so neizprosne, kar se je pokazalo tudi v nekaterih zelo odmevnih primerih, ko je regulator, torej Agencija za trg vrednostnih papirjev, odvzel glasovalne pravice državi oziroma njenim kapitalskim družbam na primeru Zavarovalnice Triglav ali Telekom.

Prva dopolnitve zakona o prevzemih, 22. b člen, ki uvaja izjemo glede odvzema glasovalnih pravic, je v danih gospodarskih razmerah v Sloveniji še posebej smiselna. Kadar prevzemnik s finančnim prestrukturiranjem rešuje gospodarsko družbo v težavah in celo še preden pride do postopkov v zvezi insolventnostjo, lahko prevzemnik na podlagi obrazloženega predloga obdrži vse glasovalne pravice v tej družbi. V primerih, ko torej upnik konvertira terjatve in s tem rešuje delniško družbo, ni zavezan dati obenem prevzemne ponudbe vsem delničarjem, pa kljub temu obdrži vse glasovalne pravice in s tem se v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke lahko strinjamo.

Več težav pa imamo z drugim, se pravi 22. c členom. Ta namreč uvaja novo izjemo, ko se izvrševanje glasovalnih pravic dopusti zaradi tako imenovanega javnega interesa. V tem primeru lahko glasovalne pravice ponovno pridobijo delničarji, ki jim jih je agencija predhodno odvzela in v predlogu izkaže javni interes. V tem primeru ima direktor agencije diskrecijsko pravico, da odloča o tem, ali je ta javni interes izkazan ali ne. Pri tem imamo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke resne težave. Pojem javnega interesa je namreč izjemno slabo definiran. V zakonu so samo primeroma našteti varnost in obramba države, javna varnost, varnost življenja, zdravja in premoženja ljudi, delovanje ekonomskega sistema.

Javni interes je po našem mnenju pojem, ki sodi v kakšne druge zakone – takšne, ki upravičujejo posege npr. v cestno infrastrukturo ali pa v Zakon o varstvu pred naravnimi nesrečami. V zakonu o prevzemih pa takšen termin ni najbolj primeren, še posebej ne,

če je tako slabo opredeljen, kot je v tem primeru. Če želi država zaščititi svoje interese, kar je, kot že rečeno, v danih razmerah povsem legitimno, naj to v zakonu povsem jasno pove in naj tega ne skriva pod mnogo bolj ohlapnim terminom "javni interes", ki velja za katerega koli delničarja, ne le za državo.

Zato smo v Slovenski ljudski stranki predlagali, da se redefinira ta člen, naj se natančno določi, za čigav interes gre, in naj se nedvoumno definira tudi, v katerih primerih ga je mogoče uveljaviti, saj kot tak prinaša preveč tveganja za politično zlorabo, obenem pa ima zaradi uvedbe diskrecijske pravice direktorju agencije vgrajena tudi korupcijska tveganja. Ne bomo se spuščali v razprave, ali je bil to namen predlagatelja ali ne, dejstvo je, da ta način ni pravi in da predlagano besedilo za poslance Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ni sprejemljivo in da zato, samo zaradi teh urejenih tveganj, tega zakona v poslanski skupini nikakor ne nameravamo podpreti. Bomo pa, če bo predlagani zakon kljub temu sprejet, v poslanski skupini zelo pozorno spremljali predloge delničarjev, ki se bodo sklicevali na javni interes in tudi vse odločitve direktorja agencije v takšnih primerih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine demokratične stranke upokojujencev Slovenije.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka s sodelavcem, spoštovani kolegi in kolegice!

Predlog tega zakona in naslednjega, ki sledi pri naslednji točki dnevnega reda, sta to še dva v vrsti že sprejetih in bodočih, ki še pridejo in imajo skupen namen pomagati gospodarstvu in še posebej tistim podjetjem, ki so v težavah. To, da bi se lahko podjetja v težavah uspešno prestrukturirala in ohranjala zdrava jedra, je danes, v času gospodarske krize, bistvenega pomena za ohranjanje delovnih mest, saj se socialna slika Slovenija iz dneva v dan slabša. Namen dopolnitve Zakona o prevzemih je olajšanje prestrukturiranja družbam, ki jim je bila odvzeta glasovalna pravica. Na tem spisku so na primer: Zavarovalnica Triglav, Telekom, Nova Kreditna banka Maribor in še nekaj drugih podjetij, v katerih ima država svoje deleže.

Izjemoma se delničarjem v teh podjetjih vrnejo glasovalne pravice, a le za nekatere zadeve; zadeve, ki so v javnem interesu. Zakon ta javni interes opredeli, Agencija za trg vrednostnih papirjev pa bo na podlagi obrazloženega predloga delničarja lahko izdala soglasje za glasovanje.

Predlog zakona prinaša še eno izjemo, po kateri bi delničarji z odvzetimi glasovalnimi pravicami lahko glasovali na skupščini oziroma bi bili začasno oproščeni objaviti prevzemno ponudbo, in sicer v primeru, ko bi do doseganja

prevzemnega praga prišlo zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja z namenom, da se zagotovi njena kapitalaska ustrezno ali pa dolgoročnejša plačilna sposobnost. Ta predlog zakona je korak k uresničevanju zavezi, ki jih je dala Vlada z namenom izboljšanja stanja v gospodarstvu. Pravne okvire delovanja družbe s tem zakonom prilagajamo aktualnim razmeram v gospodarstvu. Seveda je jasno, da ta zakon ne rešuje oziroma ne odpravlja vseh pomanjkljivosti, ki jih vsebuje prevzemna zakonodaja, in v DeSUS pričakujemo še kakšne obsežnejše popravke.

Seveda pa bomo v naši poslanski skupini ta predlog podprli. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovani gospod predsednik, državna sekretarka, vsi prisotni, lepo pozdravljeni!

V Novi Sloveniji podpiramo prizadevanje Vlade oziroma Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, da čim prej pomaga slovenskemu gospodarstvu in podjetjem na poti iz krize. Hkrati pa menimo, da morajo biti rešitve, ki jih sprejemamo v Državnem zboru, dobro premišljene, saj lahko v nasprotnem primeru povzročijo več škode kot koristi. Na matičnem delovnem telesu je bil s strani Zakonodajno-pravne službe in predstavnikov Agencije za trg vrednostnih papirjev izražen pomislek, da predlagana novela vsebinsko ni dobro pripravljena in da bo v praksi zaradi nje lahko prišlo celo do dodatnih težav.

V Novi Sloveniji se strinjamo, da je zagotovitev glasovalnih pravic države v gospodarskih družbah, kjer ima država svoj delež, zelo pomembno, vendar je pri tem treba upoštevati obstoječo zakonodajo in predlagati rešitve, ki bodo dobre in mednarodno primerljive. Država, ki sprejema zakone, se jih mora sama najprej držati in zanjo ne smejo veljati izjeme oziroma drugačna pravila kot za druge državljanke. Vlado zato pozivamo, da novelo zakona ustrezno spremeni v skladu s priporočili Zakonodajno-pravne službe in v konkretnem primeru tudi Agencije za trg vrednostnih papirjev in natančno določi merila za izjeme.

Če bo novela Zakona o prevzemih vsebinsko ostala enaka, kot jo je koalicija sprejela na seji matičnega odbora, jo v Poslanski skupini Nove Slovenije ne bomo podprli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Aleksandra Osterman bo predstavila stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegi, kolegice, predstavniki ministrstva!

Novela Zakona o prevzemih se s svojimi rešitvami dotika predvsem aktualnih razmer na trgu vrednostnih papirjev in dodatno ponuja rešitve k boljšemu uresničevanju pravic delničarjev. Novela Zakona o prevzemih določa, da lahko osebe, ki jim je zaradi usklajenega delovanja Agencija za trg vrednostnih papirjev odvzela glasovalne pravice, ob soglasju Agencije za trg vrednostnih papirjev glasovalne pravice pod določenimi pogoji tudi ponovno pridobijo.

Novela Zakona o prevzemih predvideva povrnitev glasovalnih pravic v ciljni družbi ob nameri izvedbe finančnega prestrukturiranja. Finančno prestrukturiranje ciljne družbe se sicer izvaja z namenom zagotavljanja kapitalске ustreznosti in s tem zagotavlja dolgoročno plačilno sposobnost družbe pred začetnimi postopki insolventnosti.

Čeprav novela Zakona o prevzemih omogoča povrnitev glasovalnih pravic pod določenimi pogoji, ki so bile odvzete s pravnomočno odločbo agencije, pa to ne pomeni, da je obveznost dajanja prevzemne ponudbe prenehala. Osebe, ki so jim bile pravice povrnjene, so še vedno dolžne dati prevzemno ponudbo, in sicer po preteku petih let. Rok je skladen z rokom določenim v Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, ki predvideva za ukrepe, ki se financirajo iz javnih sredstev, 5-letni rok za povrnitev teh sredstev. Tudi z novelo Zakona o prevzemih se predvideva, da je za finančno prestrukturiranje družbe 5-letni rok zadosten in da je po preteku tega roka treba podati prevzemno ponudbo.

Poglavitne rešitve, kot jih prinaša novela Zakona o prevzemih, so: povrnitev glasovalnih pravic v družbi, ki jih je Agencija za trg vrednostnih papirjev zaradi usklajenega delovanja odvzela, v pridobitvi soglasja Agencije za trg vrednostnih papirjev se lahko izvršujejo glasovalne pravice, in sicer takrat, ko gre za zaščito javnega interesa, ki pa se izkazuje z varnostjo ali obrambno državo, z javno varnostjo, varnostjo življenja, zdravja in premoženja ljudi in z delovanjem ekonomskega sistema. Osebe, ki jim je agencija zaradi usklajenega delovanja odvzela glasovalne pravice, morajo obrazložiti predlog in pozitivno mnenje izvedenca za poslovno-finančne stroške vložiti najmanj 10 delovnih dni pred skupščino, na kateri želijo izvrševati te pravice. V primeru zagotavljanja ustrezne kapitalске ustreznosti družbe, njene dolgoročne plačilne sposobnosti ali finančnega prestrukturiranja se za obdobje petih let omogoči oprostitev podajanja prevzemne ponudbe in izvrševanja glasovalnih pravic.

Zaradi vsega povedanega Poslanska skupina Pozitivna Slovenija predlagano novelo podpira. Novelo Zakona o prevzemih podpiramo, ker je sestavni del paketa ukrepov in zakonskih podlag za hitro in učinkovito prestrukturiranje podjetij. Verjamemo, da bo ta

novela pripomogla k stabilizaciji in normalizaciji stanja v slovenskem gospodarskem prostoru. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, pozdravljam tudi naše najmlajše obiskovalce, kolegice, kolegi!

Pred nami je pomemben zakon, in sicer Zakon o prevzemih, dopolnitev, in glede na vsebino zakona, ki ga imamo na mizi, ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke precej pomislekov. Prvotno, dopolnjeni zakon ni usklajen z regulatorjem trga, agencijo ATVP. Tudi na Odboru za finance je Agencija za trgovanje z vrednostnimi papirji povedala kup pomislekov in da se ji nalagajo določene nove naloge, ki niso jasno opredeljene in bodo imeli težave predvsem pri odločanju. Zadržek k predlaganemu zakonu je pa podala tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Ocenjujemo, da je zakon zelo pomanjkljivo napisan. Zakon ne vsebuje nobenih kriterijev, na osnovi česar bi lahko regulator trga odločil, v katerih primerih se bodo glasovalne pravice vrnila. Seveda pa glavnina tega zakona opredeljuje nov pojem "javni interes" in z niti eno besedo v samem zakonu ni napisano, kakšni so kriteriji za javni interes. Seveda pa na vprašanje kot predstavniku Odbora za gospodarstvo tudi državna sekretarka takšnega odgovora glede kriterijev javnega interesa ni znala pojasniti.

V Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da gre Slovenija na neko novo pot, in sicer po 20 let govora o nacionalnem interesu, da imamo sedaj nov pojem, in sicer "javni interes". Vsi pa vemo, na kakšen način so se zgodbe, ki so bile vključene v nacionalni interes, zaključile. Vprašanje v zvezi s to dopolnitvijo Zakona o prevzemih je predvsem to, na kakšen način se bodo glasovalne pravice vrnila, ali bodo delničarji lahko odločali o vseh točkah dnevnega reda, če se jim bo povrnila glasovalna pravica, ali bo šlo tukaj samo za povrnitev glasovalnih pravic v točkah, v katerih se naj bi odločalo o zagotovitvi kapitalne ustreznosti, plačilne sposobnosti in finančnega prestrukturiranja. Imamo pomisleke, da je ta zakon pisan na kožo sedanji vladi, in sicer da bo lahko pri državnih podjetjih, ki so jim bile odvzete glasovalne pravice, kadrovala in spreminjala predvsem nadzorne svete.

Treba je poudariti to, da glasovalne pravice nobenemu od državnih podjetij niso bile vzete na lepe oči, ampak zaradi tega, ker so ta podjetja ali neposredno ali posredno kršila Zakon o prevzemih. V Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da je zakon treba spoštovati. Pravila morajo veljati z vse, ne le za

državo. Tudi strokovna javnost ocenjuje, da je ta predlog in dopolnitev zakona v nasprotju z evropskim pravnim redom in da država ne more biti izjema. Ocenjujemo, da takšen predlog zakona, ki ga imamo poslanci v danem trenutku na mizi, predstavlja izigravanje zakonov. Zakon o prevzemih je prvenstveno namenjen zaščiti malih delničarjev. Na takšen način dopolnitve se pojavlja tudi vprašanje, vemo, da se pripravlja v Sloveniji privatizacija in kakšna povratna informacija in kakšen signal bo vse to resnim vlagateljem, ko bodo videli, da zakoni v Sloveniji veljajo; veljajo pa za vse, razen za državo.

Ocenjuje se oziroma po pojasnilih predstavnikov Vlade, da tudi če se bodo glasovalne pravice povrnila, da še vedno za to družbo obstaja, da mora objaviti prevzem. Poglejte, ključna točka delnic je, da imaš glasovalne pravice na skupščini. Verjamem, če se bodo glasovalne pravice vrnila na skupščini, niti enega odstotka možnosti ni, da bodo te družbe objavile prevzem, ki bi ga morale.

Zakon je pomanjkljiv, zakon nima kriterijev, zaradi tega smo tudi v Poslanski skupini SDS vložili amandma. V primeru, če bo zakon takšen, kot je v danem trenutku, ga v Poslanski skupini SDS iz navedenih razlogov, predvsem zaradi tega, da zakonodaja velja za vse, zgolj za državo pa ne, ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Matjaž Han bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora. Državna sekretarka s strokovnim sodelavcem! Dovolite še meni, da prekršim obstoječo prakso in pozdravim gospodične in gospode na našem balkonu.

Predlog o dopolnitvah Zakona o prevzemih spreminja obstoječi zakon v delih, kjer se je v praksi izkazalo, da so nekatere težave pri izvajanju zakona. Gre predvsem za dve poglavitni rešitvi, ki ju zasleduje ta predlog, in sicer: prvič, osebe, ki delujejo usklajeno in jim je bilo z odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev prepovedno izvrševanje glasovanja v ciljni družbi, lahko ob predhodnem soglasju agencije izvršujejo glasovalne pravice iz svojih delnic na skupščini ciljne družbe o tistih predlogih sklepov, ki so nujni za zaščito javnega interesa. In, spoštovani, drugič, predlog zakona daje možnost začasne oprostitve obveznosti podati prevzemno ponudbo in možnost začasnega izvrševanja glasovalnih pravic kršitelje v primeru zagotavljanja kapitalne ustreznosti podjetja, njegove plačilne sposobnosti oziroma finančnega prestrukturiranja.

Predlog zakona ima po naši oceni, oceni Socialnih demokratov, dober oziroma legitimen namen, saj želi preprečiti, da bi se na

nek način zlorabilo državno premoženje v izrazito zasebne interese ter da bi se izčrpaval gospodarske družbe z dividendno politiko, kjer bi določali posamezniki z manjšinskim deležen v gospodarski družbi, ne pa država, ki je sicer večinski lastnik, vendar so ji bile odvzete glasovalne pravice.

Drugo vprašanje pa je, ali smo se s tem predlogom zakona urejanja teh pomembnih vprašanj lotili na pravi način. Tudi naša Zakonodajno-pravna služba je v svojem mnenju k predlogu zakona opozorila na kar nekaj sistemsko-pravnih vprašanj, med katerimi sta po naši oceni ključna zlasti dva in smo nanju še posebej pozorni.

Prvo je vprašanje, ali se s tem predlogom zakona nemara pregrobo posega v pravice oziroma varstvo manjšinskih delničarjev, kar je sicer osnovni namen zakonskega urejanja prevzemov oziroma ali se državo kot večinskega lastnika preveč privilegira v primerjavi z drugimi večinskimi lastniki.

In drugo vprašanje, ki je za nas pomembno, ali se Agenciji za trg vrednostnih papirjev ne daje prevelik manevar proste presoje javnega interesa, saj v ta namen ni opredeljenih natančnih kriterijev ter se posledično agenciji dodeljuje nova pooblastila, ki posegajo oziroma presegajo funkcijo regulatornega organa.

Gre torej za, spoštovani, pomembna in občutljiva vprašanja, katere je treba urediti na način, ki bo ustrezno varoval javni interes oziroma interes države kot večinskega lastnika. Tu imamo predvsem v mislim smotrno in ne prekomerno strogo ureditev odvzema glasovalnih pravic države kot večinskega lastnika. Po drugi strani pa se zavedamo, da je treba biti skrajno previden in restriktiven tudi pri omejevanju oziroma poseganju v pravice malih delničarjev, ki bi utegnili svojo pravico iskati tudi na Ustavnem sodišču. Ne nazadnje, treba je ohraniti vlogo Agencije za trg vrednostnih papirjev kot regulatornega organa, ne pa ji nalagati prevelikih pooblastil ter takšno odgovornost pri sprejemanju odločitev, ki imajo lahko tudi usodno premoženjske posledice v škodo države Republike Slovenije.

Socialni demokrati bomo sicer podprli ta predlog zakona, ob tem pa od Vlade in resornega ministrstva pričakujemo, da naredi zelo temeljito analizo vseh navedenih odprtih vprašanj, upošteva tudi strokovna mnenja Zakonodajno-pravne službe ter pripravi takšen predlog novele Zakona o prevzemih, ki bo s tehtnimi vsebinskimi argumenti učinkovito zavaroval javni interes države v gospodarskih družbah, kjer je država večinski lastnik.

Ta zakon potrebujemo ravno zaradi privatizacije, ki se ta moment napoveduje v tej naši republiki. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju, in

sicer v razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k temu členu.

Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da je interes in vas vabim k prijavi za razpravo.

Mag. Marko Pogačnik, imate besedo.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo!

Pri tako pomembnem zakonu je mogoče zaskrbljujoče, da je samo ena prijava.

Kot smo že povedali pri stališču Slovenske demokratske stranke, smo ta amandma vložili predvsem iz namena, da se sledi mnenjem in predlogom regulatorja Agencije za trg vrednostnih papirjev, kajti mnenje regulatorja je za nas sila pomembno in bi moralo biti pomembno tudi za vse ostale, na kakšen način se bo o tem zakonu odločalo.

Predlog amandmaja, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, deloma sledi predlogu, ki ga je predlagala tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev in tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev je na Odboru za gospodarstvo izrazila velike pomisleke, kajti Agenciji za trg vrednostnih papirjev se nalaga neka nova naloga; naloga pa je predvsem v tem problematična, ker niso določeni kriteriji, na osnovi česar se bo lahko Agencija za trg vrednostnih papirjev odločala. Torej ponovno prihajamo v neko zakonsko praznino, ocenjujem, da je teh zakonov s praznino, ki omogočajo določene manevre, predvsem tistim, ki so privilegirani, preveč v Sloveniji in da je problem nastalih problemov, ki jih imamo v Sloveniji, verjetno povezni tudi s slabo sprejeto zakonodajo. Zato danes apeliram na vse poslanke in poslance, da ne dovolimo, da Slovenija ponovno dobi eno invalidno zakonodajo, ki bo omogočala predvsem to, da bodo lahko določena podjetja izigravala zakonodajo.

Zakon o prevzemih je predvsem namenjen za zaščito malih delničarjev, predvsem je treba poudariti, da glasovalne pravice državnim podjetjem – Zavarovalnica Triglav, Telekom, Aerodrom, Pozavarovalnica Sava – niso bile odvzete na lepe oči, ampak zaradi tega, ker je bila kršena zakonodaja. Tudi strokovna javnost opozarja, da brez dopolnitve tega zakona, je ta zakon v nasprotju z evropskim pravnim redom, kajti država ne more biti izjema. Na pomanjkljivosti, na nesorazmernosti in predvsem na nestrokovnosti je opozarjala Zakonodajno-pravna služba, vendar koalicijski poslanci na Odboru za finance so to preslišali in pač uporabljali tisti glasovalni stroj in predlog izglasovali.

Ocenjujemo, da bo prišlo do velikih težav na trgu, predvsem pred skupščinami, ni jasno definirano, kje naj se vrnejo te glasovalne pravice, ali bodo podjetjem, ki jim bodo vrnjene glasovalne pravice, te glasovalne pravice veljale za vse točke dnevnega reda skupščine ali pa bodo dejansko samo za tiste točke dnevnega

reda, ki bodo govorile o prestrukturiranju, zagotavljanju kapitalske ustreznosti, zagotavljanju finančnega prestrukturiranja in zagotavljanju finančne sposobnosti. Tukaj mi nimamo težav, vendar v celoti ocenjujemo, da je nujno, da se sprejme predlagani amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, kajti ocenjujemo, da država ne more biti tista, ki bo izigravala zakonodajo, in da se zakoni pišejo zgolj v korist države. Država je prevelika in Zakon o prevzemih je predvsem to, da zaščititi interes malih delničarjev. Mali delničarji v Sloveniji so bili že prevečkrat izigrani in v Slovenski demokratski stranki si ne bomo dovolili, da bo zdaj še več maneverskega prostora z izigravanjem malih delničarjev. Predvsem pa je moteče za nas, da se tukaj govori o novem terminu, in sicer "javni interes", z niti eno samo besedo pa v zakonu ne piše, kaj to javni interes je. Bojimo se, in bojazen obstaja, da bo namesto "nacionalnega interesa", za katerega vemo, kam je Slovenijo pripeljal, zdaj uporabljen nov termin, ki se bo imenoval "javni interes".

Ocenjujem, da je predlog amandmaja korekten in tudi predlog SDS na samem Odboru za gospodarstvo je bil takšen, da ta zakon v nekaterih zadevah je pomemben in bi ga bilo smiselno sprejeti, vendar naj si Vlada vzame še čas, posluša predloge in pripombe regulatorja trga, ta zakon dopolni, da ne bo prihajalo do nejasnosti in v tem primeru bi ga tudi v naši poslanski skupini podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da je interes in vas vabim k prijavi za razpravo.

Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavcem, lepo vas pozdravljam!

V stališču Poslanske skupine Nove Slovenije je gospa Ljudmila Novak že povedala, da je potreben pogoj za podporo tega zakona z naše strani sprejetje predlaganega amandmaja, ki so ga pripravili kolegi in kolegice Slovenske demokratske stranke. Če beremo dopis regulatorja trga Agencije za trg vrednostnih papirjev, če smo pozorno poslušali na odboru razpravo predstavnika ATPV in če smo ne nazadnje tudi poslušali vsaj zadnjega, ki je predstavil stališče poslanske skupine, to je bil gospod Matjaž Han, ki je zelo odkritosrčno povedal, da bo njihova poslanska skupina sicer ta zakon sprejela, vendar takoj dajo nalogo Vladi, da nekako ta zakon optimira.

Predvsem bi želel opozoriti na določila te novele zakona, ki bodo v praksi privedla do neoperativnosti. Na to je opozorila tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev. Že v fazi sprejemanja tega zakona je prišlo do nemalo zmed. Ne nazadnje opozorim samo na eno. Na portalu Državnega zbora smo lahko videli

drugačno besedilo predloga zakona kot v istem trenutku besedilo predloga zakona na vladnem portalu. Sicer kot opozicijski poslanec ne vem, kaj se je dogajalo na vladnih odborih, dodajam pa stavek glede na nepreverjene informacije: upam, da se je sploh kaj dogajalo. Zdi se, da nekateri zakoni pridejo, poudarjam po nepreverjenih informacijah, kar direktno na Vlado, tako da vladni odbori predlogov zakonov sploh ne obravnavajo. To ni dobro! Gre ne nazadnje za izjemno pomembno materijo – ja, tudi zaradi tega, ker smo pred fazo, upam vsaj, privatizacije dela državnega premoženja.

Zaključujem s tem, da najavim podporo temu amandmaju, ki bo bistveno izboljšal predlog zakona, ga naredil tudi bistveno bolj operativnega in sprejetje amandmaja je dejansko tudi garancija, da bo Poslanska skupina Nove Slovenije novelo zakona podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem gospodu Rihardu Branislju.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala lepa.

V zadevi gre dejansko za neko razmerje med javnim interesom in varstvom malih delničarjev. Javni interes seveda ne more biti izražen v zakonu, je pa izražen v obrazložitvi. Še posebej mislim, da kaj dosti niti ni treba, da je opredeljen, ker ga prepoznamo vsi in vemo, zakaj je ta javni interes pomemben in v čem je ta javni interes.

Seveda je treba male delničarje zaščititi, ampak ta novela zakona to vgrajuje v sam sistem in Agencija za trg vrednostnih papirjev kot regulator na tem področju je tudi – ne glede na to, da se seveda od regulatorja to zahteva in pričakuje – tudi javno povedala, da bo Agencija za trg vrednostnih papirjev pri odločanju o konkretnem predlogu, ki bo težil k zaščiti javnega interesa, zelo restriktivna tudi zaradi morebitnega posega v pravice malih delničarjev.

Konec koncev, mi moramo tukaj z vidika javnega interesa imeti učinkovit mehanizem, da na nek način tudi rešujemo podjetja, rešujemo tista podjetja, kjer so delničarji tudi mali delničarji. Ko rešujemo podjetja, rešujemo tudi male delničarje. Mislim, da bi tukaj morali biti interesi vseh pravzaprav enotni. Mi nimamo težav. Jaz bom to podprl.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Sprašujem, če želi še kdo razpravljati. Ja, vabim vas k prijavi za razpravo.

Gospod Zvonko Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Amandma k 1. členu, ki smo ga vložili v Slovenski demokratski stranki, poskuša na nek način omiliti slabo usmeritev novele te zakonodaje. Predvsem v tej smeri, o kateri je

bilo že doslej govora. Seveda pa ne v celoti. Veliko je bilo govora o tem javnem interesu. Včasih se je temu reklo nacionalni interes, gre za isto zadevo, se pravi, gre za interes javnosti, interes vseh nas, ki ga je treba zasledovati na številnih področjih, gotovo tudi pri upravljanju gospodarjenja z državnim premoženjem. Jaz ne delim stališč s tistimi, ki menijo, da je bila država pri zaščiti tega interesa z različnimi finančnimi vložki v različna državna podjetja uspešna. Bilo je ravno nasprotno. Če pogledamo primere, ki so se zgodili v zadnjih 20 letih, bi bilo prav, da gremo čim dlje stran od teh določb v zakonu in da tega ne omogočimo, kajti država ni nič reševala, pač pa je z vložki in intervencijami tako v Novo LB, Kreditno banko Maribor, Adria Airways, številna druga podjetja, samo še poglobila stanje v teh podjetjih in onemogočila, da bi se podjetja takrat, ko je bil čas za to in ko so bile izpolnjene okoliščine, na ustrezen način prenovila, prestrukturirala. Seveda bi se to zgodilo ali na ta način, da bi dobili pametnega, odgovornega lastnika, ali pa da bi šla država v neko kombinacijo z nekim strateškim lastnikom, kjer bi ta prevzel večje breme glede gospodarjenja, upravljanja, država pa bi zagotavljala strateški vidik, ki ga na določenih področjih, kot so energetika, transport, logistika, gotovo ima. Vendar, žal, v preteklosti je bilo vse tako pomešano pod znano formulo nacionalnega interesa, zaradi tega imamo v Slovenski demokrati stranki velike težave s podporo temu zakonu, ker ta interes dejansko ni definiran, niso definirani kriteriji in ATVP bo imel zelo težko nalogo na nek suveren način odločati v takih primerih.

Recimo, če pogledamo ta primer, ki ni več hipotetičen, ki se je zgodil ne dolgo tega nazaj. Mercator. Pred dvema letoma, v letu 2011, to je bilo spomladi 2011, je takratna Pahorjeva vlada zelo jasno povedala, da ni strateški interes te države, da se to podjetje proda hrvaškemu Agrokorju. Še danes je takega mnenja minister Židan. Seveda se takrat to ni zgodilo, ker je regulator odreagirar, verjetno ni odreagirar zaradi nekih svojih lastnih interesov, ampak zaradi tega, ker je poslušal, kaj je strateški nacionalni interes takrat države. Zdaj smo po dveh letih, po praktično slabih dveh letih od takrat, ko je bila ta prodaja preprečena, po ceni 221 evro za delnico, na točki, da bo Mercator – oziroma ne da bo, da je – prodan za 120 evrov za delnico temu istemu kupcu Agrokorju. Se pravi 400 milijonov evrov manj bodo dobili delničarji. Med drugimi pomemben delež manj tudi država, Nova LB, ki ga bo seveda treba od nekod pokriti. V primeru NLB vemo, kdo to pokriva – vsi naši ljudje; vseh 2 milijona državljanov oziroma vsak, ki plačuje kakršen koli davek – v bodoče vemo, da jih bo še več –, bo dolžan pokriti en del tega izpada.

Kaj se je zgodilo v dveh letih v tem podjetju, da je prepolovilo svojo vrednost? Ali je to mogoče? Ali je res tako slabo poslovalo to podjetje? V dveh letih je poslovalo toliko slabše,

da se mu je prepolovila vrednost. To ni mogoče, še v tistih podjetjih, ki nimajo mešane lastniške strukture, ki je država večinski lastnik, ne poslujejo tako slabo, da bi se v dveh letih prepolovila njihova vrednost. Poleg tega gre za trgovca. Gre za trgovca, ki ima prevladujoč delež na slovenskem trgu in še nekaterih drugih. Gre za celo

verigo, ki je vzpostavljena v tej shemi. Torej, pred dvema letoma je bil tudi za Socialne demokrate nacionalni interes, da se Mercatorja po 221 evrov Agrokorju ne proda. Danes očitno tega nacionalnega interesa več ni. Za 400 milijonov evrov manj, vzeti iz žepov davkoplačevalcev. Tako imamo resnično težave s tem zakonom in s to novelo, ker na nek način legalizira, recimo temu, državno krajjo oziroma gospod Veber bi se izrazil drugače – veleizdajo. Pred tremi meseci je govoril, da je klasifikacija naložb v Slovenskem državnem holdingu veleizdaja. In zakaj je to dejal? Zaradi tega ker se prodaja Aerodrom in s tem izgubimo izjemen potencial v turizmu in gospodarstvu, je takrat dejal gospod Veber. In je to veleizdaja. Zaradi tega ker se prodaja Telekom, je dejal, da je to veleizdaja. Nobena država ne prodaja operaterjev, saj gre za nadzor nad nacionalno varnostjo. Tukaj gre za veleizdajo zaradi ogrožanja nacionalne varnosti. Dejal je, da v slovenskih demokratih – pardon, v Socialnih demokratih, ne v slovenskih demokratih – ne bi prodajali Telekom in Aerodroma. Februarja meseca letos je bilo to rečeno, ne pred dvema letoma. Jutri bomo v 45 minutah brez razprave, ker jo boste zaprli, tako kot je bila danes zaprta razprava o Adria Airways, prodali deleže oziroma boste odločili o prodaji deležev v petnajstih podjetjih – ampak poglejte, med njimi sta Telekom in Aerodrom v celoti! V SDH pa je prejšnja vlada nameravala obdržati kontrolni delež 25, plus eno delnico v Aerodromu in kontrolni delež 25, plus eno delnico v Novi KBM, ki je tudi predvidena za prodajo, ob nikakršni ceni, ker je trenutno ta banka praktično brez vrednosti glede na poslovanje, ob tem da je Vlada, ki so jo vodili Socialni demokrati, gospod Pahor, pred dvema letoma tudi pod velikim političnim pritiskom zagotavljanja nacionalnega interesa oziroma javnega interesa zagotovila dokapitalizacijo Nove KBM s strani predvsem državnih podjetij. Pošta Slovenije, Gen Energija in še številna druga državna podjetja so kupovala delnice Nove KBM po 30- in večkratni vrednosti, kot je vredna danes. Kdo bo plačal torej tudi to razliko? V imenu javnega interesa? Ali je bil tukaj res ščiten javni interes ali je šlo za nekaj drugega? Ali je šlo za ohranjanje nekih pozicij, položajev v podjetjih, kjer vemo, da se lahko napaja taka in drugačna paradržavna omrežja? Na mizi je zakon, ki bi lahko to preprečil, pa tega žal ne bo preprečil. Še več, legaliziral bo vsa ta početja, ki so bila v resnici do sedaj nekje na meji legalnosti. Če bi imeli državo, ki je utemeljena na vladavini prava in pravičnosti, potem bi verjetno nekateri, ki so

sodelovali v teh postopkih, že sedeli za zapahi. Pri nas se seveda kaj takega še dolgo časa, žal, ne bo zgodilo. Pregarjani bodo tisti, ki se trudijo, da bi delali prav, ki pa niso kompatibilni s političnim vetrom, ki trenutno piha v tej državi. Tako je že kar nekaj časa, žal.

Tako je ta javni interes, ki se sedaj v tem zakonu nekako uzakonja, lahko zelo problematičen, še posebej zaradi tega, ker je bilo v preteklosti kar nekaj podjetij, pri katerih so bili zamujeni trenutki, ko bi jih še bilo mogoče prestrukturirati. Eno izmed takih je gotovo Adria Airways. Tudi glede tega veste, da se je dokapitalizacija zgodila pred dvema letoma, v času socialdemokratske Pahorjeve vlade. Takrat je bilo temu namenjenih 49 milijonov in pol za to dokapitalizacijo tudi z namenom, kot je bilo rečeno, da se ohrani strateška pozicija nacionalnega prevoznika, in takrat, ko se je to utemeljevalo pred dvema letoma, ste nekateri, ki še danes sedite v tem parlamentu, to potezo utemeljevali kot pomembno odločitev, ki bo skupaj z ohranitvijo državnega deleža na letališču dr. Jožeta Pučnika, se pravi, državnega deleža v Aerodromu Ljubljana, omogočila zagotovitev nacionalnega javnega interesa, ki ga Slovenija zasleduje na področju letalskega prometa in letalske logistike. Jutri v 45 minutah, kolikor ste jih odmerili, da se lahko predstavijo stališča posameznih poslanskih skupin, vsaka v petih minutah, bosta oba ta dva nacionalna interesa uvrščena v prodajo, tako Adria Airways kot Aerodrom v celoti. V celoti!

Kaj se je zdaj zgodilo v zadnjih dveh letih ali pa v zadnjih treh, štirih mesecih – pri nekaterih –, da izjemno zavzemanje za nacionalni interes v času, ko je bila neka druga vlada, je imelo nek pomen in neko konotacijo, sedaj ko je pa vaša vlada, pa ima to zavzemanje popolnoma drugačen pomen. In je seveda javni nacionalni interes samo tisti, za katerega vi tako rečete, da je temu tako. To je nekaj podobnega, kot v pravu, se pravi, kriv je samo tisti, za katerega vi rečete, da je kriv, tisti, za katerega vi tako menite, da je nedolžen, je pa nedolžen. Očitno se nič kaj pomembnega ni zgodilo, samo politično so se karte premešale in zaradi tega mešanja političnih kart se žal tudi v Zakonu o prevzemih vladajoča koalicija na zelo nedostojen način poigrava z našim skupnim premoženjem, na ta način, da nas bodo vse te odločitve v prihodnje zelo veliko stale.

Nedavno tega je bila ponovno dokapitalizirana Nova Ljubljanska banka s 500 milijoni evrov, teh dokapitalizacij je bilo v zadnjih letih preko milijarde evrov, baje da okoli milijardo tristo milijonov evrov. Vprašajmo se zdaj, ali je bil namen, zaradi katerega so bila ta sredstva namenjena tej banki, uresničen ali ne. Ali je ta banka v tem obdobju zaradi teh silnih sredstev, ki jih je dobila, postala boljša, bolj učinkovita, nudi boljše servis prebivalstvu in gospodarstvu, ima boljše bonitetno oceno, je razširila mrežo svojega poslovanja na druge trge, se je notranje prečistila in racionalizirala? Ni se! Nič od tega se

ni zgodilo in nekaj podobnega velja za druge banke, ki so bile na tak način dokapitalizirane, za Adria Airways, za številna druga podjetja, ki so nekritično prejela sredstva, ki jih je bilo lahko dati, ker jih nihče ni dajal iz svojih žepov, tako kot zdaj ni problem državnemu sekretarju pri predsednici vlade hoditi po Sloveniji, pa dajati tam en milijon Svei, 5 milijonov enemu drugemu podjetju, od gospoda Pavčka, mislim, da je 10 milijonov na tretjem koncu ... Skratka, nobenega problema tu ni, ker za ta denar ni nobene odgovornosti. Če pa bi nekdo, ki je ta sredstva moral tako ali drugače ustvariti – ali preko svoje podjetniške aktivnosti, ali preko svojega znanja, ali na kakršen koli drug način –, dal, da tako rečem, svoj denar, svoj kapital, potem bi bila ta odgovornost popolnoma drugačna in bistveno večja. Test za to, ali je neko podjetje dobro in ali je še ga mogoče ohraniti pri življenju in zagotoviti njegovo bolj učinkovito poslovanje, je, ali je nekdo pripravljen dati svoj denar vanj. Ta test je zelo enostaven. Gospod Meh je pred časom rekel, da je TEŠ 6 tako dobra naložba, da bi vanj dal polovico svoje hiše. Upam, da je to že storil. Ker če je v to tako dobro prepričan, potem tukaj ne sme biti nobene bojazni. Če je to naredil, mu lahko povem, da jaz nisem tako trdno prepričan in ne bi niti enega evra dal v ta projekt, ker se je pokazalo skozi računice in skozi številke, da je rentabilnost tega projekta izjemno vprašljiva. In če je rentabilnost vprašljiva, bo nekdo moral pokrivati razliko pri tej zgodbi.

Ta prevzemna zakonodaja se mogoče ne vidi, da se tako neposredno dotika teh vprašanj, o katerih sem danes tu govoril, ampak se zelo neposredno dotika. Če bo ta amandma, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratični stranki, sprejet, bo mogoče v enem manjšem delu omilil škodljiva ravnanja, ki jim bomo lahko priča v prihodnosti, v celoti pa seveda ne zaradi tega, ker bi v tej prevzemni zakonodaji morala biti predvsem izpostavljena zaščita teh malih delničarjev. V tistih ostalih aspektih, kjer bi se rada država vmešavala v poslovanje na ta način, da bo nekaj reševala, so nas pa izkušnje v preteklosti – upam, da se s tem vsi strinjamo –, prepričale, da v tem ta država ni bila uspešna in da je to breme danes, ki ga bo treba tako ali drugače plačati, ker v ekonomiji se vse plača, v ekonomiji ni zastoj kave ali kapučina, nas vse skupaj ne bolela glava, pač pa bodo vsi ti državljani, žal, primorani vsaj naslednjih 10 let plačevati bistveno višje davke, kot so jih plačevali letos, glede na to usmeritev sedanje vlade. Če se želi vse to pokriti, o čemer je tukaj govora, in očitno je namen, da se pokrije, se je potem ta vlada odločila, da ta denar ne vzame pri tistih, ki so številna sredstva iz, tudi državnih podjetij, znali kanalizirati na račune izven te države, ampak da ta denar vzame pri tistih, kjer ga je najlažje vzeti, se pravi, da enostavno celotno populacijo obdavči.

V Slovenski demokratski stranki računamo, da bomo le deležni podpore pri tem amandmaju k 1. členu.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Černač.

Želi še kdo razpravljati? Zaenkrat vidim roko samo gospoda Vebera.

Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo, podpredsednica.

Dovolite mi, da v sklopu tega amandmaja in tega člena, o katerem razpravljamo, povem, da se strinjam s tem, da je prevelika pravica dana Agenciji za trg vrednostnih papirjev, da odloča o tem, kaj je javni interes. Težko pa podprem amandma, ki vrača zadevo na zdajšnje stanje, kakršno velja danes, ker je tudi takšno stanje zelo problematično ravno zaradi tega, ker je agencija odvzela glasovalne pravice na način, ki dejansko državi onemogoča, da bi uveljavljala svoj interes pri poslovanju teh družb.

Če pogledamo prevzemno zakonodajo razvitih evropskih držav, mogoče prav nemško, ki je ena od tistih, ki je tudi gospodarsko najodmevnejša, če lahko tako rečem, v Evropski uniji in v svetu, ureja to vprašanje na drugačen način. V Nemčiji niti slučajno, če presežeš, recimo, ne vem, za majhen znesek tisto kvoto, ki je predpisana za to, da ti lahko odvzamejo glasovalne pravice, ti jih vzamejo samo v tistem delu, v katerem si prekoračil ta odstotek, ki ti omogoča več pravic kot bi sicer po zakonodaji bilo, ne pa, da ti odvzame za vse ostale zneske. Ta stvar dejansko v tem zakonu še ni popolnoma izčiščena in tako kot je tudi v stališču poslanske skupine bilo predstavljeno, pričakujemo, da bomo to uredili na način, kot je to urejeno v najmočnejših gospodarskih državah v Evropi.

Glede ostalih zadev, ki se nanašajo predvsem na postopek prodaj, in kar je bilo omenjeno tudi glede mojega stališča, lahko povem, da ne odstopam od tistih stališč, ki sem jih takrat povedal in še vedno trdno stojim za tem, da se moramo v Sloveniji najprej dogovoriti, kaj je za nas izjemno pomembno, da si omogočamo nadaljnji razvoj, kaj pa je tisto, kar lahko prepustimo trgu, kar lahko prepustimo v odločanje kapitalu, ali bo koncentriral kapital in nesel dobiček v Slovenijo ali bo dobiček odnesel iz Slovenije. To je stvar igre kapitala in če to prepustimo samo kapitalu, potem se bomo ponovno najbrž srečevali s tem, da bo koncentracija dobička v davčnih oazah, ne pa v Sloveniji.

Če govorimo o infrastrukturi in o Aerodromu lahko še enkrat povem, da je resnično tudi pri tem treba izpostaviti dejstvo, da država nima glasovalnih pravic in danes država ne more reči v tem podjetju, ali se bo ta investicija, ki je planirana, nadaljevala ali ne, investicija pa z izgradnjo novega terminala

resnično pomeni bistveno večji potencial edinega največjega mednarodnega slovenskega letališča, ki resnično lahko pomeni zelo velik potencial za mnoge gospodarske družbe, ki razmišljajo o tem, kam bodo vlagale. Če še z avionom ne moreš normalno pristati v tej državi, potem boš razmišljal, da boš vlagal tam, kjer ti bo to omogočeno. In samo za kratko primerjavo, sosednja Hrvaška ne prodaja svojega letališča, dala je koncesijo. So oblike, s katerimi se da upravljati našo državno infrastrukturo, nikakor pa je ni treba prodajati, zato da dosežemo neko večjo učinkovitost pri tem upravljanju. Zagotovo je pa strateški položaj Slovenije tisti, ki nam je dan in če ta strateški položaj položimo v roke nekemu tretjemu, ki bo videl predvsem kapitalski interes, se bo v nekem trenutku lahko odločil povsem drugače, kot si bi želeli mi. Spustiti takšen argument, takšen potencial iz rok, kot ga Slovenija ima, je resnično vprašanje, ki si zasluži zagotovo resnejšo obravnavo v parlamentu. Povem odkrito, da tudi klasifikacija kapitalskih naložb, ki je bila zavrnjena v tem parlamentu, je bila za moje pojme za stopnjo kvalitetnejši dokument, kot pa je sklep o prodaji premoženja. In če se je to že zgodilo v parlamentu, da smo zavrnili en dokument, potem si sam ne morem dovoliti, da bi podprl sklep, ki je bistveno na nižji kvalitetni ravni, če lahko tako rečem, v tem kaj in pod kakšnimi pogoji se bo kaj prodalo v Sloveniji.

Tako želim samo poudariti, da ne bo dilem in da ne boste ponavljali mojih izjav: ne odstopam od svojih stališč, obžalujem pa, da nobeden ni našel dovolj velikega izziva, da se pogovorimo o tem, kaj pa je za Slovenijo zelo pomembno in kaj ne. Predvsem pa mislim, da je še vedno ostalo dejstvo in tudi če se pogovarjamo o teh prevzemih, da v trenutku, ko dosegaš najnižje vrednosti na trgu, se najbrž ne prodaja svojih deležev, to prodaš takrat, ko ima to vrednost čim bolj ugodno. Torej je tudi sam trenutek ta hip takšen, da je vse, kar se bo naredilo, po vsej verjetnosti prodano lahko pod ceno.

To so dejstva, to so vprašanja, ki sem jih vedno izpostavljal in tudi še vedno trdim, da se kaj takšnega v tem obdobju ne sme dogajati. Poudarjam pa, da svojega stališča ne bom spremenil, upam pa, da bo dovolj velik izziv, da se v prihodnosti vendar resneje pogovarjamo o tem, kaj pa je za Slovenijo resnično, če hočete, nacionalni interes. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Najprej gospod Horvat, pa potem bomo odprli še enkrat. Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Najlepša hvala, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Gotovo gre za izjemno zahtevno zakonsko materijo, gotovo gre za izjemno

pomembno zakonsko materijo ravno v luči prihajajoče privatizacije slovenskega premoženja. Vi se spomnite, da sem v ponedeljek ministru za infrastrukturo in prostor postavljaj poslansko vprašanje prav v zvezi s stališčem Vlade do investicije na Aerodromu Ljubljana oziroma bolj točno o stališču Vlade za izgradnjo terminala 2 na Aerodromu Ljubljana. Aerodrom Ljubljana je na seznamu družb, ki se bodo prodajale. Aerodrom Ljubljana je po informacijah vodstva te družbe edina infrastrukturna družba, ki ima infrastrukturo v lasti, kar na primer Dars ni. Dars nima v lasti slovenskih avtocest. V Novi Sloveniji ne nasprotujemo privatizaciji, da se razumemo, ampak v tem trenutku, ko je finančna konstrukcija zaprta za izgradnjo terminala 2, je pa treba biti izjemno pozoren. Minister za infrastrukturo gospod Samo Omerzel mi je razlagal, vsi vemo, da je ATVP odvzela glasovalne pravice državi na skupščini delničarjev in da povsem zaupa nadzornemu svetu, ki da bo verjetno dal zeleno luč za izgradnjo tega terminala. Kot poslanec želim natančno vedeti, kakšni bodo praktični učinki uveljavitve te novele Zakona o prevzemih in zato Vlado sprašujem, kako se bo uveljavite tega zakona odražala pri odločitvah za izgradnjo terminala 2 na Aerodromu Ljubljana. Že vnaprej se zahvaljujem za odgovore. Hvala lepa.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Želi še kdo razpravljati? Odpiram možnost prijave za razpravo.

Gospod Jožef Jerovšek je naslednji razpravljavec. Izvolite. Dobro.

Potem je naslednji gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Gotovo gre za pomemben zakon, tudi jaz sem vesel, da delimo mnenje okrog tega, da gre za pomembne določbe, tako v opoziciji kot nekateri v koaliciji. Vendar ne glede na vse, po tem, kar sem slišal od gospoda Vebra, ki ni kdor koli, bil je dolgo časa vodja Poslanske skupine Socialnih demokratov, stališča okrog klasifikacija so bila predstavljena kot stališča Socialnih demokratov pred tremi meseci in takrat je bilo izrecno rečeno, da Socialni demokrati nasprotujejo prodaji Aerodroma, Telekomu in še nekaterih drugih podjetij. Če je bila za takrat uporabljena maksima, da gre za veleizdajo, ko so bili predlogi prodaje drugačni, kot so danes, ko je bilo pri Aerodromu obdržan kontrolni delež, potem bi bilo pričakovati, da nekateri ostanete zvesti sami sebi in danes stvari poimenujete s pravim imenom in rečete, da gre zdaj pri sklepu, o katerem boste odločali jutri, za veleizdajo na kvadrat. Ampak kot vidim, se v Poslanski skupini Socialnih demokratov očitno ne morete poenotiti, kaj je javni interes. To, da se pa vi ne morete poenotiti, bodo pa plačevali vsi ljudje. Vsi bodo to plačevali. Zaradi tega vašega

sprenevedanja pred javnostjo, ko eno govorite, drugo pa delate, kar smo tudi danes slišali, ker drugače glede na besede, ki so bile izrečene s strani gospoda Vebra, je popolnoma jasno, da tega sklepa jutri ni mogoče obravnavati. Je treba umakniti in pripraviti drugega – govorim glede prodaje petnajstih deležev v državnih družbah. To sprenevedanje in ta mišmaš, dobrikanje javnosti na eni strani, na drugi strani pa sprejemanje odločitev, ki so daleč od tega, kar govorite v javnosti, ima pa konkretne posledice, ki se jih da v končni fazi tudi izmeriti.

Največja konkretna posledica je ravno Mercator, 400 milijonov evrov zaradi tega mišmaša. Pred dvema letoma, spomladi 2011, je bila takrat vladajoča politika Socialnih demokratov na čelu z gospodom Pahorjem glasno in jasno proti Agrokorju; češ, tega podjetja se ne sme prodati, ker je slab kupec, nima bonitet, uničil bo mrežo in tako naprej. Temu načelu danes ostaja zvest samo še gospod Židan. Ampak, očitno tudi bolj zaradi tega, da se v javnosti ustvari neko prepričanje o kredibilnosti, ne pa zaradi tega, ker bi na kateri koli instanci, kjer bi se dalo kaj drugega doseči, lahko na to vplivalo. Danes, po dveh letih, smo zaradi tega prerekanja okoli javnega interesa, predvsem v vrstah Socialnih demokratov v zadnjih letih, na tem, da bodo morali vsi ljudje to pokriti. In od kod bodo pokrili? Verjetno ne od tistih tajkunov, ki so ta denar varno pospravili na varna mesta, ampak iz žepov vseh davkoplačevalcev. Zaradi tega višji DDV, zaradi tega enormen davek na nepremičnine – zakon, ki je v javni razpravi, bi bilo treba nemudoma umakniti, ker je neprimeren. Slovenija je specifična na tem področju, večina ljudi si je sama reševala stanovanjska vprašanja in če živijo v teh enotah, jih ne morete še dodatno obdavčiti ...

PRESEDENIK JANKO VEBER: ... Glejte, gospod Černač, se vam opravičujem, ker vam moram poseči v razpravo, vendar danes obravnavamo Zakon o prevzemih, ne davka na nepremičnine in prosim, če to upoštevate. Hvala.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Saj o tem govorim. Govorim, kaj se dogaja, če se ta prevzemna zakonodaja ne spoštuje, tako kot bi jo bilo treba spoštovati, in če se preko nje ne uresničuje tistega temeljnega namena, zaradi katerega je bila ta zakonodaja spisana. Prej sem v prvem delu razpravljanja povedal, bom še enkrat, če ne bi preko teh določb prihajalo do intervencij, posegov v smislu takšnih in drugačnih dokapitalizacij v državna ali paradržavna podjetja s strani države, če bi se nekatere odločitve sprejemale takrat, ko je bil čas za to, če bi se prepustilo, da bi se stvari dogajale v smislu privatizacije, tam, kjer je to potrebno, s ciljem izboljšanja slovanja, zagotavljanja rasti podjetja, socialne varnosti zaposlenim itd., potem danes ne bi prišli do te točke, da je treba zaradi teh odklonov, velikih

odklonov, kjer se je velikanske davkoplačevalske denarje metalo v ta podjetja, ni bilo pa nazaj nobenega učinka, da bo treba ta sredstva od neke drugje vzeti. Za funkcioniranje države jih pač potrebujemo in vzeli jih boste, kot vidimo, ne s teh tajkunskih računov v različnih državah okoli nas, pač pa iz žepov ljudi. Zaradi tega sem govoril o DDV in davku na nepremičnine, ker so stvari, hočeš nočeš, medsebojno povezane.

Tako ne glede na to, da gre za neko politično razpravo, gre za pomembno vprašanje. Tukaj se verjetno vsi strinjamo s tem in verjetno bi bilo prav, da to političnost v tem primeru presežemo, tako glede Zakona o prevzemih kot glede ostalih odločitev, ki so na nek način tudi povezane z Zakonom o prevzemih.

Kar pa se Aerodroma tiče, če boste jutri sprejeli ta sklep, država tako ali tako ne bo imela v kratkem nobene glasovalne pravice več v Aerodromu, ker bo vse prodala. Tam je predvideno, da celoten delež v celoti prodaja, tako tisti del, ki je neposredno na državo vezan, kot vse ostale deleže.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji razpravljavec je gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

Govorimo o Zakonu o prevzemih. Zakon o prevzemih je namenjen predvsem temu, da se mali delničarji zaščitijo v skladu z delničarsko zakonodajo in da tisti, ki so večji lastniki, ne morajo z različnimi potezami nekontrolirano prevzemati družbe in tudi narediti škodo, iztisniti male delničarje. Vemo, s te govornice je bilo danes rečeno, da je najbrž naša zakonodaja pomanjkljiva, da ta zakonodaja na eni strani omogoča različna izigravanja, na drugi strani pa tudi na nek nesorazmeren način odvzame glasovalne pravice velikim lastnikom. V tem primeru se je tudi država večkrat znašla v takšni vlogi, da je sama ali posredno preko družb, katere so v njeni lasti, kot večinski lastnik kar naenkrat postala lastnik brez glasovalnih pravic na skupščinah, kjer se sprejemajo ključni dokumenti in sklepi. Prvo in osnovno vprašanje je, zakaj se to zgodi. Zato, ker nekdo v imenu teh institucij, posredno države, naredi nekaj narobe in mu je zaradi tega Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki je regulator na tem področju, v skladu z našo zakonodajo te pravice pač odvzela. Poskus, ko danes na hitro spreminjamo ta zakon in urejamo na takšen način, da brez kriterijev naložimo sedaj Agenciji za trg vrednostnih papirjev, da na osnovi neke pobude, izza katere bi naj bil javni interes, arbitrarno odločal o tem, ali nekdo dobi glasovalne pravice ali ne, prehajamo na zelo spolzek teren. Zagotovo nas bodo tisti, ki so potencialni vlagatelji v naš trg, zelo vzeli pod drobnogled, ali smo urejena pravna država ali pa smo še naprej neka dogovorna ekonomija.

Zato imam zelo velike pomisleke, predvsem glede 22.c člena, s tem popravkom, ko se uvaja to arbitrarno določanje javnega interesa. V tem delu je tudi te pomisleke izrazila Zakonodajno-pravna služba in tudi ljudje iz Agencije za trg vrednostnih papirjev se na nek način tega orodja po svoje bojijo, da ga dobijo v roke.

Zato mislim, da danes resnično prehitro in s preveliko lahkoto sprejemamo tako spremenjeno zakonodajo, zato v Slovenski ljudski stranki podpiramo te amandmaje, da ne bomo iz ene napake delali še novih napak, in se pridružujemo temu, in to smo poskušali že tudi na odboru narediti, da bi to zakonodajo v tem trenutku tako popravili, da bi bila korektna, prava in da bi bila zadeva urejena. Zato mislim, da je iskanje takšnih bližnjic običajno daljša pot in zato v Slovenski ljudski stranki podpiramo te amandmaje in upamo, da jih bo tudi Državni zbor sprejel in na ta način urejeno sprejemal to zelo pomembno in odgovorno zakonodajo.

Okoli prevzemov, okoli prodaje državnega premoženja – veselijo me ta stališča, ki sem jih danes slišal tukaj, kjer se klasifikaciji, katero je pripravila Vlada in jo je pred kratkim Državni zbor zavrnil, daje tisto mesto in tisto ocena – se pravi, da je bil nek dokument, na katerem bi bilo moč graditi to prepotrebno urejeno upravljanje z državnim premoženjem. Zato me preseneča, da potem koalicija na eni strani, vidni predstavniki te koalicije, to priznate, na drugi strani pa jutri praktično brez razprave, samo s stališči poslanskih skupin sprejemamo dokument, kot je prodaja 15 podjetij v državni lasti.

Mislim, da smo se v preteklosti veliko naučili, danes je bilo že veliko besed izrečenih. Trdno sem prepričan, da prihaja čas, ko bo treba te zgodbe spraviti v neko celoto in – kot je bil tu že večkrat omenjen primer Mercatorja – se je kar dobro vprašati, kaj se je dogajalo tam v začetku tega stoletja, se pravi na začetku 21. stoletja, ko so se z nekim blagoslovom kopičile družbe na kup. Mogoče bi bilo zanimivo ugotoviti tudi, kaj se je dogajalo v letu 2005, ko so zopet lastniki, ki niso neki trgovci, na dokaj čuden način prevzemali to zadevo. Še najmanj mislim, da so pri tej zadevi krivi, dolžni ali upravičeno deležni kakšnih obtožb tisti, ki so imeli cilj, da bi tako pomembna gospodarstva družba, kot je Mercator, bila v rokah poštenih, gospodarnih slovenskih lastnikov tega kapitala, ki bi s tem sledili tudi določenim narodnogospodarskim ciljem.

Verjamem, da bo ta razprava še živa. Sam bom zelo vesel, če se bodo dokončno na tej točki položili računi in bo vsakdo, ki je v tej zadevi na takšen ali drugačen način sodeloval, tudi jasno plačal račun za to, kar je v preteklosti počel.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Predsednik, hvala za dano besedo.

Še enkrat apeliram na vse poslanke in poslane, da prevlada nek razum in da podprejo predlog amandmaja, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, kajti v nasprotnem primeru bomo ponovno dobili invaliden zakon, ki bo imel možnost izigravanja zakonodaje. Zakon bo veljal za vse, razen za državo.

Ogromno je bilo govora tukaj o odvzemu glasovalnih pravic. Predvsem moteče zame je, ker nekateri koalicijski poslanci poskušajo zadevo zapeljati čisto v drugo smer, da ta zakon omogoča reševanje podjetij. Temu zdaleč ni tako! Povejte mi eno podjetje, ki je zaradi odvzema glasovalnih pravic enemu izmed lastnikov zadeva šla v stečaj. To vprašanje je bilo tudi postavljeno državni sekretarki na Odboru za gospodarstvo, seveda odgovora ni bilo. Danes pričakujem, ker bom v nadaljevanju imel še nekaj vprašanj za državno sekretarko in za predstavnike Vlade, kajti pričakujem tukaj kar aktivno sodelovanje z njihove strani, in se mi zdi prav, da na nekatera vprašanja, ki jih bomo poslanci postavili, poskušajo podati odgovore.

Da je nastala situacija, da je država izgubila glasovalne pravice, si moramo pa naliti čistega vina. To je posledica slabega in neodgovornega upravljanja državnega premoženja. Kajti zakonodaja je jasna. Regulator, Agencija za trg vrednostnih papirjev, niti eni družbi ni odvzela glasovalnih pravic na lepe oči, ampak izključno zaradi tega, ker je bila kršena zakonodaja. Zakonodaja pa je bila kršena zaradi tega, ker je država direktno ali z njo povezane družbe kupovala delnice na trgu kljub nasprotju z Zakonom o prevzemih. In nihče se ne vpraša, kje je tukaj odgovornost! Ob vsakem nakupu delnic, zaradi katerega je država izgubila glasovalne pravice, je podpis. Nihče se tukaj ne vpraša, kdo je odgovoren, da je država izgubila glasovalne pravice. Nihče! Delajo se izjeme.

Zaskrbljujoče je tudi, da znotraj koalicije niste usklajeni. Tudi SD ima velike pomisleke. Ampak tukaj vam bo šel nasproti: dajmo to danes sprejeti, potem pa apeliramo na Vlado, da bo zadevo popravila. Seveda, vzeli si boste čas na skupščinah od junija do septembra, da boste lahko zamenjali nadzorne svete v tistih družbah, kjer vam to odgovarja. Potem ne prodajajte zgodbe, da bo javni interes, da se Zavarovalnici Triglav vrnejo glasovalne pravice. Kajti, vaš namen bo izključno zamenjati obstoječi nadzorni svet v Zavarovalnici Triglav. Zavarovalnica Triglav ni edina zavarovalnica v Sloveniji. Jih imamo več. Zavarovalnica Triglav ne more biti javni interes. Pri javnem interesu nimate označenega niti enega kriterija! Zato vprašanje za vas, spoštovana državna sekretarka: Kakšni so kriteriji javnega interesa? Naštejte mi eno družbo, ki je šla v stečaj zaradi tega, ker so lastniki izgubili glasovalne pravice! Ni dobro to, kar se dela v Državnem zboru! Zakon mora veljati za vse, država ne sme biti izjema.

Zaradi tega še enkrat: amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, sledi predlogom in pripombam regulatorja trga. Vlada se je odločila, da ne bo upoštevala pripomb, predlogov Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora – v redu! Nerazumljivo mi pa je, da ne upoštevate pripomb, predlogov in vseh opozoril, ki jih je dal regulator Agencija za trg vrednostnih papirjev. Agencija za trg vrednostnih papirjev je jasno povedala, niso določeni kriteriji in ATVP bo imel probleme pri odločanju.

Povejte, spoštovana državna sekretarka: Ali bo javni interes tudi zamenjava članov nadzornega sveta? Ko boste dali predlog agenciji, ali ga boste dali izključno za točke dnevnega reda skupščin, ki bodo govorile o finančnem prestrukturiranju, o zagotavljanju kapitalske ustreznosti? In boste odrekli – vrnite nam samo glasovalne pravice tam, da rešujemo podjetje, ne pa za zamenjavo nadzornih svetov. Še enkrat ponavljam, ne more biti javni interes – danes živimo v tržnem gospodarstvu, imamo več subjektov in ne more biti javni interes, če imamo deset zavarovalnic v Sloveniji ali dvajset, Zavarovalnica Triglav. Velika bojazen je, da se ta zakon izključno sprejema v danem trenutku z določenim namenom, da boste lahko obvladovali družbe, da boste zamenjali člane nadzornega sveta, posledično pa potem tudi upravo. In da boste postavili svoje ljudi in da boste podjetja obvladovali naprej! Preveč stvari se je dogajalo tudi v Zavarovalnici Triglav: neustrezno vodenje, slabi poslovni rezultati, padanje premije na trgu. To so vse posledice slabega upravljanja, slabega vodenja. Odvzem glasovalnih pravic je posledica slabega in neučinkovitega upravljanja državnega premoženja. Pod vsakim takšnim nalogom je podpis in točno se ve, kdo je odgovoren, da je država izgubila glasovalne pravice.

Se enkrat ponavljam, v primeru nesprejetja tega amandmaja ki ga bo vložila Slovenska demokratska stranka, se izigrava zakonodaja, izigravajo se mali delničarji, katerega namen bi bil predvsem zaščita – Zakona o prevzemih, je v nasprotju z evropskim pravnim redom, nasprotujejo mu strokovna javnost, vsi. Ampak zavedajte se: za vse to sprejemate odgovornost!

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še kdo izraža interes za razpravo in repliko? Replika.

Gospod Matjaž Han, imate repliko.

MATJAŽ HAN (PS SD): Replika, če želite, glede na to, da so bili v zadnjih dveh izvajanjih velikokrat omenjeni Socialni demokrati.

Prvič. Marko, lahko bi se v nekaterih tvojih navedbah tudi strinjal, vendar bi te pa rad opozoril, da smo Socialni demokrati, ko ste vi prevzeli oblast, ko se je ta nova oblast formulirala, venomer in zmeraj opozarjali na to, da država nima glasovalnih pravic v zelo pomembnih državnih podjetjih in da lahko pride

do izigravanja tudi nekaterih malih delničarjev, ki pa niso samo mali, ampak so tudi lahko špekulanti in lahko na nek način upravljajo s premoženjem, kljub temu da nimajo dovolj delnic. Socialni demokrati smo opozarjali leto in pol, da popravimo zakon, in nismo bili tudi zadovoljni z ATVP. Nismo bili zadovoljni z njegovimi odločitvami, še posebej, ko se je začelo špekulirati na sami Zavarovalnici Triglav, da bodo mali delničarji prevzeli na skupščini nadzorni svet in da bo predsednik uprave ta isti gospod Žugelj, ki je državi odvzel pravice v tej zadevi. Tako kot vi črpate iz časnikov, tudi mi iz časnikov črpamo nekatere zadeve in jih želimo na nek način popravljati z zakonodajo. Mi vemo, da ta zakon, ta novela ne gre v pravo smer, zato smo opozorili Vlado, Ministrstvo za gospodarstvo in verjamem, da bomo v najkrajšem času to zadevo tudi popravili, da ne bo prišlo do nejasnosti.

Strinjam se pa s tabo Marko, vsaka pogodba, vsak dogovor ima podpis na levi in na desni strani in ko bomo začeli te ljudi na nek način klicati k odgovornosti, bo ta Slovenija bistveno lepša. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Vabim vas k prijavi.

Prva dobi besedo gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Predlog našega amandmaja bom podprla, seveda. Pred nekaj dnevi smo lahko v Žurnalu prebrali naslov Pravila za vse, le za državo ne. Mi smo opozarjali oziroma ves čas govorimo o tem, da je vodenje nekaterih področij slabo, zato smo želeli tudi s Slovenskim državnim holdingom stvari urediti. Spomnite se celih kolobocij v zadnjem, torej v prejšnjem letu, kako nismo in nismo mogli priti do holdinga, koliko je bilo idej, kako je treba stvari urediti drugače. Zdaj na koncu bomo kljub temu očitno holding imeli, ampak praktično, kar sem v parlamentu, se ukvarjamo s tem, kako država slabo upravlja s svojimi deleži. Cel kup razprav o Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb, cel kup sredstev, ki jih država namenja za dokapitalizacije itn., namesto da bi nam ta tako imenovana srebrovina, včasih zlatnina, zdaj ne vem, kaj je že, železnina, prinašala državi prihodke, pa jih ne prinaša, ampak moramo ogromno v to vlagati.

Tisto, kar se je zgodilo, kot je povedal moj kolega, ker prevzemne ponudbe, kot določa zakonodaja, tisti, ki bi to morali narediti, niso naredili, jim je pač Agencija za trg vrednostih papirjev odvzela glasovalne pravice. Že takrat, ko se je ta zakonodaja pripravljala, je bilo rečeno, da bo lahko to povzročalo probleme tudi državi, ampak ker pri nas preselimo ljudi z nekega mesta, kljub temu da delajo slabo, na še boljše delovno mesto in ti ljudje samo malo prehajajo iz enega v drugo podjetje ali pa iz

enega v drug nadzorni svet – saj, ko malo pogledamo, so v državnih podjetjih povsod več ali manj ista imena – in dokler se ne bomo začeli ukvarjati z odgovornostjo, kdo svojega dela ni dobro opravil in ga zato tudi sankcionirali, ne pa nagradili z boljšim mestom, bomo imeli težave.

Država je ta pravila z deleži povezanih oseb uvedla prav zato, da se zakonodaja ne bi izigravala, zdaj ko sama ima nekaj težav, ker tisti, ki smo jih za to postavili, svojega dela niso opravili, bomo pa pravila zase priredili. Še enkrat, pravila morajo veljati za vse, tudi za državo, in zato, kot rečeno, bom podprla predlog amandmaja, ki smo ga vložili.

Ob tem pa tudi, kaj je javni interes, kaj je nacionalni interes, najbrž bi se morali enkrat usesti in pomeniti o tem, ker očitno si pod to besedo vsak predstavlja nekaj drugega in se zato tudi ne moremo dogovoriti. Odgovor na to je bila strategija, kaj lahko prodamo, kaj ocenjujemo, da ni nujno, da je država lastnica, pa se tudi o tem nismo morali zmeniti oziroma je bilo to v parlamentu zavrnjeno. Zdaj imamo nek nabor podjetij, spet ne vemo, po kakšnih kriterijih, in ponovno se nekomu zdi, da nekaj je v nacionalnem interesu, nekaj ni, nekaj je prav, da prodamo, drugo ni, in se tukaj prepiramo kar naprej o istih stvareh, namesto da bi se usedli, sprejeli strategijo in bi bile stvari potem jasne. Seveda bi bili tudi jasni napotki tistim, ki potem morajo te deleže prodati, kupovati, kar koli že, v katero smer želimo, da vsa stvar gre.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naprej dajem besedo gospodu Jožefu Jerovšku.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Odkar sem v tem parlamentu, in je kar dolgo obdobje, imamo Zakon o prevzemih praktično vedno na tapeti, vedno so novele. Ne vem, če imam prav v spominu, je tiste prve variante pisala gospa Nina Plavšak, takrat v vlogi državne sekretarke, tako da se mi gospa Andreja Kert malo smili, da sedi v tem trenutku na istem sedežu, ampak že takrat se je kasneje izkazalo, da je gospa Plavšakova pisala zakone ne v interesu države, kajti na pol sedeža je sedela v državni službi, na pol sedeža pa pri gospe Klemenčičevi na Zavarovalnici Triglav, kar se je pozneje izkazalo in tako naprej. Pa ni bila edina državna sekretarka takrat, ki je tako počela!

Seveda sem skeptičen tudi do sedanjih predlogov, kajti če so res zadaj taki skriti nameni, kot so bili tukaj izraženi, je cilj, kako zamenjati nadzorne svete nekaterih izjemno pomembnih, močnih, državnih monopolnih podjetij, potem vemo, da so nameni slabi. Potem taki nameni privedejo do takšnih posledic, kot so se zgodile v primeru Mercatorja, ko se je pred dvema letoma branil javni interes, pa državni interes, je pa tisto najbolj škodovalo temu interesu. Dejansko ste Socialni demokrati takrat imeli ključne vzvode – gospod Jamnik, Križanič,

Debeljak in tako naprej. Zadnjič sem prebral mnenje gospoda Damjana, da bi morali zaradi tega na nekem sodišču dobiti več kazni kot gospod iz Merkurja – celo navedel je malo potenciran mnogokratnik, 38-krat toliko – ,da se je zgodil ne vem kakšen zločin.

Malo sem zamudil, gospod predsednik, ravno ste razpravljali, ko sem prišel v dvorno, sem pač šel s Štajerske – tam so bile prometne nesreče, pa nisem mogel prej priti. Ampak razlagali ste vaše sedanje poglede na veleizdajo, kot ste to zadevo imenovali pred nedavnim. Na levici ste vedno umetniki transformacije, metamorfoz; očitno ste brali Kafko, Metamorfoze, že v osnovni šoli, čeprav jih še srednješolec ne more dobro razumeti.

Te zadeve dejansko peljejo k temu, da bo vse skupaj še bolj zamegljeno, da bi sedaj opravičevali vse tisto, čemur ste prej nasprotovali in naredili veliko škodo državi, kajti ponekod so se razmere drastično poslabšale. Ko govorimo o teh povezanih osebah, kako preprečiti delovanje teh povezanih oseb, pa naj bodo to fizične ali pravne osebe, ko gre za prevzeme v Sloveniji, vidim vse osebe povezane. Pa ne gre samo za pravniški termin, dejansko so tisti, ki imajo kapital, pa naj bo tu ali v davčnih oazah, največ ga je sedaj v davčnih oazah, med seboj povezani, kajti kdo drug v tej državi na normalen način ne more priti do poštenega kapitala, do količine denarja. In tu je problem. To je tako povezano, micelji vseh teh, da bo zatem država še dolgo ogrožena. Prepričan sem, da mnogi v tej državi imajo poceni ali ukraden denar, ki ga zdaj državi primanjkuje, ker ni izpuhtel, je izginil, ni pa izpuhtel. Zdaj je cilj priti do čim boljših pogojev za investiranje tega denarja nazaj. Itak bodo za desetletja naprej zaznamovali slovensko družbo, ker bodo do kapitala, do upravljaljskih pravic prišli ljudje, ki so kradli, večinoma bodo takšni, ker bodo sedaj preko slamnatih podjetij in slamnatih ljudi spravljali ta kapital nazaj. In ga hočejo pod čim boljšimi pogoji plasirati. Ne bodo se ustavili kar tako. Ko smo tako daleč, da smo v dvomu, ko je na mizi zakon, pa moramo biti v dvomu, kajti dnevno spreminjate stališča! To je tako pomembna stvar, da bi morali v poziciji govoriti isti jezik, kot govorite danes. V tem primeru bi vam zaupal, če bi vztrajali pri tistem, kar ste govorili prej – ste pa naredili salto mortale! Totalno! Ampak, ko delajo športniki salto mortale, se vsak deseti ponesreči pa si zlomi hrbtenico, pri nas pa nihče v politiki, to je dnevna praksa!

Zaradi tega bom naš amandma podprl, kajti tega, da bi v cilju nekega javnega interesa utemeljevali vse, kar delate, in zamenjevali nadzorne svete, tako kot ste naredili v Ljubljanski banki pred 10 dnevi, kjer verjetno niste spremenili na boljše, ampak na slabše, ker ste ljudi, nadzorne svete, ki v tem smislu še niso povezani s slovenskim kapitalskim podzemljem, odstranili. Tam, kjer je daljši vzvod za vplivanje – tisto ste izločili, mi pa moramo doseči varovalke,

da bo odslej naprej res spoštovan in upoštevan javni interes. Verjamem, da javni interes obstaja. Samo ne morem pa vaših definicij javnega interesa sprejemati, ki so vsak dan drugačne in so pridobitniški javni interes – ne za državo, ampak za določene, bom spet rekel, povezane osebe. Tukaj so za vsem zadaj povezane osebe, mogoče ne v takem smislu, kot so tukaj zdaj samo napisane. Ker imam dolgo zgodovino, kako so, ko so bile leve vlade, državni sekretarji, ljudje, pravniki, delovali, pisali zakone, zato da bo točno določena ciljna grupa ali pa ciljna oseba lahko prevzemala. Takrat se je v enem obdobju pisalo za Zavarovalnico Triglav pod vodstvom Nade Klemenčič.

Tako težko zaupam in je treba narediti varovalke, da se to ne bo dogajalo naprej. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Naprej dajem besedo gospe Ljudmili Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo.

Glede na to, da nimam tako dolgega poslanskega staža kot gospod Jerovšek, še vedno gojim upanje ali pa verjamem, da je v Državnem zboru mogoče kdaj sprejeti tudi kakšen predlog opozicije, če se pri tem zakonodaja bistveno izboljša. Morda sem naivna, morda bom pa vendarle to dočakala. Ko bomo pa to uspeli, potem pa menim, da bomo na dobri poti, da bomo vsi želeli sprejemati dobro zakonodajo. Včasih imam namreč občutek, da je Zakonodajno-pravna služba služba opozicije. Vladni poslanci bi morali najprej od svoje vlade, vedno, katere koli, zahtevati, da njihova vlada upošteva že veljavno zakonodajo in tudi argumente Zakonodajno-pravne službe. Ker na koncu, kaj se zgodi? Mi smo odgovorni za sprejemanje zakonodaje, vlada pa si bo oprala roke.

Zato še vendar menim, da bi bilo dobro, da tudi koalicija kdaj premisli in pomisli, predvsem pa od svoje vlade zahteva, da spoštuje, upošteva tudi predloge Zakonodajno-pravne službe in sprejme tudi kakšen predlog opozicije. Potem bomo naredili tudi bistven, pozitiven preskok v našem odločanju.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da so razpravljali vsi, ki ste bili prijavljeni. Je še želja za razpravo? Vabim vas k prijavi.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

Glede na udeležbo in zasedbo v parlamentu, vidite, da je zunaj lepo vrem in večinoma že z mislimi kje drugje, kljub temu da se sprejema zelo pomembna zakonodaja.

Kolegu Hanu nisem hotel prej replicirati, me pa veseli, da se deloma strinja s to mojo tezo in mojo razpravo. Res so Socialni

demokrati že pred več kot letom dni predlagali spremembo Zakona o prevzemih, predvsem z razlogi, ki so govorili, da je verjetno nesmiselno, da ima država 75-odstotni delež v neki družbi, vzeta ji je glasovalna pravica in potem manjšinski delničarji odločajo. S tem se tudi jaz strinjam. Vendar, zakaj smo takrat ta predlog zakona zavrnili? Predvsem zaradi tega, ker se regulator ni strinjal z njim. Zdi se mi, da je pomembno upoštevati mnenje regulatorja, ker drugače je boljše, da ATVP ukinemo in regulatorja preselimo na Gregorčičevo. Smo v Evropski uniji in mislim, da temu ne more biti tako in da morajo zakoni veljati za vse. Predvsem je pomembno to, da je Zakon o prevzemih predvsem namenjen za zaščito malih delničarjev. Strinjam se, da je verjetno problem, da bodo o neki investiciji v višini 50 milijonov plus, ki jo predvideva zdaj Aerodrom Ljubljana, država pa ima odvzete glasovalne pravice, odločali mali delničarji. Izrecno zaradi tega, ko gre za vprašanja finančne konsolidacije, finančnega prestrukturiranja, večjih investicij. Mene osebno ne moti, da v teh primerih Agencija vrne glasovalne pravice.

Predlagam, da sledite in podprete tudi naš amandma, ki izrecno govori o tem, da pa izrecno določamo, da imenovanje oziroma zamenjave članov nadzornega sveta ni dejanje, ki je potrebno za realizacijo javnega interesa.

Prepričan sem, kolega Han, da se boste tukaj z mano strinjali, da za to investicijo, ki se predvideva, ki jo je predlagala uprava Aerodroma, ni pomembno, da se zamenja nadzorni svet in da tukaj naj nima država glasovalnih pravic. Zakon mora veljati za vse enako. Seveda pa se postavlja tudi vprašanje, da mi sprejemamo ta zakon, dopolnitev Zakona o prevzemih, jutri pa bo država odločala o prvem privatizacijskem paketu. Ni holdinga, niso jasni kriteriji, kako bo vse to vpisano – ta dopolnitev. Kako bo to vplivalo na interes resnih vlagateljev. Mislim, da si Slovenija s takšnimi dejanji ponovno zapira vrata pred resnimi vlagatelji. Kajti, njih bo strah vstopiti na trg, kjer se ve, da bo država, če ne bo kaj po njeno, čez noč spremenila zakonodajo in bodo lahko izgubili vse premoženje. Mislim, da država kaže svojo moč v bistveno nasprotni smeri, kot bi morala. Naloga države je predvsem to, da poskrbi za ugodno okolje, konkurenčno okolje in da imajo pri tem konkurenčnem okolju vsi enake pravice in enake obveznosti, ne pa, da je tukaj država izjema. Problematično je tudi to, da bomo zdaj, če ne bo sprejet naš amandma, dobili novo invalidno zakonodajo, da pa ne govorimo o kakšni invalidni zakonodaji, pa bomo razpravljali pri naslednji točki, kjer pa ni razprave, kjer se bo država odločila, da bo dajala poročstva brez garancij. To je neracionalno. Ignorirate regulatorje, ignorirate pravno službo Državnega zbora. Vse. Hočete povoziti vse, izkazujete svojo moč.

Predlagam, da svojo moč izkažete na drug način, kjer imate to možnost.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Je še želja po razpravi? Vabim vas k prijavi. Nihče ni prijavljen. Še enkrat vas vabim k možnosti prijave. Kvorum ali kartico bi bilo dobro preveriti.

Matjaž Han, izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Bom zelo kratek.

Sem se mislil javiti Marku z repliko. Ta tvoja dejstva in naštevaje, ki si jih povedal, deloma držijo. Moram pa povedati dve stvari. Ko govoriš, da bomo s tem ogrozili resne investitorje, da ne bodo prišli v Slovenijo. Ne bomo, Marko,! Resni investitor, ki bo prišel v Slovenijo, bo hotel imeti bistveno večji delež kot 10, 20%; hotel bo imeti delež, s katerim bo lahko tovarno, proizvodnjo in tako naprej, upravljal. Se pravi, bo šel v nakup 100%, če bo resen investitor, drugače pa je špekulant.

Drugo. Rekli ste Aerodrom. Socialni demokrati absolutno zagovarjamo, da se naredi ta investicija, ki je podprta tudi z evropskimi sredstvi, to je prvo. Ta investicija je z več vidikov pomembna za, ne Slovenijo, tudi če potem podjetje prodamo, zato ker bomo naredili konkurenčen aerodrom. To je prvo. In drugo, ker v Sloveniji primanjkuje investicij. Ker je finančna konstrukcija zaprta, bi bilo res noro reči, da se v to investicijo ne gre. Ampak ker ni imela država teh pravic v skupščini in ni nastavila tak nadzorni svet, nadzorni svet je nastavljen po volji malih delničarjev, ki imajo lahko legitimne in pravične in dobre, bom rekel, želje. Ampak verjetno bodo ti zagovarjali male delničarje. Mali delničarji pa ne bodo denar, ki ga imajo v depozitih in tako naprej, izpostavili in vlagali v neko investicijo, ampak bodo želeli svoj kapital, svoj denar akumulirati tako, da bodo prodali Aerodrom, denar pobrali in kapital ven vzeli.

Mislim, da je to malo skregano z logiko. Država pa ima interes, tudi če proda Aerodrom, interes, da se pred tem vendar zgradi drugi terminal, da smo pripravljeni na nove turiste, na prihod novih ljudi in da na nek način tudi poženemo eno vrsto investicij. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Je še želja po razpravi?

Gospod Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Predsednik, hvala za dano besedo. Mogoče me je kolega Han narobe razumel, zato bi še enkrat pojasnil, kje vidim nevarnost oziroma da bo to slab signal za resne vlagatelje. Predvsem v tem smislu, ko bodo vlagatelji videli, na kakšen način država deluje: sprejema zakone v nasprotju s tem, kar predlaga regulator, ne upošteva pripomb regulatorja, ne upošteva pripomb Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Kaj bo ta investitor ali vlagatelj lahko pričakoval? Verjetno bo prišlo do bojazni, da tudi če bom kupil 60, ali 70% družbe, ali 75% – kje je zagotovilo, da se država čez pol leta ne bo spomnila in da ne bo sprejela take zakonodaje,

da bo, če bo država ostala z 10% deležem notri, da bodo napisali, da ima država na skupščini desetkratnik glasovalnih pravic. To so zagotovo slabi signali, ki gredo v to smer. Ne upoštevajo teh zadev.

Zato še enkrat predlagam, podprite naš amandma. Ta amandma gre zgolj v tej smeri, da se upoštevajo pripombe in predlogi regulatorja in izrecno se napiše, da določamo, da imenovanje nadzornih svetov članov ni v javnem interesu. Mislim, da pripombe in predloge regulatorja moramo upoštevati. Predvsem pa je treba tudi to poudariti, da je bila v času mandata vlade Janeza Janše zakonodaja že spremenjena in da se je prevzemni prag dvignil z ene četrtnine na eno tretjino. Da se je naredil korak naprej. Vendar, mi moramo pa biti kot prvi, poslanci in poslanke, da ne bomo tisti, ki bomo spodbujali kršnje zakonodaje. Danes boste s pritiskom na tipko proti našemu amandmaju in s pritiskom na tipko za to predlagano dopolnitev tega zakona šli predvsem v kršitev zakonodaje. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Cel dan oziroma od devetih naprej sem bil prepričan, da govorimo danes o Zakonu o prevzemih, o tem, da bomo zaščitili našo državno imovino. Pa bom poskušal komentirati tako, ko sem tu poslušal. Gospod Pogačnik, ko ste govorili o tem, kako pomembna je današnja seja – z vami se popolnoma strinjam. Od takrat vas je sedelo v Državnem zboru iz stranke, iz katere izhajate, štirje. To pomeni, da je eno govoriti in drugo delati. Če je pomembna, potem bi bilo prav, da smo tukaj.

Gospo Novak iz opozicije sprašujem: Koliko amandmajev je bilo sprejetih v vašem mandatu, ko ste bili v vladi? Nobeden. K sreči sem tukaj prvi mandat, prvo leto in pol, žal je tako. In žal je tako, da ne poslušamo predlogov, da se včasih tudi ne slišimo.

Če poskušam nekako po vrsti. Mislim, da je naša naloga zaščititi naše državno premoženje in če že govorimo o tem, potem ne moremo govoriti, da če je država 10-odstotni lastnik, da bo imela 10-kratnik glasovalnih pravic. Imela bo toliko glasovalnih pravic, kot ima premoženja. To naj država zaščiti in to mi delamo; ščitimo našo skupno državno imovino, da bomo lahko upravljali in imeli glasovalne pravice.

Če govorimo o tem, kar smo danes tukaj govorili in poslušali, potem smo vseskozi zelo malo govorili o Zakonu o prevzemih, govorili smo o vsem drugem. Ne zamerite mi, da bom tudi jaz komentiral tisto, o čemer so drugi govorili oziroma kar so govorili – recimo, tudi gospod Černač. Zdi se mi popolnoma nemogoče, da bivši minister za energetiko, ki je podpisal, ki je v prvi Janševi vladi – prva Janševa vlada, Pahorjeva vlada in druga Janševa vlada, vse so podpisale TEŠ! Danes govori minister, ki je imel

nalogo zaščititi našo investicijo tudi v bloku 6, o tem, da ne bi dal niti evra v to investicijo. Ja kje pa smo, gospe in gospodje, da tisti, ki so pred šestimi meseci bili ministri, danes govorijo, da ne zaupajo v to, kar se je zgodilo? Drugo je, kaj smo mi naredili tukaj v Državnem zboru in kaj smo mi tukaj podpisali, ampak eno pa je, kaj govori tisti, ki je bil državni minister, in počasi bo treba odgovarjati.

Gospod Jerovšek govori kar takole, počez. Govori, da se kapital seli v oaze, da on to zagotovo ve, da je povezan; da tisti, ki niso več v nadzornem svetu Nove Ljubljanske banke, da niso povezani s podzemljem. Če kdo od vas, gospe in gospodje, ve, da se to dogaja – ja povejte, zaboga svetega, enkrat to!! Povejte, prijavite jih, naredite tisto, kar veste, ne pa govoriti in vnašate zmedo med ljudmi, češ, on bo pa že vedel, saj je poslanec. Ravno tako, da so državni sekretarji levih vlad pisali zakone, s katerimi so lahko potem delali packarije. To je bilo rečeno tik pred tem. Tako se v Državnem zboru ne more govoriti, gospe in gospodje. Dokažite, povejte po imenu, ta je to naredil! Imejte tisto, kar bi možje morali imeti, pa imajo še večkrat žene, ne pa samo mi!

Res je, da smo mi govorili in bili proti strategiji, ampak spomnite se, kako je takrat bil oblikovan SDH, torej Slovenski državni holding. Kdo je bil lastnik slovenskega premoženja? Spomnite se, kaj je bila takrat slaba banka in spomnite se, kaj se je odgovorni minister, ki se je pogajal s sindikati energetike, dogovoril z njimi. Dogovoril se je, da se bo lahko prodalo polovico slovenske energetike – brez kriterijev, samo dogovor je bil med dvema pogajalcema. Zato ni prav. Odločno protestiram, da gre danes za to, da bi preprosto zamenjevali nadzorne svete. Tako ne gre. Se pa seveda strinjam, da bi bilo prav, da recimo našega kolega Širclja zamenjamo, ker pač ni v poziciji, da ga zamenjamo kot tistega neizvršnega direktorja, pa tega nismo naredili. To je eden tipičnih dokazov, da tega ne delamo, kar smo govorili – kar smo danes tudi tukaj slišali.

Še to. Mešanje prava danes tukaj, da to ni pravna država, ker nekdo je obsojen, drugi pa ni obsojen. Gospe in gospodje, je pravna država! Pravo, sodišča delajo in verjamem, da bodo polovila vse tajkune. Bom pa zelo vesel tistih, ki zanje veste, da boste povedali njihova imena, da boste dokaze dali na mizo in da bomo z njimi naredili konec. Ko se bodo nazaj selili evri, ki so jih odpeljali, kar za to veste, potem smo pa zmagali!

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za repliko je prosila gospa Ljudmila Novak, potem gospod Jožef Jerovšek.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod Meh! Vi imate grenko izkušnjo, ko ste bili eno leto v opoziciji in zagotovo se vam je zdelo nepravilno, da se vaši dobri predlogi,

amandmaji ne sprejmejo, da jih koalicija ne sprejme. Se popolnoma strinjam z vami. Glede na vašo izkušnjo, mislim, da bi bilo pametno, da zdaj pa vendarle skušate delati drugače. Sama se vedno zavzemam za to, da je treba dobre predloge podpreti in če ste opazili, Nova Slovenija sedaj to tudi dela in ne spreminjamo stališča glede na to, ali smo bili v koaliciji ali smo bili v opoziciji. Tako imamo vse možnosti, da se vsi skupaj poboljšamo.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Jožef Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Gospod Meh protestira ob moji navedbi, da so v preteklosti nekateri levi politiki, ko so bili funkcionarji, delali zakone, ki so bili v prid točno določenim ali pa grupi posvečenih ljudi. To izkušnjo imam. Za osebo, ki sem jo omenil, tudi vem, da je takoj potem transferirala v Zavarovalnico Triglav in da je bilo marsikaj narejenega za to, da bi uspel takrat tisti prevzem. Sem se pa boril na tem segmentu, sva se ujela potem s finančnim ministrom gospodom Ropom, ki se je boril proti, in smo jaz in še nekateri drugi rešili Ropa pred večinskim zaledjem zadaj, seveda tudi na levi strani.

Glede tega, da je treba povedati imena. Mi vidimo posledice. Gospod Meh, največja ponikalnica denarja v Sloveniji pa je sedaj prisotna v TEŠ 6, o tem pa vi dosti veste. Enkrat sem bil na Odboru za finance, ko smo delali poroštvo in sem se vpiknil samo v droben segment – kemijsko pripravo vode. Prvotna ponudba je bila 5 milijonov, do takrat, ko smo to obravnavali, je prišla že skoraj na 10 milijonov, za enkrat se je povečala. Jaz pa to področje poznam in vem, da je to goljufija, kajti kemijsko pripravo vode sem delal v drugi tovarni, tako investicijo v vodo. Ponudba je lahko do pikice natančno točna, ne more zrasti. Ne more! Plus tega mislim, da ker sedaj dela kemijska priprava vode, ki je večja od tiste, ki bo za TEŠ 6 potrebna, bi lahko uporabili sedanjo, ki je moderna. Mogoče sploh niso nove naredili! To je ponikalnica denarja in prosim, da tisti, ki s tistega konca prihajate, poveste že imena, ki so neposredno kriva, da ta ponikalnica denarja v Sloveniji obstaja in da bo težila naslednje generacije. Nisem bil proti TEŠ 6, ampak na tak način se investicije ne delajo. Tudi takšna investicija se da fiksno določiti z maksimalno 10 % gibljivega dela, tu je pa šlo samo na kemijski pripravi vode, ki je eksakten projekt, pa verjetno v Šoštanju nepotreben, ker je sedaj večja priprava vode in moderna. To je čisto fiktivna naložba in takšnih je znotraj TEŠ 6 in zaradi tega je to šlo v milijarde. Če bi pa pošteni ljudje tam vodili investicijo, pa tega ne bi bilo. Povejte ...

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Tri minute je minilo, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Povejte, prosim, kateri so zaslužni za to, da imamo to ponikalnico, ki bo tlačila Slovence v naslednje rodove. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Prej sem še samo nekaj bistvenega pozabila; ne gre samo za to, da morate podpreti amandma opozicije, ampak za to, da vas opozarjamo. Tudi Zakonodajno-pravna služba ima vrsto pripomb in je prav, da se to spoštuje in upošteva. Če tega ne bomo upoštevali, bo zakon slab, z veliko luknjami in vsi skupaj bomo imeli težave.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker ne želi nihče več razpravljati ...
Želite s strani Vlade?

Izvolite, gospa Andreja Kert.

ANDREJA KERT: Hvala lepa za besedo.

Ker je bilo jasno izraženo vprašanje, je prav, da tudi poskušam odgovoriti, čeprav menim, da je bilo v razpravi poslancev gospoda Hana in gospoda Meha že odgovorjeno na ...

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Čas vam je iztekel, žal. Samo kratek stavek.

ANDREJA KERT: O. K. Želela bi samo to poudariti, da je pri pripravi tega zakona sodeloval ATVP. Recimo, tudi člen 22.c je bil pripravljen v sodelovanju z njimi. Glede javnega interesa in te zadeve, to, o čemer je bilo največ debate, to je bilo pripravljeno v sodelovanju z ATVP.

Žal pa se potem opravičujem, da ne morem več podati.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa.

Glede na to, da nam je še nekaj časa ostalo, v poslanski skupini pa vidim, da ga je zmanjkalo, me v okviru proceduralnega vprašanja zanima, ali bo pri tej točki še dodatna delitev časa za razpravo ali ne. Zaradi tega, ker bi le veljalo nekatere stvari ponovno poudariti, so povezane zelo močno s tem amandmajem k 1. členu zakona, kjer je bilo govora o tem, kako in na kakšen način bi morali zakonodajni mehanizmi preprečiti vmešavanje v posamezna podjetja. Ena izmed teh političnih vmešavanj, katerega produkt je politična investicija, je seveda TEŠ 6, gospod Meh to zelo dobro ve, ker izhaja iz tistega konca in dobro ve, kaj se je v zadnjih desetih letih na tem področju dogajalo. Če se ne bi dogajalo na takšen način, na

političen način, če bi bila v prvi vrsti v igri ekonomija, potem sem trdno prepričan, da bi tam danes imeli strateškega partnerja, ki bi vložil svoj kapital v to investicijo, zagotavljal njeno ustrezno donosnost, investicija bi se pa verjetno ustavila tam nekje med 800 in 900 milijoni evrov in nič več. Ne pa, tako kot zdaj slišimo, da bo znašala milijardo 440 milijonov evrov; kajti če se bo to res zgodilo, potem mora Državni zbor nemudoma preklicati državno poroštvo in zahtevati, da to investicijo zaključi nekdo drugi z lastnimi sredstvi.

To primerjavo glede vlaganja v ta projekt sem povedal na ta način, kot se je dejansko dogajalo. Takrat, ko je bilo to poroštvo obravnavano v Državnem zboru, je gospod Meh dejal, da v to investicijo verjame tako močno, da je pripravljen polovico svoje hiše ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Proceduralno imate.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Ja, saj obrazlagam tisto, kar sem na začetku povedal, da je pripravljen polovico svoje hiše vložiti v ta projekt. Danes sem mu povedal samo, da je zelo pogumen – upam, da je to namero tudi uresničil in da je ta vložek že tam in bo zmanjšal to slabo profitabilnost te investicije –, da pa jaz sam na njegovem mestu tega ne bi naredil. Sam ne bi vložil niti evra – glede na način vodenja investicije, glede na njeno profitabilnost, glede na to, kaj se s to investicijo dogaja, in glede na to, da jo vse čas obvladuje politika, ki je v imenu tega javnega interesa, o katerem tudi danes govorimo, z odločitvami, ki so bile sprejete v času Pahorjeve Vlade, torej vlade Socialnih demokratov v letu 2011, povzročila, da v dveh letih ta država prodaja Mercator za polovico cene, kot je bila v veljavi takrat, in to istemu kupcu, kot se je pojavil takrat. Se pravi, isti kupec Agrokor je bil pripravljen pred dvema letoma v času Pahorjeve vlade plačati 400 milijonov evrov za ta Mercator več. Seveda se je ta zgodba preprečila in danes smo tam, kjer smo.

Proceduralno sprašujem: Ali bo mogoča delitev časa, glede na to, da je poslanski skupini časa zmanjkalo, da bi se lahko te stvari okoli amandmajev še razčistile?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Proceduralno vam bom dala takoj, gospod Meh, vendar bi sedaj na ta proceduralni predlog gospoda Zvonka Černača, ki je ta proceduralni predlog tudi zavil v razpravo.

V skladu s parlamentarno prakso je ponovna delitev časa mogoča takrat, kadar ni vloženih amandmajev. Sedaj je bil vložen amandma in možnost za razpravo so imele poslanske skupine, tako da bom razpravo zaključila.

Izvolite, proceduralni predlog, gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Izkoristil bom to proceduralno priložnost, da proceduralno predlagam, da spoštujemo poslovnik in ne naredimo tega, kar je gospod Černač predlagal.

Še enkrat pa, da je zelo umazano, da bivši minister, ki je investicijo vodil, danes govori o tej investiciji, da je slaba investicija. To bi moral narediti takrat, ko je bil minister.

In, če je vprašanje, kakšna je razlika med Mercatorjem 400 milijonov in 100 milijonov – vlada Janeza Janše! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Proceduralno gospod Zvonko Černač potem mag. Marko Pogačnik. Vendar vas opozarjam, če boste zašli v vsebinsko razpravo, vas bom morala prekiniti.

Izvolite, gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Poslancu, ki želi govoriti o kršitvah poslovnika, je treba dati besedo takoj. To ste naredili – v redu. Predsedujoča, vendar na drugi strani ste dolžni tudi sankcionirati poslanca, ki krši določbe poslovnika, in to še javno pove, da bo storil, kar je storil gospod Meh pred menoj. V okviru tega proceduralnega predloga pričakujem, da ga boste ustrezno kaznovali: ali z javnim opominom ali z denarno kaznijo, tako kot veleva poslovnik, ker je kršil zavestno določbe tega poslovnika, v nasprotnem ga boste kršili sami.

Bi pa ob tej priložnosti povedal, noben minister ni vodil investicije v TEŠ 6. Noben minister v nobeni vladi ni vodil investicije v TEŠ 6, tudi nekdanji minister Černač ne. To investicijo je vodil Holding slovenskih elektrarn. Bili ste nekaj časa v nadzornem svetu, soodgovorni ste za to: še več, verjamete v to investicijo in vložite vanjo svoja lastna sredstva.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala za dano besedo.

Meni se zdi skrajno neresno, da si pri tako pomembni dopolnitvi Zakona o prevzemih Vlada vzame zgolj 5 minut. To je skrajno neresno in s tem pove, kakšen je odnos.

Prvo, ignorirajo regulatorja trga, Agencijo za trg vrednostnih papirjev. Drugo ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Proceduralni predlog. To je njihova stvar ...

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Proceduralni predlog gre v tem smislu, da se predlaga, da – drugič - Vlada poskrbi, da si bo vzela primerno kvoto časa, da ne bo prišlo do ignoriranja. Kajti, to je zame ignoriranje poslank in poslancev, ki zastavljamo vprašanje. Niti na eno vprašanje, ki sem ga zastavil, nisem dobil odgovora! Uvodoma ste se odločili ignorirati ATVP, potem se odločili ignorirati Zakonodajno-

pravno službo Državnega zbora, sedaj pa ignorirate še poslance. Mislim, da je to skrajno neresno. Minister naj poskrbi, če ste vi, spoštovana državna sekretarka, nesposobni odgovarjati na ta vprašanja in zaradi tega ste si vzeli tako malo časa, potem se predlaga, da pridejo drugi predstavniki Vlade, drugi predstavniki ministrstva. Prepričan sem, če bi bil tu državni sekretar Gašpar Gašpar Mišič, da bi bila razprava bolj pestra in da bi odgovarjal na vprašanja in da bi tudi povedal, da verjetno že imamo kakšne investitorje za kakšno družbo. Vi ste pa tiho. Niti na eno vprašanje niste odgovorili.

Mislim, da ne smemo v tem parlamentu dovoliti, da ima država takšen ignorantski odnos do poslancev, da si vzame pet minut časa; tam preberejo, potem imajo pa 30 sekund za poslanska vprašanja. Neresno! V bodoče predlagam, da si Vlada pri tako pomembnih zadevah vzame več časa, da boste lahko odgovarjali na vprašanja poslank in poslancev.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Sedaj bi, spoštovane poslanke in poslanci, opozorila: še proceduralni predlog Matjaža Hana, potem zaključimo razpravo.

Izvolite, gospod Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Mislim, podpredsednica, da bi morali odreagirati. Vi veste, da ima zakonodajna veja oblasti in izvršilna veja oblasti svoje pristojnosti in da ne more ena drugi nalagati nekatera dejstva. Še najmanj pa, Marko, ti. Predlagal bi ti, da kot gentleman, ker vem, da to si, prideš do gospe, ki je nova državna sekretarka – glede na to, da si bil ti državni sekretar, da si bil predsednik Soda in tako naprej –, da svetuješ, da si je v takih primerih treba vzeti malo več časa in ne se razburjati pred vso slovensko javnostjo. Jaz, kot gentleman, bi jo opozoril in bi rekel: "Državna sekretarka, drugič je bistveno bolj modro, da si vzamete malo več časa, pa bomo zadevo rešili."

Na tak način škoda nastopati in vzbujati slovensko javnost. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Glede na to, da sem že prej rekla, da zaključujem razpravo – gospod Horvat ste imeli pomemben proceduralni predlog? Namreč, 69. člen Poslovnika Državnega zbora govori naslednje: "Poslancu, ki želi govoriti o uporabi poslovnika – postopkovno vprašanje –, da predsedujoči besedo takoj, ko jo zahteva. Govor tega poslanca ne sme trajati več kot tri minute. O uporabi poslovnika odloči predsedujoči."

Torej, prosim, da se tega strogo držite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Najlepša hvala, gospa podpredsednica.

Vem, da smo vsi sedaj v eni zadregi. Jaz ne bom napadal gospe državne sekretarke, saj je tudi nihče ne napada, proceduralno pa, gospa podpredsednica, predlagam, glede na to,

da je po kakršni koli nerodnosti Vladi zmanjkalo časa, čeprav Vlada čas potrebuje, bi prosil, če lahko na moje vprašanje dobim odgovor.

Samo skromno sem vprašal: Kakšni bodo učinki uveljavitve tega zakona na odločitve o gradnji terminala 2 na Aerodromu Ljubljana?

Hvala lepa, ker ste mi dali besedo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa, gospod Horvat.

Glede na to, da se je čas Vladi iztekkel in ker postopkovno nimam te pravice, da dam – jaz odmerjam čas v tej smeri –, bo Vlada pisno odgovorila na vaše vprašanje.

Zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4.a točki dnevnega reda.

Vidim, da še ene glas. gospa Alenka Jeraj, proceduralno s strani SDS sta bila dva proceduralna predloga, tako, da ... Za kaj gre? Proceduralni predlog imate? Prosim, da se držite tega, kar pomeni 69. člen Poslovnika.

, Gospa Alenka Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala.

Samo to bi povedala kolegu Hanu, ker je napačno nekatere stvari povedal in bi ga lahko na to opozorili tudi vi kot predsedujoča.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Če ni vsebinsko, če ne, vas bom prekinila.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Boste slišali, kaj je, proceduralni predlog je.

Mi lahko marsikaj nalagamo Vladi, gospod Han. To kar ste rekli, da bi morali usklajevati in se več pogovarjati in tako naprej – s tem se mi strinjamo, vendar ni stvar na nas, mi smo ta trenutek v opoziciji, mi smo v času v obdobju 2004–2008 imeli partnerstvo in smo se usklajevali z vami, lani smo se usklajevali z vami: holding, strategijo, vse smo usklajevali z vami, vi pa napišete seznam podjetij, ki jih bomo prodajali, niti za minutko ne usklajujete stvari z nami, tako da ni problem v nas, ampak je v vas.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Nisem ravno razumela vašega proceduralnega predloga, moram reči.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POMOČI ZA REŠEVANJE IN PRESTRUKTURIRANJE GOSPODARSKIH DRUŽB V TEŽAVAH, NUJNI POSTOPEK**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, tukaj

prisotni gospe Andreji Kert, državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo.

ANDREJA KERT: Hvala lepa, še enkrat lepo pozdravljeni v mojem imenu.

Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah. K temu predlogu sprememb je vodilo stanje gospodarskih družb v Sloveniji, ki se zaradi kreditnega krča, ki je v slovenskih podjetjih še zaostрил pogoje za pridobitev kreditnih virov za financiranje investicij in obratnega kapitala, stalno poslabšuje. Kapitalska struktura v podjetjih te obremenitve premoženja ne omogočata financiranja tako tekočih poslov kot tudi ne razvojnih naložb podjetij. Upošteevaje navedeno je primerno, da se družbam, ki zaidejo v takšen položaj, imajo pa perspektivo za preživetje, omogoči državna pomoč s postopkom, ki bo najhitreje in najučinkoviteje pripeljal do same realizacije.

Tako se predlaga, da se odpravijo omejitve, da morajo biti poročila in krediti kot oblika državne pomoči ustrezno zavarovana s primernim zavarovanjem. Že po definiciji zakona je posamezna gospodarska družba lahko prejemnica državne pomoči le pod pogojem, da z lastnimi sredstvi oziroma sredstvi družbenikov ali upnikov ni sposobna ustaviti negativnih gibanj poslovanja. Torej, brez tega, da skušamo poseči na hitro in učinkovito v te postopke, ne bodo sposobni samostojno preživeti na trgu dolgoročno in posledično tudi ne morejo izpolniti zakonske zahteve po kvalitetnem zavarovanju. Tako premično kot nepremično premoženje in tudi druge oblike zavarovanja takšnih družb je praviloma že obremenjeno s hipotekami oziroma zastavnimi pravicami, kar posledično pomeni tudi nezmožnost zagotovitve kvalitetnega zavarovanja. Tako gre predlog teh sprememb v smeri, da se ta zahteva omili. Želim poudariti, da to, da bo v zakonu zapisano, da ne zahtevamo ustreznega zavarovanja, ne pomeni, da se v postopkih pridobivanja možnosti poročila oziroma kredita ne bo zahtevala pridobitev tudi ustreznega zavarovanja. Vendar, zaradi tega, če slučajno podjetje tega ne bo moglo zagotoviti, to ne bo zakonsko potem onemogočeno. Torej se bo presojalo od primera do primera.

Da se za to zavarovanje terjatev iz naslova prejete državne pomoči v primerih, ko ne bo nobenega zavarovanja, ne bi država postavila v slabši položaj, pa v primeru, ko je za prejemnico državne pomoči začel postopek zaradi insolventnosti, se te terjatve štejejo kot prednostne pri poplačilu in postanejo prednostne terjatve. Na ta način ima sedaj ta zakon vlogo *lex specialis* v razmerju do Zakona o finančnem poslovanju v postopkih insolventnosti in prisilnem prenehanju. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Alenki Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa.

Odbor za gospodarstvo je na 32. nujni seji 12. 6. 2013 obravnaval omenjeni predlog zakona. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 56. seji 7. 6. 2013 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstva za finance, Gospodarske zbornice Slovenije in Zakonodajno-pravne službe.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika ter podala konkretne pripombe k posameznim členom predloga zakona, in sicer k 1. in 3. ter k 2 in 4. členu. Odbor je bil seznanjen tudi z mnenjem Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

V poslovniško določenem roku nihče od kvalificiranih predlagateljev ni vložil amandmajev k predlogu zakona. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v zvezi s pripombami iz pisnega mnenja službe opozorila na spornost predlaganih rešitev s pravnosistemskega vidika, zlasti glede zavarovanja kreditov, posegov v insolventno zakonodajo, uvedbo novega primera prednostne terjatve ter uvedbe nove izjeme od načela enakopravnega obravnavanja upnikov.

V razpravi so nekateri člani in članice odbora izrazili podporo predlagani rešitvi, ki je po njihovem mnenju ustrezná podlaga za zakonito in transparentno dodelitev pomoči ter učinkovito prestrukturiranje podjetij v težavah. Nasprotno so drugi razpravljavci opozorili na nekatere probleme in dileme predlaganega zakona. Med drugim je bilo opozorjeno na pomanjkanje transparentnosti pri reševanju podjetij v težavah in jasnih kriterijev ter meril za dodelitev državnih pomoči. Nekateri razpravljavci so opozorili na pomisleke Zakonodajno-pravne službe glede ustreznosti predlagane rešitve s pravnosistemskega vidika. Posamezni razpravljavci pa so izrazili zaskrbljenost glede dodelitve državne pomoči oziroma poročila brez zavarovanja in morebitnih negativnih posledic slednjega za državni proračun.

Po končani razpravi je odbor glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na to, da Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo k predlogu zakona ni prejel nobenega amandmaja, odbor predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, spoštovana podpredsednica, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Poleg že obravnavanega Zakona o prevzemih smo na poslanske klopi pred kratkim prejeli še en zakon, ki ga obravnavamo po nujnem postopku – Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah. Ker gre že za drugi popravek, ki ga v zakonodajni postopek vložila ta vlada, je videti, da niso v težavah samo gospodarske družbe, ampak tudi Vlada, ki očitno nima jasnega koncepta in tako, na horuk, predlaga Državnemu zboru novele zakonov.

Novela prinaša takšne spremembe, s katerimi se v Slovenski ljudski stranki ne moremo strinjati. Na kaj želimo v Slovenski ljudski stranki opozoriti pri tej noveli zakona?

Vsi poznamo problem slovenskih bank v državni lasti in vsi vemo, kateri so njihovi ključni razlogi za težave, ki jih nosi – nihče drug kot davkoplachevalci. Stotine in stotine milijone evrov je bilo treba in bo še treba za reševanje slovenskih bank. Zakaj? Zato, ker so dajali kredite brez ustreznih zavarovanj ali celo brez zavarovanj in ko so družbe zašle v težave, so banke ostale brez poplačila. Poslanske in poslanci tega Državnega zbora so tak poslovni model bank v državni lasti vsi po vrsti, brez izjeme obsojali, saj so nas s takšnim načinom, s takšno poslovno politiko pripeljale v velike težave, tega najbrž ne bo nihče tukaj zanikal. Celo parlamentarno preiskavo smo uvedli zaradi tega. Resne težave imamo v državi zaradi te slabe prakse, pa se nekateri očitno iz tega niso nič naučili. Zdaj so, vsaj upamo, banke s to slabo prakso prekinile, s svojim početjem so že tako naredile več kot preveč škode. Zdaj pa želi Vlada to slabo prakso prenesti na državo, ki bo po novem, torej s to novelo zakona, lahko zakonito dodeljevanja poroštva in kredite družbam brez slehernega zavarovanja; z drugimi besedami Vlada bo zdaj nadaljevala to slabo početje bančne politike.

V Slovenski ljudski stranki smo resno zaskrbljeni zaradi tega. Ali se res nismo iz neodgovornega bančnega poslovanja ter kraje stoletja v Sloveniji, nič naučili? Ali pa imata Vlada in koalicija druge namene in si bodo zdaj v zakon pripeljali zakonito podlago za dodeljevanje državnih pomoči brez kakršnega koli – ponavljam, brez kakršnega koli zavarovanja. Za poslanske in poslance Slovenske ljudske stranke je to, poleg vsega, samo še en dokaz, da Vlada in koalicija govorita eno, delata pa čisto nekaj drugega. Vsekakor bomo zelo pozorno spremljali, komu in pod kakšnimi pogoji se bodo dodeljevale te pomoči. Vemo za marsikatero družbo, ki je tako ali

drugače povezana z vplivnimi politiki, in tudi, da so te družbe dolžne daleč naokoli. Na to, verjemite, bomo v Slovenski ljudski stranki še posebej pazili.

Še na nekaj bi radi opozorili pri teh zadnjih spremembah. Tukaj ne gre več za reševanje delovnih mest, čeprav imajo nekateri ta populizem ves čas pri roki. Tu gre za reševanje upnikov, ti upniki pa že imajo zavarovanje. Torej imajo tudi interes, da rešijo družbo, če ima taka družba perspektivo, če ima zdrava jedra. Komu pa bo v interesu, če ne upnikom, da rešijo svoj denar? Ti upniki so praviloma banke in za slabe kredite je povrh že prejšnja vlada pripravila rešitev, slabo banko, tukaj je še zakon o sistemskem razdolževanju, postopki v zvezi z insolventnostjo. Predsednica Vlade je povedala, da bo slaba banka pričela s prevzemom terjatev v mesecu juniju, torej že ta mesec. Krediti torej morajo biti zavarovani. Zavarovanja pa so lahko kvalitetna in manj kvalitetna, s hipotekami, deleži v podjetjih, vrednostnimi papirji, premičninami. Še zlasti morajo biti zavarovani krediti in poroštvo države, tukaj ni nobenega dvoma. V Slovenski ljudski stranki se sprašujemo in z nami se sprašuje tudi vsa slovenska javnost, čemu oziroma bolje rečeno, komu so v resnici namenjene te nove določbe, ki opuščajo vsako potrebno zavarovanje državnih poroštev in kreditov. Kdo si bo na ta način vzel pravico, da bo, če bo zakon sprejet, po tej poti kot dedek Mraz delil denar davkoplachevalcev? Pri tem nikakor ne pozabimo, finančni minister je nedavno priznal, da Vlada še sploh nima nobenih meril in kriterijev za dodeljevanje pomoči.

Najbrž mi pri vsem navedem ni treba posebej razlagati, kako bomo glasovali poslanke in poslanci Slovenske ljudske stranke. Pa bom vseeno povedal, da ne bo sence dvoma: glasovali bomo v korist državljanek in državljanov in njihovega težko prisluženega denarja; torej, glasovali bomo proti temu zakonu.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije.

Gospod Ivan Hršak, izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovana sekretarka s sodelavcema, spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini DeSUS bomo soglasno podprli tudi ta zakon, in sicer iz enakih razlogov kot dopolnitev Zakona o prevzemih. Menimo namreč, da čeprav gre za manjše dopolnitve oziroma spremembe, so tudi te prav tako lahko ključne in bistvene pri premagovanju in reševanju težav, s katerimi se spopada naše gospodarstvo. Kot vemo, je ena od njih prezadolženost in nesposobnost najemanja kreditov. Ključen razlog za to je že prevelika preobremenjenost premoženja družbe in

posledična nezmožnost zavarovanja posojil. Da bi se odpravile te težave, Vlada kot enega izmed ukrepov predlaga rešitve v tem predlogu zakona, in sicer se odpravlja obveznost zavarovanje terjatev in poroštev za družbe, ki potrebujejo državno pomoč.

To rešitev pozdravljamo, hkrati pa izpostavljamo, da naj gre pri tem zgolj za družbe, ki imajo perspektivo in ki imajo še zdrava jedra, ki lahko uresničijo vizije dolgoročnega obstoja in ohranitve delovnih mest. Kot ustrezno smo ocenili tudi, da je primerno in smiselno, da se zavarovanje terjatev iz naslova prejete državne pomoči za primere, če bi bil nad gospodarsko družbo, ki je prejemnica državne pomoči, začel postopek zaradi insolventnosti, doseže tako, da se tem terjatom zagotovi prednost pri poplačilu.

Glede na to, da na državno pomoč čaka več podjetij, katerih usoda je v tem trenutku odvisna od pomoči države, to so recimo Svea, Peko, Mariborska livarna in Aha Mura, in glede na to, da je v rokah države in politike usoda več tisoč zaposlenih in več tisoč njihovih družinskih članov, ocenjujemo, da je primerno ravnati v smeri, da se jim omogoči dostojno življenje.

Seveda pa je ključno tudi to, da ta sicer prej omenjena podjetja in tudi druga podobna, ki niso naštet, so pa v podobni situaciji, ohranimo pri življenju tudi zavoljo tega, ker verjamem, da taka podjetja, ki so bila nekoč paradni konji slovenskega gospodarstva, to lahko in bi morala ostati tudi še v prihodnje. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana predsedujoča, lepo pozdravljeni!

Tako kot pri noveli Zakona o prevzemih imamo v Novi Sloveniji tudi pri noveli zakona, ki predvideva pomoč podjetjem v težavah, velike zadržke. Ti izvirajo predvsem iz vladnega predloga, da bi državno pomoč, ki je začasna in naj bi jo podjetja v določenem času tudi vrnila, podeljevali brez vsakega zavarovanja. Takšnemu predlogu je v svojem mnenju nasprotovala tudi Zakonodajno-pravna služba – ponovno primer, ko tega ne upoštevamo.

V Novi Sloveniji opozarjamo, da so nas prav nezavarovani krediti pripeljali v bančno in kasneje gospodarsko krizo, ki nas sedaj tare že nekaj let. Gospa državna sekretarka je prej rekla, od primera do primera se bo presojalo, kateremu podjetju bo dana pomoč. Torej, ponovno lahko računamo na klientelizem in na novo ropanje države. Sprašujem se, če je to tako mišljeno. Na matičnem delovnem telesu smo v Novi Sloveniji glasovali proti takemu predlogu, vendar je vladna koalicija predlog kljub opozorilom Zakonodajno-pravne službe in

Gospodarske zbornice vseeno potrdila za nadaljnjo obravnavo.

Spoštovane kolegice in kolegi! Pozivam vas, dokler je še čas, da ponovno premislimo: Ali je podeljevanje povratne državne pomoči brez zavarovanja dejanje, ki nas bo spravilo iz krize? Ali je to odgovorno ravnanje z državnim premoženjem? Kje je sedaj javni interes, na katerega smo se oziroma ste se nekateri prej tako glasno in močno sklicevali?

Nova Slovenija bo glasovala proti prelagani noveli, saj menimo, da so rešitve nedodelane in lahko zelo enostavno vodijo do nepravilnosti in oškodovanja državnega proračuna.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Novak.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Spoštovana predsedujoča, gospa državna sekretarka skupaj s sodelavci, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona predlaga, da se družbam v težavah, ki imajo gospodarsko utemeljeno osnovo za odpravo negativnih gibanj poslovanja, vendar ne morejo pridobiti kreditnih virov za financiranje investicij in razvoj po tržnih pogojih, omogoči državna pomoč. O državni pomoči bo odločala komisija tudi zunanjih strokovnjakov, zato je današnje vsako izkazovanje nezaupanja Vladi glede odločanja o podeljevanju državnih pomoči ni korektno. Tudi pestra razprava na seji odbora je to pokazala, vendar nekateri s strani koalicije očitno razumemo tovrstno razpravo, pa tudi današnje predstavitve stališč, že slišana, da želijo nekateri v večji meri izkazovati pokončno opozicijsko držo. Če bi bila zadeva drugačna, bi bila verjetno tudi njihovo stališče in razprava drugačna.

Položaj podjetij, ki so se jim zaradi kreditnega krča še zaostri pogoj za pridobivanje kreditnih virov za financiranje investicij in obratnega kapitala, se poslabšuje. Kapitalska struktura v podjetjih ter obremenitev premoženja ne omogočata financiranja tekočih poslov, kot tudi ne razvojnih naložb podjetij. Zahteva po zavarovanju zelo zavira postopek podeljevanja državne pomoči podjetjem v težavah, medtem ko je njihov smisel prav v čim prejšnji podelitvi. Vlada želi sistemsko shemo za pomoč dobrim podjetjem, ko gre za reševanje likvidnostnega stanja in kapitalske ustreznosti za vzpostavitev podjetja na daljši rok, uvesti tudi takrat, ko gre za pomoč podjetjem v težavah. Če podjetju pomagaš samo pri likvidnosti, se lahko zgodba v zelo kratkem času ponovi, saj podjetje nima kapitalske ustreznosti.

Predlog zakona omogoča večje možnosti učinkovitega in realnega prestrukturiranja podjetij v težavah ter izboljšati možnosti za ohranitev gospodarskih subjektov, delovnih mest in s tem ustvariti pogoje za

stabilnejše delovanje slovenskega gospodarskega sistema. Gospodarska uspešnost je pomemben cilj družbenega delovanja, saj je neodvisna raven socialne države. V zadnjem času so to primeri Svee, so to primeri Peka in tako naprej. Torej ne gre za frazo, gre za dejansko pomoč podjetjem v težavah in ta podjetja v danem trenutku, žal, ne morejo zagotoviti zavarovanja v takšni meri in zato, če te spremembe zakona ne bi podprli, jim ne bi mogli nuditi državne pomoči.

Poslanska skupina Pozitivne Slovenije bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah podprla.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice, kolegi!

Uvodoma je treba poudariti, da je Slovenska demokratska stranka pred dvema mesecema, ko je vlada Alenke Bratušek dala na mizo Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, zakon v celoti podprla. V Slovenski demokratski stranki se zavedamo problema, s katerim se soočajo danes podjetja, in zaradi tega smo takrat ta zakon tudi podprli. Danes, po dveh mesecih sprejetja tega zakona pa imamo na mizi dopolnitev tega zakona. Ta dopolnitev zakona je pa škodljiva, nevarna za davkoplačevalce in za proračun, neenakopravno obravnava upnike in zaradi tega v Poslanski skupini SDS dopolnitve tega zakona ne bomo podprli.

Poroštva brez garancije niso racionalna, še bolj neracionalno pa je, da gre za neenakopravno obravnavanje upnikov, na kar je na Odboru za gospodarstvo že opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Predvsem je moteče to, da si država dovoli, da bo ponovno prišlo do neke izjeme in da bodo njihove terjatve obravnavane kot prednostne. S tem gre za absolutno kršitev ZFPPIPP in za neenakopravno obravnavanje upnikov. Treba se je zavedati, kdaj terjatve postanejo prednostne, kdaj terjatve postanejo ločitvene, tukaj gre pa predvsem za manevar države, ki bo omogočil izigravanje zakonodaje in izigravanje oseb upnikov.

Kriteriji, na kakšen način se bodo podeljevala poroštva brez garancije, niso določeni in s tem ocenjujemo, da obstaja veliko tveganje, da je ta dopolnitev zakona pisana za podjetja, za reševanje, zgolj za tiste strani, ki bodo pač Vladi naklonjene oziroma z drugimi besedami, ocenjujemo, da bo ta zakon verjetno reševal določene lastnike, ne pa podjetij. Slovenija in davkoplačevalci smo izgubili že

preveč denarja, ki smo ga vlagali v podjetja in jih potem nismo rešili. Lep primer so Združene države Amerike in Nemčija, ki je seveda pomagala gospodarstvu, vendar v roku 6 mesecev je država dobila ves denar nazaj, plus obresti.

Zelo zaskrbljujoče je, da v samem predlogu Vlada navaja, da je državna pomoč namenjena družbam, ki niso sposobne samostojno preživeti na trgu. To je zaskrbljujoče. Družbam, ki niso sposobne samostojno preživeti na trgu, ni pomoči. To je enako, kot da bi mrtve pustili ležati v bolnišnici, zunaj bi bili pa pacienti, ki bi jih bili mogoče reševati, ampak bodo zaradi tega izgubili življenje.

Druga zadeva, tudi v prid temu, da mi tega ne bomo podprli, je, ker Vlada že jasno piše, da so bile takšne državne pomoči uspešne samo v eni četrtini primerov. To pomeni, da v treh četrtinah je pa država izgubila sredstva. Sredstva smo izgubili vsi davkoplačevalci, zaradi tega se danes dviguje DDV, uvaja se davek na nepremičnine, to pomeni vse v slabost državljanov in državljanov.

Garancije – poroštva brez garancije so neracionalna, niso smiselna, temu mi nasprotujemo. Zavedamo se, da je verjetno v teh podjetjih premično, nepremično premoženje že obremenjeno, vendar ocenjujemo, da so tudi drugi načini oblike garancije, kot na primer, da lastniki zastavijo svoje premoženje, v primeru, da država da poroštvo oziroma da podjetje, če je sposobno preživeti na trgu, zavaruje poroštvo s svojimi terjatvami, nikakor pa ne bomo podprli zakona, ki predvideva, da lahko država daje poroštva brez garancije. Predvsem je pa treba poudariti, da takšnemu načinu nasprotujejo tako Gospodarska zbornica, tako Obrtna zbornica, tako Trgovinska zbornica kot tudi strokovna javnost.

V zaključku bi še enkrat ponovil, poslanke in poslanci Slovenske demokratske stranke smo vsi pred dvema mesecema podprli Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, ki ga je predlagala vlada Alenke Bratušek, zaradi tega, ker se zavedamo obstoječega problema in da je podjetja, tista, ki jih lahko rešuješ, treba rešiti. Nikakor pa ne bomo podprli te dopolnitve, ki predvideva poroštva brez garancije, kajti takšna poroštva so neracionalna, predvsem pa zaradi tega, ker gre za klasično kršitev zakonodaje, neenakopravno obravnavanje upnikov. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Branko Smodiš.

BRANKO SMODIŠ (PS SD): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovani vsi prisotni!

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah se nanašajo na

odpravo obveznosti zavarovanja terjatev iz naslova državnih pomoči družbam v težavah in prilagoditev trenutnim razmeram v času finančne krize.

Poglavitna rešitev je odprava zahteve po primernem zavarovanju poročstva oziroma kredita, saj je kot taka nezdržljiva s samo naravo razlogov za dodelitev državne pomoči. Takšna rešitev je potrebna, ker je veliko podjetij v Sloveniji prezadolženih in nimajo več česa zastaviti. Zaradi tega takšna rešitev omogoča reševanje podjetij, ki jih obstoječa zakonodaja ne dopušča. Socialni demokrati menimo, da je treba reševati delovna mesta, ker le tako lahko pomagamo gospodarstvu, da izide iz krize. Reševanje družb, ki niso sposobne z lastnimi sredstvi oziroma s sredstvi družbenikov odpraviti negativnih gibanj poslovanja in iz tega razloga potrebujejo državno pomoč, je nujno.

Ta zakon omogoča zagotovitev večje možnosti učinkovitega in realnega prestrukturiranja podjetij v težavah ter izboljšanje možnosti za ohranitev gospodarskih subjektov, delovnih mest in omogoči pogoje za stabilnejše delovanje slovenskega gospodarskega sistema.

Zaradi navedenega bo Poslanska skupina Socialnih demokratov podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Državljsanske liste, gospod Marko Pavlišič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Sprememba zakona določa, da kredit ali poročstvo, ki ga podjetje v težavah dobi po tem zakonu, ne potrebuje več zavarovanja. To je smiselna sprememba, zato jo bomo v Poslanski skupini Državljsanske liste podprli. Smiselno je tudi takšne nezavarovane terjatve uvrstiti med prednostne v primerih, kadar navkljub pomoči podjetje konča v postopku zaradi insolventnosti. Precej pomembnejše od tega, ali je neka terjatev zavarovana ali ne, pa je vprašanje, ali bomo podjetje s pomočjo rešili ali ne, ali bomo le podaljšali agonijo delavcem in ostalim deležnikom ali pa bomo uspeli ohraniti delovna mesta in to, kar podjetje loči od siceršnje vsote delavcev, strojev in stavb. Prava vrednost podjetja so med drugim tudi zadovoljni in zvesti kupci, uspešni poslovni procesi, znanja in blagovne znamke, ki pa jih je pogosto težko zastaviti.

Po tem zakonu lahko vsako podjetje dobi pomoč le enkrat, razen v res izrednih okoliščinah, pa še v tem primeru mora to odobriti Evropska komisija, kar pomeni, da je vlada, ki odločitve o pomoči podjetjem sprejema, pred veliko odgovornostjo. Popravnega izpita pri posameznem primeru pač nima.

V razpravi na odboru je bila večkrat omenjena netransparentnost postopkov

dodeljevanja pomoči; nekdo dobi pomoč, drugi ne in tisti prvi potem lahko pomeni nelojalno konkurenco drugemu. Dejstvo tudi je, da večina državnih pomoči ni prinesla pričakovanih rezultatov. Menimo, da bi za večino podjetij, tudi tista v težavah, lahko veliko več naredili, če bi jim izboljšali poslovno okolje. Denar, ki ga namenimo podjetjem, bi bolje porabili, če bi znižali obdavčitev dela, s tem ne bi pomagali le podjetjem v težavah, temveč bi tudi tistim uspešnim omogočili dodatno zaposlovanje. Najboljša socialna pomoč pa je, da omogočimo, da posamezniki s svojim delom sami poskrbijo zase in za svoje družine. Pravočasna sanacija bančnega sistema bi marsikateremu podjetju olajšala dostop do potrebnih virov sredstev. Skratka, marsikatera pomoč ne bi bila potrebna, če bi imeli bolj spodbudno in prijazno poslovno okolje. Namesto da sedaj drugič v kratkem času spreminjamo zakon o pomoči, bi se bilo bolje posvetiti izboljšanju poslovnega okolja. Od pomoči ima korist le eno podjetje, od boljšega poslovnega okolja pa vsa že delujoča, pa tudi tista, ki se šele bodo ustanovila.

Ne nazadnje se moramo vprašati, ali se res želimo ukvarjati predvsem s podjetji v težavah, s tem pa bomo morebiti v težave spravili kakšno sedaj še uspešno podjetje. Vendar, kot že rečeno, pri predlagani spremembi gre za manjšo smiselno spremembo, zato bomo v Poslanski skupini Državljsanske liste predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati. Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4.a točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSKO-GOZDARSKI ZBORNICI SLOVENIJE.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina štirih poslank in poslancev s prvopodpisano gospo Ivo Dimic. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 40 poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagateljcev predloga zakona gospe Ivi Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

V Novi Sloveniji želimo osvoboditi slovenskega kmeta monopolov in birokracije ter mu omogočiti bolj svobodno odločanje in iniciativo. Verjamem, da lahko le na tak način zagotovimo dolgoročni obstoj in razvoj slovenskega kmetijstva. Zaradi številnih pobud, ki jih je Nova Slovenija prejela od državljanek in državljanov, smo se odločili vložiti predlog novele Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije. S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, ki ga predlagamo v Novi Sloveniji, se ne posega v dosedanjo statusno ureditev zbornice. Na tem mestu poudarjam, da se zbornice ne ukinja, kot se v teh dneh govori in piše po nekaterih medijih. Poudariti želimo tudi, da predlog sprememb in dopolnitev zakona ne posega v javno službo, ki jo opravlja zbornica in je financirana iz proračuna Republike Slovenije.

Predlog zakona določa, da se fizične in pravne osebe lahko prostovoljno včlanijo v zbornico. Z njegovim sprejetjem se približujemo ustavnemu načelu enakosti na področju organiziranja zborničnega sistema, kot se je to predhodno uredilo v prostovoljnem članstvu v Gospodarski zbornici in tudi v letošnjem letu v zakonu o prostovoljnem članstvu v obrtni zbornici. Cilj Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, v nadaljevanju bom uporabljala kratico KGZS, ki ga imamo danes pred seboj, je predvsem vzpostaviti učinkovitejšo obliko povezovanja in predstavljanja interesov kmetov, kmetijskih, gozdarskih in ribiških organizacij. Predlog zakona ima za cilj tudi administrativno poenostavitev volitev v organe zbornice in zmanjšanje nesorazmerno velikih stroškov za splošne volitve v organe zbornice. Predlog zakona temelji na načelu prostovoljnega članstva fizičnih in pravnih oseb v zbornici. Zakon ureja razmerja med zbornico in njenimi člani in v zvezi s tem ne predvideva nikakršne dejavnosti ali obveznosti državnih organov. Po predlogu zakona se bodo s poenostavitvijo postopkov za izvedbo volitev v organe zbornice zmanjšali stroški zbornice iz tega naslova.

Zbornica obravnava problematiko kmetijstva, gozdarstva in ribištva, sodeluje pri pripravi predpisov, ki se nanašajo na kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, ter opozarja na posledice učinkovanja le-teh; skrbi za usposabljanje kmetov, promocijo in sodelovanje z drugimi organizacijami s področja kmetijstva, gozdarstva in ribištva. Tega predlog zakona ne ukinja. Zbornica se danes financira iz proračuna Republike Slovenije, zborničnega prispevka, prihodek pridobiva tudi z izvajanjem javnih služb, v zadnjih letih pa se zbornica osredotoča tudi na ponudbo storitev, ki jih kot plačljive usluge nudi svojim članom, pa tudi nečlanom. Naj omenim samo nekatere, ki se najpogosteje

izvajajo kot plačljive pod njenim okriljem, to so analize vina, analize zemlje, poslovni načrti.

Lahko rečemo, da se nezanemanje za članstvo v zbornici kaže že z udeležbo na dosedanjih volitvah v organe zbornice: Svet zbornice, območne enote in odbori izpostav. Zadnje volitve v letu 2012 beležijo izredno nizko udeležbo – 16,33 %. Volilna neudeležba je odraz, da obvezni člani zbornice le-te niso vzeli za svoje, saj se niso večinsko udeležili pri odločanju o prihodnosti stanovske organizacije. Sedanji sistem volitev je zelo zapleten in drag, zato v noveli predlagamo črtanje členov sedanjega zakona, ki določajo način volitev v zbornico. V prehodnih in končnih določbah smo zapisali, da mora zbornica najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona obvestiti člane zbornice, da so postali prostovoljni člani v zbornici. Dosedanji obvezni člani zbornice postanejo z uveljavitvijo tega zakona prostovoljni člani in lahko po uskladitvi statusa z zakonom s pisno izjavo izstopijo iz članstva zbornice, če seveda tako želijo. Določba tega člena pa v ničemer ne posega v delovanje javnih služb, ki jih zbornica izvaja. Po veljavnem zakonu zbornica zastopa fizične osebe oziroma lastnike kmetijskih zemljišč, katerih katastrski dohodek presega 106,88 evrov.

Predlagana sprememba tega zakona bo po 10 letih omogočila demokratično združevanje fizičnih in pravnih oseb, katerih dejavnost je povezana s kmetijstvom, gozdarstvom in ribištvom. Priporočamo, da predlog zakona podprete v dobro slovenskega kmeta in kmetijstva.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, tukaj prisotni mag. Tanji Strniša, državni sekretarki na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije je proučila Predlog zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici, C, ter ugotovila, da predlaganega zakona ne more podpreti.

Skupina poslank in poslancev, s prvopodpisano gospo Ivo Dimic, z vloženim predlogom spremembe Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije predlaga načelo prostovoljnega članstva fizičnih in pravnih oseb v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije in s tem zasleduje cilj vzpostavitve učinkovitejše oblike povezovanja in predstavljanja interesov kmetov ter kmetijskih, gozdarskih in ribiških organizacij, kakor tudi administrativno poenostavitev volitev v organe zbornice in zmanjšanje nesorazmernih velikih stroškov za splošne volitve v organe zbornice.

Predlagatelj navaja, da po veljavnem zakonu zbornica zastopa fizične osebe oziroma

lastnike zemljišč, katerih katastrski dohodek presega 167 evrov, kar pa ne pomeni, da ti lastniki zemljišč dejansko opravljajo kmetijsko ali gozdarsko dejavnost, kakor tudi ne, da fizična oseba, ki ima višji katastrski dohodek, izkazuje interes po zastopanju v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije.

Predlagatelj torej predlaga ukinitve obveznega in uvedbo prostovoljnega članstva ter spremembe na področju volitev v organe zbornice. Posebej še izpostavlja 42. člen Ustave Republike Slovenije, ki govori o pravici do zbiranja in združevanja. Vlada ugotavlja, da se je po spremembah Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije leta 2004 in leta 2008 članstvo v zbornici zmanjšalo s skoraj 173 tisoč članov na 112 tisoč članov. Meja katastrskega dohodka kot praga za članstvo se je dvignila za 100 % in tako so obvezni člani ostali le še tisti, ki so povezani s kmetijstvom in gozdarstvom.

Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije je danes dobro organizirana zbornica, ki je nedvomno reprezentativni zastopnik interesov kmetijstva, gozdarstva in ribištva ter sogovornik vladi na področju kmetijstva in razvoja podeželja. Iz obstoječe pravnosistemske ureditve tudi izhaja, da je, če dovolite tudi meni kratico, da je KGZS nedvomno reprezentativno telo, ki je sposobno zastopati zelo različne interese v kmetijski in gozdarski dejavnosti. Prav tako je zbornica sogovornik državi pri pripravi strokovnih mnenj in v postopkih normativnega urejanja kmetijske in gozdarske dejavnosti. Obvezno članstvo je podlaga za ugotavljanje in sprejemanje skupnih interesov, kar posledično pomeni podlago za sprotno in ustrezno ukrepanje države. Vlada meni, da bi z ukinitvijo obveznosti članstva grozila nevarnost, da bi se število članov bistveno zmanjšalo, imamo takšne primere iz bližnje sosesčine, zbornica pa bi izgubila svojo reprezentativnost oziroma pomembno vlogo pri povezovanju razdrobljenega slovenskega kmetijstva. V vseh strateških dokumentih, v vseh analizah stanja ugotavljamo, da je razdrobljenost, nepovezanost in slaba organiziranost ena ključnih strukturnih slabosti slovenskega kmetijstva, to želim tukaj poudariti.

Prav tako menimo, da ko zbornica ali če zbornica ne bo imela obveznega članstva in bo šlo za prostovoljno združenje, ki ne bo imelo javnopravnega statusa in zato ne bo moglo zastopati interesov kot jih zdaj, ampak bo zastopala le interese ožje skupine svojih članov. Kot je zapisalo že Ustavno sodišče Republike Slovenije, je ravno z obveznim članstvom zagotovljeno reprezentativno telo. Torej, menimo, da bi za te spremembe bila potrebna, prvič, celovita sprememba zakona, prav tako pa bi imelo to veliko posledice za cel kmetijski sektor. Vendar pa hkrati Vlada podpira strokovno razpravo in argumente o tem, da se obvezno članstvo največje skupine fizičnih oseb omeji na tiste, ki so aktivno povezani s

kmetijstvom. Torej, da se odpre razprava o tem, kje je ta prag za obvezni vstop v zbornico.

Iz navedenih razlogov menimo, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Poglavitna sprememba te novela je vprašanje članstva v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije. To vprašanje je vključeno tudi v predlog zakona, ki ga je v zakonodajno proceduro vložila Poslanska skupina SLS, po naših informacijah pa prav tako imajo pripravljeno rešitev tudi na pristojnem ministrstvu.

Ali ohraniti obvezno članstvo ali opredeliti prostovoljno članstvo? Nekateri zagovarjajo ohranitev obveznega članstva, razlogi zanj so: predvsem, da je obvezno članstvo in s tem plačevanje članarine potrebno za ohranitev same zbornice, da pobrana članarina prispeva k delovanju zbornice – ne v bistvenem delu, vseeno pa nekaj prispeva –, da članarine niti niso tako visoke kot na primer v drugih zbornicah, da imajo člani na voljo velik izbor storitev, ki jih zanje opravlja zbornica, ter da so storitve tako specifične, da jim neka oseba sama ne bi bila kos – na primer pri različnih razpisih. Spet drugi zagovarjajo uveljavitev prostovoljnega članstva iz svojih razlogov, in sicer: članstvo v večini zbornic je danes prostovoljno, v zadnji obliki smo glasovali pri obrtnem zakonu in potrdili prostovoljstvo. Tudi pri tistih, ki sedaj temeljijo na obveznem članstvu, se nagibajo k prostovoljnemu članstvu, kot na primer v zdravstveni zbornici, da se tiste zbornice, ki delajo dobro, ki korektno nudijo svoje storitve in dejansko pomagajo ljudem, nimajo česa bati v smislu izgube članstva in s tem dela prihodkov, saj se bodo ljudje odločali za članstvo v take zbornice, da mora biti tudi delovanje zbornic podvrženo trgu, ne pa, da se napajajo iz članarin.

Mi si nismo enotni glede tega vprašanja. Tako smo tudi kot edina koalicijska stranka dali svoje podpise, da se opravi splošna obravnavo, da slišimo argumente za članstvo in proti obveznemu članstvu. Mislimo namreč, da je to treba podrobno proučiti in šele nato pritisniti na eno ali drugo tipko. Pritiskov, prošelj in pozivov za obvezno članstvo z ene strani ter za prostovoljno članstvo z druge strani pa bo vsekakor veliko.

Ne glede na različnost našega mnenja v tem delu pa smo si enotni glede stališča, da bi bilo smotno o obliki članstva povprašati sami

člane, kot so to na primer izvedli obrtniki z referendumom. Tako bi mi vsi dobili jasen odgovor, kaj si pravzaprav želijo. Zato apeliram ne samo na Kmetijsko-gozdarsko zbornico, temveč na vse, da v obliki članstva javno, morebiti tudi v obliki referendumskega vprašanja, povprašajo tiste, ki se jih to v največji meri dotika; to je svoje člane. Naj še oni povedo in ta odločitev bi tudi za našo poslansko skupino pomenila tehten argument za tako ali drugačno odločitev. Prevečkrat sprejemamo neke rešitve mimo volje tistih, ki se jih to najbolj dotika oziroma jih ne povprašamo za mnenje. Zato naj se izvede referendum oziroma druga ustrezna oblika povpraševanja in se šele nato pristopi k odločanju v Državnem zboru. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Poslanska skupina Nove Slovenije,
gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Verjetno se bomo vsi strinjali, da trenutno stanje oziroma trenutna ureditev članstva in delovanja Kmetijsko-gozdarske zbornice ni dobra. Le redki trdijo nasprotno in tudi ti so vedno bolj osamljeni. Ravno zato je Nova Slovenija v trenutku, ko že lahko vidimo pozitivne posledice ureditve prostovoljnega članstva v Gospodarski zbornici, ko se mnogi obrtniki in podjetniki veselijo prostovoljnega članstva v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, ko se govori o podobnih spremembah tudi v zbornici arhitektov, začutila trenutek in se odločila tudi slovenskemu kmetu omogočiti ustavno pravico do svobode izbire, ali bo član ali ne Kmetijsko-gozdarske zbornice.

Ob tem želimo v Poslanski skupini Nove Slovenije poudariti, da s to novelo Kmetijsko-gozdarske zbornice nikakor ne ukinjamo, kakor nekateri strašijo v teh dneh kmete. Zavedati se je treba, da bo s prostovoljnim članstvom pridobil tako kmet kot tudi zbornica, ki se bo morala bolj potruditi, ponuditi svojim članom več kot doslej ter predstavljati interese vseh slovenskih kmetov bolj odločno in bolj pravično. Če zbornica že sedaj dela dobro, potem se nima česa bati, saj bo velika večina članov zagotovo motivirana ostati v članstvu tudi kot prostovoljni člani. Še v zvezi z enim pomembnim področjem se zadnje tedne straši kmete po Sloveniji in tukaj moram v podporo predlogu sprememb zakona odločno povedati: predlog Nove Slovenije se javne kmetijske službe, ki jo večinoma zelo dobro na terenu izvajajo kmetijski zavodi, ne dotika in je ne spreminja! Javna služba, financirana iz proračuna Republike Slovenije, torej ostaja na sedanjem nivoju in bo s predlaganimi spremembami dobila priložnost, da napravi še kvaliteten preskok naprej v dobro slovenskega kmeta. Skrb za ohranjanje in razvoj kmetijstva in gozdarstva mora biti naloga vse družbe in ne

sme biti naložena na pleče obveznih članov zbornice zgolj zato, ker so lastniki zemljišč. Pomen kmetijstva in gozdarstva v Sloveniji mora biti v zavesti vse družbe.

Upamo, da smo s tem predlogom sprememb nagovorili večino slovenskega političnega spektra in da bomo skupaj omogočili ustavno načelo enakopravnosti na področju zborničnega delovanja v Sloveniji.

Poslanska skupina Nove Slovenije predlog zakona podpira in menimo, da je primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina
Pozitivna Slovenija, gospod Branko Ficko.

BRANKO FICKO (PS PS): Kolegice in kolegi!

Povečajmo produkcijo hrane z ustreznim in pravilnim svetovanjem, ne pa spremembami modelov organiziranja. Besedilo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah okrog Kmetijsko-gozdarske zbornice je identično besedilo, ki je bilo predloženo v sprejetej Državnemu zboru že v prejšnjem mandatu. Takrat je bilo odločeno, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ker je odločitev treba spoštovati.

V Pozitivni Sloveniji ugotavljamo, da predlog, ki prenaša le ukinitve obveznega članstva, ne daje pravih odgovorov na izzive, s katerimi se sooča kmetijska politika Republike Slovenije. Posebej se nam zdi problematično, da se o zadevah pogovarjamo na pobudo poslank in poslancev in ne na pobudo tistih, ki jih to najbolj zadeva, se pravi članov zbornice. V Sloveniji se soočamo z veliko razdrobljenostjo kmetijskih gospodarstev, ki po našem mnenju potrebujejo še dodatno strokovno dobro podporo, da bi lahko uspešno delovala v zaostrenih tržnih razmerah. In tukaj vidimo nalogo zbornice, ki jo le-ta izvaja preko svoje kmetijske svetovalne službe; služba, ki se je v preteklosti pokazala kot odločilni dejavnik razvoja slovenskega kmetijstva, gozdarstva in podeželja. Kakršno koli slabljenje položaja z ukinitvijo obveznega članstva bi se po našem mnenju v času neugodnega finančnega položaja odrazilo negativno. Ogrožena bi bila tudi reprezentativnost institucije, država bi seveda izgubila dragocenega sogovornika.

V Pozitivni Sloveniji smo mnenja, da je obvezno članstvo v tem trenutku ustrezna podlaga za zagotavljanje in spremljanje skupnih interesov, kar pomeni osnova za sprotne in ustrezno ukrepanje države. To pa seveda ne pomeni, da je položaj in organiziranost v tem trenutku optimalen. Zagotovo je potreben tehtni premislek tudi o tem, ali zbornica svojim članom res nudi vse tisto, kar v danem trenutku potrebujejo; seveda izhajajoč iz ciljev Zagotovimo si hrano za jutri, z izvedbenim načrtom za izdatnejšo samooskrbo, z učinkovito

kmetijsko politiko, predvsem produkcija hrane z višjo dodano vrednostjo.

Glede na navedeno Pozitivna Slovenija ugotavlja, da predloga zakona ne more podpreti, si pa seveda želimo, da pristojno ministrstvo v sodelovanju z zbornico opravi poglobljeno razpravo in poišče odgovore na vprašanja, kakšen model organiziranja bi zagotovil, da ohrani vse današnje funkcije, hkrati pa je prijaznejši za člane, ter določi kriterije za obvezno članstvo res tistih, ki so neposredno povezani s kmetijsko dejavnostjo oziroma so vpisani v register kmetijskih gospodarstev, predvsem pa upoštevajo stališče oziroma odločitev članstva. Svojo energijo bi morali usmeriti v izvedbo strateških ciljev, prehransko varnost, zagotovitev kakovostne varne hrane, dvig konkurenčnosti kmetijstva in živilske predelovalne industrije, povečanje dodane vrednosti v kmetijstvu, ne pa v ukvarjanje z organizacijskimi modeli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani kolegi, kolegice.

Naj začnem s citatom iz programa SDS glede urejanja zbornic. Tam piše, citiram: "Ukinitev obveznega članstva v vseh zbornicah, brez izjeme, prehod na zasebnopravni oziroma prostovoljni model zbornic ..." – da ne bo očitkov, da govorimo eno in delamo drugo pa glede na pozicijo oziroma opozicijo stranke SDS.

Torej je naše stališče jasno: SDS bo podprla zakon poslanskih kolegov iz Nove Slovenije. Takšno stališče smo imeli pri prvemu poskusu, ko je takrat izvenparlamentarna stranka Nova Slovenija prvič predlagala prostovoljno članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici. S tem bi seveda lahko zaključil stališče Poslanske skupine SDS, a dovolite malo več argumentov, zakaj.

Piše se leto 2013, torej je že več kot dvajset let, ko smo izšli iz totalitarnega sistema, kjer je bilo vse obvezno; pač kot so rekli, da mora biti, da smo vsi enaki. V smislu, če je vojska, je vojska za vse. Mi še vedno sledimo tej politiki iz tistih časov. Če si študent, si član Študentske organizacije, če si zdravnik, si član Zdravniške zbornice, če si odvetnik, si član Odvetniške zbornice in v temu primeru, če si kmet, si član Kmetijsko-gozdarske zbornice. Tako imamo v Sloveniji preko trideset zbornic, kjer si član nečesa, če nekaj si. Mi se sprašujemo – zakaj že? Mar se nimamo za demokracijo, kjer odloča ponudba in povpraševanje, kjer si svoboden pri svojih odločitvah in tako naprej. Očitno še nismo tu in zato v Poslanski skupini SDS menimo, da je prav, da se odločamo za podporo

prostovoljnemu članstvu v Kmetijsko-gozdarski zbornici.

Zakaj bi moral biti nekdo zaradi svojega statusa ali poklica član nečesa? Zato, da plačuje nek zbornični prispevek, v zahvalo pa ne dobi nič tistega kar pričakuje? Seveda ima lahko kdo od tega tudi korist. Izkušnje v vseh zbornicah kažejo, da imajo po navadi koristi tisti, ki so bolj pri vrhu te piramide in si vzamejo večji kos pogače. Obstajajo izjeme, a tam so drobtinice bolj majhne. Zbornice naj bi bile v korist svojim članom, vsem svojim članom, a praksa na žalost kaže drugačno sliko. Seveda bo kdo dejal, da plačujejo čisto majhne zneske, jaz pa sprašujem – zakaj že? Obvezno članstvo je prisila, ki člane sili k dajatvam, zbornična vodstva pa po navadi uspava. Zakaj bi se vodstva zbornic borila za člane z različnimi, njim prijaznimi in dobrimi ukrepi, če pa člani kar prihajajo in prihajajo, ker so v to prisiljeni zaradi poklica oziroma statusa. Če pa je članstvo v neki organizaciji – tu danes govorimo o Kmetijsko-gozdarski zbornici – prostovoljno, se mora vodstvo potruditi, da se jim kdo pridruži. V SDS menimo, da je tak način oziroma pristop pravilen.

Zakon, ki ga predlagajo kolegi iz Nove Slovenije na podlagi predloga, da se uvede prostovoljno članstvo, predlaga tudi nekatere druge spremembe, ki so posledica prestrukturiranja zbornice. Da delovanje Kmetijsko-gozdarske zbornice ni vsem po volji oziroma se ne najdejo v njej oziroma se z njo ne poistovetijo, se kaže tudi v nizki udeležbi na dosedanjih volitvah v organe zbornice, ki so sicer tudi dokaj komplicirane in imajo včasih bolj političen kot strokoven pridih. Zato je prav, da se spremenijo tudi določbe glede volitev. Le dobra desetina kmetov se odpravi na volitve, a z udeležbo ali brez, člani morajo plačevati članarino zgolj zato, ker imajo zemljišče, ne glede na to, ali sploh kmetujejo ali ne, sploh ne vedo, kakšne so naloge Kmetijsko-gozdarske zbornice in kakšne koristi jim sploh ta lahko prinaša. No, verjetno so člani nezadovoljni tudi z različnimi borbami znotraj vodstvenih struktur v zbornici za funkcije in položaje. Če samo gledamo število tako imenovanih funkcionarjev znotraj zbornice, pa se na tem mestu ne bom spuščal v ocenjevanje njihovega dela, imamo svet zbornice, upravni odbor, nadzorni odbor, arbitraža, častno razsodišče, območne enote in njihove organe oziroma odbore, odbore in komisije zbornice, strokovne službe zbornice. Verjetno je delovanje vsaj tu pa tam bolj namenjeno lastnemu komolčkanju kot pa članstvu oziroma delovanju v njihov prid. Zato je prav, da se da vsem, ki ne želijo biti člani Kmetijsko-gozdarske zbornice, priložnost, da iz nje izstopijo. Po mnenju SDS bo ravno to tisti trenutek, ko se bo zbornica začela v polni meri zavedati svojega poslanstva. Če bo delala dobro, če bodo njeni člani imeli koristi od nje, bo verjetno marsikoga dobila nazaj. Suma sumarum na koncu se lahko vsi nazaj zopet odločijo za članstvo v Kmetijsko-gozdarski

zbornici. Seveda, pač po sistemu ponudbe in povpraševanja in ne obvezne prisile. Če bo Kmetijsko-gozdarska zbornica aktivna, ne bo propadla, če pa ne bo aktivna, se pa v SDS sprašujemo, kdo jo sploh potrebuje.

Tudi količina zbranega zborničnega prispevka v primerjavi z ostalimi dohodki zbornice kaže, da je strašnjeje s strani vodstva zbornice odveč in nepotrebno, bo pa na drugi strani dana možnost skoraj 110 tisoč članom, da bodo imeli možnost odločanja o članstvu; te možnosti do zdaj niso imeli. Podpiramo obstoječe stanje, da predlog zakona ne posega v statusno obliko in na področje javnih pooblastil, ki jih ima zbornica, ter na delovanje javnih služb v zbornici, ki jih iz državnega proračuna financira naša država. Tu zbornica opravi veliko dela in s tem se verjetno vsi strinjamo, saj vemo, da mora biti kmet vsaj malo pravnik in ekonomista, če želi poleg svojega strokovnega dela razumeti celoten sistem in vse spremembe tudi na področju zakonodaje.

V SDS tudi menimo, da je ta predlog zakona posebej dobrodošel v teh časih, ko se vsak evro dvakrat okoli obrne, in dobrodošel je tudi kot odgovor politiki te vlade, ki se je načrtno – sam ne verjamem, da nevede, kar bi bilo sicer še bolj žalostno – spravilo na slovensko podeželje, predvsem na kmetijstvo. To dokazujejo napovedani davek na nepremičnine, nore želje po povišanju katastrskega dohodka, ki smo ga sicer za čas enega leta povišali za samo desetino – no, pa smo spet ne samo pri znakih totalitarizma, ampak tudi pri znakih tlačanstva, ko se je pobirala desetina. To so nore kazni pri Zakonu o gozdovih, kjer tudi ob tej priložnosti apeliram na trezne in hladne glave v teh časih oziroma razmerah, da ne naštevam dalje.

Da člani potrebujejo aktivno zbornico, so potrdili tudi člani Gospodarske in Obrtno-podjetniške zbornice. Prostovoljno članstvo je prineslo bolj aktivni, če želite tudi bolj glasni zbornici, kar kaže, da so bile odločitve Državnega zbora pri vpeljavi prostovoljnega sistema članstva tam pravilna pot in pravilna rešitev. V SDS si želimo tudi bolj aktivne Kmetijsko-gozdarske zbornice in želimo si tudi bolj aktivnih ostalih zbornic, a ne takšnih, kjer je članstvo obvezno, saj je dokazano, da obvezno članstvo ne daje optimalnega doprinosa njihovim članom.

V SDS smo dali narediti mednarodno primerjavo urejanje zborničnega sistema in ugotovitve so dobra podlaga za nadaljnje ukrepe in delovanje stranke SDS na tem področju. O potrebnih spremembah ne nazadnje priča tudi spletna stran predlagam.vladi.si, kjer je pri vprašanju ureditve zbornic zelo široka razprava in vsaka gre v podobno smer, kot jo zasleduje predlog zakona, ki je danes pred nami, a o tem moda kdaj več drugič.

Morda, preden zaključim, še stavek o istem zakonu, a z drugačno vsebino, ki ga predlagajo kolegi iz SLS. Pri referendumu so vedno eni nezadovoljni. Po mnenju ljudi pa je

itak na koncu vedno kriva politika, ne glede na to, kako se odloči. Zatorej je na nas naloga, da se odločamo in odločimo. Danes je torej pred nami naloga, da podpremo predlog kolegov iz Nove Slovenije, ki gre v smer podpore slovenskemu kmetu. Zaradi vseh vsebinskih razlogov in konsistentnega delovanja stranke SDS v skladu z našim programom bomo soglasno podprli predlog, da je zakon, ki članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici spreminja iz obveznega v prostovoljno, primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani vsi prisotni, lep pozdrav!

Že junija leta 2011 smo na predlog istega predlagatelja, se pravi Nove Slovenije, takrat kot izvenparlamentarne stranke, razpravljali o identičnem predlogu novele Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici. V Poslanski skupini Socialnih demokratov ne bomo podprli Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, podpiramo pa, da se opravi obširna razprava znotraj same zbornice o tem, kako naj v prihodnosti deluje in kako se naj razvija. Tudi z mnenjem Vlade Republike Slovenije, ki nasprotuje temu predlogu zakona, se strinjamo.

V zgodovini nastajanja Kmetijsko-gozdarske zbornice v samostojni Sloveniji se delno srečujemo predvsem s politizacijo delovanja te organizacije. Že njen nastanek je bil izjemno politično obarvan. Takrat je ena politična opcija zagovarjala ustanovitev Kmetijsko-gozdarske zbornice, drugi smo imeli veliko pomislekov in kljub vsemu je prišlo do ustanovitve na način, ki pa nekako odstopa od ostalih zbornic, kajti ne gre samo za to, da Kmetijsko-gozdarska zbornica predstavlja vse tiste, ki so lastniki kmetijskih zemljišč in gozdov in ki se ukvarjajo s kmetijstvom, ampak izvaja, bodite pozorni, tudi ustanoviteljske pravice pri kmetijsko-gozdarskih zavodih. To je poseben status, posebna razlika oziroma pomembna razlika v primerjavi z drugimi zbornicami, kajti z zakonom smo takrat prenesli dejansko tudi izvrševanje ustanoviteljskih pravic pri kmetijsko-gozdarskih zavodih. Dejstvo je, da je v kmetijsko-gozdarskih zavodih prisotna izjemno močna kmetijsko-gozdarska stroka, kar je zelo dobro, in da je ne nazadnje financiranje teh zavodov vendar predmet proračuna Republike Slovenije. Tako smo po eni strani, ko se je izpolnil cilj, da dobi Kmetijsko-gozdarska zbornica pomembne strokovnjake znotraj svojih organov, povzročili tudi to, da zbornica pravzaprav ni popolnoma samostojna, ker se v veliki meri financira prav iz proračuna Republike Slovenije.

Glede samega obveznega ali prostovoljnega članstva pa smo prav tako že veliko govorili v Državnem zboru in tudi sprejeli nekaj zakonov, s katerim smo prav povišali prag za vstop v obvezno članstvo Kmetijsko-gozdarske zbornice, s čimer smo nekako izključili iz članstva tiste lastnike zemljišč, ki se resnično predvsem ljubiteljsko ukvarjajo s to dejavnostjo, in poskušali doseči, da odločajo o tem, kaj naj bi počela Kmetijsko-gozdarska zbornica, predvsem tisti, ki se s kmetijstvom tudi ukvarjajo. To je tudi razlog, da tega predloga zakona Socialni demokrati ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Državljske liste, mag. Katarina Hočevnar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

V Državljski listi kot glavno dodano vrednost predlagane novele, ki jo je vložila Poslanska skupina Nova Slovenija ocenjujemo odpravo obveznega članstva v zbornici. Obvezno članstvo je namreč v nasprotju s temeljno vrednoto liberalnosti, ki zagovarja družbeno in ekonomsko svobodo ter strpnost in je temeljno vodilo delovanja Državljske liste. Zato zagovarjamo svobodo izbire članstva v vseh zbornicah, torej tudi v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije.

Zbornica je že po definiciji zagovornik parcialnih interesov omejenega števila članov, ki so združeni v zbornici, in kot takšna zagovarja interese svojega članstva in ne splošni javni interes. Pri obveznem članstvu se postavljajo vprašanja, ali je mogoče hkrati zagovarjati interes vseh članov, ali zbornica v primeru obveznega članstva ne zagovarja interesa najmočnejših članov, ali to dela tudi v imenu šibkejših članov, ki pa morda nimajo istih interesov. Vprašati se je, recimo, treba, ali je interes velikega in malega kmeta enak oziroma ali je interes visokogorskih kmetij isti kot kmetij v Pomurju.

Zbornica ima legitimno mesto v državnem sistemu, vendar ji trenutna oblika daje status monopolista, ki vodi v neučinkovitost in povzroča izgube za člane zbornice, za državo in ne nazadnje zbornico samo. Neobvezno članstvo in ustanovitev dodatnih konkurenčnih zbornic, ki bi na trgu tekmovali v zagotavljanju kvalitetnih, pestrih storitev za svoje člane, bi pripeljalo do večje učinkovitosti, gospodarnosti in inovativnosti. Ne glede na to, koliko reprezentativnih zbornic bi delovalo na trgu, pa mora biti članstvo v njih zmeraj prostovoljna odločitev posameznika in ne državna prisila v članstvo.

Kmetijsko-gozdarska zbornica je pravna oseba javnega prava, ki se financira iz proračuna, lastne tržne dejavnosti in zborničnega prispevka. Sredstva, zbrana s

prostovoljnimi članstvom, predstavljajo zgolj 8 % sredstev. V Državljski listi smo prepričani, da so v okviru zbornice sposobni takšen obseg sredstev ustvariti na trgu oziroma racionalizirati poslovanje za ta obseg sredstev. Že sedaj znotraj zbornice uspešno delujejo drevesnice, osemenjevalni centri, laboratorij. Iz finančnega načrta in programa zbornice za leto 2013 izhaja, da je število zaposlenih na zbornici, ki jih financira proračun, 434, kar 267 zaposlenih pa se financira iz tržnega dela. Zbornični prispevek znaša dva milijona evrov sredstev, ki se pretežno porabijo za delovanje urada, en del za voljene organe, torej za sejnine, kilometrine in drugo.

V Državljski listi menimo, da z izpadom tega dohodka slovensko kmetijstvo ne bo na slabšem, razbremenili pa bomo kmetovalce. Ob tem poudarjamo, da Kmetijsko-gozdarska zbornica v tej obliki, to se pravi organizacija zbornice, deluje šele od leta 2000. Na ozemlju Slovenije pa se prebivalstvo oziroma se Slovenci s kmetijstvom na temu delu sveta ukvarjamo preko tisoč let. Zato seveda ne moremo pristati na tezo tistih, ki trdijo, da bo ukinitve obveznega članstva usodno za slovensko kmetijstvo.

V Državljski listi nasprotujemo prisilnemu članstvu zbornici, vendar ima članstvo pravico do demokratičnega odločanja glede lastne zbornice. Referendum, ki je bil uveden v primeru obrtne zbornice, je bil lakmusov papir oziroma test o tem, kakšno zbornico si želijo člani, in kompromis v iskanju prekrivajočega soglasja o tem, kako naj bo zbornica organizirana v prihodnosti. Zato v Državljski listi ne nasprotujemo dopolnitvi tega zakona, ki bi z uporabo instituta referenduma kot najvišjega demokratičnega procesa, pripeljala do demokratične odločitve, sprejemljive za večino članov Kmetijsko-gozdarske zbornice, vendar naj se celoten postopek izvede hitro in učinkovito, brez nepotrebnega političnega preigravanja in merjenja moči.

V tej fazi bomo v Državljski listi sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, podprli.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke, gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Po približno dveh letih v Državnem zboru ponovno obravnavamo problematiko obveznega oziroma prostovoljnega članstva v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, ki pa je tokrat resnici na ljubo vendar aktualnejša, kot je bila takrat.

Predlagana novela Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije je kopija

predloga zakona izpred dveh let, ki ga je vložila skupina 5 tisoč in še nekaj več volivcev, z zgolj nekaterimi kozmetičnimi popravki. Ključni in edini cilj predlaganega zakona je ukinitvev obveznega članstva v zbornici, kar naj bi izboljšalo delovanje organov in služb zbornice ter s tem prepoznavno predstavljanje slovenskega kmetijstva doma in v tujini. Kako in na kakšni osnovi naj bi do tega prišlo, iz predloga ni jasno razvidno.

Ko govorimo o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije nedvoumno govorimo o reprezentativnem telesu, ki je sposobno zastopati različne interese v kmetijski in gozdarski dejavnosti. Zbornica je izredno pomemben sogovornik državi oziroma pristojnemu ministrstvu pri pripravi strokovnih mnenj, kot tudi v postopkih normativnega urejanja kmetijske in gozdarske dejavnosti. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zato še kako zavedamo pomena in poslanstva, ki ga za slovenskega kmeta opravlja zbornica, zavedamo pa se tudi, da so določene organizacijske in tudi vsebinske spremembe v zborničnem sistemu nujne in potrebne. Vendar po našem mnenju enostransko politično ukinjanje obveznega članstva v zbornici ni pravi način, s katerim se lotevamo te problematike, četudi je to na prvi pogled všečno. Takojšnja ukinitvev obveznega članstva v zbornici bi bržkone povzročila tako izgubo reprezentativnosti zbornice v odnosu do države oziroma odvzem javnih pooblastil, ki jih je zbornica pridobila od države, kot tudi izgubo premoženja, ki ga ima zbornica v upravljanju. A več o posledicah nekoliko kasneje.

Najprej naj se vrnem približno leto in pol nazaj, ko smo s takratnimi bodočimi koalicijskimi partnerji pripravili tako imenovano Pogodbo za Slovenijo 2011–2015, v kateri smo med drugim zapisali, da bomo koalicijski partnerji sprejeli rešitve, s katerimi bo članstvo v zbornicah prostovoljno, razen v primerih, ko se članstvo z referendumom na ravni povezovanja v zbornico odloči za obvezno članstvo, v primeru Kmetijsko-gozdarske zbornice pa bo obvezno povezovanje v zbornico dodatno omejeno na prejemnike subvencij in lastnike večjih gozdov.

Zavezali smo se torej, prvič, da bomo pri reorganizaciji zborničnega sistema spoštovali interese članstva, ki mora svojo voljo jasno izraziti na referendumu, in drugič, da bomo obvezno članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici omejili na prejemnike subvencij, ki tudi v največji meri koristijo storitve zbornice. Žal ta dogovor v prejšnji koaliciji še ni bil realiziran zaradi časa, ki ga je zmanjkalo, in tudi zaradi različnih stališč do nekaterih rešitev, ki jih še nismo uspeli uskladiti, da bi bil zakon pripravljen za vladno in parlamentarno proceduro.

Vsi se spominjamo sage o prostovoljnem članstvu v Obrtno-podjetniški zbornici in žolčnih razprav ob sprejemanju novele obrtnega zakona. Vendar se je takrat vendar postopalo po nekih logičnih korakih, po

katerih bi bilo modro postopati tudi v primeru reorganizacije Kmetijsko-gozdarske zbornice. Vodstvo Obrtno-podjetniške zbornice se je namreč najprej odločilo izpeljati referendum, rezultat katerega je bil jasen: ukinitvev obveznega članstva. Na tej podlagi je pristojno ministrstvo pripravilo novelo Obrtnega zakona, ki je določila celovito reorganizacijo zbornice, temelječo na prostovoljnem članstvu, kar je Državni zbor sprejel marca letošnjega leta.

Zato v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da bi bilo pred kakršno koli reorganizacijo Kmetijsko-gozdarske zbornice nujno potrebno izvesti referendum med člani zbornice. Le tako bi se ti lahko jasno opredelili, ali si želijo zbornice, ki bi temeljila na prostovoljni ali obvezni obliki organiziranja. Pred izvedbo referendumu pa bi bilo treba obvezno članstvo v zbornici omejiti na tiste subjekte, ki so dejansko povezani s kmetijstvom, torej se vsaj približati številu prejemnikov kmetijskih subvencij. Takšen postopek bi bil tako do članov zbornice kot tudi do zbornice same najbolj pošten. Zato smo poslanci Slovenske ljudske stranke pred dnevi v zakonodajni postopek vložili svojo novelo zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici, ki ureja točno to z vezavo pogoja za obvezno članstvo na vpis v register kmetijskih gospodarstev. Na ta način bi se število članov znižalo za približno 30 tisoč na približno slabih 80 tisoč, kar je precejšen približek zavezi iz lanskoletne koalicijske pogodbe. S predlagano določbo o razpisu referendumu med temi, skoraj 80 tisoč člani pa zasledujemo načelo, da je edino članstvo tisto, ki se ima pravico odločiti, kako organizirano zbornico si želi. Članstvo, ne politika, slednja je le dolžna slediti interesom članstva.

Poudariti pa želim tudi naš namen, da po ureditvi problema določitve KD. Z ustreznim popravkom oziroma amandmajem ponovno proučimo KD kot cenzus za članstvo v zbornici in na ta način še zmanjšamo število obveznih članov resnično na tiste, ki zagotovo imajo interes, da institucija, kot je Kmetijsko-gozdarska zbornica, zastopa njihove interese.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo, kako pomemben deležnik za kmete je Kmetijsko-gozdarska zbornica s svojo ponudbo storitev, s svojimi strokovnimi službami in tudi kot pomemben sogovornik pri pripravi zakonodaje na področju kmetijstva, gozdarstva in ribištva. Res je, kot ugotavljajo predlagatelji, da zbornica iz naslova zborničnega prispevka pridobi le okoli 8 % vseh prihodkov, ki se porabijo predvsem za delovanje zborničnega sistema, medtem ko kar 80 % prihodkov pridobi iz državnega proračuna in iz naslova plačila uporabnikov za storitve javnih služb. Vendar je treba v obzir vzeti tudi to, da bi lahko enostransko nesistemsko ukinitvijo obveznega članstva v zbornici prišlo do izgube možnosti izvajanja javnih služb oziroma izgube javnih pooblastil, tako da ne bi bilo več mogoče govoriti o zbornici kot reprezentativnim in neodvisnim

sogovorniku države. Zbornica bi namreč izgubila javnopravni status, ki kot tak predstavlja interese kmetijstva, gozdarstva in ribištva, kar bi posledično pomenilo tudi izgubo sredstev državnega proračuna za izvajanje javne službe – torej takojšnjo ukinitve zbornice.

Mimogrede, na podobne pomanjkljivosti so v preteklosti že opozorili tako Vlada Republike Slovenije kot Zakonodajno-pravna služba. S takojšnjo ukinitvijo zbornice bi namreč kmet izgubil še zadnjega sogovornika, ki govori kmetom razumljiv jezik in ta jezik in njegove probleme razume.

Zaradi vsega navedenega v Poslanski skupini slovenske ljudske stranke predlaganega zakona, ki enostransko in brez jasno izražene volje članstva ukinja obvezno članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici, ne bomo podprli in menimo, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. To pa ne pomeni, da si zatiskamo oči pred realnostjo in si ne želimo sprememb, ki so v zborničnem sistemu s področja kmetijstva, gozdarstva in ribištva nedvomno potrebne. Številne izmed njih ponujamo tudi v naši noveli zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici. Vse nadaljnje spremembe, predvsem morebitna ukinitve obveznega članstva v zbornici, pa morajo biti sprejete na podlagi jasno izražene volje članstva na sistemsko in pravnoformalno izvedljiv način. Teh kriterijev predlagani zakon žal ne izpolnjuje.

Zato, kot rečeno, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da predlagana novela Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona.

Besedo ima gospod Marko Pavlišič, pripravi se gospod Franc Bogovič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

V Sloveniji se država vse prepogosto meša v vse pore naše družbe. Organizirani interesnih skupin je ena od teh področij, kjer smo v preteklosti vse prepogosti sledili konceptu od zgoraj navzdol, namesto ravno obratno. Prava pot je od spodaj navzgor. Država naj posluša pobude državljanov, ki se v ta namen lahko organizirajo, kakor jim ustreza, ne pa, da določa samo organiziranje, s tem pa posredno tudi same zastopnike. Seveda je za državo lažje, če si sama izbere sogovornike, ni pa to nujno tudi v interesu državljanov. Stališče naše stranke glede članstva v raznoraznih zbornicah je ves čas enako, jasno in trdno. Zagovarjamo svobodo posameznika, da se sam odloča, v kakšni organizaciji bo uveljavljal svoje interese, zato novelo Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici podpiram. Najboljši referendum je dejansko možnost članov, da se svobodno

odločajo o tem, ali bodo člani ali pač ne, da glasujejo, ali bodo prestopili prag zbornice ali pač ne. Ne dvomim tudi, da bo zbornica, utemeljena na prostovoljnem članstvu, bolje prisluhnila svojim članom, jim zagotavljala ustrezne storitev ter zastopala njihovo mnenje. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Bogovič. Pripravi se gospod Franc Jurša.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav še enkrat!

Stališče Slovenske ljudske stranke je v stališču poslanske skupine zelo jasno predstavil gospod Presečnik. Sam želim temu dodati tudi svoje osebno stališče.

Kar se tiče organiziranost zborničnih sistemov po Evropi, je zelo različno in področje kmetijstva je eno tistih področij, ki ni samo na zborničnem sistemu, ampak tudi sicer v okviru evropske družine držav urejeno zelo enovito in v marsičem tudi je na tem področju veliko specifične. Imamo namreč zadnjo skupno kmetijsko politiko pod skupno evropsko politiko. Kar se tiče zborničnega organiziranja, je prof. dr. Zagožen, ki je bil največji zagovornik in tudi na nek način tisti, ki ima veliko zasluge, da je ta zbornični sistem bil uzakonjen v Sloveniji, je iskal dobre primere v bližini, tam, kjer zadeve desetletje že dobro delujejo. Zagotovo se je slovenska zbornična ureditev v največji meri zgledovala po nam sosednji Koroški, kjer imajo danes tudi direktorja kmetijsko-gozdarke zbornice, ki celotno deželo zastopa, Slovenca. Tudi sam sem imel kot minister priložnost biti njihov gost, pa tudi sicer sem jih v preteklosti večkrat obiskal in videl, kako deluje ta zbornični sistem. To ni dežela, v kateri bi se danes ukvarjali z velikimi krizami, to ni dežela, v kateri bi desetletja vladal nek totalitarni sistem, ampak mislim, da je po marsikaterem vzorcu in skupni zgodovini lahko država, s katero imamo veliko skupnega, pa prav bi bilo, da bi se še marsikaj dobrega od njih naučili, pa tudi prenesli v našo prakso. Takšen poskus je bil tudi zbornični sistem.

Sam sem imel tudi priložnost kot član Odbora za gospodarstvo v prejšnji sestavi Državnega zbora obiskati podoben odbor na Dunaju, odbor za gospodarstvo, in eno od mojih vprašanj je bilo, zakaj v Avstriji ni reševanje problemov s štrajki na ulicah, ampak na nek način zadeve potekajo urejeno in očitno tudi uspešno. Ključni odgovor je bil, da država dokončno spoštuje dogovor, ki ga doseže s svojimi socialnimi partnerji, in da ima država tako v sindikatih, v zbornicah delodajalcev, delojemalcev in tudi v stanovskih zbornicah zelo močne sogovornike. S temi sogovorniki doreče zadeve do konca in ko so te stvari dorečene, se potem tudi takšne stvari izvedejo v prakso.

Kar se tiče same Slovenije, vemo, da smo v zadnjih letih na zborničnih ureditvah naredili korake naprej, da se je kar nekaj teh zbornic ali na osnovi odločitve politike ali pa na osnovi odločitve članstva odločila za prostovoljno članstvo. Danes so bili tukaj v tej razpravi že pokazani ali pa prikazani tisti pomisleki, ki govorijo v prid, da bi bilo treba, preden politika poseže na to področje, resnično temeljito pomisliti, kakšne bodo tudi te ključne posledice. Trdno sem prepričan, da je danes v marsikaterem ukrepu, ki ga pripravlja ali pa ga je že predstavila ta koalicija, zelo veliko potrebe, da se na slovenskem podeželju, na slovenskem ruralnem okolju ljudje dobro organizirajo, da ne bodo deležni tudi kakšnih ukrepov, ki bodo imeli velike posledice. Eden takšnih je na primer tudi davek na nepremičnine, pa katastrski dohodek in podobne ureditve. Če ima kdo dobrega, organiziranega sogovornika, ga danes zagotovo ima kmetijstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici. Država se je takrat, ko je bila ustanovljena zbornica, kot je bilo že danes tudi rečeno, odločila, da bo poleg javnih pooblastil tudi upravljanje določenega premoženja za to dejavnost dala v roke kmetijsko-gozdarskim zbornicam. V tem delu bi se, če bi se uknilo obvezno članstvo in bi se nadaljeval zelo velik osip v tem delu članstva, lahko zgodilo, da bi se enostavno tudi ta reprezentativnost uknila. Tako bi, kot je bilo že danes rečeno, še zadnji sogovorniki kmetov, ki govorijo njim razumljiv jezik, na nek način izgubili ta pooblastila.

Kaj je ključno pri tem detajlu? Strinjam se s tistimi, ki pravite, da svetovalna služba bo še vedno ostala in da bodo ti ljudje še vedno na terenu. Bistvo je, kdo bo nadrejen tej svetovalni službi, ali minister in vladni uslužbenci ali pa, tako kot je zdaj urejeno, na volitvah izbrani kmetje, njihovi ustanovitelji, njihovi člani, ki so potem kvaliteten sogovornik države. Strinjam se, da bi tudi v svetovalni službi bila kakšna sprememba potrebna, o tem smo tudi v lanskem letu, ko sem imel to možnost, na ministrstvu veliko govorili, da je marsikaj treba postoriti, zagotovo pa mislim, da bi marsikaj tudi glas zbornice obmolnil, ko bi v nekih kritičnih trenutkih šlo v to navzkrižje z interesi oziroma z ukrepi, ki jih pripravlja vlada. Danes vlada te možnosti nima, kajti upravljavci in tisti, ki Kmetijsko-gozdarsko zbornico vodijo, so v skladu z zakonodajo, kot sem že dejal, na zborničnih volitvah izvoljeni predstavniki kmetov.

Sam sem že dejal, da se strinjam, da so nujno potrebne spremembe. Marsikaj se je tudi na slovenskem kmetijskem področju v teh zadnjih letih storilo, spremenilo. Prva sprememba je že bila dosežena takrat, ko se je z dvigom vstopnega praga KD število članov s 170 tisoč zmanjšalo na 113 tisoč. Tudi v pripravah na izvršitev zapisa v koalicijski pogodbi in tudi na osnovi analize stanja je bil že v lanskem letu na ministrstvu pripravljen nek predlog, ki nam je bil tudi dobra osnova za predlog, ki ga je Slovenska ljudska stranka

vložila in ki gre v to smer, da se najprej to število članstva bistveno zniža. Kolega Presečnik je že jasno povedal, da naj bi bil poleg KD prvi vstopni pogoj tudi registrirano kmetijsko gospodarstvo. Se pravi, da so tisti, ki se registrirajo za to dejavnost, potem ti obvezni člani. Če bo prišlo do razprave o tem zakonu, ki smo ga vložili, bo do takrat že zaključen tudi postopek novih modelov za določitev katastrskega dohodka in takrat se resnično želimo podrobno seznaniti s temi številkami in tudi z dodatnim zvišanjem praga KD še znižati število tistih, ki naj bi bili v Kmetijsko-gozdarski zbornici obvezni člani. Poleg tega je tudi v predlogu zakona že, da se tudi strukture, ki se volijo, skrcijo in da se naredi ta organiziranost vitkejša in da bo v bistvu bližje ljudem.

Druga temeljita sprememba ali novost tega zakona, ki pa je dodana temu, je to, da se naj o samem članstvu odločijo ti aktivni kmetje v nadaljevanju sami, zato je tudi v zakonu, da se v določenem roku po uveljavitvi tega zakona tudi izpelje ta referendum in da se bodisi ob volitvah v zbornico bodisi v krajšem času tudi potem kmetje jasno opredelijo, da ne bomo kdaj koli kasneje tudi v politiki dobili te očitke, da smo nek sistem, ki je shodil in ki je tudi začel delovati, na takšen način ukinit.

Mislim, da je treba biti zelo pozoren še na eno zadevo. Praktično smo pred začetkom nove finančne perspektive, zdaj potekajo ključni pogovori okoli samih višin sredstev. Naslednja ključna zadeva je ta, da se v slovenskem kmetijskem prostoru opredelimo, določimo, v katere namene se bodo ta sredstva porabila in da se tako na eni strani svetovalci kot kmetje uporabniki, tudi prejemniki teh storitev, poleg ostalih ljudi na podeželju, čim bolj in skupaj z njimi pripravijo na črpanje teh sredstev. Verjemite, da bi takšen poseg in to nemirno stanje v tem trenutku najbrž v veliki meri ogrozilo tudi črpanje teh ukrepov kmetijske politike v naslednji finančni perspektivi. Če gledamo analize za nazaj, se lahko kmetijci, kmetijsko ministrstvo in tudi tisti, ki so zadolženi za to, tu igra ključno vlogo Kmetijsko-gozdarska zbornica s svetovalno službo, z organi, ki so izvoljeni, se lahko pohvalijo s tem, da je to področje, ki se praktično najbolje črpa v tej finančni perspektivi.

Moram reči, da bo iskanje in ukvarjanje s temi rešitvami na področju organizacije lahko zelo boleče in se bomo leto, dve, tri ukvarjali s tem, ključno obdobje za preboj slovenskega kmetijstva pa bo šlo mimo nas. Tudi kot bivši kmetijski minister sem ves čas na glas govoril, da je največja pomanjkljivosti in to, kar slovenske kmete tepe, njihova premajhna medsebojna povezanost, integriranost. Velik del teže na tem področju ima ravno kmetijska svetovalna služba. Sam sem se z njimi pogovarjal – verjamem, da to nadaljuje tudi naslednik, minister Židan – ravno o tem, kako je treba v naslednjih letih organizirano povezovati te, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, in skozi ta model tudi izboljšati konkurenčno priljubljenost za

slovensko kmetstvo. Danes smo imeli tak lep primer, kako so se z ukrepi kmetijskega ministrstva povezali ekološki kmetje in se pod arkadami, skupaj s podjetjem Žito, predstavljajo ekološki žitarji, ekološki sadjarji. Verjamem, da je to delo, ki ga je treba nadaljevati, delo, ki ga mora dobro opraviti s kmeti povezana kmetijska svetovalna služba v okviru Kmetijsko-gozdarske zbornice.

Sam moram reči, da imam pri tem predlogu zakona, ki ga je vložila Nova Slovenija, te pomisleke, ki sem jih zdaj tudi glasno povedal, zato danes ta predlog z moje strani ne bo deležen podpore. Predlog, ki pa je že bil s strani gospoda Presečnika predstavljen, pa je s strani naše poslanske skupine že vložen v Državni zbor, zato tudi ne puščamo tistega manevara, da bi kdo govoril, da samo branimo obstoječe stanje, ampak smo s tistim predlogom želeli pokazati, kako vidimo razvoj Kmetijsko-gozdarske zbornice in tudi kako je po našem za organiziranost slovenskega kmetstva najboljše.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Franc Jurša, za njim gospa Ljudmila Novak in potem gospod Mirko Brulc.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav kolegicam in kolegom!

Za uvod bi rekel, da se popolnoma strinjam s tistimi, ki so govorili, da se je na področju kmetijstva v zadnjem obdobju marsikaj spremenilo. Zelo pa se tudi strinjam s tem, da bi Kmetijsko-gozdarska zbornica v prihodnosti morala biti bolj vitko organizirana.

Nekaj besed bom rekel o predlogu. Če me spomin ne vara, mislim, da me ne vara, da je v preteklosti predlagatelj dal podoben predlog oziroma bolje rečeno iz predala je potegnil predlog, ki ga je v prejšnjem mandatu predstavil Državnemu zboru, in v tem predlogu ni bistvenih razlik od tistih. Osebnostno ocenjujem in menim, da so predlagane rešitve pomanjkljive, da so predlagane rešitve tudi nedodelane. Če bi sprejeli predlagano novelo, bi porušili tudi sedanjo organizacijo Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, z neobveznim članstvom bi po moji oceni zbornica izgubila tudi svojo reprezentativnost in s tem možnost zastopanja različnih interesov na področju kmetijstva in gozdarstva. Moram tudi povedati, da to govorim kot član te zbornice, ki tudi redno plačuje članarino v tej zbornici.

Ocenjujem, da je bilo pred kakršno koli odločitvijo o obveznem članstvu oziroma o neobveznem članstvu v zbornici treba izvesti širšo javno razpravo, zato sem tudi sam osebno podprl ta predlog, da o tem izvedemo širšo javno razpravo. Seveda pa potem tudi dati to možnost članstvom, da se na neki obliki odločanja, naj bo to referendum, odločijo, ali si želijo zbornico s članstvom, takim kot je bilo sedaj – se pravi,

obveznim –, ali pa si želijo dejansko neobvezno članstvo oziroma prostovoljno članstvo, tako kot jih ima večina drugih zbornic v Sloveniji.

Vsekakor pa posegi v veljavni zakon terjajo tehtne razmisleke, da ne bi s spremembami naredili več škode kot koristi. Kljub temu pa menim, da bodo nekatere spremembe v zbornični sistem potrebne, sploh glede na to, da število kmetov, ki se aktivno ukvarja s kmetijstvom, venomer pada oziroma se zmanjšuje, kar se posledično odraža tudi na številu obveznih članov. Zato menim, da je vendarle potreben razmislek o nekaterih vprašanih, na primer o višini praga. Zato sem na začetku govoril o tem, da bi ta zbornica morala biti vitkejša organizirana; o pragu je govoril tudi predhodnik, ki je razpravljal, Franc Bogovič, zato teh zadev o tem ne bi posebej izpostavljaj.

V glavnem pa: volitve v zbornico morajo biti drugačne. Take volitve, kot so v zbornici v tem trenutku oziroma so bile do sedaj, izkazujejo, da znotraj zbornice ni dovolj interesa članstva, saj so volitve izvedene z 10-odstotno udeležbo na volitvah. To je seveda katastrofa oziroma kaže na to, da člani zbornice hodijo na te volitve v manjšem številu kot pa naši državljani na nepomembne referendumne. ki smo jih izvajali v preteklosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite. Pripravi naj se gospod Mirko Brulc.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): V Novi Sloveniji želimo, da bi bila Kmetijsko-gozdarska zbornica še boljše, kot je sedaj. Zato nikakor ne predlagamo nobene ukinitve, ampak samo uvedbo prostovoljnega članstva; in to, kar ste vi, gospod Jurša, prej ugotovili, da je na volitvah v Kmetijsko-gozdarsko zbornico zelo mala udeležba in da nimajo tistega pravega reprezentativnega statusa – ali kako bi že rekli – torej, da ne odražajo volje vseh članov.

Prej je gospod Ficko razpravljaj o tem, zakaj je to pobuda poslank in poslancev in ne pobuda tistih, ki se jih to tiče. Poslanci smo izvoljeni od državljanov, tudi od slovenskih kmetov in lastnikov zemljišč oziroma vseh tistih, ki plačujejo obvezno članarino. Prav na njihovo pobudo se je Nova Slovenija že drugič odločila in vložila spremembo tega zakona. Leta 2011 smo, kot je bilo že omenjeno, skoraj identični zakon vložili v proceduro. Takrat sem poslušala razprave poslanskih skupin in skoraj vsi so dejali, da je res treba nekaj spremeniti, a o tem je treba še premisliti, sedaj še ni pravi čas, to bomo storili kasneje. Nova Slovenija je šla v akcijo in smo to želeli uresničiti sedaj. Vemo, da smo pred kratkim sprejemali Zakon o prostovoljnem članstvu v Obrtno-podjetniški zbornici, že prej smo dobili prostovoljno članstvo v Gospodarski zbornici ... Zakaj bi pa bili kmetje oziroma prebivalstvo, ki mora plačevati to članarino, drugačni od članov drugih zbornic

oziroma zakaj bi imeli drugačen status, kot je v drugih zbornicah? Zato smo, prvič, na pobudo pet tisoč volivcev, ko smo zbrali podpise, sedaj pa smo tudi na pobudo mnogih članov ta zakon ponovno vložili v proceduro.

Prepričana sem, če se moramo za nekaj boriti, torej, če se moramo za člane boriti, bomo naredili več zanje in člani bodo imeli od tega več koristi. Mi tudi predlagamo, da samo tisti, ki ne želijo biti člani, da dajo izstopno izjavo. Torej ne avtomatsko, da kar vsi postanejo nečlani pa potem se včlanjujejo. ampak kdor misli, da ne želi biti, da odstopno, izstopno izjavo. Torej bi šlo to izčlanjevanje zelo postopoma, če bi pa člani ugotovili, da imajo od tega koristi, da je smiselno, pametno biti v zbornici, sem prepričana, da bi v njej tudi ostali. To je naš glavni namen.

Prepričana sem, da bi se zbornica še bolj intenzivno potegovala tudi za to, da katastrski dohodek ne bi bil tako močno povišan, kot vidimo, da so predlogi oziroma ga poskušamo znižati oziroma zaustaviti zaenkrat to plačevanje. Pa tudi na področju zakonodaje; če država daje – mislim, da preko trinajst milijonov – za delovanje zbornice, potem mislim, da je tudi zbornica milejši sogovornik državi, kot če bi vedela, da se mora potegovati za svoje člane, da jo bodo potem podprli.

Torej, naš izključni namen je, da uvedemo prostovoljno članstvo za boljše delovanje in da izboljšamo sistem volitev v zbornico, kajti vemo, da ta sistem sedaj ne deluje in ne odraža volje članov. Če bi izvedli referendum, sem prepričana, da bi bil rezultat jasen, da bi se večina odločila za prostovoljno članstvo. Gospod Presečnik je dejal, da je treba poslušati članstvo, jaz sem prepričana, da so članstvo slišali, morda pa so bolj poslušali vodstvo, kajti udobneje je, če kar ljudje plačujejo članarino, ker to morajo, če pa se moraš zelo potruditi za te člane, potem pa je treba tudi precej več narediti.

Ker sem prepričana, da je zakon primeren za obravnavo, vas seveda prosimo za podporo, čeprav ste nekateri rekli, da tega ne boste podprli. Vem pa tudi, da smo v Novi Sloveniji odprti za dodatne predloge, amandmaje in da bi skupaj lahko ta zakon tudi še izboljšali.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

K razpravi vabim gospoda Mirka Brulca, pripravi se gospod Zvonko Lah.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Meni je žal, da je SDS vedno obremenjen s prejšnjim sistemom, a ne vem, kakšno zvezo zdaj ima. Govorijo o totalitarnem sistemu, vsi so morali biti člani zbornice ... To ne prispeva k zadevi. Potem bi jaz danes moral reči, da je SDS proti zbornici zato, ker ima soproga Dimitrija Rupla status kmetice in noče plačevati članarine ... Tako se ne razpravlja o

vsebinah. Tako protestiram in ne bom nasedal takim neumnostim.

Ali imamo razčiščeno, kakšna je vloga zbornice? Imamo in vemo, da je potrebna. Vemo, da jo je treba posodobiti. To je treba narediti. Kakšne so relacije med zbornico ali med zbornicami? Kot je bilo rečeno, res obravnavamo vsako lepo po vrsti, mar bi jih v paketih spravili na kolena in bi bilo na en mah rešeno. Kakšna je relacija zbornica-ministrstvo, zbornica-Vlada, zbornica-zakonodajalci? Kako tečejo dialogi? Kakšen interes je vsake oblasti? Da so ta združenja, če tako rečem, čim bolj slaba? Bom šel na področje lokalne samouprave. Imamo skupnost občin, imamo združenje občin, potem je Jankovič ustanovil še združenje mestnih občin. Trije se pogovarjajo z ministrom z lokalno samoupravo, namesto da bi prišli kot eni, močni, strokovni sogovorniki oblasti. Enako je pri Kmetijsko-gozdarski zbornici. Cela vrsta strokovnjakov je v njej. Vlada rabi take sogovornike. Mislim, da če so te zbornice dobro organizirane, je to velika velika korist – pametni oblasti in uporabnikom. Sedaj pa: majhen kmet, velik kmet, kdo bo član, kdo ne bo član. Enako sem zagovarjal pri obrtni zbornici. Tudi za majhnega obrtnika, tudi za majhnega kmeta zbornica skrbi. Ko se dogovarja o zakonodaji, je deležen tiste pogače, če je dobra, velik, dober, močan kmet in tudi tisti revež, ki ima tri prašiče, malo njive in en traktor. Ampak če je član, naj bo član, ne obremenjujmo ga s članarino. Deležen bo vseh informacij, možnosti, da se mu pomaga in podobno.

Poglejte, za zlorabe v zbornici, zbornicah, kot smo imeli pri obrtni možnost videti, ni kriva zakonodaja. Kriv je pohlep posameznikov, človeški faktor. Niso kriti tisti, ki plačujejo članarino; ali pa so, zato ker jih niso že prej zamenjali in jim rekli hvala lepa, hočemo poštene, dobre ljudi v naših vodstvih. Izgovori glede stroškov volitev, udeležba in podobno. Res je, to je diskutabilno. Vprašam vas, kako volimo v Državni svet – neposredno in tako dalje ali je eno blazno lobiranje, prepričevanje in maškarada?

Kmetijstvo je izjemno pomembna panoga za Slovenijo in je toliko specifik, da nas bo Evropa potisnila na tla. Naš kmet ne more tekrovati s kmetom v Nemčiji, kjer so površine take, kot so, pri nas pa razdrobljenost in podobno. Ob tem pa, da tudi sami pomagamo tako posredno, neposredno, da gre počasi vse "zu grund". Glede prodaje Mercatorja bom rekel, ne me farbati, da bomo čez 10 let imeli na policah slovenske izdelke. Žal, ker te multinacionalke delajo, kar delajo. Evropa je mačeha do nas in nas hoče stisniti, nam pobrati energetiko, infrastrukturo, nas hraniti z njihovimi umetno barvanimi in ne vem kakšnimi izdelki in podobno. To je moje mišljenje. S tem se srečujem vsak dan. Poglejte, kaj se je zgodilo z MIP – okraden! Katastrofa! Znamka, ki je cvetela v Evropi. Kaj se dogaja s Fructalom, posredno z breskvami, posredno z Vipavsko dolino? Sedaj

je na vrsti, vam moram povedati, Mlinotest, ki vozi kruh vse do Padove, ampak Žito, ki gre v prodajo, ga hoče lepo, kakor rečemo po domače, prevzeti. V tem paketu bo šel še Mlinotest in žitnica, če je Vipavska dolina delno tudi to – ne vem, komu bodo kmetje ta žita prodali, čeprav mi točno vemo, da družbe, katerih delež oziroma delnice so predmet prodaje, v tem obdobju ne smejo sklepati poslov, s katerimi se bo odsvajalo njihovo realno premoženje, zmanjševati ali povečevati osnovnega kapitala družb, sklepati poslov, s katerimi bi dolgoročno zavezovali družbe za obveznost in dejanja, s katerimi bi se na kakršen koli način omejevalo običajno upravljanje družbe, sklepati poslov, s katerimi bi se pridobivalo novo premoženje in tako dalje, da ne naštevam. Ampak to ne velja v naši državi. To ne velja! Banke in vsi drugi držijo kot klošarji klobuk, kaj bo njim padlo v ta klobuk, dejavnost bo pa šla v nič; in to me skrbi. Veste, jaz ne vem, kako bo čez deset let z Mercatorjem, kakšno bo mleko, pa Mlekarna Vipava in tako dalje – da ne naštevam, samo z mojega majhnega območja Slovenije, kaj se dogaja na področju kmetijstva. Zato rabimo, poslušajte, močno kmetijsko zbornico, ki se bo ukvarjala tudi s takimi problemi, da oživimo, da preživimo in da se bomo res hranili s tem, kar zraste pri nas doma in da bo na osnovi tega kmet tudi boljše živel, kot živi danes, čeprav vam moram povedati, da imamo na Goriškem veliko izjemno dobrih, bogatih kmetov, ki garajo; 24 ur garajo, ampak so bogati in morajo plačati davek in morajo plačati katastrski dohodek in tako dalje. Zakaj ne? Zakaj ne? Če kupi kdo traktor za 70 tisoč evrov s stereo napravami in tako dalje, ima pa njivico, tako da s tem traktorjem komaj obrne, potem naj da državi nekaj.

Tako je moje mišljenje. Mislim, da bomo verjetno težko ubranili, ampak prepričan sem, da rabimo močno, delavno, strokovno kmetijsko zbornico.

Nisem govoril o zavodih, koliko znanja je v teh zavodih. Na Goriškem imamo enega, ki pokriva celo zahodno Primorsko, pa se pogovarjam s temi strokovnjaki, sprašujem kmete, kakšen neverjeten servis je, od oljčne muhe, kdaj bo napadla, do ne vem česa vse, peronospore in podobno. Rešiti moramo sto reči! Kmetijska zbornica bi morala pomagati tudi vinogradnikom. Glejte, generična zdravila lahko Mirko Brulc jemlje – bom ozdravel in bo vse v redu; škropiti trto z generični škropivi pa ni mogoče. Ni mogoče uvažati cenejših škropiv, čez mejo, v Italiji, so 50 odstotkov cenejša kot pri nas – in tako dalje. Se pravi, neumnosti je ogromno, je težav in jih je treba reševati in zato rabimo močno Kmetijsko-gozdarsko zbornico. Nisem pa šel na področje gozdov in podobno. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin ima besedo v imenu predlagatelja.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovane kolegice in kolegi, ne mi zameriti, če bom šel malce v osnovo zborničnega organiziranja.

Številni ste poudarjali, da je dobro, da imamo dobro organizirano Kmetijsko-gozdarsko zbornico, vprašajmo pa se, kakšni so rezultati te organiziranosti. Samooskrba pada, kmetje so čedalje bolj nezadovoljni. Ravno v teh dneh je minevala obletnica velikega štrajka kmetov, pravijo, da se zadeve niso kaj bistveno izboljšale in da so morda v tej panogi razmere morda še mnogo slabše. Poglejte si primer katastrskega dohodka. Če bi bila ta zbornica, ki jo obravnavamo danes, učinkovita, bi morala ob napovedanem dvigu katastrskega dohodka zagrnati vik in krik, se postaviti na stran kmetov in odločno pritiskati na ministra, da se nekaj zgodi. In kaj je naredila zbornica? Bila je tiho! Zgodil se je nek obrat, da je praktično minister za kmetijstvo tolažil kmete ob napovedanem dvigu katastrskega dohodka. Seveda je tukaj zbornica najverjetneje računala na dodaten vir, ki ga bi dobila z dodatnim članstvom, ko bi se povečal katastrski dohodek, ampak nihče me ne more prepričati, da ta zbornica dela v korist kmeta, če se na takšen način obnaša.

Zakaj se združujemo, zakaj se povezujemo? Najverjetneje zato, da smo močnejši in da dosežemo skupne cilje. Na ta vprašanja si odgovorite, ko se sprašujete, če je s to zbornico vse v redu. In ne pozabiti, da je ta zbornica nastala od zgoraj navzdol. Bilo je postavljeno vodstvo, potem se je pa tej zbornici dodelilo še članstvo. V nekem normalnem demokratičnem svetu se ljudje združujejo od spodaj navzgor. Imajo neke skupne cilje in ti skupni cilji jih povezujejo, da ustanovijo neko organizacijo. V Sloveniji pač temu ni tako. Škoda, ker je kolega Brulc že šel ven, ker on je eden izmed tistih, ki pravijo, da problemi obstajajo – na probleme celo opozarja, jih pozna –, ampak nič pa ne bi naredili, da bi te probleme rešili. So težave v kmetijstvu, ampak ta zbornica je v redu, vse je super, kar naprej naj bo še najprej močna in tako dalje. Če bi bilo res tako vse super, kot nekateri govorite, potem bi bilo stanje v kmetijstvu mnogo drugače; ampak tako, da mi nismo nič krivi, za vse je kriva Evropa. Da bi pa mi svoje probleme rešili, pa kakšne svoje težave odpravili – to pa ne! Najlažje se je izgovarjati na druge in na Evropo.

Še ena stvar, ki se mi zdi neverjetna za te krizne čase. Ne vem, če veste in če poznate organiziranost te zbornice. Svet Kmetijsko-gozdarske zbornice lahko odloča tudi o spremembi članarine, ki gre lahko od zakonsko določene 20 % navzgor ali navzdol. Kaj mislite, da je ta zbornica naredila v času krize? Normalno bi bilo pričakovati, da bo članarino znižala – ampak ne! Ta zbornica je članarino potisnila na najvišjo možno raven; in to v času krize!

Potem govorijo, če mi uvedemo obvezno, če ukinemo obvezno članstvo, da je to konec zbornice. Poglejte, naš predlog zakona ne ukinja nobenih služb, nobenih uslug, nobene dejavnosti, ki jo danes ta zbornica pelje. Ničesar ne ukinjamo, vsa javna pooblastila puščamo takšna, kot so danes. Za te stvari, ki jih zbornica v imenu države upravlja, je seveda tudi dobro plačana. Ne pozabiti, da morajo praktično tudi kmetije za vsako storitev plačati. Pri 26-milijonskem proračunu, ki ga ta zbornica ima, iz članarin pobere 2 milijona evrov. Če to preračunate v odstotke, to predstavlja 7,5 % proračuna zbornice. Zdaj pa vas vprašam, katera uspešna podjetja so se sposobna preživeti, če jim zmanjšate njihov proračun ali pa njihove prihodke za 7,5 %. Mislim, da vsa. Zdaj mi pa razložite, zakaj bi bilo to tako katastrofalno narobe, če bi se zbornici morda zmanjšali prihodki za 7,5 %. Govorimo o 7,5 %. In še to pod pogojem, da bodo vsi izstopili iz zbornice!

Da ne bom predolg, ker bom potem se lahko še v nadaljevanju tudi vključeval: samo še ena stvar glede referendumu, ker mislim, da je dobro, da vsi poslušate, pa da se vsi tega zavedate. Imeli smo enkratno izkušnjo ali pa smo videli, kako stvari potekajo pri obrtni zbornici. Imeli so referendum, na ta referendum so prišli samo tisti, ki so z delom zbornice nezadovoljni, in rezultat je bil jasen: bili so za ukinitve obveznega članstva. Če boste vi danes, jutri, pojutrišnjem, kadar koli organizirali referendum v zbornici, vam garantiram danes, da bo ta referendum negativen in da bo velika večina za to, da je članstvo prostovoljno. Zaradi tega, ker zadovoljna in tiha večina bo ostala doma, tisti, ki pa so z delovanjem zbornice nezadovoljni, bodo pa svoje nezadovoljstvo prišli izraziti na ta referendum in opredelili se proti.

Kaj zdaj mi predlagamo? Mislim, da predlagamo najbolj prijazen način preoblikovanja zbornice iz obveznega v prostovoljno članstvo. S sprejetjem tega zakona ne določamo, da bodo v trenutku vsi člani to zbornico zapustili. S sprejetjem našega zakona bodo še vedno vsi današnji člani tudi še naprej člani zbornice, bodo pa imeli možnost, da bodo iz te zbornice izstopili. Kje je razlika? Razlika je v tem, da v takšnem sistemu, ki ga mi predlagamo, enostavno daš možnost tistim, ki so nezadovoljni, da enostavno lepo izstopijo, niso več člani zbornice in te negativne energije ali nezadovoljstva ne prenašajo na vse tiste sestavne dele zbornice, ki pa morda dobro delajo, in na vse tiste člane, ki pa so s tem članstvom zadovoljni. Tisti, ki bo zadovoljen z delom zbornice, bo enostavno še naprej član, ne bo dal vloge za izstop in zadeva bo rešena.

Lepo vas prosim, da se poskušamo o teh stvareh trezno pogovarjati in ne gremo vnaprej zacementirano odločeni, kako ena zadeva mora biti. Da bi vendarle ta današnja razprava neke sadove obrodila, je prva razprava. Številni moji kolegi so povedali, da bo v nadaljevanju možnost zakon še kaj dodelati.

Sprašujem vas, kaj izgubite, če danes ta zakon spustite naprej. Ničesar! Če pa mu nasprotujete, pa dosežete to, da razpravo o tej stvari ubijete. Glede na situacijo v kmetijstvu, ki je, pa mislim, da je zelo pomembno, da se o teh stvareh pogovarjamo in da razpravljamo.

Naj bo zaenkrat dovolj, pa se bom še kasneje oglasil.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, imate besedo. Za njim se pripravi mag. Ivan Vogrin in za njim gospod Jožef Horvat.

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovana predsedujoča. Kolegice in kolegi!

Tudi sam podpiram ta predlog zakona. Verjetno se tukaj kolegice in kolegi ne zavedamo, v kakšnem stanju je trenutno naše kmetijstvo in kakšna so pričakovanja.

Naj samo malo orišem situacijo: da je povprečna velikost slovenske kmetije malo preko šest hektarjev kmetijskih zemljišč in da takšna kmetija ne more preživeti; da je povprečna starost nosilca slovenske kmetije šestdeset let, se pravi, upokojenci; da imamo na nekaterih področjih samooskrbo tudi 30, 35 %. Edino na področju prireje mleka in govejega mesa smo nekje samozadostni, vendar kmetije pravijo, da je pred kakšnim mesecem cena odkupa živine padla za preko 10 % in da številke kažejo, da se tudi na tem področju več ne izplača. Odkup govejega mesa se praktično ustavlja. Na ostalih področjih, kot je zelenjadarstvo, sadjarstvo, kjer imamo ogromne možnosti in prednosti pred nekaterimi drugimi državami, pa naredimo premalo oziroma nič.

Probleme imamo z zaraščanjem kmetijskih zemljišč. Slovenija je bila po 2. svetovni vojni poraščena z gozdom dobrih 35 %, zdaj je krepko preko 50 %. Slovenija ima dobrih osemsto kvadratnih metrov kmetijske zemlje na prebivalca, povprečje v Evropi je še enkrat večje. In kaj naredijo te organizacije, ki naj bi stale za kmeti, ki naj bi se borile za kmetijstvo? Bore malo. Trdim, da je tudi organiziranost Kmetijsko-gozdarske zbornice in tudi kmetijskih zadrug čas povozil za kakšnih 20 let. Da so samozadostni, da jim je pomembno, da dobro teče tisto, kar je še nekako konkurenčno tujim kmetijam ali pa kmetijstvom v Evropski uniji. To je prireja mleka in prireja govejega mesa. Vendar do tukaj. Kaj bo po ukinitvi mlečnih kvot? Ljubljanske mlekarne so bile prodane. Ali bo lastnik v bodoče še odkupoval mleko od naših kmetov? Ali bo pripeljal mleko iz Italije, kjer se pospešeno pripravljajo na ukinitve mlečnih kvot? Ali iz Nemčije, kjer vsako leto povečujejo več kot 10 % prireje mleka? Kam bomo mi z mlekom? Edino pri tem, kar je še konkurenčno, se v bodoče tem kmetom slabo piše.

Prihajam iz občine, kjer je intenzivno kmetijstvo med najboljšimi v Sloveniji, kjer se pridelava na majhni površini tretjino vsega mleka na Dolenjskem, kjer je verjetno kmetijska zemlja med najdražjimi v Sloveniji, vendar so se kmetje začeli spraševati, kako naprej, ker se razgledujejo pri sosedih v Avstriji, Italiji, Nemčiji, v katero smer gre tam kmetijstvo, in se jim ne obetajo lepi časi. Predvsem mali kmetije od Kmetijsko-gozdarske zbornice imajo bore malo. Kmetijski svetovalci, ki so, so v glavnem za večje kmete, za tiste, ki se preživljajo s kmetijstvom, ti pa so v manjšini. Kmetijstvo je pri nas živelo takrat pred 30 leti, ko je vsako drugo gospodinjstvo na vasi prodajalo mleko; 20, 30, 40, 50 litrov, zdaj sta namesto 30 kmetov samo še dva. Ali lahko ta dva kmeta obdelata vse kmetijska zemljišča na območjih z omejenimi dejavniki glede naklona, glede teras, kjer so njihve široke po nekaj metrov, ko na tej njihvi niti ne more več obrniti s traktorjem? To so obdelovali mali kmetje, polkmetje. Sedaj ti mali kmetje morajo nameniti kar precejšen del svoje plače ali pokojnine, da lahko sploh kmetujejo. Verjetno ste slišali tisto, ko sta se pogovarjala dva upokojenca, pa eden pravi drugemu, da je škoda, ker nima malo večje penzije, bi lahko imel dve kravi, zdaj ima pa samo eno. To je resnica. Kam bodo pripeljali še ti davki, ki so zdaj napovedani?!

Včeraj mi je eden od prijateljev, kmetijski svetovalec, povedal, da če bi v sosednji Avstriji napovedali take davke kot pri nas, bi čez noč padla vlada. Pri nas pa je vse tiho. Tiho so tudi tisti, o katerih danes govorimo, predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice. Nekaj že rečejo, ampak ker morajo! Ali so se prav postavili v bran teh kmetov? Po mojem nikakor ne. Skrbijo zase, za svoje stolčke. Tako Kmetijsko-gozdarska zbornica kot Zadružna zveza. Kaj so zadruga? Kdo je lastnik zadrug? S čim se zadruga ukvarjajo? Zakaj v zadružnih trgovinah ni mogoče kupiti pridelkov naših kmetov? A lahko kupite vrečo koruze ali fižola, pridelana pri nas? Ne! S Kitajske pride, in to lahko kupite. Kakšne kvalitete ... V tujini, samo čez mejo, pravijo kmetje, da jim ni treba hoditi z mapo pod pazduho od vrat do vrat, izdelovati, plačevati neke poslovne načrte, analize, študije, s katerimi lahko pridejo do tistih nekaj evrov subvencije. Tam do njih sami pridejo tisti, ki to urejajo, ker imajo takšne zastopnike, da je kmet lahko doma in dela. Pridejo domov in vse uredijo. Avstrijski kmetje ne poznajo, kaj so to evropska sredstva, subvencije, ker jim to vse drugi uredijo. Oni skrbijo za svojo zemljo, za svoje kmetovanje, in jim to urejajo tisti, ki so za to plačani. Kaj pa pri nas? Ko je bila suša, občina organizira komisijo, oceni, potem pa, ko je treba to vlogo izpolniti, pa pravijo kmetijski svetovalci, da so preveč plačani, da bi oni to delali, naj kar občina za to poskrbi. Je res to stvar občine? Za kaj so oni plačani?

Poleg tega pa v proračunu Kmetijsko-gozdarske zbornice članarina ne predstavlja

veliko, dobrih 10 %. Vse ostalo so sredstva od drugod, veliko tudi iz državnega proračuna. Ali tudi mi oziroma Vlada zahteva dosti od teh, ki jih plačuje, to se lahko vprašamo.

Postavil sem tudi poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo in okolje: Kakšna bo politika v prihodnje proti zaraščanju kmetijskih zemljišč? Veliko je bilo govora in smo se tudi ubadali z zakonom o preprečevanju pozidav. Kolegice in kolegi, tega je konec! Že pozidanih zemljišč, stavb je preveč praznih, da bi jih še na novo zidali. To je samo pesek v oči. Res se je zidalo pred desetimi leti, takrat, ko so bili boljši časi, na najboljših kmetijskih zemljiščih razne blagovnice, trgovske centre, ampak vse se je zidalo po sprejetih prostorskih aktih, s katerimi so soglašali tudi tisti, ki naj bi varovali kmetijska zemljišča. Mislim, da se niti en velik objekt ni zgradil na črno. Nihče pa noče slišati, kateri so pravi vzroki za zaraščanje kmetijskih zemljišč in kakšni so ukrepi proti zaraščanju. Tega pa nočemo slišati.

S takšno politiko, kot je sedaj napovedana, z obdavčenjem, z dvigom katastrskega dohodka in davkom na nepremičnine, verjemite mi, da se bo zaraščanje še bistveno bolj pospešilo, kot je bilo do zdaj. Ko se bomo enkrat spraševali, kje naj dobimo hrano – cena hrane naj bi v prihodnjih desetih letih zrastle za 40 % – bo hrana zopet postala v družinskem proračunu bistvena postavka. Zdaj je zelo nizka. Tisto zemljo, ki se zaraste, je zelo težko nazaj usposobiti v rodovitno kmetijsko zemljo. Stroški so ogromni in verjemite mi, da tudi država tega ne bo imela. Zato je poskus, da bi bilo članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici prostovoljno, mislim, da poskus v pravo smer. Naj se organizirajo tako, da jih bodo ljudje potrebovali, kmetje potrebovali in če jih bodo potrebovali, se bodo tudi včlanili, ker bodo imeli določene ugodnosti. Če pa ni treba, da se borijo za svoje člane in v večini primerov samo pišejo poročila, da opravičujejo svojo plačo vsak mesec in je to nekaterim kmetijskim svetovalcem največje delo. Kakšen je pa učinek njihovega dela, pa nihče ne meri oziroma sploh ni merljiv.

Mislim, da je ta predlog eden izmed poizkusov v pravo smer, ker bomo morali politiko naravnati v pravo smer, drugače bomo res ostali brez hrane v bodoče. Če ne zmoremo sami iznajti prave formule, pogledimo preko meje, tja, kjer so zelo uspešni na tem področju. Zakaj ne kopiramo sistema od tam, kjer dobro funkcionira? Saj smo sestavni del skupne evropske kmetijske politike. Zato bom podprl ta zakon, da gre naprej, v sami proceduri pa se lahko še marsikaj dodela in pričakujem, da se bodo tudi tisti akterji, o katerih se pogovarjamo, aktivno vključili v spremembo te zakonodaje, pa ne gre samo za Kmetijsko-gozdarsko zbornico, ampak na splošno za kmetijsko politiko v prihodnje. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sedaj je na razpravo prijavljen mag. Ivan Vogrin. Imate besedo. Pripravi se gospod Jožef Horvat.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa.
Se odpovedujem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, spoštovana državna sekretarka s sodelavcem, pozdravljam tudi predsednika Kmetijsko-gozdarske zbornice, ki nas spremlja z balkona!

Najprej želim povedati, da ta naš predlog zakona ni zakon proti zbornici, še manj proti vodstvu zbornice, ampak je to zakon v dobro slovenskih kmetov. Za to gre.

Mnogi ste rekli, in to zelo spoštujem, da je treba odpreti široko javno razpravo o organiziranosti kmetov. To smo pravkar začeli oziroma pred kakšno uro in pol. Sam bi tudi želel, da bi tudi predsednik dobil besedo, ampak to bo šele v drugi obravnavi na odboru, in verjamem, da mu te besede že danes ne boste odvzeli – tisti, ki temu predlogu zakona nasprotujete.

Kaj sploh želimo? Želimo močno Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije, reprezentanta oziroma bolj točno reprezentantko slovenskih kmetov, ki se bo pogovarjala z vlado in z drugimi institucijami. Kaj pa je močna zbornica? Ali to pomeni, da bo dobila veliko zborničnega prispevka ali gre za to, da mi skrbimo zgolj za budget Kmetijsko-gozdarske zbornice, ali pa gre za to, da animiramo, da aktiviramo slovenske kmete, da dvignejo svoj glas, da povedo svoje ideje, da sodelujejo pri kmetijski politiki Republike Slovenije? Tu pa je treba poudariti, da imamo skupno evropsko kmetijsko politiko. Tukaj se postavlja vprašanje, kakšna je sploh moč Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije oziroma slovenskih kmetov pri snovanju te velike evropske skupne kmetijske politike.

Ali gre torej za to, da nas muči ta zbornični prispevek, ki bi po mojem prepričanju bil morda samo razpolovljen, če bi naredili in dali možnost, da se vendarle slovenski kmetje po svobodni volji, svobodno združujejo? Ali bi to res pomenil tako hud udarec za Kmetijsko-gozdarsko zbornico, da bi – bog ne daj – propadla? Poglejte, mi ne ukinjamo zbornice. Na nek način je zavajala tudi Vlada, ko je povedala svoje stališče. Mimogrede tudi povem, da ne vem, ali ima kdo to stališče, gospa podpredsednica, v pisni obliki? Nikjer ga ne najdemo, ne v UDIS ne nikjer. Ampak stališče, ki je bilo predstavljeno tukaj s strani državne sekretarke, je najbrž sprejela Vlada in ta dokument bi moral biti v Državnem zboru.

Morda smo nerodni, ga ne najdemo – in to le mimogrede.

Torej, mi ne ukinjamo Kmetijsko-gozdarske zbornice. Gotovo pa je neka logika, če je Državni zbor spremenil Zakon o Gospodarski zbornici Slovenije in vpeljal prostovoljno članstvo, prav tako prostovoljno članstvo za Obrtno-podjetniško zbornico. Neka logika je, da vsem zbornicam vendarle omogočimo svobodno združevanje in povezovanje zainteresirane javnosti. K meni hodijo ljudje – ja, starejši, prej je kolega Lah povedal, kakšna je povprečna starost. Vsi so upokojenci, hodijo k meni v poslansko pisarno s položnicami za zbornični prispevek in komaj izjecljajo, kako naj vendarle plačajo ta prispevek in kakšno korist imajo od te zbornice. Nobene koristi! Nihče danes ni govoril, tudi Vlada ne, o kalkulaciji kmetijskega proizvoda. Ja, v kalkulacijo je pri stroškovni strani treba upoštevati tudi zbornični prispevek. Koliko so slovenski kmetje konkurenčni v temu globalnemu prostoru, pa tako vsi vemo.

Poglejte, nobene bojzani ni, da bo zbornica propadla. Kje je kdo videl, da bi neka institucija, ki ima petindvajsetmilijonski budget, propadla. Nobene bojzani ni. Je pa res, da je nekoliko frapanten podatek, zelo frapanten podatek, da na eni strani v letu 2012 zbornica zbere iz zborničnega prispevka dva milijona in 60 tisoč evrov, na drugi strani pa urad sam za sebe porabi, to so uradni podatki, dva milijona in pol. Nekdo je govoril, da rabimo vitko zbornico in mislim, da to zbornica tudi posluša.

Po logiki nekaterih razpravljavcev, ki pravite, da bi morali imeti referendum in tako naprej ... Poglejte na nek način – ja. Ampak, kdo bo zdaj spet s tem referendumom zadovoljen? Saj se spomnite, kakšne razprave smo imeli, ko smo obravnavali novelo Zakona o Obrtno-podjetniški zbornici. Po tej logiki bi potem morali vprašati tudi državljane, ko sprejemamo Zakon o prometnih prekrških oziroma globe za prometne prekrške.

Še morda beseda o zborničnem prispevku in nekaj števil. Kmetje, člani Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije iz območne enote Murska Sobota plačajo približno 350 tisoč evrov zborničnega prispevka, to je 17 % celotnega slovenskega zborničnega prispevka. Rekli so mi, da pa nazaj dobijo ti pomurski kmetje 4 tisoč evrov. To je 1,14 % plačanega zborničnega prispevka v Ljubljano, bom podčrtal v Ljubljano.

Severovzhodna Slovenija oziroma, bolj točno, območne zbornice oziroma kmetje iz območnih zbornic Maribor, Ptuj, Murska Sobota plačajo 45 % zborničnega prispevka. Še naprej, statut zbornice je takšen, da predsednik, ni pomembno ime in priimek, da predsednik predlaga šest članov v svet zavoda Kmetijsko-gozdarske zbornice, konkretno Murske Sobote. Tudi v goriškega, ki ga je prej kolega Mirko omenjal. Se pravi, Ljubljana nam dirigira v Mursko Soboto šest članov v svet kmetijsko-

gozdarskega zavoda, ki je po zakonu najvišji organ zavoda. Ali je to normalno, kolegice in kolegi?! Ali je to normalno?! Po mojem prepričanju ni.

Naj napovem, da bomo poslanci Nove Slovenije v nadaljevanju naredili vse, da bodo območne enote tudi pravne osebe, iz razlogov, ki sem jih prej navedel. Ne morem dovoliti kot poslanec, ki prihaja iz Pomurja, da se marsikatera zadeva, tudi kmetijska politika, dirigira iz Ljubljane. Ne morem tega dovoliti in ne bom nikoli dovolil! Ker drugače, če se to ne bo spremenilo, gre izključno za neko centralizacijo in za vedno večji vpliv lobijev. O tem moramo, kolegice in kolegi, danes govoriti! Ja, kolega Lah je povedal, ponavljam, v zadnjem času je bilo in bo, v bližnji prihodnosti bo, kot vlada napoveduje, sprejetje kar nekaj davčnih zakonov, tudi katastrski dohodek, ki ni davčni zakon, je pa osnova. Ta bo danes potrjen, kot napoveduje koalicija. Če bi se to dogajalo v Franciji, bi mi imeli danes pred vlado kolono kmetov s traktorji in cisternami z gnojevko. Pač nismo Francija, smo Slovenija in ne pozivam k protestom, demonstracijam, pozivam k dogovoru za mizo. Ne vem, koliko je bila prej v stališču iskreno izražena volja, da vlada potrebuje partnerja, da potrebuje reprezentanta kmetov, torej Kmetijsko-gozdarsko zbornico. Morda – za kamere, za fotografije; koliko pa se doseže, je pa vprašanje.

Kolegice in kolegi, predlagam, da to razpravo, ki smo jo danes začeli, nadaljujemo tudi v drugi obravnavi tega zakona na odboru. Verjamem, da bomo vsi skupaj prišli do optimalnih rešitev, te so nujne, časi so drugačni, kot so bili pred 5, 10 leti, in verjamem, da imamo tudi vsi toliko idej in toliko poslušamo podeželje, kmete, da vemo, kaj so prave rešitve za slovenskega kmeta – ne za zbornični urad. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Zdaj k razpravi vabim gospoda Marijana Pojbiča, za njim se pripravi gospod Borut Ambrožič in za njim gospod Dragan Bosnić.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala spoštovana, gospa podpredsednica.

Kot je že povedal predstavnik Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, kar sledi iz programa Slovenske demokratske stranke, da se zavzema za ukinitve obveznega članstva v vseh zbornicah, brez izjeme. S tem se strinjam tudi jaz. Ko se sprejema ta zakon, je dejstvo, da se s tem zakonom nikakor ne ukinja Kmetijsko-gozdarska zbornica. Mislim, da bi to morali še 10-krat povedati, da bodo slovenski kmetje in vsi tisti, ki so v tej zbornici, tudi to slišali. Spreminja se samo en del načina financiranja te zbornice.

Danes je bilo že velikokrat povedano, da je v budžetu zbornice le približno 8 %

denarja, ki prihaja iz članarin obveznega članstva. Prepričan sem, da če se zgodi, da se spremeni članstvo, to ne vplivati na normalno in kvalitetno delovanje Kmetijsko-gozdarske zbornice.

Prihajam iz Slovenskih goric in širšo Štajersko zelo dobro poznam, pa tudi Koroško in ko tam prihajaš med majhne, srednje kmete, ki jih je tam praktično daleč največ – kaj ti ljudje povedo, ko jih spomniš na Kmetijsko gozdarsko zbornico? Skoraj vsak, razen tistega, ki deluje v organih te zbornice, prosi, češ, poslanke in poslanci, storite nekaj in ukinite nam dodatne stroške, ki se dogajajo. Lepo prosim, poslanke in poslanci, ki sedite v Državnem zboru, si vzemite čas in, lepo prosim, prisluhnite ljudem, kaj ljudje, ki so z neko predmetno zadevo soočeni, kaj ljudje o tem mislijo. Tukaj poslušam takšne in drugačne razprave posameznikov, ki živijo v centrih mest in niti v sanjah niso imeli možnosti oziroma se niso srečali z večjim številom majhnih kmetov in kmetovalcev, da bi pridobili točno informacijo, kaj pravzaprav ti ljudje želijo. Ti ljudje želijo ravno to, kar sem sedaj tu povedal. Prepričan sem, da vsi poslanke in poslanci, ki v tem državnem zboru sedimo, bi morali slediti tistemu, kar želi velika večina, ki jih predmet zadeva. Morali bi temu slediti, zato so nas ljudje izvolili, zato smo poslanci slovenskega ljudstva. Ko gledamo naše majhne in srednje kmete, ko se se iz dneva v dan težko prebijali, da so preživeli, da ne rečem, da pride še toča, mraz in tako naprej, ko nimajo nobene garancije, ali bodo lahko imeli konec leta pridelek, za katerega se morali toliko in toliko vložiti. Sedanja vlada jim je dodala dvig DDV, pripravlja dvig plačila katastrskega dohodka, davek na nepremičnine, nove kazni zakona o gozdovih in tako naprej. In to je vse vezano na periferijo in zelo vezano na male in srednje kmete. Povejte mi, kako bodo ti ljudje ob vseh obveznostih, ki jim jih sedaj poskuša naložiti ta vlada, preživeli. Nak mi nekdo v tem državnem zboru to razloži. Naši kmetje, moram reči, so geniji, da že v sedanji situaciji preživijo. Govorim za srednje in majhne kmete, ker jih je največ. Ko bodo sprejeti pa še vsi davki, pa verjemite, da bo prišlo do situacije, ki bo za to populacijo in za periferijo nevzdržna. Lepo prosim to oblast in vse tiste, ki lahko na to vplivamo, ne storimo tega, da bomo prisilili slovenskega človeka, da se nam upre. Ne počenjajmo tega. Pojdimo na roke ljudem, vsaj v tistih malih situacijah in zgodbah, kjer mi lahko pomagamo.

Ko sem danes poslušal razprave posameznih poslanskih skupin, sem že lahko ugotovil, da ta zakon najverjetneje ne bo podprt in ne bo šel v drugo obravnavo. Zato sprašujem, v čigavem imenu smo poslanke in poslanci v tem državnem zboru. Ali v imenu večine državljanov in državljanov Republike Slovenije ali smo ponovno ujetniki posamezne ozke skupine privilegirancev? Ali smo ponovno ujetniki? Ali se ne moremo izkoptati iz tega okopa? Ali se ne moremo izkoptati iz tega in enkrat narediti temu

konec in poiskati takšne rešitve, ki bodo v korist vseh in večine naših državljanov, ne pa posameznikov. In vedno znova in znova se nam to dogaja. Ko primerjamo avstrijske kmete in naše, imamo še iz zgodovine velik velik problem. Štajerska bi lahko bila drugačna, če bi bile kmetije večje, če ne bi prišlo toliko in toliko let nazaj do tiste agrarne reforme, kjer so raztrgali kompletno kmetijstvo. Situacija bi bila danes bistveno drugačna. Danes imamo večino kmetov, ki imajo tri, štiri, pet, sedem, osem, devet hektarjev. In s temi hektarji se ne moreš primerjati z avstrijskimi in ostalimi. Na drugi strani pa da ne govorim o obdavčitvah, ki jih imamo in ki še v nadaljevanju sledijo. Zato bi koalicijo, predvsem koalicijo pozval, zberite se in lepo prosim, ne sledite posameznikom s temi obremenitvami, ki ste jih pripravili. Ne sledite posameznikom, ker to boste pa res pritisnili ob steno še vse tiste, ki so do sedaj še vsaj kolikor toliko preživeli in je vprašanje, kako dolgo bodo. Ne delajte si medvedje usluge. Ne delajte si medvedje usluge in ne dovolite si dvigniti slovenski naroda na noge, ker ko ljudje ne bodo imeli več možnosti plačati elektrike in vsega tistega, kar jih sedajle že kar velika številka nima, potem verjemite, da nas več ne bodo poslušali in nas gledali tukaj v parlamentu, ko se prerekamo o nekih zadevah, ki so za večino zelo pomembne, ampak mi potem sprejmemo odločitve, ki je v korist ozke skupine posameznikov.

Jaz sem prepričan, da je ta zakon dobronameran in da bi bilo prav, da gre ta zakon v drugo obravnavo in tudi sam osebno prosim posameznike v posameznih poslanskih skupinah, da podprete to rešitev, ki jo je predlagala Nova Slovenija, ker ta rešitev gre v korist večine naših kmetov. To bi pa moralo biti vodilo vsakega posameznika v tem državnem zboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj ima besedo mag. Katarina Hočvar, za njo se pripravi gospod Jožef Jerovšek in za njim gospa Marija Plevčak.

MAG. KATARINA HOČVAR (PS DL): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni še enkrat!

Sama bom novelo tega zakona podprla, ker gre v smeri razbremenitve slovenskega kmeta. V Državlanski listi se zavzemamo za več svobode in manj države. Vedno seveda pri tem nismo uspešni, ker je tako kot v življenju tudi v politiki treba sprejemati kompromise. Zato upam, da bomo tudi to novelo, če bo danes prenesla to sito parlamentarnega postopka, dodelali, izboljšali in pa poslušali tudi argumente tistih, ki menijo, da bi zbornica v določeni obliki tudi z obveznim članstvom morala obstajati. Svet se pač spreminja in tako kot je obrtni zbornici treba priznati, da je v tistih časih, ko je bilo družbeno razmerje izrazito nenaklonjeno podjetništvu,

opravila veliko nalogo, moramo tudi zbornico priznati, da je vse od ustanovitve bila pomemben in ključen sogovornik vladi, ministrstvu, in sicer v teh ključnih časih, ko smo se vključevali v mednarodne integracije, v časih ko smo morali cel kup evropske zakonodaje implementirati v slovenski pravni red. Poslanec Horvat je prej dejal, da si ne želi, da bi kmetijska politika bila delegirana iz Ljubljane. Žal je delegirana iz Bruslja. In v tistem obdobju je zbornica bila pomemben sogovornik, ko smo akreditirali kmetijsko agencijo, ko je bilo cel kup direktiv treba prenesti v naš pravni red. Sedaj imamo tudi zaradi skupne kmetijske politike čedalje manj kmetij. Je pa res, da te kmetije obdelujejo večje število hektarjev. In to kaže na dejstvo, da se naše kmetije, da bi bile čim bolj konkurenčne, specializirajo. V teh časih in ob takšnih pogojih je seveda prav, da slovenskemu kmetu prepustimo, da si najde takšne oblike organiziranja, kot tisti dejavnosti, ki jo izvaja, najbolj ustreza. V teh dneh govorimo tudi o dodatnih obremenitvah kmetov. Ob tem opozarjam, da je davek na nepremičnine, ki se dotika tudi slovenskega kmeta, šele v javni obravnavi, in da bo, jaz upam, okleščen, spremenjen, in da bomo tudi v širši razpravi našli takšno rešitev, da ne bomo zabili žeblja v krsto samooskrbe. To mislim tudi pri določitvi katastrskega dohodka, ker je pa seveda treba priznati, da sistem in metodologija izračuna iz leta 1976 v letu 2013 ne more držati. Zato bi sama opozorila na to, ko govorimo o kmetijskih gospodarstvih, o kmetijskih površinah in objektih, da moramo o tem obravnavati in pa sprejemati odločitve posebno skrbno.

Tako da v tem duhu, da naredimo vsaj en korak tudi k razbremenitvi slovenskega kmeta, bom sama danes to novelo podprla, v upanju, da bomo v nadaljnji razpravi seveda našli tudi kompromis, ki bo sprejemljiv za vse deležnike v tem kontekstu. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek, imate besedo. Pripravi se gospa Marija Plevčak, za njo gospa Iva Dimic.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Ob ustanavljanju Kmetijsko-gozdarske zbornice sem bil vnet zagovornik njenega nastanka in tudi obveznega članstva. In ker poznam težave in žulje kmetstva, sam izhajam iz te sredine in sem vsaj po duši še stalno kmet, sem od Kmetijsko-gozdarske zbornice res pričakoval veliko uspehov in res uspešno zagovarjanje interesov kmetstva. Jaz moram reči, da sem danes precej razočaran, kajti zbornica ni uspela pri zaščiti kmetov pred pohlepom trgovcev in živilskih predelovalcev. Po mojem mnenju se je v upravnem in birokratskem delu tudi izrazilo zbirokratizirala, s tem pa so podani sami po sebi razlogi za odtujenost od avtentičnih interesov kmetov. Jaz moram reči,

da je kmetijstvo v izjemno slabem, težavnem položaju, to mislim na celotno paletu kmetijstva in kmetstvo kot družbeni razred. Na vasi potekajo vse od osamosvojitve pa še prej izjemno intenzivni družbeni procesi, sociološki procesi in ni nenavadno, da so na vaseh ljudje morda najbolj razočarani in da imamo paradoks, da je veliko majhnih kmetov propadlo. Nekateri, manjši del tudi na račun tega, da je v nekem obdobju bilo mogoče nekaj potuhe, neke pomoči, sociale in niso razvijali kmetijstva, so videli lepše življenje v drugem, ampak danes je vse tisto odpadlo in so v izrazito težkem položaju. Vidijo rešitev v dogmatskih strukturah, ki jim kažejo podobo socialističnega kmetijstva, ki je seveda zgodovinsko najbolj odgovorno za to, da naše kmetijstvo ni v podobni kondiciji, kot je avstrijsko, da ne rečem dansko. Pri obrazložitvi zakona si lahko preberete organizacijo kmetijstva, kmetstva na Danskem. Potem sem jaz tudi razočaran, da zbornica ni kopirala ali pa uveljavljala kopiranja danskih vzorcev, in tudi Zadrúžna zveza, bi lahko enako govorili o obeh institucijah. Znano je, da je v začetku 20. stoletja, na prelomu iz 19., bila Danska bolj revna država od tedanje Slovenije in da so danski kmetje, njihovi predstavniki so hodili gledat rešitve v Slovenijo Krekovih zadrug. In tudi češki. Češka se je tudi potem izjemno kmetijsko razvila. Danes si poglejte, kje so danski kmetje. Tam je razvoj države temeljil na kmetijstvu. Pri nas je socializem to uničil, kmetje so postali družbeno nepotreben sloj prebivalstva, izraz "kmet" je še danes psovka, na podlagi tega, ker je bila lansirana v času socializma, kot predstavnik neke manj vredne rase. Ampak tu je bila izjemna vloga Kmetijsko-gozdarske zbornice, in moram reči, da sem razočaran, in celotni resor kmetijskega ministrstva, da so se tja prebili, kljub temu da so bili večinoma ministri, vemo iz katere stranke, nekateri najbolj ortodokсни nasprotniki kmetov v prejšnjem režimu ali z istimi pogledi. In ni čudno, da tako stvari tečejo. V enem obdobju, ko se je pogajalo z Evropsko unijo so bili predstavniki kmetijskega ministrstva bolj papeški od papeža, so bili uspešni birokrati, vendar pogajalske pozicije za Slovenijo pa se danes kaže, niso bile uspešne. Glejte, v prejšnjem sistemu je bilo znano, da je imel režim, ali preko Udbe ali kako drugače, v vsaki vasi enega švercarja, malega kmeta navadno, ki si je lahko privoščil čisto vse. Nikoli ga niso ujeli. In so delali po sistemu Deli in vladaj, seveda je imel posebne pravice in nam kmečkim otrokom se je zdelo, da so oni uspešni. Smo včasih tudi mi staršem rekli: "Zakaj pa mi na šverc ne prodamo lesa Hrvatom." In moj oče je imel slabe izkušnje, je bil zatiran in je vedel, v čem je past, da si tega ne sme privoščiti, ker je bil pod kontrolo. Ampak to je bil sistem Deli in vladaj na vasi in žal so se nekateri ti vzorci prebili tudi v samostojno Slovenijo. In zbornica, moram reči, in tudi zadrúžna zveza sta se v veliki meri spridili. Zastopanje avtentičnih interesov kmetov ne teče dovolj dobro. Glejte,

jaz mislim, da bi morala skakati Kmetijsko-gozdarska zbornica do plafona, ko kmetijska svetovalna služba vse tisto, kar morajo kmetje predložiti za neke razpise, zaračunava posebej. Nezaslišano. Naj to naredijo, naj postopke, obrazce poenostavijo, se morajo za to zavzemati, ne pa, da je treba imeti doktorat znanosti, da lahko nek kmet parira tem razpisom. Vemo, zakaj so tako narejeni, da potem polovica denarja ostane v Ljubljani. Ampak tu bi morala zbornica vpiti.

Drugič. Jaz sem vedno rekel, pa četudi je v Evropi tako, nepovratna sredstva so vir zla. Če bi se zavzemali za servisiranje vsakega kredita, popolno servisiranje obresti, bi bilo danes naše kmetijstvo bolj razvito, več ljudi bi se upalo spustiti v investicije v kmetijstvo, več bi jih uspelo, tako se je pa selekcioniralo in pri tem selekcioniranju na kmetijskem ministrstvu so čudni vzorci, to povem na glas. Kmet, ki nima razvitega lobiranja ali pa je do skrajnosti pošten, težko uspe. In to so slabe strani.

Tako da je ta predlog zakona, čeprav sem jaz pristaš zbornice, ampak mora opravljati svoje delo, ki je v funkciji zaščite kmeta in svetovanja kmetu in zastopanje njegovih interesov. Poglejte, slovenski kmetje so sposobni zagotavljati prehransko samopreskrbo, smo pa šli nazaj, ker so jih uničili trgovci. Trgovci so si vzeli blazne marže pa predelovalci. Kako bi bilo drugače sploh možno, da predelovalci kupujejo mleko iz tuje države, predelovalec ga plača nekoliko boljše na nekaterih območjih Slovenije in pripelje nazaj jogurte in mlečne izdelke cenejše od naših mlekarn. In tukaj je tudi vloga zadrúžne zveze in zadrug. Imeli so vse možnost, da bi razvijali recimo mlekarsko predelovalno industrijo, postali so ob osamosvojitvi 40-odstotni lastnik, žal pa so to skoraj zapravili. Skoraj, bi rekel, zapravili. In dostikrat so se povezali s strukturami, ki so bile iz prejšnjega sistema, ki so imele dobičke, predvsem v gozdarstvu, isti ljudje peljejo naprej, čeprav so bila gozdna gospodarstva nekoč podružnica Udbe proti kmetom. In tukaj je zbornica v veliki meri marsikje odpovedala. Zaradi tega je ta zakon katarza, priložnost za katarzo upravnih in birokratskih struktur zbornice. In tudi o zadrúžni zvezi moramo podobno odgovoriti. Morajo misliti na kmete, ne pa na uprave ali na strukture.

Zato je treba ta zakon spustiti v drugo obravnavo in najti ustrezne rešitve, kajti pozorno bom gledal, kdo se je spajdašil zdaj, kdo bo zaščitil takšno neavtentično zastopanje kmetov, kot ga imamo sedaj. To bom pozorno gledal, kajti sem zagovornik zbornice, če bi delala. Poglejte Dansko, ni nobene prisile, prostovoljno je, pa si vsi želijo tam biti, ker izvaja pritisk do vlade, je zaščitnik kmetov, množice kmetov, ne posameznika. In mora nastopiti zbornica bolj kot katarzični opomin. Potem se lahko pri drugi obravnavi pogovarjamo naprej, kako doseči cilje, ki so bili s strani ustanoviteljev, tudi jaz sem glasoval za ta zakon takrat, in so danes relativno

zelo zanemarjeni, in se ne upravljajo vse tiste stvari, ki bi se morale. Po cankarjansko, pomlajenja in očiščenja je potrebna tudi Kmetijsko-gozdarska zbornica. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Zdaj pa k razpravi vabim gospo Ivo Dimic, pripravi naj se gospa Alenka Jeraj in za njo gospod Jože Tanko.

Izvolite, gospod Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo.

Še enkrat bom povedala, s predlogom zakona, ki smo ga v Novi Sloveniji vložili, in to je zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici, zbornice ne ukinjamo. Jaz upam, da ne bo več prihajalo do tega, kar se je zgodilo, da se potem preko medijev sporočajo drugačna sporočila. Mi želimo, da se zgolj uvede neobvezno članstvo v Kmetijsko-gozdarsko zbornico. V mislih imamo predvsem tiste lastnike, ki so mogoče podedovali en sadovnjak ali pa ne vem kaj in potem pridejo v našo poslansko pisarno ali pa srečujejo ljudi na ulicah in rečejo: "Zakaj moram plačevati še to?" Tudi druga stvar je. Veliko ljudi nam je reklo: "Zakaj sem jaz član v treh zbornicah?" Tudi iz tega sledi, da želimo brezplačno članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici, hkrati bi pa rada poudarila, da vidim veliko možnosti, kjer se lahko Kmetijsko-gozdarska zbornica razvije s svojim servisom, ki ga nudi kmetom. Veliko je zadev, kjer bi ljudje bili pripravljene, tako kot že zdaj določene zadeve plačujejo, še več plačati, če bi imeli boljši suport, če lahko temu rečem tako, v javnih službah. Zato predlagam, da se tudi ta stvar pogleda. Jaz mislim, da če se bodo še bolj razvili, lahko povem primer, kako je, obrez visokodebelnega sadovnjaka. Enkrat na leto pri nas organizirajo usposabljanje obrezovanja, ampak marsikdo bi plačal, da bi mu prišel kdo to pokazat v njegov lastni sadovnjak. Tukaj vidim možnost, da se zadeve spremenijo, hkrati pa, da se omogoči tistim, ki želijo biti člani, da so člani, tistim, ki ne, ne. Jaz še enkrat poudarjam, mi ne ukinjamo zbornice.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Sedaj bo razpravljaj mag. Matej Tonin v imenu predlagatelja.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Tako nekako smo pripeljali današnjo razpravo o Kmetijsko-gozdarski zbornici do konca. Po slišnem se zdi, da tudi vi vidite določene težave in probleme pri delovanju Kmetijsko-gozdarske zbornice, ampak kljub vsemu pa so vas očitno nekateri prepričali oziroma pritiskali na vas, da pa ne bi bilo smiselno podpreti tega zakona, ki smo ga mi predlagali. Zato še enkrat zelo jasno in jedrnat. Tisti, ki govorite, da mi ukinjamo Kmetijsko gozdarsko zbornico, se motite. Mi je ne

ukinjamo, omogočamo pa ljudem, da se sami izjasnijo in odločijo, ali želijo v takšni zbornici sodelovati. Tisti, ki govorite, da je treba dati ljudem možnost, da se o tej stvari izjasnijo na referendumu, vas še enkrat opozarjam, da zahtevate za zbornico zelo nevarno zadevo, ker tisti, ki so z delovanjem zbornice nezadovoljni, vam garantiram, bodo odšli na referendum in se bodo na tem referendumu izjasnili proti obveznemu članstvu v zbornici. Tisti, ki so z zbornico zadovoljni, bodo ostali doma, tiha nema večina je tudi lahko. Primer imamo v obrtni zbornici. Da se bo to zgodilo, priča tudi volilna udeležba na volitvah, ki se jih udeleži 16 % članov. In kaj mi v zakonu predlagamo? Mi v zakonu predlagamo najmehekši prehod. Tudi po spremembi ureditve zbornice člani ostajajo, izstopijo lahko samo tisti, ki to neposredno in izrecno zahtevajo. Številni ste danes razpravljali, da na področju slovenskega kmetijstva marsikaj ni v redu. In da marsikaj ni v redu, je odgovorna tudi Kmetijsko-gozdarska zbornica, ki bi morala zastopati interese in stališča kmeta, pa smo v tem obdobju, od kar je zbornica ustanovljena, šli navzdol pri samooskrbi, pri drugem delovanju na področju kmetijstva, da ne omenjam zadnjih odzivov, ki so bili zelo medli in šele potem, ko so jih drugi deležniki spodbudili v primeru dviga katastrskega dohodka in tudi v primeru napovedi davka na nepremičnine. Tisti, ki govorite, da bi odrezanje obvezne članarine pomenilo konec zbornice, vam polagam na srce, da to pomeni 7,5 % proračuna zbornice. Vsak sposoben menedžer mora spraviti iz najtežjega svojo organizacijo, svoje podjetje brez 7,5 % svojega proračuna. Jaz verjamem, da je to sposobno tudi vodstvo Kmetijsko-gozdarske zbornice oziroma če ni, je bolje, da to prepusti sposobnejšim. Mi ne ukinjamo nobenih pooblastil zbornici. Mi ne ukinjamo proračunskega financiranja zbornice. Omogočamo pa s prostovoljno izbiro to, da tisti, ki so nezadovoljni z zbornico, lahko to zbornico zapustijo in hkrati bo to tudi velika spodbuda za vodstvo zbornice, da od sebe dajo več. Če primerjate, kaj ponuja Obrtna zbornica obrtnikom in kaj ponuja Kmetijsko-gozdarska zbornica kmetom, lahko ugotovite, da Obrtna zbornica Slovenije ponuja mnogo več. Tisti, ki ste nas v današnji razpravi opozarjali na določbe naše bivše koalicijske pogodbe, meni je zelo žal, ampak te koalicije ni več, je pa treba zelo pošteno in jasno povedati, da določba glede statusa Kmetijsko-gozdarske zbornice v koalicijski pogodbi je nastala na podlagi zahteve ene koalicijske stranke, medtem ko pa so se ostale koalicijske stranke zavzemale za prostovoljno članstvo.

Nekateri ste poudarjali, da ne smemo ukiniti organiziranega sogovornika. Organizirani sogovornik ne pomeni nujno, da bodo cilji, ki naj bi jih dosegala ta zbornica, tudi izpolnjeni. Nekateri ste opozarjali, da bi sprememba ureditve zbornice lahko pomenila grožnjo črpanja sredstev EU. Poglejte, če kmetije to

spremljajo, potem natančno vedo, da za vse te storitve, za izpolnjevanje subvencijskih vlog kmetje že danes plačujejo, se pravi, je storitev, ki se bo plačala danes in se bo plačala tudi kasneje. Zato se s tem ne ogroža črpanje evropskih sredstev, je pa zelo pomenljivo to, kar ste pa opozarjali drugi, da v nekaterih drugih državah, v naši severni sosedbi pa obstaja zbornica, ki pride do kmetov in jim praktično naredi vse, kar je treba, da to vlogo pravilno izpolnijo in da tudi dobijo potreben denar oziroma subvencije.

Nekateri ste rekli, da že danes velja premajhna povezanost in sodelovanje kmetov. Danes dopoldne sem govoril z enim izmed kmetov iz mojega okolja, ki je rekel: "A si moreš misliti, da pred leti je šlo lahko iz občine Kamnik sto traktorjev na proteste, ki so jih organizirali kmetje. Danes se pet kmetov ni več sposobnih dobiti na kavi." To zelo zgovorno priča o stanju in duhu med kmeti. In zato sem jaz še toliko bolj prepričan, če ti nekoga siliš, da se mora združevati z nekom, potem dosežeš kontraučinek. Če pa ima nekdo interes, da se združuje zaradi tega, da doseže skupne cilje, da je bolj učinkovit, da lažje napreduje, potem je pa ta interes po združevanju mnogo večji.

In še na zadnji očitek bi rad odgovoril, ki ste ga danes tudi mnogi tako navrgli. Dejali ste, saj Nova Slovenija je predlagala tako ali tako že zakon leta 2011, ko je bila še izven parlamenta in, češ, saj smo ga že takrat zavrnili in takrat ocenili kot neprimeren zakon, zakaj bi bilo danes drugače. Poglejte, drži, da gre za skoraj identični zakon, ampak ne pa pozabiti, da je bil tisti zakon leta 2011 vložen s 5 tisoč podpisi volivcev in volivk. Danes smo ga podpisali štirje poslanci Nove Slovenije. Seveda gre za overjene podpise. Torej ima ta zakon, ki je danes pred vami, neko legitimnost in neko podporo tudi med ljudmi. In če smo danes v današnji razpravi stalno ugotavljali, da zadeva ni v redu, potem bi bila logična posledica, da bi si prizadevali, da se te stvari uredijo, spremenijo, da jih predrugačimo, predvsem pa, da dovolimo razpravo. Ker je danes prva obravnava, splošna obravnava, ker smo govorili o ciljnih in načelih, kaj si želimo pri tem zakonu, vas jaz iskreno prosim, da ta zakon spustite naprej in mu dovolite, da pride do druge obravnave. Če ga spustite naprej, potem imamo možnost, da ga popravimo v tistih delih, ki so za nekatere sporni in kjer ga je treba popraviti, da bi dobil potrebno večino za sprejetje. To je pač, recimo temu, konstruktivna drža. Vse ostalo pa mi ne moremo drugače razumeti kot tako, da je bila današnja razprava in ure in ure debate popolnoma nepotrebna, da ste že vsi prišli v to dvorano odločeni, kako boste ravnali, ne da bi se natančno pozanimali o ciljnih in načelih tega zakona.

Kot sem rekel, ta zakon podpira vsaj 5 tisoč ljudi, to so še stari podpisi iz leta 2011, podpirajo ga številni kmeti, ki so nas v teh dneh klicali. Če danes dovolite, da gre zakon naprej, ne izgubite nič, pridobimo pa vsi skupaj, to pa je,

da ohranimo razpravo, kako in na kakšen način izboljšati situacijo na področju kmetijstva. Hvala lepa za vašo pozornost.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

K razpravi imamo prijavljene še tri razpravljavce, gospoda Srečka Meha, gospoda Lisca in gospoda Branka Ficka.

Zdaj dajem besedo gospodu Srečku Mehu.

SREČKO MEH (PS SD): Področje o tem, kdo je kmet in kdo ni kmet, bi pravzaprav še naprej vodilo v razpravo o tem, kakšen pridevnik dajemo ... / nerazumljivo./... ali pa za kakšno vsebino. Gre seveda za izjemno pomembno dejavnost, v kateri bi morali poiskati možnosti, kako pomagati, ne pa, kako porušiti tisto, kar zdaj deluje. Ni rečeno, da se bo porušilo s tem dejanjem. Začelo se bo. Ukvarjali se bomo z zadevo, ki ta trenutek ni bistvena. Ta trenutek je bistveno, kako omogočiti kmetovalcem dobre pogoje, še boljše pogoje, kako jim zagotoviti pogoje, da bodo lahko več pridelali, da bomo imeli večjo samooskrbo in da bomo s to samooskrbo dosegli cilj, ki si ga zastavljamo, da bomo pač čim več hrane pridelali doma. Zato je bistveno, da o tem govorimo. Osebno sem prepričan oziroma menim, da bomo s tem, ko bomo začeli reorganizacijo nečesa, kar dela, vnesli zmedo, dvom in na neki strani tudi odmislili, kaj moramo pravzaprav na tem področju delati. Jaz mislim, da je bila zbornica prisotna v tem času, ko smo govorili tudi o katastrskem dohodku, ko smo govorili o problematiki samooskrbe, tudi Mercatorja, o čemer je bilo danes tukaj govora. Ampak spomnite se razprave o Fructalu. Tudi takrat smo povedali, da se bo zgodilo to, da kmetovalci ne bodo mogli imeti in jaz sem trdno prepričan, da bi bilo prav, da konje ustavimo in da v tej fazi začnemo z razpravo tem, kaj in kako omogočiti in da vsi gremo v to smer. Če pa vmes zbornica sama ugotovi, da mora kaj spremeniti, naj spremeni.

Volitve v zbornico tudi kasneje ne bodo bistveno boljše. Zbornični sistem je deloval, kakorkoli je deloval, je deloval, bil je prisoten in kmetovalci so imeli institucijo, ki jih je zastopala. In volitve so vedno take, kot so tudi državnozborske volitve, zato mislim, da to ni najhujše, kar se pri tem zgodi, če zbornica in sistem dela.

Jaz mislim, da bi bilo prav, da vsaj eno od zbornic ohranimo kot takšno zbornico, ki bo primer, konkurenca ostalim, ki smo jih že razmontirali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Lisec, izvolite, imate besedo.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča. Predstavniki ministrstva, kolegi in kolegice!

Sicer sem večino že povedal v stališču Poslanske skupine SDS, pa moram reči, da tudi predlagatelj je navedel zelo tehtne argumente, zakaj se splača ta zakon spustiti čez prvo obravnavo in ga potem eventualno v drugi in tretji obravnavi pred sprejetjem morda še malenkost popraviti. Morda bi začel tam, kjer je morda predhodnik končal, glede slovenskega kmeta. Jaz mislim, da v teh časih je to eden redkih zakonov oziroma ukrepov, ki je v prid slovenskemu kmetu. Jaz sem že prej v stališču povedal, da resnično ne razumem, zakaj imamo mi nek okorel, okostenel sistem zborničnega sistema v Sloveniji, seveda razen v Gospodarski zbornici in Obrtno-podjetniški zbornici, kjer je nekdo nekje pod prisilo. Jaz ne razumem, gremo se neko demokratično tržno demokracijo, potem pa rečemo ne, ti zato, ker si po nekem statusu oziroma po neki funkciji, moraš biti član. Zakaj? Mislim, da smo svobodni in je prav, da se tako tudi odločimo. Jaz moram reči, da sem z zanimanjem prisluhnil argumentom Vlade, zakaj so proti temu zakonu. Moram reči, da sem imel občutek, da so te argumente, ki bo bili tako na pol argumenti, vlekli iz petnih žil, koalicija, vsaj del, očitno bo Državljanska lista ostala vsaj deloma liberalna stranka, s tem da bodo po mojih informacijah vsaj deloma podprli ta zakon in ga spustili čez prvo obravnavo. Resnično ne razumem tega strahu, kaj bo, če bo. Sprejmimo to prvo obravnavo in bomo potem videli, kako bo. Mislim, da izkušnje Gospodarske zbornice in Obrtne zbornice kažejo, da je bila odločitev prava, da so to tiste zbornice, ki jih tudi člani pričakujejo. Člani pričakujejo takšne zbornice, ki so v prid tistim, ki to potrebujejo. Če pa nekdo tega ne potrebuje, resnično še enkrat poudarjam, da ne razumem smisla, zakaj bi jih odločali. Zdi se mi, da tisti, ki zagovarjajo neko obvezno članstvo v posameznih zbornicah oziroma kar v vseh zbornicah, še vedno vidijo črno-bele filme, ki so se končali s slovensko osamosvojitvijo, kako nekaj mora biti. Nič ni treba, da je. Mi imamo neko odgovornost, da jo sprejmemo. V tem mandatu oziroma v teh nekaj mesecih imamo, kako poslanci sami sebi omejujemo razpravo, sami sebi omejujemo sprejemanje oziroma vlaganje amandmajev, še malo pa bomo sami sebi vzeli tudi možnost odločanja o zadevah, za katere pa na koncu itak ugotovimo, da smo poslanci – krivi ali nekrivi – vedno krivi. Ravno ta debata glede referendumu med člani, kaj pa če se naredi tako, kot se je v obrtnem zakonu, kjer je v bistvu članstvo dalo vodstvu zbornice rdeč karton in se kljub temu, da se je vodstvo, sam moram reči, da sem imel vsaj pri tistem referendumu zelo veliko informacij, kako je vodstvo zbornice in kako so območne izpostave pritiskale na člane, celo zavajali so jih, kako je fino, da to mora biti obvezno, ker če ne bo obvezno, bo propadlo. Tako kot sem rekel že prej. Če nekaj mora biti obvezno, ker bo drugače propadlo, spoštovani in spoštovane, potem mislim, da take organizacije,

takega društva, v tem primeru takšne zbornice niti ne potrebujemo.

Jaz osebno mislim, da gre ta predlog v pravo smer. Jaz moram reči, da sem bil tudi pobudnik za eno mednarodno primerjavo. Tista mednarodna primerjava mi je dala veliko za razmisliti. Jaz se celo nagibam v neko smer, da bi morda v smeri tistega zloglasnega ZUJF, vsaj za nekatere, predlagali nek zakon, ki bi v vseh zbornicah z enim zakonom spremenili toliko zakonov, kolikor se pač dotikajo zborničnega sistema, in bi kar naenkrat poslanci prevzeli to odgovornost in obvezno članstvo, to članstvo pod prisilo, naredili tako, da bo prostovoljno članstvo. Tako kot sem že prej rekel, piše se leto 2013, mi se pa še vedno držimo nekih okostnjakov. Predvsem se mi zdi, da je ta zakon zelo dobronameren. Zakaj? Tako kot je predlagatelj rekel, mi z ničemer ne posegamo v pooblastilo Kmetijsko-gozdarske zbornice, torej pooblastila ostanejo. Če kdo misli, da bodo pooblastila manjša, jaz ima tu podatek za leto 2012, kakšni so bili prihodki Kmetijsko-gozdarske zbornice. Od skoraj 26,5 milijonov zbranih sredstev je zbornični prispevek znašal dva milijona, torej slabih 6, 7 % celotnih prihodkov. In sedaj če samo pomislimo, če se bo za prostovoljno članstvo oziroma da ne bo obvezno članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici, če bi se za to polovica odločila, da ta polovica nosi polovico finančnega bremena, je to še vedno samo milijon evrov minusa pri 26 milijonih. Jaz še vedno mislim, da to za samo delovanje zbornice ne pomeni nič, seveda ob tem, da pa zbornica mora biti proaktivna. Kot sem že prej rekel, imam občutek, da tiste zbornice, ki so še pod neko prisilo obveznega članstva, se bolj obremenjujejo s svojimi funkcijami in svojimi položaji znotraj svoje zbornice oziroma znotraj svojega sistema, članstvo na terenu pa plačuje to komolčkanje in prerivanje za funkcije, marsikateri od teh obveznih članov pa nima nič od tega, za kar naj bi bila zbornica ustanovljena. Mislim, da imamo danes priložnost, da za razliko od nekaterih drugih ukrepov, ki se pripravljajo na področju kmetijstva, zasledujemo pravo pot za slovenskega kmeta. Morda bo sicer malo več tudi pri enem od naslednjih zakonov, Zakonu o ugotavljanju katastrskega dohodka, spregovorjeno, seveda lahko bi pri tem zakonu govorili tudi o tem, kako se posamezne kmete straši, da če ne bo več obvezno članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici, potem pa je konec s subvencijami. Moram reči, da predvsem pred vsakimi lokalnimi volitvami dobivam informacije s terena, kako se ljudi straši, samo da se ne reče, da je kmetijska zbornica tista, ki da subvencijo ali pa kakšen posamezen župan, ne pa, da subvencije prihajajo s strani evropskih skladov.

Spoštovani, upam da sprejmemo en ZKP, to je zdravo kmečko pamet, podpremo ta zakon v prvi obravnavi in s tem vsaj deloma finančno poskušamo iti naproti našemu kmetu, ki se že sedaj vsak dan zjutraj sprašuje, ali ima

sploh še biti smisel kmet, vsak dan delati po dvanajst, šestnajst ur znotraj svoje kmetije, potem pa tako ali tako ti država večina pobere. Resnično upam, da se bomo poenotili in spustili ta zakon čez prvo obravnavo in ga na koncu tudi sprejeli. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa, gospod Tomaž Lisec.

Zadnji pa je k razpravi prijavljen gospod Branko Ficko.

BRANKO FICKO (PS SDS): Hvala lepa.

Kolega Tonin je sicer prej zadevo poskušal zaokrožiti, kot da je razprava že končana, pa bom jaz še nekaj besed povedal. Kot sem že prej povedal, razpravljati o predlogu skupine poslancev in poslank o obveznem ali prostovoljnem članstvu se mi ne zdi umestno, da si jemljejo to pravico. Seveda se s tem verjetno ne boste strinjali v NSi. O tem, kakšno obliko v bistvu želijo, ali prostovoljno ali obvezno, se morajo člani s kmetijskih gospodarstev odločiti sami, ne pa, da o tem odločamo poslanci. Državi in nam poslancem pa mora biti pomembno, na kakšen način oziroma preko katerega reprezentativnega telesa bo država spremljala dogajanje v kmetijstvu. Tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije je sledilo praksi Evropskega sodišča, ki je odločilo, da obvezno članstvo ne posega v svobodo združevanja. In ko je v bistvu zapisalo okrog presoje Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici, da mora država na področju kmetijstva, gozdarstva itn. odigrati svojo vlogo, nenehno spremljati dogajanja v kmetijstvu itn., si zagotoviti reprezentativno telo, ki je sposobno zastopati različne interese itn. Ustavno sodišče je ugotovilo, da obvezno članstvo v zbornici in obvezno plačevanje članarine zagotavljata uresničevanje njenih temeljnih nalog, ki jih določa 4. člen zbornice oziroma statuta. Brez obveznega članstva bi grozila nevarnost, da bi se članski krog zmanjšal, zbornica pa bi pri spremljanju gospodarskega življenja na področju kmetijstva in gozdarstva izgubila transparentnost. Torej povečajmo produkcijo hrane s svetovanjem, ne s spremembami modelov o organiziranju. Kolega Tonin je prej govoril o povečanju samooskrbe. Za samooskrbo niso krivi svetovalci zavodov ali pa zbornica, temveč neustrezna kmetijska politika iz preteklosti, na katero pa je bil prevelik vpliv, če že hočemo, politike, strank, posredno seveda poslancev. Zato seveda tega predloga, da mi ugotavljamo, ali bo prostovoljno ali obvezno, ne morem podpreti.

Mi bi dejansko morali vso energijo usmeriti v izvedbo strateških ciljev v novi finančni perspektivi, ki nas čaka, povečati samooskrbo, dvigniti konkurenčnost kmetijstva, živilsko predelovalne industrije, seveda pa predvsem povečati dodano vrednost v kmetijstvu. Naši podatki na žalost kažejo, da tako imenovani faktorski dohodek nam zaostaja za evropskim povprečjem, dosegamo samo cca

45 % faktorskega dohodka. Če gledamo članice EU, starejšo oziroma osemnajstico, nam to pokaže samo 28 % doseganje faktorskega dohodka. Vsako leto nam gre v kmetijstvu cca štiristo milijona evrov, prihodka dosežemo samo 1,2 milijardi, kar z vidika ekonomike ni ustrezno. S povečanjem dodane vrednosti v kmetijstvu bodo kmetje lažje plačevali tudi povečane pristojbine ali pa davke, če hočete, in tako naprej.

Ne ukvarjamo se z organizacijskimi modeli, ampak pomagajmo, izvedimo strateške cilje, ki smo si jih zadali v kmetijstvu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi vam.

Sprašujem, če želi najprej še Vlada besedo? Ne želi.

V imenu predlagatelja ima besedo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Resnično bi vam želel na srce položiti za konec samo še dve sporočili.

Prvo sporočilo je, da z našim predlogom ničesar ne rušimo, enostavno pa poskušamo ustvarjati boljšo zbornico. To je vse, kar je naš interes. Če bomo ustvarili boljše pogoje za boljšo zbornico, potem bomo dobili tudi aktivnejšo zbornico, ki bo gonilna sila na področju kmetijske politike. Če se danes vprašate in pogledate za preteklih nekaj let nazaj, ali je bila Kmetijsko-gozdarska zbornica tista gonilna sila, ki je dajala predloge, ki je tudi dajala določene usmeritve politiki kako in na kakšen način si želi razvijati kmetijstvo, lahko žalostno ugotovimo, da žal ni bila. In tukaj se moram s kolegom strinjati, da je bilo preveč časa izgubljenega za notranje boje in kdo bo zasedel največje funkcije v tej zbornici, kar je žalostno. S tem našim predlogom bi tudi dobili zbornico zadovoljnih članov, ker v tej zbornici bi sodelovali tisti, ki to želijo, ne tisti, ki si tega ne želijo in so zaradi tega nesrečni.

Drugo sporočilo, ki je sporočilo Vladi in tudi ostalim, naš zakon je neprimerno boljši kot tisti, ki se napoveduje da bo prišel, če naš zakon ne bo sprejet. Ker zakona, ki prihajata za našim, bosta pa naredila masaker na področju Kmetijsko-gozdarske zbornice, ker predvidevata zelo trdo transformacijo. Mi predvidevamo zelo mehko transformacijo in referendum se bo opravil sam po sebi s tem, ko se bo vsak član odločil, ali želi sodelovati v zbornici ali bo izstopil. Nobenega referenduma, ničesar. Videli pa boste, kakšen bo rezultat zakonov, ki prihajajo, ko bo prišlo do referenduma, kjer bo rezultat neizogiben in evidenten, ker se ne da v enem, dveh letih popraviti vso to nezadovoljstvo, ki se je do sedaj nakopičilo med kmeti v zvezi delovanjem Kmetijsko-gozdarske zbornice.

Jaz bi tukaj zaključil, vsem se zahvaljujem za konstruktivno in prijetno debato in kljub vsemu, ko bo prišlo do glasovanja, vas prosim za podporo.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka, 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Še želimo. Opiram razpravo. Prijavite se tisti, ki pač želite.

Prijavljena sta dva razpravljavca.

Gospod Horvat, izvolite, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospa predsedujoča. Kogice in kolegi!

Moram reči, da je tudi meni bilo prijetno v tej družbi razpravljati o problematiki Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije. Gotovo imamo vsi en in skupni namen, da to zadevo rešimo čim bolje. Kmetijstvo je panoga, ki je mogoče malo drugačna ali pa bistveno drugačna, kot je industrijska proizvodnja, kot so ostale panoge slovenskega gospodarstva. Bojim se, če ne bomo do kmeta dovolj pozorni, se bojim, da nas bo presneto veliko stalo, ko bodo država ali pa lokalne skupnosti morale plačevati košnjo trave na travnikih in, bog ne daj, tudi na njivah. Če toliko govorimo in imamo projekcije, dramatične projekcije narejene, kaj se bo v naslednjem obdobju godilo glede hrane, da bi se naj podražila za 40 %. Kdo je primarni proizvajalec hrane? Ali niso to kmetijski proizvajalci. Zato mislim, kogice in kolegi, da je dobro, da v vsakem mandatu, ne glede na njegovo dolžino, vsaj enkrat odpremo vprašanje organiziranosti reprezentanta oziroma reprezentantke kmetijskih proizvajalcev. In to, kar je že kolega Matej Tonin povedal, kaj je pravzaprav svobodno oziroma prostovoljno članstvo v Kmetijsko-gozdarski zbornici. Saj to je vendarle referendum. Glasujem za članstvo, za obvezno članstvo, pomeni, da se včlanim, glasujem proti, pomeni, da se pač ne včlanim. In resnično razmislimo, resnično ti, ki se bodo prostovoljno včlanili, bodo dejansko imeli tudi željo, da bodo nekaj povedali na organih zbornice. Nedopustno pa je, gospe in gospodje, in ponavljam številke, da pomurski kmetje, menda je Pomurje še vedno žitnica Slovenije, da plačajo v Ljubljano 350 tisoč zborničnega prispevka, nazaj pa dobijo 4 tisoč 1,14 %. Zato da se tam, grdo rečeno, "futra" med drugim tudi zbornični urad.

Tega ne moremo dopustiti. In mi smo zakonodajna veja oblasti. Ne moremo reči, kmetje si sami naj izberejo, kako bodo funkcionirali. Kolikor jaz vem, kmetje ne morejo sprejemati zakonov. Lahko pa nam kaj sugerirajo. In tukaj je ravno ta priložnost, da danes spustimo ta zakon naprej in povabimo kmete za mizo na Odbor za kmetijstvo, kjer bodo lahko povedali, kaj jih teži in kakšno organiziranost želijo. Kako pa vendarle naj kmete slišimo? Premalo je najbrž vsak v svoji poslanski skupini, na ulici ali pa kje drugje.

Vabim vas torej, da damo zeleno luč danes temu zakonu in skupaj naredimo zakon, ki bo dober za slovensko kmetijstvo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj ima besedo še mag. Ivan Vogrin, ki ga naprava prej ni zaznala. Pa vseeno. Pet minut, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Benjamin Franklin je izrekel zelo modro misel: Pot do bogastva je odvisna samo od dveh besed, podjetnosti in varčevanja. To smo v Sloveniji pozabili. Dvajset let zatiramo podjetnike, kmete, uničujemo gospodarstvo, rezultati so jasni. Kaj pa varčevanje? To bomo šele spoznali, ko ne bomo več dobili kredita v Ameriki, morda tudi ne več v Evropi. Takrat sem prepričan, ker sem osebno izkušnjo doživel, zato sem prepričan, in Goethe je rekel: Kar nisi izkusil, ne razumeš. Zato mi ne razumemo. In tudi jaz ne razumem, pa kljub temu govorim. Zakaj govorim? Zato ker si pomagam z modrimi mislimi in ni dobro biti tiho. David Icke je rekel: En človek ne more spremeniti sveta, lahko pa širi informacije, ki bodo spremenile svet. In jaz poskušam spremeniti svet na boljše. Težko razumem, da imamo v Sloveniji več zbornic in v nekaterih morajo biti člani obvezno, po zakonu, v nekaterih so pa lahko neobvezno. Vi razumete, živimo v isti državi? Zakaj bi bili eni obvezni člani, drugi pa neobvezni? Ali nimamo v ustavi napisano, da je Slovenija demokratična in pravična država? Ali ni načelo pravičnosti, da je vseeno, ali sem jaz kmet, sem obrtnik ali imam gospodarsko družbo, organizirano kot delniško družbo ali družbo z omejeno odgovornostjo, da sem seveda gospodarski subjekt in da mora veljati za vse enako pravilo. To pomeni, če smo mi začeli enkrat s procesom, da bo članstvo v zbornicah neobvezno, moramo iti do konca s tem procesom, drugače pa mi kot parlament sejemo neenakost, nepravičnost. In kakšen zgled smo?

Če jaz nadaljujem v stilu moje kolegice Katarine Hočevar, me veseli, da je povedala naslednje. Mi v Državljanski listi podpiramo razbremenitev kmetov, gospodarstva, itd. Jaz pa povem naslednje. Jaz si prizadevam za tretjo republiko. Republiko, ki bo podpirala načelo pravičnosti, enakosti. Zato to sploh ni dilema, sploh ni dileme kako bi mi glasovali. Ko smo izglasovali ali ko je prvi slovenski parlament izglasoval zakon o neobveznem članstvu v neki zbornici, se mora ta proces dokončati – čim hitreje, tem bolj bo spoštoval načelo pravičnosti. In na načelu pravičnosti seveda sloni celotna družba. Ko mi načelo pravičnosti izigravamo in enkrat zaradi nekih čisto sebičnih političnih interesov povemo, ta zbornica oziroma gospodarski subjekt, ki pripadajo tej zbornici, bodo imeli neobvezno članstvo, gospodarski

subjekti, ki pripadajo drugi zbornici, pa bodo imeli obvezno članstvo, smo pravzaprav uzakonili načelo nepravičnosti. Tega pa menim, da si mi kot parlamentarci ne smemo dovoliti.

Hvala lepa. Se opravičujem. Ko sem prišel v dvorano, nisem bil na tekočem, potem pa mi glasovalna naprava ni delovala. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa. S tem ste zaključili današnji del razprave.

Zaključujem sedaj splošno razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 4.a točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIJE O JEDRSKI IN SEVALNI VARNOSTI V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2013–2023.**

Predlog resolucije je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije dajem besedo predstavniku Vlade dr. Andreju Stritarju, direktorju Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost, ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Se opravičujem.

ANDREJA JERINA: Če dovolite, Andreja Jerina, državna sekretarka na Ministrstva za kmetijstvo in okolje, katerega sestavni del je tudi Uprava.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Imate besedo, izvolite.

ANDREJA JERINA: Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci!

Sprejemamo resolucijo o jedrski in sevalni varnosti, ki jo je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila Vlada. Želimo izpolniti eno od zahtev mednarodnih standardov na področju rabe jedrske energije in virov ionizirajočih sevanj. Republika Slovenija že ima vzpostavljeno zakonodajno in upravno ureditev na tem področju, ki sta povsem v skladu z mednarodnimi standardi. Pred nekaj leti pa so države članice Mednarodne agencije za atomsko energijo v enega temeljnih standardov zapisale še zahtevo, da naj bi vsaka država na najvišjem političnem nivoju zavezala zagotavljati jedrski in sevalni varnosti najvišjo pomembnost. Vlada Republike Slovenije je presodila, da bi pri nas tako krovno politično zadevo najbolje pokrila resolucija Državnega zbora. S predlogom resolucije o jedrski in sevalni varnosti torej želimo dodati obstoječemu zakonodajnemu in

upravnemu sistemu na tem področju še temeljno krovno usmeritev.

Resolucija v prvem delu navaja 10 temeljnih varnostnih načel, ki jih neposredno ali posredno že upošteva veljavna zakonodaja Republike Slovenije. Teh 10 načel je mednarodno uveljavljenih in jim sledijo v vseh državah, v katerih uporabljajo jedrsko energijo. V nadaljevanju besedila so na kratko opisane jedrske in sevalne dejavnosti v državi, kjer osrednjo vlogo predstavlja naša jedrske elektrarna v Krškem. Sledi pregled mednarodne vključenosti Slovenije na tem področju, ki je zaradi narave področja zelo obsežna. Podan je kratek opis veljavne zakonodaje na področju jedrske varnosti in varstva pred sevanji ter predstavitev institucionalnega okvira, ki poleg ožje države uprave in pristojnosti različnih resorjev na področju jedrske in sevalne varnosti vpiše tudi širši institucionalni okvir. Resolucija ne zaobide vprašanj kompetentnosti strokovne podpore in v tem okviru obravnava pereče probleme, vezane na raziskovanje in razvoj ter izobraževanje in usposabljanje. S tem je povezana tudi raziskovalna in razvojna dejavnost, posebnega pomena pa so sodelovanje javnosti in zaveza h kakovosti, odličnosti v vodenju in varnostni kulturi.

Ker v Republiki Sloveniji resolucije pripravljamo za določeno časovno obdobje, smo tudi za to resolucijo predvideli veljavnost 10 let. Vsekakor bo smiselno, da se po 10 letih pregleda njena veljavnost in se jo takrat po želji ali po potrebi posodobi. V zadnje poglavje predloga resolucije smo strnili cilje in ukrepe za njihovo doseganje v naslednjem 10 letnem obdobju. Slovenija je že do sedaj zelo skrbno sledila mednarodnim standardom in najboljšim praksam na področju jedrske in sevalne varnosti, kar so potrdile tudi številne mednarodne misije, ki so nas obiskale v minulih letih.

Zakonodajni in institucionalni okvir imamo usklajen z direktivami Evropske unije in Slovenija je tudi podpisnica vseh pomembnih mednarodnih konvencij na tem področju, zato je večina ciljev in usmeritev, zapisanih v resoluciji, usmerjena k vzdrževanju že doseženega visokokakovostnega stanja. Zapisano pa je, da je treba skrbno slediti razvoju in sprožati ukrepe po izboljšavah, če in ko se bo izkazala potreba.

Resolucija nalaga pristojnim organom letno preverjanje doseganja ciljev in izvajanja ukrepov, o čemer morajo poročati Državnemu zboru Republike Slovenije v letnem poročilu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti. Po že veljavni zakonodaji to poročilo Vlada Republike Slovenije dostavi do konca junija vsako leto v Državni zbor. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Kljub temu, da niste tukaj navedeni kot oseba, ki bi lahko predstavljala stališče Vlade,

jaz pa za kakšno posebno pooblastilo ne vem, se je ta dogodek zgodil, upamo pa, da bo Vlada v nadaljevanju zagotavljala prisotnost svojih predstavnikov tako, kot je napovedala Državnemu zboru.

Nadaljujemo s predstavitvijo poročila Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje kot matičnega delovnega telesa.

Gospod predsednik Presečnik, izvolite.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Državna sekretarka, direktor, kolegice in kolegi!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje je Predlog resolucije o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Slovenije za obdobje 2013–2023 obravnaval na 21. seji 29. maja letošnjega leta. Na seji odbora so poleg predstavnikov Ministrstva za kmetijstvo in okolje sodelovali tudi predstavniki Zakonodajno-pravne službe, Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost ter Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je k predlogu resolucije podala pripombe redakcijske narave in jih je odbor sprejel kot svoje amandmaje. Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki je predlog resolucije z nekaterimi pripombami podprla.

V razpravi so člani odbora iz vrst SDS izrazili nekatere pomisleke in tudi kritike glede vsebin, ki jih ureja predlog resolucije. Tako so opozorili, da gre za akt, v katerem so navedena zgolj in samo dejstva z vpisom trenutnega stanja na področju jedrske in sevalne varnosti, pri tem pa iz besedila ni mogoče razbrati kakšne so usmeritve in načrti države v prihodnjih desetih letih na področju jedrske in sevalne varnosti. Poleg tega je zelo malo pozornosti namenjene nacionalnemu energetskemu programu, ki bi ga Vlada morala že sprejeti, v temu trenutku pa ni niti jasno v kakšni fazi priprave je in katera vse so odprta vprašanja, ki naj bi jih ta program reševal. Eno pomembnejših, ki skrbi predvsem prebivalce Posavja, je postopek izgradnje odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov. Še posebej pa je bilo izpostavljeno, da pripravljavci predloga resolucije niso sledili sklepu Vlade iz leta 2012, s katerim je Vlada naložila Upravi za jedrsko varnost, da pripravi resolucijo o nacionalni strategiji jedrske varnosti, torej ne samo resolucijo. Glede na navedene pripombe so člani odbora iz SDS menili, da bi bilo edino razumno, da Vlada pripravi nov predlog resolucije in pri tem upošteva navedeni sklep Vlade.

Člani odbora iz koalicijskih poslanskih skupin pa so izrazili prepričanje, da je predlog resolucije treba podpreti kljub zavedanju, da gre za splošen usmerjevalen dokument, ki pa bo s sprejetjem v Državnem zboru dal ustrezne usmeritve izvršne veje oblasti za delovanje na področju jedrske varnosti. Strinjali so se tudi, da

je treba v kratkem času storiti še korak dlje in pripraviti nacionalni načrt o jedrski varnosti, ki mora biti bistveno bolj operativen, kot je resolucija. Izraženo je tudi mnenje, da bi bilo treba v predlogu resolucije pozornost nameniti tudi vprašanju varnosti prebivalcev, ki živijo ob jedrskih objektih. To pomeni, da jih je treba pripraviti na možne izredne dogodke in poučiti, kako ravnati v primeru nesreč in evakuacij, na kakšen način naj poteka obveščanje in kakšne so zadolžitve posameznikov ob teh dogodkih. V nadaljevanju je izražen pomislek tudi glede predloga resolucije o predvideni združitvi Uprave za jedrsko varnost in Uprave za varstvo pred sevanji v samostojno javno agencijo. Težko je namreč pričakovati, da bi bilo upoštevajoč usmeritve o zmanjševanju števila inštitucij v državi mogoče ustanoviti novo agencijo, zato bi bilo smiselno poiskati alternativno rešitev, vendar v okviru državne uprave, ki bi lahko enako učinkovito prispevala k združitvi jedrske varnosti in varnosti pred sevanji.

Odbor je po razpravi na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe in nekaterih članov odbora sprejel amandmaje, ki so vključeni v dopolnjeni predlog resolucije, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Predstavnica Nove Slovenije gospa Iva Dimic, izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovana vladna ekipa, kolegice in kolegi poslanci!

Za Slovenijo lahko rečemo, da je jedrska država. Zaradi tega je zavezana k spoštovanju številnih mednarodnih standardov na področju jedrske in sevalne varnosti. Predstavniki Vlade, ministrstva, Urada za jedrsko varnost, Uprave za varstvo pred sevanji in drugih institucij tudi jamčijo, da je stanje na tem področju v Sloveniji primerljivo z vodilnimi državami, torej na visokem nivoju. Upamo lahko, da je temu res tako. Vendar pa v Poslanski skupini Nove Slovenije opozarjamo, da to ni dovolj. Spomnimo se tragične nesreče v Fukušimi, ki je pretresla Japonsko, jedrsko velesilo, in s tem tudi ves svet. Bog ne daj, da bi Slovenijo doletelo kaj podobnega, vseeno pa moramo biti kar najboljše pripravljene za primere različnih nesreč. Zadržani smo do predvidene združitve Uprave za jedrsko varnost in Uprave za varstvo pred sevanji v novo javno agencijo. Notranji minister te vlade namreč napoveduje bolj proti že obstoječim agencijam, vsi ukrepi gredo v smer zmanjševanja njihovega števila. Združitev torej ni realna. Poleg tega nimamo dovolj podatkov o pozitivnih in tudi verjetnih negativnih učinkih takšne združitve. Resolucija naj bi podrobneje nakazovala usmeritev naša država na področju jedrske in sevalne varnosti

do leta 2023, to je za obdobje 10 let. V resnici relativno dobro opisuje sedanje stanje področja, v Novi Sloveniji pa pogrešamo strategijo, načrt za prihodnost. V Poslanski skupini Nove Slovenije podpiramo in želimo okrepiti študijske programe o jedrski varnosti, ravno tako tudi raziskovalne programe, ki so za prihodnost jedrske in sevalne varnosti v naši državi izrednega pomena.

V Poslanski skupini Nove Slovenije napovedujemo podporo resoluciji.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu poslanske skupine SDS im besedo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, kolegice in kolegi, predstavniki Vlade!

Vlada Republike Slovenije je na pobudo Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost leta 2011 povabila Mednarodno agencijo za atomsko energijo, da v okviru svojih rednih dejavnosti in v skladu z določbami direktive Sveta 2009/71 Euratom o vzpostavitvi okvira skupnosti za varnost jedrskih objektov izvede tako imenovano misijo IRRS. Misija je podrobno pregledala delovanje Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost, ob tem pa je v svoj pregled zajela tudi področja dela drugih upravnih organov, ki imajo pristojnost glede vprašanj jedrske in sevalne varnosti v državi. Predvsem je preverila skladnost naše ureditve z varnostnimi standardi Mednarodne agencije za atomsko energijo. Kljub jasni oceni v poročilu misije, po kateri ima Republika Slovenija celovit in učinkovit zakonodajni okvir, pa je v svojem poročilu med drugim tudi priporočila, da bi bilo treba izdelati nacionalno politiko in strategijo glede jedrske varnosti in njuno izvajanje podpreti z nacionalnim planom, ki bi zagotavljal ustrezno nacionalno infrastrukturo. Ob obravnavi poročila Mednarodne agencije za atomsko energijo o delu misije IRRS, ki ga je Vladi priložila Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, je Vlada s sklepom 23. 8. 2012 isti upravi naložila pripravo resolucije o nacionalni strategiji jedrske in sevalne varnosti v državi, poudarjam, strategiji. Ta resolucija, ki je bila izdelana, dobro opisuje povzetek sedanjega stanja, povzema tekoče mednarodne obveze in aktivnosti, zaznava nekatere slabosti v regulatornem sistemu s predlogom rešitev, zaznava probleme pri izobraževanju kadrov, zaznava probleme pri raziskovalnem in razvojnem delu. Slabosti te resolucije pa so, da je dolg in razmeroma nepregleden dokument, ne opredeljuje ciljnega zelenega stanja in s tem povezanih potrebnih sprememb. Ne opredeli potrebnih nacionalnih procesov, njihovih odgovornih nosilcev, potrebnih virov in merljivih ciljev. Že v samem naslovu manjka strategija in po našem mnenju ne opravičuje pričakovanj naročnika in priporočil mednarodne agencije za atomsko varnost.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Ljubica Jelušič ima besedo v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo spoštovana predsedujoča. Spoštovani državni sekretarki in direktor Uprave za jedrsko varnost, lep pozdrav kolegice in kolegi!

Resolucija o jedrski in sevalni varnosti je namenjena uveljavitvi standardov, ki jih je leta 2010 sprejela mednarodna agencija za jedrsko varnost. Čeprav ti standardi niso zavezujoči, jih vse države uporabnice jedrske energije praviloma upoštevajo. Načela jedrske in sevalne varnosti so prvi del omenjene resolucije. V nadaljevanju potem dokument opisuje zgodovino in sedanje stanje dejavnosti na tem področju, ugotavlja, da je stanje v Sloveniji mednarodno primerljivo in v glavnem dobro. Precej podrobno so opisane vse oblike mednarodnega sodelovanja, ki so relevantne za Slovenijo, potem veljavna zakonodaja, ki ureja to področje in pa tudi vse institucije, ki imajo v Sloveniji določene pristojnosti na področju jedrske in sevalne varnosti. Temeljni del dokumenta zadeva cilje in ukrepe za njihovo delovanje v prihodnjem desetletnem obdobju in poleg teh 12 ciljev je uvodni del, ki govori o načelih jedrske in sevalne varnosti, vsekakor ta zaključni del tudi ključni del tega dokumenta.

Naša presoja v Poslanski skupini Socialnih demokratov je, da je teh zapisanih 12 ciljev sicer zelo pomembnih, da pa niso zastavljeni pretirano ambiciozno. Socialni demokrati tudi opozarjamo, da mora resolucija o jedrski in sevalni varnosti poleg mednarodnih standardov upoštevati tudi ugotovitve iz stanja ogroženosti v resoluciji o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije, ki jo je Državni zbor sprejel leta 2010. Čeprav je morda na prvi pogled stanje spoštovanja mednarodnih standardov zelo dobro, pa nas to ne sme uspavati pri vprašanjih, ki zadevajo zavedanje prebivalcev v okolici jedrskih objektov o možnih nevarnostih ter ukrepih v primeru jedrske nesreče, na kar je v svojem poročilu že opozoril predsednik Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje gospod Jakob Presečnik. Prav področje, ki ga sedaj omenjam, je bilo v raziskavi, ki so jo pred nedavnim naredili v intradisciplinarni projektni skupini pod vodstvom profesorja dr. Marjana Malešiča za potrebe Nuklearne elektrarne Krško, torej ta raziskava je pokazala, da so šibki člen v urejenosti jedrske varnosti v Sloveniji prav ljudje, ki jih ta jedrska varnost zadeva. Po eni strani imamo očitno torej dokaj dobro urejeno institucionalno jedrsko varnost, manj pa smo poskrbeli za zavedanje ljudi o možnih nevarnostih, zlasti seveda tistih, ki živijo v okolici jedrskih objektov, in pa za njihovo poznavanje ukrepov v primerih različnih nesreč. Poleg te resolucije seveda obstaja tudi državni načrt za primer jedrske nesreče, vendar

raziskovalci ugotavljajo, da izkušnje iz jedrskih nesreč po svetu v zadnjih letih kažejo, da je potrebno prebivalce ustrežneje usposobiti in tudi opremiti. Lahko rečemo, da so tablete kalijevega jodida, ki so jih na začetku junija letos razdelili morebitnim ogroženim prebivalcem, bila dobra priložnost, da se ob njihovi delitvi prebivalce tudi ozavešča o možnih nevarnostih. V občini Krško so z zloženko in javnimi opozorili že šli v smeri priporočil iz zaključkov prej omenjene raziskave in s tem so v bistvu v praksi presegli okvir, ki ga danes uveljavlja tukaj obravnavana resolucija.

Čeprav je resolucija precej neambiciozna, jo bomo Socialni demokrati podprli, saj menimo, da je takšen dokument potreben. Dokazuje namreč, da smo kot država proizvalka in uporabnica jedrske energije ter celo kot država z rudnikom urana, čeprav v zapiranju, v Žirovskem vrhu odgovorni pred svojimi državljani in pred mednarodno skupnostjo. Ne nazadnje bo Državni zbor vsako leto ob poročilu, ki ga bo pripravila Uprava za jedrsko varnost o izvajanju ter resolucije, lahko dajal dodatne usmeritve in tudi spremljal stanje na področju jedrske in sevalne varnosti v Sloveniji. Najlepša hvala.

PODPREDEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Državlanske liste in gospod Branko Kurnjek.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani vsi prisotni!

Čeprav imamo, kot zagotavljajo pristojni v ustreznih inštitucijah, v Republiki Sloveniji ustrezno postavljen institucionalni in zakonodajni okvir, ki se tiče jedrske varnosti, jedrske energije in ionizirajočih sevanj, pa v Državlanski listi kljub vsemu podpiramo predlog resolucije o jedrski in sevalni varnosti v Sloveniji za obdobje 2013–2023.

Resolucija naj bi bila krovni dokument, s katerim bi se določila politika na področju jedrske in sevalne varnosti in je posledica priporočila misije IRRS po okriljem Mednarodne agencije za atomsko energijo. Na tem mestu je sicer smotno naglasiti, in to smo danes že slišali, da je omenjena misija ocenila, da ima Slovenija celovit in delujoč zakonodajni okvir na področju jedrske in sevalne varnosti. Sicer vsebina resolucije med drugim obravnava deset temeljnih varnostnih načel jedrske in sevalne varnosti. Med njimi so odgovornost za varnost, vodenje in upravljanje v zvezi z varnostjo, zaščita sedanjih in prihodnjih generacij, preprečevanje nesreč in druge. Nadalje resolucija opisuje jedrske in sevalne dejavnosti v Sloveniji, področje mednarodnega sodelovanja, veljavne zakonodaje, kompetentnost strokovne podpore in 12 ciljev ter ukrepe za njihovo doseganje v obdobju do leta 2023. Naj poudarim, da je po naravi stvari temeljni cilj jedrske in sevalne varnosti varstvo ljudi in okolja

pred nepotrebni škodljivimi učinki ionizirajočih sevanj.

Spoštovani! Nesreči v Černobilu in Fukušimi sta bili grozljivi opozorili, da je treba biti na takšne izredne dogodke pripravljen v največji možni meri. Kljub temu da so dejanske možnosti za ponovitev takšne tragedije v Sloveniji kot državi, ki jedrsko energijo uporablja v miroljubne namene, minimalne, ta nevarnost kljub vsemu žal obstaja. In če bomo morda v prihodnosti priča izgradnji drugega bloka Nuklearne elektrarne Krško, bo z jedrsko energijo v svoji bližini bivala vsaj še ena generacija zanamcev. Naj bo torej v najboljši možni meri poskrbljeno, da se jedrske nevarnosti v normalnem življenju sploh ne bo treba zavedati. V Državlanski listi bi si želeli, da bi bilo temu tako in da bi resolucija k temu kaj doprinesla. Hvala.

PODPREDEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še gospod Jakob Presečnik v imenu Poslanske skupine SLS.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Še enkrat hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Pridobivanje električne energije z uporabo jedrske tehnologije in uporabo ostalih naprav, ki uporabljajo vire ionizirajočega sevanja, kot so na primer rentgenski aparati, so običajne komponente vsake razvite družbe, tudi slovenske. Zaradi tega je vzpostavitev učinkovitega in preglednega institucionalnega sistema varnosti pred vplivi in posledicami, ki jih imajo tovrstne vrste sevanja, izrednega pomena. Zavedanje o tem narašča iz leta v leto, posebej pa se krepi ob morebitnih nezgodah, ki so sicer izjemno redke, a toliko bolj uničujoče in odmevne. Spomnimo se na primer predlanske nesreče v japonski jedrski elektrarni v Fukušimi, kar so nekateri kolegi pred menoj že izpostavili.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se strinjamo s predlagatelji resolucije, da je slovenska ureditev s področja jedrske in sevalne varnosti tako upravno kot zakonodajno ustrežna, saj zadostuje vsem mednarodnim standardom, predvsem standardom Mednarodne agencije za atomsko energijo. Seveda pa manjka temeljna politična in strokovna usmeritev k zavezanosti za jedrsko in sevalno varnost, ki mora vedno ostati prioriteta v primerjavi z ostalimi vidiki uporabe tovrstnih tehnologij in sevanj, ki se kažejo v predlagani resoluciji. Podlaga za predlagani dokument predstavlja temeljni standard mednarodne agencije za atomsko varnost, to je državni pravni in upravni okvir za jedrsko in sevalno varnost, ki opredeljuje zavezanost k temu področju na najvišji politični ravni. Resolucija v svoji vsebini med drugim opisuje jedrske in sevalne dejavnosti, opredeljuje 10 temeljnih varnostnih načel, h katerim je omenjen zakonodajni okvir, ki je v dokumentu tudi podrobno opisan. V

zaključnem delu pa opredeljuje cilje in ukrepe za uspešno implementacijo predlaganih rešitev.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da je resolucija dokument, ki na načelni ravni ureja določeno področje na dolgi rok, zato je tudi nerealno pričakovati, da bo opredeljevalo vsako konkretno dejanje v zvezi z obravnavano problematiko. Bi pa predlagana resolucija lahko bolj konkretno opredelila problematiko odlagališča jedrskih odpadkov, ki očitno še nekaj časa ne bo urejena, večji poudarek pa bi se tudi lahko dalo ustrežnejšemu zagotavljanju strokovne podpore v prihodnjih letih, saj je stanje zaradi staranja strokovnjakov s tega področja in slabega interesa mladih precej zaskrbljujoče.

V naši poslanski skupini smo skeptični tudi do nameravanega združevanja Uprave za jedrsko varnost in Uprave za varstvo pred sevanji v javno agencijo. Po naši oceni bi bilo primerneje to področje ohraniti znotraj državne uprave. Kljub temu bomo poslanci in poslanke Slovenske ljudske stranke predlagano resolucijo o jedrski in sevalni varnosti podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi vam.

S tem smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi. Glasovanje o predlogu resolucije pa bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4.A TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo državni sekretarki mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci!

Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka je bil uveljavljen v letu 2011 predvsem z namenom, da se posodobi zastarela metodologija ugotavljanja katastrskega dohodka in se tako ocena potencialnega tržnega dohodka kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč postavi na stvarna izhodišča. Zaradi enoletne predložitve začetka izvajanja zakona bo nova metodologija ugotavljanja katastrskega dohodka prvič uporabljena v letu 2013. V skladu z zakonom je Geodetska uprava spomladi letos pripravila predloge kalkulacij za nove izračune in predloge lestvic novega katastrskega dohodka.

Obravnava predlogov kalkulacij, ki bodo veljale vsaj pet let, je pokazala nesoglasja glede tega, katere stroške naj kalkulacije upoštevajo.

Prvi predlogi novih lestvic katastrskega dohodka pa so bili deležni številnih pripomb, ob obravnavi katerih se je pokazalo, da je treba v izračunih nekatere upoštevane podatke še preveriti ali celo popraviti. V splošnem pa so izračuni pokazali, da bi se katastrski dohodek za nekatere vrste rabe, kot so njive in travinje, moral znižati glede na katastrski dohodek, izračunan po stari metodologiji. Za nekatere, predvsem trajne nasade, pa bi se bistveno povišal. Čas, ki ga zakon predvideva za obravnavo in usklajitev predlogov, se je za leto uveljavitve, ko se obravnavajo tako predlogi kalkulacij kot tudi same lestvice, pokazal kot sorazmerno kratek.

Javna razprava je kot problematičen izpostavila tudi rok začetka uporabe podatkov. Mnenje je bilo, da bi morali biti lastniki zemljišč z novimi izračuni seznanjeni leta vnaprej. O problematiki in zahtevah po spremembah sta na skupni seji 30. maja letos razpravljala tudi Odbor za kmetijstvo, okolje in gozdarstvo ter Odbor za finance in monetarno politiko Državnega zbora.

Predlog novele Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki je pred vami, naslavlja vse zgoraj opisane težave in sledi sklepom prej omenjenih parlamentarnih odborov. Predlog zakona tako prinaša naslednje rešitve: uvaja nov dodatni kazalec proizvodnje s sposobnostmi za gozdove, to je rastiščni koeficient; uveljavlja rešitev, po kateri se bo po novem katastrski dohodek ugotavljal ne za tekoče leto, ampak za leto vnaprej; ureja prehodno obdobje v letu 2013, ko kot datum za objavo novih izračunov določa 31. avgust 2013 in ne 30. junij 2013; ureja prehodno rešitev za določitev katastrskega dohodka za leto 2013 na način, da se upoštevajo sicer novi izračuni, katastrskih dohodek pa se za to leto določi tako, da le-ta ne bo višji kot 10 % od katastrskega dohodka po doslej veljavni metodologiji za kalkulacije in nazadnje določa prehodno ureditev za leto 2013 za navezavo datuma izračuna katastrskega dohodka z datumom upoštevanja tega podatka za namene dohodnine.

Vlada predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona sprejme v besedilu, kot je bilo dopolnjeno na seji Odbora za finance in monetarno politiko, in sicer tako, da bo novela zakona lahko začela veljati pred 30. junijem letos, s čimer bodo doseženi želeni učinki tako v letošnjem letu kot v letu uveljavitve nove metodologije in tudi v prihodnjih letih veljavnosti zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Predlog je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo Ivanu Grillu, podpredsedniku odbora.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Prav lep pozdrav vsem skupaj.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 61. nujni seji 18. 6. 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po nujnem postopku predložila Vlada Republike Slovenije, ki ga je Kolegij Državnega zbora potrdil.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki v okviru svojih pooblastil poleg splošnih pripomb v zvezi s konkretnimi rešitvami posreduje pripombe k 4., 5. in k 9. členu zakonskega predloga.

K zakonskemu predlogu sta poslanski skupini SDS in Nove Slovenije 17. 6 2013 vložili dva amandmaja, in sicer k 5. in k 9. členu zakonskega predloga. V okviru dodatnega delovnega gradiva se je odbor na pobudo Ministrstva za finance seznanil še z dvema predlogoma za amandmaje odbora na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe, in sicer k 4. in 9. členu predloga zakona.

Iz dodatne obrazložitve členov v okviru začete druge obravnave na seji odbora, ki jo je podala državna sekretarka z Ministrstva za finance, so bili obrazloženi osnovni sklopi predvidenih rešitev s predlogom, da oba predloga za amandmaje odbora, ki sta redakcijske narave, odbor tudi sprejme.

V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora navedla, da posredovana opozorila iz splošnega dela pisnega mnenja, ki se nanašajo na vsebinska vprašanja z vidika ustavnih načel, še vedno ostajajo odprta in je vzpostavila povratno veljavnost predloženega besedila.

V odgovor na pripombe Zakonodajno-pravne službe je predstavnica Vlade povedala, da predloženo besedilo omogoča upoštevanje obeh uvedenih kriterijev za določanje katastrskega dohodka, tako rastiščnega koeficienta kot tudi bonitete zemljišča. Ker je predmet predloženega besedila zgolj način upoštevanja katastrskega dohodka pri določanju davčne osnove, po predstavljenem stališču pri predloženem besedilu ne gre za neustavno poseganje niti za retroaktivno reševanje.

V razpravi ob obravnavi posameznih členov so poslanci iz vrst opozicije, poslanskih skupin SDS in Nova Slovenija, tako glede predloga v celoti kot glede konkretnih rešitev zlasti 5. in 9. člena, h katerima sta bila tudi vložena amandmaja, tudi na podlagi praktičnih primerov odboru predstavili različna mnenja, izražali pomisleke ter izpostavili vrsto vprašanj. Poslanci iz vrst koalicije so predloženemu besedilu izražali podporo. Ob obravnavi posameznih členov besedila je bilo v zvezi s predloženimi amandmaji k 5. členu, ki predvideva splošno obveščanje vseh zavezancev, s strani predstavnice Vlade

opozorjeno, da je lastnikov, ki bi morali prejeti obvestilo, 500 tisoč, s tem da ima sleherni izmed njih možnost pogleda v elektronsko aplikacijo Geodetske uprave Republike Slovenije za izpis posestnega lista. Hkrati predvidevano obvestilo ni dokument, ki bi odpiral nadaljnje postopke oziroma možnost pritožbe. V nadaljevanju je bilo v zvezi z zastavljenimi vprašanji med ostalim pojasnjeno, da bi prenos avstrijskega sistema, ki je bil v predhodni razpravi naveden kot optimalen, predstavljal znatno višjo ugotovljeno vrednost katastrskega dohodka, da predloženo besedilo ne predstavlja davčnega zakona temveč uvaja način pavšalne določitve potencialnega dohodka od določenega zemljišča in da novela na siceršnjo višino dohodnine iz naslova upravljanja osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti nima neposrednega vpliva. Poleg tega je glede na izkazane nerealne ocene na podlagi stare metodologije uvedba postopnega prilagajanja oziroma s predvidenim postopnim prehodom na novo metodologijo po izraženem stališču bolj primerna. Ob obravnavi je odbor ob upoštevanju mnenja Zakonodajno-pravne službe na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel dva amandmaja odbora, in sicer k 4. in k 19. členu zakonskega predloga. Amandmajev SDS in Nove Slovenije k 5., in k 9. členu odbor ni sprejel. V zaključnem delu obravnave je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje odbora je na podlagi 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem sta oba amandmaja vključena. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za to predstavitev.

Sledi predstavitev Stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospa Aleksandra Osterman, Poslanska skupina Pozitivna Slovenija.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, predstavnica ministrstva!

Novi izračuni katastrskega dohodka, ki so bili v tem letu prvič objavljeni na podlagi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka iz leta 2011, so v javnosti dvignili veliko prahu. Izkazalo se je, da so izračuni v veliki meri sloneli na nepravilnih oziroma neustreznih podatkih, njihova uveljavitev pa bi v praksi pomenila izjemno veliko obremenitev lastnikov kmetijskih in gozdnih površin. Zaradi odziva javnosti in ugotovljenih nepravilnosti v novi metodologiji predvsem na področju gozdarstva, se je Vlada odločila za prehodno obdobje uveljavitve nove metodologije, v okviru katerega bi se novi izračuni lahko primerno strokovno uskladili,

obenem pa bi se lastnikom gozdnih in kmetijskih površin omogočila pravočasna seznanitev z ocenami dohodkov za leto v naprej. V praksi to za njih pomeni možnost, da se odločijo, ali bodo ostali v sistemu ugotavljanja odhodka na pavšalni osnovi ali bodo za svojo dejavnost začeli voditi knjigovodstvo. Tako predlagane spremembe zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka predvidevajo, da pri ugotavljanju katastrskega dohodka za gozdove in kmetijska zemljišča ne bo upoštevana samo boniteta zemljišča, ampak tudi rastiščni koeficient in struktura lesnega sortimenta. Vemo, da so bili zadnji izračuni narejeni v letu 1989 in da v večini primerov niso več realni, saj se je realna raba v tem času spremenila. Zato upamo, da bodo novi izračuni sloneli na transparentnih podatkih, ki bodo enakopravno obravnavani z upoštevanjem regijskih značilnosti. Treba bo natančno osvežiti bazo podatkov, na podlagi katerih bo temeljil izračun katastrskega dohodka.

Poglavitne rešitve predlaganih sprememb zakona so: odpravljanje pomanjkljivosti, ki so se pojavile zaradi dosedanje metodologije obračunavanja katastrskega dohodka, saj bo nova metodologija obračunavanja katastrskega dohodka temeljila na dejanski rabi zemljišč in namesto katastrskih okrajev se bodo upoštevale statistične regije. Katastrski dohodek se bo ugotavljal za leto vnaprej, novi izračuni se bodo objavili do 30. junija tekočega leta, kot ocena dohodka pa se upoštevajo šele v naslednjem letu. Novi izračuni se bodo upoštevali na podlagi izračunov, pripravljenih do 31. avgusta 2013, upoštevani pa bodo v naslednjem letu tudi zaradi upoštevanja podatkov za namen dohodnine. V primeru, če bo katastrski dohodek za iste površine višji za več kot 10 % od starega, se bo upošteval izračun katastrskega dohodka za leto 2012.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija posebej pozdravljamo možnost vpogleda v katastrski dohodek za posameznega lastnika za leto vnaprej, ker pa bodo ocene katastrskega dohodka znane za leto vnaprej, bo to olajšalo načrtovanje vpliva tega dohodka na gmotno stanje vsakega posameznika. Predvsem je treba poudariti posledice na socialnem področju, saj se bodo fizične osebe, ki opravljajo osnovno kmetijsko ali gozdarsko dejavnost, lahko odločile, ali bodo plačale izračunan pavšal katastrskega dohodka ali pa bodo začele voditi knjigovodstvo, kar se jim bo potem upoštevalo v sistemu dohodnine, pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja, določitev različnih socialnih pravic, višine prispevka za Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije in še marsikaj. Na ta način se za leto 2013 zagotavlja socialna vzdržnost sistema, kar omogoča, da se lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč za naslednje leto 2014 prilagodijo na sistem ugotavljanja katastrskega dohodka in se po svoji presoji odločijo, ali želijo plačevati katastrski dohodek, ki je bil ugotovljen na pavšalni oceni njihovih lastnih kmetijskih zemljišč in gozdov, ali pa se

odločijo za metodologijo plačevanja katastrskega dohodka po dejanskem dohodku, ki bo ugotovljen na podlagi knjigovodskih podatkov.

Zaradi vsega navedenega v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija podpiramo spremembe in dopolnitve Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine SDS ima besedo gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL (PS SDS): Še enkrat lepo pozdrav vsem skupaj.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo na začetku te seje Državnega zbora podprli širitev dnevnega reda z obravnavo predloga zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka in ob tem poudarili, da bomo predlog tega zakona v nadaljevanju podprli samo v primeru, če se bodo upoštevali amandmaji, ki smo jih vložili k temu zakonu. Prvi amandma k 5. členu, ki smo ga vložili, bi zakon Geodetski upravi Republike Slovenije nalagal, da le-ta po izdelanem izračunu o višini katastrskega dohodka vsem lastnikom zemljišč pošlje informativni izračun, na podlagi katerega se bodo lahko lastniki zemljišč odločali kako bodo postopali vnaprej.

V Slovenski demokratski stranki smo mnenja, da bi bila takšna rešitev za lastnike zemljišč v veliko pomoč in olajšavo, saj številni med njimi nimajo internetnega dostopa in ustrezne računalniške opreme, ki bi jim omogočala vpogled na uradno spletno stran GURS, kjer bodo dostopni podatki o izračunih katastrskega dohodka. Žal ta dobrotamerni in za ljudi nedvomno koristen predlog s strani Vlade in koalicije na odboru ni dobil podpore.

Prav tako se nam v SDS ne zdi pravično, da se bo po predlogu tega zakona v skladu z novo ovrednotenim izračunom KD lastnikom zemljišč zvišal katastrski dohodek za 10 % glede na izračun v letu 2012. Zato smo vložili amandma, s katerim bi vsem lastnikom zemljišč, ki bi jim novi izračun določal višji znesek KD, kot je bil v letu 2012, le-tega ohranilo na ravni iz leta 2012. V SDS se nam zdi nedopustno, da se v že tako težkih razmerah, v katerih se sedaj nahajajo tudi kmetje in ostali predelovalci pridelkov, še dodatno obremenjujejo z višjimi davki. V SDS se strinjamo, da je dosednji način ugotavljanja katastrskega dohodka nedodelan, nepošten in ga je treba spremeniti, vendar ne na način, da se za leto 2013 že takoj na začetku vsem dviga katastrski dohodek za 10 %.

Iz navedenega razloga smo na 9. člen zakona ponovno vložili amandma. Kljub temu da na odboru ta amandma ni bil sprejet, želimo, da sedaj ponovno o tem razpravljamo in sprejmemo odločitev. V primeru, da ta amandma na glasovanju ne bo dobil zadostne podpore, tega

zakona pač ne bomo mogli v SDS podpreti. V primeru pa da bo amandma izglasovan, pa bomo temu zakonu tudi v SDS dali podporo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi vam.

Poslanska skupina Socialnih demokratov in gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Socialni demokrati podpiramo spremembe zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki postopek od ugotavljanja katastrskega dohodka določa za leto vnaprej. Določa se namreč, da se novi izračuni objavijo do 30. junija tekočega leta, kot ocena dohodka pa se upoštevajo šele v naslednjem letu. Zakon tudi odpravlja ugotovljeno metodološko pomanjkljivost in za oceno pridelave v gozdarstvu izračune katastrskega dohodka poleg bonitete zemljišča upošteva tudi rastiščni koeficient ter poleg podatka o povprečnem poseku upošteva tudi strukturo gozdnih lesnih sortimentov. Zakon tudi ureja prehodno obdobje v letu 2013, ko z namenom podaljšanja roka za usklajevanje izračunov in upoštevanja drugih podatkov za oceno pridelave v gozdarstvu kot datum za objavo novih izračunov določa 31. avgust 2013.

Ureja se predhodna rešitev za določitev katastrskega dohodka za leto 2013 na način, da se ta glede na katastrski dohodek za leto 2012 zavezancu ne bo povečal za več kot 10 %. Ureja se možnost vpogleda v katastrski dohodek posameznega lastnika za leto vnaprej. Zakon vsebuje prehodno določbo za leto 2013 za navezavo datuma izračuna katastrskega dohodka, se pravi 31. avgust, z datumom upoštevanja tega podatka za namene dohodnine, to je pa 30. junij.

Zaradi navedenega bo poslanska skupina SD podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi vam.

Mag. Katarina Hočevnar ima besedo v imenu Poslanske skupine Državljske liste.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Uvodoma je mogoče prav, da ugotovimo, da je sistem obračunavanja katastrskega dohodka, uveljavljen iz leta 1976, res potreben prenove in priznati je treba, da je vsaj v nekaterih primerih tudi podcenjen. Novi zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka pa je bil sprejet v letu 2011 in je določil nov način in novo metodologijo. Pred lanskim poletjem smo sprejeli novelo in izvajanje novega načina preložili. Danes na nek način to počnemo znova. To delamo iz razloga, ker so tako stroka kot

pridelovalci sami opozarjali, da so izračunane višine katastrskega dohodka za posamezne kmetijske panoge, predvsem vinogradništvo in sadjarstvo, občutno previsoke in v preveliki meri odstopajo od dejanskih povprečnih dogodkov, ki jih je mogoče doseči s povprečno krajevno vrsto in ravnijo pridelave na kmetijskih in gozdnih zemljiščih. Poenostavljeno povedano gre pri novi metodologiji za izračun prihodki minus stroški. Pripravljalci predloga pa so precenili pridelke in podcenili stroške pridelovalcev.

Po eni strani se lahko tudi vprašamo o učinkovitosti naših državnih institucij in nas odločevalcev, da je bil zakon sprejet v letu 2011 in še danes ni uveljavljen. Po drugi strani pa glede na že omenjeno, da imamo trenutno sistem obračunavanja iz leta 1976, pa bi bila najslabša rešitev, da sedaj uveljavimo sistem, ki bi bil nepravilčen in nesorazmeren.

Zato bomo v Državljski listi podprli novelo zakona in pozivamo pristojne institucije, naj čim prej pripravijo ustrezne podlage za uveljavitev nove metodologije. Spremembe novele gredo v smeri sklepov, ki smo jih konec maja sprejeli na skupni seji Odbora za kmetijstvo in pa Odbora za finance. Na temu mestu jih ne bom ponovno ponavljala, ker jih je lepo povzela državna sekretarka in pa tudi nekateri moji predhodniki. Zato naj novelo, ki tlakuje pot novi metodologiji izračuna katastrskega dohodka, pospremim z mislijo, ki je blizu našim slovenskim kmetovalcem, ki večkrat pravijo "najprej štal'ca potem pa krav'ca". Mi politiki pa moramo paziti, da slovenskega kmeta ne bomo obremenili do te mere, da bodo iz naših kmetij izginili tako kmetijski objekti kot živali. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Slovenska ljudska stranka in gospod Franci Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, spoštovana podpredsednica, kolegice, kolegi, spoštovana državna sekretarka!

Dovolite, da najprej na začetku izrazim zahvalo Ministrstvu za finance in ostalim, ki ste sledili sklepom, ki smo jih sprejeli na skupnem odboru in pripravili to novelo zakona, ki rešuje to zagato, v kateri smo se znašli ob tako nerealnih izračunih, ki jih je geodetska zakonodaja pripravila na osnovi podatkov, ki jih je dobila v obračun za izračun katastrskega dohodka.

V Slovenski ljudski stranki smo prejeli celo vrsto pozivov, da je treba nekaj storiti in vesel sem, da smo vsi skupaj zmogli napor v Državnemu zboru, sedaj tudi Vlada, da to napako, ki bi pomenila pravo katastrofo za nekatere panoge, odpravimo. Prav tako bi tako enormni skok KD, kot je bil izračunan, v marsikaterem primeru pomenil tudi preskok tiste meje pragu 7 tisoč 500 evrov, ko bi bile kmetije obvezne knjigovodstva in bi s tem še poleg višjih davkov dodali še nove stroške za te posamezne knjigovodske storitve.

Katastrski dohodek vemo, da ima tudi velik vpliv na ostale prejemke iz javnih sredstev, tako socialne, zdravstvene, zato je resnično potreben temeljit razmislek. Hvala bogu, lahko rečemo, da nas je srečala pamet in da to danes odpravljamo. Čaka nas pa veliko dela tudi v bodoče, kajti Geodetska uprava skupaj s strokovnjaki, tako Ministrstvo za finance, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Kmetijsko-gozdarska zbornica in ostali strokovnjaki bodo imeli še v naslednjih tednih, mesecih zahtevno delo, da do konca avgusta, kot je obljubljeno, dobimo jasne izračune, ki bodo dobra podlaga za to, da pregledamo in vidimo, kako bo na tem področju tudi v bodoče.

Rešitve, ki jih predlaga ta novela zakona rešujejo ključne zagate, se pravi, da nihče ne bo imel več kot 10 % večji obračun katastrskega dohodka v letošnjem letu, tisti, ki bodo po novi metodologiji imeli enako ali manj, bodo imeli pač po novem, tisti, ki bi pa šli preko 10 % pribitka, pa bodo ostali na teh plus 10 %. Kar se tiče naslednjih let, je tudi to urejeno, da se do 31. avgusta potem dobijo ti izračuni in da se enostavno lahko predvidi ta situacija v bodoče. Bilo je kar nekaj govora, da je zakon relativno star, da so stare podlage, če pogledamo v zakonu tudi primerjave z drugimi deželami, vidimo, da naši sosede v Avstriji že od 1964. leta po istem zakonu plačujejo davčne dajatve in da je ta predvidljivost bistveno večja kot pri nas, ko vidimo, da lahko ti izračuni, od enega izračuna do drugega, odvisno od tega, kakšne podatke geodeti vnesejo v svoje izračune, tako varirajo. Zato je nujno treba – in v Slovenski ljudski stranki bomo zelo pozorno spremljali te izračune, ki se bodo sedaj pojavili, ugotavljali tudi tekoče njihove posledice in v duhu tudi dosedanjega dobrega dogovarjanja verjamem, da bomo skupaj s pristojnimi ministrstvi tudi ugotovili, ali je potrebno kaj narediti v katerem od zakonov, da ne bodo posledice novih izračunov drastično posegle v pravice in pa tudi možnosti kmetovanja slovenskih kmetij. Tu je bilo že rečeno, da bi na kmetijah bili ob štalce, ob kravce, jaz se zelo bojim, da bomo na kmetijah tudi ob kmetovalce, če ne bomo imeli neke pametne kmetijske politike in verjamem, da bomo vsi skupaj zmogli toliko napora in pa modrosti, da bo tudi ta zelo pomembna davčna politika, ki se nanaša na kmetijski sektor, do tega sektorja prijazna v prihodnje, da ne bodo to razlogi za to, da bodo ljudje zapuščali to dejavnost, od katere je v veliki meri odvisna tudi poseljenost pa tudi izgled naše lepe države.

V Slovenski ljudski stranki bomo predlagani zakon podprli in na ta način rešili zagato, v kateri smo se znašli.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine DeSUS ima besedo gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Prav lep pozdrav vsem prisotnim!

Na podlagi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki je začel veljati konec februarja 2011, bi se moral katastrski dohodek oceniti na novih podlagah najkasneje do 30. junija leta 2012. Prvi izračuni, ki so bili izdelani šele konec decembra 2012, so bili preverjeni s strani strokovne inštitucije in nato v zakonsko predvidenem roku javno razgrnjeni. Odzivi so v glavnem kazali na nesprejemljivost izračunov, ki naj bi bili previsoki, predvsem je to šlo za vinogradnike in še nekatere druge. Opozorili so tudi na nekatere napake v izračunih, na neprimernost nekaterih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije ter na metodološko neprimerne rešitve. Predvsem pa se je pokazalo, da bi ta zakon moral za uveljavitev prvih izračunov predvideti daljše obdobje za razpravo in usklajevanje.

Predlagatelj želi izboljšati sistem ugotavljanja dohodka s tem, da odpravlja ugotovljeno metodološko pomanjkljivost in za oceno pridelave v gozdarstvu izračune katastrskega dohodka veže ne samo na boniteto zemljišča, ampak tudi na rastiščni koeficient. Poleg podatka o povprečnem poseku upošteva tudi strukturo gozdnih lesnih sortimentov. Z novelo se uveljavlja postopek ugotavljanja katastrskega dohodka za leto vnaprej, saj se določa, da se novi izračuni objavijo do 30. junija tekočega leta, kot ocena dohodka pa se upoštevajo šele v naslednjem letu. Predlog ureja prehodno obdobje v tem letu, kot datum za objavo novih izračunov pa se določa 31. avgust letošnjega leta. S predlagano novelo se ureja prehodna rešitev za določitev katastrskega dohodka za leto 2013 na način, da katastrski dohodek za leto 2012 za zavezance ne bo višji za več kot 10 %. To se pravi 2012 plus 10 %. Ureja pa tudi možnost vpogleda v katastrski dohodek posameznega lastnika za leto vnaprej. Obenem pa predlog vsebuje prehodno določbo za leto 2013 z navezavo datuma izračuna katastrskega dohodka z datumom upoštevanja tega podatka za namene dohodnine.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev bomo predlog novele zakona o katastrskem dohodku, kot je bilo povedano, podprli. Še naprej pa bomo skrbno spremljali vse dopolnitve in spremembe, ki bodo predlagane in bomo o tem še razpravljali.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Plevčak.

Poslanska skupina Nove Slovenije in gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

Naj uvodoma pojasnim, da smo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije do novele Zakona o ugotavljanju katastrskega

dohodka zadržani. Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka je začel veljati konec februarja 2011, uporabljati pa se je začel 1. julija 2011. Nove podlage za ocenitev katastrskega dohodka bi se morale začeti uporabljati najpozneje do 30. junija lansko leto. Za izračun katastrskega dohodka je pristojna Geodetska uprava Republike Slovenije, ki pa svojega dela ni pravočasno opravila. Razlog, ki ga je Geodetska uprava navedla, naj bi bila nezadostna finančna sredstva za plačilo dodatnih zaposlitev in dodatne opreme. Iz tega razloga je bil za pripravo izračunov podaljšan rok za eno leto, torej do 30. junija letos. Kljub podaljšanju roka za eno leto je Geodetska uprava Republike Slovenije izračune katastrskega dohodka na novih podlagah javno razgrnila šele v maju letos. Novi izračuni katastrskega dohodka so nerealno visoki v primerjavi z dosedanjimi izračuni, napake so v samih izračunih, in kar je najpomembnejše, podatki statističnega urada Republike Slovenije so se izkazali za neprimerne.

V Novi Sloveniji tudi ugotavljamo, da Geodetska uprava svoje zakonske obveznosti že drugič ni opravila pravočasno in je zaradi tega potrebno ponovno noveliranje tega zakona. Javna razgrnitev podatkov bi morala biti opravljena vsaj pol leta prej. V tem primeru bi se podatki lahko pravočasno tudi korigirali. Sprašujemo se torej, zakaj je Geodetska uprava tako odlašala z javno razgrnitvijo podatkov in kako to, da so pri podatkih napake celo pri samih izračunih.

V Novi Sloveniji odločno nasprotujemo zvišanju katastrskega dohodka. Sedaj veljavni zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka v primerjavi s prejšnjim zakonom bistveno ne spreminja same metodologije za izračun katastrskega dohodka. Gre le za sodobnejši pristop k oceni tržne vrednosti, možne pridelave, zmanjšane za nujne stroške pridelave, ki namesto katastrskih razredov uvaja bonitetne točke ob upoštevanju lege zemljišč glede na posamično regijo. Zato tudi prehod na nov, sodobnejši način izračuna katastrskega dohodka ne bi smel povzročiti bistvenih sprememb višine katastrskega dohodka. Lestvica katastrskega dohodka, ki je bila predstavljena v javni razgrnitvi, pa pomeni drastičen dvig ali nekajkratnik dosedanjega katastrskega dohodka. Posebej so opazna odstopanja ob primerjavi ocene posamičnih vrst rabe kmetijskih zemljišč in tudi gozdov po posameznih statističnih regijah. Če to ponazorim na primeru, katastrski dohodek njive najboljše kakovosti, 90 do 100 bonitetnih točk, je v Osrednjeslovenski regiji ocenjen na 177 evrov, v Notranjsko-kraški regiji pa 277 evrov, pa čeprav so klimatski pogoji, pogoji obdelave, ne nazadnje pa tudi pogoji prodaje v Osrednjeslovenski regiji bistveno boljše kot v Notranjsko-kraški regiji. Razgrnjena lestvica izračuna katastrskega dohodka izkazuje številne nelogičnosti in je

potrebna temeljite korekcije, tako računске, kot tudi metodološke.

V Novi Sloveniji poudarjamo, da izračun katastrskega dohodka bistveno vpliva na položaj kmetov in kmečkih družin, torej na državljane, ki živimo na podeželju. Nasprotujemo vsakršnim spremembam na področju izračuna katastrskega dohodka, ki bodo poslabšale položaj kmečkih družin tako v letu 2013 kot tudi naslednjih letih. Katastrski dohodek se namreč všteva v dohodnino nosilcev kmetijskih gospodarstev. Vpliva na obveznost vodenja knjigovodstva kmetij na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. Vodenje knjigovodstva po dejanskih prihodkih in odhodkih pomeni ne le davčno, pač pa tudi administrativno obremenitev za kmete, osebe še, če upoštevamo starostno strukturo lastnikov kmetij v Sloveniji. Katastrski dohodek vpliva tudi na upravičenost nosilcev kmetij in njihovih družinskih članov do socialnovarstvenih prejemkov. Izpostavljamo zlasti pravico do štipendij študentov in v bodoče tudi dijakov, pravzaprav omogoča kmečki mladini dostopnost šolanja in študija. Nadalje gre tu za otroške dodatke, varstvene dodatke, plačilo vrtcev in podobno.

Vsak bodoči poseg v povečanje davčne obremenitve in posledično zniževanje socialnovarstvenih prejemkov bo poslabšal položaj kmetov in kmečkih družin, čemur v Novi Sloveniji nasprotujemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Horvat.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju. Imamo vloženi en amandma, in sicer k 9. členu. Amandma sta vložili poslanski skupini SDS in NSi. Besedo dajem poslankam in poslancem, ki želijo razpravljati.

Izvolite, gospod Grill.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa.

Kot sem že pri predstavitvi stališča poslanske skupine povedal, smo v Slovenski demokratični stranki skupaj z Novo Slovenijo ponovno vložili amandma k 9. členu, kjer bi spremenili določbo tega predloga zakona, da se vsem, ki se jim bo po novi metodologiji katastrski dohodek zvišal za več kot 10 %, po tem predlogu zakona se tem zviša za 10 %, mi pa s tem našim amandmajem predlagamo, da se ohrani na istem nivoju, kot je bilo v letu 2012. Zakaj menimo, da bi bilo to bolj korektno in seveda tudi bolj sprejemljivo? V relativno kratkem obdobju smo bili priča dvema izračunoma posameznega katastrskega dohodka, ki sta se med seboj bistveno bistveno razlikovala, kar nam da slutiti, da tudi nov izračun, ki naj bi ga opravili do 31. avgusta, vsaj tako je v tem predlogu zakona zapisano, je veliko vprašanje, kakšen bo ta novi izračun. Ali bo ta izračun temeljil na realnih predpostavkah,

na pravilni metodologiji? Ali bomo tudi tukaj priča nekim napakam, izhodiščem zaradi različnih podatkov in tako naprej? Zato bi bilo prav, da v letu 2013 vsem tistim, ki bo izračun po novi metodologiji pokazal višji katastrski dohodek, kot je bil v letu 2012, se le-ta ohrani na istem nivoju. Čeprav 10 % bo nekdo rekel, da ni veliko, vendar ravno en majhen delček tega preskoka lahko pri marsikakaterem nosilcu kmetijske dejavnosti vpliva ali na prejem štipendije ali na neke druge bonitete, ki jih ima. Da se izognemo temu, bi bilo prav, da se ta amandma tudi na ta način sprejme. Verjamem, da to za državo ne pomeni nekega bistvenega finančnega učinka ali manj priliva. Za ljudi, predvsem sedaj, ko je obdobje tega izračuna zelo nejasno, lahko rečemo, da bo to lahko zopet povzročalo velik hrup v javnosti, bi bilo pa to smiselno in seveda tudi opravičeno.

Zato smo ta amandma tudi vložili. Upamo, da bo deležen zadostne podpore tudi v koaliciji. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Odpiram možnost za prijavo k razpravi, ker je več razpravljavcev. Prijavljenih je pet razpravljavcev. Prvi je gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, podpredsednica. Kolegi, kolegice, predstavnica ministrstva!

Verjetno se vsi strinjamo, da je ta zakon, ki je danes pred nami, boljši kot tisti obstoječi, ki bi verjetno slovenskega kmeta dokončno uničil, ampak kljub temu se vlada ni mogla zadržati, da slovenskemu kmetu ne bi ponovno dala neko desetino, da jo plačuje. Jaz mislim, da je ta amandma, ki smo ga vložili in ki to izničuje, pravičen korak v pravilno smer, kajti sam mislim, da dvig katastrskega dohodka brez tega, da se kmetom pošlje nek informativni izračun, da lahko kmetje sploh vedo, kaj lahko pričakujejo, je napačna odločitev predvsem v smeri tega, ker nekdo v dveh letih ni naredil svojega posla oziroma svoje domače naloge. Kot sem rekel, predlog zakona je boljši kot obstoječi, ampak moramo se zavedati, da približno na Ministrstvu za finance in na Ministrstvu za kmetijstvo je približno ista struktura ljudi, vladajoča garnitura ljudi, ki je, bom rekel, to obstoječe stanje tudi zakuhala in sedaj skoraj pet pred dvanajsto to stanje skušamo sanirati. Jaz se res sprašujem, kakšen je namen vlade, ko na eni strani govori o promociji in o samooskrbi v slovenskem kmetijstvu, dela pa ravno nasprotno. Tudi ta morebitni, če seveda amandma ne bo sprejet, dvig katastrskega dohodka za 10 % bo verjetno en mozaik več, ki bo pripomogel k zaraščanju kmetij, opuščanju čebelarstva, sadjarstva in pa tudi vinogradništva. Na naš trg pa tudi s tem dajemo večjo možnost, da se vrinejo, tako kot sem že rekel enkrat na odboru, makedonsko

grozdje, makedonska jabolka in pa makedonske jagode.

In to je takšna kmetijska politika, ki ji jaz ne dajem svoj prav. Zato ja predlagam, da danes podpremo ta amandma in vsaj z enim kamenčkom skušamo pomagati slovenskemu kmetu. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tudi jaz se pridružujem predhodniku in podpiram ta amandma. Mogoče bi bilo celo boljše, da se prestavi izračun po novem še do konca tega leta in se temeljito pripravi nov zakon, ker s tem zakonom uvajamo nek intervencijski, politični ukrep, ki nima nobene pravne osnove, nobene podlage za izračun, ampak samo zato, ker se je politika ustrašila, kaj bodo ljudje rekli, gremo zdaj intervencijsko ukrepat in rečemo samo 10 % več od starega izračuna, za določene kulture pa vemo oziroma pa se celo zmanjšuje za 50 %. Gre na nekaterih področjih predvsem za njive, se pravi, da bo bistveno manj priliva, tisti kmetje, ki imajo v večini njive, bodo plačali manj. Za tiste, ki bodo pa 10 % več, pa ni pošteno, ker z nekim zakonom, ki nenormalno visoko povečuje katastrskega dohodka, po mojem brez kakršne koli utemeljene podlage, kot je recimo za gozdove ali pa za trajne nasade, kjer gre za štirinajst, petnajstkratnik. Jaz se bojim, da v tem času do konca leta tudi ne bo pripravila vlada pravilne podlage za izračune, če so že zdaj te razlike tako velike tudi po posameznih območjih. Za gozdove mi ne gre nikakor v račun, kako se enajstkrat povečuje KD in če bo Sklad kmetijskih zemljišč tudi plačeval KD za teh 240 tisoč hektarjev, bi moral 40 milijonov nakazati KD, koncesnine pa dobi 14 milijonov. Verjetno je enako tudi za privatne gozdove. Kaj je tukaj namen? To, kar je že prej predhodnik rekel, je problem štipendiranje, otroški dodatki, socialni prejemki, plačilo vrtca, potem vpliv na dohodnine. Jaz sem dal izračunati, da tisti povprečni kmet, ki ima recimo 10 hektarjev zemljišč, je imel sedaj KD 4 tisoč evrov, po novem izračunu mu pride 10 tisoč evrov za 2013, za 2014, ko je pa kompletna subvencija všteta, sedaj samo za leto 2013 50%, pa celo 12 tisoč 500. In kmet, ki ima eno povprečno kmetijo in delavsko plačo ali pa minimalno pokojnino, bi po starem doplačal 660 evrov, po novem pa 2 tisoč 300 evrov. Se pravi, bi moral kar nekaj pokojnin dati za dohodnino. In isto je za gozdove. Donos v gozdovih je malo večji po prodajni ceni, kot pa je izračunan KD.

Tako jaz podpiram ta amandma, da tudi teh 10 % lahko bistveno vpliva na izračune pri raznih socialnih prejemkih, otroških dodatkih in s tem je podeželje oškodovano oziroma so ti otroci s podeželja v neenakopravnem položaju s

tistimi, ki nič nimajo. Saj vemo, da nekateri naši državljani nimajo niti hiše zgrajene na svojem zemljišču, pa jim je tako najbolj prav. Ker nič nimajo, dobijo polne socialne prejemke in najboljše tudi živijo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Seveda bom ta amandma podprl, saj ga je sopodpisala tudi poslanska skupine Nove Slovenije. Mi ne nasprotujemo uvajanju novih metodologij za izračun katastrskega dohodka. To je treba narediti, ampak zdi se nam, da je zdaj vse skupaj, potem ko smo že podaljševali ta rok, da je to prišlo sedaj kar naenkrat, in zaradi tega smo vložili tudi ta amandma, da se katastrski dohodek v letu 2013 ohrani na nivoju leta 2012.

Kot sem povedal že v stališču poslanske skupine Nove Slovenije, poglejte, bo se dogajalo, da bodo nekateri študentje izgubili štipendije, prav tako nekateri dijaki, bodo spremembe pri plačilu vrtca itn. Ne gre torej samo za ozko vsebino katastrski dohodek, gre seveda tudi za druge negativne učinke za državljane in državljanke, in to predvsem na podeželju. Poglejte, zaradi tega mene boli srce, da se zdi, da je namen te vlade izčrpati podeželje. In to ni dobro. To ni dobro. In poglejte, pri prejšnji točki, ko smo obravnavali novelo Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici, ki smo ga pripravili v Novi Sloveniji, smo toliko govorili, da potrebujemo Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije, vlada je rekla, da potrebujemo partnerja. Ja. Potem pa ga tudi poslušajmo. In Kmetijsko-gozdarska zbornica je rekla naslednje, žal je predsednik izginil z balkona, sem pričakoval – predsednik zbornice namreč – sem pričakoval, da bo tudi pri tej točki, ker ta je morda še bolj prava kot tista prejšnja točka. Kmetijsko-gozdarska zbornica je za odlok uvajanja novih izračunov katastrskega dohodka. Je za odlok. Ali je kdo poslušal? Ja, mi smo. Mi smo zbornico poslušali. Zato smo vložili ta amandma. Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije je rekla, da je sistem izračunov izjemno zapleten. Že vedo, zakaj so to rekli. Morda ga ne poznajo. Bilo bi potrebno več časa, da se metodologija z njimi skomunicira. Zbornica je tudi rekla, da strokovna in druga javnost ne more preučiti vseh podrobnosti izračunov. Zato smo vložili ta amandma. In jaz verjamem, da bo tudi pri koaliciji doživel vsaj razmislek o tem, ali ga ne bi morda pa le podprli in s tem bi gotovo tudi sam zakon dobil večjo podporo. V zbornici so prepričani, da tako obsežnega in zahtevnega projekta ni mogoče korektno izpeljati v tako kratkem času. To govori zbornica. In mi vsi smo rekli, da potrebujemo močno zbornico, zbornico je treba poslušati. Ja, mi poslušamo, zato smo vložili ta amandma. V zbornici so prepričani, da

je nedopustno tako korenito posegati v sistem izračunov katastrskega dohodka, ne bi da predhodno preučili, kako bo to vplivalo na dohodninsko osnovo posameznih kmetij, na obremenitev posameznih panog, na doseganje praga dohodkov za obvezen vstop v sistem davka na dodano vrednost ter za obvezno vodenje računovodstva. Jaz ne vem, kolegice in kolegi, če kdo od lendavskih vinogradnikov ve, da bo z uveljavitvijo te metodologije katastrski dohodek njegovega vinograda na površini enega hektarja približno nekaj manj kot 5 tisoč evrov. Začnimo se pogovarjati o številkah in potem vidimo, kaj ta novela zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka prinaša.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo ta amandma podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Zopet je tu en projekt, tako kot je popis nepremičnin in vrednotenje nepremičnin, kjer je osrednja vloga imela Geodetska uprava, ki je naredila tudi ta projekt z oceno nezadostno. Zakon o katastrskem dohodku, ki je začel veljati leta 2011, je uveljavitev prestavil na sredino letošnjega leta z namenom, da se celovito strokovno pripravijo izračuni in določi katastrski dohodek glede na regijo, glede na vrsto rabe zemljišča in podobno. Ko je Geodetska uprava prvič predstavila številke in ko so bili prvi preračuni narejeni, so nekateri ugotovili, zlasti vinogradniki in sadjarji, da se jim zna tudi za 10-krat in več povečati katastrski dohodek, pri čemer ni nihče znal povedati, zakaj. Ali je v letu 2013 možno 10-krat več zaslužiti s proizvodnjo jabolk ali grozdja ali vina na hektaru ali pa je do zdaj 10-krat premalo plačeval? In potem so videli, da je resnica ne tu ne tam, temveč so začeli popravljati izračune. In ko smo nedavno dobili zadnji izračun, je ta še vedno povsem nerealen in nelogičen. Zdaj so nam obljubili nov izračun katastrskega dohodka za posamezno regijo konec avgusta, pri čemer ljudje ne vedo niti približno, koliko katastrskega dohodka bodo plačevali in zaradi tega danes predstavljamo rok uveljavitve oziroma pavšalno dvigujemo katastrski dohodek tistim, ki bi se jim dvignil za 10 %. Sprašujem se, zakaj. Ni nobenega razloga, da bi tistim dvigovali katastrski dohodek za 10 %. Kdo si je izmislil teh 10 %? Zakaj dvigniti, če še ne vemo, koliko bodo ljudje plačevali, ker ustrezne strokovne institucije ali nestrokovne institucije, kot je GURS, zadeve še ni pripravil? Ni nobenega razloga, spoštovani, če država ni svojega naredila oziroma je celo na poti, da bo naredila kakšno škodo, da bi to ljudem zaračunali, kajti sedaj je predlog na mizi, da tistim, ki bi se jim katastrski dohodek dvignil, se jim lahko dvigne največ za 10 %, tistim, ki pa ne, pa ne. Zakaj bi se tistim dvignil za 10 %? Kje je razlog, sprašujem tukaj državno sekretarko?

Zakaj ne tistim do novih izračunov zaračunavati po starem? To je predlog in bistvo tega amandmaja, ki ga vlagamo. In poglejte tudi povsem po moji oceni zgrešen koncept, ki ne upošteva realnosti življenja v naši državi. Bom se ustavil zlasti pri vinogradništvu, ker to zadevo nekoliko bolj poznam, ker sem tudi sam mali vinogradnik in imam ogromno sosedov in znancev. Veliko, iz tradicije to izvira, veliko vinogradov je majhnih, tam okrog pol hektarja ali še manj, marsikdo ne more tržiti vina ali grozdja po cenah, ki si jih je nekdo izmislil pri izračunu katastrskega dohodka, in obdeluje to ljubiteljsko bolj ali manj zaradi obveznosti do tistih, po katerih so te vinograde podedovali, zaradi neke navezanosti in obdelujejo to slovensko krajino. Če boste tistim dvignili katastrski dohodek nad te ravni, kot je zdaj, to se pravi 2 celo do 3 tisoč evrov na hektar za vinograd, bodo ti ljudje enostavno te vinograde posekali, ker ne bodo državi tega plačevali, ker ne morejo od tega pridelka niti tega katastrskega dohodka pokriti, kaj šele, da bi pokrili vse stroške, ki s to obdelavo zemlje nastanejo. Torej rezultat ene brezglave, ne vem, ambicije po polnjenju državnega proračuna bo imel za posledico, da bomo imeli še bolj opuščeno krajino oziroma manj obdelano, da bomo imeli še več divjega zaraščanja in vse posledice, ki iz tega izvirajo. Jaz tu danes pogrešam recimo ministra za kmetijstvo, ker je to njegova stvar. Jaz z vsem spoštovanjem do državne sekretarke za finance, ampak katastrski dohodek temelji na tem, da pavšalno izračunamo, koliko je dohodka na hektar neke kulture. In to se zdaj pavšalno določi. To je ravno tako, kot da bi imeli tovarno Gorenje, ki mora proizvesti tisoč hladilnikov in od teh tisoč hladilnikov mora plačati davek, ne glede, ali teh tisoč hladilnikov proda ali ne in po kakšni ceni. Tu ni povsem nobene logike in je pravzaprav en način, kako spet napasti to slovensko podeželje, zlasti tisti del, ki se s težavo preživlja. Kajti tisti, ki dobro služijo s kmetijsko proizvodnjo, bodo verjetno tudi ta KD lažje plačevali, tisti, ki pa ne, ga pa že danes ne morejo.

Zato predlagam, da se do resne uveljavitve pošljejo ljudem informativni izračuni in da se tudi ti izračuni pred tem prediskutirajo, preden se uveljavijo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Franc Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Hvala lepa.

Naj takoj na začetku povem, da v Slovenski ljudski stranki podpiramo te amandmaje, lahko pa dodam tudi to, če amandmaji ne bodo izglasovani, bomo novelo zakona kljub temu podprli, kajti v nasprotnem primeru bi bile posledice še bistveno večje. Toliko da pojasnim ta del in mislim, da je prav, da se tega tudi zavedamo.

Sicer pa, kot je že bilo rečeno, v naslednjem mesecu, dveh, do konca avgusta je bila obljuba na odboru, da bodo ti izračuni zdaj na osnovi te metodologije in podatkov, ki zdaj spremenjeni prihajajo na GURS, ugotovljeni. Mislim, da bo takrat nujno treba res temeljito pogledati te izračune in ugotoviti, ali je ta pavšalna odločitev po hektarju, možno je tudi knjigovodstvo za tiste, ki se odločijo za drugače, realna ali ni realna, da lahko ugotovimo posledice te obdavčitve. Na področju obdavčitve kmetijske dejavnosti je zagotovo treba kaj spremeniti in te zadeve urediti, vendar pa mislim, da bi morali tisti, ki so prvi izračune dobili v roke in videli neke 13-kratnike, 14-kratnike in 5-kratnike, biti tudi toliko pri sebi, da bi relativno hitro videli, ali je s tem nekaj narobe, kajti na koncu bi bil tudi ta ekonomski položaj dosti drugačen, če bi resnično bili ti pavšalni prihodki v kmetijski dejavnosti na tem nivoju, kot so prvi izračuni kazali.

V Slovenski ljudski stranki bomo, kot sem že dejal, sodelovali pri ugotavljanju posledic teh izračunov, ki bodo konec avgusta znani, in verjamem, da bo treba še v naslednjem mesecu, dveh poseči v kakšno zakonsko materijo, če želimo, da ne bodo imeli ti izračuni velikega vpliva na stanje na podeželju. Zagotovo pa so druge grožnje, ki zdaj prihajajo z istega ministrstva in so vezane na obdavčitev kmetijskih zemljišč, travnikov, gozdov, hlevov, silosov, bistveno večje. Na tisti točki pa zdaj, ko je sicer ta zakonska materija še v javni razpravi, pamet v roke danes, da se ne bomo potem spet soočali čez mesec, dva s podobnimi izračuni kot zdaj, kajti tisti pa resnično pokopljejo to podeželje do konca.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še državna sekretarka je želela besedo.

Izvolite, mag. Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Torej stališče Vlade do tega amandmaja bi rada ponovila. Povedala sem ga že na Odboru za finance. Razlika med vladnim predlaganim členom in tem členom, ki se predlaga v obliki amandmaja, je v tem, da se z amandmajem predlaga, da če je novi izračun KD višji, čeprav za 1 cent, od tistega izračuna, ki je bil narejen v letu 2012, da se upošteva stari izračun. V vladnem predlogu 9. člena pa se predlaga, da se stari izračuni upoštevajo le, če je novi izračun višji od predhodnega za več kot 10 %. Na ta način želimo v bistvu na postopen način uvesti v celoti nove izračune na podlagi nove metodologije in novih kalkulacij.

Verjamemo namreč, da bo po razčiščevanju, ki smo mu priča vse od objave podatkov s strani Geodetske uprave, moram pa reči, da ni korektno, da vse nasprotovanje gre le na Geodetsko upravo, saj ni sama delala teh

izračunov, ampak so sodelovali tudi strokovnjaki s področja kmetijstva pri tem. Ocenjujemo namreč, da je ta nova metodologija korektna in primerna. Še vedno namreč govorimo o pavšalni oceni potencialnega dohodka. In ta pavšalna ocena je narejena na podlagi metodologije, ki temelji na zakonu. Ta zakon smo delali skupaj z Ministrstvom za kmetijstvo in Kmetijsko-gozdarsko zbornico.

Bilo je večkrat govora, zakaj 10 %. Prav zaradi te postopnosti in zaradi zaupanja v novo metodologijo, kot je zastavljena. Namreč tudi sam amandma pravzaprav vzpostavlja zaupanje v to metodologijo. Ampak samo tam, kjer je zaradi nove metodologije katastrski dohodek znižan. Amandma namreč predvideva ravno tako kot vladni osnovni predlog, da se upošteva znižana ocena katastrskega dohodka. To pomeni, da v primeru, če posamezni kmet doseže oziroma ima manjšo možnost, da doseže katastrski dohodek, se mu to upošteva, če pa dosega višje dohodke, se mu pa to ne upošteva.

Še na eno zadevo bi rada opozorila. Večkrat je bilo govora o tem, da se plačuje katastrski dohodek. Katastrski dohodek se ne plačuje. Katastrski dohodek je osnova, je izračun potencialnega tržnega dohodka od določenega kmetijskega zemljišča ali gozdnega zemljišča in se upošteva kot del davčne osnove ali kot davčna osnova za izračun dohodnine oziroma kot osnova za druga izračune, recimo na področju sociale. In tej osnovi je treba potem dodati vse ostale okoliščine, ki jih je posamezen zavezanec deležen, in lahko da nekdo ne bo zaradi olajšav, ki jih ima, plačal ničesar. Lahko pa bo nekdo zaradi drugih dohodkov plačal nekaj več, kot je do zdaj, ne pa zaradi katastrskega dohodka. Zaradi tega se mi zdi nekorektno povezovanje višine katastrskega dohodka z davčnimi obveznostmi. Ja, posredno ima lahko določen vpliv, ampak samo vsak zase ve, kolikšen je ta vpliv. Tudi povezovanje katastrskega dohodka s kmetijskimi subvencijami ni korektno, ker je to dohodek, ki ni vključen v izračun katastrskega dohodka. Taka je bila pred časom odločitev tega državnega zbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Sprašujem, če želi še kdo razpravljati. Eno roko vidim.

Gospod Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice, kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

Mislím, da takšen zakon ne bi smel iti v proceduro. Zakaj? Dokaz je seveda predlog, ki je dan. Poglejte, kaj piše na 4. strani, druge posledice, ki jih bo imel sprejem zakona: administrativne in druge posledice. Zakon nima dodatnih administrativnih posledic. Presoja posledic na okolje, vključno tudi gospodarske in

varstvenega vidika, nima posledic. Presoje na gospodarstvo, nima posledic, jih ni. Pa je to res? Pa kaj mi delamo pravzaprav. Zakaj so ljudje plačani v tej državi? Kako ni gospodarskih posledic, če pa mi določamo višino katastrskega dohodka, ki je osnova za odmero davka? Živim še jaz v resni državi? Ni posledic. Kako ni posledic? Če pa se mi o tem pogovarjamo in gospod Vizjak govori o tem, da ima bistvene posledice in mi vsi vemo, da ima posledice. Jaz moram res reči, da bi najbolje bilo zakon prepisati iz avstrijske zakonodaje, kjer ima enostavne rešitve. In jaz na to, da smo mi bolj pametni kot Avstrijci, ne pristajam, kajti Avstrijci so gospodarsko trikrat uspešnejši na vseh področjih. So ena najbolj uspešnih držav v Evropski uniji in bi bilo dobro prepisati in se ne delati pametnega. Je moral kdo zaslužiti, da je pripravil predlog zakona? Neumnost, ki jo delamo, dve leti pripravljamo in maltretiramo GURS, da bo vsako leto neke nove podatke zbiral. Ni problem v GURS-u. Problem je tukaj v zakonodaji. Mi moramo sprejeti enostaven zakon, tako kot ima Avstrija, da se bo določila enotna vrednost kmetijskega gospodarstva, ki bo osnova za katastrski dohodek, tržno vrednost kmetijskega gospodarstva, za subvencije, za dodelitev kreditov za prostorsko načrtovanje. To imajo Avstrijci v enostavnem zakonu. Zato pa imajo trikrat manj birokracije in zato so gospodarsko uspešni. Glejte, človek si mora v tej psihozi norosti v Sloveniji pomagati, da postaneš koliko toliko miren, ker vidite, da sem se malce razburil. In jaz sprašujem, zakaj vsakokratna vlada demonstrira moč nad državljani? Luigi Zingales, "moč kviri, absolutna moč pa kviri absolutno". In ko vsakokratna pozicija dobi moč, potem pa dajmo po tem ubogem državljanu udrimo po njem z vsemi mogočim davki. Ali ne bi šli enkrat v obratni smeri? Mi smo kot gosenice faraonke. Najprej se vrtimo v eni smeri, potem pa naletimo na zid, pa se vrtimo v drugi smeri. Pa glejte, jaz mislim, da bo treba začeti delati drugače. Sicer danes druge možnosti nimamo, kot da to sprejmemo, ker je spet nujni postopek, vse je nujno, seveda verjetno se bo svet podprl, danes to sprejmemo oziroma jutri bomo najbrž glasovali, potem pa hitro začnimo spremembo zakona in ga v treh mesecih naredimo po avstrijskem vzoru, pa bomo naredili res nekaj dobrega. Če vi to berete, jaz pač študiram. V torek zvečer sem srečal dva kolega poslanca tukaj pred parlamentom, onadva sta šla v parlament, jaz pa iz parlamenta, pa me je eden vprašal: "Kaj delaš?" Sem rekel: "Študiram, da vem, kaj govorim na seji." In glejte, kdor to prebere, pa si zloži levo, desno in vse stvari, ne vem ... Glejte, ni posledic. Kako ni posledic na gospodarstvu? Kaj pa kmetje, niso gospodarji svoje zemlje? Ali jih je treba razlastiti na tak način, da jim bomo predpisali visok katastrski dohodek, potem dali izvršbe in bo nekdo poceni pokupil. Pa bodimo resni, lepo prosim! Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Vogrin.

Sprašujem še enkrat, če želi še kdo razpravljati. Če ne, zaključujemo razpravo.

O tem amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in hkrati tudi sejo, ki jo bomo nadaljevali čez pol ure, to se pravi deset minut čez peto uro.

(Seja je bila prekinjena ob 16.40 in se je nadaljevala ob 17.11.)

PRESEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitvev, zato prosim, da najprej preverite delovanje glasovalnih naprav. Mislim, da ste uspešno opravili preverjanje.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o prevzemih, nujni postopek.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 20. junija 2013.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 1. členu.

Obrazložitev glasu ima gospod Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, kolegice, kolegi!

Slovenska demokratska stranka je vložila amandma. Amandma je vložila z namenom, da se tukaj izognemo kršitvi in neenakopravnosti pri tem zakonu. Amandma sledi predvsem pripombam in predlogom, ki jih je dal regulator, Agencija za trg vrednostnih papirjev. Pričakujem od poslank in poslancev, da boste našemu predlogu sledili, kajti v drugačnem primeru bo prišlo do neenakopravnega obravnavanja, zakon bo veljal za vse druge razen za državo.

Tudi v imenu poslanske skupine lahko rečem, da v primeru, da bo ta amandma izglasovan, da bo potem poslanska skupina tudi podprla sam predlog zakona, v nasprotnem primeru ga pa ne bom. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Pogačnik je obrazložil glas v imenu poslanske skupine. Ugotavljam, da ni drugih priglasenih za obrazložitev glasu. Zato prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 40.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščen sem, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Kolegice, kolegi!

Slovenska demokratska stranka tega zakona ne bo podprla. Ne bomo ga podprli zato, ker zakon ni usklajen z regulatorjem trga, Agencijo za trgovanje z vrednostnimi papirji. Seveda ima pa zadržek pri tem sprejetju tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Še enkrat smo prišli do spoznanja, da sedanja vlada ignorira tako ATVP, ignorira tako Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora. Zakon bo veljal za nekoga, za državo ne bo veljal. Glavni namen Zakona o prevzemih je zaščita malih delničarjev. Tukaj bo prišlo do izigravanja, tako tudi strokovna javnost razlaga, da je zakon v nasprotju z evropskim pravnim redom. Mislim, da smo se s tem ponovno oddaljili od enega koraka resne privatizacije. Jutri bo to glasovanje. S tem mislim, da so vsi resni vlagatelji videli, kakšna je vloga te države in jaz osebno ne izključujem te možnosti, da se bo država odločila, da v prihodnjih mesecih ukine še regulatorja ATVP in da ta sedež prestavi na Gregorčičevo ali pa na Dunajsko. Mislim, da je to skrajno neresno, kar se greste. Ne sledite regulatorju, ne sledite Zakonodajno-pravni službi Državnega zbora, izigravate male delničarje, predvsem iz enega razloga, izkoristili boste prostor skupščin med junijem in septembrom in glavna zadeva bo, da boste zamenjali nadzornike v družbah, v katerih so bile odvzete glasovalne pravice. Na ATVP boste pa pritisnili, da zaradi javnega interesa se te glasovalne pravice vrnejo. Glasovalne pravice so bile državnim podjetjem odvzete izključno zaradi tega, ker je bila kršena zakonodaja, ne zaradi drugega. In zdaj boste poslanci tukaj rekli, za nas zakoni ne veljajo, veljajo za druge. Ni to dobro. Takšna pot ni dobra, ne bo to sporočilo, ki bo dano in po nacionalnem interesu sedaj dobivamo javni interes.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Prehajamo na obrazložitev glasu. Predlagam, da se prijavite k obrazložitvi glasu. Ali lahko tisti, ki želi obrazložiti glas, dvigne roko, da bom lažje?

Mag. Andrej Vizjak, imate besedo, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Med edinimi vsemi sedmimi edino jaz vem, zakaj sem pritisnil ta gumb, med damami. Torej, spoštovani, Zakon o prevzemih je bil sprejet v mandatu, ko sem bil jaz minister za gospodarstvo. Takrat smo imeli veliko dilemo, kajti do Zakona o prevzemih je bila država izključena iz prevzemne zakonodaje. Država s svojimi paradržavnimi skladi, svojimi podjetji ni bila zavezana prevzemni zakonodaji, in takrat smo sprejeli Zakon o prevzemih, to je bilo leta 2006, s katerim smo slovensko prevzemno zakonodajo v celoti uskladili z evropskim pravnim redom in postavili za državo enake norme kot za vse delničarje.

Kaj je, spoštovani, bistvo prevzemne zakonodaje? Zakaj rabimo zakon o prevzemih? Zato, da zaščitimo malega delničarja, zato, da zaščitimo tistega, ki ima proti ostalim velikim delničarjem približno enake pravice, da je informiran, da ima ponudbo pod enakimi pogoji kot drugi in tako naprej. To je bistvo prevzemne zakonodaje. Vi pa s tem zakonom pod krinko nedefiniranega javnega interesa izvezmate državo iz prevzemne zakonodaje. Kaj to pomeni? To pomeni, da bo nekemu zaprtemu krogu državnih podjetij in skladov spet dano delati nekaj skrito od oči javnosti in slehernega malega delničarja. To je pomemben korak nazaj. Razlog je očiten: zato ker se mudi zamenjati nadzorne svete, torej kadrovati po teh podjetjih in verjetno jih tudi pleniti. In zdaj smo slišali vas, spoštovani predsednik, ko ste imenovali krajo in rop stoletja, to, kar boste jutri na izredni seji potrdili. Jaz pa nisem daleč od sklepa, da je to, kar danes delate, kraja in rop malih delničarjev, tistih, ki so s svojim denarjem kupili to premoženje. Zato se zamislite, kaj počnete.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Vseeno bi rad opozoril, da v trenutku, ko obrazložimo glas, ni mogoče replicirati ali odgovarjati na to, kar nekdo vključi v obrazložitev glasu. Ampak glede na to, da smo zaključili, bom s tem tudi jaz zaključil to možnost obrazložitve glasu. Prehajamo na glasovanje. Prosim? Ali vas je več zainteresiranih ali samo gospod Tanko?

Gospod Tanko, imate možnost obrazložiti glas, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

To je že druga situacija, ko prihajamo očitno vsaj do dvomov, da gre za neustavnost. Ena od takšnih neustavnih potez te vlade je bil podpis sporazuma s sindikati, kjer se je za iste stvari ločilo na tiste, ki so člani sindikatov, in na tiste, ki niso člani sindikatov. Recimo pri odpravninah in podobnih stvareh.

To, kar počnemo danes s to spremembo zakona o prevzemih, pa ponovno na nek način uvajamo nacionalizacijo. Ko bo država in v njenem imenu vlada zlorabila svoj, lahko rečem, prikrit monopolni položaj in bo na

nek način razlastila in onemogočila male delničarje, male lastnike taistih družb. Mislim, da ni prav, da se partnerji v nekem lastniškem portfelju najdejo v tako izrazito različnih položajih, ko so enim zagotovljene ekskluzivno drugačne pravice kot nekaterim drugim. In če ste si zamislili, da boste s temi spremembami zakonodaje, ki jih prinašate v Državni zbor, opravili še s tistimi zadnjimi lastniki, skoncentrirali premoženje in ga potem pokanalizirali po raznih tihih družbah in prijateljskih navezah, potem moram reči, da smo lahko zaskrbljeni za stanje v tej državi. Če boste na tak način pripravljali zakonodajo, potem bomo težko govorili, da spoštujemo ustavno načelo enakosti, enakih pravic, enakega položaja, enakih možnosti, kajti tu gre s spremembami zakonodaje v povsem nasprotno smer. Se pravi v ekskluzivni položaj nekoga in izrazito podrejen položaj drugega v istem portfelju.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še gospod Meh želi obrazložiti glas.

SREČKO MEH (PS SD): Gospe in gospodje, prav je, da zaščitimo male delničarje, prav pa je, da zaščitimo državno imovino, našo skupno imovino. In danes je treba povedati, da bomo s tem zakonom omogočili, da bo lahko lastnik glasoval in glasoval tako, kot je v dobro večinskega premoženja lastnine. Lahko povem, kako je bilo v premogovniku Velenje. Tam so manjšinski delničarji želeli preprečiti tisto, kar je bilo dobro za večino, za napredek, za delo, za razvoj vsega skupaj. Zato mislim, da je prav, da zaščitimo in da vzorcev, ki jih je morda katera od prejšnjih vlad, da ne rečem ravno ena od zadnjih vlad pred sedanjo vlado, pri kadrovanju imela, da ta praksa in da to ni namen in da to ni tisto, zaradi česar bi delali to prevzemno zakonodajo. Torej proti temu absolutno protestiram. Ni res, da je to tako.

Je pa res, da posamezniki, lahko tudi skupine, izkoriščate prav vsako priložnost, da poskušate povedati vse, kaj je bilo v preteklosti narobe. Ampak tega od nas državljanke in državljani ne pričakujejo. Pričakujejo, da bomo odločili v dobro nas vseh skupaj. In v tem primeru gre za tiste, ki zastopamo večinsko premoženje oziroma lastnino.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zdaj pa predlagam, ker je več rok dvignjenih in očitno bo več priglašenih k obrazložitvi glasu, da se prijavite k obrazložitvi glasu.

Mag. Marko Pogačnik je prvi, ki bo obrazložil glas.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsednik, hvala za besedo.

Izgleda, da nekdo hoče zapeljati zadevo nekam drugam, pa da je to nujno treba, da država dobi te glasove. Treba se je vprašati,

zaradi česa je država oziroma z njim povezane osebe izgubila glasovalne pravice. Izključno zaradi tega, ker je država oziroma z njo povezane osebe kršila veljavno zakonodajo. Glasovalne pravice je regulator vzel izključno zaradi tega. In to je še en dokaz, da je državno premoženje slabo in neodgovorno upravljano. Namesto da bi se vprašali, kdo je odgovoren za to, da so bile odvzete glasovalne pravice, kajti pod vsakim nakupom delnic je podpis – in ti ljudje so odgovorni, da je država izgubila glasovalne pravice.

Sedaj bomo šli mimo tega, ker bomo spet o javnem interesu začeli govoriti, in se pridružujem kolegu Vizjaku, to pa je kraja in veleizdaja malih delničarjev. Zavestno boste šli mimo vseh zakonov, samo da boste dobili – država in z njim povezane osebe – nazaj glasovalne pravice. Izključno vam pa verjetno gre samo za dve družbi, Aerodrom Ljubljana in Zavarovalnico Triglav.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat je naslednji, ki bo obrazložil glas.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Ne bom govoril o tem, kar je bilo v preteklosti narobe glede prevzemov. Govoril bom o tem, kar je bilo narobe danes in kar bo narobe v prihodnosti. In danes je bilo narobe to, da je vlada ignorantsko pristopila do razprave v državnem zboru glede novele Zakona o prevzemih. Vzela si je samo 5 minut. In ko sem vlado spraševal, ker sem želel vedeti učinke tega zakona na odločitve o gradnji Terminala 2 na Aerodromu Ljubljana, je vlada zgolj neverbalno sporočila, da pač nima časa, sicer bi z veseljem najbrž odgovorila, ampak da nima časa. Na drugi strani vlada govori, da potrebuje čas. Danes pri tej točki pa nima časa.

In zato me nihče ne bo prepričal, da bi glasoval drugače, kot sem se odločil, torej proti temu zakonu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Branko Grims, izvolite.

BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Ta zgodba malo spominja na en šaljiv, žal še kako resničen v Slovenji, naslov izpred nekaj let, ko je bilo v časopisih objavljeno, da morda je, šlo je za nekega ministra takratne LDS-ove vlade, ta res kršil zakon, ampak je to počel z najboljšimi nameni. To, moram reči, je zelo zanimivo pojmovanje ustavnega reda in pa modernega prava. Takrat še nismo bili člani Evropske unije, danes pa smo. In zato je treba zelo jasno povedati, da glasovalne pravice so izgubili izključno tisti, ki so kršili zakon, ne glede na to, iz katerega naslova ali pa v kateri vlogi so se v danem trenutku nahajali. In način, kako ste se vi zdaj lotili urejanja teh zadev, je po mojem

trdnem prepričanju tudi v očitnem nasprotju z načeli slovenske ustave, ki pravi, da smo pred zakonom vsi enaki. Vi pa sedaj sami sebe iz zakona izvzimate. In to, oprostite, ne vodi v Evropo, to vodi nekam čisto drugam.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala, mag. Branku Grimsu.

Prijavil se je še mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz se bom vzdržal, ne bom glasoval ne za, pa ne proti. Nisem se nameraval oglasiti, a vseeno se mi zdi potrebno, da povem svoje stališče. Ena od misli pravi, da ne napravi največ škode tisti, ki dela narobe, največ škode napravi tisti, ki to gleda, pa nič ne pove. Jaz vas občudujem, da se na tako enostaven način lahko odločite, ali za ali proti tej rešitvi. To pa zato, ker ob vseh mojih prizadevanjih, da bi ugotovil, v čem je glavni problem, da recimo zdajšnja opozicija nasprotuje poziciji, nisem uspel ugotoviti, in da ti očitki bi verjetno bili obratni, če bi se strani zamenjale. Hočem povedati, težko si normalni državljani ustvari realen vtis, kaj pravzaprav se mi gremo. Rezultati našega početja pa so katastrofalni: bankrotirana država.

In v takšnih igrah, kjer jaz mislim, da bi moralo potekati drugače, da bi se morali odgovorni parlamentarci dogovoriti in takšen tehnični zakon sprejeti z absolutno večino, pač jaz težko sodelujem, zato se bom vzdržal. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Ugotavljam, da je še interes pri gospodu Brezniku.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Gospod predsednik, najlepša hvala.

Jaz bom samo dodal. Čisto enostavna je zadeva. Tisti, ki se odloči za, je za to, da se krši ustava, dve ustavni določbi, prva je zaščita tistih najšibkejših členov v tej verigi, druga pa je spoštovanje privatne lastnine, kar je temelj demokratično urejene parlamentarne družbe. To sta ti dve načeli, ki jih boste kršili vsi tisti, ki boste pravkar stisnili "za". In nadaljevanje, kot poslušamo danes, tako imenovano nadaljevanje tako imenovanega državnega kapitalizma, govorjenje, delanje neke reklame, da moramo zaščititi našo družbeno skupno lastnino. Pravkar lahko državljanom in državljanom sporočite, mislim, da tisti, ki so spremljali to sejo ves teden, da sem nekajkrat omenil, kaj imajo ljudje in državljani od tega privatnega ali družbenega premoženja, ki nam je ostalo, naj povedo, koliko imajo cenejša goriva, kakšne kvalitetne in ugodnejše / nerazumljivo/ storitve, ali imajo tudi ostale ugodnosti. To je vprašanje za vsakega tistega najšibkejšega državljana. Nimajo nič zaradi slabega korporativnega upravljanja, vsako leto moramo dokapitalizirati različne

družbe z več sto milijoni. In vse te dokapitalizacije občani čutijo pri njihovem vsakdanjem standardu, pri povečanju davkov. To je ta skupna zgodba, to je ta veliki finale tako zvanega nacionalnega interesa, ki ga boste na koncu izpeljali in pod krinko 10-letnega participiranja državljanov v to družbeno premoženje ga boste sedaj poceni preprodali. Najlepša hvala.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Imamo še interes za obrazložitev glasu. Mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegi in kolegice!

Bistvo prevzemne zakonodaje je transparentnost in da se dejansko pravila prevzema postavijo naprej. Po drugi strani je bistvo prevzemne zakonodaje tudi to, da so vsi subjekti v enakopravnem položaju. Kakršnokoli spreminjanje teh pravil za nazaj ali za naprej, pomeni to, da nekoga spravimo v drugačen položaj. Da prevzemi potekajo pravilno, da potekajo transparentno, imamo po mednarodnih in po evropskih standardih Agencijo za trg vrednostnih papirjev, ki lahko ob kršenju določene zakonodaje, predvsem ob kršenju, ko nekdo kupuje po ne dovolj visoki ceni, ko krši pravila, da ne daje višje ponudbe, kot jo je dal predhodnik, dejansko vzame glasovalne pravice. Če so te pravice bile vzete državi oziroma državnim podjetjem v določenih primerih, je to popolnoma pravilno, je to transparentno, kajti vsi morajo delovati po enakih pravilih. Vračanje s samim zakonom nekih, da rečem, možnosti ali pa da nekdo ima spet upravljalvske pravice na podlagi tega, da je večji, da je močnejši in da bo na ta način lahko izrinil šibkejšega, to je male delničarje. Malih delničarjev je veliko. Država je v tem primeru samo ena, močnejša, in bo delovala na račun malih delničarjev. To je nepravilno, je neustavno in vodi v popolno napačno smer gospodarskega razvoja. Tak gospodarski razvoj nas ne pelje v odprtost gospodarstva, nas ne pelje v to, da bi privabili kapital, ampak nas pelje dejansko v to, da bo to ... / izklop mikrofona/

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala.

Mislím, da lahko preidemo na glasovanje.

Glasujemo o zakonu. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 31.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pomoči za reševanje in

prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, nujni postopek.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Vabim vas, da se prijavite.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo glas obrazložil mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Uvodoma je treba poudariti, da smo ta zakon v parlamentu imeli dva meseca dni nazaj na mizi. In treba je poudariti, da ta zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb smo v SDS vsi poslanke in poslanci podprli, kajti zavedamo se, kakšna je situacija in da za tista podjetja, ki se jim na takšen način lahko pomaga, je to dobrodošlo. Absolutno bomo pa nasprotovali današnji dopolnitvi zakona, ki omogoča, da bo država dala poročstva brez vsakršnih garancij. Po drugi strani pa zakon spravlja v neenakopravno razmerje upnikov, kajti država si je tu izmislila, če bomo dali poročstvo brez garancije, bo država imela terjatve in prednostno pravico v primeru stečaja. To ne gre tako. Ponovno gre za neko kršitev zakonodaje. Ponovno gre za to, da bo država nad vsemi. Treba je poudariti, da takšnemu predlogu, dopolnitvi tega zakona, da bo država dala poročstva brez garancije, da so to neracionalne zadeve in da bo to negativno vplivalo na davkoplachevalce in tudi na proračun. Treba je poudariti, da takšni dopolnitvi zakona nasprotujejo Gospodarska zbornica, Obrtna zbornica, Trgovinska zbornica, strokovna javnost. Vsi – razen koalicije. Kakšen je ta namen? Verjetno je namen tega zakona, da je pisan bolj v interesu reševanja lastnikov, ki so bliže tej vladni koaliciji.

Treba je poudariti, da je država verjetno izgubila do sedaj že ogromno denarja, ker so vlagali v podjetja, ki niso bila perspektivna. Vlagala so se z drugimi nameni. Zaskrbljujoče je predvsem to, da v tej oceni stanja in razlogih Vlada napiše: "Državna pomoč je torej namenjena družbam, ki niso sposobne samostojno preživeti na trgu." Niso sposobne preživeti na trgu, država jim bo pa pomagala. To je isto, kot da bi mrtvi ležali v bolnišnici, pa bi jih pustili na posteljah, zunaj bi pa čakali pacienti, ki jim je še mogoče pomagati. Ne gre to tako. To so škodljivi zakoni, ki jih sprejemate. S tem ne boste rešili gospodarstva. Dostikrat ste rekli, ko ste bili v opoziciji, država mora pomagati. Poglejte si primer Amerike in Nemčije. Amerika je pomagala bankam, vendar v pol leta je država dobila celotna sredstva nazaj skupaj z obrestmi.

Ta zakon je slab. Ta zakon ni racionalen. Ta zakon spravlja v neenakopravni položaj vse upnike, zato ga v Slovenski

demokratski stranki ne bomo podprli. Podprli smo pa krovni zakon. To bi pa radi ponovili.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije bo obrazložila glas gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

Tako kot smo že v stališču stranke napovedali, tudi v Novi Sloveniji ne bomo podprli tega zakona, ker je v nasprotju z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, Gospodarske zbornice in tudi v nasprotju z mnenji strokovnjakov. Seveda smo za to, da se pomaga perspektivnim podjetjem. Če pa pomagamo podjetjem, ki nimajo ničesar več, kar bi lahko dali kot varščino oziroma za zavarovanje, potem pa menimo, da so ta podjetja prišla že tako daleč, da takšno reševanje verjetno ni več smiselno.

Zato v Novi Sloveniji ne bomo podprli tega zakona. Tukaj bi ponovno opozorila tiste, ki so pri prejšnji točki govorili o javnem interesu, da sem prepričana, da ni v javnem interesu, da dajemo denar za poročstva, torej denar, ki ga nikoli več ne bomo dobili nazaj.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Prehajamo na odločanje. Še je interes za obrazložitev glasu v lastnem imenu in vas vabim k prijavi za obrazložitev glasu v lastnem imenu.

Mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegi in kolegice!

V ustavi piše, da imamo socialno tržno gospodarstvo, ne pa državno derigistično gospodarstvo, s katerim se ohranja bolnike pri življenju, vendar ti bolniki se dejansko ne morejo več premikati. Dejansko v tem primeru gospodarska podjetja ne morejo nastopati na trgih, ne morejo proizvajati, ne morejo dejansko narediti nič, ker nimajo programov, ker nimajo trga, ker nimajo ljudi, ki bi dvignili te gospodarske subjekte. In država bo dala tem podjetjem davkoplačevalski denar. Gospe in gospodje, to je neodgovorno! Država naj porablja davkoplačevalski denar tam, kjer bodo dejanski učinki za državo in za državljane, ne pa tam, kjer teh učinkov ne bo in kjer bo ta denar izgubljen. Izgubljen tako, kot je bil že izgubljen velikokrat v preteklosti, pa se iz tega nismo dejansko nič naučili. Tržno gospodarstvo pomeni, da mora podjetje preživeti na trgu. Državno dirigistično poslovanje pa pomeni, da bo država in državljani in državljanke s svojim denarjem, da bodo sprejeli tudi odgovornost za poslovanje teh podjetij. To pomeni tudi odgovornost vseh tistih, ki pri teh podjetjih in ki pri teh odločitvah nič nimajo, bodo pa zaradi tega plačevali davke, večji davek na dodano vrednost, večji davek na nepremičnine in seveda še ostale davke, ki tukaj gredo. Gospe in

gospodje, to je neodgovorno in ni v skladu s tržnimi načeli poslovanja.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Ivan Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospod predsednik.

Zakon, ki ga sprejemamo, je pravzaprav temeljni makroekonomski zakon. Pomeni, da država postavlja razmerje sebe do gospodarstva. In glejte, jaz menim, da je pot, ki smo jo delali 20 let, napačna. Tako smo delali doslej. Mi smo si izbrali neka izbrana podjetja in jih podpirali. Nismo prišli do dobrih rezultatov. Država bi morala iti po drugi poti. Jaz sem to na lastnem podjetju sam doživel in razumem grozo podjetij, ki so v tem položaju, da potrebujejo tujo pomoč, vendar način, ki ga delamo, pa mislim, da ni pravilen. Mi bi morali iti po drugi poti. Veste, to sta dva koncepta. Ne da daješ pomoč zdaj enemu, zdaj drugemu, zdaj tretjemu, ki so pač bližje politični opciji, temu se nobena vlada ne izogne. Ne ta, ne prejšnja, ne predprejšnja in tako dalje. Mi bi morali iti po poti, da znižamo davčna bremena vsem podjetjem. Tu je ključ uspeha nekaterih sosednjih držav. Tudi na slovaškem veleposlaništvu smo bili nazadnje, pa je gospa veleposlanica to razlagala. In to sta dva makroekonomska koncepta. Ta vlada in koalicija se je za tega odločila, za katerega menim, da je napačen. Zato se bom vzdržal. Ne zaradi tega ker bi podpiral leve ali desne, ker sem jaz lepo tukaj na sredini. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Vabim vas k prijavi za razpravo oziroma obrazložitev glasu.

Gospod Matevž Frangež bo prvi obrazložil glas.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Meni se zdi nujno, da ob razumevanju položaja, v katerem Slovenija je, in v razumevanju položaja, v katerem se je znašlo naše gospodarstvo, vložimo vse napore v to, da rešimo vsako delovno mesto. V mnogih okoljih po naši državi izgubljenega delovnega mesta vsaj kratkoročno ne bo mogoče nadomestiti drugače. Če razumemo, kako in zakaj je kriza Slovenijo prizadela tako globoko, kot jo je, in če razumemo, da je prav prezadolženost gospodarskih družb ključni razlog za to, potem je tudi jasno, da ni nujno, da obstajajo strukturni razlogi za to, da se je podjetje znašlo v določenem položaju. Jaz bi lahko danes našteval konkretna podjetja, ki imajo konkurenčne proizvode, predane delavce, pa tudi tržišča, dobaviteljske pogodbe najuglednejšim igralcem na svetovnem trgu, ampak so zaradi določenih razlogov in tudi zaradi dejstva, da so jih neodgovorni lastniki izčrpavali po več kanalih: kot lastniki, kot ključni

kupci in kot dobavitelji. Potem moramo razumeti, da za to družbo ni nič narobe, ampak da je treba preko spleta ukrepov, s spremembami insolvenčne zakonodaje, ki jih je ta Državni zbor že opravil, pa tudi drugimi vzvodi poskrbeti za to, da te družbe pridejo do odgovornih lastnikov in predanih menedžerjev.

Pri tem jim mora država pomagati, ker je škoda vsakega delovnega mesta, ki ga bomo ob nadaljnjem ignoriranju države tovrstnih primerov izgubili, zato moj glas velja podpora zakonu.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji bo obrazložil glas gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik!

Vlada ima velike priložnosti. Vlada ko je prevzela vodenje te države, je govorila o novih delovnih mestih. Govorila je, kako enostavno je možno in kaj bo vse storila za to, da se bodo odpirala delovna mesta, 50, 60 in ne vem koliko tisoč novih delovnih mest. Do tega trenutka se ni zgodilo absolutno nič. Izjemno težko je meni, ko poslušam te razprave vladnih poslancev, ki govorijo eno, obljubljali so drugo, delajo pa popolnoma tretje. In govoriti, da bi vlada oziroma država reševala podjetja, ki na trgu ne morejo preživeti, je pa absurd vseh absurdov. Tega ne pozna niti evropska, niti balkanska, niti svetovna ekonomija. To je največja žalost, ki sem jo kdajkoli slišal v svojem življenju. In verjemite mi, da sem najbolj nesrečen človek, da sedim v takem parlamentu, kjer koalicija poskuša prepričevati nas poslance, da je treba reševati podjetja, ki na trgu ne morejo preživeti.

Verjemite mi, da v tem parlamentu ne sedi poslanka in poslanec, ki mu ni vsako delovno mesto sveto, sveto vsako delovno mesto, vendar pa na eni strani točno vemo, kaj lahko stori politika za to, da obstanejo nova delovna mesta, in kaj mora storiti gospodarstvo. In bog ne daj, da živim v taki državi, v takem parlamentu, kjer tisti, ki ustvarjajo, ki so sposobni ustvarjati, dajeje tistim, ki tega niso sposobni. In tisto, kar mora regulirati trg ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji bo obrazložil glas gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

V koalicijskem programu ste zapisali, da boste pomagali tistim, ki si pomoč zaslužijo, da preživijo. To, kar spremljamo sedaj po medijih, je povsem nasprotno od tega. Glavna naloga nekaterih v tej vladi, predvsem ministra in njegove desne roke, je to, da iščejo podjetja, katerih preživetje je nemogoče. In da je paradoks še hujši, v ta podjetja se tik pred stečajem vlagajo veliki zneski denarja, ki bodo odtekli na hitro neznan kam in potem bo v stečaju vse to prekril prah. To je znana

tehnologija in s tem zakonom se v bistvu zagotavlja sistemska pralnica denarja.

Mi smo v situaciji, ko ta koalicija predlaga rešitve za firme, za katere ni nobene možnosti preživetja. S tem se ne ohranjajo delovna mesta, s tem se ne ohranjajo niti pogoji za delovna mesta, s tem se zagotavlja samo denar za najdražji posamični pogreb, ki se bo zgodil. Pa naj gre to za, verjetno Cimos, naj gre to za verjetno vse te druge primere. Tam ni nobene dolgoročne možnosti preživetja, ker so zadeve izropane, slabo naložene, slabo vodene. In tudi to, kar se sedaj dogaja, je pravzaprav povsem identično oziroma enako. Sam sprašujem, kdo bo odgovarjal in prevzel odgovornost za enormne vložke, ... / znak za konec razprave/... te firme skoraj v stečaju, ko se bo to dejansko zgodilo. Tam bo verjetno treba tudi kakšno ime in priimek omeniti in ga tudi pozvati na odgovornost.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji bo obrazložil glas gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Ko takole poslušam danes poslance največje opozicijske stranke, se nekako sprašujem, kam so šle te njihove ideje in vsa ta reševanja takrat, ko so imeli vlado, zakaj niso takrat ohranili kakšno delovno mesto. Podjetja so propadala, podjetja so šla v stečaj. Mi želimo danes ohraniti nekaj delovnih mest in spodbuditi tista gospodarstva, ki imajo zdrava jedra. To so tista gospodarstva, ki so izvozno naravnana. To so tista gospodarstva, ki so se prezadolžila zaradi tega, ker so vzela kredite za razvoj, in jim je danes treba pomagati, da bodo ohranila in morda tudi še postavila kakšne druge proizvode in odprla delovna mesta. Vi pa danes spet strašite in ste neki vedeževalci, kaj se bo zgodilo, itn. Imeli ste vse v rokah, lahko bi naredili, pa tega niste. Žalostno je tudi to, da niste znali zadržati niti koalicije, zato smo danes mi tisti, ki moramo nekaj popraviti, nekaj narediti, in predvsem to, kar vam ni uspelo, dati nekaj pozitivnega v ta naš slovenski prostor med delavce in delavke in državljanke in državljanke. Ne jih strašiti, ampak jim dati možnost, da si sami rešijo.

Zakon bom podprl. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Naslednji, ki bo obrazložil glas, je gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Jaz sam in tudi v Slovenski ljudski stranki tega zakona enostavno ne moremo podpreti. Vsi vemo, zakaj se Slovenija danes nahaja v takšni situaciji. Nahaja se zaradi neodgovornega početja direktorjev, lastnikov, največkrat direktorjev, ki bi želeli postati lastniki, in bank, ki so brezkompromisno in ob veliki politični podpori dajale kredite tem podjetjem, vmes pa so, ne tisti, ki bi se v veliki

meri borili za delovna mesta, ampak za osebno premoženje v teh podjetjih, ta podjetja v veliki meri spravili na kolena. Danes, spoštovane kolegice, kolegi, sprejemamo to, da bo lahko nekdo v imenu države, ne da bi bilo treba imeti zavarovanje, dal državno pomoč. In ko se deli državna pomoč, bi bilo zelo dobro treba vedeti, komu se jo da, kakšni bodo ti nameni in kakšni bodo ti rezultati. V Sloveniji se vse prevečkrat tudi bojimo kakšnega stečaja, če ima podjetje zdravo jedro. Verjemite, da ga bi bilo mnogokrat veliko bolje in lažje reševati, če bi se neka agonija čim prej zaključila, ne pa, da se nadaljuje in polni ta luknja, tista zdrava jedra pa naj začnejo s svojim delom, v veliki meri pa se naj tudi razlastnijo tisti, ki so postali v veliki meri tudi v tem času lastniki. Ne govorim, da je v vseh podjetjih tako, žal pa nam iz dneva v dan sledijo te slike in tudi zgodbe, ki so od podjetja do podjetja enake. V tem primeru bo šel denar, žal, po mojem prepričanju ne v to, da bi se zagotavljala delovna mesta, ampak da se bodo upniki, lastniki pred stečajem pokrivali. In to bomo počeli odslej, ne da bi tudi tisti, ki bo v imenu države moral prej pridobiti kakršnakoli zavarovanje, na nek način dajemo odvezo tem ljudem za to početje.

V Slovenski ljudski stranki takšnega načina dodeljevanje državne pomoči enostavno ne moremo podpreti in bomo glasovali proti temu zakonu.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji bo obrazložil glas mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Naloga države, ko govorimo o gospodarski politiki, je predvsem zagotavljati ugodno poslovno okolje vsem: transparentna pravila in za vse enaka. To je ključna vloga države, torej dobra davčna politika, brez birokratskih ovir pridobivanje dovoljenj zemljišč, dostop do infrastrukture, znanja vsem, da se razvije konkurenca, tekma, da boljši zmagajo in da se boljši razvijajo. Imamo pa še drug pristop, to je ta, da se izbranim pomaga. In izbranim se pomaga na ta način, da se ostale duši. Zakaj? Zaradi tega, ker denar ki ga tem nameniš, moraš nekje pobrati. In zato dvigneš davke, da denar pobereš in ga usmeriš izbranim.

Spoštovani, največja zloraba tega zakona je, to, kar sem slišal, da je namenjen ohranjanju delovnih mest. Namenjen je ohranjanju privilegiranih lastnikov kapitala, ki so zabredli, se prezadolžili, zašli v težave in jim je zdaj treba na takšen način pomagati. Torej na takšen način, da se jim da poroštvo brez zavarovanja. Mi smo imeli doslej zakon in imamo zakonodajo pomoči podjetjem v težavah. Saj to že obstaja, če je nekdo v težavah in naredi program, kako iz teh težav priti, da se izoblikuje neko zdravo jedro. Ta zakonodaja obstaja že desetletja v Sloveniji. To ni nič novega. Vi zdaj uvajate eno neverjetnost, da je

možno dobiti poroštvo brez zavarovanja in da je to potem prednostna terjatev. Poslušajte, to je, ne morem drugače reči, zavestno favoriziranje posameznih podjetij že z nekega seznama in spiska. Ni čudno, če dva ministra, gospod Stepišnik in državni sekretar Mišič hodita kot dva Miklavža po Sloveniji od podjetja do podjetja, v glavnem v prezadolžena podjetja, in obljubljata pomoč. Katero pomoč? To, ki je zdaj danes pred nami.

Jaz nimam nič težav, da se pomaga podjetjem, imam pa veliko težavo, da se rešujejo propadli tajkuni, ki so prav iz te koalicijske orbite oziroma politične sredine.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Vmes vas je več izrazilo interes za obrazložitev glasu, tako da vas vabim k prijavi za obrazložitev glasu.

Gospa Romana Tomc, izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa.

Glasovala bom proti temu zakonu, in sicer iz štirih glavnih razlogov. Prvi glavni razlog je to, da država omogoča s tem zakonom, da se daje državna pomoč brez vsakih zavarovanj, in to tistim podjetjem, za katere je dokazano da na trgu sama brez pomoči ne morejo preživeti.

Drugi razlog, zakaj bom glasovala proti, je, da v primeru, ko pride do stečaja, bo država prednostno poplačana, ne bodo pa poplačani tisti gospodarski subjekti, tista podjetja, tisti dobavitelji, ki že dolgo časa čakajo na svoje zaslužen plačilo. Malo gospodarstvo v tem primeru postavljamo v izrazito slabši položaj. Na oba razloga je v svojem obširnem mnenju opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba. Nič o d tega predlagatelji niso upoštevali in nič od tega niso popravili.

Glasovala bom proti tudi zato, ker o tem, kdo dobi državno pomoč, odloča tako imenovana strokovna komisija na podlagi nekega programa prestrukturiranja. Ugotovimo lahko, da je to v glavnem komisija, sestavljena iz strokovnih sodelavcev ministrstva.

In glasovala bom ne nazadnje tudi zato in predvsem zato, ker je daleč od tega, da s tem rešujemo delovna mesta. S tem, kot je bilo že večkrat poudarjeno, rešujemo slabo upravljanje, slabo vodenje in seveda tiste neodgovorne lastnike, ki so si pogosto tudi na sumljiv način pridobili te svoje deleže v podjetjih, ki jih sedaj na naš davkoplačevalski račun rešuje vlada.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naprej dajem besedo mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Sam predlagane dopolnitve zakona ne bom podprl, je pa zanimivo, da ste koalicijski poslanci zelo na en zanimiv način zapeljali to razpravo.

Ne govorimo tukaj notri zdaj o zakonu, danes govorimo o dopolnitvi tega zakona. Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje

gospodarskih družb smo v SDS v celoti podprli, danes govorimo pa o dopolnitvah, poročta brez garancije. In ne zavajati, da dopolnitve in poročta brez garancije ohranjajo delovna mesta. Če bi bilo tako, tej dopolnitvi ne bi nasprotovala Gospodarska zbornica, Obrtna zbornica, Trgovinska zbornica in vsa strokovna javnost. To je neracionalno, kar delate tukaj notri. In država je že preveč denarja izgubila tudi takrat, ko so poročta bila dana. Zdaj boste dali pa še poročta brez garancij. Druge države so dobile ta denar nazaj. Tukaj pa bo šlo verjetno za reševanje določenih prijateljskih lastnikov. Drugega si mi ne znamo predstavljati. In tudi Zakonodajno-pravna služba je nasprotovala temu. Dostikrat je bil omenjen Peko. Me skrbi, da bo tudi tako. Pod vladavino LDS je takrat Peko dobil 10 milijard tolarjev, predsednik uprave je pa bil takrat gospod Lovše, ko vemo, kje je danes. Edina korist od teh 10 milijard, ki so bile vložene v Peko, je imela pa takrat manekenka Nina Morič, ko so z njo snemali spote v Kaliforniji. In točno po tej zadevi bo šlo zdaj. Katere družbe boste zdaj tukaj notri imeli, da jih boste podprli brez poročta? To je v nasprotju z evropsko zakonodajo in predvsem v breme davkoplačevalcev. Rešujte tista podjetja, ki se dajo, ne pa bolnike, ki se jih ne da več rešiti. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Gospod Branko Ficko bo obrazložil glas.

BRANKO FICKO (PS PS): Hvala lepa.

Dejstvo je, da so naša podjetja prezadolžena ter imajo negativni kapital. Zakaj se je to v preteklosti dogajalo, seveda veste tisti, ki ste od leta 2005 pripravili zadevo, ta pogorišča, po katerih danes hodita Stepišnik pa državni sekretar. Hvala bogu, da še hodita! Cilj nam mora biti ohranitev zdravih jeder blagovnih znamk, predvsem pa ohranitev delovnih mest.

Ker obstoječa zakonodaja onemogoča učinkovito izvajanje, družbe z lastnimi sredstvi ne uspejo priti do zavarovanja. Ta sprememba zakona to omogoča, zato bom glasoval za. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Franc Breznik bo obrazložil glas.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala za besedo.

Jaz bi nekako vseeno dejal, da moram glasovati proti predvsem zaradi tega, ker je sam namen tega zakona v tej zadnji fazi nekako zgrešil tisto osnovo. Ta namen, ki ga imate, smo malo pred kratkim sprejeli tako imenovano insolvenčno zakonodajo, kjer pride do stečaja po nekih zahodnih standardih, kjer se ohranjajo zdrava jedra, kjer se razlastijo tisti, ki so s svojim premoženjem kakorkoli slabo ravnali in kjer imajo upniki v okviru upniškega odbora večjo

možnost za poplačila in za nadaljevanje neke resne proizvodnje.

Tako da je ta zakon totalno izmaličen in je prišel v čisto neko drugo fazo, v tisto, o kateri ste danes govorili. Vsi ste govorili, da je treba zaščititi našo državno premoženje, ravno v tem trenutku pa ga po neki netransparentni metodologiji širite med tovariše. To je proti načelom Evropske unije – v Evropski uniji je eno glavnih načel načelo proste konkurence, tu pa je favoriziranje določenih podjetij, ki imajo slabo korporativno upravljanje, ki niso znala v bistvu optimizirati stroškov in v tej krizi niso mogla preživeti. Kaznujete tiste, ki so to krizo preživeli, ki so imeli dobre programe, ki so varčevali za hude čase, in te najbolj kaznujete. To se mi zdi nesmiselno, na takšen način ne morete reševati podjetja. Tisto delovno mesto, ki prinese v družbeni nacionalni produkt eno enoto, vi rešujete z 1,2 ali 1,5 enoto. To ni tržno gospodarstvo, to je del planskega gospodarstva, in to plansko gospodarstvo, imamo izkušnje, kam nas je pripeljalo. Gospe in gospodje premislite, to ni prava pot.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Alenka Jeraj bo obrazložila glas.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Jaz bom glasovala proti zakonu tudi na podlagi opozoril, ki so bila povedana že prej, tudi opozoril Zakonodajno-pravne službe. Odpravljate namreč zahtevo po primernem zavarovanju kreditov, kar je nezdržljivo s tem, da gre za naravo terjatev iz naslova prejete državne pomoči. Poročta brez garancije smo imeli že v bankah in vemo, kaj se zdaj dogaja. Očitno želite to preseliti še v gospodarstvo. Tudi tam so bili slabi krediti, zato moramo danes sanirati banke in vedno nov denar metati v vrečo brez dna.

Druga stvar. Gre za povratna sredstva, torej bi morala ta podjetja ta sredstva tudi vrniti, ampak očitno nihče tega niti ne pričakuje več, nihče se ne ukvarja s tem in ne verjame, da se bodo ta sredstva kdaj povrnila. To vemo ta trenutek, pa sprejemate zakon, da boste na tak način pomoč dali, ki je nikoli več država ne bo videla oziroma proračun.

V zakon zapišete v obrazložitev, da je primerno, da se družbam, ki zaidejo v težave, pa imajo perspektivo za preživetje, omogoči državna pomoč. Lahko bi rekli, dobro jutro, ali se res nismo nič naučili iz vseh neperspektivnih dajanj denarja v Elan, kjer smo morali celo vrniti, smo bili kaznovani za to, 50 milijonov v Adrio, v Novo Kreditno banko, v Peko je dala 6 milijonov Pahorjeva vlada, potem smo ga eno leto kasneje želeli za milijon dvesto prodati, prepričevali ste nas kolegi tukaj na desni, kako je to dobro in odlično, potem ste bili sicer malo razočarani, ker prodaja ni uspela. Nihče se pa ne sprašuje, kdo je kriv, kaj delajo uprave, ko je vse že na koncu nadzorniki odstopijo, do takrat so pa veselo prejemali sejnine, nadzorovali – pa

očitno zelo slabo nadzorovali. V Sveo bomo dali 5 milijonov. Kam bo šlo? Na koncu verjetno na en račun odvetnika ali pa nekoga, ki bo stečajni upravitelj. Skratka samo...

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Renata Brunskole bo obrazložila glas.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Se nisem mislila oglasiti, vendar ocenjujem, da je prav. Tukaj gre za kar veliko mero sprenevedanja nekaterih. Če bi v lanskem letu podprli predlog Pozitivne Slovenije v povezavi z rešitvijo zdravega jedra Primorja, bi ljudje, ki so danes brez dela in so bili zaposleni v Primorju, bili hvaležni kolegom iz sedanje opozicije, da bi zadevo rešili. Vendar temu ni bilo tako. Danes nas poslušajo ljudje iz Cimosa, Peka, Svee in tako dalje in si želijo, da bi jim pomagali in jih rešili. Ko je podjetje v težavah, nima več kaj dati v zavarovanje, zato predlagamo spremembo zakona. Država pa ima pri tem oblikovano komisijo, ki bo budno spremljala, zakaj nekdo dobi državno pomoč. Zaradi tega se strinjamo s tem, da dodatno zavarovanje v danem trenutku ni potrebno, država pa bo tista, ki bo na dolgi rok, če bo podjetje, ki bo prejelo državno pomoč, ohranilo zdravo jedro, bo ohranilo delovna mesta, in ni prav, da kdo govori, da se ne bodo ohranila delovna mesta, temveč da podpiramo tajkune. Ni prav, da se govori drugače in da ljudje ne slišijo resnice.

Predlog zakona bom podprla. Poskušajmo rešiti, kar se rešiti da, mi je pa žal, da nekateri, ko so imeli za to čas, tega niso naredili.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da je več zainteresiranih za obrazložitev glasu, zato vas vabim k prijavi za obrazložitev glasu.

Gospa Aleksandra Osterman bo prva obrazložila glas.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Sama bom zakon podprla, saj vemo, da je državna pomoč namenjena podjetjem, ki imajo v perspektivi možnost preživetja, ohranjajo se delovna mesta, saj vemo, da s propadom teh podjetij, tako malih, kot tudi velikih, izgubimo delovna mesta, in to država občutno čuti pri povečanju socialnih transferjev.

Nesmiselno je podpreti zakon, če ne dovolimo, da ta podjetja zavarujejo svoje kredite kvalitetno, kajti vemo, da vsak dober gospodar, dobro podjetje, skuša samo rešiti svoje podjetje. Imamo izjeme, vendar takrat, ko skuša gospodarstvenik rešiti svoje podjetje, zavaruje tako premično kot nepremično premoženje, zato v tem primeru podpiram to, da država pomaga dobrim podjetjem, ki imajo v perspektivi možnost preživetja, ohraniti delovna mesta, pomoč pa je

prav, da pride tudi iz države, saj s tem ohranjamo delovna mesta in omogočimo preživetje zdravih jeder gospodarstva.

Zato bom zakon podprla. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Branko Grims bo naslednji, ki bo obrazložil glas.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Morali bi krepiti gospodarstvo. Gospodarstvo pa bi krepili samo tako, da bi omogočili hitrejši razvoj tistim, ki so dejansko sposobni preživeti na trgu. Noben uspešen podjetnik ne more dobiti kredita brez jamstva. Tukaj pa govorimo točno o tem, o kreditih brez jamstva. Če hočete biti potem korektni, potem bi morali vsaj od lastnikov zahtevati, naj pa z zasebnim premoženjem dajo jamstvo. Tukaj hočete "talati" denar brez vsake garancije. To je čisti socializem. Veste, podobne izjave, da gre za ohranjanje delovnih mest, smo v enem podobnem primeru v tem parlamentu poslušali, bile so evforične do konca, šlo je za mariborski TAM. Ogromno denarja je šlo za to. Koliko od tega so dobili zaposleni in njihove družine? Nič, zero, nula. Ostali so na cesti in v revščini. In še danes jih je mnogo tam. Ampak zato pa se je s tistim denarjem omastila cela gora finančnih posrednikov, nekateri tudi izven Slovenije, kje po Balkanu in še kdo. In za to v resnici gre. Hočete deliti denar brez garancij, brez jamstva. Zakon o siceršnji pomoči obstaja. In še enkrat povem, vsak, ki je uspešen, ki je sposoben preživetja, mora jamstvo dati. V tem primeru pa gre zgolj za to, da bi se očitno nekdo rad igral dedka Mraza in tisti, čemur so na gorenjskem nekoč rekli "nš čvovk", bo najbrž kaj dobil, tisti, ki pa je uspešen podjetnik, ki bi lahko odprl nova delovna mesta, zaposlil ljudi, dal blaginjo njim in njihovim družinam, pa nikdar do denarja ne more priti, ker se ga porablja neracionalno na socialistični način. Socializem pa pomeni enakost v revščini – za tiste, ki ga sami niso doživeli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Janja Klasinc bo obrazložila glas.

JANJA KLASINC (PS PS): Hvala, gospod predsednik.

Sama bom podprla ta zakon. Me pa zelo zabava, ker očitno nekateri niso živeli v socializmu. Jaz mislim, da vsi tukaj v tej dvorani smo živeli v socializmu. Kaj hočemo, tako je. In mi zdaj popolnoma kapitalistično rešujemo ta podjetja. To ni res, da ni garancij. Tukaj daje država povratna sredstva, to so sredstva, ki se potem vrnejo v primeru, da projekt ne gre. In to je bistvo. Sploh pa jaz ne vem, kaj je tako zabavnega, če se država Slovenija loti reševati svoja podjetja in zaposlene v tem na isti način, kot se na primer lotevajo na zahodu. Celotna zahodna Evropa je ugotovila, da je bil njen

prvotni način reševanja popolnoma napačen, potem pa je gospa Merkel začela stvari reševati na svoj način in je začela z državno pomočjo reševati svoja podjetja in se je tok razmišljanja v Evropi obrnil. Jaz mislim, da bi bil čas, da se tudi v SDS počasi obrne malo tok razmišljanja.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Ljubo Žnidar bo obrazložil glas.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Seveda sam takšnega dopolnila k temu predlogu dajanja državne pomoči družbam absolutno ne morem podpreti. Imam pa vprašanje za predlagatelja oziroma koalicijske poslance. Koliko slabih izkušenj v Sloveniji bomo morali še imeti, da se boste iz tega nekaj naučili? Kaj pomeni dajati denar nekemu brez garancije in brez jamstva? Tipičen, konkreten, zelo transparenten, zelo jasen primer so slovenske banke, ki so danes dejansko na kolenih in prosijo za novo dokapitalizacijo, če izvzamem največji dve slovenski banki, v višini slabe milijarde. Kaj, če te pomoči ne bi bilo? Banke bi šle v bankrot. In to je tista pot, ki jo peljete vi na področju gospodarstva. Jaz ne bi imel nobene težave in bi tudi ta zakon podprl, poslanci, ki to predlagate, da se daje danes državni davkoplachevalski denar brez poročstva in brez zavarovanja, poslanci, dajte svoje jamstvo, da bo to res vrnjeno, potem tudi jaz podprem ta zakon. Prevzemite odgovornost, na kakšen način se bodo ta sredstva nazaj povrnila v državo. Najlažje je razpravljati, vehementno. Dajte jamstvo, potem pa bom tudi jaz verjel, da bo ta denar res vrnjen.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Matej Tonin bo obrazložil glas.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Glasoval bom proti tej noveli. Vsi tisti, ki pa boste glasovali za, vas pa sprašujem in dvignite roko, kdo bi posodil vaš lasten denar brez kritja. Nobene roke ne vidim. Ko odločate o svojem denarju je eno, ko pa odločamo o denarju vseh davkoplachevalcev, so pa odločitve očitno drugačne.

Kakšni so rezultati tovrstnega dela, vidimo pri bankah, kjer so se dajali krediti brez kritja, nastala je milijardna luknja, seveda plačevali, pokrivali bomo pa ta dolg vsi. In če pri tem zakonu dodate še ohlapne kriterije, potem res pridete od tega, da nekaterim se bo pomagalo z javnim denarjem, da bodo svoja podjetja rešili ali pa tudi ne. Če jih ne bodo rešili, bo to izguba vseh, bo socializirana, če pa bo nastal dobiček, bo pa privatiziran. Tako pač je. Vaš izraz oziroma vaš odziv, koliko je takih, ki bi bili pripravljeni dati posojilo in kredit brez kritja, pove vse.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še gospod Jerko Čehovin bo obrazložil glas.

JERKO ČHOVIN (PS PS): Ni treba posebej poudariti, da bom zakon podprl. Me pa žalosti, ker vidim, da nekateri sploh zakona prebrali niso. Ampak samo govorijo o neki agendi, ki so jo pač dobili po tem razodetju vizavi dopoldanske razprave. Ravno tam se razlikujemo, ta koalicija od prejšnje. Da tam, kjer je možno podjetja reševati, kjer je možno izluščiti zdrava jedra in jih tudi podpreti, jih bomo podprli. In to je tudi naš pristop. In ne nazadnje, če sem jaz tudi malo zloben, ko je bilo že marsikaj nam očitano, pa bom podprl zakon, ker vidim, da je dober, če ga SDS ne mara.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da lahko preidemo na glasovanje. Še ne, ker je še interes. Vabim vas k temu, da se prijavite k obrazložitvi glasu. Gospa Aleksandra Osterman je že imela možnost obrazložiti glas.

Mag. Barbara Žgajner Tavš, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa za besedo predsednik.

Jaz bom podprla ta zakon, pa vam bom poskušala, ampak res na kratko, razložiti, zakaj. Ena ključna razlika je med vlado Janeza Janše in vlado Alenke Bratušek. Prejšnja vlada je puščala, da so podjetja propadala. Ta vlada se je zavezala, da bo poskušala ohraniti delovna mesta. Jaz verjamem, da se marsikdo sprašuje, če je temu res tako oziroma če je to res tako zelo pomembna zadeva, pa skomignete z roko, greste dalje. Ja, je pomembna zadeva, spoštovane kolegice in kolegi. Prihajam iz regije, ki se srečuje z nadpovprečno brezposelnostjo. Si predstavljate, kaj v takšni regiji pomeni 180 novih brezposelnih? Novo socialno-ekonomsko bombo. In tega jaz enostavno, ker imam to moč, ne bom dovolila, zato bom podprla ta zakon. Ker ta zakon rešuje podjetja, ja, in s tem v tem trenutku preprečuje, kot sem rekla, novo ekonomsko-socialno katastrofo v zasavski regiji, konkretno v občini Zagorje. Podprla bom zakon, prosim pa vas, da ne popularizirate oziroma da niste pri tako pomembnih zakonih, ki imajo tako občutljivo tematiko in v ozadju stojijo ljudje. Pa bom povedala še eno zadevo, ko ste dejali, kje je garant. Ja, je garant. V primeru Svea je garant. Minister je zelo jasno povedal, ne bomo pomagali podjetju, ki ima zdravo jedro, dokler lastniki ne umaknejo, ker niso bili pripravljene pomagati, svojih lastniških deležev. To so storili, in to je garant, da se je država vključila v pomoč podjetju, ki ima, kot še enkrat rečem, zdravo jedro, ki ohranja delovna mesta. Ne rešuje lastnikov. To je bistvo, zato bom podprla ta zakon.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še gospod Alenka Pavlič bo obrazložila glas.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Glej ga zlomka, jaz bom pa ta zakon podprla. Nisem edina. Novice

Slovenske tiskovne agencije, 28. november 2012: Koprski logistični koncern Intereuropa je prodal rusko naložbo, ki je v veliki meri kriva za njegove finančne težave. Kupnina znaša 45 milijonov evrov, so sporočili iz Intereurope. Nakup zemljišč, izgradnje Čehova, sta Intereuropo pred tem stali 140 milijonov evrov. Zato je Intereuropa izgubila 95 milijonov evrov, odgovoren je bil Janšev prijatelj še iz časa orožarske trgovine Andrej Lovšin. Lovšina je na vrh Intereurope postavila prva Janševa vlada, čeprav ni imel izkušenj. V času vodenja podjetja je imel na steni tudi Janševo sliko. Sedaj pa, prosim, presodite kdo je dedek Mraz, kdo je Miklavž, kdo so parklji oziroma "nš čvovk", če hočete.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko preidemo na glasovanje? Ugotavljam, da lahko.

Glasujemo o zakonu. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 28.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklep: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Vabim vas, da se prijavite k obrazložitvi glasu.

Mag. Matej Tonin bo obrazložil glas v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Če kaj, potem je današnja razprava zagotovo pokazala, da problemi v kmetijstvu obstajajo in da imamo vsi skupen cilj, da te probleme rešujemo. Vsak je poskušal dane probleme v kmetijstvu reševati na nek poseben, morda malo drugačen način, ampak naš cilj je bil skupen. In zato vas res iskreno prosim, da bi dovolili, da ta zakon napreduje v drugo obravnavo in da ga med prvo in drugo obravnavo lahko še dodelamo, popravimo in izboljšamo. Če boste ta zakon v tej fazi zavrnili, potem boste enostavno ukinili oziroma onemogočili nadaljnjo razpravo. Zakoni, ki pa prihajajo za našim zakonom, so pa, po moji oceni, slabši in bodo povzročili mnogo več težav kmetom in pa tudi Kmetijsko-gozdarski zbornici. Je pa še ena zanimivost. Včasih se človek res počuti nemočnega ob vseh teh lobijih. Danes smo več ur razpravljali o stvareh, ki se dotika okoli 100 tisoč ljudi v državi. Meni se zdi to pomembna tema, ki vpliva na življenje oziroma

se dotika mnogo ljudi. Če pogledate elektronske medije ali druga poročila, boste videli, da ta današnja razprava v tej hiši sploh ne obstaja. In morda bom res začel verjeti v teorije zarote, da obstajajo močni lobiji, ki celo lahko dosežejo to, da se o neki stvari, če ni interesa, če si močan, enostavno ne govori. In da ni tako, boste vi tudi lahko dokazali danes s svojim glasom "za".

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo obrazložil glas gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo.

Moram reči najprej, da se v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke zavedamo, da je zakon potreben sprememb. To govorimo že kar nekaj časa in smo tudi na začetku prejšnjega mandata v prejšnji koaliciji, ko smo pisali koalicijsko pogodbo, tudi to črno na belem zapisali, da bomo šli v spremembo, in sicer na ta način, da bomo zmanjšal število članov Kmetijsko-gozdarske zbornice na tiste, ki resnično živijo od kmetijstva in se predvideva, da imajo zagotovo interes za to, da jih zastopa neka inštitucija, v tem primeru Kmetijsko-gozdarska zbornica, torej inštitucija, ki jih zastopa pred državo, ki jih zastopa pri urejanju normativnih zadev in tako dalje. In zagotovo vsi tisti, ki živijo od kmetijstva, so še kako zainteresirani, da to pomoč v naravi tudi dobijo. In takšen zakon smo tudi vložili, in to je tisti zakon, ki ga bomo obravnavali, če danes ta ne bo dobil podpore, ki ga bomo obravnavali kot naslednjega. Takrat bo prilika, da v takšnem smislu zadevo tudi razrešimo.

S tem našim zakonom predvidevamo v prvi fazi zmanjšanje števila članov z okoli 110 tisoč na 80 tisoč približno, pomeni za okoli 30 %. Zagotavljam pa, da bomo tudi spremljali, kaj se bo dogajalo s KD, ki je bil tudi že danes pri eni od točk dnevnega reda v razpravi. Glede na rešitve v zakonu o katastrskem dohodku, bomo eventualno predlagali še kakšno spremembo glede cenzusa in na ta način še zmanjšali število članov, da bodo člani resnično tisti, ki so zainteresirani za to, da jim nekdo v njihovem imenu tudi pomaga razreševati težave.

In še eno stvar smo zapisali. Ko bo tako reducirano članstvo, ki bo zagotovo zainteresirano, da jih nekdo zastopa, bo zbornica izvedla referendum med člani in takrat bodo člani tisti, ki bodo povedali, kakšno zbornico potrebujejo. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Odpiram možnost prijave za obrazložitev glasu v lastnem imenu.

Gospod Mirko Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Rabimo močno zbornico, da bo lahko vodila dialog z ministrstvi, z ministrom, z vlado,

tudi s parlamentom. In moramo imeti takšno zbornico, ki bo zastopala tiste, ki so res kmetje. In v tem primeru, da ne razlagam na široko, v celoti podpiram izjavo kolega Presečnika, škoda, da ste v opoziciji, mislim, da se tukaj stoprocentno strinjamo in Socialni demokrati tega predloga zakona ne bomo podprli. Ampak upam, da nas ne bo potem kolega Tonin testiral, naj dvignemo roko, kdo kaj razmišlja in podobno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo naslednji, ki bo obrazložil glas.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Jaz sem zadovoljen nad kvaliteto današnje razprave, mnogi ste razpravljali, da je treba razpravo odpreti. Morda ste mislili enkrat v prihodnosti. Ampak zakaj bi odlašali? Danes smo jo odprli, jaz prelagam, da jo nadaljujemo tudi v drugi obravnavi na odboru in tam damo možnost tudi, da spregovori zbornica. Jaz sem obžaloval, da je danes predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice, drugače tudi parlamentarec, nekako žalosten sedel na balkonu in opazoval in poslušal naše razprave. Jaz sem prepričan, da se je Slovenija, ne samo to, da se je pred 22 leti osamosvojila, da se je tudi osvobodila, da smo postali svobodna država. To pomeni tudi to, da dovoljujemo v tem primeru kmetom, v našem primeru zakona, da dovoljujemo kmetom, da se svobodno združujejo, ne pod nekim pritiskom, ne pod pritiskom nekih lobijev. Poglejte, tukaj so lobiji prisotni, definitivno. Kolega Matej Tonin je govoril tudi o medijskem lobiju. Danes je totalna medijska blokada o štiriurni razpravi tukaj v Državnem zboru, ker je to nekdo naročil. Ja, kako pa! Ali mislite, da je slučaj? Absolutno je tako! Zato predlagam, da naj kmetje res izvedejo referendum in se svobodno odločijo, ali so za prostovoljno članstvo, ali so torej za članstvo v Kmetijsko-gospodarski zbornici ali pa niso. In ko bomo imeli člane, ki se bodo prostovoljno, svobodno odločili, šele takrat, kolegice in kolegi, bo to prava zbornica. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Franc Bogovič bo še obrazložil glas.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Tudi sam sem spremljal današnjo razpravo in bil vesel, da smo bili vsi enotni in zaskrbljeni za razvoj slovenskega kmetijstva. Redkokdaj toliko časa govorimo o tej temi. Enotni smo bili tudi v tem, da so spremembe in popravki v Kmetijsko-gozdarski zbornici potrebni. To, da se je enkrat že s 170 tisoč članov znižalo na dobrih 110 tisoč, je bil prvi korak. Glede na koncentracijo tudi v kmetijstvu pričakujemo in ocenjujemo, da je treba to članstvo razpoloviti. V predlogu zakona, ki smo ga pripravili in tudi vložili, so ti

zametki. Predvsem pa osebno mislim, da slovensko kmetstvo rabi organiziranega sogovornika, sogovornika, ki ne bo imel ministra, ki bo odredil, kaj naj dela svetovalna služba, ampak mora imeti preko izvoljenih predstavnikov iz vrst kmetov tiste, ki ta stan tudi zastopajo. Gre za to, da so pred nami pomembne odločitve tako na področju davčne zakonodaje in zelo težko si predstavljam, da bi tisti, ki bi razlagal in zastopal kmeta, dobil od ministra neke vlade navodilo, naj ga zastopa proti uvedbi nekega davka, kot se sedaj napoveduje, in podobno.

Druga pomembna zadeva je samo kmetstvo in organiziranje kmetijske proizvodnje. Trdno sem prepričan, da se morajo kmetje skupaj s predstavniki zbornice v bodoče usmeriti predvsem v medsebojno povezovanje in dvig konkurenčnosti same proizvodnje, prenos znanja in zato po vzoru avstrijske zbornice ocenjujemo, da rabimo močno in dobro organizirano zbornico.

Tega predloga ne bomo podprli, ki je danes predlagan. Verjamem pa, če ta predlog ne bo sprejet, da so v drugem predlogu, ki je že v proceduri, dobri nastavki, da lahko resnično naredimo kvaliteten preskok v zbornici, ne pa, da se na nek tih način odločimo, da jo ... / znak za konec razprave/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Prehajamo na odločanje. Naj vas samo spomnim, odločamo o sklepu: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za 33, proti 41.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel. Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je obravnava Predloga resolucije o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2023.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu resolucije niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu resolucije. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog resolucije neusklajen. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Prisotnih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4.a točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga

zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, nujni postopek.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženem amandmaju. Razpravo bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja z dne 20. junija 2013.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Slovenske demokratske stranke in Nove Slovenije k 9. členu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 29, proti 47.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za je glasovalo 51, proti 1.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo, nujni postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnih konglomeratih, skrajšani postopek.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu

zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, skrajšani postopek.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu, skrajšani postopek.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb, skrajšani postopek.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženega

amandmaja z dne 18. junija 2013. Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državlanske liste in Demokratične stranke upokojencev k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Če želi še kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine, vas vabim k prijavi.

Gospod Ljubo Žnidar bo obrazložil glas v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Na matičnem odboru delovnega telesa za infrastrukturo in prostor smo s strokovno razpravo in ciljem najti rešitev, kako najustrezneje pridobivati zemljišča za žičniške naprave, smo s podporo vseh odprli zakon in sprejeli amandma. Bilo je dogovorjeno, da se v tem času do nadaljevanja na seji Državnega zbora pripravi ustrezna rešitev, na kakšen način pridobivati ta zemljišča. Na mizo smo dobili amandma, ki ni sprejemljiv in v Slovenski demokratski stranki se bomo do tega vzdržali. Zakaj? Ta amandma, bi rekli, popolnoma preveč na široko odpira vrata za razlastitev. Menim, da gre za izrecno in nadpovprečno omejitev lastninske pravice. Seveda strinjamo se, da bi bilo treba pridobivanje zemljišč z razlastitvijo sistemsko urediti za vsa področja in vse vrste gradenj v javno korist, ne pa samo za en določen segment, ki ga izvzamemo in da stvari rešujemo parcialno oziroma od primera do primera različno.

Poslanci Slovenske demokratske stranke se bomo pri tem amandmaju vzdržali.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da ni zainteresiranih za obrazložitev glasu v lastnem imenu, zato prehajamo na odločanje o amandmaju k 1. členu, in sicer amandma koalicije k 1. členu je tisti, o katerem bomo glasovali.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za je glasovalo 51 poslank in poslancev, proti ni glasoval nihče.

(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 1. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Ugotavljam, da ni izražen interes za vložitev amandmaja.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev, hkrati vas tudi obveščam, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmaja, sprejetega

v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 52 poslank in poslancev, proti ni glasoval nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o rudarstvu v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o rudarstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Lahko preidemo na glasovanje?

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za je glasovalo 56 poslank in poslancev, proti 20.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 20.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ker je sklep sprejet, je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi in nalogah delovnih teles Državnega zbora.

Prehajamo na odločanje o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja z dne 18. junija 2013, in sicer amandma k 7. točki. Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državlanske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k 7. točki.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 72 poslank in poslancev, proti 3.

(Za je glasovalo 72.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju. Prehajamo na odločanje o predlogu odloka v celoto. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmaja, sprejetega na seji Državnega zbora, predlog odloka neusklajen. Glasujemo o odloku v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev. Za je glasovalo 72 poslank in poslancev, proti 4.

(Za je glasovalo 72.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA, KI SPREMINJA SPORAZUM O ZRAČNEM PROMETU MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE, PODPISAN 25. IN 30. APRILA 2007.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zboru ni možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE POTRDITEV URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU IN URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU.

Uradni prečiščeni besedili je pripravila Zakonodajno-pravna služba zboru in ju zbor potrdi brez razprave. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o varnosti v železniškem prometu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO MANDATNO-VOLILNIH ZADEV.

Prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev članice Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu.** Predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor je z dopisom z dne 23. maja 2013 Državnemu zboru

predlagal, da za članico Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu izvoli dr. Mirjam Škrk.

Besedo dajem gospe Nataši Kovač, generalni sekretarki Urada predsednika Republike Slovenije, za dopolnilno obrazložitev predloga.

NATAŠA KOVAČ: Gospod predsednik, hvala lepa. Spoštovane poslanke in poslanci!

Kot ste že seznanjeni, postopek za imenovanje članice Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu poteka že nekaj časa. Po sprejetju mnenja Vlade Republike Slovenije v aprilu letos, so bili izpolnjeni vsi pogoji za odločitev predsednika republike v zvezi s tem predlogom. Predsednik republike Borut Pahor tako predlaga Državnemu zboru, da za članico Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu predlaga prof. dr. Mirjam Škrk, redno profesorico na Pravni fakulteti v Ljubljani, predstojnico Katedre za mednarodno pravo in agentko za Slovenijo v arbitražnem postopku med Slovenijo in Hrvaško.

Ob obsežni profesionalni poti dovolite samo nekaj najpomembnejših poudarkov, ki posebej govorijo v prid predlagani kandidaturi. Poleg dolgoletnega profesorskega dela na ljubljanski pravni fakulteti, kjer je trenutno predstojnica Katedre za mednarodno pravo in prodekanja za študijske zadeve, je bila dr. Škrkova predstojnica Inštituta za mednarodno pravo in mednarodne odnose, članica pogajalske skupine Republike Slovenije za nasledstvo nekdanje SFRJ ter članica ekspertne skupine za pogajanje o državni meji med Slovenijo in Hrvaško. Aprila 2008 ji je potekel podaljšani mandat sodnice na Ustavnem sodišču Republike Slovenije, kjer je od novembra 2004 do novembra 2007 opravljala funkcijo podpredsednice Ustavnega sodišča. Med letoma 1995 in 2007 je bila arbiter Sodišča za spravo in arbitražo v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi in članica urada tega sodišča. Bila je predsednica Društva za Združene narode za Slovenijo, je članica Mednarodnega odbora za nasledstvo držav pri International Low Association. Bila je članica številnih posvetovalnih teles s področja mednarodnega javnega prava, tudi in predvsem glede vprašanj, ki so se neposredno nanašala na mednarodnopravni položaj Slovenije, sodelovala je pri pripravi slovenskih stališč za Mirovno konferenco o nekdanji Jugoslaviji in memoranduma Republike Slovenije glede vprašanj arbitražne komisije konference o nekdanji Jugoslaviji. Bila je članica pogajalske skupine Republike Slovenije za vprašanje nasledstva nekdanje SFRJ. Septembra 2012 ji je potekel mandat članice Stalnega arbitražnega sodišča Haagu. Je avtorica številnih strokovnih in znanstvenih del, razprav, člankov, aktivna udeleženka na pomembnih znanstvenih mednarodnih srečanjih. Na Pravni fakulteti v Ljubljani predava mednarodno pravo, pravo

mednarodnih organizacij, pomorsko mednarodno pravo, mednarodnopravno zaščito človekovih pravic in problematiko manjšin ter mednarodno kazensko pravosodje.

Predsednik republike je prepričan, da gre za strokovno uveljavljeno kandidatko, ki je širši strokovni javnosti tako doma kot v tujini znana kot vrhunska pravna strokovnjakinja in bo v primeru izvolitve na to funkcijo to funkcijo še naprej zastopala na visokem strokovnem nivoju.

Spoštovani poslanke in poslanci, predsednik republike Borut Pahor Državnemu zboru Republike Slovenije predlaga, da prof. dr. Škrkovo imenuje na funkcijo članice Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu. Hvala lepa.

PREDESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za podano dopolnilno obrazložitev predloga predsednika Republike Slovenije.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Sledi pa še predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Matjaž Han bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana generalna sekretarka, spoštovani kolege in kolegi! Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla predlog predsednika republike gospoda Boruta Pahorja, da se na funkcijo članice Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu izvoli prof. dr. Mirjam Škrk.

Kot smo že slišali, je predlagana kandidatka redna profesorica in predstojnica Katedre za mednarodno pravo na ljubljanski pravni fakulteti, kjer študentom predava več predmetov s področja mednarodnega javnega prava. Tako doma kot tudi v tujini velja za ugledno pravno strokovnjakinjo z omenjenega pravnega področja. Na svoji izjemni profesionalni poti je uspešno opravljala mnoge odgovorne funkcije. Med drugim je bila od oktobra leta 1998 do aprila leta 2008 sodnica Ustavnega sodišča Republike Slovenije, bila je arbiter Sodišča za spravo in arbitražo v okviru OVSE, pa članica pogajalske skupine Republike Slovenije za vprašanja nasledstva bivše Jugoslavije in agentka za Slovenijo v arbitražnem postopku med Slovenijo in Hrvaško. Kot strokovnjakinja za mednarodno javno pravo je sodelovala še v veliko posvetovalnih telesih ter opravljala še druge pomembne funkcije, tudi funkcijo Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu, kamor jo v ponovno izvolitev predlaga predsednik republike Borut Pahor. Dr. Mirjam Škrk je tudi avtorica številnih strokovnih in znanstvenih del ter aktivna udeleženka vseh pomembnejših mednarodnih srečanj, kjer se obravnavajo mednarodnopravna vprašanja.

Ne glede na to, spoštovani, da bomo poslanci in poslanke o kandidatu glasovali tajno,

pa na podlagi vsega navedenega v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov predlagani kandidatki dr. Škrkovi napovedujem našo podporo. Hvala.

PREDESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Jani Möderndorfer bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Gospod Möderndorfer, se odpovedujete? Da. S tem ugotavljam, da smo zaključili s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na izvedbo glasovanja o predlogu za izvolitev članice Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu. V skladu s prvim odstavkom 7. člena zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem.

V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor.

Poslanske skupine so mi že posredovale predloge za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so mag. Barbara Žgajner Tavš, Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Zvonko Lah, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Branko Kurnjek, Poslanska skupina Državljanke liste in gospa Iva Dimic, Poslanska skupina Nove Slovenije. Član te komisije sem tudi sam kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodelovala tudi generalna sekretarka gospa Mojca Prelesnik. Sprašujem, ali kdo nasprotuje takšni sestavi komisije. Če ne, prehajamo na odločanje o predlagani sestavi komisije.

Glasujemo. Navzočih je 56 poslank in poslancev. Za je glasovalo 56, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bo poslankam in poslancem glasovnica vročena tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek.

Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži beseda "za" ali beseda "proti".

V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna, neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanke oziroma poslanca ni jasno razvidna.

V skladu s prvim odstavkom 7. člena Zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč, bo predlagana kandidatka izvoljena, če bo zanjo glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več.

Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanki in poslanca bosta izpolnjeno

glasovnico oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material.

Glasovanje se bo začelo ob 19.15 uri in bo trajalo do 19.30.

Po končanem glasovanju prosim poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217.

Prekinjam to točko dnevnega reda in sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 19.45 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 19.10 in se je nadaljevala ob 19.45.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Nadaljujemo s prekinjeno obravnavo 19. točke, to je s Predlogom za izvolitev članice Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu.

Dovolite mi, da preberem zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o izvolitvi dr. Mirjam Škrk za članico Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu.

Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 20. junija 2013. Razdeljenih je bilo 74 glasovnic. Oddanih je bilo 74 glasovnic. Neveljavne so bile 4 glasovnice. Veljavnih je bilo 70 glasovnic. Za je glasovalo 52 poslancev, proti je glasovalo 18 poslancev. Na podlagi izida glasovanja ugotavljam, da je bila dr. Mirjam Škrk z večino glasov vseh poslancev izvoljena za članico Stalnega arbitražnega sodišča s sedežem v Haagu. Kandidatki iskreno čestitam k izvolitvi.

Prehajamo na **Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.**

Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog o izvolitvi mag. Tanje Pustovrh Pirnat v sodniško funkcijo, in sicer na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani. Za dopolnilno obrazložitev predlagatelja predloga o izvolitvi dajem besedo predsedniku Sodnega sveta gospodu Janezu Vlaju.

JANEZ VLAJ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane gospe poslanke in spoštovani gospodje poslanci, hvala lepa za besedo.

Ker je predvideni čas za moj nastop pred uglednim zborom omejen, se mi je zdelo, da bi bilo najbolje ga izkoristiti s prebranjem v pisno obliko strnjene besede.

V zvezi s kandidato za izvolitev v sodniško funkcijo predlagane kandidatke, o kateri boste odločali danes, so se po mojem vedenju v predhodni razpravi na seji pristojne državnozbornske komisije nekateri predstavniki predlagatelja, torej Sodnega sveta, čeprav povabljeni, nismo bili navzoči, kar je bilo deležno kritičnega odziva, problematizirala določena

vprašanja bolj splošne narave. V mislih imam predvsem vprašanje potrebe po tako imenovanih novih sodnikih v Republiki Sloveniji in nasploh glede na primerjalne podatke o številu sodnikov v drugih evropskih državah.

S tem v zvezi pa pravila lepega obnašanja terjajo morda najprej mojo dodatno pojasnilo za predhodno, sicer že pisno opravičilo za upravičeno odsotnost predstavnikov predlagatelja na prej omenjeni seji parlamentarne komisije. Članstvo v Sodnem svetu ni profesionalno upravljanje funkcije in smo člani ob izdatni obremenjenosti z delom v Sodnem svetu vsi angažirani pri zadolžitvah v zvezi s poklicnim delom, ki ga ob tem redno upravljam.

Ocenili smo, da so izsledki temeljito in skrbno opravljanega postopka izbora med prijavljenimi kandidati vsebinsko dovolj bogato in celovito obrazloženi v pisnem gradivu, ki smo ga posredovali v Državni zbor, in izhajali iz že rečenega dosedanjega zaupanja poslancev Državnega zbora, ki v naše delo brez tehtno utemeljenih razlogov ali pomislekov doslej praviloma niste posegali. Upam, da spričo določenih, povejmo, napetosti na relaciji posameznih vej oblasti, ki smo jim priča v zdajšnjem trenutku, to zaupanje ne bo načelo. Sicer pa smo bili in smo vselej pripravljeni skrbno pretehtati in odgovoriti na vse morebitne pomisleke, ki bi se v zvezi s sodniškimi kandidaturami utegnili pojaviti med poslanci, in na katere, če so argumentirani, predlagatelj praviloma ne more odgovoriti denimo že kar na seji pristojne komisije, saj je predlagatelj kolektivni organ. Kakšnih tovrstnih pomislekov v zvezi s konkretno kandidato nam pristojna parlamentarna komisija po opravljeni seji ni posredovala.

Če se sedaj vrnem k pomislekom splošne narave, ki niso povezani s konkretno kandidato. Razpisovanje prostih sodniških mest je v pristojnosti ministra za pravosodje in ne Sodnega sveta, ki pa ima pristojnosti v zvezi s sistematizacijo sodniških mest. Slednja na domala nobenem sodišču že nekaj let niso v popolnosti zasedena in trend upadanja zasedenih sodniških mest je statistično izkazan ter počasi sledi zahtevanemu trendu zmanjševanja števila sodnikov glede na primerljive statistične podatke o številu sodnikov na sto tisoč prebivalcev na evropski ravni.

Zato se tudi izpraznjena sodniška mesta praviloma ne nadomeščajo in se to dogaja le izjemoma, kadar je to nujno glede na stanje po posamičnih vrstah pravnih področij in sodiščih. In ta primer kandidature, strokovno že afirmirane in za sodniško funkcijo zanesljivo usposobljene med štirinajstimi kandidati izbrane kandidatke, je takšen. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za dopolnilno obrazložitev. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo ter zboru predložila predlog

sklepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Alenka Jeraj bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

V zadnjem času smo kar nekajkrat obravnavali razmere v sodstvu. Podatki kažejo, da imamo dvakrat več sodnikov, kot je povprečje v Evropski uniji, torej smo v samem vrhu, v špici, bi lahko rekli, obenem pa imamo tudi največ sodnih zaostankov – tudi tukaj smo v vrhu, sploh pri najtežjih zadevah. Tako ugotavljamo, da je storilnost oziroma učinkovitost naših sodnikov v primerjavi s povprečjem v Evropski uniji od tri do petkrat nižja kot v povprečju Evropske unije. Zato ocenjujemo, da je potrebna reforma sodstva, da ni več dovolj samo imenovanje vedno novih sodnikov, da pa je pomembna tudi kvaliteta in da je treba na tem nekaj narediti. Kot stranka že dlje časa opozarjamo in predlagamo določene spremembe. Videti je, da je zdaj morda res dozorel čas, da se nekatere stvari spremenijo.

Predlagamo reformo sodstva tako na ustavnem kot procesnem delu, merila za storitve, merila za odgovornost. Potrebna je tudi boljša organizacija sodišč in morda tudi način izbire sodnikov ni najboljši oziroma bi ga bilo koristno izboljšati. Postopek je namreč zelo pomemben, da dobimo res najboljše kandidate. V tujini je organ, ki izbira sodnike, kandidate tudi podrobno izpraša in preveri njihovo znanje, sposobnosti, izkušnje in stališča. Pri nas kandidati ne prestanejo niti preprostega razgovora za službo. Da ima kandidat za vsako enostavno delo razgovor, sodnik pa ne, je še posebej čudno. Tako pravi profesor na Pravni fakulteti v Mariboru. Tako asistent s fakultete lahko postane sodnik na podlagi življenjepisa na nekaj straneh, ki si ga je napisal sam in ga poslal Sodnemu svetu. Državni zbor se iz spoštovanja do načela delitve oblasti v predlagane kandidate ne vmešava in vse potrdi.

Zato ocenjujemo, da je potrebno najprej reformirati sodstvo, ugotoviti, kaj dejansko potrebuje, potem pa se odločiti, kdo bo zasedal mesta sodnikov.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo zaključili s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na odločanje.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi mag. Tanje Pustovrh Pirnat v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev. Za je glasovalo 49, proti nihče.

(Za je glasovalo 49.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za elektronske komunikacije.**

Predlog odloka je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na določanje o predlogu odloka, s katerim se razreši član Sveta za elektronske komunikacije dr. Branko Kavčič.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev. Za je glasovalo 64, proti nihče.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o štipendiranju v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v torek, 18. junija 2013, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za **tretjo obravnavo** ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neuskladen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Odpiram možnost obrazložitve glasu v imenu poslanskih skupin. Nekoliko preveč vas je za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

Mislim, da je mag. Andrej Vizjak že prej jasno izrazil interes, da bo obrazložil stališče oziroma glas poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani predsednik, zopet sem jaz edini vedel, zakaj stiskam ta gumb.

Zakon o štipendiranju je, mislim, da zadnji zakon, ki ga parlament obravnava iz kvote zakonov, ki jih je sprejela vlada Janeza Janše. Ta zakon ima kar precej zgodovine. Začel se je pripravljati, vendar je prišel v navzkrižje z interesi študentske in dijaške organizacije predvsem na temo povrnitve štipendij za mladoletne dijake, državnih štipendij za mladoletne dijake. Ko smo v začetku tega leta našli tudi tu dogovor s študentsko in dijaško organizacijo, je bila zadeva dovolj zrela, da je prestala tudi to soglasje, kajti študentska in dijaška organizacija sta neke vrste socialna partnerja pri pogajanju o tako pomembnem zakonu, kot je zakon o štipendiranju. Dobro je tudi to, da so bile s tem tudi sprejete ostale

rešitve, ki so bile že prej in so bile že na nek način pripravljene pred štirimi, petimi leti v tem zakonu in so s tem lahko šle skozi parlamentarno proceduro. Še posebej bi tu izpostavil štipendije za deficitarne poklice. Mi imamo izjemno visoko strukturno brezposelnost. Imamo na neki strani povpraševanje po določenih profilih, in imamo armado brezposelnih pri tistih profilih, za katere ni služb. Imamo službe, pa nimamo ljudi oziroma ustreznih izobraženih mladih. In imamo zlasti na družboslovju ogromno brezposelnih in, žal, premalo delovnih mest.

Ta zakon je bil soglasno sprejet in je šel skozi parlamentarno proceduro kot kar nekaj zakonov, ki smo jih pripravili na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Jaz sem zelo vesel, da je tudi sedanja ministrica odstopila od neke svoje prejšnje paradigme, ko je bilo z ministrstva slišati pod vodstvom sedanjega rektorja Univerze v Ljubljani, da so državne štipendije za mladoletne dijake kompenzirane z otroškimi dodatki. Torej vesel sem, da je sedanja koalicija podprla logiko in rešitev, da se vrnejo te štipendije mladoletnim dijakom, zato sem zelo vesel, da lahko verjetno danes soglasno sprejemamo ta zakon, verjetno zadnji zakon iz prejšnjega mandata.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da lahko preidemo na glasovanje.

Glasujemo o Predlogu zakona o štipendiranju. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, proti nihče.

(Za je glasovalo 63.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda. Zaključujem tudi 15. sejo zбора in vam želim prijeten večer še naprej in nasvidenje na jutrišnji seji.

Seja se je končala 20. junija 2013 ob 20.02.

INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, BORUT 70, 75, 112, 173

B

BABIČ, MAG. BOJAN 161
BEVK, SAMO 156, 158, 160
BIKAR, ALENKA 87, 92
BOGOVIČ, FRANC 20, 21, 22, 139, 189, 199, 210, 233, 238, 245, 251
BON KLANJŠČEK, MIRJAM 146
BOSNIČ, DRAGAN 33, 34, 83, 90, 92, 164, 165
BRANISELJ, RIHARD 101, 119, 123, 184
BRATUŠEK, MAG. ALENKA 19, 21, 22, 23, 24, 25
BRECELJ, TINA 116, 118
BREZNIK, FRANC 60, 61, 62, 141, 242, 247
BRULC, MIRKO 109, 119, 207, 213, 233, 250
BRUNSKOLE, RENATA 150, 200, 248

Č

ČEHOVIN, JERKO 177, 249
ČERNAČ, ZVONKO 27, 28, 29, 30, 110, 127, 128, 135, 184, 188, 195, 196
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA 81, 84, 144
ČUFER, DR. UROŠ 35, 44, 48, 52, 57, 58, 60, 61, 67
ČUŠ, ANDREJ 69

D

DIMIC, IVA 57, 58, 82, 92, 105, 115, 122, 157, 203, 205, 221, 227

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR 70, 78, 79

F

FICKO, BRANKO 114, 205, 224, 247
FRANGEŽ, MATEVŽ 151, 167, 244

G

GANTAR, TOMAŽ 55, 56, 75, 76
GOLUBOVIČ, BRANE 155
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ 82
GORENAK, DR. VINKO 53, 54, 96, 117, 129, 137, 138, 142
GRILC, DR. UROŠ 68, 69
GRILL, IVAN 16, 34, 35, 75, 76, 150, 231, 232, 235
GRIMS, MAG. BRANKO 248

H

HAN, MATJAŽ 20, 182, 190, 193, 197, 255
HERCEGOVAC, MAG. LEJLA 93
HOČEVAR, MAG. KATARINA 43, 44, 112, 208, 219, 233
HORVAT, JOŽEF 36, 37, 38, 73, 74, 140, 149, 163, 184, 187, 197, 217, 225, 234, 237, 242, 251
HROVAT, ROBERT 49, 50
HRŠAK, IVAN 180, 199

I

IRGL, EVA 41, 43

J

JELUŠIČ, DR. LJUBICA 113, 228

JENKO, MAG. JANA 46, 47, 85, 204

JERAJ, ALENKA 113, 134, 191, 197, 247, 257

JERIČ, ALJOŠA 155, 168, 175

JEROVŠEK, JOŽEF 51, 52, 107, 116, 126, 171, 176, 191, 195, 219

JURŠA, FRANC 24, 25, 212

K

KAVTIČNIK, JOŽEF 245

KERT, ANDREJA 178, 195, 198

KLASINC, JANJA 142, 248

KOCIPER, MAŠA 95, 122

KOPAČ MRAK, DR. ANJA 143

KOTNIK POROPAT, MARJANA 104, 109, 121, 126, 154, 159, 163

KOVAČ, NATAŠA 254

KRIVEC, DANIJEL 54, 76, 77

KURNJEK, BRANKO 84

L

LAH, ZVONKO 72, 215, 228, 236

LEVANIČ, DEJAN 80, 89, 94

LISEC, TOMAŽ 71, 72, 92, 206, 222, 236

M

MATE, DRAGUTIN 26, 63, 64, 78, 79, 139, 142

MAVKO, MAG. MITJA 152

MEH, SREČKO 162, 194, 196, 222, 241

N

NAPAST, JANJA 65

NOVAK, LJUDMILA 23, 24, 111, 139, 146, 181, 192, 194, 195, 200, 212, 244

O

OMERZEL, SAMO 45, 71, 72, 74

OPEC, JASMINA 103, 120

OSTERMAN, ALEKSANDRA 153, 181, 231, 248

P

PAVLIČ, ALENKA 157, 175, 178, 198, 249

PAVLIŠIČ, MARKO 148, 154, 155, 162, 179, 202, 210

PIKALO, DR. JERNEJ 33, 34, 39, 58, 59, 63, 64

PLEVČAK, MARIJA 146, 152, 234

PLIČANIČ, DR. SENKO 27, 29, 42, 43, 53, 54, 65, 94, 131

POGAČNIK, MAG. MARKO 48, 155, 166, 176, 182, 183, 190, 192, 193, 196, 201, 240, 241, 243, 246

POJBIČ, MARIJAN 68, 69, 173, 218, 245

POTRATA, MAG. MAJDA 30, 38, 39, 73, 87, 91, 100, 115, 164, 165

PRESEČNIK, JAKOB 85, 86, 91, 145, 159, 180, 208, 227, 229, 250

PUČNIK, MATEJA 58, 59

PUKŠIČ, FRANC 31, 32, 107, 124, 140

R

RIBIČ, JANEZ 48, 134, 149, 162, 167

S

SMODIŠ, BRANKO	201
STARMAN, BOJAN	148, 152, 154
STEPIŠNIK, MAG. STANKO	40, 41, 47, 61, 62
STRNIŠA, MAG. TANJA	203

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	153, 243, 244
-----------------------------------	---------------

T

TANKO, JOŽE	17, 18, 19, 20, 138, 165, 169, 241, 245
TAVČAR, IRENA	59
TISEL, MAG. ŠTEFAN	55, 56, 147
TOMC, ROMANA	40, 41, 83, 86, 87, 88, 90, 93, 94, 229, 246
TONIN, MAG. MATEJ	66, 106, 125, 214, 221, 224, 249, 250

V

VALENČIČ, KRISTINA	145, 158
VEBER, JANKO	187
VELIKONJA, JOŽE	161
VIRANT, DR. GREGOR	25, 26, 31, 32, 36, 37, 49, 51, 52, 77
VIZJAK, MAG. ANDREJ	44, 45, 46, 237, 241, 246, 257
VLAJ, JANEZ	256
VOGRIN, IVAN	118, 136, 140, 217, 225, 239, 242, 244
VRANIČAR, MATEJA	230, 238

Z

ZANOŠKAR, MATJAŽ	106
-------------------------------	-----

Ž

ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA	88, 249
ŽNIDAR, LJUBO	67, 68, 158, 162, 249, 253

LEGENDA

- PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS DL – Poslanska skupina Državljska lista**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- NeP – Nepovezani poslanec**